

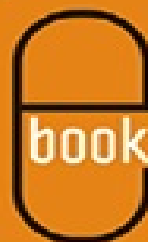
Raftul
Denisei

Kate Morton

---

*P*ăzitoarea
tainei

roman

book
HUMANITAS
fiction

KATE MORTON

THE SECRET KEEPER

Copyright © Kate Morton 2012

First published by Allen & Unwin, Australia

All rights reserved.

© Humanitas Fiction, 2011 (ediția print)

© Humanitas Fiction, 2014 (ediția digitală)

ISBN: 978-973-689-797-9 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372.743.382; 0723.684.194

KATE MORTON

Păzitoarea tainei

Traducere din limba engleză și note de
SÎNZIANA DRAGOȘ

*Pentru Selwa,
prietenă, agent literar, ocrotitoare*

Partea întâi

LAUREL

1

O fermă pierdută undeva în peisajul rural al Angliei, într-o zi de vară, la începutul anilor '60. O casă modestă, cu bârne de lemn, cu varul scorojit pe peretele dinspre apus, cu clematite cățărându-se pe tencuială. Pe coș iese fum și îți dai seama dintr-o privire că pe plita sobei din bucătărie aburește o mâncare bună. În spate, straturile de zarzavat sunt aranjate într-un anume fel, ferestrele cu ochiuri de plumb sclipesc mândre, iar țiglele acoperișului stau frumos așezate.

Casa e împrejmuțată de un gard simplu, cu o poartă care desparte grădina de pajiștile și de crângul din preajmă. Un pârâiaș se strecoară leneș pe pietrele dintre copacii noduroși, unduindu-se de secole când la soare, când la umbră, dar susurul lui nu se aude până aici. Casa e destul de izolată, la capătul unei alei prăfoase, ce se desprinde din drumul de țară al cărui nume îl poartă.

Câte o boare mai tulbură peisajul tăcut și neclintit. Două cercuri, foarte la modă anul trecut, stau proptite de bolta cu glicină. Un ursuleț de catifea cu un ochi bandajat și cu un aer demn, îngăduitor stă de veghe din coșulețul cu cârlige de rufe, iar roaba încărcată cu ghivece de flori așteaptă răbdătoare lângă șopron.

Peisajul încremenit pare încărcat de o senzație de așteptare, asemenea unei scene de teatru în clipa dinaintea intrării actorilor, când toate căile sunt deschise pentru orice și soarta nu a fost încă pecetluită de întâmplări, și-apoi...

— Laurel! răzbate din depărtare vocea nerăbdătoare a unui copil. Lau-rel! Unde ești?

Parcă s-a risipit o vrajă, luminile se aprind și cortina se ridică.

Câteva găini își fac apariția, ciugulind printre dalele potecii dinspre grădină, o gaiță își târăște umbra în zbor peste grădină, un tractor își pornește zumzetul în poiana învecinată. Și sus, deasupra tuturor, tolănită pe podeaua căsuței din copac, o fată de șaisprezece ani își împinge în cerul gurii acadeaua de lămâie pe care o sugă, oftând.

*

Își dădea seama că era nedrept din partea ei să îi lase să o caute, dar, cu toată zăpușeala asta și cu povara secretului pe care îl tănuia, cauza unor jocuri – oricât de copilărești ar fi fost – era prea mare. Și, pe de altă parte, acesta era și rostul lor, așa cum spunea mereu tata, astea sunt regulile, și n-o să învețe niciodată nimic dacă nu o să încerce. Nu era vina ei dacă știa să-și găsească ascunzători mai bune. Era drept că ele erau mai mici decât ea, dar nici prunci neștiutori nu erau.

Și, oricum, nu avea nici un chef să fie găsită. Cel puțin nu acum. Nu voia decât să stea întinsă, să-și simtă picioarele goale mângâiate de poalele rochiei de bumbac și să-și lase mintea năpădită de gânduri. Despre el.

Billy.

A închis ochii și numele lui i-a apărut îndărătul pleoapelor. Cu litere roșii, strălucitoare ca neonul. O furnica pielea și a răsucit acadeaua în așa fel încât gaura din mijloc i-a ajuns pe vârful limbii.

Billy Baxter.

Privirea aruncată peste ochelarii negri de soare, zâmbetul aspru, azvârlit dintr-un colț al gurii, părul negru, ca de dandy¹...

¹. *Teddy-boy* (engl.) – subcultură a tinerilor englezi din anii '50 amintind de dandy edwardieni (Teddy, diminutiv de la Edward), asociați ulterior cu mișcarea rock-and-roll americană.

A fost fulgerător, așa cum își imaginase că este dragostea adevărată. Cu cinci săptămâni în urmă, într-o sâmbătă, când a coborât din autobuz împreună cu Shirley, a dat cu ochii de Billy și de prietenii lui, care fumau pe treptele de la intrarea salonului de dans. Și-au încrucișat privirile și Laurel i-a mulțumit lui Dumnezeu în gând că alesese să își dea salariul pe o săptămână în schimbul unei perechi de ciorapi de nailon.

— Haide, Laurel! a răsunat vocea lui Iris, înmuiată de căldură. De ce nu joci corect?

Laurel a închis ochii tot mai strâns.

Au dansat împreună toate dansurile. Orchestra și-a întezit ritmul, o șuviță de păr i s-a desprins din cocul pe care se străduise să-l copieze de pe coperta revistei *Bunty*², o dureau tălpile, dar a dansat înainte, oprindu-se doar când Shirley, îmbufnată că nu era băgată în seamă, și-a făcut apariția lângă ea, spunându-i pe un ton sfătos, ca de mătușă mai în vârstă, că trebuia să prindă ultimul autobuz dacă voia să ajungă acasă la ora stabilită (ei nici că i-ar fi păsat de asta). Și-atunci, în timp ce Shirley bătea din picior și Laurel își lua grăbită rămas-bun, Billy a apucat-o de mână, trăgând-o spre el și Laurel și-a dat seama că așteptase toată viața clipa aceea minunată și strălucitoare...

². *Bunty* – revistă englezească lunară pentru adolescente publicată între 1958 și 2001.

— N-ai decât, s-a auzit din nou vocea lui Iris, mai tăioasă de data aceasta, dar să nu te plângi că nu ți-a mai rămas și ție tort.

Soarele trecuse de amiază și prin fereastra căsuței din copac străbătea o rază fierbinte, luminându-i pleoapele închise. S-a ridicat în capul oaselor, fără să se clintească din ascunziș. Amenințarea era destul de serioasă – cunoscută fiind slăbiciunea ei pentru tortul făcut de mama –, dar nu suficient de convingătoare. Cuțitul de tort rămăsese uitat pe masa din bucătărie, rătăcit printre toate cele trebuincioase pentru picnic: coșuri, pături, sticle de limonadă acidulată, prosoape de baie, tranzistorul cel nou, când întreaga familie ieșise din casă, năpustindu-se spre pârâu. Laurel îl văzuse când, prefăcându-se că se pune la v-ați ascunselea, intrase din nou în casa răcoroasă și întunecoasă să-și ia pachetul. Era pe masă, lângă farfuria de fructe, cu funda roșie legată de mâner.

Cuțitul acela devenise o tradiție – tăiase toate torturile la zile de naștere, la Crăciun, la orice fel de alte ocazii din familia Nicolson –, și mama ținea foarte mult la tradiții. Prin urmare, până nu aveau să trimită pe cineva să-l aducă din casă, știa că mai avea ceva timp. Și de ce nu? Într-o casă ca a lor, unde clipele de liniște se numărau pe degetele de la o mână, unde dădea mereu buzna cineva pe ușă, trântind alta în urmă, era un adevărat sacrilegiu să irosești momentele de singurătate.

Iar astăzi avea nevoie de liniște mai mult ca oricând.

Pachetul sosise cu poșta de joia trecută și avusese noroc că Rose ieșise înaintea poștașului, și nu Daphne sau Iris sau mama – Doamne ferește! Laurel și-a dat imediat seama de la cine era. Cu obrajii

roșii ca para focului, a bâiguit ceva despre o orchestră și un disc pe care i-l împrumuta Shirley. Dar nu merita efortul să mintă mai departe, căci atenția lui Rose, pe care nu puteai pune prea mult preț, se concentra acum asupra unui fluture oprit pe stâlpul gardului.

Mai târziu, în seara aceea, când întreaga familie se îngrămădise la televizor să se uite la Juke Box Jury³, Daphne și Iris se certau comparând meritele lui Cliff Richard și Adam Faith, iar tata deplângea prefăcutul accent american al celui din urmă și halul în care decăzuse întreg Imperiul Britanic, Laurel se făcuse nevăzută. Trăsese zăvorul ușii de la baie și se așezase pe podea, cu spatele proptit de ușă.

³. *Juke Box Jury* – emisiune de televiziune la BBC (1959-1967) în care un juriu compus din vedete evalua șlagărele nou lansate.

Cu degetele tremurânde a rupt ambalajul și în poală i-a căzut o cărțuție. I-a citit titlul prin foița în care era împachetată: *Petrecerea* de Harold Pinter și a trecut-o un fior pe șira spinării, abia stăpânindu-se să nu chiuie.

Și de atunci dormise cu ea ascunsă în fața de pernă. Nu era cel mai comod lucru, dar voia să o știe aproape. Avea nevoie să o țină lângă ea. Era important.

Laurel era convinsă că sunt anumite momente când ajungi la o răscruce: când din senin se întâmplă ceva care îți schimbă cursul vieții. Premiera piesei lui Pinter fusese un astfel de moment. Aflase din ziar și simțise că era absolut necesar să se ducă și ea. Le spusese părinților că o invitase Shirley pe la ea și o pusese să-i jure că nu o dă de gol, după care luase autobuzul de Cambridge.

Era prima dată când mergea singură undeva și, așezată în sala întunecată a Teatrului Artelor, uitându-se cum petrecerea de la ziua de naștere a lui Stanley se prefăcea într-un coșmar, a simțit un entuziasm nemiîntâlnit până atunci. Părea a fi revelația ce le îmbujora în fiecare duminică dimineața, la biserică, pe domnișoarele Buxton, iar Laurel bănuia că entuziasmul lor era produs mai degrabă de tânărul preot decât de cuvântul Domnului. Așezată pe marginea locului ei ieftin, pătrunsă de fluidul dramei de pe scenă ce parcă i se revărsa în vine, Laurel își simțise chipul năpădit de fierbințeală și își dăduse seama, nu știa exact de ce anume, dar înțelesese că viața înseamnă mult mai mult și că i se așterne dinainte.

Păstrase taina aceasta neștiind ce să facă cu ea, nesigură că ar putea s-o explice altcuiva, până când, cu câteva seri în urmă, îi mărturisise lui Billy, care o cuprinsese în brațe, apăsându-i obrazul pe pielea jachetei.

Laurel a scos scrisoarea din carte și a citit-o din nou. Era destul de scurtă, spunea doar că o s-o aștepte cu motocicleta la capătul aleii, sâmbătă după-masă la două și jumătate – să o ducă în locul acela care-i place lui atât de mult, pe malul mării.

S-a uitat la ceas, mai avea două ore.

Dăduse din cap când îi povestise ce simțise la spectacolul cu piesa *Petrecerea*. Îi vorbise despre Londra, despre teatre și despre orchestrele pe care le văzuse într-atâtea cluburi de noapte, iar Laurel întrevăzuse atâtea posibilități sclipitoare! Și-apoi o sărutase, primul sărut adevărat, și becul electric din capul ei a explodat, năpădind totul cu o lumină albă.

S-a dat într-o parte, spre locul unde era proptită oglinjoara de mână a lui Daphne și s-a privit îndelung, studiindu-și cozile pe care și le făcuse cu atâta grijă la ochi cu dermatograf. Mulțumită că erau cât de cât egale, și-a aranjat bretonul, străduindu-se să-și potolească senzația de greață pe care i-o dădea gândul că ar fi putut uita ceva important. Și-a amintit de prosopul de baie, costumul și-l pusese deja pe sub rochie. Le spusese părinților că doamna Hodgkins avea nevoie de ea câteva ore să măture și să mai deretice prin salon.

Laurel s-a îndepărtat de oglindă și a început să-și roadă o unghie. Nu-i stătea în fire să se furișeze așa,

era o fată cuminte, toată lumea o lăuda: profesorii, mamele prietenelor, doamna Hodgkins – dar nu avea de ales. Cum ar fi putut să le explice mamei și tatei?

Căci era sigură că părinții ei nu știuseră niciodată ce înseamnă dragostea cu adevărat, oricâte povești le-ar fi înșirat despre felul în care s-au cunoscut. Se iubeau, desigur, dar în felul acela bătrânesc, cuminte, exprimat prin mângâieri prietenești pe umeri și numeroase cești de ceai. Nici pe departe – a oftat Laurel din adâncul sufletului. Putea fi convinsă că nici unul nu a simțit vreodată celălalt fel de a iubi, cu scăpărări ca focurile de artificii, cu bătăi de inimă și dorințe... fizice, se gândi ea, roșind toată.

O adiere caldă a adus ecoul îndepărtat al râsului mamei, făcând-o să-și dea vag seama că se afla la o răscruce a vieții. Biata mama! Nu era vina ei că își irosise tinerețea în război. Că ajunsese la douăzeci și cinci de ani când îl cunoscuse pe tata și se măritase cu el, că mai credea că poate să-i înveselească cu bărcuțe de hârtie când vreunul dintre ei avea nevoie de îmbărbătare, că momentul cel mai frumos al verii pentru ea fusese când câștigase premiul Clubului de grădinărit și-i apăruse poza în ziar (nu doar în cel local, ci și în cele de la Londra, care preluaseră știrea la rubrica de evenimente regionale). Tatăl lui Shirley, care era avocat, o decupase cu grijă din ziar și le-o adusesese să le-o arate. Mama se prefăcuse stânjenită și protestase când tata o lipise pe ușa frigiderului celui nou, dar numai cu jumătate de gură, și nu a mai dezlipit-o de acolo. Chiar era mândră de tecile ei de fasole neobișnuit de lungi și chiar la asta se gândea Laurel. A scuipat o bucată zdravănă de unghie. Parcă era mai blând să înșeli pe cineva care se mândrea cu tecile de fasole produse în grădină decât să îl silești să admită că lumea s-a schimbat.

Laurel nu era expertă la minciuni. Familia lor era unită, toată lumea știa asta. Unii îi spuneau în față, alții vorbeau pe la spate, după cum aflase. Și, în ochii multor străini, familia Nicolson comitea păcatul foarte ciudat de a părea că se iubesc mult unii pe alții. Dar mai apoi lucrurile s-au schimbat. Deși Laurel trecuse prin toate stările obișnuite, simțise o înstrăinare ciudată mai nou. S-a încruntat ușor când adierea vântului de vară i-a răvășit părul peste obraji. În serile când stăteau cu toții împrejurul mesei și tata făcea glumele acelea ale lui lipsite de haz, de care râdeau oricum cu toții, se simțea de parcă i-ar fi privit de la distanță, de parcă ei ar fi fost într-un tren, bucurându-se de aceleași vechi ritualuri ale familiei, iar ea s-ar fi aflat singură pe peron, uitându-se la ei cum se îndepărtează.

Doar că ea va fi cea care va pleca, și asta destul de curând. Se interesase de mult: la Școala Centrală de Teatru și Oratorie⁴, acolo trebuia să ajungă. Și se întreba ce vor spune părinții ei când îi va anunța că voia să plece. Nici unul dintre ei nu călătorise prea mult, mama ei nu se dusese nici măcar până la Londra de când se născuse Laurel, și simpla sugestie că fiica lor mai mare se gândea să se mute acolo, ca să nu mai vorbim de o existență dubioasă în lumea teatrului, le-ar fi produs o stupeoare totală.

4. Cental School of Speech and Drama (în engl., în orig.) – Conservatorul de Teatru al Universității din Londra.

Dedesubt rufele se clătinau umede pe sârmă. Un crac al blugilor pe care bunica Nicolson îi ura atât de mult („Arăți de doi bani îmbrăcată cu ei, Laurel, nu-i nimic mai urât decât o fată care se expune fără rost“) se lovea de celălalt, sperind găina cu o singură aripă, făcând-o să cotcodăcească și să se învâртеască bezmetică. Laurel și-a pus pe nas ochelarii de soare cu rame albe și s-a proptit de peretele de lemn al căsuței din copac.

Problema cu războiul era așa: se terminase de mai bine de șaisprezece ani, adică aproape întreaga ei viață, și lumea mersese înainte. Totul era altfel acum. Măștile de gaze, uniforme, cupoanele de rație și toate celelalte se mai găseau doar în cufărul kaki pe care-l ținea tata în pod. Din păcate, mulți nu păreau să își dea seama de asta, aproape majoritatea celor trecuți de douăzeci și cinci de ani.

Billy spunea că nici nu va putea găsi cuvintele cu care să îi facă să înțeleagă. Spunea că asta era

„conflictul între generații“ și că nu avea rost să încerce să le explice tot timpul. Că era așa cum scria în cartea aceea a lui Alan Sillitoe pe care o purta cu el peste tot: nu te puteai aștepta ca adulții să-și înțeleagă copiii, iar, dacă îi înțeleg, atunci e ceva în neregulă.

O parte a sufletului lui Laurel – fetița cuminte, care-și asculta părinții – o făcea să nu fie de acord cu el, dar nu i-a spus nimic. Gândurile i-au zburat însă la serile din ultima vreme când reușea să fugă de surorile ei, ieșind afară, în amurgul îmbălsămat, cu tranzistorul ascuns sub bluză, și se urca în căsuța din copac. Ajunsă acolo, singură, se grăbea să potrivească roțița în dreptul postului Luxemburg, să se întindă pe spate, în întuneric, și să se lase cuprinsă de muzica ce năpădea peisajul neclintit de țară cu ritmurile celor mai noi cântece, furnicându-i pielea la gândul îmbătător că făcea parte din ceva deosebit: o conspirație mondială, un grup tainic. O nouă generație, care asculta în același timp, care înțelegea că avea dinainte întreaga viață, lumea, viitorul...

A deschis ochii și imaginea a dispărut, lăsând în urmă o senzație plăcută de căldură. S-a întins mulțumită, urmărind zborul unui șoim care străbătea norii răzleți. Zboară, pasăre, zboară! Așa va face și ea, imediat ce va termina școala. S-a uitat mai departe după ea fără să clipească, până când pasărea a devenit doar un punct pierdut în albastrul cerului, spunându-și că, dacă ar reuși și ea să facă la fel, și-ar putea convinge părinții să vadă lucrurile ca ea și viitorul se va desfășura cum trebuie.

Ochii i s-au umezit triumfători și și-a întors privirile spre casă: spre fereastra camerei ei, spre margaretele pe care le plantase cu mama pe mormântul bietului pisoi Constable, spre crăpăturile dintre cărămizi unde obișnuia, când era mică, să lase scrisori pentru zâne – ce penibil!

Avea amintiri și mai vechi, mai de mult, când era și mai mică și aduna cochilii dintr-o baltă de pe plajă, când mânca în fiecare seară în sufrageria pensiunii de la mare a bunicii, dar păreau atât de îndepărtate, de parcă ar fi fost vise. Casa de la fermă era singurul ei cămin adevărat. Și, deși nu-și dorea și ea un fotoliu ca al părinților, îi plăcea să îi știe așezați în fotoliile lor gemene în fiecare seară, să fie convinsă că, atunci când pe ea o cuprinde somnul, ei stau acolo, în partea cealaltă a zidului și șușotesc, și că nu ar trebui decât să întindă brațul ca să dea peste vreuna dintre surorile ei.

Ce-o să le mai ducă dorul când va pleca!

Laurel a clipit. Chiar o să-i fie dor de ele, și-a dat ea seama brusc, de parcă ar fi avut un bolovan în stomac. Deși îi luau hainele, îi rupeau rujurile, îi zgâriau discurile, tot îi va fi dor de ele. De gălăgia și de căldura lor, de tevatura, de ciorovăiala și de veselia lor molipsitoare. Erau ca o haită de cățeluși, rostogolindu-se una peste alta în dormitorul lor comun. Îi copleșeau pe străini și asta le făcea plăcere. Erau fetele Nicolson: Laurel, Rose, Iris și Daphne⁵, o întreagă grădină, cum îi plăcea tatei să spună atunci când bea un pahar în plus. Niște adevărate belele, cum se văita bunica după vacanțele de vară petrecute la ea.

⁵. Fetele Nicolson purtau nume de flori: Laurel – laur, dafin; Rose – trandafir; Iris – stânjenel; Daphne – tulichină, arbust cu inflorescențe mici, trandafirii.

Auzea acum chiotele și strigătele îndepărtate, plescăitul apei și simțea un nod în stomac. Parcă le vedea, ca într-un tablou de demult. Cu fustele prinse în elasticul chiloților, fugărindu-se prin băltoace: Rose, cocoțată pe o piatră, bălângănindu-și gleznele subțiri în apă și fluturând o nuaia udă, Iris, furioasă foc că se udase, Daphne cu părul numai cârlionți, prăpădindu-se de râs.

Pătura de picnic în pătrățele era desigur întinsă pe iarba de pe mal, mama stătea cu picioarele în apă până la genunchi, acolo, la cotitura pârâului, unde era apa mai adâncă, să-și lanseze bărcuțele de hârtie, iar tata le privea dintr-o parte, cu pantalonii suflecați și cu țigara atârnată între buze. Laurel parcă-i și

vedea privirea lui obișnuită, blândă și uimită de cât de norocos era că viața îl adusese acolo, tocmai atunci.

La picioarele tatei lipăia bebelușul, țișând și răsând, cu mâinile întinse să prindă bărcuța mamei. Lumina ochilor lor...

Bebelușul. Avea desigur și un nume, Gerald, dar nimeni nu-i spunea așa. Era un nume prea de om mare, iar el era doar un prunc mititel. Împlinea doi ani chiar în ziua aceea, dar avea încă fața rotundă, cu gropițe, și ochii îi sclipeau de neastâmpăr. Și mai erau și piciorușele alea dolofane, pe care Laurel de-abia se abținea să nu i le ciupească prea tare. Toți se străduiau să-i fie pe plac și toți se lăudau că pe ei îi iubea cel mai mult, dar Laurel știa prea bine că lui i se lumina chipul cel mai tare când o vedea pe ea.

Și-atunci cum ar fi putut să piardă vreo clipă din petrecerea de ziua lui de naștere? Ce era în capul ei de se ascunsese în căsuța din copac atâta timp, mai ales când avea de gând să o șteargă mai târziu cu Billy?

Laurel s-a încruntat și și-a alungat senzația de vinovăție, hotărâtă să îndrepte lucrurile: o să se dea jos și o să se ducă să ia cuțitul de pe masa din bucătărie să-l ducă acolo, lângă pârâu. O să fie fiica perfectă, sora cea mare și cuminte. Dacă reușea toate acestea în următoarele zece minute, o să adune bile albe pe graficul imaginar pe care îl avea mereu în minte. Adierea caldă a vântului i-a atins picioarele înnegrite de soare când a pășit pe prima treaptă a scării de lemn.

*

Mai târziu, Laurel se întreba dacă lucrurile s-ar fi petrecut altfel dacă s-ar fi mișcat mai încet. Dacă nu cumva toată grozăvia aceea ar fi putut fi evitată dacă ar fi avut mai multă grijă. Dar nu avusese cum să facă altfel. Se grăbea și din pricina asta avea să se simtă mereu de vină pentru ceea ce s-a întâmplat. Dar atunci nu putuse face altfel. Și, pe cât își dorise mai devreme să fie singură, acum ardea de nerăbdare să se afle în miezul întâmplărilor.

Așa pătea mereu în ultima vreme. Parcă era girueta de pe acoperișul casei lor din Greenacres, emoțiile i se schimbau de la o adiere la alta. Era ciudat și uneori chiar înspăimântător. De parcă s-ar fi aventurat cu barca pe o mare agitată. Dar de data aceasta a fost și accidentată. Căci, în graba ei de a da fuga să li se alătore celor de pe malul pârâului, s-a împiedicat și și-a zdrelit genunchiul de podeaua căsuței din copac. Julitura o ustura și s-a strâmbat de durere văzând cum îi dă sângele. Așa că în loc să coboare, cum avea de gând, s-a suit la loc în căsuță să-și vadă mai bine rana.

Se mai afla încă acolo, studiindu-și genunchiul și blestemându-și graba, întrebându-se dacă Billy va observa julitura mare și urâtă, gândindu-se cum ar putea să și-o ascundă, când a auzit un zgomot dinspre pădurice, ca un fâșâit obișnuit, dar suficient de distinct de celelalte sunete ale amiezii ca să-i atragă atenția. A privit pe fereastra căsuței și l-a văzut pe Barnaby rostogolindu-se prin iarba înaltă, cu urechile bălângănindu-i-se în vânt, ca niște aripi de catifea. În urma lui venea mama, înaintând cu pași mari către grădină, în rochie de vară, cusută de mâna ei. Ținea în brațe pruncul îmbrăcat doar în șpilhozen, care avea picioarele goale din cauza căldurii de afară.

Deși erau destul de departe, o mișcare ciudată a vântului făcea să răzbată până la ea melodia fredonată de mama. Era un cântecel pe care li-l cântase pe rând tuturor când fuseseră mici, iar copilul râdea încântat, strigând „Mai, mai“, deși abia putea rosti „ma... ma...“, în timp ce mama își trecea iute degetele pe burtica lui, să-l gâdile sub bărbie. Erau atât de absorbiți unul de celălalt, lăsând o imagine atât de idilică în poiana scăldată de soare, încât Laurel se simțea îndoită între plăcerea de a fi fost

martora acestei drăgălășenii atât de intime și invidia de a nu fi și ea părtașă.

În timp ce mama ridica ivărul porții îndreptându-se spre casă, Laurel și-a dat seama dezamăgită că venise să ia cuțitul pentru tort. Cu fiecare pas al mamei, șansele ei de a-și fi ispășit păcatele se risipeau. Așa că s-a bosumflat toată și nici nu i-a mai strigat și nici nu a coborât din căsuță; în timp ce mama a intrat în casă, ea a rămas pe podea, cuprinsă de o toropeală ciudată, dar plăcută.

Unul din cercuri a căzut fără zgomot, iar Laurel a luat asta ca pe un semn de solidaritate. Și s-a hotărât să rămână pe loc. Lasă-i să o mai aștepte o vreme, o să se ducă și ea la pârâu când o să fie pregătită și o să se simtă mai bine. Până atunci o să mai citească din *Petrecerea*, închipuindu-și cum ar putea arăta viitorul undeva departe, o nouă viață, în care ea ar fi frumoasă și sofisticată, matură și fără julturi.

*

Când s-a zărit, prima dată, omul nu era mai mult decât un punct la orizont, chiar acolo, jos, la capătul aleii. Laurel nu-și dădea seama, mai târziu, ce o făcuse să-și ridice ochii. Când l-a văzut îndreptându-se spre spatele fermei, s-a speriat, crezând că era Billy, care venise mai devreme să o ia. Dar, când s-a mai apropiat și l-a putut vedea mai bine, și-a dat seama după haine că nu era el. Purta pantaloni închiși la culoare, cămașă și o pălărie neagră cu boruri demodate. A răsuflat ușurată.

Ușurarea a fost urmată însă de curiozitate, căci la fermă veneau puțini musafiri, și aceștia rareori pe jos, deși, privindu-l cum se apropia, avea senzația unui déjà-vu. Uitând cât era de supărată, profită de ascunzătoare și privi cu mare atenție, cu bărbia proptită în palme, sprijinită cu coatele pe pervazul ferestrei.

Nu arăta prea rău pentru un om mai vârstnic. Ceva din înfățișare îi trăda hotărârea. Părea că nu avea nevoie să se grăbească. Nu îl cunoștea, cu siguranță, nu era nici vreun prieten de-al tatălui ei sau vreun muncitor de la fermă. Ar fi putut fi vreun călător rătăcit care voia să afle pe unde să o ia, dar ferma lor nu era locul nimerit, ascunsă cum se afla, departe de drumul mare. Să fi fost vreun țigan sau vreun vagabond? Vreunul dintre oamenii aceia care treceau pe acolo din când în când, încercându-și norocul, bucuroși dacă tata le găsea ceva de făcut? Sau poate să fi fost – și Laurel s-a înfiorat la gândul acesta cumplit – omul acela despre care citise în ziarul local și despre care cei mari vorbeau în șoaptă, pomenind că tulbura lumea la picnicuri și speria femeile care umblau singure prin locurile mai ascunse de pe malul pârâului?

Laurel s-a cutremurat, temându-se o clipă, dar apoi a căscat. Nu era el vreun balaur, îi vedea acum și geanta de piele agățată de umăr. Trebuie că era vreun negustor ambulant care venise să îi prezinte mamei noua enciclopedie fără de care familia lor nu ar fi putut să trăiască.

Așa că a întors capul.

*

N-au trecut nici câteva minute și l-a auzit pe Barnaby mârâind la baza copacului. Laurel s-a repezit la fereastră, căznindu-se să zărească pe deasupra pervazului: cățelul se afla în mijlocul potecii de cărămidă, cu fața spre alee, cu ochii țintă la omul care încerca să deschidă ivărul porțiței care dădea spre grădină.

— Taci, Barnaby, i-a strigat mama din casă, stai așa că venim acum.

Și a ieșit din holul întunecat, oprindu-se în prag ca să-i șoptească ceva la ureche celui mic, să-i sărute

pe obrazul durdului, făcându-l să râdă.

Portița din spatele casei, care dădea în poiata găinilor, a scârțâit – balamaua aia trebuia mereu unsă! – și câinele a mârâit din nou, cu părul zburlindu-i-se pe spinare.

— Potolește-te, Barnaby! Ce te-a apucat?

Omul a apărut de după colțul casei și mama a dat cu ochii de el. Zâmbetul i-a pierit de pe chip.

— Bună ziua, a spus străinul, oprindu-se să își ștergă tâmplele cu batista. Frumoasă vreme...

Chipul băiețelului s-a luminat de plăcere și a întins mâinile durdului spre el, bătând din palme bucuros. Era o invitație greu de refuzat, așa că omul și-a vârât batista în buzunar, a făcut un pas înainte și a ridicat o mână de parcă ar fi vrut să-l binecuvânteze pe micuț.

Atunci mama s-a depărtat nefiresc de iute, ferind copilul, lăsându-l jos în spatele ei, pe pietriș. Pentru pruncul obișnuit doar cu blândețe și dragoste, mișcarea asta bruscă a fost prea mult și-a început să plângă dezamăgit.

Lui Laurel i s-a înmuiat inima, dar încremenise. Simțea cum i se zbârlește părul pe ceafă. Se uita la chipul mamei, răvășit cum nu-l mai văzuse până atunci. Și-a dat seama că era înspăimântată.

Efectul a fost instantaneu. Toate certitudinile adunate de-a lungul vieții s-au risipit ca fumul și-n locul lor s-a instaurat spaima.

— Bună, Dorothy, a spus bărbatul, a trecut mult timp.

Știa cum o cheamă pe mama, deci nu era chiar străin.

A vorbit din nou, dar prea încet ca să-l poată auzi, iar mama a dat ușor din cap. Laurel a ciulit urechile, aplecându-și capul într-o parte. Și-a întors fața către soare și a închis ochii o clipă.

Și ce a urmat s-a petrecut într-o fracțiune de secundă. Laurel avea să-și amintească mereu străfulgerarea argintie, reflexia soarelui pe tăișul de metal care, pentru o clipă, a părut nespus de frumos.

Apoi cuțitul acela special s-a înfipt în pieptul omului. Timpul părea că și-a încetinit curgerea. Bărbatul a strigat și chipul i s-a schimonosit surprins, de durere și groază. Laurel nu-și putea lua ochii de la el, privindu-i mâinile care cuprinseseră plăselele de os ale cuțitului, în locul unde sângele îi păta cămașa, urmărindu-l cum se prăbușeșete, în timp ce adierea caldă a vântului îi rostogolea pălăria în țărână.

Câinele lătra furios, copilul plângea pe pietriș de ți se rupea inima, dar toate aceste sunete păreau că se îndepărtează tot mai mult. Laurel le auzea printre zvâcnetele fluide ale sângelui care îi bubuia în tâmple și urechi.

Funda cuțitului se desfăcuse și panglica se târâia peste pietrele care înconjurau rondurile de flori. A fost ultimul lucru pe care l-a văzut înainte ca privirea să i se împăienjenească de pâlpâitul a mii de stelute și să leșine.

2

Suffolk, 2011

Ploua în Suffolk. În amintirile ei din copilărie, în Suffolk nu ploua niciodată. Spitalul se afla în capătul celălalt al orașului și mașina rula încet pe High Street, plină de băltoace, înainte de a intra pe alee și de a se opri în capătul esplanadei. Laurel și-a scos pudriera, a deschis-o să se uite în oglindă, și-a ridicat cu un deget pielea obrazului, privind liniștită cum i se încrețește și se întinde la loc când îi dă drumul. A repetat gestul și pe partea cealaltă. Toți îi îndrăgeau ridurile. Așa îi spunea agenta, așa se entuziasmau regizorii, așa o alintau machiorii, fluturându-și pensulele, exhibându-și tinerețea lor

uimitoare. Cu câteva luni în urmă, unul dintre ziarele acelea de pe Internet făcuse un sondaj, invitându-și cititorii să voteze „chipul favorit al națiunii“ și ea ieșise pe locul al doilea. Se spunea că ridurile ei îi făceau să se simtă în siguranță.

Și asta le convenea. O făceau să se simtă bătrână.

Dar chiar *era* bătrână, se gândea ea, închizând pudriera cu zgomot. Dar nu ca o altă doamnă Robinson⁶. Erau mai bine de douăzeci și cinci de ani de când jucase în *Absolventul* la Teatrul Național. Cum de fusese cu puțință? Cineva dăduse înainte blestematul ăsta de ceas fără știrea ei, altfel nu s-ar fi putut.

⁶. Mrs Robinson – aluzie la eroina romanului *The Graduate (Absolventul)* de Charles Webb, publicat în 1963, ecranizat în 1967, cu Dustin Hoffman și Anne Bancroft: o poveste de dragoste între absolventul de colegiu Benjamin Braddock (21 de ani) și matura doamnă Robinson, soția partenerului de afaceri al tatălui său.

Șoferul a deschis portiera și a ajutat-o să iasă la adăpostul umbrelei mari negre.

— Mulțumesc, Mark, a spus ea când au ajuns sub copertină. Ai adresa unde să vii să mă iei vineri?

Șoferul i-a lăsat jos bagajul și a scuturat umbrela.

— Da, la fermă, în partea cealaltă a orașului, pe străduța îngustă, în capătul căreia se face aleea. Rămâne tot la ora două?

Ea a încuviințat și el a dat din cap, întorcându-se în mașină și demarând. Laurel a privit în urma ei, parcă părându-i rău după căldura și monotonia plăcută a unei lungi călătorii fără o țintă anume, pe o autostradă umedă. Să se ducă oriunde, numai aici nu.

A privit ușile de la intrare, dar nu s-a clintit. Și-a scos țigările, în schimb, și și-a aprins una, inhalând fumul cu o plăcere mai mare decât s-ar fi convenit. Avusese o noapte cumplită. O visase ba pe maică-sa, ba locul acesta, ba pe surorile ei când erau mici, ba pe Gerry de-o șchioapă. Un băiețel entuziast, care ținea în mână o navetă spațială de tinichea, făcută chiar de el, spunându-i că într-o bună zi o să inventeze o capsulă a timpului și-o să o folosească pentru a se întoarce în timp și a îndrepta lucrurile. Ce fel de lucruri? îl întebase ea în vis. Ei, tot ce fusese anapoda, desigur – și putea veni și ea cu el dacă voia.

Și ea voia.

Ușile spitalului s-au deschis cu zgomot și-au țâșnit afară două surori medicale. Una s-a uitat spre Laurel și a rămas cu ochii pironiți la ea, recunoscând-o. Laurel a dat ușor din cap, schițând un fel de salut, azvârlind mucul de țigară, în timp ce sora s-a aplecat să-i șoptească ceva colegei ei.

*

Rose o aștepta așezată pe un scaun în hol și, pentru o fracțiune de secundă, Laurel s-a uitat la ea ca la o străină. Era înfășurată într-un șal roșu, croșetat, legat în față cu o fundă roz, iar părul ei bogat, argintiu de-acum, era împletit într-o coadă adusă peste umăr. Laurel s-a simțit năpădită de un val aproape dureros de afecțiune când a băgat de seamă că avea coada legată cu un șnur de la punga de pâine.

— Rosie! a strigat-o ea pe un ton foarte afectat, necăjită pe ea însăși că-și ascundea astfel emoția. Doamne, cât de mult a trecut! Parcă am fi corăbii în noapte!

S-au îmbrățișat și Laurel a simțit mirosul de levănțică, atât de cunoscut, dar total nepotrivit ei. Aparținea amiezilor din vacanțele de vară, petrecute în camera cea bună din pensiunea Marea Albastră a bunicii Nicolson, nu surioarei ei mai mici.

— Ce bine îmi pare că ai venit! a exclamat Rose.

— Dar nu se putea să nu vin!

— Sigur că nu se putea!

— Aș fi venit mai repede dacă n-ar fi fost interviul.

— Știu...

— Și aș sta mai mult dacă n-ar fi repetițiile. Începem filmările peste două săptămâni.

— Știu...

Rose îi strângea mâna și mai tare, de parcă ar fi vrut să-și întărească vorbele.

— Mama o să fie fericită că ai venit. E așa de mândră de tine, Lol. Toți ne mândrim cu tine!

Lauda din partea familiei era destul de supărătoare, așa că Laurel a râs.

— Și ceilalți?

— N-au sosit încă. Iris e blocată în trafic și Daphne ajunge abia după-masă. Vine direct acasă de la aeroport. O să ne sune de pe drum.

— Și Gerry? La ce oră sosește?

Asta era o glumă și până și Rose, cea mai blândă din familia Nicolson, care nu se prindea la tachinat cu ceilalți, nu s-a putut abține să nu chicotească. Fratele lor era în stare să programeze calendare cosmice ca să poată calcula coordonatele galaxiilor îndepărtate, dar dacă-l întrebai când ar putea să ajungă undeva era complet depășit.

Au cotit pe coridor și au ajuns în dreptul unei uși pe care scria *Dorothy Nicolson*. Rose a pus mâna pe clanță și s-a oprit, șovăind.

— Trebuie să te previn, Lol, a spus ea, starea ei s-a deteriorat de când n-ai mai fost aici. Are momente... o vreme poate fi ea, cea dinainte, apoi...

Buzele i-au tremurat și și-a apucat șiragul de mărgelă. Apoi a continuat cu voce joasă.

— E confuză, Lol, se enervează câteodată, vorbește despre trecut, lucruri pe care nu le înțeleg întotdeauna, dar surorile spun că asta nu înseamnă nimic special, că se întâmplă adesea la bătrâni, mai ales când ajung în stadiul în care e mami. Când face asta, surorile îi dau niște tablete s-o mai liniștească, dar o amețesc cam tare. Așa că nu mă aștept să fie în formă astăzi.

Laurel a dat din cap. Așa îi spusese și doctorul când îl sunase săptămâna trecută să vadă ce face. Folosise o serie întreagă de eufemisme – *o cursă dusă până la capăt, a venit sorocul să răspundă la ultima chemare, somnul cel lung*–, pe un ton atât de grețos că Laurel nu s-a putut abține:

— Adică vreți să spuneți, doctore, că mama e pe moarte? a întrebat ea pe un ton maiestuos, doar pentru satisfacția de a-l auzi bâlbâindu-se.

Totuși răsplata a fost de scurtă durată, până a auzit răspunsul.

— Da.

Cuvântul purtător de trădare.

Rose a deschis ușa.

— Mami, ia te uită pe cine ți-am adus!

Laurel și-a dat seama că își ținea respirația.

*

Într-o vreme, în copilărie, lui Laurel îi era frică. De întuneric, de năluci, de oamenii ciudați despre care bunica Nicolson spunea că stau pitiți pe la colțuri ca să fure fetițele și să le facă lucruri greu de

pomenit. (Ce fel de lucruri? Greu de pomenit... lucruri pe care le fac bărbații. Așa era mereu, amenințarea fiind mai mare prin lipsa detaliilor, prin sugerarea vagă a mirosului de tutun și sudoare și păr în locuri neobișnuite.) Iar bunica era atât de categorică, încât Laurel era convinsă că nu mai avea mult și-avea să-și întâlnească soarta.

Uneori toate spaimetele i se ghemuiau în suflet și se trezea în puterea nopții, țipând de groază că năluca din dulap se uita la ea pe gaura cheii, gata să-și dezlănțuie faptele cumplite.

— Haide, taci cu mama, aripioară! căuta mama să o liniștească. E doar un vis. Trebuie să deosebești ce este de adevărat de ce e închipuire. Nu e întotdeauna ușor. Mie mi-a luat foarte mult timp să descopăr asta. Prea mult timp.

Apoi se urca în pat lângă ea și îi spunea:

— Vrei să-ți spun o poveste despre o fetiță care a fugit cu cercul?

Era greu de crezut că femeia a cărei prezență puternică putea risipi orice spaimă nocturnă era una și aceeași persoană cu ființa aceasta palidă, ținută sub cearșafurile de spital. Laurel crezuse că era suficient de pregătită. Îi mai muriseră prieteni, știa cum arată moartea, își primise premiul BAFTA pentru că interpretase rolul unei femei bolnave de cancer în ultimul stadiu. Dar acum era altfel. Era vorba de mama. Îi venea să se întoarcă și să o ia la fugă.

Dar nu a fugit. Rămasă în picioare lângă raftul cu cărți, Rose o încuraja dând din cap, iar Laurel și-a luat în serios rolul de fiică devotată aflată în vizită. S-a repezit să apuce mâna plăpândă a mamei.

— Bună... bună, draga mea.

Ochii lui Dorothy s-au deschis și s-au închis iute la loc. Respirația și-a continuat ritmul ușor de urcuș și coborâș, în timp ce Laurel i-a sărutat obrajii pergamentoși.

— Ți-am adus ceva. N-am mai putut să aștept până mâine.

Și-a lăsat bagajul jos și a scos un pachetel din geantă. După o scurtă pauză de conveniență, a început să îl despacheteze.

— E o perie de păr, a spus ea, răsucind între degete obiectul de argint. Are perii cei mai moi, sunt de porc, cred. Am găsit-o într-un magazin de antichități în Knightsbridge. Am gravat și inițialele tale pe ea, uite-aici. Vrei să-ți perii părul?

Nu aștepta nici un răspuns și de fapt nici nu a primit unul. Laurel a trecut peria ușor prin șuvițele albe și firave care stăteau ca o aură pe pernă, în jurul chipului ei... părul ei care fusese cândva des, șaten-închis, și-acum se topea văzând cu ochii.

— Uite, a continuat ea, așezând peria pe raft, în așa fel încât să se vadă înfloriturile literei D. Da, uite-așa.

Părând oarecum mulțumită, Rose i-a întins albumul luat de pe poliță și i-a făcut semn că iese pe hol să facă niște ceai.

Ca în toate familiile, rolurile erau împărțite: iar acesta îi era destinat lui Rose. Laurel s-a așezat pe fotoliul de la capul patului și a deschis încet albumul. Prima fotografie era în alb-negru, ștersă acum, plină de pete maronii. Pe sub mușegai se vedea o tânără cu părul legat într-o basma, prinsă pentru vecie pe nepregătite. Ridicându-și privirea de la ce făcea, își ridicase mâna ca și cum l-ar fi alungat pe fotograf. Zâmbea ușor, cu gura deschisă să rostească niște vorbe de mult uitare, supărarea amestecându-i-se cu amuzamentul. O glumă, așa crezuse Laurel întotdeauna, un comentariu nostim pentru cel ce mânia aparatul de fotografiat. Probabil unul dintre musafirii de demult ai bunicii: vreun negustor ambulant, vreun turist singuratic, vreun angajat liniștit cu pantofii lustruiți, care aștepta să se termine războiul. În spatele ei, oricine știa țărnelor mării liniștite îl putea zări.

Laurel a sprijinit albumul de trupul înțepenit al mamei și i-a spus:

— Uite, mamă, aici ești la pensiunea bunicii Nicolson. E în 1944 și războiul e pe sfârșite. Fiul doamnei Nicolson nu se întorsese încă, dar avea să vină. În mai puțin de o lună ea are să te trimită la oraș cu cupoanele de rație și, când ai să te întorci cu cumpărăturile, ai să dai de un soldat așezat la masa din bucătărie, un bărbat pe care nu-l mai văzușezi până atunci, dar pe care l-ai recunoscut după fotografia de pe polița șemineului. E mai matur decât în fotografie și mai trist, dar e îmbrăcat la fel, în uniformă kaki, și el îți zâmbește și tu îți dai seama pe loc că el e cel pe care îl așteptai de atâta timp.

Laurel întoarce pagina, netezind cu degetul cel mare foița protectoare îngălbenită, devenită casantă cu timpul.

— Și te-ai măritat într-o rochie făcută de tine dintr-o perdea de dantelă din camera de oaspeți de sus, pe care ați convins-o pe bunica Nicolson să o sacrifice. Bravo, mamă! Nu-mi închipui că ți-a fost ușor, doar știm cu toții cât ținea bunica la podoabele ei. În noapte dinaintea nunții a fost furtună și te-ai temut că-ți va ploua la nuntă. Dar n-a plouat. A apărut soarele, s-au risipit norii și lumea a spus că asta e semn bun. Totuși, tu n-ai vrut să riști, așa că l-ați pus pe domnul Hatch, coșarul, să stea pe treapta de jos a bisericii ca să vă poarte noroc. Și el a făcut-o foarte bucuros, mai ales pentru banii pe care îi dăduse tata, cu care-i cumpărase pantofi fiului său celui mare.

În aceste ultime patru luni, nu era sigură că mama o auzea, deși asistenta cea mai drăguță spunea că nu aveau de ce să se îndoiască de asta și, uneori, când frunzărea albumul cu fotografii, Laurel își îngăduia să mai înflorească pe ici, pe colo în timp ce dădea paginile – nimic prea radical, se lăsa atrasă doar atunci când imaginația o abătea de la acțiunea principală către detaliile secundare. Iris nu era de acord, spunând că pentru mama povestea ei era importantă și nu avea dreptul să o înflorească, dar doctorul a ridicat doar din umeri când i s-a pomenit despre aceste abateri și a spus că important era să i se vorbească, indiferent dacă i se spune adevărul sau nu. Și s-a întors către Laurel, făcându-i cu ochiul și spunându-i:

— Dar dumneavoastră sunteți ultima de la care ne-am aștepta să respectați adevărul, domnișoară Nicolson.

Chiar dacă a fost de partea ei, lui Laurel nu i-a plăcut complicitatea doctorului. Se gândea să-i spună că există o distincție între jocul pe scenă și minciuna din viață, să-i arate doctorului ăstuia obraznic cu părul lui prea negru și dinții lui prea albi că adevărul contează în ambele cazuri, dar avea suficientă minte să nu se certe cu un om care purta în buzunarul de la piept al cămășii un pix în formă de crosă de golf.

A dat pagina mai departe și a ajuns la fotografiile de când era ea mică. A trecut iute cu povestea peste primii ei ani – micuța Laurel dormind în coșuleț cu stele și zâne pictate pe peretele din preajmă; clipind nedumerită în brațele mamei; ceva mai măricică, ținându-se pe picioare în băltoacele de pe malul mării, până când a ajuns la punctul în care recitarea poveștii era înlocuită cu amintirea întâmplărilor. Dădea paginile stârnind protestele zgomotoase și râsul celorlalți. Era o coincidență că propriile ei amintiri erau legate atât de mult de momentul apariției acestor surori devenite adevărate repere: rostogolindu-se în ierburile înalte, făcând cu mâna de la fereastra căsuței din copac, înșirate dinaintea casei Greenacres, căminul lor, pieptănate și ferchezuite pentru a pleca în vreo vizită de mult uitată?

Coșmarurile lui Laurel au încetat după apariția surorilor ei. Sau, mai bine zis, s-au schimbat. Nu mai visa năluci, monștri sau oameni răi pitiți în dulap în timpul zilei, ci mai degrabă un val care venea peste ea, și că se termina pământul sau că izbucnea un război și că rămăsese doar ea singură să le ducă pe cele mici la adăpost. Își aducea foarte bine aminte acum ce-i spusese mama când era mică: *Să ai grijă de*

surorile tale. Tu ești cea mai mare, să nu le scapi din mână. La vremea aceea nu-i trecuse prin minte că mama ar fi putut vorbi din proprie experiență, că în vorbele ei se ascundea durerea ei de zeci de ani pentru pierderea fratelui mai mic în timpul unui bombardament din al Doilea Război Mondial. Așa sunt copiii, pot fi egoiști, mai ales cei fericiți. Iar copiii Nicolson fuseseră într-adevăr mai fericiți decât alții.

— Uite-aici suntem la Paște, asta e Daphne în scaunul de bebeluș, deci trebuie să fi fost prin 1956. Da, așa e, vezi, Rose are mâna în ghips, stânga de data asta. Iris se joacă de-a capra, uite-o cum se hlizește din spate, dar n-o s-o țină mult. Îți mai aduci aminte? După-masa aia când a dat iama în frigider și a mâncat toți crabii pe care-i pescuise tata cu o zi în urmă.

Fusese singura dată când îl văzuse cu adevărat supărat. Se sculase năuc de somn, pârlit de soare, fiindu-i poftă de un pic de carne dulce de crab, dar în frigider dăduse doar peste cojile goale. Parcă o și vedea pe Iris ascunsă după canapea – singurul loc unde n-o putea ajunge tata care o amenința că o jupoaie, afirmație fără nici un fundament, desigur, dar destul de înspăimântătoare, oricum – și nu voia să mai iasă de acolo. Și cum se milogea de oricine trecea pe acolo să aibă milă de ea și să-i strecoare și ei acolo volumul ei cu Pippi Șosețică⁷. Laurel s-a emoționat amintindu-și întâmplarea acesta. Uitase cât de nostimă putea fi Iris când nu era prea ocupată să fie supărată pe toată lumea.

⁷. Pippi Longstocking – personaj din seria de cărți pentru copii a autoarei suedeze Astrid Lindgren.

Din album a căzut o poză și Laurel s-a aplecat s-o ridice. Era o fotografie pe care nu o mai văzuse până atunci, un instantaneu vechi, alb-negru, cu două tinere braț la braț. Râdeau către ea, stând în picioare într-o încăpere, cu pânze atârând deasupra capului, scăldate de lumina soarelui care se revărsa printr-o fereastră nevăzută. A întors-o să vadă dacă nu are vreo însemnare, dar nu era nimic scris pe spate decât data: mai, 1941. Ce ciudat! Laurel știa albumul pe dinafară, dar fotografia aceasta nu era de acolo. S-a deschis ușa și a apărut Rose cu două cești desperecheate clătînându-se pe farfurioare.

— Ai văzut asta, Rosie? a întrebat-o, ridicând fotografia.

Rose a pus una din cești pe noptieră, a privit fotografia cu ochii mijiți și-apoi a zâmbit:

— A, da! A apărut acum câteva luni la Greenacres, credeam că ai să o poți tu potrivi undeva în album. E frumoasă, nu-i așa? E grozav să descoperim ceva nou despre ea tocmai acum.

Laurel s-a mai uitat încă o dată la fotografie: tinerele cu părul răsucit în bucle mari, prinse de o parte și de alta a frunții, cu rochiile până la genunchi, una cu o țigară în mână. Era chiar mama lor. Era machiată diferit. Arăta cu totul altfel.

— Ce ciudat! Nu mi-am închipuit-o niciodată așa.

— Cum adică?

— Tânără, cred. Distrându-se cu o prietenă.

— Da' de ce nu? a întrebat ea, deși gândea la fel.

În mintea ei, ca și în a celorlalți, mama lor a căpătat viață doar când a răspuns la anunțul dat în ziar de bunica Nicolson, care căuta o femeie bună la toate și a început să lucreze la pensiune. Știa, în mare, ce fusese înainte: că se născuse și crescuse în Coventry, că plecase la Londra imediat după ce izbucnise războiul și că familia ei fusese omorâtă într-un bombardament. Laurel mai știa și că dispariția familiei o afectase foarte mult. Dorothy Nicolson nu scăpa nici o ocazie să le reamintească copiilor ei că familia era totul: asta fusese tot ce auzise în copilărie. Când Laurel trecea printr-o fază dificilă în adolescență, mama o luase de mână și îi spusese cu o asprime neobișnuită: „Să nu faci aceeași greșală pe care am făcut-o eu, Laurel! Să n-aștepți prea mult ca să-ți dai seama ce e important! Poate că familia te calcă pe nervi uneori, dar înseamnă mult mai mult decât îți dai seama“.

Cât despre viața ei dinainte de a-l fi cunoscut pe Stephen Nicolson, nu le împărtășise nimic copiilor și nici ei nu se gândiseră să o întrebe. Nu era nimic neobișnuit, își spunea Laurel oarecum stânjenită. Copiii nu au pretenția ca părinții lor să aibă un trecut și li se pare de necrezut, aproape rușinos, când îi aud susținând că au avut o existență a lor înainte de nașterea progeniturilor. Iar acum, privind-o pe această necunoscută din timpul războiului, Laurel resimțea această lipsă.

La începutul carierei ei de actriță, un regizor faimos se aplecase peste text, potrivindu-și mai bine ochelarii cu lentile groase ca fundul de borcan, și îi spusese că înfățișarea ei nu o ajută să joace roluri principale. Asta o usturase peste măsură, se înfuriase și bocise, petrecând apoi ore nesfârșite dinaintea oglinzii, după care își ciopârțise părul, într-un acces de bravadă, stimulată de ceva alcool. Dar acesta s-a dovedit a fi un moment de răscruce în cariera ei. Era o actriță care știa să dea viață personajelor. Regizorul a distribuit-o în rolul surorii eroinei principale și așa și-a câștigat primele cronici superlative. Lumea se mira de capacitatea ei de a construi personajele din interior, de a se scufunda și disipa complet în pielea personajului, dar asta nu era nici un secret, ea doar încerca să afle tainele personajului, pentru că știa că ele dau consistența oamenilor adevărați, care se ascundeau în spatele umbrelor lor.

— Îți dai seama că n-am văzut-o niciodată atât de tânără ca aici? a întrebat Rose, așezându-se pe brațul fotoliului lui Laurel să ia fotografia, răspândind un parfum de levănțică parcă și mai puternic.

— Crezi? s-a mirat Laurel, întinzând mâna după o țigară, dar, amintindu-și că era într-un spital, a apucat ceașca de ceai în schimb. S-ar putea.

Atât de multe aspecte din viața mamei lor le erau cu totul necunoscute. De ce nu se gândise niciodată la asta? S-a uitat din nou la fotografie, cele două tinere păreau că râd de neștiința ei.

— Unde ziceai că ai găsit-o, Rosie? a întrebat ea, străduindu-se să nu-și trădeze curiozitatea.

— Într-o carte.

— O carte?

— De fapt, o piesă de teatru... *Peter Pan*.

— Să fi jucat mama într-o piesă?

Mama se pricepea, într-adevăr, să se joace de-a costumele și de-a „hai să zicem că...“, dar Laurel nu-și aducea amine să o fi văzut jucând într-o piesă adevărată.

— Nu cred că e vorba de așa ceva. Cartea e un cadou de la cineva, e și o dedicație pe prima pagină... știi, cum îi plăcea ei să ne pună să facem la cadouri când eram mici.

— Și ce scrie?

— „Pentru Dorothy, a început Rose, împreunându-și degetele, străduindu-se să-și aducă aminte, un prieten adevărat e o lumină în întuneric, Vivien.“

Vivien. Numele i-a produs o reacție stranie, s-a simțit năpădită de fierbințeală, urmată de un val de gheață și și-a simțit pulsul zbătându-i-se în tâmple. I-au trecut prin minte un șir de imagini năucitoare: un tăiș lucios, chipul speriat al mamei, panglica roșie desfăcută. Amintiri vechi, amintiri urâte, pe care numele acelei femei le scosese la iveală.

— Vivien? a repetat ea prea tare. Cine o fi Vivien?

Rose și-a ridicat ochii surprinsă, dar răspunsul ei s-a pierdut în vâlva pe care a stârnit-o Iris, năvălind pe ușă, cu tichetul de parcare în mână. Ambele surori și-au concentrat atenția asupra ei, fără să bage de seamă că, auzind numele lui Vivien, Dorothy a tras brusc aer în piept, cu o grimasă de durere intensă. Dar, când cele trei surori Nicolson s-au apropiat de patul mamei lor, Dorothy dormea liniștită, fără ca trăsăturile chipului ei să dea de bănuț că și lăsase trupul sleit și fiicele îngrijorate în spital, refugiindu-se înapoi în timp, în noaptea întunecată a anului 1941.

Dorothy Smitham a coborât în fugă scările, luându-și grăbită la revedere de la doamna White, pe când își trăgea haina pe ea. Proprietăreasa a clipit mirată pe sub lentilele groase când a văzut-o, dornică să-i împărtășească lista nesfârșită a comentariilor despre ciudățeniile chiriașilor ei, dar Dolly nu s-a oprit. A încetinit pasul doar în dreptul oglinzii din hol, ca să-și ciupească un pic obrazii, să capete puțină culoare. Mulțumită de înfățișarea ei, a deschis ușa și s-a avântat afară, în bezna camuflajului. Se grăbea foarte tare, nu avea chef să se înfrunte cu gărzile, Jimmy ajunsese probabil la restaurant și nu-i plăcea să-l facă să o aștepte. Aveau atâtea de vorbit: ce să ia cu ei, ce vor face după ce vor ajunge acolo, când se vor decide să plece...

Dolly a zâmbit nerăbdătoare, afundându-și mâna în buzunar să mângâie cu vârful degetelor figurina sculptată. O văzuse zilele trecute într-o vitrină a unui magazin de amanet. Știa prea bine că era un fleac, dar o făcuse să se gândească la el, și, acum când Londra se prăbușea în jurul lor, era important să spui cuiva cât de mult înseamnă pentru tine. Dolly de-abia aștepta să i-o dea, își închipuia chipul lui când o să o vadă, cum o să zâmbească, o să întindă brațele spre ea și-o să-i spună cât de mult o iubește. Figurina de lemn cu micuțul domn Punch⁸ poate că nu însemna mare lucru, dar era perfectă; lui Jimmy îi plăcuse întotdeauna marea, amândurora le plăcea.

8. Mr Punch – personaj comic din teatrul popular englez de păpuși *Punch and Judy*, asemănător cu *Vasilache și Mărioara*.

— Vă rog să mă scuzați, s-a auzit pe neașteptate o voce de femeie.

— Da? a răspuns Dolly, surprinsă de propria ei voce.

Probabil că femeia o văzuse în lumina ce se strecurase iute afară când deschisese ușa.

— Vă rog să-mi dați o mână de ajutor, caut numărul 24.

În ciuda imposibilității de a fi văzută în camuflaj, Dolly a arătat cu mâna spre ușa din spatele ei:

— Aveți noroc, e chiar aici. Dar nu sunt camere libere deocamdată, poate c-o să se elibereze în curând.

Se gândea la camera ei, dacă ar fi putut s-o numească astfel. Și-a scos o țigară și a aprins chibritul.

— Dolly?

S-a căznit să vadă prin beznă, o auzea pe posesoarea vocii mișcându-se iute spre ea.

— A, tu erai, slavă Domnului! Eu sunt, Dolly! Sunt...

— Vivien?

I-a recunoscut vocea pe dată, i-o știa atât de bine, dar avea totuși ceva diferit în ea.

— Credeam că nu te mai găsesc, că am venit prea târziu.

— Prea târziu pentru ce? a întrebat Dolly nedumerită, căci nu vorbiseră să se întâlnească în seara aceea. Ce s-a întâmplat?

— Nimic... a spus Vivien cu un râs metalic, enervant, care îi dădea fiori. Adică o mulțime de...

— Ai băut ceva?

Dolly nu o mai văzuse pe Vivien purtându-se așa, fără eleganța ei obișnuită și stăpânirea perfectă de sine.

Cealaltă femeie nu i-a răspuns. Pisica vecinilor a sărit cu o bufnitură de pe zidul din apropiere drept pe cușca iepurilor doamnei White. Vivien a tresărit și i-a spus în șoaptă:

— Trebuie să vorbim... *repede!*

Dolly a tras adânc din țigară. I-ar fi plăcut să stea de vorbă amândouă, să-și descarce sufletele, dar nu acum, în seara asta. De-abia aștepta să plece.

— Nu pot... tocmai plecam.

— Dolly, *te implor!*

Dolly și-a vârât mâna în buzunar și a atins figurina de lemn, probabil că Jimmy era deja acolo, întrebându-se de ce nu a ajuns și ea, uitându-se spre ușă ori de câte ori se deschidea, așteptându-se să o vadă intrând. Nu-i plăcea să-l facă să aștepte, mai ales acum. Dar uite că a apărut Vivien la ea acasă, atât de speriată, uitându-se mereu înapoi, rugându-se de ea să stea de vorbă despre ceva important... Dolly a trebuit să accepte, oftând, nu avea cum să o lase pe Vivien acolo, în drum, atât de speriată.

S-a gândit că Jimmy va înțelege, căci ajunsese și el să o îndrăgească. Și-atunci a luat hotărârea ce se va dovedi fatală pentru amândouă.

— Haide, a spus, stingându-și țigara și apucând-o ușor pe Vivien de brațul plăpând. Să mergem înăuntru.

*

În timp ce urcau scările, Dolly se gândea că s-ar putea ca Vivien să fi venit să-și ceară scuze. Altfel cum s-ar fi explicat nervozitatea ei, lipsa stăpânirii de sine? Ținând cont de averea și de clasa ei socială, Vivien nu era genul care să-și ceară scuze. Și asta o stânjenea teribil pe Dolly. Din partea ei, întâmplarea aceea neplăcută aparținea trecutului și ar fi preferat să nu mai vorbească despre ea.

Au ajuns la capătul coridorului și Dolly a descuiat ușa. A răsucit comutatorul, iar becul fără abajur a răspândit o lumină palidă, dând la iveală patul îngust, dulapul micuț, chiuveta crăpată cu robinetul care picura. Dolly s-a simțit stânjenită gândindu-se ce o fi zicând Vivien în sinea ei, ce ponosită i s-o fi părând în comparație cu locuința ei, acea casă splendidă din Campden Grove cu candelabre de cristal și cuverturi din piele de zebra.

Și-a scos haina și s-a întors să și-o agațe în cuiul de pe ușă.

— Îmi pare rău că e așa de cald aici, a spus ea străduindu-se să pară relaxată, nu am geamuri, dar nu-i nici o pagubă, că e mai ușor cu camuflajul, dar nu prea ajută la aerisire.

Încerca să glumească, sperând să mai destindă atmosfera, să-și recapete buna dispoziție, dar nu reușea. Nu se putea gândi la altceva decât că Vivien stătea în picioare, în spatele ei, căutând ceva pe care să se așeze.

— Nici scaun nu am.

La început își pusese în gând să facă rost de ceva pe care să se poată sta, dar, în vremurile acestea atât de grele, ea și cu Jimmy hotărâseră să pună deoparte orice bănuț, așa că se putea descurca și fără scaune.

S-a întors spre Vivien și când i-a văzut chipul a uitat de tot.

— Doamne, Dumnezeu! a exclamat ea, când a dat cu ochii de obrazul ei învinețit. Ce-ai pățit?

— Nimic, a răspuns Vivien, fluturându-și nerăbdătoare mâna și plimbându-se de colo-colo. M-am lovit din greșeală de un felinar, așa-mi trebuie, că mă grăbesc prostește!

Asta era adevărat, Vivien mergea întotdeauna foarte repede. Așa era felul ei și lui Dolly chiar îi plăcea cum doamna aceasta atât de rafinată și elegantă dădea buzna cu mersul ei copilăresc. Dar în seara aceasta era altceva. Hainele nu-i mai erau asortate ca de obicei, avea ciorapii rupți și părul răvășit...

— Haide, a îmbiat-o Dolly, conducând-o spre pat, bucuroasă că îl făcuse cu mare grijă în dimineața

aceea. Haide, stai jos.

În clipa aceea s-a pornit sirena care anunța un nou raid aerian și Dolly a blestemat în gând. Asta îi mai lipsea. Adăpostul era cumplit: înghesuiți cu toții ca sardelele, așternuturile umede, duhoarea insuportabilă, istericalele doamnei White, și cu Vivien în halul ăsta...

— Las-o să sune, a spus Vivien de parcă ar fi ghicit la ce se gândea. Stai aici, e mult mai important ce am să-ți spun, a continuat ea pe un ton poruncitor, redevenind stăpâna deprinsă să dea ordine.

Mai important decât să ajungă în adăpost? Lui Dolly i-a sărit inima în piept.

— E vorba de bani? a întrebat ea în șoaptă. Îi vrei înapoi?

— Nu, lasă asta!

Sunetul sirenei era asurzitor și-i stârnea o groază pe care nu și-o putea stăpâni. Îi era frică, fără să știe exact de ce anume. Nu voia să fie acolo, nici măcar cu Vivien. Ar fi vrut să o ia la fugă pe străzile întunecate către locul în care știa că o așteaptă Jimmy.

— Eu și cu Jimmy... a început ea, dar Vivien a întrerupt-o.

— A, da, a spus și chipul i s-a luminat de parcă și-ar fi adus aminte de ceva. Da, Jimmy!

Dolly a clătinat din cap, nedumerită. Ce putea fi cu Jimmy? Nu înțelegea nimic de la Vivien. Poate ar fi fost mai bine să o ia cu ea, ar fi putut să se strecoare printre lumea care fugea către adăpost și să meargă amândouă la Jimmy, el ar fi știut ce să facă.

— Jimmy! a strigat Vivien din nou, Dolly, Jimmy s-a dus...

Sirena a început să răsună chiar atunci, acoperindu-i glasul. Dolly aștepta ca Vivien să spună ceva mai departe, dar s-a auzit o bătaie puternică în ușă.

— Doll, ești aici? Noi ne ducem în adăpost!

Era Judith, una dintre chiriașe, care venise în fugă de sus. Dolly nu a răspuns și nici ea, nici Vivien nu s-au clintit. A așteptat să se îndepărteze pașii pe coridor și s-a dus să se așeze lângă Vivien.

— Nu, le încurci tu, a spus ea iute, l-am văzut chiar ieri și mă întâlnesc cu el chiar acum, în seara asta. Plecăm împreună, n-avea cum să plece fără mine...

Ar mai fi avut multe de spus, dar s-a oprit. Ceva din privirea lui Vivien îi strecura o undă de îndoială, subrezindu-i încrederea. A dibuit o țigară din poșetă și și-a aprins-o cu degete tremurătoare.

Vivien a început să vorbească și, în timp ce primul bombardier se făcea auzit deasupra casei, Dolly începea să se întrebe dacă nu cumva cealaltă femeie avea dreptate. Părea de necrezut, dar tonul imperativ al vocii, comportamentul ciudat și lucrurile pe care le spunea acum... Dolly simțea că ametește, era prea cald acolo și abia putea să-și mai stăpânească respirația.

Trăgea cu nesaț din țigară și unele părți din povestea lui Vivien se amestecau cu gândurile ei care o luaseră razna. Undeva prin apropiere a căzut o bombă, un șuierat pătrunzător a umplut camera, lovindu-i timpanele și zburându-i părul pe ceafă. Fusese o vreme când îi plăcea să se afle pe stradă în timpul bombardamentului – i se părea că e palpitant, nicidecum înspăimântător. Dar acum nu mai era o fetiță fără minte și zilele acelea lipsite de griji trecuseră de mult. Și-a aruncat ochii spre ușă, dorindu-și ca Vivien să se oprească. Ar fi mai bine să se ducă în adăpost sau la Jimmy, n-ar trebui să stea aici. Îi venea să fugă, să se ascundă, ar fi vrut să se facă nevăzută.

Dar, pe măsură ce panica lui Dolly creștea, Vivien părea să se calmeze. Vorbea tot mai rar și mai încet, încât Dolly abia o auzea, despre o scrisoare și o fotografie, despre oameni răi și periculoși, care au pornit pe urmele lui Jimmy. Planul eșuase, spunea Vivien, el se simțise umilit, Jimmy nu putuse să ajungă la restaurant, îl așteptase, dar el nu venise și atunci își dăduse seama că a dispărut cu adevărat.

Și, dintr-odată, fragmentele disperate s-au așezat laolaltă și Dolly a înțeles.

— E vina mea, a șoptit ea. Dar nu-mi dau seama cum a fost cu puțință... fotografia... ne înțeleșeserăm să nu... nu mai era nevoie...

Cealaltă femei știa despre ce e vorba, schimbaseră planul din pricina lui Vivien. Dolly a întins mâna spre ea.

— N-am vrut să se întâmple așa ceva, și-acum Jimmy...

— Ascultă-mă, a spus Vivien clătinând din cap, cu chipul răvășit de milă, e foarte important să mă ascuți. Ei știi unde stai și o să vină după tine.

Lui Dolly nu-i venea să creadă, era înspăimântată. Lacrimile i se scurgeau pe obraji.

— E vina mea, s-a pomenit spunând din nou. E doar vina mea.

— Dolly, te rog, a strigat Vivien, căci se auzeau alte avioane tot mai tare, sunt și eu la fel de vinovată ca tine! Dar asta nu mai contează acum. O să vină și după tine. Sunt pe drum chiar acum, de aceea am venit...

— Dar eu...

— Trebuie să fugi din Londra chiar acum și să nu te mai întorci niciodată. Te vor căuta peste tot, mereu...

O nouă explozie a zgâlțâit clădirea din toate încheieturile, alte bombe cădeau tot mai aproape și, deși nu avea nici o fereastră, o lumină ciudată a inundat camera, mult mai strălucitoare decât cea a becului chior ce se legăna din tavan.

— Nu ai rude la care te-ai putea duce?

Dolly a clătinat din cap și i-a trecut prin minte imaginea familiei ei: mama și tata, și bietul ei frățior, și viața lor de demult. S-a auzit din nou șuieratul unei bombe și răpăitul unei mitraliere din preajmă.

— Nici prieteni? a strigat Vivien ca să acopere zgomotul.

Dolly a clătinat din nou din cap. Nu-i mai rămăsese nimeni pe care să se poată bizui, nimeni în afară de Vivien și Jimmy.

— Nu te-ai putea duce într-altă parte?

O altă bombă i-a acoperit vorbele, iar explozia a fost atât de puternică, încât abia și-a dat seama ce mai spunea Vivien.

— Haide, Dolly, gândește-te bine!

Și-a închis ochii, mirosea a ars, probabil că ceva luase foc undeva prin apropiere, ofițerii de la paza antiaeriană sigur dădeau fuga să stingă incendiul cu pompele. Auzea pe cineva țipând și se căznea să-și țină privirile ațintite să vadă mai bine. Gândurile i se risipeau ca bucățile de dărâmături, mintea i se încețoșa, nu mai vedea nimic. Podeaua i se frângea sub picioare, aerul devenea irespirabil.

— Dolly?

Se auzeau acum și avioane de luptă, nu numai bombardiere, și Dolly își închipuia că se afla pe acoperișul casei din Campden Grove, privindu-le cum plonjau și se ridicau pe cer, lăsând în urmă luminile verzi ale trasoarelor și flăcările incendiilor din depărtare. Ce grozav i se păruse atunci!

Își amintea de seara aceea petrecută cu Jimmy la Clubul 400 când dansaseră și râșeseră și se întorseseră acasă, doar ei doi printre bombe. Ce n-ar fi dat să se întoarcă la momentul acela, să stea unul lângă altul, șușotind pe întuneric, în timp ce bombele cădeau în jur, să facă planuri de viitor: copiii, casa de la fermă, malul mării. Malul mării...

— Am făcut cerere pentru o slujbă, și-a amintit ea dintr-odată, ridicând capul. Acum câteva săptămâni, Jimmy a găsit-o.

Scrisoarea de la doamna Nicolson, de la pensiunea Marea Albastră, se afla pe măsuța de lângă pat, și

Dolly a apucat-o grăbită, întinzându-i-o lui Vivien.

— Da, e perfect, a spus Vivien, citind oferta, acolo trebuie să te duci.

— Dar nu vreau să merg singură. Noi...

— Dolly...

— Trebuia să mergem *împreună*. Nu trebuia să iasă așa. Trebuia să mă aștepte, a izbucnit ea în plâns.

Vivien și-a întins brațele spre ea, dar amândouă au pornit în același timp, izbindu-se una de alta. Vivien nu și-a cerut scuze, chipul îi era împietrit. Dolly își dădea seama că îi era și ei frică, dar își ascundea teama, așa cum ar fi făcut o soră mai mare, vorbindu-i cu tonul blând, dar foarte ferm de care chiar avea nevoie în clipa aceea:

— Dorothy Smitham, trebuie să pleci imediat din Londra, cât mai repede!

— Nu pot.

— *Eu știi* că poți! Ești o luptătoare.

— Dar Jimmy...

O altă bombă a căzut șuierând și a explodat în apropiere. Dolly a scos un țipăt îngrozit.

— Ajunge!

Vivien i-a luat fața în mâini și de data asta n-a mai durut-o deloc. Ochiul îi erau plini de blândețe.

— Știi că îl iubești pe Jimmy, și el te iubește la fel, Doamne, știi asta prea bine. Dar trebuie să mă ascuți.

Avea ceva atât de liniștitor în privire, că a făcut-o să nu mai audă zgomotul avioanelor și nici zăngănitul mitralierelor, alungându-i gândurile îngrozitoare despre clădiri și oameni făcuți praf și pulbere. S-au ghemuit una lângă alta și Dolly a luat aminte la ce îi spunea Vivien:

— Du-te la gară în seara asta și cumpără-ți bilet. N-ai încotro...

O bombă a căzut undeva pe aproape cu un zgomot asurzitor și Vivien s-a oprit o clipă, după care a continuat iute:

— Urcă-te în tren și mergi până la capătul liniei, fără să te mai uiți înapoi. Ia-ți slujba aia și vezi-ți de viața ta!

Viața ei... tocmai asta tot plănuiseră ea și cu Jimmy, despre viitor, casa de la fermă, copiii neastâmpărați și găinile zburdalnice... Lacrimile îi scaldau obrazul.

— Trebuie să pleci, Dolly! i-a strigat Vivien, plângând, știind că și ei avea să-i fie dor de Dolly. Nu pierde ocazia asta, e o nouă șansă, după toate câte ți s-au întâmplat, după câte ai pierdut...

Și-n clipa aceea Dolly și-a dat seama că, oricât de greu îi era să accepte, Vivien avea dreptate, trebuia să plece. O parte a sufletului ei ar fi vrut să urle, să se facă ghem și să bocească pentru tot ce nu-i ieșise în viață așa cum își dorise, dar nu avea să facă asta. Dolly era o luptătoare, așa spusese și Vivien, și ea știa ce vorbește – doar trecuse peste greutățile de la început și își făcuse o viață nouă. Și, dacă Vivien a putut face asta, Dolly de ce n-ar fi putut? Suferise prea mult, dar tot mai avea de ce să trăiască, va găsi alte motive să-și ducă viața mai departe. Acum era momentul să fie curajoasă, să fie mai bună ca oricând. Făcuse lucruri de care îi era rușine să-și amintească, visele înfumurate fuseseră doar iluzii prostesti, i se scurseseră ca cenușa printre degete, dar oricine merita o a doua șansă, să fie iertat, chiar și ea, așa spusese Vivien.

— Am să plec, a spus ea în timp ce tot mai multe bombe cădeau cu zgomot asurzitor, am să mă duc.

Becul a pâlpat, dar nu s-a stins, s-a legănat agățat de firul din tavan, aruncând umbre mișcătoare pe pereți. Dolly a tras un geamantan micuț de sub pat, neluând în seamă zgomotul asurzitor de afară, fumul care se strecura înăuntru de la focul de pe stradă, înțepându-i și înțețoșându-i ochii.

Nu avea prea multe de luat, nu avusese niciodată prea multe lucruri. Știa prea bine că nu va putea avea singurul lucru pe care și l-ar fi dorit. Dolly a șovăit la gândul că va pleca fără Vivien, și-a amintit ce îi scrisese pe volumul cu Peter Pan – „Un prieten adevărat e o lumină în întuneric“ – și-au podidit-o din nou lacrimile.

Dar nu avea de ales, trebuia să plece. Viitorul i se arăta înainte: o nouă șansă, o nouă viață. N-avea altceva de făcut decât să profite. Să se ducă la malul mării, așa cum plănuiise, să înceapă o viață nouă.

Aproape că nu mai auzea avioanele de afară, bombele care cădeau și răpăitul mitralierelor. Pământul se cutremura la fiecare explozie și din tavan se cernea molozul. Lanțul de la ușă a zăngănit, dar Dolly nu a băgat de seamă. Geamantanul era gata, putea pleca.

S-a ridicat în picioare, a privit-o pe Vivien și, în ciuda pornirii avântate, a întrebat-o șovăind:

— Dar tu ce-ai să faci?

Pentru o clipă i-a trecut prin cap că ar fi putut pleca împreună, că poate Vivien ar fi vrut să vină cu ea. Era ciudat, dar părea a fi rezolvarea cea mai potrivită, singurul lucru pe care îl puteau face – fiecare își jucase rolul și, dacă ele nu s-ar fi întâlnit, nimic din toate acestea nu s-ar fi întâmplat.

Era o prostie, de bună seamă Vivien nu avea nevoie de o a doua șansă. Ea avea tot ce-și putea dori chiar aici: o casă minunată, avere, frumusețe... Vivien i-a întins scrisoarea cu oferta doamnei Nicolson și și-a luat rămas-bun cu ochii înlăcrimați. Știau amândouă că se vedeau pentru ultima oară.

— Nu-ți face griji pentru mine, i-a spus Vivien pe când un bombardier huruia deasupra casei, o să mă descurc. Mă duc acasă.

Apucând scrisoarea și dând din cap cu hotărâre, Dolly s-a avântat spre noua ei viață, pregătită să-și înfrunte viitorul, fără să-și închipuie ce i-ar putea aduce.

4

Suffolk, 2011

Surorile Nicolson au plecat de la spital cu mașina lui Iris. Deși era cea mai mare și se bucura de obicei de dreptul de a sta pe scaunul din față, Laurel s-a așezat pe bancheta din spate plină de păr de câine. La faptul că era mai în vârstă decât surorile ei se adăuga faima ei de artistă și nu se cuvenea să le facă să creadă că i se suise la cap. Oricum prefera să stea în spate. Scutită de obligația de a face conversație, putea să se afunde în propriile gânduri.

Ploaia se oprise și ieșise soarele. Laurel murea de nerăbdare să o întrebe pe Rose despre Vivien... Mai auzise numele acela cândva, era sigură, și, mai mult decât atât, știa că avea cumva legătură cu întâmplarea aceea îngrozitoare din 1961, dar și-a ținut gura. Odată stârnită, curiozitatea lui Iris putea deveni sufocantă și Laurel nu era în stare să facă față unui interogatoriu. În timp ce surorile ei vorbeau despre lucruri neînsemnate, ea privea cum se perindă câmpurile pe lângă care treceau. Deși geamurile erau închise, parcă simțea mireasma fânului proaspăt cosit și strigătul stăncuțelor. Peisajele din copilărie sunt întotdeauna cele mai vii. Indiferent unde s-ar fi aflat sau cum ar fi arătat, acele priveliști și sunete se înregistrau diferit de cele întâlnite mai târziu. Făceau parte din tine, nu puteai scăpa de ele.

Dând la o parte ultimii cincizeci de ani, Laurel se și vedea zburând pe lângă tufele de pe marginea drumului pe bicicleta ei verde Malvern Star, cu una din surori așezată pe ghidon. Cu pielea arsă de soare, cu puful blond pe picioare, cu genunchii zgâriați. Trecuse atâta timp. Parcă a fost ieri.

— O să se dea la televizor?

Laurel și-a ridicat privirea și-a văzut-o pe Iris clipind curioasă în oglinda retrovizoare.

— Ce-ai spus?

— Interviul... ăla din cauza căruia n-ai putut veni?

— A, da... De fapt, e o serie de interviuri. Mai am de filmat doar unul luni.

— Da, spunea Rose că trebuie să te întorci la Londra mai iute. Se dă la televizor?

Laurel a scos un sunet de încuviințare.

— Da, e un fel de biografie filmată, de vreo oră și ceva, cu interviuri ale altora... regizori, actori cu care am lucrat, amestecate cu secvențe din filmări mai vechi, amintiri din copilărie...

— Auzi, Rose? s-a repezit Iris, îndreptându-se mai bine pe scaun, ca să se strâmbe la Laurel în oglinda retrovizoare. Chestii din copilărie... Ți-aș fi recunoscătoare dacă te-ai abține să scoți la iveală fotografii de familie în care eu sunt aproape dezbrăcată sau chiar goală pușcă.

— Ce păcat! a spus Laurel, scuturându-și un fir de păr de pe pantalonii ei negri. Am să rămân fără materialul cel mai bun. Ce-o să-mi mai rămână de vorbit?

— Ei, lasă, doar să îndrepte o cameră de luat vederi spre tine, că găsești tu ceva de zis.

Laurel abia și-a stăpânit un zâmbet. De o vreme, lumea o trata cu atâta respect, că era de-a dreptul minunat să te cerți cu un expert.

Dar Rose, căreia întotdeauna îi plăcuse buna înțelegere, începuse să-și piardă răbdarea.

— Ia uitați-vă! a spus, arătând cu amândouă mâinile spre un loc viran de la marginea orașului. Acolo o să construiască un nou hipermarket. Vă închipuiți? De parcă nu ne ajungeau celelalte trei!

— Ei, asta mai lipsea...

Supărarea lui Iris fiind îndreptată cu atâta grijă în altă parte, Laurel a putut să se relaxeze și să se uite din nou pe geam. Au străbătut orașul, ținând-o drept pe High Street, până când s-a prefăcut într-o uliță șerpuitoare de țară. Totul îi era atât de cunoscut, că ar fi putut închide ochii și spune exact unde se află. Conversația surorilor din față a încetat, copacii de pe marginea aleii s-au îndesit, până când Iris a semnalizat și-au luat-o pe aleea din dreptul indicatorului „Greenacres Farm“.

*

Casa se ridica pe culmea dealului, cu fața spre poiană, așa cum fusese întotdeauna. Cum e și firesc, casele au obiceiul să rămână pe loc. Iris a parcat mașina în locul neted unde stătuse vechiul Morris Minor al tatei până când mama se învoise să-l vândă în cele din urmă.

— Streșinile alea s-au cam dărăpănat, a spus ea.

— Fac să arate casa și mai tristă, nu ți se pare? a încuviințat Rose. Haideți să vă arăt pe unde a mai curs apa în ultima vreme.

Laurel a închis portiera, dar nu s-a dus după surorile ei. Și-a vârât mâinile în buzunare și și-a îndreptat spatele, scrutând peisajul de la grădină la hornurile crăpate și la tot ce se afla între ele. Balustrada peste care o treceau pe Daphne ca să o pună în coșuleț, balconul de care atârnav draperiile vechi din dormitor ca să închipuie o scenă, camera din pod unde Laurel învățase să fumeze.

Și-atunci i-a venit în gând că și casa o recunoștea. Laurel nu era o fire romantică, dar sentimentul acesta era atât de puternic, încât pentru o clipă nu i-a fost greu să creadă că acea combinație de scânduri de lemn și cărămizi roșii ale hornurilor, de țigle decolorate și ferestruici în unghiuri ascuțite era capabilă să-și aducă aminte. Simțea cum o privește prin fiecare ochi de geam, străduindu-se să potrivească imaginea acestei femei vârstnice îmbrăcate în costum elegant cu cea a adolescentei care ofta dinaintea fotografiilor lui James Dean. Oare ce părere o fi având despre ce s-a ales de ea?

O prostie, desigur... Casele nu se gândesc la nimic, nu-și aduc aminte de oameni și de nimic. Ea și-a amintit despre casă, și nu invers. Doar fusese singurul ei cămin de când avea doi ani și trăise acolo până la șaptesprezece ani. Trecuse, într-adevăr ceva timp de când nu mai venise – în ciuda vizitelor destul de regulate la spital, nu știa cum se făcuse că nu găsisese timp să meargă până la Greenacres, dar așa era viața, ocupată. Laurel și-a aruncat privirea spre căsuța din copac. A avut ea grijă să-și facă mereu de lucru.

— Doar n-a trecut atâta timp de când n-ai mai fost aici ca să uiți pe unde e ușa! i-a strigat Iris din hol, intrând în casă. Să nu-mi spui că aștepti valetul să-ți care bagajul, i s-a mai auzit vocea.

Laurel a dat ochii peste cap ca o adolescentă, și-a ridicat geamantanul și s-a îndreptat spre casă, pășind pe aceeași potecă pietruită pe care o descoperise mama ei într-o zi însoțită de vară cu peste șaiszeci de ani în urmă...

*

Din prima clipă când a dat cu ochii de ea, Dorothy Nicolson a văzut casa Greenacres drept locul ideal pentru a-și crește copiii. Nici nu se punea problema să caute vreo casă. Războiul se terminase abia de câțiva ani, bani nu aveau deloc și soacra ei acceptase cu bunăvoință să le închirieze o cameră în pensiunea ei în schimbul aceluiași servicii, bineînțeles, că doar nu era o instituție de binefacere! Dorothy și Stephen ieșiseră doar la un picnic.

Era una dintre puținele zile libere la mijlocul lui iulie și mama lui Stephen se oferise să aibă grijă de micuța Laurel, ceea ce nu-i stătea în fire. Se sculseră în zori, aruncaseră o pătură și un coș cu merinde pe bancheta din spate și porniseră spre vest în mașinuța Morris Minor fără alte gânduri decât să se piardă pe vreo uliță de țară. Ceea ce au și făcut o bună bucată de vreme – ea, cu mâna pe piciorul lui, el cuprinzându-i umerii cu brațul, lăsând aerul cald să intre prin geamurile deschise – și-ar fi mers așa mult și bine dacă nu ar fi avut o pană de cauciuc.

Au oprit pe marginea drumului să vadă ce s-a întâmplat. Era foarte clar: un cui cât toate zilele împunsese cauciucul.

Erau tineri și foarte îndrăgostiți și nu li se întâmpla mereu să aibă timp să fie împreună, așa că nu era chiar totul pierdut. În timp ce soțul ei repara cauciucul, Dorothy a pornit-o pe coama plină de iarbă a dealului să caute un loc neted unde să întindă pătura. Și-așa s-a făcut că a dat cu ochii de casa de la ferma Greenacres.

Asta nu era vreo închipuire de-a lui Laurel. Copiii Nicolson știau pe de rost povestea cumpărării casei Greenacres. Cu bătrânul fermier scărpinându-se nedumerit în creștet când Dorothy i-a bătut la ușă, cu păsările care se cuibăreau în șemineul din salon în timp ce el își bea ceaiul, cu găurile din podele acoperite cu scânduri ca niște podețe. Dar, mai presus de orice, nimeni nu pune la îndoială convingerea mamei lor că trebuia să-și ducă viața în locul acela.

Casa îi vorbise, iar ea o ascultase – le explicase ea de nenumărate ori – și se pare că se înțeleseseră de minune. Greenacres se dovedea a fi fost asemenea unei bătrâne doamne impunătoare, un pic ofilită, desigur, cam șubredă, cum altfel? Dorothy își dădea seama că decăderea ei ascundea o măreție trecută. Casa avea mândria ei și era singuratică, era genul de loc ce își trăgea forța din râsul copiilor și din dragostea unei familii, din aroma fripturii de miel cu rozmarin care se cocea în cuptor. Avea mădulare zdravene și era hotărâtă să privească mai degrabă înainte decât înapoi, să primească o nouă familie cu brațele deschise și să crească odată cu ea, să învețe alte obiceiuri și tradiții. Iar Laurel și-a dat seama

abia acum că, vorbind despre casă, mama se descria de fapt pe sine.

*

Laurel și-a șters picioarele pe preșul de la intrare și a pășit înăuntru. Podeaua a scârțâit cu același sunet dintotdeauna, mobilele erau toate la locul lor, și totuși era ceva diferit. Aerul era greu și se simțea un miros neobișnuit. Era firesc: de când intrase Dorothy în spital, casa fusese închisă. Rose venea să mai vadă ce era pe acolo doar când îi permiteau nepoții de care avea grijă, iar soțul ei, Phil, făcea și el ce putea, dar nimic nu se compara cu o casă locuită permanent. Laurel se gândea, cutremurându-se, cât de tulburător era că prezența cuiva putea fi ștearsă atât de iute, cât de ușor civilizația putea lăsa loc sălbăticiiei.

S-a străduit să-și alunge tristețea și și-a alăturat, din obișnuință, bagajele în maldărul adunat sub masa din hol. Apoi s-a îndreptat, fără să se gândească prea mult, spre bucătărie. Era locul unde se făcuseră lecții, se lipiseră abțibilduri, se vărsaseră lacrimi pentru inimi zdrobite, primul loc spre care se îndreptau când intrau în casă. Rose și Iris se aflau deja acolo.

Rose a răsucit întrerupătorul de lângă frigider și circuitele electrice au început să zumzăie.

— Să facem niște ceai? a întrebat ea, frecându-și mâinile veselă.

— Nici nu se poate ceva mai bun! a exclamat Iris, scoțându-și pantofii și mișcându-și degetele sub ciorapii negri, asemenea unei balerine nerăbdătoare.

— Am adus niște vin, a spus Laurel.

— Atunci, nu se poate ceva mai bun decât vinul. Lasă ceaiul...

Și-n timp ce Laurel s-a dus să ia sticla de vin din geamantan, Iris a scos pahare din bufet.

— Rose? a întrebat ea, ridicând un pahar și clipind rapid pe deasupra ramelor gri, ovale ca ochii de pisică.

Iar ochii ei aveau aceeași culoare cenușiu-închis ca și părul tuns scurt.

— Ei, știu și eu, a ezitat Rose, răsucindu-și ceasul pe încheietura mâinii, e abia cinci.

— Haide, Rose dragă, a început Laurel, scotocind printr-un sertar plin cu tacâmuri ușor slinoase, în căutarea unui tirbușon. E plin de antioxidanți, a urmat ea, scoțând tirbușonul și gesticulând spre ea cu degetele împreunate, e practic un aliment sănătos.

— Ei, bine, dacă ziceți voi...

Laurel a scos dopul și a început să toarne vinul. Din obișnuință, a aliniat paharele să fie sigură că pune la fel în toate trei și a zâmbit când și-a dat seama cât de ușor poți să te întorci înapoi în copilărie. Oricum Iris va fi foarte mulțumită. Corectitudinea împărțelii poate fi importantă pentru frați, în general, dar este o obsesie a celor mijlocii. „Nu mai număra atâta, florica mea“, îi spunea mama, „nimănui nu-i place o fetiță care vrea mereu să primească mai mult decât ceilalți“.

— Doar un strop, Lol, a spus Rose grijulie. Nu vreau să mi se urce la cap până sosește Daphne.

— Asta înseamnă că a dat un semn? a întrebat Laurel, întinzându-i lui Iris paharul cel mai plin.

— Tocmai când plecam de la spital, nu v-am spus? Uite cum mă lasă memoria, zău așa! O să ajungă pe la șase, dacă nu e prea aglomerat.

— Atunci, cred că ar fi cazul să văd ce pot face pentru cină, dacă vine așa de repede, a spus Iris deschizând ușa cămării, sprijinindu-și genunchiul pe un taburet ca să poată studia mai bine data expirării alimentelor. Dacă las în seama voastră, n-o să mâncăm decât ceai cu pâine prăjită.

— Haide că-ți dau și eu o mână de ajutor, a spus Rose.

— Nu, nu-i nevoie, a protestat Iris, îndepărtând-o cu o fluturare a mâinii fără să-și întoarcă măcar capul.

Rose i-a aruncat o privire lui Laurel, care i-a întins paharul de vin și i-a făcut semn spre ușă. Nu avea nici un rost să se ciorovăiască acum. Așa era regula în familie: Iris se sacrifica și gătea întotdeauna, iar ceilalți o lăsau să se bucure de acest martiraj, căci așa erau micile drăgălășenii între surori.

— Ei bine atunci, dacă insiști... a pus capăt discuției Laurel, mai turnându-și ceva vin.

*

În timp ce Rose a mers să vadă dacă mai trebuie ceva în dormitorul lui Daphne, Laurel s-a dus să-și bea vinul afară. Aerul se îmborsăvise de ploaia căzută mai devreme și ea a respirat adânc. A zărit leagănul din grădină și s-a dus să se dea în el. Leagănul era un cadou din partea tuturor când mama împlinise optzeci de ani și Dorothy a hotărât pe loc că trebuie să fie pus sub stejarul cel bătrân. Nimeni nu a mai îndrăznit să spună că erau și alte locuri cu priveliști mult mai frumoase în grădina lor. Ce se vedea de sub stejar ar fi putut să nedumerească pe oricine, căci era doar o poiană goală, dar cei din familia Nicolson știau că locul nu era pustiu. Acolo, printre firele mlădioase de iarbă, era locul unde tatăl lor își dăduse sufletul.

Cât de lunecoasă e și amintirea asta! Parcă se și vedea tot în locul ăsta, în după-amiaza aceea, cu mâna la ochii ei nerăbdători de adolescentă, să se ferească de soare, așteptând să-l zărească întorcându-se de la lucru, grăbită să-i alerge în întâmpinare, să-l apuce de braț și să vină cu el înapoi spre casă. Îl vedea în gând cum pășea prin iarbă, cum se oprea să mai privească încă o dată soarele ce apunea, bucuros să vadă marginile rumenite ale norilor și să spună, așa cum făcea întotdeauna: „Seara, rumenirea norilor, bucuria ciobanilor!“, când trupul i-a înțepenit dintr-odată, și-a dus mâna la inimă, s-a împiedicat și-a căzut.

Dar nu fusese așa. Când s-a întâmplat, ea era la capătul celălalt al lumii, avea cincizeci și șase de ani, și nu șaisprezece. Se dichisea pentru o gală de premiere la Los Angeles, întrebându-se dacă ea va fi singura a cărei față nu era ajustată de bisturiu sau rotunjită de o doză zdravănă de botox. Nu a aflat despre moartea tatălui ei decât mai târziu, când a citit un mesaj lăsat de Iris pe telefonul ei.

Dar văzuse un om căzând și dându-și sufletul acolo, într-o după-amiază pe când avea șaisprezece ani.

Laurel a scos un chibrit și și-a aprins o țigară, încruntându-se pe când băga cutia de chibrituri la loc în buzunar. Casa și grădina mai erau încă luminate de soare, dar câmpurile de dincolo de poiană, aproape de pădure, începuseră să se întunece. Și-a ridicat privirea printre barele de fier forjat ale leagănului spre locul unde se zărea printre frunze căsuța din copac. Scara era tot acolo, bucăți de lemn atârnav bătute în cuie pe trunchiul copacului, unele destul de scorojite de-acum. Un șirag de mărgelile strălucitoare roz și violet atârnav de o treaptă a scării, pus probabil de vreunul dintre nepoții lui Rose.

Laurel coborâse cu mare băgare de seamă în ziua aceea.

A tras adânc din țigară, aducându-și aminte. Era în căsuța din copac, își revenise din amețală, respirând profund și amintindu-și pe loc de bărbatul acela, de cuțit și de chipul îngrozit al mamei și-apoi s-a târât până la capătul scării.

Când a ajuns jos, a rămas cu mâna agățată de treapta din dreptul, ochilor, sprijinindu-și fruntea de scoarța aspră a copacului, simțindu-se în siguranță în nemișcarea clipei aceleia, neștiind încotro să se ducă și ce să facă mai apoi. În mod ciudat, i-a dat prin cap să se îndrepte spre pârâu, la surorile și frățiorul ei, la tata cu clarinetul și cu zâmbetul lui nedumerit...

Și poate tocmai atunci și-a dat seama că nu-i mai aude deloc. Așa că s-a îndreptat spre casă, ferindu-și privirile și călcând cu grijă cu tălpile goale pe pietrele fierbinți ale aleii. Pentru o clipă i s-a părut că zărește ceva mare și alb lângă rondul de flori din grădină, ceva ce n-ar fi trebuit să fie acolo, dar și-a plecat capul și s-a uitat în altă parte, iuțind pasul, mânată de gândul copilăresc că, dacă nu se uită și nu vede, poate ajunge în casă, trece pragul și totul va fi ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Era încă în stare de șoc, desigur, dar nu își dăduse seama. Era doar cuprinsă de un calm nefiresc, de parcă ar fi purtat o haină, o mantie fermecată care îi îngăduia să se izoleze de viața reală, ca un personaj desprins dintr-o poveste care sosește și găsește întreg castelul adormit. Înainte de a intra, s-a aplecat să ridice cercul de pe jos.

În casă era neobișnuit de liniște. Soarele trecuse de partea cealaltă a casei și era întuneric în hol. S-a oprit o clipă în prag să-și obișnuiască privirea. Burlanele trosneau răcorindu-se, scoțând sunete ce întruchipau în mintea ei vara, vacanța, apusurile lungi și calde cu fluturi rotindu-se în jurul lămpilor.

Și-a ridicat privirile spre scara acoperită cu mochetă, bănuind că surorile ei nu erau în camerele de sus. Pendula din hol ticăia, măsurând trecerea secundelor, și s-a întrebat dacă nu cumva plecaseră cu toții: mama, tata, până și frățiorul cel mic, lăsând-o singură cu ce-o fi fost acolo, afară, sub cearșaful alb. Gândul ăsta îi dădea fiori pe șira spinării. Apoi a auzit o bufnitură dinspre camera de zi, și-a întors capul și l-a văzut pe tata în picioare, lângă șemineul fără foc. Stătea neobișnuit de țeapăn, cu o mână lăsată pe lângă corp și cu cealaltă bătând în polița șemineului, spunând:

— Pentru numele lui Dumnezeu, nevasta mea a avut noroc că a scăpat cu viață!

De undeva, de după ușă, s-a auzit o voce bărbătească:

— Îmi dau seama de asta, domnule Nicolson, dar vă rog să țineți cont că noi ne facem doar meseria.

Laurel s-a apropiat tiptil, oprindu-se înainte de a ajunge în dreptul luminii ce ieșea din cameră prin ușa deschisă. Mama stătea în fotoliu, cu pruncul adormit în brațe. Laurel îi vedea profilul de înger, cu obrazul lipit strâns de umărul mamei.

În încăpere mai erau doi bărbați, unul chel, pe sofa, și altul mai tânăr, lângă fereastră, care scria. Erau polițiști, și-a dat ea seama. Sigur că erau polițiști. Se întâmplase ceva groaznic... cearșaful alb din grădina însorită.

— Îl cunoșteți, doamnă Nicolson? Era cineva pe care l-ați mai întâlnit și altă dată? a întrebat bărbatul mai vârstnic. L-ați mai văzut vreodată, măcar de la distanță?

Mama lui Laurel nu a răspuns, sau cel puțin nu s-a auzit nimic. Șoptea ceva, cu gura proptită de capul copilului, buzele mișcându-i-se ușor peste părul lui ca un puf. Dar a răspuns tata cu voce tare în locul ei:

— Sigur că nu-l cunoștea. V-a mai spus că nu l-a văzut în viața ei. Dacă mă-ntrebați pe mine, ar trebui să comparați înfățișarea lui cu descrierea tipului ăluia din ziare, cel care atacă lumea la picnicuri.

— O să cercetăm toate indiciile, domnule Nicolson, să fiți sigur de asta! Dar până una, alta, avem un cadavru în grădina dumneavoastră și doar mărturia soției dumneavoastră despre cum s-a întâmplat de a ajuns acolo.

— Omul ăla a atacat-o pe soția mea, s-a zburlit tata, a fost în legitimă apărare!

— Ați văzut asta cu ochii dumneavoastră, domnule Nicolson?

Din vocea polițistului mai în vârstă a răzbătut o nerăbdare care a speriat-o pe Laurel. A făcut un pas înapoi. Nimeni nu știa că e acolo și nici nu era nevoie să afle. Ar fi putut să se strecoare în sus pe scări, să pășească cu grijă peste scândura aceea a dușumelei care scârțâia și să se bage în pat. Să-i lase să-și vadă mai departe de mașinațiile ciudate ale lumii celor mari, să-i lase să dea de ea doar când vor fi terminat și să-i spună că s-a rezolvat totul.

— V-am întrebat, domnule Nicolson, ați fost acolo? Ați văzut ce s-a întâmplat?

Dar se simțea atrasă de încăperea aceea, de lumina lămpii proiectată în holul întunecat, de tabloul acela ciudat, de tonul imperios din vocea tatei și de vehemența lui. Iar ea avusese întotdeauna dorința de a se simți inclusă, de a dori să ajute chiar când nu i-o cerea nimeni, de a refuza să doarmă de teamă să nu fie lăsată pe dinafară.

Era încă în stare de șoc. Nu putea să stea singură. Așa că nu s-a putut stăpâni. A ieși din culise și-a pășit până în mijlocul scenei.

— L-am văzut eu, am fost acolo!

Tata și-a ridicat ochii, surprins. A aruncat o privire iute spre soția lui și-apoi spre ea.

— Ajunge, Laurel, a spus el cu vocea schimbată, răgușită și șuierată.

Toată lumea se uita spre ea: mama, tata, ceilalți doi bărbați. Laurel își dădea seama că vorbele pe care le va rosti vor atârna greu. Așa că a evitat privirea intensă a tatei și a început să povestească:

— Omul ăla a apărut de după casă și a încercat să-i smulgă copilul din brațe.

Încercase, nu-i așa? Era sigură.

— Laurel... s-a încruntat tata către ea.

Dar ea a vorbit mai departe, ceva mai repede. (Și de ce n-ar fi făcut-o? Nu mai era copil, să se furișeze în dormitor și să aștepte ca oamenii mari să rezolve totul, era și ea ca ei, avea un rol de jucat, era la fel de importantă.) Lumina a părut că se întetește și Laurel a întâlnit privirea polițistului mai vârstnic.

— S-au luptat, omul ăla a atacat-o pe mama și-apoi a... apoi a căzut pe jos.

Toți amuțiseră. Laurel s-a uitat către mama, care nu mai vorbea în șoaptă cu pruncul, ci privea ținută pe deasupra capului lui, undeva dincolo de umărul lui Laurel. Cineva făcuse ceai. Laurel avea să-și amintească mereu amănuntul acesta. Cineva făcuse ceai, dar nimeni nu-l băuse. Ceștile stăteau neatinsse pe măsuțele din jur, ba chiar și pe pervazul ferestrei. Se auzea ticăitul ceasului din hol.

Bărbatul cu părul rar s-a foit pe canapea și și-a dres glasul.

— Laurel, așa te cheamă, nu?

— Da, domnule.

Tata a răsuflat zgomotos, de parcă ar fi fost un balon dezumflat. A făcut semn cu mâna spre ea și a spus, înfrânt parcă:

— E fiica mea cea mare.

Omul de pe canapea s-a uitat spre ea, iar buzele i s-au lărgit într-un zâmbet care nu i-a străbătut și în privire.

— Cred c-ar fi bine să vii înăuntru, Laurel. Stai jos și ia-o de la început. Spune-ne tot ce ai văzut.

5

Laurel i-a spus polițistului adevărul. S-a așezat cu grijă la celălalt capăt al canapelei, așteptând încurajarea silită a tatei, și a pornit să povestească ce făcuse în după-amiaza aceea. Tot ce văzuse, așa cum se întâmplase. Stătea și citea în căsuța din copac și l-a văzut pe omul acela apropiindu-se.

— Dar de ce l-ai urmărit? Avea ceva neobișnuit? a întrebat polițistul, ale cărui voce și chip nu lăsau să se întrevadă nimic.

Laurel s-a încruntat, străduindu-se să-și amintească fiecare amănunt, să se dovedească un martor de nădejde. Da, credea că fusese ceva neobișnuit. Nu că ar fi alergat, ar fi strigat sau s-ar fi purtat în vreun

fel ciudat, dar părea totuși... – și aici și-a ridicat ochii spre tavan, căutând să găsească cuvântul potrivit – părea *sinistru*. Și a repetat cuvântul, mulțumită de găselnița ei. Era sinistru și i se făcuse frică. Nu, n-ar fi putut spune de ce anume, dar îi fusese teamă.

Nu cumva credea că ceea ce se întâmplase mai apoi ar fi putut să-i deformeze prima impresie? Să facă ceva obișnuit să pară mai periculos decât era de fapt?

Nu, era sigură. Avea cu siguranță ceva înspăimântător.

Polițistul cel tânăr scria de zor în carnetul lui. Laurel a respirat adânc. Nu îndrăznea să se uite la părinții ei, de teamă să nu se piardă cu firea.

— Și, când a ajuns în dreptul casei, ce s-a întâmplat?

— S-a strecurat de după colț, mult mai încet decât ar fi făcut-o un musafir obișnuit, mergând tiptil, și-apoi mama a ieșit cu băiețelul din casă.

— Îl ținea în brațe?

— Da.

— Mai avea și altceva în mână?

— Da.

— Ce anume?

Laurel și-a mușcat obrazul, amintindu-și strălucirea tăișului.

— Ținea cuțitul de tăiat tort.

— Cum de l-ai recunoscut?

— Îl folosim doar la ocazii speciale. Are o panglică roșie legată de mâner.

Nimic nu s-a schimbat în atitudinea polițistului, deși s-a oprit o clipă, înainte de a întreba mai departe.

— Și-apoi ce s-a întâmplat?

Laurel era pregătită.

— Bărbatul s-a repezit la ei.

O mică îndoială nu-i dădea pace, ca o rază de soare ce acoperă un detaliu dintr-o fotografie, pe măsură ce povestea cum omul se repezise la copil. A șovăit o clipă, studiindu-și genunchii, căznindu-se să reconstituie scena în minte. Și-apoi a povestit mai departe. Omul a întins mâna spre Gerry, asta își amintea bine, era sigură că își întinsese mâinile spre el, să-l smulgă din brațele mamei. Și-atunci mama l-a pus jos, în spate, să-l ferească. Atunci omul a dat să apuce cuțitul, și-a urmat o luptă...

— Și după aceea?

Stiloul polițistului celui tânăr scârțâia pe hârtie în timp ce-și nota tot ce spusese ea până atunci. Sunetul era pătrunzător și ei îi era cald, camera se încălzise peste măsură, de bună seamă. Se mira de ce tata nu deschisese o fereastră.

— Și-atunci mama a lăsat cuțitul în jos, a spus ea înghițind în sec, cu gura uscată.

În casă era liniște, se auzea doar scârțâitul stiloului. Laurel vedea întreaga scenă limpede în minte: omul acela îngrozitor, cu chipul întunecat și mâinile mari, apucând-o pe mama, încercând să-i facă rău, ca apoi să-l lovescă și pe copilaș...

— Și omul a căzut imediat?

Stiloul s-a oprit din scârțâit. Polițistul cel tânăr de lângă fereastră o privea pe deasupra carnetului.

— Spune, a căzut imediat pe jos?

Laurel a dat din cap, șovăind.

— Cred că da.

— Doar crezi?

— Nu-mi mai aduc aminte nimic altceva. După aia am leșinat, cred. Mi-am revenit mai târziu, în căsuța din copac.

— Când s-a întâmplat asta?

— Chiar acum, de-aia am intrat acum în casă.

Polițistul mai vârstnic a tras aer în piept încet, cu destul zgomot, și i-a dat drumul afară.

— Mai e și altceva ce crezi că ar trebui să știm? Ceva ce-ai auzit sau ai văzut? a întrebat el, trecându-și palma peste creștetul pleșuv.

Avea ochii de un albastru deschis, aproape gri.

— Nu te grăbi, orice amănunt oricât de mic poate fi important.

Era ceva ce uitase, mai văzuse sau auzise și altceva? Laurel s-a gândit îndelung înainte de a răspunde. Nu credea să mai fie și altceva. Nu, asta fusese totul.

— Nimic altceva?

Spusese că nu mai era nimic. Tata își înfundase mâinile în buzunare și o străpungea cu privirea pe sub sprâncene. Polițiștii s-au consultat iute din priviri, cel mai în vârstă a clătinat ușor din cap, iar cel tânăr și-a închis carnetul. Interogatoriul luase sfârșit.

*

Ceva mai târziu, așezată pe pervazul ferestrei din dormitorul ei, rozându-și unghia de la degetul cel mare, Laurel îi privea pe cei trei bărbați ieșind pe poartă. Nu vorbeau prea mult, dar din când în când polițistul mai vârstnic părea că întreabă ceva și tata îi răspunde, arătând spre diverse lucruri în zarea întunecată. Conversația lor ar fi putut fi despre orice, cum se ară pământul, vremea toridă, exploatarea tradițională a pământului din comitatul Suffolk, dar Laurel se îndoia că vorbeau despre așa ceva.

Pe alee și-a făcut apariția o camionetă huruind din toate încheieturile, iar polițistul mai tânăr i-a ieșit în întâmpinare, înaintând cu pași mari prin iarba înaltă, arătând către casă. Un bărbat a coborât de la volan, a scos o targă din spatele camionetei. Cearșaful (care nu era chiar atât de alb, după cum îl vedea acum, pătat cu sânge care se înnegrise) flutura, purtat iute prin grădină. Au urcat targa la loc și camioneta a plecat. Au plecat și polițiștii și tata a intrat în casă, închizând ușa de la intrare. A auzit-o trântindu-se prin podele. A auzit cum și-a scos și cizmele, întâi una, apoi pe cealaltă, și-apoi a distins pașii picioarelor încălțate doar în șosete care se îndreptau spre mama, în salon.

Laurel a tras draperiile și s-a întors cu spatele la geam. Polițiștii plecaseră. Spusese adevărul, descrisese cu precizie tot ce era în mintea ei, tot ce se întâmplase. Atunci de ce se simțea așa? Ciudat și copleșită de nesiguranță.

S-a ghemuit în pat cu palmele împreunate ca de rugăciune, strânse între genunchi. A închis ochii, dar i-a deschis iute la loc, să nu mai vadă străfulgerarea argintie, cearșaful alb, chipul mamei atunci când bărbatul acela a strigat-o pe nume.

Laurel a încremenit. Bărbatul știa cum o cheamă pe mama. Asta nu-i spusese polițistului. El o întrebase dacă își mai aduce aminte și altceva din ce văzuse sau auzise, iar ea spusese că nu mai e nimic. Dar uite că mai era, mai fusese ceva.

Ușa s-a deschis și Laurel a sărit în capul oaselor, așteptându-se parcă să îl vadă pe polițistul mai vârstnic, întors să o interogheze mai departe. Dar era doar tata, care venise să-i spună că se duce să le aducă pe surorile ei de la vecini. Pruncul fusese dus la culcare și mama se odihnea. A mai șovăit o vreme în pragul ușii, lovind ușor cantul cu palma.

— Ne-am speriat cu toții în după-amiaza asta. A fost o spaimă mare.

Laurel și-a mușcat buza, simțind cum din adâncul sufletului îi stă să izbucnească un suspin.

— Maică-ta e tare vitează.

Laurel a încuviințat din cap.

— E o luptătoare, ca și tine. Te-ai descurcat bine cu polițiștii ăia.

— Mulțumesc, tăticule, a îngăimat ea, simțind cum o podidesc lacrimile.

— Polițiștii au spus că era probabil omul acela din ziar, cel care a făcut tot soiul de probleme pe malul râului. Descrierea se potrivește... și cine altcineva ar fi putut avea ceva cu mama?

Așa se gândise și ea. Când dăduse prima dată cu ochii de el, nu crezuse și ea că ar fi putut fi omul acela din ziar? Laurel s-a simțit brusc ușurată.

— Uite ce-i, Lol, a început tata, vârându-și mâinile în buzunare și legănându-se un pic, ne-am sfătuit, mama și cu mine, și credem că ar fi bine să nu le spunem celor mici ce s-a întâmplat. N-ar înțelege. Dacă ar fi după mine, aș fi preferat să fi fost și tu cât mai departe de-acolo, dar nu a fost să fie și nu avem ce face.

— Îmi pare rău.

— N-are de ce să-ți pară rău. Nu a fost vina ta. Acum s-a sfârșit. A venit peste noi un om rău, dar totul e bine acum. Totul va fi în regulă de acum încolo.

Deși nu era o întrebare, sunase ca și cum ar fi fost și Laurel a răspuns:

— Da, tată, totul va fi în regulă.

— Ești o fată de ispravă, Laurel, a spus el, zâmbind într-o parte. Acum mă duc să le aduc acasă pe surorile tale. Și ce s-a întâmplat o să rămână între noi, nu-i așa, fata mea?

*

Și așa a și fost, întâmplarea rămăsese marele secret în istoria familiei lor. Fetele nu aveau să afle, iar Gerry era oricum mult prea mic să își poată aminti, deși se înșelau cu toții, după cum avea să iasă la iveală.

Surorile celelalte înțelegeau, de bună seamă, că se întâmplase ceva neobișnuit, căci fuseseră luate pe sus de la petrecere fără nici o explicație și depuse înaintea televizorului Decca nou-nouț al vecinilor, iar părinții lor rămăseseră mohorâți săptămâni de-a rândul, doi polițiști începuseră să vină regulat și se fereau cu toții îndărătul ușilor închise și vorbeau în șoaptă. Dar totul s-a limpezit când tata le-a spus despre omul acela fără adăpost care murise în poiană chiar de ziua lui Gerry. Era trist, dar astfel de lucruri se întâmplă uneori.

Între timp, Laurel a început să-și roadă unghiile cu și mai mult spor. Cercetările poliției s-au încheiat în câteva săptămâni, vârsta și înfățișarea omului aceluia se potriveau cu descrierea celui care tulbura picnicurile, iar poliția a precizat că în astfel de cazuri nu era neobișnuit să apară și violențe, iar declarația lui Laurel, ca martor ocular, a dovedit că mama ei a acționat în legitimă apărare. O încercare dejucată de tâlhărie, o rezolvare norocoasă, nu era nimic de câștigat dacă ar mai fi apărut și prin ziare. Din fericire, în vremurile acelea discreția era la mare preț, iar buna înțelegere putea muta un titlu de ziar de la pagina întâi la cea de-a treia. Cortina s-a lăsat, povestea s-a încheiat.

Și totuși nu a fost chiar așa. În vreme ce viața familiei ei s-a reîntors la normal, viața lui Laurel a rămas încremenită. Sentimentul că era diferită de ceilalți frați i s-a accentuat și a devenit neobișnuit de agitată. Îi reveneau mereu în minte întâmplarea și rolul pe care îl avusese în cercetările poliției, iar

lucrurile pe care le spusese și, mai rău chiar, cele pe care nu le spusese îi accentuau panica atât de tare, încât simțea că se sufocă. Indiferent unde se afla la Greenacres – în casă sau în grădină – se simțea prizonieră a ceea ce văzuse și făcuse. Nu putea scăpa de amintiri care deveneau și mai obsedante, căci întâmplarea care le produsese era complet inexplicabilă.

Când a dat examen la actorie și a reușit, Laurel nu a luat în seamă rugămintele părinților de a rămâne acasă, de a amâna cu un an ca să-și poată da bacalaureatul, să se gândească la surorile ei, la frățiorul pe care îl iubea mai presus decât orice. Și-a făcut bagajele, luându-și cât mai puține lucruri, și-a plecat fără să se uite îndărăt. Viața ei a luat o turnură neașteptată, la fel ca o giruetă care se răsucește pe timp de furtună neașteptată.

*

Laurel a sorbit ultimele picături de vin, uitându-se la cele două ciori care zburau jos, deasupra poienii tatei. Părea că cineva răsucise întrerupătorul de la lumina zilei și întunericul se lăsa treptat. Toți actorii au cuvinte preferate și „amurg“ era unul dintre favoritele ei. Era o plăcere să-l pronunți, să simți cum se lasă întunericul și împrejmuirea inerentă ce răzbate din sunetele lui și totuși era atât de aproape de „rug“, că parcă o parte din strălucirea acestuia se răsfrângea și asupra lui.

Era acea parte a zilei pe care o asocia îndeosebi cu copilăria, cu viața ei dinainte de a pleca la Londra: întoarcerea tatei acasă după o zi petrecută muncind la fermă, mama, care-l ștergea pe Gerry cu prosopul lângă sobă, surorile ei râzând sus în timp ce Iris își prezenta repertoriul de imitații (ce ironie a sorții ca Iris să fie cea care să devină cea mai ușor de imitat dintre toate personajele copilăriei, ea, doamna directoare de școală!), momentul acela când se aprind luminile în casă, miroase a săpun și se pun tacâmurile pentru cină pe masa cea mare de stejar. Chiar și acum Laurel simțea fără să-și dea seama când se stinge lumina zilei, făcându-i-se dor de casă.

Ceva mai încolo, pe poteca din poiană pe unde venea tata în fiecare zi, s-a mișcat ceva. Laurel s-a încordat toată, dar nu era decât o mașină albă care venea pe alee. S-a ridicat în picioare, sorbind ultimele picături de vin din pahar. Se lăsase răcoarea și Laurel și-a strâns brațele pe lângă corp, luând-o încet spre porțiță. Farurile semnalizau cu lumini puternice și nerăbdătoare care arătau că șoferul nu putea fi altcineva decât Daphne. Laurel a ridicat mâna să-i facă semn.

6

Laurel și-a petrecut cea mai mare parte a mesei studiind chipul surorii ei mai mici. Își făcuse ceva și-i venea bine, iar rezultatul era de-a dreptul fascinant. „O cremă nouă, absolut minunată“ ar fi răspuns dacă ar fi fost întrebată, ceea ce Laurel – neplăcându-i să fie mințită – nu avea de gând să facă. Clătina în schimb din cap pe când Daphne își flutura buclele blonde și le vrăjea cu povești din studioul Matinalului LA, unde citea prognoza meteo și flirta cu un tip pe nume Chip în fiecare dimineață. Pauzele era rare în torentul acestui monolog și, când în fine, s-a ivit una, Rose și Iris s-au năpustit să spună și ele ceva.

— Haide, spune tu mai întâi, a tranșat Laurel, arătând cu paharul iarăși gol spre una dintre ele.

— Voiam să spun că poate ar trebui să vorbim un pic despre petrecerea mamei.

— Așa cred și eu, a spus Iris.

— M-am gândit că... a început Daphne.

— Sigur că da...

— Evident...

— Noi...

— Eu...

— Dar spune *tu* ce crezi, Rosie.

— Ei, bine, a început cu o voce întretăiată de tuse Rose, care fusese întotdeauna strivită de voința surorilor ei, va trebui să o facem la spital, din păcate, dar mă gândeam că am putea să găsim ceva mai deosebit, știți și voi cum a fost ea mereu cu zilele de naștere.

— Tocmai asta voiam să spun și eu, a intervenit Daphne, oprindu-și un mic sughiț cu degetele cu unghii rozalii ca de bebeluș. Mai ales că asta va fi chiar ultima.

S-a lăsat brusc tăcerea, zădărnicită doar de ceasul elvețian, până când Iris s-a stropșit la ea:

— Ești cam... neobrăzată, nu crezi? a întrebat-o, mângâindu-și vârfurile tăiate scurt ale părului ei cărunt cu reflexe de oțel. Mai ales de când te-ai mutat în State...

— N-am vrut să zic decât că...

— Lasă că știm noi ce-ai vrut să zici...

— Dar ăsta e adevărul.

— Păi tocmai de aceea cred că nu mai era nevoie să ne reamintești.

Laurel și-a privit surorile așezate în jurul mesei: Iris pufnind furioasă, Daphne clipind întristată cu ochii ei albaștri, Rose răsucindu-și mâniosă părul împletit în coadă, gata parcă să-l rupă în două. Dacă ar fi închis un pic ochii, parcă le-ar fi auzit când erau mici.

— Poate să-i ducem câteva dintre lucrurile ei favorite, a oftat ea deasupra paharului. Să-i punem niște discuri dintr-ale tatei, cred că la asta te gândea și tu, Rosie, nu-i așa?

— Așa e, a răspuns Rose, recunoscătoare, da, ar fi minunat. Mă gândeam că am putea să povestim chiar și unele dintre poveștile pe care le născocea pentru noi.

— Ca aia cu porțița din fundul grădinii care ducea către tărâmul zânelor!

— Și aia cu ouăle de balaur pe care le găsisse în pădure.

— Și cea despre cum a fugit să joace la circ.

— Vă mai aduceți aminte de circul pe care l-am făcut chiar aici?

— Circul meu! a sărit Daphne zâmbind victorioasă în dreptul paharului cu vin.

— Ei da, a sărit și Iris, asta numai pentru că...

— Pentru că eu aveam pojarul ăla groaznic și n-am putut să merg când a venit în oraș circul adevărat, și-a adus aminte Daphne râzând. Mai țineți minte cum l-a pus pe tata să facă un cort în poiană, iar pe voi v-a îmbrăcat în clovni? Laurel era tigru, iar mama a mers pe sârmă.

— A fost chiar reușit, a spus Iris, fusese cât pe ce să cadă, trebuie că exersase săptămâni întregi pentru asta...

— Sau poate că povestea ei era adevărată și chiar fugise să joace la un circ, a spus Rose, o cred în stare pe mama de una ca asta.

— Am avut noroc să avem o astfel de mamă, a oftat mulțumită Daphne, nu-i așa? Atât de năstrușnică, de parcă nu ar fi crescut mare pe de-a-ntregul, nu ca mamele bătrâne și plicticoase ale altora. Eram destul de mândră de ea când veneau colegele de școală pe la noi.

— Tu, mândră? a sărit Iris, prefăcându-se surprinsă. Asta-i bună...

— Cât despre petrecerea mamei, a intervenit Rose, cu un gest categoric, străduindu-se să evite o altă ceartă, mă gândeam să fac un tort, preferatul ei...

— Vă mai aduceți aminte, a întrerupt-o Daphne înveselindu-se brusc, de cuțitul ăla, cu fundă?

— Da, cu fundă roșie!

— Și mâner de os. Știți cât ținea la el, insista să-l folosim la fiecare zi de naștere.

— Zicea că e fermecat, că poate îndeplini orice dorință.

— Să știți că eu am crezut asta multă vreme, a oftat Daphne, proptindu-și bărbia în podul palmei.

Oare ce s-o fi ales de cuțitul ăla nostim?

— A dispărut, a răspuns Iris, îmi aduc aminte perfect. Într-un an nu a mai apărut și, când am întrebat-o unde era, mi-a spus că s-a pierdut.

— O fi avut aceeași soartă ca miile de creioane și agrafe absente de la datorie, a spus iute Laurel, schimbând vorba. Eu mor de sete, mai vrea cineva niște vin?

— Ce grozav ar fi dacă l-am găsi, a auzit în urma ei, pe când traversa holul.

— Ce idee minunată! Am putea să-i tăiem tortul cu el...

Ajunsă în bucătărie, Laurel a fost scutită de entuziasmul de a porni în căutarea cuțitului. („Unde ar fi putut să se rătăcească, la urma urmei?“ perora Daphne înflăcărată.)

A răsucit întrerupătorul și încăperea s-a trezit la viață asemenea unui bătrân servitor credincios care și-a slujit stăpânii mult peste termenul de pensionare. Fără lume, în lumina slabă a tubului de neon, bucătăria părea mai tristă decât și-o amintea Laurel; chitul dintre dalele pardoselii era cenușiu, iar capacele cutiilor erau acoperite de o peliculă lipicioasă și prăfuită. Avea sentimentul stânjenitor că aceasta era dovada că mamei îi slăbise vederea. Ar fi trebuit să aducă pe cineva să facă curat. De ce nu se gândise la asta? Și-n timp ce-și făcea astfel de reproșuri se gândea că ar fi trebuit să vină să o vadă mai des, să deretice chiar ea prin casă.

Frigiderul, cel puțin, era nou. Laurel avusese grijă să-l schimbe. Când vechiul Kelvinator își dăduse obștescul sfârșit, comandase unul nou prin telefon, de la Londra: cu consum scăzut de energie și cu un dispozitiv de făcut cuburi de gheață foarte sofisticat pe care mama nu-l folosise niciodată.

Laurel a scos sticla de chablis⁹ pe care o adusese și a trântit ușa frigiderului un pic cam tare, căci a auzit un magnet căzând, împreună cu o hârtie care a dispărut sub frigider. S-a lăsat pe vine, bombănind, să o caute prin colăceii de praf de dedesubt. Era o tăietură din ziarul *Sudbury Chronicle* cu o fotografie a lui Iris, în postură de directoare, îmbrăcată în costum de tweed maro, cu ciorapi negri, dinaintea școlii ei. Meritase osteneala, și acum Laurel căuta un locșor pe ușa frigiderului unde să o fixeze. Dar asta nu era lucru ușor, căci frigiderul Nicolsonilor fusese întotdeauna folosit ca avizier cu mult timp înainte de inventarea magneților de frigider: orice fotografie, carte poștală, scrisoare de laudă sau mai ales articol de ziar demn de atenție erau lipite cu scotch pe ușa mare și albă a frigiderului, la vederea întregii familii.

⁹. Chablis – vin alb francezesc din nordul Burgundiei.

Și dintr-odată i-a venit în minte dimineața aceea din iunie 1961 – cu o lună înainte de petrecerea de ziua de naștere a lui Gerry – când erau toți șapte așezați la micul dejun, întinzând gem de căpșuni pe pâinea cu unt, iar tata a decupat un articol din ziarul local cu o fotografie a lui Dorothy zâmbind, arătându-și mândră tecile de fasole pentru care fusese premiată. După ce s-au sculat de la masă, tata a lipit articolul pe ușa frigiderului.

— Ai pățit ceva?

Laurel s-a întors și a dat cu ochii de Rose în prag.

— Nu, de ce?

— Păi nu mai veneai... a spus ea, privind-o atent, cu nasul încrețit. Pari un pic cam trasă la față.

— E din cauza luminii, îți dă un aer încântător de tuberculos, a urmat Laurel, făcându-și de lucru cu tirbușonul și întorcându-se cu spatele, ca Rose să nu îi poată vedea fața. Să înțeleg că planurile pentru expediția de căutare a cuțitului sunt deja aranjate!

— Ei, da! Știi și tu cum e când se adună amândouă...

— Dacă am putea folosi energia asta la ceva mai bun!

— N-ar fi rău.

Rose a deschis cuptorul să verifice prăjitura cu zmeură, preferata mamei, lăsând să se răspândească o mireasmă plăcută, dulceagă de fructe caramelizate. Laurel a închis ochii.

Îi trebuiseră luni întregi să-și ia inima în dinți să întrebe despre întâmplarea aceea. Părinții ei erau atât de hotărâți să meargă mai departe, să nege orice, încât nu ar fi adus vorba despre asta dacă nu ar fi început să îl viseze pe omul acela în fiecare noapte. Apăsă la colțul casei, chemând-o pe mama pe nume...

— Arată destul de bine, a spus Rose, trăgând grătarul cuptorului, poate nu așa grozavă ca a ei, dar nu trebuie să vă așteptați la cine știe ce minune.

Cu câteva zile înainte de a pleca la Londra, Laurel o găsisse pe mama singură în bucătărie, chiar în locul acesta, și-a întrebat-o de-a dreptul:

— Cum se face că omul acela știa cum te cheamă, mamă?

Simțea cum i se strânge stomacul pe când rostea întrebarea și-n timp ce aștepta răspunsul își dădea seama că o parte a sufletului ei tare ar fi vrut ca ea să-i spună că se înșelase. Că nu auzise bine și că omul nu-i pronunțase numele.

Dorothy nu i-a răspuns pe dată, s-a dus la frigider, a deschis ușa și a început să umble printre lucrurile dinăuntru. Laurel a rămas cu ochii la ea și i s-a părut că a trecut o veșnicie; își pierduse speranța când mama ei a vorbit, în cele din urmă.

— Din ziar... poliția a spus că trebuie să fi aflat din articolul apărut în ziar. L-au găsit în geanta lui. De acolo trebuie să fi știut unde să vină.

Era perfect logic.

Adică Laurel voia cu tot dinadinsul să fi fost așa. Omul citise ziarul, văzuse poza mamei și pornise să o caute. Și chiar dacă o voce firavă din adâncul minții ei a îmboldit-o să se întrebe de ce, a alungat-o pe dată. Era nebun, cine ar fi putut ști ce motive a avut? Și oricum, la ce ar mai fi contat acum? Se terminase. Și, atâta timp cât Laurel nu trăgea prea tare de firele șubrede ale urzelii, țesătura rămânea intactă.

Cel puțin așa fusese până acum. Și era incredibil că, după cincizeci de ani, simpla apariție, de te miri unde, a unei fotografii vechi și pronunțarea numelui unei femei au fost suficiente să înceapă să destrame țesătura închipuită a poveștii lui Laurel.

— Încă cinci minute, a spus Rose, împingând la loc tava în cuptor.

— Rosie, a început Laurel, turnându-și vin în pahar, străduindu-se să pară detașată.

— Mmmm...

— Fotografia aia de azi de la spital... a femeii care i-a dat cartea mamei...

— Vivien?

— Da, a spus Laurel, punând sticla jos și cutremurându-se toată, căci numele îi stârnea o senzație ciudată. A pomenit-o mama vreodată?

— Parcă... după ce am găsit poza. Au fost prietene.

— În timpul războiului, a spus Laurel, amintindu-și data înscrisă pe fotografie.

Rose a dat din cap, împăturind șervetul de bucătărie.

— Nu mi-a povestit prea multe. Doar că era australiancă.

— Australiancă?

— Și a venit aici când era mică. Nu știu exact din ce motiv.

— Și cum s-au cunoscut?

— Nu mi-a spus.

— Și noi de ce n-am cunoscut-o?

— Habar n-am!

— Ce ciudat că n-a pomenit de ea niciodată, a spus Laurel, sorbind o gură de vin. Oare de ce?

S-a auzit soneria de la ceasul cuptorului.

— Poate s-or fi certat, sau n-or mai fi păstrat legătura, de unde să știu? Dar de ce te interesează?

— Ei, întrebam și eu...

— Atunci haide să mâncăm, a spus Rose, apuncând tava cu prăjitură. Arată minu...

— A murit, a rostit convinsă Laurel, Vivien a murit.

— Dar de unde știi?

— Adică, s-ar putea să fi murit, și-a retras iute cuvintele Laurel. Era doar în timpul războiului, nu? S-ar fi putut.

— Orice era posibil, a mormăit Rose, încercând prăjitura cu o furculiță. Uită-te, de exemplu, la rumeneala asta onorabilă. Ei, ești gata să le înfrunți pe celelalte?

— De fapt, aveai dreptate, nu mă simt prea bine, a spus Laurel împinsă de dorința imperioasă de a merge imediat sus ca să-și verifice o frântură de amintire.

— Nu vrei prăjitură?

— Mi-e teamă că am să mă retrag mai devreme, a clătinat Laurel din cap, ajungând aproape de ușă. Altminteri risc să-mi fie rău mâine.

— Vrei să-ți dau ceva: un paracetamol, un ceai?

— Nu, mulțumesc. Aș vrea numai...

— Ce?

— Piesa.

— Ce piesă?

— *Peter Pan*... cartea în care ai găsit fotografia. O ai la îndemână?

— Știi că ești nostimă? a spus Rose, zâmbind strâmb. Trebuie să răscolesc după ea. Dar mai târziu... a adăugat ea, arătând cu capul spre prăjitură.

— Sigur că da, nu-i nici o grabă. Eu doar mă întind un pic. Poftă bună! Și... Rosie...

— Ce-i?

— Îmi pare rău că te las singură în vârtoare!

*

Pomenirea Australiei a declanșat totul. Pe când Rose povestea ce aflase de la mama, în mintea lui Laurel s-a aprins un beculeț și și-a dat seama de ce era atât de importantă Vivien. Și și-a amintit și când dăduse, cu mulți ani în urmă, pentru prima dată de numele acesta.

În timp ce surorile ei mâncau prăjitura, căutând un cuțit pe care nu aveau să-l găsească niciodată, Laurel s-a aventurat în pod, să-și caute cuțărul. Fiecare avea câte unul. Dorothy ținuse foarte mult la asta.

Tata le mărturisise că ea pierduse, din pricina războiului, tot ce iubise mai mult pe lume, când căzuse o bombă peste casa familiei ei din Coventry și se alesese praful de tot trecutul ei. Și își pusese în minte ca asta să nu li se întâmple niciodată copiilor ei. Chiar dacă nu ar fi putut să-i cruțe de toate loviturile vieții, putea măcar să se asigure că vor ști unde să se ducă să-și caute fotografia de la absolvirea școlii oricând ar avea chef să o vadă. Pasiunea mamei de a aduna obiecte, de a avea lucruri care puteau fi ținute în mâini și îmbogățite cu semnificații adânci devenise o obsesie, iar entuziasmul cu care le aduna era atât de mare, încât era greu să nu o urmezi. Totul se ținea cu grijă, nu se arunca nimic, iar tradițiile erau păstrate cu sfințenie. Cum era și cuțitul de tort.

Cufărul lui Laurel era dosit în spatele radiatorului stricat pe care tata nu mai apucase să-l repare. A ghicit că era al ei înainte de a citi numele scris pe capac, după curelele de piele bej și catarama ruptă. Inima i-a săltat în piept când a dat cu ochii de el, știind ce va găsi înăuntru. Ce ciudat ca un obiect la care nu se gândise de zeci de ani să-i vină în minte cu atâta iuțeală! Știa exact ce căuta, cum va fi atingerea lui și ce sentimente îi va trezi. O umbră palidă a celei care umblase în cufăr ultima dată a îngenuncheat alături de ea pe când desfăcea curelele.

Cufărul mirosea a praf și mucegai și a parfumul cel vechi al cărui nume îl uitase, dar care o făcea să se simtă din nou de șaisprezece ani. Era plin de hârtii: jurnale, fotografii, scrisori, rapoarte școlare, câteva tipare de pantaloni trei sferturi... dar Laurel nu și-a pierdut vremea să se uite la ele, ci a scos pachet după pachet, căutând altceva.

Pe la mijlocul cufărului, mai spre stânga, a dat peste ceea ce se aștepta: o cărțuție subțire, banală, dar plină de amintiri importante pentru ea.

Cu câțiva ani în urmă i se oferise rolul lui Meg din *Petrecerea*, o ocazie de a juca la Teatrul Lyttelton, dar Laurel refuzase. Era pentru prima dată când își pusese viața personală mai presus decât cariera. Dăduse vina pe programul încărcat de filmări, ceea ce nu era complet fals, dar nici într-un tot adevărat. Nu ar fi putut să joace în piesa asta care era atât de mult legată de vara anului 1961. O citise de atâtea ori după ce i-o dăduse băiatul acela – ce caraghios, nici nu-și mai amintea cum îl chema, și cât de îndrăgostită fusese de el! Învățase pe de rost replici întregi, punând în ele toată mânia și frustrarea ei înăbușită. Și după aceea s-a ivit omul ăla pe aleea din fața casei lor și totul i s-a învălmășit în minte și în suflet, încât i se făcea rău de-a dreptul să se mai gândească la vreun amănunt din piesă.

O treceau sudorile și acum și i se întetea pulsul. Era bucuroasă că nu de piesa aceea de teatru avea nevoie, ci de ceea ce ascunsese în carte. Mai erau și acum acolo, își dădea seama după marginile zdrențuite ale hârtiilor care se iveau dintre pagini. Erau două articole: primul un anunț destul de vag dintr-o foaie locală despre moartea unui om în Suffolk în vara aceea, al doilea un anunț mortuar în ziarul *The Times*, rupt pe furiș din ziarul adus zilnic de la Londra de tatăl prietenei ei. „Ia te uită aici, a spus el într-o seară, pe când Laurel se afla în vizită la Shirley, un articol despre tipul ăla care a murit lângă casa voastră, Laurel!“ Era un articol destul de lung, căci se dovedise că omul acela nu era oarecine. Cu mult înainte să-și facă apariția la Greenacres, fusese cunoscut. Nu rămăseseră copii de pe urma lui, dar avusese cândva o nevastă.

Becul ce se legăna ușurel deasupra nu era suficient de puternic să poată citi, așa că Laurel a închis cufărul și a luat cartea cu ea.

I se atribuiseră dormitorul lor de când erau mici (încă unul dintre favorurile complicatei ierahii între frați) și patul era înfățat cu cearșafuri proaspete. Cineva (Rose, cu siguranță) îi adusese și geamantanul sus, dar Laurel nu a început să-și scoată lucrurile din el, ci a deschis larg fereastra și s-a așezat pe pervaz.

Cu țigara aprinsă între degete, Laurel a scos articolele dintre filele cărții. A trecut iute peste notița din ziarul local, oprindu-se pe îndelete la anunțul mortuar, scrutând rândurile, așteptând să dea de ceea ce știa cu siguranță că stătea scris acolo.

Cam la o treime din text, numele i-a sărit în ochi.

Vivien!

Laurel a reluat fraza de la început: *Jenkins s-a căsătorit în 1938 cu domnișoara Vivien Longmeyer, născută în Queensland, Australia, dar crescută de un unchi în Oxfordshire. Iar ceva mai jos, scria: Vivien Jenkins a fost ucisă într-un atac aerian în Notting Hill, în 1941.*

A tras adânc din țigară și și-a dat seama că-i tremurau degetele.

S-ar fi putut, de bună seamă, să fie două femei pe nume Vivien, ambele australience. S-ar fi putut ca prietena mamei din vremea războiului să nu aibă nici o legătură cu australianca Vivien al cărei soț murise în pragul casei lor. Dar era foarte puțin probabil, nu?

Iar dacă mama o cunoștea pe Vivien Jenkins, atunci îl cunoștea, cu siguranță, și pe Henry Jenkins. „Bună, Dorothy. A trecut mult timp“, spusese el, iar Laurel văzuse frica întipărită pe chipul mamei ei.

— Cum te simți? a întrebat Rose, intrând pe ușă și strâmbându-se la mirosul fumului de țigară.

— E pe post de medicament, a răspuns Laurel, arătându-i țigara cu degete tremurătoare, înainte de a o scoate afară pe fereastră. Dar să nu le spui părinților, nu-mi place să mă pedepsească!

— Știi că eu pot ține un secret, a urmat Rose, apropiindu-se și întinzându-i o cărțuție. Mi-e teamă că e cam jerpelită.

Jerpelită era puțin spus, coperta cărții abia se mai ținea în câteva ațe, iar cartonul verde era îmbâcsit de murdărie și, judecând după mirosul de fum, chiar de cenușă. Laurel a deschis-o cu grijă, întorcând ușurel paginile până la cea care purta titlul. Acolo, o dedicație scrisă de mână: *Pentru Dorothy. Un prieten adevărat e o lumină în întuneric. Vivien.*

— Trebuie să fi ținut mult la ea, a spus Rose, nu era în bibliotecă, printre celelalte cărți, ci în cufărul ei. A ținut-o acolo atâția ani.

— Cum, te-ai uitat în cufărul ei?

Mama fusese foarte strictă asupra păstrării intimității.

— Nu te uita așa la mine, Lol! a izbucnit Rose roșindu-se, că doar nu m-am apucat să sparg lacătul cu pila de unghii. Mi-a cerut chiar ea să-i aduc cartea acum câteva luni, chiar înainte de a intra în spital.

— Și ți-a dat cheia?

— Fără prea multă tragere de inimă și numai după ce am prins-o când încerca să se urce pe scara de la pod.

— Cum așa? A vrut să se urce în pod?

— Da.

— Incorigibilă!

— Exact ca tine, Lol!

Rose încerca să fie blândă, dar vorbele ei au făcut-o pe Laurel să se cutremure, amintindu-și seara în care le-a spus părinților că pleacă la Londra, la Școala Centrală. Au rămas înmărmuriți și amărâți, jigniți că s-a dus la examen fără știrea lor, declarând cu tărie că e prea mică să plece de acasă, îngrijorați că nu-și va termina liceul și nu-și va lua bacalaureatul. Au stat de vorbă cu ea, așezați la masa din bucătărie, încercând, pe rând, să-i aducă argumente rezonabile, pe un ton exagerat de calm. Laurel se străduia să pară plictisită și, când au terminat, în cele din urmă, le-a trântit-o cu toată vehemența îmbufnată de care era capabilă o adolescentă confuză și ofensată:

— Și totuși am să mă duc. Nu mă răzgândesc, orice ați spune. Asta vreau eu să fac!

— Dar ești prea mică să știi ce vrei cu adevărat, a spus mama, oamenii se mai schimbă, după ce se maturizează iau decizii mai bune. Eu te cunosc prea bine, Laurel...

— Ba nu mă cunoști!

— Știi că ești îndărătnică. Știu că ești încăpățânată și ți-ai pus în minte să fii diferită, că ai tot felul de vise, așa cum am avut și eu...

— Dar eu nu sunt deloc ca tine! i-a strigat Laurel, cuvintele ei dure lovind-o din plin pe mama și așa zdruncinată. Eu n-am să fac niciodată ce faci tu!

— Haide, ajunge! a spus Stephen Nicolson, cuprinzându-și soția în brațe.

I-a făcut semn lui Laurel să se ducă sus la culcare, avertizând-o însă că discuția nu era nicidecum încheiată.

Laurel se răsucea furioasă în pat de ore întregi, nu știa unde sunt surorile ei, ci doar că fuseseră duse în altă parte, ca să o izoleze de tot. Era pentru prima dată când se certa cu părinții și se simțea bucuroasă și zdrobită deopotrivă. Avea impresia că nimic nu avea să mai fie la fel.

Stătea tot acolo, pe întuneric, când s-a deschis ușa și cineva a pășit încet spre ea. A simțit cum se îndoaie salteaua când s-a așezat, apoi a auzit vocea mamei. Plânsese, și, dându-și seama că era numai din pricina ei, lui Laurel îi venea să o strângă tare în brațe și să nu-i mai dea drumul.

— Îmi pare rău că ne-am certat, a spus Dorothy, cu chipul luminat de o rază de lună strecurată prin fereastră. Ce ciudat se întorc lucrurile! Eu n-am crezut niciodată că am să mă cert cu fiica mea. Când eram și eu ca tine am avut o mulțime de probleme cu părinții mei, mereu gândeam altfel. Îi iubeam, desigur, dar nu cred că știau cum să mă ia. Eu credeam că știu cel mai bine și nu am ascultat nimic din ce-mi spuneau.

Laurel a zâmbit vag, nedându-și seama unde voia să ajungă, bucuroasă însă că nu mai clocotea de mânie.

— Noi două semănăm mult, a continuat mama, și tocmai de aceea nu vreau să faci și tu aceleași greșeli pe care le-am făcut eu.

— Dar eu nu fac o greșală! a strigat Laurel ridicându-se de pe pernă. Nu-ți dai seama? Vreau să mă fac actriță și școala de teatru e locul ideal pentru asta.

— Laurel...

— Închipuiește-ți că ai avea și tu șaptesprezece ani și că ai avea viața toată înainte. Ți-ai închipui un loc mai bun să te duci decât Londra?

Dar nu asta era argumentul cel mai convingător, căci mama nu fusese niciodată interesată să se ducă la Londra.

A urmat o pauză și-afară s-a auzit trilul unei mierle.

— Nu, a spus în cele din urmă Dorothy, încetișor și trist, întinzând mâna să-i mângâie părul. Nu cred că e altul.

Abia acum i-a trecut prin cap lui Laurel că fusese prea preocupată de sine ca să se gândească sau chiar să o întrebe pe mama cum fusese ea la șaptesprezece ani, ce își dorise, ce greșeli pe care nu voia să le repete fiica ei făcuse.

*

Laurel a ridicat cartea pe care i-o dăduse Rose și a spus pe un ton mult mai șovăitor decât ar fi vrut:

— Ce ciudat e să vezi ceva de-al ei de dinainte, nu-i așa?

— Dinainte de ce?

— Dinainte de noi, de locul ăsta. Dinainte de a fi mama noastră. Închipuie-ți, atunci când a primit cartea asta, când a făcut fotografia aia cu Vivien, nu avea nici cea mai mică idee că noi eram undeva, așteptând să căpătăm o existență.

— Nu-i de mirare cât de fericită arăta în fotografia aia!

— Te gândești vreodată la ea, Rose? a întrebat Laurel, fără să râdă.

— La mama? Sigur că da!

— Nu la mama. La tânăra aceea, vreau să zic, pe vremea aia era cu totul altcineva, cu o viață despre care noi nu știm nimic. Te gândești vreodată la ea, la ce voia, la ce simțea, a urmat Laurel, aruncându-i o privire sorei sale, la secretele pe care le-o fi avut?

Rose a zâmbit șovăind și Laurel a dat din cap.

— Nu-ți bate capul cu mine, sunt cam sentimentală în seara asta. Cred că de aici mi se trage, de la camera asta veche. Ți-aduci aminte cum sforăia Iris? a încheiat ea, sforțându-se să pară veselă.

— Mai rău decât tata, a râs Rose, mă întreb dacă și acum tot așa face.

— Păi o să vedem curând. Te duci să te culci?

— Mă gândeam să fac o baie până termină celelalte și nu mai încap la oglindă de Daphne. Oare crezi că...? a întrebat ea în șoaptă, ridicându-și cu degetele pielea de deasupra pleoapelor.

— Așa se pare.

— Ce ciudați mai sunt unii oameni, a spus Rose strâmbându-se și închizând ușa în urma ei.

Lui Laurel i-a dispărut zâmbetul de îndată ce pașii surorii ei s-au pierdut pe coridor. S-a întors să privească cerul întunecat. S-a auzit ușa de la baie închizându-se și apa a început să șuiere prin țevile din perete.

Cu cincizeci de ani în urmă, Laurel a mărturisit dinaintea unor stele îndepărtate: „Mama mea a omorât un om. S-a spus că fusese legitimă apărare. Dar am văzut cu ochii mei. A ridicat cuțitul și l-a înfipt în el, iar bărbatul a căzut pe spate în locul acela cu iarba tocită, unde creșteau violetele. Ea îl cunoștea și îi era frică... nu știu de ce.“

Și-atunci Laurel s-a gândit că toate lipsurile din propria ei viață, toate pierderile și tristețile, toate coșmarurile din întuneric, toate melancoliile inexplicabile luau forma tainică a aceleiași întrebări fără răspuns, care persistase de când era o adolescentă de șaisprezece ani: taina neîmpărtășită a mamei ei.

— Cine ești tu, Dorothy? a întrebat ea încetișor. Cine ai fost înainte de a deveni mama noastră?

7

Trenul Londra–Coventry, 1938

Dorothy Smitham avea șaptesprezece ani când s-a convins că fusese un copil furat. Altă explicație nu putea fi. Și-a dat seama de asta cu precizie, într-o sâmbătă pe la ora unsprezece dimineața, uitându-se la tatăl ei cum își răsuca creionul între degete, umezindu-și buza de sus cu limba și notând în caietelul lui negru suma exactă plătită șoferului de taxi ca să-i ducă la gară pe toți din familie (3 șilingi și 5 penny) și geamantanul (încă 3 penny). Iar lista aceasta i-a ocupat cea mai mare parte a timpului cât au stat la Bournemouth și, la întoarcerea familiei la Coventry, a petrecut o seară foarte veselă, la care au trebuit să asiste cu toții, de voie, de nevoie, când i-a studiat conținutul îndeaproape. A făcut tabele și comparații cu anul trecut, promițând să se descurce mai bine data viitoare, înainte de a se reîntoarce, refăcut după

concediu, să se înhame la încă un an de trudă la postul lui de contabil la fabrica de biciclete H.G. Walker Ltd.

Mama lui Dolly stătea într-un colț al compartimentului, ștergându-se la nas cu o batistă. Și o făcea pe furiș, cu batista ascunsă în palmă, aruncând din când în când câte o privire cochetă spre soțul ei ca să se asigure că nu fusese deranjat și că își studia mulțumit, în continuare, carnețelul cu socoteli. Căci, într-adevăr, numai Janice Smitham era în stare să răcească cu o regularitate atât de surprinzătoare în ajunul plecării în vacanța de vară. Consecvența ei era de-a dreptul admirabilă și Dolly ar fi putut să-i recunoască devotamentul față de acest obicei dacă nu ar fi fost și strănutul care îl însoțea – atât de slab, de parcă și-ar fi cerut scuze –, încât îi venea să-și vâre în urechi creionul ascuțit al tatei. Iar vacanța la mare urma să fie la fel ca întotdeauna: să-l facă pe tata să se simtă mai ceva ca un rege al castelelor de nisip, să se agite dacă croiala costumului de baie al lui Dolly nu era cum trebuie și să-și facă griji dacă Cuthbert se împrietenea cu „băieții de familie bună“.

Bietul Cuthbert. Fusese un copilăș minunat, numai zâmbet și găngurit și cu un obicei drăgălaș de a plânge ori de câte ori Dolly ieșea din cameră. Dar, pe măsură ce creștea, devenea tot mai clar că își contraria tot mai mult soarta, devenind o copie identică a domnului Arthur Smitham. Ceea ce însemna, din păcate, că, în ciuda dragostei ce-i lega, Dolly și Cuthbert nu aveau cum să fie frate și soră, drept care se ivea întrebarea: cine erau părinții ei adevărați și cum de ajunsese să se amestece cu neisprăviții ăștia?

Să fi fost artiști de circ? Vreun cuplu strălucitor de acrobați pe sârmă? Nu era imposibil, dacă se uita la picioarele ei, destul de lungi și subțiri. Fusese întotdeauna bună la sport și dl Anthony, profesorul de sport, o alegea în fiecare an în echipa de hochei a școlii, iar când ea și cu Caitlin dădeau la o parte covorul din salonul mamei lui Caitlin și puneau la patefon discuri ale lui Louis Armstrong, Dolly era sigură că dansa mai bine. Ia te uită... Dolly își încrucișă picioarele și își netezi fusta... câtă grație, asta era dovada!

— Îmi iei o acadea la gară, tată?

— O acadea?

— Da, de la magazinul din gară.

— Nu știu, Cuthbert.

— Dar, tată...

— Trebuie să ne gândim și la cheltuială...

— Dar, mamă... mi-ai spus că...

— Haide, Cuthbert, tata știe mai bine...

Dolly și-a îndreptat atenția către câmpurile ce zburau pe lângă ei afară. Sigur că au fost artiști de circ! Paiete strălucitoare și nopți petrecute sub acoperișul înalt, gol acum, dar răsunând încă de uimirea și admirația mulțimii vrăjite. Strălucire, emoție, romantism, da, asta trebuia să fie.

O origine atât de minunată ar explica observațiile severe ale părinților ei ori de câte ori purtarea ei amenința să „atragă atenția“. „Se uită lumea la tine“, șuiera mama dacă rochia îi era prea scurtă, râsul prea tare sau rujul de buze prea aprins. „Atragi toate privirile. Și știi și tu că lui tata nu-i place așa ceva!“ Și Dolly știa prea bine. Precum îi plăcea tatei să spună, așchia nu sare departe de trunchi, așa că probabil de aceea trăia cu teama că viața boemă s-ar strecura într-o bună zi, asemenea putregaiului din fructe, pe sub pielea bunei cuviințe pe care el și cu mama se străduiseră să o clădească în jurul fiicei lor furate.

Dolly a scos pe furiș o bomboană de mentă din punguța pe care o avea în buzunar, și-a lipit-o cu limba pe interiorul obrazului și și-a sprijinit capul de fereastra vagonului. Și totuși, cum se se întâmplase

să fie furată? Oricum ar fi întors-o, Arthur și Janice Smitham nu erau genul de oameni care să fure un copil. Nu era cu puțință să și-i imagineze apropiindu-se tiptil de un cărucior și smulgând pruncul adormit din el. Iar cei care furau o făceau pentru că, din nevoie sau din lăcomie, își doreau acel obiect cu pasiune. Iar Arthur Smitham, din contră, credea că acest cuvânt – pasiune – ar trebui scos din dicționarul limbii engleze, dacă nu chiar din sufletul națiunii engleze și, dacă tot erau acolo, să șteargă și cuvântul „dorință“. Să se fi dus el la circ? Asta mirosea a distracție fără nici un sens.

Dar cel mai probabil era – bomboana de mentă s-a rupt în două – că o găsiseră pe pragul lor și că intrase în familia Smitham din datorie mai degrabă decât dintr-o dorință.

S-a sprijinit mai departe de spătar și a închis ochii, acum își dădea perfect seama. Sarcina ascunsă, amenințarea patronului de circ, caravana circului ajunsă la Coventry. O vreme tinerii părinți se luptă, hrănindu-și pruncul doar cu dragoste și speranță, dar, din nefericire, fără slujbă (căci nu era prea mare căutare de dansatori pe sârmă), fără bani pentru mâncare, îi apucă disperarea. Și-ntr-o noapte, rătăcind prin centrul orașului, cu pruncul prea vlăguit ca să mai plângă, dau cu ochii de o casă, cu scările mai curate și mai strălucitoare decât celelalte, cu ferestrele luminate și cu miresme îmbietoare de tocană de pui strecurându-se pe sub ușă (trebuie să recunoaștem că Janice Smitham gătea bine). Și-atunci își dau seama că nu au de ales...

— Dar nu mă mai pot ține, nu mai pot!

Dolly a întredeschis un ochi, doar cât să-l zărească pe fratele ei țopăind de pe un picior pe altul în mijlocul compartimentului.

— Haide, Cuthbert, aproape că am...

— Dar eu am nevoie acum!

Dolly a închis din nou ochii, strângându-și pleoapele mai tare. Era adevărat – nu povestea cu perechea tragică de artiști de circ, nici nu credea cu adevărat una ca asta – că ea era deosebită. Se simțise întotdeauna diferită, de parcă ar fi trăit mai intens decât alții, și lumea, soarta sau destinul, orice ar fi fost, avea planuri mari pentru ea. Acum avea și dovada științifică. Tatăl lui Caitlin, care era doctor și trebuia să se priceapă la chestii de-astea, o spus-o cu gura lui când jucau Blotto¹⁰ în salonul lui Caitlin: a ridicat una după alta cărțile pătate de cerneală și Dolly și-a încercat norocul spunând primul lucru care-i trecea prin minte. „Minunat“, a mormăit el, cu pipa în gură, când se aflau pe la mijlocul jocului, apoi „fascinant“, clătinând din cap, și după aceea „Ei, fir-aș să fiu...“, râzând ușor, ceea ce-l făcea să arate mai chipeș decât se cuvenea pentru tatăl unei colege. Și doar mutra acră a lui Caitlin a împiedicat-o să îl urmeze în biroul lui când a declarat că răspunsurile ei erau excepționale și a sugerat – ba nu, a cerut cu insistență – să mai facă și alte încercări.

¹⁰. Blotto – joc cu sumă zero despre folosirea cât mai judicioasă a resurselor.

Excepțională. Dolly își perinda cuvântul în minte. Excepțională. Era clar că nu făcea parte din anosta familie Smitham și nici nu o să fie vreodată ca ei. Avea să ducă o viață strălucitoare și minunată. Avea să sară din cercul de „cuviniță“ în care mama și tata erau dornici să o priponească. Poate că va fugi chiar ea la circ, să-și încerce norocul sub cupola cea mare.

Pe măsură ce se apropia de gara Euston, trenul încetinea. Prin geam se vedeau clar casele și Dolly a simțit cum se înfioară. Londra! Un oraș amețitor (sau cel puțin așa scria în introducerea *Ghidului Londrei*, de Ward Lock & Co pe care îl ținea ascuns în sertarul cu chiloți), clocotind de agitația teatrelor, a vieții de noapte, unde adevărații oameni importanți duceau vieți fabuloase.

Când Dolly era mai mică, tatăl ei mergea uneori la Londra cu treburi de serviciu. Și-l aștepta până

noaptea târziu, pândindu-l printre barele balustradei, pe când mama credea că doarme, nerăbdătoare să-l vadă măcar pentru o clipă. Se auzea cheia în broască, iar ea își ținea răsuflarea, și el intra în casă. Mama îi lua haina, iar el părea a avea un aer important, căci fusese Undeva, era mai însemnat decât până atunci. Nici nu i-ar fi trecut prin cap să-l întrebe despre călătorie, chiar și la vârsta aceea își dădea seama că adevărul ar fi o imitație săracă a imaginației de copil. Și totuși, acum îl privea insistent pe tatăl ei, sperând că-și va întoarce ochii spre ea și va vedea în ei dovada că și el simțea atracția marelui oraș prin care treceau.

Dar Arthur Smitham nu avea ochi decât pentru caietul lui cu rubrici, acum se uita la ultima pagină, unde își notase minuțios mersul trenurilor și numerele peroanelor. Colțurile gurii îi tremurau ușor și Dolly a simțit cum i se strânge inima. Și-a adunat forțele pentru învâlmășeala ce știa că va urma, așa se întâmpla întotdeauna, indiferent cât timp aveau la dispoziție, chiar dacă făceau același drum în fiecare an și în ciuda faptului că lumea călătorește în mod obișnuit dintr-un loc într-altul fără să piardă trenurile. Așa că privea resemnată cum începea – cutremurându-se anticipat – și aștepta chemarea mobilizatoare la luptă.

— Să stați cu toții la un loc până găsim un taxi!

O încercare temerară a comandantului de a da dovadă de calm dinaintea încercărilor ce-i așteptau. Și a început să pipăie prin plasa de bagaje de deasupra, căutându-și pălăria.

— Cuthbert, ține-mă de mână! a strigat mama îngrijorată.

— Da' nu vreau...

— Fiecare să aibă grijă de bagajul lui! a urmat tata, cu vocea sugrumată de panică. Țineți-vă bine și nu stați în urma șchiopilor sau a unora cu bastoane. Nu trebuie să pierdem timpul.

Un domn foarte elegant din compartimentul lor i-a aruncat o privire piezișă tatei, făcând-o pe Dolly să se întrebe – a nu știu câta oară – dacă ar fi fost cu puțință să te faci nevăzut prin puterea gândului.

*

Familia Smitham avea obiceiul, întemeiat și consolidat după nenumărate vacanțe identice la mare, de a merge la plajă imediat după micul dejun. Tata se arătase de mult împotriva închirierii unei cabine, declarând că era un lux inutil, bun doar ca să-ți dai aere, și că era, prin urmare, absolut necesar să ajungă devreme pe plajă dacă doreau să apuce un loc ca lumea, înainte să se reverse gloatele. În dimineața aceea, doamna Jennings i-a făcut să stea ceva mai mult ca de obicei la micul dejun în sufrageria pensiunii Bellevue, ținând prea mult ceaiul la fiert și apoi mocăindu-se îngrozitor până a adus și cel de-al doilea ceainic. Tata a început să se foiască tot mai mult – chinuit de pantofii săi albi de pânză, în ciuda plasturilor pe care fusese nevoit să și-i pună pe călcâie după excesele din ziua precedentă –, dar era de neconceput să-și întrerupă gazda, iar Arthur Smitham nu făcea niciodată gesturi de neconceput. În cele din urmă salvarea a venit de la Cuthbert, care și-a aruncat ochii la ceasul vaporului de deasupra tabloului cu debarcaderul, și a exclamat, înghițind un ou întreg:

— Ia te uită! S-a făcut deja nouă și jumătate!

Nici doamna Jennings nu a mai avut ce zice la una ca asta, așa că, bătând în retragere spre bucătărie, le-a urat tuturor o zi minunată.

— Și ce vreme grozavă aveți, e o zi perfectă!

Și chiar era desăvârșită, una dintre acele zile binecuvântate de vară, cu cerul senin și adieri ușoare și calde de vânt, când te aștepti să se întâmple ceva ieșit din comun în orice clipă. Când au sosit pe plajă,

tocmai orea un autobuz deschis plin cu turiști, și domnul Smitham și-a grăbit familia să meargă mai repede, nerăbdător să o ia înaintea gloatelor. Cu aerul posesiv al celui care își rezervase vacanța de două săptămâni tocmai din luna februarie și o plătitise pe de-a-ntregul până în martie, domnul și doamna Smitham se uitau chiorâș la excursioniștii ocazionali. Erau impostori neobrăzați care tăbărau pe plaja lor, ocupându-le locurile pe ponton și făcându-i să stea la coadă la înghețată.

Dorothy a rămas câțiva pași în urmă, în timp ce restul familiei, îmboldită de conducătorul lor neînfricat, a țâșnit pe după chioșcul orchestrei ca să le taie calea invadatorilor. Au apucat-o apoi pe scări în sus, cu mândria învingătorilor, ochind un loc lângă zidul de piatră. Tata a lăsat jos coșul de picnic și, cu degetele înfipite în betelia pantalonilor, a privit în dreapta și-n stânga, declarând că locul era „tocmai bun“.

— La nici o sută de pași de pensiunea noastră, a adăugat el, zâmbind mulțumit de sine. Nici o sută de pași!

— Putem chiar să-i facem cu mâna doamnei Jennings de aici, a spus și mama, dornică să-i cânte în strună, ca de obicei.

Dorothy a reușit să schițeze un zâmbet palid, crispat, concentrându-și apoi atenția să întindă marginile prosopului de plajă. Sigur că nu puteau vedea Bellevue din locul unde se aflau. În ciuda numelui pensiunii (acordat cu o dragoste de viață nefirească pentru insipida doamna Jennings, care petrecuse cândva o lună „drăguță“ la Paris), clădirea se afla în mijlocul străzii Little Collins, care se îndepărta pieziș de faleză. Așa că priveliștea¹¹ nu era, prin urmare, nici frumoasă – porțiuni mohorâte din centrul orașului văzute din camerele din față sau burlanele caselor văzute din cele din spate –, cum nici clădirea nu avea nimic francez, așa că a face jocuri de cuvinte pe tema asta i se părea lui Dorothy lipsit de noimă. S-a apucat să-și dea cu cremă Ponds pe umeri și s-a ascuns îndărătul revistei pe care o citea, aruncând priviri furișe bogaților strălucitori tolăniți pe șezlonguri în balcoanele cabinelor de plajă.

¹¹. *Bellevue* (fr.) – priveliște frumoasă.

*

O fată anume îi atrăgea atenția. Avea părul blond, pielea bronzată și făcea gropițe de păpușică atunci când râdea, ceea ce se întâmpla foarte des. Dolly nu se putea abține să nu o privească. O urmărea cum se mișca asemenea unei pisici, acolo pe balcon, caldă și sigură pe ea, întinzând mâna să atingă brațul unui prieten, apoi pe al altuia, cum își ridică bărbia, cu zâmbetul înflorit pe buza ușor mușcată, rezervat pentru tânărul cel mai chipeș, cum i se unduia ușor rochia de saten argintiu atinsă de briză. Briza. Până și natura respecta regulile. În vreme ce Dolly se cocea lângă familia ei, cu broboanele de sudoare adunate la rădăcina părului, rochia aceea argintie flutura ațățător acolo sus.

— Cine joacă crichet?

Dolly s-a făcut mică, pitindu-se în spatele revistei.

— Eu, eu, a răspuns Cuthbert, ținându-și piciorul (deja ars) pe altul. Arunc eu primul, tată, arunc eu! Lasă-mă pe mine! Haide, te rog, te rog, te rog frumos!

Umbra tatei i-a produs o scurtă ostoire a dogorii soarelui.

— Dorothy, haide, că tu vrei să arunci prima...

A străfulgerat cu privirea bâta de crichet întinsă spre ea, pântecul rotunjit al tatei, firimitura de omletă agățată încă de mustața lui. Și i-a străfulgerat prin minte imaginea fetei aceleia frumoase care râdea, în rochia ei argintie, glumind și flirtând cu prietenii ei, fără vreun părinte în preajma lor.

— Cred că nu acum, mulțumesc, tată, a răspuns ea abia șoptit. Mă încearcă o durere de cap. Asta suna a „probleme femeiești“, iar buzele domnului Smitham s-au strâns de uimire și dezgust.

— Odihnește-te, atunci, și nu te obosi... a spus el clătinând din cap și îndepărtându-se încet.

— Haide, tată! l-a strigat Cuthbert. Bob Wyatt¹² intră pe teren. Învață-l minte, tată!

¹². Bob Wyatt (1901-1995) – faimos jucător englez de crichet.

La așa o provocare, tata nu a avut încotro. S-a răsucit pe călcâie și a pornit-o țanțoș pe plajă, cu bâta pe umăr, umflându-se în pene ca un tânăr atlet. Jocul a început și Dolly s-a făcut și mai mică, lipindu-se de perete. Îndemânarea la crichet a lui Arthur Smitham făcea parte din legendele familiei și jocul din timpul vacanței era o tradiție sfântă.

Într-un fel, lui Dolly îi era ciudă pentru purtarea ei – căci, la urma urmei, era probabil ultima dată când mergea cu familia în vacanță –, dar nu se putea dezbăra de sentimentul acela îngrozitor. Pe zi ce trece simțea cum se adâncește prăpastia între ea și restul familiei. Nu că nu i-ar fi iubit, aveau însă un dar de a o înnebuni de tot, nici Cuthbert nu făcea excepție. Simțise întotdeauna că era diferită, doar că, mai nou, lucrurile se înrăutățiseră. Tata începuse să vorbească seara, la cină, despre ce se va întâmpla când Dolly va termina școala. În septembrie se elibera un post de secretară la fabrica de biciclete și era limpede că după treizeci de ani de serviciu o să poată fi și el în stare să tragă ceva sfori pe lângă secretara-șefă, să se asigure că îl poate obține pentru Dolly. Tata spunea chestia asta cu sforile zâmbind și făcând cu ochiul, de parcă i-ar fi făcut o mare favoare. De fapt, numai la gândul acela îi venea să urle ca o eroină dintr-un film de groază. Nici nu-și putea închipui ceva mai rău. Nu-i venea să creadă că, după șaptesprezece ani, Arthur Smitham – propriul ei tată – nu o înțelegea câtuși de puțin.

S-a auzit din nisip un țipăt: „Șase!“, și Dolly și-a ridicat capul peste revista *Woman's Weekly* ca să-l vadă pe taică-său cum își azvârle bâta peste umăr ca pe o muschetă și începe să tropăie între porțile improvizate. În spatele ei, Janice Smitham îl încuraja crispată, strigându-i din când în când „Bine țintit!“, „Bravo, foarte bine!“ sau răcnind disperată: „Ai grijă!“, „Nu așa repede!“ sau „Respiră, Cuthbert, nu uita de astm!“, pe când băiatul fugea după minge spre apă. Dolly i-a privit atent părul îngrijit, proaspăt ondulat permanent, costumul de baie cu o croială decentă, gândindu-se la grija cu care s-a pregătit să se arate în lume cât mai ștearsă cu putință, și a oftat uimită. Ceea ce o înfuria cel mai tare era lipsa ei de înțelegere față de viitorul lui Dolly.

Când și-a dat seama că tata vorbea serios despre fabrica de biciclete, sperase că mama va zâmbi îngăduitoare la așa o idee, înainte de a-i arăta că există, desigur, alte opțiuni mult mai interesante. Căci, deși Dolly se amuza uneori închipuindu-și că fusese schimbată la naștere, nu credea asta cu adevărat. Oricine ar fi văzut-o alături de mama ei nici nu s-ar fi putut gândi la una ca asta. Janice și Dorothy Smitham aveau același păr șaten ciocolatiu, aceiași pomeți ridicați, același bust împlinit. Și, după cum descoperise recent, mai aveau și altceva important în comun.

Scotocea prin garaj, căutându-și crosa de hochei când a dat peste cutia bleu de pantofi tocmai pe fundul raftului celui mai de sus. I s-a părut cunoscută, dar i-au trebuit câteva secunde să-și amintească. Parcă o văzuse pe mama ei pe marginea patului dublu din camera pe care o împărțea cu tata, cu acea cutie bleu în poală, uitându-se plină de melancolie la ce se afla înăuntru. Era o scenă foarte intimă și Dolly și-a dat seama că era cazul să dispară, dar după aceea s-a mai gândit la cutie, încercând să ghicească ce putuse să o facă pe mama să arate atât de visătoare, de pierdută, atât de tânără și de bătrână totodată.

Și în ziua aceea, în garaj, Dolly ridicase capacul cutiei și totul ieșise la iveală. Era plină cu tot felul de

mărunțișuri dintr-altă viață: programe ale unor recitaluri, panglici de la premiile unor festivaluri, diplome de merit care o proclamau pe Janice Williams cântăreața cu cea mai frumoasă voce. Era chiar și un articol de ziar, cu o fotografie a unei tinere vioaie, cu ochi strălucitori, ținută mândră și înfățișare dezinvoltă, care nu va călca pe urmele colegelor ei de școală care își vor urma viețile monotone la care erau condamnate.

Doar că nu se întâmplase așa. Dolly a rămas mult timp cu ochii la fotografia aceea. Mama ei avusese cândva un talent, și totuși, în cei șaptesprezece ani de când trăiau sub același acoperiș, Dolly nu o auzise niciodată pe Janice Smitham cântând ceva. Ce s-ar fi putut întâmpla ca să o reducă la tăcere pe tânăra care declarase cândva unui ziar: „Cântatul este cea mai mare pasiune a mea pe lumea asta, îmi dă aripi. Într-o bună zi, aș dori să cânt pe scenă în fața regelui“.

Dorothy presimțea care era răspunsul.

— Ține-o așa, băiete! striga tata de departe către Cuthbert. Stai țațoș, nu te pleoști!

Arthur Smitham: contabil emerit, stâlpul fabricii de biciclete, păzitorul a tot ce e corect și cuviincios. Dușmanul a tot ce e ieșit din comun.

Dolly a oftat privindu-l cum se dădea îndărătul porții, sărind să azvârle mingea către Cuthbert. O fi învins-o el pe maică-sa, făcând-o să-și înăbușe tot ceea ce o scotea în evidență, dar nu avea să-i facă la fel și lui Dolly. Nu o să-l lase nici în ruptul capului.

— Mamă! a început ea brusc, lăsând revista să-i cadă în poală.

— Da, scumpo, vrei un sendviș? Am luat niște pastă de creveți la noi.

Dolly a tras aer în piept. Parcă nu-i venea să creadă că o să-i spună acum, așa, dintr-odată, dar simțea că avea forța asta și i-a dat drumul:

— Mamă, eu nu vreau să merg să lucrez cu tata la fabrica de biciclete.

— Cum?

— Cum ai auzit!

— O!

— Nu cred că aș suporta să fac același lucru zi de zi, să bat la mașină scrisori despre biciclete și numere de comenzi și formule dintr-alea blestemate... *al dumneavoastră, cu stimă...*

Mama a privit-o clipind, fără să i se citească nimic pe chip.

— Așa deci!

— Da.

— Și ce ai de gând să faci în schimb?

Dolly nu era sigură cum să răspundă. Nu se gândise încă la detalii, știa doar că erau atâtea alte lucruri pe care le putea face.

— Nu știu. Doar că... vezi, fabrica de biciclete nu e nici pe departe un loc potrivit pentru mine.

— Dar de ce?

Nu voia să fie ea cea care să-i spună. Voia ca mama să simtă singură, să fie de acord, să gândească ea însăși asta, fără să i se spună. Dolly se străduia să găsească cuvintele potrivite, dar speranța îi era risipită de dezamăgire.

— E vremea să te așezi și tu de-acum, Dorothy, i-a spus mama încetișor. Mai ai nițel și ești femeie de-a binelea.

— Tocmai de-aia...

— Dă-le încolo de idei copilărești! Nu mai e vreme de așa ceva. Să știi că voia să-ți spună chiar el, să-ți facă o surpriză, dar află că tata a vorbit deja cu doamna Levene de la fabrică și a aranjat să mergi să

dai o probă.

— Cum așa?

— N-ar fi trebuit să-ți spun, dar s-au înțelese să te duci în prima săptămână din septembrie. Nu știi ce norocoasă ești să ai un tată cu așa o influență.

— Dar eu...

— Tata știe mai bine.

Janice Smitham a întins mâna să-i mângâie piciorul lui Dolly, dar s-a răzgândit.

— Ai să vezi.

În spatele zâmbetului ei forțat era o undă de teamă, de parcă și-ar fi dat seama că își trăda, într-un fel, fiica, dar nu voia să se gândească la asta.

Dolly simțea că luase foc, îi venea să o scuture pe maică-sa și să-i aducă aminte că și ea fusese cândva altfel. Voia să știe cum de se schimbase într-atât, să-i spună (deși își dădea seama cât de dur era) că ea, Dolly, era înspăimântată, că nu voia să i se întâmple și ei același lucru. Dar...

— Hei, fii atentă! s-a auzit un țipăt de pe țărmul dinspre Bournemouth, atrăgându-i atenția lui Dolly și scutind-o pe Janice Smitham să continue o discuție pe care nu dorea să o aibă.

Și a dat cu ochii chiar de Fata Aceea, îmbrăcată mai devreme în Rochia Argintie, acum într-un costum de baie, ieșit parcă de-a dreptul din revista *Vogue*. Cu buzele ținute într-o îmbufnare drăgălașă, își freca brațul. Ceilalți tineri frumoși se adunaseră în jurul ei, clătinând din cap compătimitori, iar Dolly s-a străduit să înțeleagă ce se întâmplase. A văzut cum un băiat cam de vârsta ei s-a aplecat, scormonind în nisip și, când s-a ridicat, a scos la iveală... o minge de crichet. Dolly și-a dus mâna la gură stânjenită.

— Scuze, îmi pare rău! le-a strigat tata.

Dolly a rămas cu ochii holbați – oare ce mai avea de gând să facă acum? Doamne, Dumnezeule, spera să nu se ducă la ei. Ba chiar asta făcea – lui Dolly i s-au aprins obraji. Voia să se facă nevăzută, să se ascundă, dar nu-și putea lua ochii de la scena aceea. Tata s-a oprit în dreptul lor și a schițat gestul răsucirii bâtei. Tinerii au dat din cap, ascultându-l, băiatul cu mingea a spus ceva, fata i-a arătat brațul, apoi a ridicat ușor din umeri și a zâmbit cu gropițele ei drăgălașe spre tata. Dolly a răsufletat ușurată, părea că dezastrul fusese evitat.

Dar apoi, amețit probabil de strălucirea celor din jurul său, tata a uitat să mai plece, răsucindu-se și arătându-le cu degetul, în schimb, spre plajă, îndreptându-le atenția tuturor spre locul unde stăteau Dolly și cu mama ei. Cu o lipsă de eleganță, care o făcea pe Dolly să se chircească de rușine, mama a dat să se ridice, dar a rămas în schimb ghemuită, încercând să le facă semn cu mâna.

Ceva s-a răsucit în sufletul lui Dolly și a amuțit. Mai rău de atât nici că se putea.

Dar iată că nu era așa

— Ia uitați-vă, uitați-vă la mine!

Toți și-au întors privirea. Mai nerăbdător decât un țânțar, Cuthbert se săturase să aștepte. Uitase de crichet și-o pornise pe plajă, dând peste un măgar. Ridicase deja un picior, căznindu-se să îl încalece. Ce priveliște cumplită! Dolly și-a călcat pe suflet și s-a uitat, dându-și seama că toții ochii erau ațintiți într-acolo.

Să-l vadă pe Cuthbert chinuind bietul măgar era mai mult decât putea îndura, își dădea seama că ar fi trebuit să-i sară în ajutor, dar de data asta nu era în stare. A bălmăjit ceva că o doare capul și că soarele e prea puternic, și-a luat revista și a pornit în fugă spre adăpostul mohorât al camerei ei minuscule, cu priveliștea urâtă a unor burlane.

Din spatele chioșcului fanfarei, un tânăr cu păr bogat și un costum ponosit văzuse întreaga scenă. Ațipise cu pălăria pe ochi când a fost trezit de strigătul: „Hei, fii atentă!“ S-a frecat la ochi și și-a rotit privirile să vadă de unde se auzea. Și-atunci a dat cu ochii pe țarm de tatăl și fiul care jucaseră crichet toată dimineața.

Părea că fusese o altercație, iar tatăl vorbea cu un grup aflat ceva mai departe – tinerii aceia înstăriți, i-a recunoscut el, care își dădeau aere mai devreme pe terasa cabinei de plajă. Cabina era pustie acum, mai flutura doar o pânză argintie agățată de grilajul terasei. O rochie. O văzuse și mai devreme, nu se putea să nu o bage de seama, căci asta era, fără îndoială, tot rostul ei. Nu era nici pe departe o rochie de plajă, i-ar fi stat mai bine pe un ring de dans.

„Ia uitați-vă, a strigat cineva, uitați-vă la mine!“ Băietanul care jucase crichet până atunci nu avea acum altă treabă decât să se facă de răs încălecând un măgar. Toată lumea se uita ca la comédie.

Dar el avea altceva mai bun de făcut. Fata frumoasă, cu buzele arcuite ca o inimioară și forme rotunjite care-i făceau inima să tresalte era singură acum, căci își părăsise familia și pleca de pe plajă. S-a ridicat, azvârlindu-și rucsacul pe umăr și îndesându-și pălăria pe ochi. De mult aștepta el o ocazie ca asta și nu avea de gând să o scape.

8

Dolly nu l-a văzut la început. De altfel nu mai vedea nimic dinaintea ochilor. Era prea absorbită să-și stăvilească lacrimile de umilință și disperare, în timp ce abia își târa picioarele spre faleză. Totul se învâlmășea într-un amestec încins de nisip, pescăruși și chipuri oribile, zâmbitoare. Își dădea seama că nu de ea râdeau, dar nu avea nici o importanță. Veselia lor o insulta. Dolly nu putea să se ducă să lucreze la fabrica aceea de biciclete, pur și simplu nu era cu puțință. Să se mărite cu un tânăr ca taică-său și încetul cu încetul să devină ca maică-sa? Așa ceva era de neconceput – a, da, lor le plăcea, erau mulțumiți de soarta lor, dar Dolly dorea mai mult... doar că nu știa încotro s-o apuce și unde să-și găsească rostul.

S-a oprit dintr-odată. O pală de vânt, mai tare decât cele dinainte, a ales clipa când ea a trecut pe lângă cabina de plajă ca să ridice rochia de saten, smulgând-o de pe grilajul terasei și azvârlind-o de-a rostogolul prin nisip. S-a oprit chiar dinaintea ei, întinsă ca o băltoacă strălucitoare de argint. Oare de ce – s-a întrebat ea fără suflare – nu s-a sinchisit blonda cu gropițe să o pună bine? Cum putea cineva să nu aibă grijă de un lucru atât de frumos? Dolly a clătinat din cap, cineva căruia nu-i păsa câtuși de puțin de lucrurile sale nici nu merita să le aibă. Era o rochie pe care ar fi purtat-o și o prințesă – sau o stea de cinema americană, un fotomodel dintr-o revistă de modă, o moștenitoare bogată aflată în vacanță pe Coasta de Azur – și, dacă nu ar fi apărut Dolly chiar în clipa aceea, ar fi continuat să se rostogolească peste dune și dusă ar fi fost.

Vântul s-a pornit din nou și rochia s-a rostogolit mai departe, dispărând după cabinele de plajă. Fără să șovăie nici o clipă, Dolly a pornit după ea. Era drept că fata aceea fusese nesăbuită, dar ea nu avea de gând să lase să se întâmple ceva cu bucata aceea divină de argint.

Își închipuia cât de recunoscătoare va fi fata când îi va aduce rochia înapoi. Dolly îi va explica ce s-a întâmplat – având grijă să nu o facă să se simtă și mai prost decât se simțea deja – și amândouă vor începe să râdă, mirându-se cum de-a găsit-o, iar fata îi va oferi lui Dolly un pahar de limonadă rece, din

cea adevărată, nu dintr-aceea apoasă pe care le-o servea doamna Jennings la Bellevue. Vor intra în vorbă și vor descoperi că au foarte multe în comun, și când, în cele din urmă, soarele va coborî înspre apus și Dolly va spune că trebuie să plece, fata va zâmbi dezamăgită, după care se va însenina și va întinde mâna să-i mângâie brațul. „Ce-ar fi să vii și tu mâine cu noi, să jucăm tenis pe plajă? Ce grozav ar fi, haide, promite-mi că ai să vii!”

Dolly a luat-o grăbită după colțul cabinei după rochia argintie, ca s-o găsească deja oprită din zbor, proptită la picioarele cuiva. Era un bărbat cu pălărie care se aplecase să o ridice și, în vreme ce firele de nisip alunecau de pe satenul rochiei, se risipeau și speranțele lui Dolly.

Pentru o clipă, Dolly a simțit că l-ar fi ucis cu mâna ei. Pulsul i se accelerase, o înțepa pielea și i se împăienjeniseră ochii. Și-a aruncat privirile înapoi spre mare, la tata, care se îndrepta țeapăn către bietul Cuthbert, la mama, încremenită încă în postura ei ghemuită, la ceilalți din jurul fetei blonde, râzând acum, plesnindu-și genunchii cu palmele și arătând spre scena ridicolă.

Măgarul a scos un răget plin de uimire și jale, reflectând parcă starea lui Dolly, și, până să-și dea seama ce face, ea s-a răstit la bărbatul acela:

— Ce faci aici?

Avea de gând, cu siguranță, să fure rochia blondei și era de datoria ei să îl oprească.

— Ce vrei să faci?

Bărbatul și-a ridicat ochii surprins și când a văzut fața chipeșă de sub pălărie a rămas fără suflare. A rămas acolo încremenită, încercând să-și recapete respirația, întrebându-se ce să facă, dar, pe când colțurile gurii lui începeau să se ridice sugestiv, și-a dat brusc seama.

— Te-am întrebat, a urmat ea, amețită, ciudat de animată, ce voiai să faci! Rochia aia nu e a ta.

Tânărul a dat să răspundă, dar, tocmai în clipa aceea, un polițist, purtând nefericitul nume de gardian Suckling¹³, care își purta ținuta maiestuoasă pe plajă, a ajuns în dreptul lor.

¹³. *Suckling* (engl.) – sugar, începător, novice.

*

Gardianul Basil Suckling se plimbase în susul și în josul falezei toată dimineața, cu ochii ațintiți spre plajă. O băgase de seamă pe fata brunetă de îndată ce-și făcuse apariția și nu-și mai desprinsese ochii de la ea. Îi atrăsese atenția doar incidentul acela blestemat cu măgarul și, când și-a întors capul la loc, fata dispăruse. O căutase înfrigorat vreo zece minute, ca să o regăsească în spatele cabinelor de plajă, într-o discuție ce părea ciudat de aprinsă. Iar interlocutorul nu era nimeni altul decât tânărul ponosit care stătuse toată dimineața în spatele chioșcului fanfarei, cu fața ascunsă sub pălărie.

Cu mâna proptită pe bastonul de cauciuc, polițistul Suckling a pornit să traverseze plaja cu pași mari. Nisipul nu-l ajuta deloc să înainteze, dar el se străduia din răspuțeri. Pe când s-a apropiat suficient, a auzit-o spunând:

— Rochia aia nu e a ta.

— E totul în regulă aici? a întrebat polițistul, oprindu-se dinaintea lor țeapăn, sugându-și burta.

De aproape era chiar mai frumoasă decât își închipuise. Buze pline, cu colțurile ridicate, pielea ca de piersică – netedă și moale, după cum putea ghici doar din priviri. Bucle strălucitoare în jurul unui chip alungit ca o inimioară.

— Nu cumva băiatul ăsta vă supără în vreun fel, domnișoară?

— A, nu, nicidecum, domnule!

Chipul i se aprinse și gardianul Suckling și-a dat seama că fata roșise. Doar nu se întâlnea în fiecare zi cu cineva în uniformă, se gândea el, și era drăguță foc.

— Domnul acesta tocmai îmi înapoia ceva.

— Așa să fie? a întrebat el, încruntându-se la tânăr, scrutându-i înfățișarea obraznică, ținuta dezinvoltă, pomeții ridicați, ochii căprui, plini de aroganță.

După ochi, arăta clar că e străin, poate chiar irlandez, și gardianul Suckling și-a strâns pleoapele bănuitor. Tânărul s-a mutat de pe un picior pe altul, oftând ușor, ceea ce l-a înfuriat și mai tare pe polițist.

— Așa să fie? a întrebat el mai tare.

Cum nu se auzea nici un răspuns, gardianul Suckling a apucat capătul bastonului, strângându-și degetele pe mânerul atât de cunoscut. Se gândea uneori chiar că acesta îi era cel mai bun tovarăș pe care îl avusese vreodată, oricum cel mai ascultător. Degetele i s-au înfiorat de amintiri plăcute și s-a simțit de-a dreptul dezamăgit când tânărul a dat înapoi, dând împăciuitor din cap.

— Ei, atunci, hai mai iute, dă-i domnișoarei înapoi ce ai de dat.

— Vă mulțumesc, domnule polițist, a spus ea. Sunteți foarte amabil.

Și a zâmbit din nou, provocându-i în pantaloni o senzație nu total neplăcută.

— Mi-a luat-o vântul.

Gardianul Suckling și-a dres vocea, arborându-și expresia de polițist la datorie.

— Atunci, domnișoară, să vă conducem acasă, nu? Să vă păzim de vânt și de orice alte pericole.

*

Dolly a reușit să scape de compania grijulie a polițistului doar când a ajuns în dreptul pensiunii Bellevue. O vreme i se păruse că nu mai poate scăpa de el, căci pomenise că o va conduce înapoi și îi va aduce o ceașcă bună de ceai ca „să se calmeze“, dar Dolly a reușit să-l convigă că își risipea talentul cu chestiuni atât de neînsemnate și că ar trebui să se reîntoarcă la îndatoririle sale.

— De fapt, domnule polițist, sunt sigură că vă așteaptă atâția oameni să-i salvați de la cine știe ce...

La despărțire, nu a mai conținut cu mulțumirile, iar el i-a ținut mâna ceva mai mult decât ar fi fost nevoie, ca apoi Dolly să deschidă ușa și să pretindă că intră în casă. Dar nu a închis ușa pe de-a întregul, ci a rămas îndărătul ei, privindu-l cum se îndrepta țațoș înapoi spre faleză. Și, când că nu l-a mai zărit, a ascuns iute rochia argintie sub o pernă de pe canapea și s-a furișat din nou afară, luând-o înapoi pe aleea pe care veniseră.

Tânărul rămăsese în urmă, așteptând-o sprijinit de un stâlp dinaintea uneia dintre cele mai elegante pensiuni. A trecut pe lângă el, fără să-i arunce nici o privire, mergând mai departe, cu umerii drepti și cu capul sus. El a pornit-o în urma ei pe stradă și apoi pe aleea îngustă ce șerpuia depărtându-se de plajă. Dolly își simțea inima bătându-i tot mai tare și, pe măsură ce vuietul valurilor se pierdea după zidurile reci ale clădirilor, chiar o și auzea. Dar mergea înainte, ceva mai iute. Tălpile tenișilor i se lipeau cu zgomot de asfalt și începuse să gâfâie, dar nu se oprea și nici nu se uita înapoi. Știa ea un loc undeva, la o răspântie întunecată, unde se rătăcise odată, când era mică, pierdută de lume, în timp ce mama și tata o strigau de zor, închipuindu-și tot ce e mai rău.

Când a ajuns acolo, Dolly s-a oprit, fără să privească înapoi. A rămas nemișcată, ascultând și așteptându-l să ajungă în dreptul ei, simțindu-i respirația în ceafă, apropierea sa încălzindu-i pielea.

El a apucat-o de mână, făcând-o să tresară. L-a lăsat să o răsucescă încet spre el și l-a privit amuțită

cum îi ridică încheietura mâinii în dreptul gurii, abia atingând-o cu un sărut care a cutremurat-o din cap până-n picioare.

— Ce cauți aici? i-a șoptit ea.

— Mi-a fost dor de tine, a spus el, ținându-și buzele încă pe încheietura mâinii ei.

— Dar n-au trecut decât trei zile.

El a ridicat din umeri și bucla aceea de păr negru, care nu voia în nici un chip să stea la loc, i-a căzut peste frunte.

— Ai venit cu trenul?

El a dat ușor din cap.

— Doar pentru o zi?

Altă înclinare a capului și o jumătate de zâmbet.

— Jimmy, dar e atâta drum!

— A trebuit să te văd.

— Dar dacă aș fi stat cu familia mea pe plajă toată ziua? Și dacă nu m-aș fi întors acasă de una singură, ce-ai fi făcut?

— De văzut tot te-aș fi văzut, nu-i așa?

Dolly a scuturat din cap, prefăcându-se mânioasă.

— Tata te-ar omorî dacă ar afla.

— Cred că îi pot face față.

Dolly a izbucnit în râs, el știa întotdeauna să o facă să râdă. Asta era unul dintre lucrurile care îi plăceau cel mai mult la el.

— Ești nebun!

— Da, sunt nebun după tine.

Ăsta era alt lucru care îi plăcea la el. Era nebun după ea. A simțit fluturi în stomac.

— Haide! E o potecă pe-aici care duce spre câmp. N-o să ne vadă nimeni acolo.

*

— Sper că îți dai seama că puteam fi arestat din cauza ta.

— Vai, Jimmy, ce prostii spui!

— N-ai văzut ce privirea avea polițistul ăla – era gata să mă bage la zdup, să mă încuie și să arunce cheia. Fără să mai pomenim cum te sorbea din ochi.

Jimmy a întors capul spre ea, dar Dolly nu și-a ridicat ochii. Iarba era înaltă și moale în locul unde se așezaseră și ea se uita la cer, fredonând încetitor o melodie de dans. Jimmy i-a mângâiat profilul cu privirea: arcul neted al frunții, adâncitura dintre sprâncene ce se ridica apoi să formeze nasul acela hotărât, lăsându-se din nou spre rotunjimea buzei de sus. Doamne, cât era de frumoasă! Îi răvășea întreg trupul de dorință și durere, și îi trebuia toată puterea de stăpânire pe care o avea ca să nu se repeadă la ea, să o apuce cu mâinile de ceafă și să o sărute ca un nebun.

Dar n-o făcea, n-o făcuse niciodată. Voia să îi păstreze puritatea, deși asta aproape că-l răpunea. Era încă elevă, iar el, la nouăsprezece ani, era un bărbat în toată firea, comparat cu cei șaptesprezece ani ai ei. Doi ani nu par prea mult, dar proveneau din lumi diferite. Ea locuia într-o casă frumoasă și curată, cu familia ei dichisită. El se lăsase de școală de pe la treisprezece ani, ca să aibă grijă de tatăl lui și să facă fel de fel de munci, ca să se poată întreține. Fusesse ajutor de bărbier, pe cinci șilingi pe săptămână,

cenic de brutar pe șapte șilingi și șase penny, salahor pe șantier pentru te miri ce. Apoi se întorcea seara acasă și încropea cina pentru taică-său din resturile pline de zgârciuri căpătate de la măcelar. Era și asta un mod de viață, se descurcau binișor. Iar el își găsea bucuria în fotografii, dar acum, dintr-o pricină pe care nu o înțelegea și nici nu voia să o iscodească prea mult, de teamă să nu strice totul, o mai avea și pe Dolly și lumea i se părea mult mai luminoasă. Așa că nici nu-i trecea prin cap să facă vreo mișcare greșită și să strice totul.

Dar era foarte greu. Din clipa când o văzuse stând cu prietenii într-o cafenea, își pierduse capul. Cum își ridicase ochii de pe mărfurile pe care le livra băcanului, ea îi zâmbise de parcă s-ar fi cunoscut de când lumea și-apoi izbucnise în râs, roșind toată și ascunzându-și fața după ceașca de ceai. Și-atunci și-a dat seama că dacă ar fi trăit o sută de ani n-ar fi mai avut unde să vadă un chip atât de frumos. Era fiorul dragostei la prima vedere. Râsul acela al ei ce îl făcea să-și amintească bucuria deplină pe care n-o mai simțise din copilărie, mirosul ei de zahăr ars și ulei pentru bebeluși, zbaterea sânilor sub rochia subțire de bumbac – Jimmy și-a răsucit capul, mânios, abătându-și atenția la un pescăruș gălăgios, care zburat tot mai jos, îndreptându-se spre mare.

Cerul era senin, adia un vânticel ușor și mireasma verii se împrăștia peste tot. A oftat, simțindu-se mai ușurat, încercând să uite de rochia argintie, de polițist, de rușinea pe care o simțise să fie considerat o amenințare. Nu avea nici un rost, ziua era prea frumoasă ca să se certe și oricum nu se întâmplase nimic rău. Așa era mereu. Jocul lui Dolly de-a „haide să ne prefacem că...” îl nedumerea, nu-i înțelegea și nici nu-i prea plăcea pornirea ei de a se preface, dar, dacă asta o făcea fericită, Jimmy era mulțumit.

Și, ca să-i dovedească că uitase totul, Jimmy s-a ridicat dintr-odată, a scotocit în rucsac, scoțându-și aparatul său drag Brownie.

— Ce-ai zice de o fotografie? a întrebat el, trăgând filmul. O mică amintire a întâlnirii dumneavoastră de la mare, domnișoară Smitham?

Așa cum sperase, Dolly s-a înveselit brusc – căci îi plăcea tare mult să fie fotografiată – și Jimmy și-a aruncat privirile în jur, căutând poziția cea mai bună a soarelui. A pornit-o către marginea cea mai îndepărtată a câmpului. Dolly s-a ridicat în capul oaselor și s-a întins ca o pisică.

— Așa e bine?

Obrajii îi erau rumeniți de soare, buzele arcuite și pline i se roșiseră de la căpșunile pe care el le cumpărase de la o tarabă de pe marginea drumului.

— Perfect! a răspuns el, și chiar așa era. Ce lumină bună!

— Și ce anume vrei să fac eu în lumina asta perfectă?

Jimmy și-a frecat bărbia, prefăcându-se că chibzuiește adânc.

— Ce vreau să faci? Ei, Jimmy, băiete, acum să te văd, răspunde cum trebuie, că altminteri o încurci... Gândește-te bine, gândește-te...

Dolly a râs, și el a făcut la fel. Apoi s-a scărpinat în cap și a spus:

— Vreau doar să fii tu însăși, Dolly. Vreau să-mi duc aminte ziua de azi așa cum a fost. Și, dacă n-o să te pot vedea vreo zece zile, cel puțin să-ți port chipul în buzunarul de la piept.

Ea a schițat un zâmbet enigmatic, doar un tremur al buzelor și apoi a încuviințat din cap.

— Vrei ceva care să-ți aducă aminte de mine.

— Chiar așa! i-a strigat el. Nu mai durează mult, doar să-mi fixez cadrul.

A scos lentila Diway și, pentru că soarele strălucea prea tare, a micșorat diafragma. Mai bine să fie prudent decât să-i pară rău. Tot cu gândul acesta, a scos din buzunar cârpa cu care ștergea lentilele și a frecat-o bine.

— Acum e bine, a spus el, închizând un ochi și privind prin vizor. Suntem gata... a urmat, făcându-și de lucru cu aparatul, fără să îndrăznească să-și ridice ochii.

Din mijlocul vizorului, Dolly se uita țintă la el, părul îi cădea în șuvițe mângâiate de vânt sărutându-i umerii, iar mai jos, își deschisese nasturii rochiei și și-o lăsase în jos de pe umeri. Fără să-și dezlipească ochii de la aparat, începuse să-și lase breteaua costumului de baie în jos, de-a lungul brațului.

Doamne! Jimmy a înghițit în sec. Ar trebui să spună ceva, să facă o glumă, să fie hazliu, inteligent. Dar dinaintea lui Dolly, așezată acolo, așa, cu bărbia ridicată, cu ochii provocatori, cu unduirea sânelui la vedere, cei nouăsprezece ani de elocință ai lui s-au risipit într-o clipită. Și, în lipsa vreunei vorbe de duh care să-l scoată din încurcătură, a făcut singurul lucru pe care îl știa, a fotografiat.

*

— Să ai grijă să le developezi singur, i-a spus Dolly, încheindu-și nasturii la loc cu degetele tremurânde.

Inima îi bătea cu putere și se simțea deșteaptă și plină de viață, năpădită de o forță ciudată. Propria-i cutezanță, privirea de pe chipul lui când a văzut-o, fâstâceala cu care abia îi înfruntau privirea roșindu-se, toate acestea o amețeau. Dar mai important era că avea acum dovada. Dovada că ea, Dorothy Smitham, era ieșită din comun, așa cum spusese doctorul Rufus. Nu era menită pentru fabrica de biciclete. Avea să aibă o viață ieșită din comun.

— Dar ce crezi tu, că am să las alt bărbat să te vadă așa? a spus Jimmy, concentrându-și exagerat atenția asupra curelelor aparatului de fotografiat.

— Poate nu intenționat.

— L-aș ucide.

A rostit cuvintele încetișor, cu vocea tremurând, făcând-o pe Dolly să ofteze, întrebându-se dacă chiar ar fi în stare de asta. Oare astfel de lucruri se întâmplă de-adevăratelea? Cu siguranță nu se petreceau așa în locul de unde venea Dolly, în șirul de case ce se înălțau mândre, lipite două câte două, o imitație a stilului Tudor, din noile suburbii lipsite de orice fel de personalitate. Nu și-l putea închipui pe Arthur Smitham suflecându-și mânele ca să-i apere onoarea soției, dar Jimmy nu era ca tatăl ei. Dimpotrivă, era un om deprins cu munca, cu brațe puternice și un chip cinstit, cu zâmbetul acela atât de firesc ce-i făcea stomacul să tresalte. S-a prefăcut că nu aude, i-a luat aparatul de fotografiat din mână și-a început să-l privească cu atenție prefăcută.

Ținându-l într-o mână, și-a ridicat ochii jucăuși și i-a spus:

— Acesta este un instrument foarte periculos, domnule Metcalfe. Ia gândește-te câte lucruri ai putea să fotografiezi, pe care unii nu ar dori deloc să le vezi.

— Cum adică?

— Păi, oameni care fac lucruri pe care n-ar trebui să le facă, a început ea, ridicând un umăr, de exemplu o școlăriță nevinovată ademenită de un bărbat mult mai experimentat – ia gândește-te ce-ar zice bietul ei tată dacă ar ști.

Și-a mușcat buza de jos, încercând să-și ascundă agitația, și s-a apropiat mai tare, aproape atingându-i brațul puternic, ars de soare, lăsând o energie ca un curent electric să pulseze între ei.

— Cineva ar putea să dea de bucluc dacă te-ar mânia pe tine sau pe cutiuța asta, Brownie!

— Atunci ai grijă să te porți frumos cu mine, i-a răspuns el, aruncându-i un zâmbet, care i-a dispărut le fel de iute cum se ivise.

Și nu și-a luat privirea de la ea, iar Dolly simțea cum i se taie respirația. Atmosfera se schimbă între ei, în clipa aceea, sub intensitatea privirii lui, totul era altfel. Dolly simțea cum i se învârtă capul. A înghițit în gol, nesigură, dar foarte emoționată. Avea să se întâmple ceva, ea începuse totul și nu mai știa cum să pună capăt. Și nici nu voia.

S-a auzit apoi un zgomot, un mic oftat scăpat printre buzele lui și Dolly s-a pierdut cu firea.

Cu ochii ațintiți într-ai ei, a întins mâna să-i dea părul peste ureche. Apoi și-a ținut mâna acolo, apucând-o mai tare de ceafă. Îi simțea degetele tremurând. Apropierea aceasta o făcea să se simtă dintr-odată mai tânără, mai nesigură, și-a deschis gura să spună ceva (ce-ar fi putut rosti oare?), dar el a clătinat scurt din cap, și ea a amuțit. Un mușchi i se zbătea pe obraz, a respirat adânc și-apoi a tras-o spre el.

De mii de ori își închipuise cum era să fie sărutată. La cinematograful, părea destul de plăcut când se sărutau Katherine Hepburn și Fred MacMurray; încercase și ea, și prietena ei Caitlin să repete, sărutându-și brațele, ca să știe ce să facă atunci când se va întâmpla de-adevăratelea, dar acum era cu totul altfel. Simțea pasiunea fierbinte, apăsarea, gustul de căpșuni și de soare, mirosul de sare de pe pielea lui, răsuflarea lui întretăiată, trupul lui puternic și musculos, mai înalt decât al ei, mai mare, stăpânindu-și cu greu dorința.

El s-a tras înapoi și a deschis ochii. A râs apoi, ușurat și surprins, și a spus cu vocea caldă și răgușită, sprijinindu-și fruntea de a ei și apucând-o de un nasture al rochiei:

— Te iubesc, Dorothy Smitham. Și-ntr-o bună zi o să mă însor cu tine.

*

Au pornit-o pe coama dealului verde, fără ca Dolly să rostească vreo vorbă, dar mintea i se învâlmășise. Avea să o ceară în căsătorie: excursia la Bournemouth, sărutul, tăria a ceea ce simțise... ce puteau însemna toate acestea? Era limpede și acum abia aștepta ca el să rostească vorbele acelea cu voce tare, să devină oficial. Se înfiora până în vârful degetelor.

Era perfect. Avea să se căsătorească cu Jimmy. Cum de nu-i trecuse prin cap să-i spună asta mamei atunci când a întrebat-o ce ar vrea să facă dacă nu se ducea să lucreze la fabrica tatei? Era singurul lucru pe care dorea să-l facă. Singurul pe care trebuia să-l facă.

Dolly și-a abătut privirile, băgând de seamă bucuria ce-i lumina chipul, tăcerea neobișnuită, și și-a dat seama că și el gândea la fel, că se străduia să găsească cuvintele potrivite să îi mărturisească. Era într-al nouălea cer, îi venea să țopăie, să sară și să danseze.

Nu era prima dată când spunea că ar vrea să se însoare cu ea; mai atinseseră subiectul acesta, închipuindu-și pe șoptite „Ce-ar fi dacă...” în locuri ferite din cafenele întunecate în acele părți ale orașului unde știa că părinții ei nu mergeau niciodată. Și întotdeauna i se părea grozav de emoționant; și, în descrierile făcute în glumă ale casei de țară și ale vieții pe care o vor duce acolo, persista nerostită ideea că, în spatele ușilor închise, în patul ce-l vor împărți, vor avea parte de libertate – fizică și morală –, irezistibilă pentru Dolly, o școlăriță căreia mama încă îi mai apreta și-i călca uniforma.

Simțea că o apucă amețeala imaginându-și cum vor trăi ei doi, și a întins mâna spre brațul lui pe când dădeau să plece de pe câmpul însorit, cotind pe o potecă umbrată. Când l-a atins, s-a oprit și a tras-o înspre peretele de piatră al unei clădiri din preajmă.

— Dolly, a spus, zâmbind stânjenit.

Acum urma să se întâmple... Dolly simțea că i se taie răsuflarea.

— Vreau să-ți spun ceva de mai mult timp... ceva important.

*

I-a zâmbit și chipul îi era atât de strălucitor și plin de speranță, că simțea că-l arde în piept. Nu-i venea să creadă că o sărutase în cele din urmă, așa cum își dorise, și că fusese exact cum își închipuise. Dar cel mai minunat era că și ea îl sărutase, că era o promisiune în sărutul acela. Chiar dacă se născuseră în familii tare diferite, nu erau atât de deosebiți, cel puțin nu în ceea ce conta cel mai mult, în ceea ce simțeau unul pentru altul. Îi strângea mâinile moi în palme, în timp ce a început să rostească ceea ce îi stătuse toată ziua în minte.

— Mi-a telefonat astăzi cineva de la Londra, un tip pe care-l cheamă Lorant.

Dolly l-a încurajat din priviri să continue.

— O să scoată o revistă, *Picture Post*, în care o să tipărească povestiri ilustrate. Mi-a văzut fotografiile în *Telegraph*, Doll, și mi-a propus să mă duc să lucrez cu el.

Se aștepta ca ea să scoată un strigăt de bucurie, să sară în sus, să-l apuce bucuroasă în brațe. Visa asta încă de când dăduse în pod peste vechiul aparat de fotografiat cu trepied al tatălui lui și peste cutia cu fotografii sepia. Dar Dolly rămăsese neclintită, cu zâmbetul încremenit.

— La Londra?

— Da!

— Și-ai să te duci la Londra?

— Sigur că da! Știi, locul ăla mare, cu palatul cel mare, ceasul cel mare, cu ceață multă...

Încerca să glumească, dar Dolly nu a râs, a clipit de câteva ori apoi a întrebat dintr-o suflare:

— Când?

— În septembrie.

— Și-ai să rămâi acolo?

— Am să lucrez, a șovăit Jimmy, dându-și seama că ceva nu era în regulă. La o revistă de fotografie, a continuat el nesigur, încruntându-se. Doll?

Lui Dolly începuse să-i tremure buza de jos și-i era teamă că o să înceapă să plângă.

— Doll? Ce-ai pățit? a întrebat-o speriat.

Dar nu a izbucnit în plâns. Și-a scuturat brațele și și-a cuprins fața în palme.

— Dar trebuia să ne căsătorim...

— Cum?

— N-ai spus tu... și eu am crezut că... și-apoi...

Era mânioasă tare și nu-și dădea seama de ce. Gesticula cu amândouă mâinile, i se înroșiseră obraji și vorbea atât de iute, încât nu a putut distinge decât: „casa de la țară“, „tata“ și-apoi „fabrica de biciclete“.

Jimmy s-a străduit să înțeleagă, dar nu putea ține pasul cu ea, și se simțea tare descumpănit, până când, în cele din urmă, cu un oftat adânc, Dolly și-a pus mâinile în șold, istovită, neagră de supărare, și nu a știut ce să facă altceva decât să o ia în brațe și să-i mângâie părul, ca și cum ar fi fost un copil neastâmpărat. S-ar fi putut întâmpla orice, așa că a zâmbit în sinea lui, simțind-o că se domolește. Jimmy era destul de cumpătat, așa că izbucnirile lui Dolly îl luau uneori prin surprindere. Era molipsitoare însă: nu era niciodată mulțumită pe de-a-ntregul, chiar dacă era încântată, și nici supărată de tot, chiar dacă era furioasă.

— Credeam că vrei să te însori cu mine! i-a strigat, ridicându-și bărbia să-l privească drept în față. Și, când colo, tu pleci la Londra, în schimb!

— Nu *în schimb*, Doll, a râs el. Domnul Lorant o să mă plătească, iar eu am să pun ban pe ban. Nu-mi doresc nimic mai mult decât să ne căsătorim – ce-ți închipui? Doar că vreau să fiu sigur că o facem cum trebuie.

— Dar este cum trebuie acum, Jimmy! Ne iubim, vrem să fim împreună. Și casa de la țară... cu găinile mari și cu hamac... și noi doi care o să dansăm cu picioarele goale...

Jimmy a zâmbit. Îi vorbise despre copilăria tatălui lui, la țară, aceleași povești pline de aventuri care-l fascinaseră și pe el când era mic, iar ea le combinase și și le însușise. Tare-i mai plăcea felul ei de a lua un adevăr simplu și de a-l împleti cu firele strălucitoare ale imaginației ei, prefăcându-l în ceva nemaipomenit.

— Nu îmi permit să am o casă la țară, Doll!

— O căruță de țigani măcar, cu perdele înflorate... și-o găină... sau poate două, ca să nu se plictisească singură!

Nu s-a putut stăpâni să nu o sărute. Era atât de tânără, de romantică și era doar a lui.

— N-o să dureze mult, Doll, și-o să avem tot ce am visat. Am să muncesc din răspuțeri... ai să vezi!

O pereche de pescăruși au trecut croncănind pe deasupra capetelor lor, iar el a întins mâna spre ea, mângâindu-i pielea încinsă de soare. A apucat-o de mână și i-a strâns-o cu putere, ducând-o înapoi spre mare. Îi plăceau visurile ei, entuziasmul ei molipsitor; nu trăise niciodată cu atâta intensitate. Dar era de datoria lui să fie cumpănit, să gândească înțelept pentru amândoi. Nu se puteau lăsa amândoi pradă închipuirilor și visurilor, n-ar fi ieșit nimic bun din asta. Jimmy era inteligent, așa îi spuneau toți profesorii când mai mergea încă la școală, înainte ca tatăl lui să se îmbolnăvească. Învăța foarte iute, mergea la bibliotecă și citise aproape toate cărțile de acolo. Doar că nu avusese o șansă, iar acum se ivise una!

Au străbătut restul drumului în tăcere până au dat de promenada înțesată cu turiști care, după ce își mâncaseră sendvișurile cu pastă de creveți, se întorceau la plajă. S-a oprit și i-a luat și mâna cealaltă, împletindu-și degetele printre ale ei.

— Așa deci, a spus el încetișor.

— Da...

— O să te văd peste zece zile.

— Asta dacă n-o să te văd eu mai-nainte.

Jimmy a râs și s-a aplecat să o sărute de rămas-bun, dar tocmai atunci un copil a dat buzna pe lângă ei, strigând și alergând după o minge ce se rostogolea pe potecă, și vraja s-a risipit. Jimmy s-a dat înapoi, stânjenit de apariția puștiului.

— Cred că ar trebui să mă întorc și eu acolo, a spus Dolly arătând spre plajă.

— Ai grijă să nu dai de bucluc.

Ea a râs și s-a repezit să-l sărute pe gură. Apoi, cu un zâmbet ce l-a răscolit de-a binelea, a luat-o la fugă pe drumul însorit, cu poala rochiei zbatându-i-se pe pulpe.

— Doll! a strigat-o el când era gata să se piardă din vedere.

S-a întors spre el și soarele îi lumina părul din spate ca o aură întunecată.

— Tu n-ai nevoie de haine scumpe, Doll, ești de o mie de ori mai frumoasă ca fata aia de azi-dimineață.

Ea i-a zâmbit sau așa și-a închipuit el, căci era greu să-i deslușească chipul în umbră, apoi a ridicat o

mână, a fluturat-o și s-a făcut nevăzută.

*

După atâta soare și căpșuni și cu alergătura ca să prindă trenul, Jimmy a dormit aproape tot drumul la întoarcere. A visat-o pe maică-sa, în același vis pe care-l avea de ani de zile. Erau la un bălci, doar ei doi, și se uitau la un scamator care tocmai o închisese pe frumoasa lui asistentă într-o cutie (care semăna întotdeauna neobișnuit de mult cu coșciugele pe care le făcea tatăl lui jos, în prăvălia W.H. Metcalfe și fiii, pompe funebre și magazin de jucării), când mama s-a aplecat spre el și i-a șoptit: „O să încerce să te facă să te uiți într-altă parte, totul e să-ți abată atenția. Uită-te țintă la el“. Jimmy, care nu avea decât opt ani, a încuviințat nerăbdător din cap, deschizând ochii mari, fără să clipească, până când au început să-i lăcrimeze foarte tare și să-l doară. Dar trebuie că a greșit cumva, căci capacul cutiei s-a deschis și – puuuf! – femeia dispăruse, nu mai era, și Jimmy ratase momentul. Mama a râs și asta l-a făcut să se simtă ciudat, picioarele i se răciseră și i se înmuieră și, când s-a uitat în jur, mama nu mai era lângă el. O vedea, în schimb, în cutie, spunându-i că poate visase, iar parfumul ei era atât de puternic...

— Biletele, vă rugăm!

Jimmy a tresărit și și-a dus mâna la rucsacul de lângă el. Era tot acolo, slavă Domnului! Ce nesăbuiță să adoarmă așa, mai ales că avea aparatul de fotografiat în el. Era cheia către viitorul lui.

— V-am cerut biletele, domnule, a repetat controlorul, mijindu-și ochii.

— Da, scuzați-mă. Imediat, a răspuns el, căutându-se în buzunar și scoțându-le.

— Mergeți mai departe la Coventry?

— Da, domnule.

Cu o oarecare părere de rău că nu a descoperit vreo înșelăciune, controlorul i-a înapoiat biletul lui Jimmy, ducându-și mâna la pălărie, după care a pornit mai departe prin vagon.

Jimmy și-a scos din rucsac cartea de la bibliotecă, dar nu-i stătea mintea la citit. Era prea emoționat de amintirile întâlnirii cu Dolly, de întâmplările de peste zi, de gândurile la Londra și la viitor, ca să se mai poată concentra asupra cărții *Oameni și soareci*. Era încă un pic nelămurit ce se întâmplase. Voise să o impresioneze cu vestea asta, nu să o supere – ar fi fost un adevărat sacrilegiu să dezamăgească o persoană atât de vioaie și inteligentă ca Doll – și știa că procedase cum trebuie.

Cu siguranță că ea nu ar fi vrut să se mărite cu cineva care nu avea de nici unele. Căci ei îi plăceau „lucrurile“: podoabe și haine frumoase și minunății pe care să le adune. O urmărise astăzi și o văzuse cum se uită la oamenii ăia din cabina de plajă, la fata cu rochia argintie, știa că, oricât ar fi visat ea la casa de la țară, tânjea de fapt după distracții și strălucire și după toate bunătățile pe care le aduceau banii. Și avea tot dreptul... căci era frumoasă, nostimă și fermecătoare, nu avea decât șaptesprezece ani. Dolly nu știa cum e să nu ai de nici unele și nici nu trebuia să știe. Merita un bărbat care ar fi putut să-i ofere tot ce era mai bun, nu o viață cu rămășițe luate ieftin de la măcelar și un strop de lapte condensat în ceai, când nu puteau să-și permită să cumpere și zahăr. Jimmy se străduia să ajungă un astfel de bărbat, și atunci avea să se căsătorească cu ea, să fie a lui pe veci.

Dar toate la timpul lor.

Jimmy știa din proprie experiență ce se întâmpla cu cei săraci care se căsătoreau din dragoste. Mama lui nu-l ascultase pe tatăl ei bogat și se căsătorise cu tatăl lui Jimmy. O vreme fuseseră nespuse de fericiți, dar nu durase mult. Jimmy încă își amintea cât de nedumerit fusese când se sculase și nu o mai găsisse pe maică-sa. „Uite-așa, s-a făcut nevăzută“, șoptea lumea pe stradă. Și Jimmy se gândea la

scamatoria de la bâlci pe care o văzuseră împreună doar cu o săptămână în urmă. Și se minuna, închipuindu-și-o pe mama lui cum dispărea, cum i se dezintegra trupul sub privirile lui. Și se gândea că, dacă cineva ar fi putut fi în stare de o astfel de minune, atunci nu putea fi decât mama lui.

Și, așa cum se întâmplă cu mai toate lucrurile însemnate ale copilăriei, tovarășii lui de joacă au fost cei care l-au lămurit, până să se fi gândit vreun adult să-i spună adevărul. *Micul Jimmy Metcalfe are o mamă năvălășă, a fugit cu un bogătan, și-a rămas bietu' Jim fără' de nici un ban.* Jimmy a repetat acasă poezia auzită la școală, dar taică-său nu a avut ce să-i spună, se topise pe picioare și-arăta tot mai istovit și începuse să-și treacă mai tot timpul la fereastră, zicând că așteaptă poștașul să-i aducă o scrisoare importantă. Nu făcea altceva decât să-i bată ușor palma și să-i spună că totul va fi bine, că se vor descurca atât timp cât se aveau unul pe celălalt. Asta îl făcea pe Jimmy să se simtă tot mai neliniștit, de parcă tatăl ar fi încercat să se convingă pe sine, nu pe fiul lui.

Jimmy și-a sprijinit capul de geam, uitându-se la traversele înghițite de tren. Tata. Bătrânul era singura problemă în planului lui de a merge la Londra. Nu putea să-l lase singur la Coventry, în starea în care se afla, dar era prea legat de casa unde crescuse Jimmy. În ultima vreme, de când începuse să i se rătăcească mintea, îl găsea uneori cu masa așezată pentru maică-sa, sau, chiar mai rău, așteptând-o la fereastră.

Trenul a intrat în gara Waterloo și Jimmy și-a pus rucsacul pe umăr. O să găsească el o soluție. Era sigur de asta. Avea tot viitorul înaintea și era hotărât să îi facă față cum se cuvenea. Ținându-și strâns aparatul de fotografiat, a sărit din vagon, îndreptându-se spre metrou, ca să apuce trenul de întoarcere spre Coventry.

*

În acest răstimp, Dolly se afla dinaintea oglinzii de la șifonierul dormitorului ei din Bellevue, înveșmântată în minunata rochie de saten argintiu. Avea să o înapoieze mai târziu, desigur, dar ar fi fost o crimă să n-o probeze. Și-a îndreptat spatele și-a rămas așa o clipă să se privească. Mișcarea sânilor când respira, conturul decolteului, unduirea rochiei care prindea viața pe trupul ei... atât de diferită de tot ce purtase până atunci, de hainele mohorâte din dulapul mamei. Nici mama lui Caitlin nu avea o rochie ca asta. Dolly se simțea pe altă lume.

Ar fi vrut s-o vadă Jimmy acum, îmbrăcată așa. Dolly și-a atins buzele și răsuflarea i-a tresăltat, amintindu-și de sărutul lui, apăsarea privirilor sale, felul cum s-a uitat la ea când a fotografiat-o. Fusese primul sărut adevărat. Era acum altă fată. Și se întreba dacă părinții ei vor băga de seamă, dacă era evident pentru toată lumea că un bărbat ca Jimmy, matur, cu trăsături dure, mâini înăsprite de muncă și cu o slujbă de fotograf la Londra se uitase cu patimă la ea și o sărutase plin de dorință.

Dolly și-a netezit rochia pe șolduri, zâmbind ca și cum ar fi salutată pe cineva. A râs de parcă ar fi auzit o glumă. Și-apoi, dintr-o mișcare, s-a azvârlit pe spate cu mâinile depărtate în patul îngust.

— Londra! a strigat ea către tavanul cu zugrăveala cojită.

Se hotărâse: va pleca și ea la Londra, le va spune părinților de îndată ce se va termina vacanța și se vor întoarce la Coventry. Mamei și tatei nu le va plăcea deloc, dar era viața ei și nu avea de gând să respecte convențiile. Fabrica de biciclete nu era pentru ea, avea să facă numai ce dorea. Lumea cea mare era plină de aventură și ea nu avea decât să pornească în căutarea ei.

Era mohorât afară și Laurel s-a bucurat că își luase o haină mai groasă. Producătorii documentarului se oferiseră să-i trimită o mașină, dar ea refuzase, spunându-le că hotelul nu era prea departe și că prefera să meargă pe jos. Îi plăcuse întotdeauna să meargă pe jos, iar acum mai avea și avantajul că asta îi mulțumea pe doctori. Iar astăzi se mai gândea că aerul proaspăt îi va limpezi mintea. Era neobișnuit de emoționată pentru interviul din după-masa aceea. Gândul la reflectoarele puternice, la ochiul neobosit al aparatului de filmat, la întrebările politicoase ale ziariștilor a și făcut-o să scotocească în poșetă după țigări. Ceea ce nu le-ar mai fi plăcut deloc doctorilor...

S-a oprit la colțul străzii Kensington Church ca să-și aprindă chibritul, aruncând o privire la ceas, în timp ce stingea flacăra. Terminaseră repetițiile pentru film și interviul era programat tocmai la ora trei. A tras gânditoare din țigară, dacă s-ar grăbi, ar mai avea timp să facă un ocol. S-a uitat către Notting Hill, nu era prea departe și nu o să-i ia prea mult timp, totuși a șovăit. Se simțea de parcă s-ar fi aflat la o răspântie, cu tot felul de implicații tenebroase ivindu-se din ceea ce părea doar o simplă alegere. Dar dădea prea multă importanță – bineînțeles că trebuia să se ducă până acolo să arunce o privire. Ar fi o prostie să n-o facă, dacă tot se afla atât de aproape. Așa că a pornit-o în pas vioi, ieșind de pe High Street, strângându-și poșeta la piept. („Haideți tropa, tropa“ le spunea de multe ori mama, „nu tândăliți...“ și cuvintele astea o amuzau nespus.)

În timpul petrecerii de ziua mamei, Laurel s-a surprins privindu-i insistent chipul, de parcă ar fi putut să găsească toate răspunsurile acolo. (Cum l-ai cunoscut pe Henry Jenkins, mami? Bănuiesc că ați fost prieteni buni.) Făcuseră petrecerea joi dimineață, în grădina spitalului, vremea fusese frumoasă și – așa cum spunea și Iris – după vara urâtă pe care o avuseseră, era și păcat să nu se bucure de soare.

Ce chip minunat avea mama! Tânără fusese tare frumoasă, mult mai arătoasă decât fiicele ei, cu excepția lui Daphne, poate. Cu siguranță că pe ea regizorii n-ar fi distribuit-o în roluri secundare. Dar un singur lucru e sigur: că frumusețea, cea legată de tinerețe, nu durează și că mama lor îmbătrânise. I se lăsase pielea, îi apăruseră pete, umflături ciudate și puncte decolorate, oasele păreau că rezistă, în timp ce restul trupului se micșorase, iar părul i se subțiasse de tot. Dar chipul îi rămăsese neschimbat, cu scânteia aceea de neastâmpăr. Deși obosiți, ochii păstrau strălucirea speranței că ar putea să se amuze, iar colțurile gurii i se ridicau de parcă tocmai și-ar fi amintit o glumă. Avea genul de față care atrăgea necunoscuți, încântându-i și făcându-i să dorească să o cunoască mai bine. Avea un fel de a te face, cu o ușoară mișcare a gurii, să simți că și ea suferise ca și tine, că totul va bine acum, că ești în preajma ei: aceasta era adevărata ei frumusețe, simpla ei prezență, bucuria, forța de atracție. Toate acestea și minunatul ei talent de a imagina lucruri.

— Nasul meu e mult prea mare pentru fața asta, i-a spus odată pe când Laurel era mică și stătea lângă ea privind-o cum se gătea să meargă undeva. Mi-am irosit toate darurile de la Dumnezeu. Aș fi putut să fiu un mare creator de parfumuri!

S-a întors de la oglindă și i-a aruncat acel zâmbet jucăuș care îi făcea să-i tresalte inima lui Laurel, plină de nerăbdare să vadă ce urmează.

— Poți să păzești o taină?

Așezată la capul patului părinților ei, Laurel a încuviințat, iar mama s-a aplecat spre ea, până când vârful nasului i-a atins năsucul fetei.

— Eu am fost crocodil. Demult de tot, înainte să fiu mămică.

— Nu mai spune? s-a mirat Laurel, rămasă fără răsufare.

— Da... dar începuse să fie cam plicticos, să tot clămpănești din fălci și să înoți. Iar coada poate fi foarte grea, să știi, mai ales când e udă.

— Și de-aia te-ai prefăcut în femeie?

— Nu, nicidecum! N-or fi plăcute cozile grele, dar nu sunt un motiv ca să nu-ți faci datoria. Într-o zi mă aflam pe malul unui fluviu...

— În Africa?

— Desigur. Doar n-o să-ți închipui că există crocodili aici în Anglia.

Laurel a clătinat din cap.

— Și, cum stăteam eu așa și mă încălzeam la soare, a apărut o fetiță cu mămica ei, ținându-se de mână, și atunci mi-am dat seama că tare aș fi vrut și eu să fiu la fel. Și chiar așa am făcut, am țâșnit afară din pielea de crocodil... m-am prefăcut în om. Și-apoi te-am avut pe tine. Trebuie să recunosc că mi-a ieșit totul destul de bine, cu excepția nasului ăstuia.

— Dar cum de s-a putut să te faci om? a întrebat Laurel, clipind mirată.

— Ei... a urmat Dorothy, răsucindu-se înapoi spre oglindă și aranjându-și bretelele rochiei, doar n-o să-ți spun acum toate tainele mele! Doar așa, una câte una. Să mă mai întrebi și altă dată, când vei fi mai mare.

*

— Mama a avut mereu o imaginație bogată.

— Păi, nu a avut încotro, a spus Iris strâmbându-se, în timp ce le aducea cu mașina acasă după petrecere. Gândiți-vă că a trebuit să ne țină piept la toate. O femeie mai slabă de înger ar fi luat-o razna.

Ceea ce era foarte adevărat, a recunoscut Laurel. Ea, cel puțin așa ar fi făcut. Cu cinci copii care plâng și se hârjonesc, cu o casă de țară printr-al cărei acoperiș curgea mereu într-alt loc când ploua, cu păsări care-și făceau cuibul în hornuri. Era un adevărat coșmar.

Doar că nu se întâmplase așa. Fusesse perfect. Avuseseră acel gen de viață ca în romanele sentimentale înfierate de critici. (Până la întâmplarea cu cuțitul. Asta mai lipsea, ar fi pufnit aceiași critici cârcotași.) Laurel abia își amintea cum își dădea ochii peste cap, din tenebrele adolescenței sale, mirându-se cum putea să se mulțumească cu o soartă domestică atât de plicticoasă. Cuvântul bucolic nu fusese inventat pe atunci, sau cel puțin Laurel nu avea habar de el, căci, în 1958, era prea absorbită de Kingsley Amis¹⁴ ca să-i mai pese și de „mugurii de mai”¹⁵. Dar nu și-ar fi dorit ca părinții ei să fie altfel. Tinerețea are aroganța ei, și îi convenea să creadă că, pur și simplu, ei erau mai puțin aventuroși decât ea. Nu-i trecuse nici o clipă prin minte că ar fi existat și altceva sub înfățișarea mamei de soție și mamă fericită, că ar fi putut să fi fost și ea tânără cândva, hotărâtă să nu cedeze dinaintea mamei sale, că s-ar fi putut chiar ascunde de ceva din trecut.

¹⁴. Kingsley Amis (1922-1995) – scriitor, poet, critic britanic, considerat unul dintre cei mai importanți scriitori satirici ai secolului XX, asociat cu mișcarea „Tinerilor furioși”.

¹⁵. În original, *Darling Buds of May* – sintagmă din *Sonetul XVIII* de William Shakespeare: „*Rough winds do shake the darling buds of May*”. (Cea mai adecvată traducere în acest context este cea semnată de Neculai Chirică în volumul *Sonete și poeme*, în românește de Neculai Chirică și Dan Grigorescu, București, Minerva, 1974: „În Mai e vânt și mugurii-i doboară”.

Și totuși, acum trecutul era peste tot. O năpădise pe Laurel la spital, când văzuse fotografia lui Vivien, și nu-i mai dădea pace. O pândea după fiecare colț, îi susura la ureche în puterea nopții. Se tot

aduna, producându-i vise urâte cu cuțite sclipitoare și băieței cu rachete de tinichea și promisiuni că trebuia să se întoarcă, să dreagă lucrurile. Nu-i mai stătea mintea la nimic, nici la filmul care trebuia să intre în producție săptămâna următoare, nici la documentarul pe care tocmai îl înregistra. Nimic nu părea să mai aibă importanță în afară de dorința de a afla adevărul despre trecutul mamei ei.

Și exista cu siguranță un trecut tainic. Chiar dacă Laurel nu ar fi fost convinsă de asta, mama aproape că i-a confirmat. Când a împlinit nouăzeci de ani, în timp ce cele trei strănepoate îi împloteau coronițe din margarete, și nepotul ei oblojea cu o batistă genunchiul zgâriat al fiului lui, iar fiicele ei se străduiau să le ofere tuturor ceai și prăjituri, cineva a strigat: „Să vorbească! Să vorbească!“ Iar Dorothy Nicolson a zâmbit fericită. Și-a împreunat palmele, făcând să zornăie ușor inelele prea largi pentru degetele ei subțiri. Apoi a oftat.

— Ce norocoasă sunt, a început ea, cu o voce molcomă, șovăitoare. Uitați-vă la voi, toți copiii mei! Sunt atât de recunoscătoare, atât de norocoasă că am avut...

Buzele ei bătrâne au tremurat din nou și pleoapele i s-au închis, iar ceilalți s-au năpustit asupra ei să o sărute și să strige: „Vai, mami, scumpa de tine...“, încât nu au mai auzit când a terminat ce începuse să spună: „...a doua șansă.“

Dar Laurel o auzise. Și-i scrutase tot mai atent chipul frumos, obosit, familiar, plin de taine. Știa prea bine că răspunsurile sunt toate acolo, căci oamenii care duc vieți obișnuite, fără de prihană, nu mulțumesc că au avut parte de a doua șansă.

*

Laurel a apucat-o pe strada Campden Grove și-a dat peste un maldăr mare de frunze. Îi părea bine că măturătorii nu ajunseseră încă pe acolo. A luat-o peste grămada cea mai mare și timpul parcă s-a dat înapoi și, deși se afla în locul acela atunci, era din nou fetița de opt ani care se juca în pădurea din spatele casei de la Greenacres.

— Umpleți sacul bine, până la gură, fetelor. Vrem ca focul nostru să ajungă până la lună.

Așa le spunea mama când se pregăteau pentru Bonfire Night¹⁶. Laurel și Rose, înfolfite cu fulare, erau încălțate cu cizme de cauciuc, în timp ce Iris era o mogâldeță înfășată în cărucior. Gerry, căruia îi va plăcea nespun pădurea, nu era decât un gând, un fluturaș îndepărtat pe cerul roșiatic. Daphne, care nu se născuse nici ea, își făcea simțită prezența, înotând, răsucindu-se și topăind în pântecul mamei: *Hei, sunt și eu aici, sunt aici, sunt aici!* („Asta s-a întâmplat pe când tu erai moartă“ obișnuiau ele să-i spună când venea vorba de ceva ce se întâmplase înainte de a se naște ea. Ideea morții nu o deranja, dar nu suporta gândul că spectacolul acela gălăgios s-a putut întâmpla fără ea.)

¹⁶. Bonfire Night – sărbătoare anuală pe 5 noiembrie, marcată prin focuri de artificii sau focuri de tabără unde este arsă o păpușă reprezentându-l pe Guy Fawkes (care, în 1605, a încercat să arunce în aer clădirea Parlamentului britanic).

Pe la mijlocul străzii, imediat după Gordon Place, s-a oprit. Aici era... numărul 25. Vârât între 24 și 26¹⁷, așa cum se cuvenea. Casa nu era diferită de celelalte, o clădire victoriană, albă, cu grilaj negru de fier forjat la balconul de la etajul întâi și cu o fereastră la mansarda de sub acoperișul de ardezie.

¹⁷. În Anglia, pe unele străzi foarte vechi, nu este obligatoriu ca numerele impare să fie pe o parte a străzii, iar cele pare pe cealaltă parte.

Pe aleea pietruită cu dale din fața casei se afla un cărucior de copil, dintr-acelea care păreau că pot fi

transformate și în modul lunar, iar de fereastră de la parter era agățată o ghirlandă cu dovleci de Halloween desenată de un copil. Pe zidul de la intrare nu era nici o placă albastră, doar numărul casei. Era clar că nimeni nu găsisese de cuviință să le sugereze celor de la English Heritage¹⁸ că locuința lui Henry Ronald Jenkins din strada Campden Grove, numărul 25, ar fi trebuit însemnată cum se cuvine pentru posteritate. Și de ce ar fi făcut-o? O mulțime de oameni din Londra locuiesc în case în care se pretinde că ar fi fost cândva locuite de cineva important, iar faima lui Henry Jenkins apusese de mult.

¹⁸. English Heritage – organizație care se ocupă cu marcarea prin plăci albastre a clădirilor unde au locuit personalități însemnate.

Totuși, Laurel îl găsisese pe Internet. Acolo era altfel... nu puteai scăpa de netul ăsta pentru nimic în lume. Henry Jenkins era una dintre milioanele de fantome care hălăduia acolo, bântuind mânios, până când reușeai combinația nimerită de litere ca să o readuci pentru puțin timp la viață. La Greenacres, Laurel încercase să intre pe Internet cu telefonul, dar, până să se dumirească unde ar fi trebuit să scrie cuvintele pe care le căuta, i se terminase bateria. Cum nici nu-i trecea prin minte să împrumute laptopul lui Iris pentru o căutare atât de tăinuită, și-a petrecut restul timpului într-o tăcere chinuitoare, ajutând-o pe Rose să frece mucegaiul dintre plăcile de faianță.

Vineri, când șoferul Mark a venit, așa cum se înțeleseseră, au vorbit lucruri lipsite de importanță despre trafic, viitoarea stagiune teatrală, făcând pronosticuri dacă vor fi gata drumurile până la autostrada M11 la timp pentru Olimpiadă. Ajunsă cu bine la Londra, în amurg, Laurel s-a străduit cu greu să rămână în drum, cu geamantanul la picioare, și să-i făcă semn cu mâna șoferului, până s-a făcut nevăzut. Apoi a urcat calmă treptele, descuind ușa apartamentului fără să-i tremure mâna și a intrat. A închis binișor ușa în urma ei și, abia atunci, ocrotită de siguranța propriei case, a lăsat din mână geamantanul. Fără să aprindă lumina, s-a năpustit să deschidă laptopul și să caute numele pe Google. În scurtul răgaz până au apărut rezultatele, s-a pomenit că-și roade din nou unghiile.

Pagina de Wikipedia dedicată lui Henry Jenkins nu era prea mare, dar schița o bibliografie și o scurtă biografie: născut în Yorkshire, în 1901, căsătorit la Oxford, 1938, a locuit în Londra, strada Campden Grove, numărul 25, a murit în Suffolk, 1961. Cărțile sale se găseau pe site-urile câtorva anticariate (și Laurel a comandat două); mai era pomenit pe diverse pagini de Internet cum ar fi fost „Lista Absolvenților Școlii Nordstrom“ și „Viața bate literatura: morți literare misterioase“. Laurel a aflat câte ceva despre scrierile lui – proze semi-autobiografice, cu accent pe decoruri sumbre și antieroi ai clasei muncitoare, până la neobișnuita poveste de dragoste din 1939 – și despre faptul că a lucrat la Ministerul Informațiilor în timpul războiului, dar era mult mai mult material despre dezvoltarea lui drept obsedatul picnicurilor din Suffolk. Le-a citit cu nesăț, pagină după pagină, așteptând cu sufletul la gură să tâșnească de undeva un nume cunoscut sau o adresă.

Dar nu s-a întâmplat așa. Nu se pomenea nicăieri de Dorothy Nicolson, mama lui Laurel Nicolson, laureată a Premiului Oscar și (a doua) cea mai iubită actriță a națiunii, nici un alt amănunt geografic decât „pe o pajiște la marginea localității Lavenham, în Suffolk“, nici un fel de amănunt picant precum cuțite de tăiat tortul sau prunci înlăcrimați și picnicuri de familie pe malul râului. Sigur că nu se pomenea nimic. Înșelăciunea din 1961 fusese bine pusă la adăpost de istoricii virtuali: Henry Jenkins era un autor care se bucurase de succes înaintea celui de al Doilea Război Mondial, dar a cărui faimă apusese după aceea. Își pierduse averea, influența, prietenii și, în cele din urmă, bunul-simț, reușind, în schimb, să se umple de rușine, dar și aceasta se risipise până acum. Laurel citea aceeași poveste în fiecare articol și de fiecare dată imaginea descrisă devenea tot mai convingătoare. Aproape că îi venea și ei să creadă povestea aceea.

Dar apoi a făcut imprudența să mai apese încă o tastă. Un link aparent banal către o pagină de Internet intitulată: „Imaginariul lui Rupert Holdstock“. Fotografia a apărut pe ecran ca un chip la fereastră; era fără îndoială Henry Jenkins, deși mult mai tânăr decât atunci când îl zărise venind pe aleea dinspre casă. Au năpădit-o valuri de căldură și frig. Nici unul dintre articolele pe care le citise până atunci nu avea o fotografie și era prima dată când îi vedea fața, din după-amiaza aceea, când se afla în căsuța din copac.

Nu s-a putut abține și a dat o căutare de imagini. Într-o fracțiune de secundă, Google a adunat un ecran întreg tapetat cu fotografii identice de diferite dimensiuni. Văzându-le pe toate la un loc, părea și mai macabru. (Sau erau propriile ei amintiri? Scârțâitul portitei, mârâitul lui Barnaby, cearșaful alb.) Rânduri întregi de portrete în alb-negru: îmbrăcat convențional, cu mustața întunecată, sprâncenele groase care conturau o privire înspăimântător de directă. „Bună, Dorothy.“ Nenumăratele perechi de buze subțiri păreau că se mișcă pe ecran. „A trecut mult timp!“

Laurel a trântit capacul laptopului, lăsând încăperea în întuneric.

*

Deși nu voia să se mai uite la fotografiile lui, Laurel se gândea la Henry Jenkins, la casa aceea, destul de aproape de a ei, și, când i-a venit cu poșta de seară prima carte comandată, și s-a apucat să o citească din scoarță în scoarță, s-a gândit și la mama ei. *Cândva servitoare* era cel de-al optulea roman al lui Henry Jenkins, publicat în 1940, în care era vorba despre povestea de dragoste dintre un scriitor faimos și servitoarea soției lui. Fata – pe nume Sally – avea ceva de felină, iar eroul masculin era un ins chinuit, cu o nevastă frumoasă, dar rece. Dacă nu luai în seamă proza încărcată, nici nu era o lectură proastă: personajele erau construite detaliat, iar drama povestitorului era perenă, mai ales că Sally și nevasta deveniseră și prietene. În cele din urmă, scriitorul era cât pe ce să pună capăt aventurii, dar se simțea măcinat de posibilele repercusiuni. Biata fată devenise obsedată de el și nu putea fi învinuită. Așa cum povestea chiar Henry Jenkins, el – eroul, adică – era o adevărată partidă.

Laurel și-a ridicat din nou privirile spre mansarda casei de la numărul 25, din Campden Grove. Era știut că Henry Jenkins se inspirase din viață, iar mama lucrase o vreme ca servitoare (așa ajunsese la pensiunea bunicii Nicolson); mama și Vivien fuseseră apropiate; dar ca mama și Henry Jenkins să fi... asta nu era cu putință! Ar fi fost prea tras de păr ca să se gândească că povestea lui Sally putea fi a mamei ei? Că Dorothy locuise vreodată în cămăruța aceea la mansardă, că se îndrăgostise de stăpânul ei și că fusese abandonată? Putea aceasta să fie explicația a ceea ce văzuse Laurel la Greenacres: furia unei femei respinse?

Probabil.

Pe când Laurel se întreba cum avea să afle dacă tânăra numită Dorothy lucrase la Henry Jenkins, ușa casei de la numărul 25 – vopsită în roșu, lucru atât de drăguț – s-a deschis, lăsând să se reverse pe trotuar o învălmășeală de căciulițe cu ciucuri și piciorușe dolofane înfolfolite în ciorapi lungi. Cum proprietarilor nu le place să vadă străini uitându-se prea insistent la casele lor, Laurel și-a lăsat capul în jos, scotocind în geantă după ceva, străduindu-se să pară o femeie obișnuită care își vede de drumul ei și nu umblă în căutare de năluci. Dar, ca șofer experimentat în parcări, a reușit să nu scape din ochi scena dinaintea casei, de unde și-a făcut apariția o femeie cu un prunc în cărucior, trei mogâldețe pe poale și – vai, Doamne – încă o altă voce de copil auzindu-se de undeva dinăuntru casei.

Femeia cobora căruciorul treaptă cu treaptă și Laurel era cât pe ce să îi sară în ajutor, când un al

cincilea copil, ceva mai înăltuț decât ceilalți, dar nu mai mare de cinci sau șase ani, a ieșit din casă și a apucat căruciorul de roțile din față. Împreună cu mama lui au reușit să coboare căruciorul și au pornit-o cu toții către strada Kensington Church, cu fetițele ținându-l înaintea lor. Băiețelul a rămas în urmă și Laurel l-a privit atentă. Îi plăcea cum își mișca buzele de parcă și-ar fi îngânat un cântecel de unul singur și cum își mișca mâinile, depărtându-le și-apoi înălțând capul să le privească cum și le flutura una spre alta, asemenea frunzelor căzătoare. Părea că nu are habar unde se află și concentrarea lui îl făcea de-a dreptul fermecător. Îi aducea aminte de Gerry când era mic.

Scumpul de Gerry! Nu fusese niciodată un copil obișnuit. În primii șase ani de viață nu rostise nici un cuvânt și cei care nu-l cunoșteau presupuneau adesea că era un copil înapoiat. (Dar cei care le cunoșteau pe gălăgioasele surori Nicolson înțelegeau că nu avea de ales decât să tacă.) Și nu puteau să greșească mai mult: Gerry nu era înapoiat, era deștept – neobișnuit de isteț. Cu o minte iscoditoare de savant. Aduna date și dovezi, adevăruri și teoreme și răspunsuri la întrebări la care Laurel nu se gândise niciodată, despre timp și spațiu și ceea ce se află între ele. Și când s-a hotărât, în cele din urmă, să rostească cuvinte, i-a întrebat dacă știa cineva cum au de gând să împiedice inginerii turnul din Pisa să nu se răstoarne (văzuse asta la știri cu câteva zile în urmă).

— Julian!

Amintirea lui Laurel s-a risipit și și-a ridicat ochii spre mama care-și striga băiatul, de parcă ar fi venit de pe altă planetă:

— Jujū!

Băiatul și-a urmărit cu grijă palma stângă cum plonja în jos, după care și-a ridicat privirea și, văzându-o pe Laurel, a rămas cu ochii ațintiți la ea, surprins la început, apoi cu o altă sclipire, pe care Laurel o știa prea bine: semnul recunoașterii. I se întâmpla adesea, deși nu întotdeauna lumea știa de unde să o ia („Vă cunosc de undeva? Ne-am cunoscut cumva? Lucrați la bancă?“).

Ea a înclinat ușor din cap și a dat să plece, când l-a auzit pe băiat spunând plin de uimire:

— Ești doamna lu' tati!

— Ju-li-an!

Laurel s-a răsucit spre băiețelul acela neobișnuit.

— Ce vrei să spui?

— Ești doamna lu' tati!

Dar, până să apuce să-l întrebe ce voia să spună, puștiul s-a făcut nevăzut, rupându-o la fugă spre mama lui, tăind cu brațele curenții nevăzuți de aer din Campden Grove.

10

Laurel a oprit un taxi pe Kensington High Street.

— Unde te duc, drăguță? a întrebat-o șoferul pe când se ea se grăbea să se urce în spatele mașinii, adăpostindu-se de ploaia ce se abătuse brusc.

— În Soho, la Hotelul Charlotte Street, mulțumesc frumos.

A urmat o pauză, în care s-a simțit scrutată în oglinda retrovizoare, ca apoi, pe când mașina se târa în trafic, să fie întrebată:

— Îmi pari cunoscută. Cu ce te ocupi?

Ești doamna lu' tati – ce Dumnezeu o fi vrut să spună?

— Lucrez la o bancă.

Și, în timp ce șoferul a scăpat o sudalmă la adresa bancherilor și a crizei globale, Laurel s-a prefăcut că-și studiază atent ecranul mobilului. Căuta la întâmplare printre numerele din memorie, până când a dat de numărul lui Gerry.

Ajunsese târziu la petrecerea mamei, scărpinându-se în creștet, încercând să-și amintească ce făcuse cu cadoul. Nici nu se puteau aștepta la altceva din partea lui și, ca de obicei, toți au fost încântați să-l vadă. Avea cincizeci și doi de ani de-acum, dar parcă rămăsese tot băiatul acela adorabil de împrăștiat, cu pantalonii strâmbi pe el și cu același pulover maro, ponosit, împletit de Rose drept cadou de Crăciun acum mai bine de treizeci de ani. A urmat o mare tevdură, cu toate surorile dându-se peste cap să-l servească cu ceai și prăjituri. Până și mama s-a trezit din torpoarea ei, iar chipul ei bătrân și istovit s-a luminat o clipă de zâmbetul strălucitor pe care-l păstra doar pentru unicul ei fiu.

Dintre toți copiii ei, de el îi era cel mai tare dor. Laurel știa asta de la sora medicală mai amabilă. O oprise pe culoar când se pregăteau de petrecere și îi o abordase:

— Speram să pot vorbi cu dumneavoastră.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Laurel, veșnic în alertă.

— Nu vă speriați, nu-i nimic grav. Doar că mama dumneavoastră tot întreabă de cineva. De un bărbat, Jimmy? Mereu vrea să știe când vine, de ce nu o mai vizitează.

Laurel s-a gândit la nume, a scuturat din cap și i-a spus asistentei că nu crede că mama cunoaște pe cineva numit Jimmy. Dar nu i-a spus că ea nu era fiica cea mai nimerită să știe, căci celelalte surori erau mult mai apropiate de mama. (Dar nu și Daphne. Slavă Domnului, într-o casă plină de fete, era o fericire să nu fii cea mai rea.)

— Să nu vă faceți griji, a spus asistenta zâmbind încurajator, în ultima vreme a fost cam pierdută. Știți, când se apropie sfârșitul, nu e neobișnuit ca unii dintre ei să devină confuzi.

Laurel s-a cutremurat auzind impersonalul „ei” și duritatea înspăimântătoare a cuvântului „sfârșit”, dar a apărut Iris cu un ceainic stricat, încruntată nevoie mare, așa că a dat totul uitării. Doar mai târziu, când se furișase să fumeze o țigară pe terasa spitalului, și-a dat seama de încurcătură, că mama spunea desigur Gerry, nu Jimmy. Șoferul a cotit brusc ieșind din Brompton Road și Laurel s-a ținut de scaunul din față.

— Șantierul ăsta... a explicat el, luând-o prin spatele magazinului Harvey Nichols. Apartamente de lux... de un an și mai bine și tot n-a apărut nici o macara...

— E enervant.

— Aproape că le-au și vândut pe toate... patru milioane bucata, a spus el șuierând printre dinți. Patru milioane... eu mi-aș cumpăra o insulă.

Laurel a zâmbit sperând să-i taie avântul, căci ura să fie atrasă în discuții despre banii altora, și și-a apropiat telefonul cât mai mult de ochi.

Știa de ce se tot gândea la Gerry, de ce îl vedea în chipurile tuturor băieților necunoscuți. Cândva fuseseră foarte apropiați, dar lucrurile se schimbaseră când împlinise șaptesprezece ani. În drum spre Cambridge (unde câștigase o bursă completă, după cum se lăuda Laurel tuturor celor pe care-i cunoștea, ba chiar și necunoscuților), trecuse pe la ea la Londra și se distraseră de minune, ca de obicei. S-au uitat în timpul zilei la *Monty Python and the Holy Grail*¹⁹, au mâncat un *curry* la restaurantul indian din josul străzii și-apoi s-au cățărat amândoi pe acoperiș prin geamul de la baie, trăgând o pătură și perne după ei și-au împărțit un cui.

¹⁹. Film britanic din 1975, o parodie a legendei Regelui Artur și a Sfântului Graal.

Noaptea era deosebit de senină – parcă erau chiar mai multe stele ca de obicei, așa să fi fost oare? – și jos, în stradă, se simțea vibrația distracției altora. Când se torpila, Gerry devenea neobișnuit de vorbăreț, ceea ce pe Laurel nu o deranja, căci și ea devenea foarte curioasă. El se străduia să explice originile a tot ce-i cădea sub ochi, arătând spre mănunchiurile de stele și galaxii, făcând gesturi ample cu mâinile lui delicate și febrile, iar Laurel își mișca ochii, până vedea stelele îndoite, ca prin ceață, lăsând șuvoaiile de vorbe ale lui Gerry să curgă ca apa. Rămăsese pierdută în torente de nebuloase, penumbre și supernove fără să-și dea seama că monologul lui încetase, până când l-a auzit strigând-o pe tonul acela pe care îl folosești când spui un cuvânt de mai multe ori:

— Lol!

— Îmm... a murmurat ea, închizând un ochi și apoi pe celălalt, făcând stelele să ȝopăie pe cer.

— De mult tot vreau să te întreb ceva.

— Ce?

— Doamne, a răs el. Am repetat cuvintele astea în minte de atâtea ori și acum uite că nu sunt în stare să le spun, a urmat el, furios, trecându-și degetele prin păr și scoțând un mârâit aproape animalic. Hmm, uite: voiam să te întreb dacă s-a întâmplat ceva, Lol, demult, când eram noi copii. Ceva... ceva violent, a încheiat el în șoaptă.

Și-a dat seama pe loc. Un al șaselea simț i-a făcut pulsul să i se zbată pe sub piele și au cuprins-o fierbințelile. Își amintea! Toți presupuseseră că era prea mic, dar uite că el își amintea.

— Violent?

S-a ridicat în capul oaselor, fără să-și întoarcă fața spre el. Nu ar fi putut să-l mintă privindu-l în ochi.

— Adică altceva mai rău decât luptele dintre Iris și Daphne care să intre prima în baie?

El nu a răs.

— Știi că pare o prostie, doar că uneori am sentimentul ăsta.

— Ce sentiment?

— Lol...

— Că, dacă e un sentiment fioros, mai bine vorbești cu Rose, că ea...

— Doamne...

— Haide că-ți formezi eu numărul, dacă vrei... te pun imediat în legătură cu templul...

— Vorbesc foarte serios, Lol, îmi tot umblă prin minte. Te întreb pentru că știu că tu ai să-mi spui adevărul.

Apoi el a zâmbit un pic, căci seriozitatea nu le stătea bine nici unuia din ei, iar Laurel și-a dat seama pentru a nu știu câta oară cât de mult îl iubește. Era sigură că nici pe propriul ei copil nu l-ar fi putut iubi mai mult.

— Parcă îmi aduc aminte ceva, doar că nu îmi dau seama ce este. Să fie o întâmplare care s-a dus, dar ce-am simțit, grozăvia și teama sau rămășițe... persistă. Înțelegi ce vreau să spun?

Laurel a dat din cap. Știa prea bine ce voia să spună.

— Ei, bine? a întrebat el, ridicând un umăr nesigur și lăsându-l mai apoi să cadă la loc parcă în semn de apărare, deși ea nu îl dezamăgise încă. A fost ceva? Spune-mi!

Ce-ar fi putut să-i spună? Adevărul? Nici vorbă. Sunt anumite lucruri pe care nu le poți spune fraților mai mici, indiferent cât ai fi de tentat. Cel puțin nu în preajma plecării sale la universitate și în nici un caz pe acoperișul unei clădiri de patru etaje. Nici chiar dacă acesta era lucrul pe care ar fi dorit cel mai mult să i-l împărtășească.

— Nu-i nimic de care să-mi aduc eu aminte, G.

De-atunci nu a mai întrebat-o niciodată și nici nu a arătat că nu ar fi crezut-o. După o vreme a început din nou să-i vorbească despre stele și găuri negre și cum au fost făcute toate cele, iar Laurel simțea cum o doare inima de atâta drag și de o undă de regret. S-a străduit însă să nu-l privească prea îndeaproape, căci ceva din ochii lui o făcea să se gândească la pruncul care începuse să plângă când mama îl pusese jos, pe pietrișul de lângă glicină, și nu credea că ar putea răbda să vadă asta din nou.

A doua zi a plecat la Cambridge și a rămas acolo, devenind un student eminent care cerceta cu de-amănuntul universul. Se mai vedeau din când în când și-și scriau când puteau – descrieri grăbite ale aventurilor din culise (ea) și însemnări tot mai încifrate, mângălite pe spatele șervețelilor de cafea (el), dar, într-un fel greu de descris, ceva s-a schimbat între ei. Se închisese o ușă despre care nu își dăduse seama că era deschisă. Laurel nu era sigură dacă numai ea, sau dacă și el, simțea o fisură ivită pe tăcute în prietenia lor în noaptea aceea pe acoperiș. Regretase decizia de a nu-i spune, dar asta fusese mult mai târziu. Crezuse că face bine să-l protejeze, dar acum nu mai era sigură de asta.

— Uite că am ajuns, drăguță! Hotelul Charlotte Street. Doișpe lire!

— Mulțumesc.

Laurel și-a vârât telefonul în poșetă și i-a dat șoferului o bancnotă de zece lire și una de cinci. Acum își dădea seama că Gerry era singura persoană, în afară de mama ei, cu care ar fi putut vorbi despre întâmplarea aceea, căci și el fusese acolo, în ziua aceea. Erau legați unul de celălalt prin ceea ce văzuseră.

Laurel a deschis portiera, cât pe ce s-o lovească pe Claire, agenta ei, care o aștepta pe trotuar cu umbrela.

— Doamne, Claire, m-ai speriat! a exclamat Laurel.

— Asta e treaba mea, nu? Cum te simți? Ești bine?

— Da.

S-au sărutat pe obraji și au pornit grăbite șă între în adăpostul cald și uscat al hotelului.

— Echipa de filmare se instalează încă, a spus Claire, scuturând umbrela. Aranjează luminile. Vrei ceva de la restaurant cât mai așteptăm? Ceai, cafea?

— Un gin tare?

Claire a ridicat o sprânceană subțire.

— N-o să ai nevoie. Ai mai făcut asta de sute de ori până acum și oricum, eu am să fiu acolo. Dacă îndrăznește cumva să se abată numai un pic de la scenariu, o să mă reped la el ca o harpie.

— Ei, da, asta mă liniștește!

— Și să știi că pot fi o harpie grozavă!

— Nici nu mă îndoiesc.

Tocmai li se adusesse un ceainic când o tânără cu coadă de cal s-a apropiat de ele și le-a spus că echipa era gata să înceapă când erau și ele pregătite. Claire a făcut un semn chelneriței, care le-a spus că le duce ceaiul sus, iar ele au luat liftul până la camera unde se filma interviul.

— Ești în regulă? a întrebat Claire de îndată ce s-a închis ușa liftului.

— Sunt OK, a răspuns Laurel, străduindu-se să se convingă și ea.

Echipa de filmare rezervase aceeași cameră, căci nu era cel mai bun lucru să filmezi o singură discuție pe parcursul unei săptămâni întregi, și mai trebuiau să se gândească și la continuitate, un amănunt neînsemnat... (drept care Laurel își adusesse, după cum fusese instruită, bluza pe care o purtase data trecută).

Producătorul le-a întâmpinat la ușă și garderobiera a condus-o pe Laurel în baie, unde instalaseră un

garderob. A simțit cum nodul din stomac i se strânge și mai tare și probabil că asta i s-a citit și pe chip, căci Claire a spus:

— Vrei să vin cu tine?

— Nu ai de ce, i-a răspuns Laurel, străduindu-se să-și alunge gândurile despre mama și Gerry și tainele întunecate ale trecutului. Cred că sunt în stare să mă îmbrac singură.

*

Intervievatorul – „spuneți-mi pe nume, Mitch“ – a zâmbit larg când a văzut-o și i-a făcut semn către fotoliul așezat lângă un vechi manechin de croitorie.

— Mă bucur foarte tare că putem să filmăm din nou, a spus el, cuprinzându-i mâna cu ambele palme și strângându-i-o entuziast. Suntem toți foarte mulțumiți de cum iese. Am văzut o parte din filmul făcut săptămâna trecută... e foarte bun. Iar episodul dumneavoastră o să fie cel mai bun din tot serialul.

— Mă bucur să aud asta.

— Nu avem multe de făcut astăzi, mai sunt doar câteva amănunte de acoperit, dacă sunteți de acord. Ca să nu ne rămână puncte nelămurite când montăm filmul.

— Sigur că da.

Nimic nu i se părea acum mai neplăcut decât să cerceteze punctele nelămurite. Poate doar mersul la dentist.

Câteva minute mai târziu, machiată și cablată la microfoane, Laurel s-a instalat în fotoliu și a așteptat. În cele din urmă s-au aprins reflectoarele și un tehnician a comparat imaginea cu fotografiile din emisiunea trecută; au strigat să se facă liniște și cineva a ridicat clacheta de film în fața ei. Haț, face crocodilul!

Mitch s-a aplecat spre ea.

— Și-acum pornim, a spus operatorul.

— Doamnă Nicolson, a început Mitch, am vorbit destul despre suișurile și coborâșurile carierei dumneavoastră teatrale, dar telespectatorii noștri vor să știe cum s-au format eroii lor. Ați putea să ne povestiți despre copilăria dumneavoastră?

Scenariul era destul de simplu, scris de Laurel cu mâna ei. Odată, demult, într-o casă de țară, trăia o fată care avea o familie perfectă: o mulțime de surori, un frățior mai mic, o mamă și un tată care se iubeau unul pe celălalt la fel de mult pe cât își iubeau copiii. Copilăria ei fusese liniștită, fără întâmplări neobișnuite, cu joacă și mult soare, și când anii '50 au ajuns spre sfârșit, iar săltăreții ani '60 au început să-și facă apariția, s-a îndreptat spre luminile strălucitoare ale Londrei unde a ajuns pe valul unei revoluții culturale. Norocul i-a zâmbit (gratitudinea dădea bine în interviuri), nu s-a lăsat intimidată (doar limbuții atribuie succesul întâmplării) și nu a dus lipsă de lucru de când terminase școala de teatru.

— Copilăria dumneavoastră pare idilică.

— Cred că așa a și fost.

— Chiar perfectă.

— Nimeni nu are o familie perfectă, a răspuns Laurel simțindu-și gura uscată.

— Copilăria credeți că v-a format ca actriță?

— De bună seamă. Toți suntem formați de mediul în care am crescut. Nu așa se spune? De către cei care le știu pe toate?

Mitch a zâmbit și a mâzgălit ceva pe carnetul pe care-l ținea pe genunchi. Stiloul i-a scârțâit pe hârtie,

stârnindu-i lui Laurel o amintire bruscă. Avea șaisprezece ani și stătea în salonul de la Greenacres în timp ce un polițist nota fiecare cuvânt pe care-l rostea ea.

— Ați fost cinci copii acasă, v-ați luptat să fiți băgată în seamă? Ați fost nevoită să vă faceți o tactică de a atrage atenția?

Laurel avea nevoie de niște apă. S-a uitat în jur după Claire, care părea că dispăruse.

— Nicidecum, cu atâtea surori și un frate mai mic, am învățat cum să mă fac nevăzută.

Cu atâta pricepere putea să dispară de la picnicul familiei în timp ce se jucau de-a v-ați ascunselea!

— Ca actriță, cu greu ați putea fi învinuită că vă faceți nevăzută.

— Dar actoria nu înseamnă să ieși în evidență, ci să observi.

Auzise asta cândva de la un om care o așteptase la ieșirea actorilor. Tocmai pleca după un spectacol tensionată încă de emoția jocului, iar el o oprise ca să-i spună cât de mult i-a plăcut.

— Aveți un talent extraordinar pentru observație, i-a spus el, cu urechile, cu ochii și cu inima, toate la un loc.

Cuvintele i se păruseră cunoscute, poate erau vreun citat din vreo piesă, dar Laurel nu-și amintea de unde.

Mitch a ridicat capul.

— Sunteți un bun observator?

Ce ciudat să-și amintească asta tocmai acum de omul acela de la intrarea actorilor. Și citatul pe care nu știa de unde să-l ia, atât de cunoscut, atât de evaziv. O vreme o înnebunise de-a binelea, dar acum i-a picat bine. Gândurile i se învălmășiseră. Îi era sete. Și apăruse și Claire, care o privea, din umbră, de lângă ușă.

— Doamnă Nicolson?

— Da!

— Sunteți un bun observator?

— O, da! Sigur că da.

Ascunsă în căsuța din copac, fără să scoată o vorbă. Inima a început să-i bată cu putere. Zăpușeala din încăpere, toți oamenii aștia care se uitau la ea, reflectoarele...

— Ați mai spus că mama dumneavoastră era o femeie puternică. A trăit în timpul războiului, și-a pierdut familia în bombardament și a luat-o de la capăt. Credeți că i-ați moștenit tăria. Credeți că asta v-a dat forța să supraviețuiți, chiar să înfloriți, într-o meserie recunoscută ca foarte dură?

Nu era greu să dea următoarea replică, o făcuse de atâtea ori. Dar acum totuși nu-și găsea cuvintele. Rămăsese acolo ca un pește amețit, în timp ce vorbele i se prefăceau în rumeguș în gură. Gândurile o luau razna: casa din Campden Grove, fotografia cu chipurile zâmbitoare ale lui Dorothy și Vivien, bătrâna ei mamă istovită pe patul de spital, și timpul se îngreuna, secundele târându-se ca anii. Operatorul s-a îndreptat de spate, asistenții au început să șușotească, dar Laurel rămăsese ținută acolo sub becurile necruțător de strălucitoare, incapabilă să vadă dincolo de strălucirea lor, zărind-o în schimb pe mama ei, tânăra din fotografie care plecase din Londra în 1941, fugind de ceva în căutarea unei a doua șanse.

O atingere pe genunchi. Tânărul Mitch, îngrijorat: avea nevoie de o pauză, voia ceva de băut, sau să iasă la aer, putea să facă ceva?

Laurel a reușit să încline din cap.

— Apă, a spus, un pahar de apă, vă rog.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Claire, care a apărut lângă ea.

— Nimic, e cam cald aici.

— Laurel Nicolson. Sunt agenta ta și mai mult decât atât, una dintre prietenele tale cele mai vechi.

Haide să mai încercăm încă o dată? Ce zici?

— Mama, a început Laurel strângându-și buzele care începuseră să-i tremure. Nu e prea bine.

— O, biata de tine! a spus Claire, apucând-o de mână.

— E pe moarte, Claire.

— Spune-mi dacă ai nevoie de ceva.

Laurel a închis ochii. Avea nevoie de răspunsuri, de adevăr, să știe sigur că familia ei fericită, întreaga ei copilărie nu fuseseră minciuni.

— De timp, a răspuns ea în cele din urmă. Am nevoie de timp. N-a mai rămas prea mult.

— Atunci ai să ai, a răspuns Claire strângându-i mâna.

— Dar cu filmul...?

— Nu te frământa cu asta, o să am eu grijă.

Mitch s-a întors cu un pahar de apă și, în timp ce ea l-a băut, a rămas stânjenit în preajmă.

— Te simți mai bine acum? a întrebat-o Claire și, după ce Laurel a încuviințat, s-a întors către Mitch.

Numai o singură întrebare și apoi, din păcate, trebuie să încheiem pentru ziua de azi. Doamna Nicolson trebuie să ajungă la încă o întâlnire.

— Sigur că da, a înghițit cu greu Mitch, sper că eu n-am... oricum nu am vrut să vă supăr cu nimic...

— Nu vorbiți prostii, nici vorbă, i-a zâmbit Claire cu toată căldura unei ierni polare, haideți să începem odată.

Laurel a pus paharul jos și a început să se pregătească. I se luase o mare povară de pe umeri și i se limpezise mintea: în timpul celui de al Doilea Război Mondial, pe când bombele se revărsau peste Londra, iar curajoșii locuitori ai orașului cârpeau, se descurcau cum puteau și-și petreceau nopțile îngheșuiți în adăposturi cu acoperișuri găurite, cu gândul la portocale, blestemându-l pe Hitler și așteptând cu nerăbdare sfârșitul prăpădului, unii dând dovadă de un curaj nebănuț, iar alții încercând o spaimă inimaginabilă, mama lui Laurel le împărtășise soarta. Avusese vecini, poate și prieteni, schimbase și ea cartelele pe ouă și fusese nespus de fericită când putuse să facă rost de o pereche de ciorapi de mătase, și în toată învălmășeala aceea își încrucisase drumurile cu Vivien și Henry Jenkins. O prietenă pe care o va pierde și un bărbat pe care-l va ucide într-o bună zi.

Între ei se întâmplase însă ceva îngrozitor – asta ar fi fost singura explicație pentru ceea ce părea de neconceput –, ceva atât de îngrozitor ca să justifice fapta mamei. În puținul timp rămas, Laurel avea de gând să descopere ce se întâmplase. Era posibil să nu-i placă ce o să descopere, dar era un risc pe care era dornică să și-l asume. Trebuia să și-l asume.

— Ultima întrebare, doamna Nicolson. Am vorbit săptămâna trecută de mama dumneavoastră, Dorothy. Ne-ați spus că era o femeie puternică. A trecut prin război, și-a pierdut familia în bombardamentul de la Coventry, s-a căsătorit cu tatăl dumneavoastră și a luat-o de la capăt. Credeți că-i moșteniți tenacitatea. Credeți că asta v-a făcut să supraviețuiți, și chiar să prosperați, într-o profesie atât de dură?

De data aceasta Laurel era pregătită. A rostit replica perfect, fără nevoie de ajutor:

— Mama era o învingătoare, mai este încă. Dacă am moștenit măcar jumătate din curajul ei, mă pot considera foarte norocoasă.

Partea a doua

DOLLY

11

Londra, decembrie 1940

— Prea tare, toanto, prea tare, ce naiba!

Bătrâna a izbit cu capătul bastonului chiar lângă ea.

— Vrei să-ți mai amintesc că eu sunt o *doamnă*, nu un cal de povară care să aibă nevoie de potcoave?

Dolly i-a zâmbit drăgălaș și s-a tras ceva mai încolo pe marginea patului, să nu o poată nimeri. Erau câteva lucruri în slujba asta a ei de doamnă de companie pentru lady Gwendolyn Caldicott care nu-i prea plăceau, dar n-ar fi șovăit deloc să spună, dacă ar fi întrebat-o cineva, că cel mai groaznic era să-i curețe unghiile de la picioare. Sarcina aceasta săptămânală părea că scoate la suprafață tot ce aveau mai urât amândouă, dar era un rău necesar, așa că Dolly îi curăța unghiile fără să crâcnească (în momentul acela, căci, apoi, în salon cu Kitty și celelalte fete se plângea și povestea cu de-amănuntul, iar ele râdeau cu lacrimi și o rugau să înceteze).

— Gata suntem! a spus ea, vârând pila în teacă și scuturându-și degetele prăfuite. Perfect!

— Vai de mine și de mine!

Lady Gwendolyn și-a îndreptat turbanul cu podul palmei, iar scrumul țigării de mult aprinse, pe care uitase că o ținea în mâna cealaltă, a căzut pe pat. Apoi a privit în jos peste întinsul ocean al trupului ei masiv înveșmântat în șifon violet, în timp ce Dolly îi ridica tălpile mici să și le poată cerceta.

— Ei, merge și-așa, a spus ea, mormăind apoi ceva despre vremurile apuse când puteai avea la dispoziție o cameristă cumsecade.

Dolly a arborat un nou zâmbet și s-a dus să aducă ziarele. Se făcuseră aproape doi ani de când plecase din Coventry, și cel de-al doilea an părea a fi mult mai bun decât primul. Era atât de necoaptă când a venit – Jimmy o ajutase să-și găsească o cămăruță (într-o parte mult mai bună a orașului decât cea în care stătea el, îi spusese zâmbind) și o slujbă ca vânzătoare într-un magazin de rochii, apoi a izbucnit războiul și el a dispărut.

— E nevoie de povești de pe front, i-a spus înainte de a pleca în Franța, pe când stăteau împreună pe malul lacului Serpentine, ea fuma tristă, iar el făcea bărcuțe de hârtie. Cineva trebuie să le spună.

În anul acela, singura întâlnire cu eleganța și emoția era când dădea cu ochii din când în când de vreo doamnă frumos îmbrăcată în timp ce trecea pe lângă magazinul John Lewis²⁰ de pe Bond Street²¹ sau când se lăsa înduplecată să povestească a nu știu câta oară, sub privirile celorlalte chiriase ale doamnei White, adunate în salon după cină, cum strigase tatăl ei la ea când plecase de acasă, spunându-i să nu mai apară niciodată la ușa lor. Se simțea interesantă și vitează când le descria cum trântise poarta în urma ei, cum își azvârlise eșarfa pe umăr și o pornise către gară, fără să mai privească înapoi la casa părintească. Dar, după aceea, rămasă singură în patul îngust din cămăruța ei întunecată, imaginea aceea îi dădea fiori.

[20.](#) John Lewis – magazin faimos din Londra, fondat în 1864.

[21.](#) Bond Street – stradă comercială în cartierul Mayfair din Londra, cu magazine foarte luxoase, între Oxford Street și Piccadilly Circus.

Totul s-a schimbat însă după ce și-a pierdut slujba de la John Lewis (doar o neînțelegere prostească, nu era vina lui Dolly că unii oameni nu apreciază adevărul și faptul de netăgăduit că fustele scurte nu vin bine oricui). Îi sărise în ajutor doctorul Rufus, tatăl lui Caitlin. Auzind de această întâmplare, a pomenit că o cunoștință de-a lui căuta o doamnă de companie pentru o mătușă.

— O venerabilă și vajnică doamnă, i-a spus el, în timp ce lua masa la Savoy.

O invita mereu la masă ori de câte ori venea la Londra, de obicei când soția lui mergea la cumpărături cu Caitlin.

— Cam excentrică, cred, dar destul de singură. Nu și-a mai revenit după ce soră-sa a părăsit-o ca să se mărite. Tu te înțelegi cu bătrânii?

— Da, a răspuns Dolly, amețită, concentrându-se asupra cocktailului de șampanie pe care-l gusta pentru prima dată. Cred că da, de ce nu?

Asta i-a fost de ajuns doctorului Rufus. I-a scris satisfăcut o recomandare și a pus o vorbă bună pe lângă prietenul lui; s-a oferit chiar să o ducă cu mașina la interviu. În timp ce treceau prin Kensington, doctorul Rufus i-a povestit că nepotul voise să închidă străvechea casă din oraș, dar mătușa nici nu a vrut să audă. Bătrâna refuzase să meargă împreună cu familia nepotului la reședința de la țară (chiar este de admirat pentru asta, a adăugat el), punând piciorul în prag și amenințând că-și cheamă avocatul dacă n-o lasă în pace.

Și în ultimele zece luni de când lucra la lady Gwendolyn, Dolly auzise povestea asta de mai multe ori. Bătrâna, căreia îi făcea mare plăcere să-și retrăiască nenorocirile pe care i le provocaseră alții, spunea că „năpârca“ de nepot încercase să o convingă să plece – „împotriva voinței mele“ –, dar că ea insistase să rămână în „singurul loc unde am fost fericită. Adică acolo unde am crescut Henny Penny și cu mine. Doar în sicriu mă vor scoate de aici, și cu siguranță o să găsesc eu un mod de a-l bântui pe Peregrin dacă cumva îndrăznește să o facă“. Dolly era impresionată de hotărârea bătrânei lady, căci datorită insistenței ei de a nu pleca din Londra ajunsese să locuiască și ea în minunata casă din Campden Grove.

Și chiar era minunată. Pe dinafară, casa de la numărul 7 era obișnuită: cu trei nivele și subsol, cu stucatură albă cu puncte negre, ceva mai retrasă de la trotuar, cu o mică grădină în față. Dar interiorul era de-a dreptul sublim. Cu tapet William Morris²² pe pereți, cu mobilă splendidă ce purta urmele a atâtea generații, cu polițe ce gemeau sub greutatea cristalelor, porțelanurilor și argintăriei alese și scumpe. Ce diferență față de pensiunea doamnei White din Rillington Place, unde Dolly își lăsa mai bine de jumătate din salariul ei de vânzătoare pentru privilegiul de a dormi într-o fostă debara care mirosea mereu a supă de vită. Din clipa în care călcase pragul casei, Dolly își pusese în minte să ajungă să trăiască acolo.

[22.](#) Tapet cu motive florale creat de William Morris (1834-1896), scriitor, pictor și designer textil britanic asociat cu mișcarea artistică preraphaelită.

Și așa s-a și întâmplat. Lady Gwendolyn fusese singurul cusur. Doctorul Rufus avusese dreptate când spusese că era excentrică, dar nu pomenise totuși că se marinase în suc propriu de mai bine de treizeci de ani. Iar rezultatul era destul de înspăimântător și, în primele șase luni, Dolly fusese convinsă că stăpâna ei o va trimite la fabrica B. Cannon & Co să o facă clei. Acum înțelegea lucrurile altfel: lady

Gwendolyn putea uneori să fie brutală, dar așa era ea. Descoperise însă, în ultima vreme, spre bucuria ei, că, în ceea ce o privea, asprimea bătrânei ascundea de fapt o adevărată afecțiune.

— Vreți să citim titlurile? a întrebat Dolly veselă, așezându-se la capul patului.

— N-ai decît! a răspuns lady Gwendolyn ridicând din umeri și împreunându-și mâinile pe pântec. Nu mă deranjează.

Dolly a deschis ultimul număr al revistei *The Lady* și l-a frunzărit pînă la paginile cu știri din înalta societate, și-a dres vocea și pe un ton plin de respectul convenit a început să citească despre întâmplările unor oameni ale căror vieți păreau rupte din povești. Era o lume despre care Dolly nu avusese habar. Văzuse, ce-i drept, casele cele impunătoare din afara orașului Coventry și îl mai auzea din când în când pe tata vorbind impresionat despre comenzile speciale pe care le făceau pentru vreuna dintre familiile înstărite, dar poveștile spuse de Lady Gwendolyn (când avea chef) despre aventurile pe care le trăise cu sora ei, Penelope – la Café Royal sau când locuiseră o vreme împreună în Bloomsbury și pozaseră pentru un sculptor care era îndrăgostit de amîndouă – depășeau orice și-ar fi putut imagina Dolly, ceea ce era destul de greu.

În timp ce Dolly îi citea despre avuții și frumoșii zilei, lady Gwendolyn, tolănită pe pernele ei de mătase, îi sorbea fiecare vorbă, prefăcându-se că nu o interesează. Și totul decurgea mereu la fel: era atât de curioasă, încît nu putea rezista prea mult.

— Vai, Doamne! Se pare că lordul și lady Horsquith nu o duc prea bine.

— Să fie vorba de un divorț? pufnea bătrîna.

— Dacă citim printre rînduri, se pare că iese din nou cu tipul ăla, pictorul.

— Nu-i de mirare. Nici un pic de discreție, femeia aia e dominată de ... *pasiunile* ei, spunea lady Gwendolyn răsucindu-și buzele când pronunța cuvîntul rușinos (cu atîta prețiozitate, încît Dolly se străduia și ea să o imite atunci când rămînea singură). Așa cum a făcut și maică-sa înaintea ei.

— Și asta cine mai e?

— Vai de mine! Nu-mi aduc aminte ca Lionel Rufus să-mi fi spus că ai fi înceată la minte, spunea ea, ridicîndu-și ochii spre medalionul bordo din tavan. Nu-mi plac mie prea tare femeile deștepte, dar cu siguranță nu pot suferi proastele. Dumneata, domnișoară Smitham, ești proastă?

— Sper că nu, lady Gwendolyn.

— Vai de mine și de mine! a exclamat ea, pe un ton care lăsa de înțeles că nu-și spusese ultimul cuvînt. Mama lui lady Horsquith, lady Prudence Dyer, era o vorbăreață plicticoasă care ne împuia capul cu propaganda ei pentru votul femeilor. Henny Penny o imita de te prăpădeai de rîs – știa să fie nespus de amuzantă când avea chef. Și, cum se întâmplă de obicei, lady Prudence atîta a bătut pe toată lumea la cap pînă când nimeni din lumea bună n-a mai putut-o suporta. Poți să fii egoistă, bădărană, îndrăzneată sau rea, dar niciodată, Dorothy, să nu fii obositoare. După o vreme a dispărut.

— A dispărut?

Lady Gwendolyn și-a mișcat încheietura mîinii cu un gest leneș, lăsînd scrumul să cadă ca un praf vrăjit.

— A plecat cu un vapor în India, Tanganika, Noua Zeelandă sau Dumnezeu mai știe pe unde.

Gura i s-a strîns punga și părea că mestecă ceva, vreo bucățică rămasă printre dinți de la prînz, sau mai degrabă vreun secret succulent, dar nu aveai cum să știi. În cele din urmă a adăugat zîmbind:

— Adică Dumnezeu și o păsărică ce mi-a spus că s-a înhăitat cu un băștinaș din locul acela groaznic numit Zanzibar.

— Nu mai spuneți!

— Chiar așa!

Lady Gwendolyn a tras atât de adânc din țigară, încât ochii i s-au strâns ca două fante prin care să încapă o monedă de doi penny. Pentru cineva care nu-și părăsise budoarul în cei treizeci de ani de când plecase sora ei, era extrem de bine informată. Cunoștea pe aproape toată lumea despre care se scria în paginile revistei *The Lady* și avea marele talent de a-i determina să facă tot ce dorea ea. Până și Caitlin Rufus se măritase la porunca lui lady Gwendolyn cu un bărbat mai în vârstă, dar putred de bogat. În schimb, Caitlin a devenit extrem de plicticoasă, petrecând ore în șir plângându-se că s-a măritat („Dar e atât de bine, Doll“) și a ajuns să aibă casa ei tocmai când cele mai bune tapeturi dispăruseră din magazine. Dolly l-a întâlnit pe soț o dată sau de două ori și a ajuns iute la concluzia că trebuia să existe și o altă cale de a ajunge să ai o viață mai bună decât să te măriți cu un bărbat care crede că cel mai distractiv lucru e să joci whist și să înghesui servitoarele pe după draperiile din sufragerie.

Lady Gwendolyn i-a făcut semn nerăbdătoare să continue și Dolly s-a supus de îndată.

— A, uitați aici ceva mai vesel. Lordul Dumphee s-a logodit cu distinsa Eva Hastings.

— Dar nu e nimic vesel să auzi de o logodnă.

— Aveți dreptate, lady Gwendolyn.

Era un subiect foarte spinos.

— Nu-i rău ca o fată oarecare să-și înhame roata la căruța unui bărbat, dar să nu zici că nu te-am prevenit, Dorothy, bărbaților le place să se distreze, și tuturor le place să înșface premiul cel mare, dar după ce l-au primit? Atunci încetează și distracția, și joaca. Joaca lui și distracțiile ei. Haide, citește mai departe, a urmat ea, răsucindu-și încheietura mâinii. Ce mai scrie acolo?

— Și fac o petrecere sâmbătă seara să sărbătorească logodna.

Această știre i-a produs un mormăit ce dovedea un vag interes.

— Dumphee House? Ce loc grozav. Am fost și noi, Henny Penny și cu mine, acolo odată, la un bal mare. Până la sfârșit, lumea își scosese încălțările și dansa în fântână... Se ține la Dumphee House, bănuiesc.

— Nu. (Dolly a mai citit încă o dată anunțul.) Se pare că nu acolo. Vor face o petrecere pe bază de invitație la Clubul 400.

Pe când lady Gwendolyn se lansa într-o tiradă acidă împotriva gustului îndoielnic al unor astfel de locuri – *cluburi de noapte!* –, Dolly a căzut pe gânduri. Fusesse doar o singură dată acolo, cu Kitty și prietenii ei soldați. Era în subsolul clădirii de lângă locul unde fusese Teatrul Alhambra din Leicester Square, întunecat și intim, drapat cât vedeai cu ochii în roșu-închis: mătasea de pe pereți, banchetele de pluș cu lumânările ce pâlpâiau lângă ele, draperiile de catifea ce se revărsau ca vinul pe covoarele stacojii. Peste tot era muzică și veselie și chelneri. Perechile se legăneau visătoare pe ringul de dans mic și întunecat. Și, când un soldat cu prea mult whisky la bord și o umflătură destul de incomodă în pantaloni s-a lipit de ea, șoptindu-i împleticit despre ce i-ar face când vor rămâne singuri, Dolly și-a aruncat privirile peste umărul lui la un șir de tineri strălucitori, mult mai bine îmbrăcați și mai frumoși decât restul celor din club care se stecurau după un cordon roșu, fiind întâmpinați de un bărbat mărunțel cu mustață neagră și lungă.

„Era Luigi Rossi, îi spusese atotștiutoare Kitty când, întoarse acasă, în Campden Grove, beau un ultim pahar de gin cu lămâie sub masa din bucătărie. Nu-l știi? El conduce toată hardughia.“

— M-am saturat de astea acum, a spus lady Gwendolyn, strivind mucul de țigară în cutia cu unsoare de bătători de pe noptieră. Sunt obosită și nu mă simt bine. Dă-mi o bomboană. Vai, mi-e teamă că nu mai am mult de trăit. Aproape că n-am putut închide ochii astă-noapte, cu zgomotul ăla groaznic.

— Biata lady Gwendolyn! a exclamat Dolly, punând revista deoparte și căutându-i punga de bomboane. Pentru asta trebuie să-i mulțumim domnului Hitler, bombaridările lui sunt de-a dreptul...

— Nu vorbeam de avioane, prostuțo! Vorbeam despre *ele*, despre alea, cu felul lor infernal de a... chicoti, a urmat ea cu voce joasă, zgâlțându-și exagerat trupul.

— A, la ele vă gândeați.

— Ce fete îngrozitoare, s-a pronunțat lady Gwendolyn, care nu le văzuse încă pe nici una dintre ele. Niște *funcționare*, care bat la mașină pe la ministere, trebuie să fie iuți. Dar ce-o fi fost în capul celor de la Ministerul de Război? Sigur că îmi dau seama că trebuie și ele să stea undeva, dar de ce aici, la mine? În frumoasa mea casă? Peregrine nici nu vrea să audă de așa ceva... să vezi ce scrisori mi-a scris! Nu suportă gândul că ființele astea să stea aici, printre odoarele noastre.

Neplăcerea nepotului aproape că-i stârni un zâmbet, dar amărăciunea i l-a înăbușit pe dată. A întins mâna s-o apuce de braț pe Dolly:

— Sper că nu aduc bărbați aici, în casa mea, Dorothy?

— Nicidecum, lady Gwendolyn, știu prea bine părerea dumneavoastră despre asta. Am avut eu grijă.

— Pentru că n-am să admit așa ceva, să știi. N-am să admit preacurvie sub acoperișul meu.

Dolly a încuviințat seriosă. Acesta era Marele Motiv al asprimii stăpânei ei. Doctorul Rufus îi povestise despre sora ei, Penelope. Fuseseră de nedespărțit în tinerețea lor, îi spusese el, semănau ca două picături de apă și la înfățișare, și la purtări, încât lumea le credea gemene, în ciuda celor optsprezece luni ce le despărțeau. Mergeau la baluri, petreceau în conacele de la țară, mereu împreună, dar Penelope a îndrăznit să comită o crimă de neiertat: „S-a îndrăgostit și s-a măritat“, îi spusese doctorul Rufus, trăgând adânc din țigara de foi, cu satisfacția povestitorului care a ajuns la miezul poveștii. „Și i-a mai zdrobit și inima surorii ei pe deasupra.“

— Haideți, i-a spus Dolly cu blândețe, că n-o să se ajungă până acolo, lady Gwendolyn! Războiul o să se termine cât de curând și ele o să plece de unde au venit.

Dolly habar nu avea dacă era adevărat— din partea ei, și-ar fi dorit să nu se termine, casa aceea mare era atât de pustie noaptea, iar Kitty și celelalte erau destul de nostime, dar nu avea altceva mai bun de spus, mai ales că bătrâna doamnă era atât de pornită. Biata de ea, trebuie să fie îngrozitor să-ți pierzi cel mai bun prieten. Dolly nu-și putea închipui cum ar fi fost să trăiască fără prietenul ei de suflet.

Lady Gwendolyn s-a prăvălit pe pernă. Atacul virulent împotriva cluburilor de noapte și a nenorocirilor lor, închipuirile ei despre dezmățul din acele lăcașuri, amintirile despre sora ei, amenințarea cu preacurvia chiar sub acoperișul său, toate acestea își spusese cuvântul. Era istovită și trasă la față, mai zbârcită decât balonul de baraj care se lăsase peste Notting Hill zilele trecute.

— Ia uitați-vă, lady Gwendolyn, la frumusețea asta de bomboană pe care am găsit-o. Ce-ar fi să o mâncați și apoi să vă odihniți un pic?

— Ei bine, așa să facem, a bombănit bătrâna. Dar nu mai mult de o oră și ceva, Dorothy. Să nu mă lași să dorm peste ora trei, nu vreau să pierd partida de cărți.

— Nici vorbă, a spus Dolly, vârând bomboana printre buzele strânse ale stăpânei ei.

În timp ce bătrâna sugea furioasă bomboana, Dolly s-a dus la fereastră să tragă draperiile de camuflaj. Cât le desfăcea cordonul s-a uitat la casa de peste drum și i-a sărit inima din piept.

Vivien era din nou acolo. Stătea la masa de scris, îndărătul ferestrelor izolate cu bandă adezivă, nemișcată ca o statuie, cu excepția degetelor de la o mână care frământau un șirag lung de perle. Nerăbdătoare, Dolly i-a făcut cu mâna, dorindu-și ca și cealaltă femeie să o vadă și să-i răspundă, dar ea era căzută pe gânduri.

— Dorothy?

Dolly a clipit. Vivien (numele ei se scria ca al lui Vivien Leigh, ce norocoasă!) era poate cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse. Avea o față ovală, păr castaniu-închis ce strălucea prins într-un coc, iar buzele pline îi erau date cu un ruj aprins. Ochii îi erau mari și depărtați, încadrați de sprâncene foarte arcuite, ca ale Ritei Hayworth sau ale lui Gene Tierney, dar frumusețea ei nu se trăgea numai din asta. Nici din fustele frumoase și bluzele pe care le purta, ci mai degrabă din felul în care le purta: cu ușurință, degajat, șiragul de perle încolăcit lejer în jurul gâtului, Bentley-ul cafeniul pe care-l conducea înainte de a-l fi donat Serviciului de Ambulanță ca pe o pereche de cizme ce-i prisoseau. Era povestea tragică pe care Dolly o aflase pe bucățele – rămăsese orfană de mică, fusese crescută de un unchi, se măritase cu un scriitor bogat și chipeș numit Henry Jenkins, care deținea o poziție importantă la Ministerul Informațiilor.

— Dorothy? Vino să-mi aranjezi cearșafurile și să-mi aduci masca de somn!

În mod normal, Dolly ar fi fost un pic invidioasă să aibă o astfel de vecină atât de aproape, dar cu Vivien era altfel. Toată viața își dorise să aibă o prietenă ca ea. Cineva care să o înțeleagă cu adevărat (nu ca plicticoasa aia de Caitlin sau ca prostănaca și ușuratică de Kitty), cineva cu care să se plimbe la braț pe Bond Street, elegante și vesele, făcând lumea să întoarcă capul după ele și să șușotească cu palma la gură despre frumusețile acelea brunete, cu picioare lungi și atâta farmec lejer. Și acum o găsisese, în fine, pe Vivien. Din prima clipă când trecuseră una pe lângă cealaltă pe Grove, când li s-au încrucișat privirile și și-au zâmbit – tainic, complice – își dăduseră seama că erau din aceeași plămadă, predestinate să fie cele mai bune prietene.

— Dorothy!

Dolly a tresărit și s-a întors cu spatele la fereastră. Lady Gwendolyn reușise să-și învălmășească așternuturile – arătau ca un morman de șifon roșu și perne de puf – iar acum striga aprinsă la față:

— Nu-mi găsesc masca de dormit nicăieri!

— Ei, haideți... a încercat să o linștească Dolly, aruncând o ultimă privire la Vivien, înainte de a trage bine draperiile. Ia să vedem dacă nu o putem găsi împreună.

După o scurtă căutare, masca a fost descoperită, strivită și încălzită, sub șoldul stâng al bătrânei. Dolly i-a scos turbanul roșu și l-a pus pe creștetul bustului de marmură de pe scrin, iar apoi i-a tras masca de saten pe cap.

— Mai cu băgare de seamă! s-a rățoit lady Gwendolyn, o să mă sufoci dacă mi-o tragi așa peste nas.

— Doamne ferește, cum să fac așa ceva?

— Vai de mine și de mine!

Bătrâna și-a cufundat capul atât de adânc în perne, încât fața ei părea desprinsă de trup, ca o insulă pe o mare de piele vălurită.

— Șaptezeci și cinci de ani nesfârșiți, și cu ce m-am ales? Părăsită de toți cei care mi-au fost mai dragi și mai apropiați! Rămasă doar cu o fată care-mi ia banii pentru osteneala ei.

— Ei, da, a dojenit-o Dolly, de parcă ar fi vorbit cu un copil arțăgos, cine a zis ceva de osteneală? Nici în glumă să nu pomeniți așa ceva, lady Gwendolyn. Știți bine că m-aș îngriji de dumneavoastră chiar dacă n-aș primi nici un ban.

— Bine, bine, a bombănit bătrâna. Haide, lasă astea!

Dolly i-a tras păturile până sus, netezindu-le frumos. Bătrâna și-a aranjat bărbia peste panglica de saten și i-a spus:

— Știi ce-ar trebui să fac?

— Ce, lady Gwendolyn?

— Ar trebui să-ți las ție totul. Ca să-l învăț minte pe nepotul meu cel intrigant. La fel ca taică-său, nici lui nu-i stă mintea la altceva decât să-mi fure tot ce am mai drag. Am de gând să-mi chem avocatul și să fac actele.

Nu mai era nimic de spus în fața unor astfel de vorbe, evident că era mândră să știe că lady Gwendolyn o prețuia atât de tare, dar nu se cuvenea să-și arate satisfacția. Așa că, bucuroasă peste măsură, Dolly s-a întors cu spatele, făcându-și de lucru să aranjeze turbanul bătrânei.

*

Doctorul Rufus fusese primul care îi atrăsese atenția asupra intențiilor bătrânei lady. Cu câteva săptămâni în urmă, la unul dintre prânzurile pe care le luau din când în când împreună, după o discuție lungă despre viața socială a lui Dolly („Dar cu prietenii cum stai, Dorothy? Sigur că o fată ca tine trebuie să aibă o mulțime de curtezani tineri care aleargă după tine. Dar sfatul meu este să cauți un tip mai în vârstă, cu o slujbă bună, care să-ți poată oferi tot ce meriți“), a întrebat-o despre cum îi merge în casa din Campden Grove. Când i-a spus că credea că totul este bine, el și-a agitat paharul cu whiskey, făcând cuburile de gheață să zornăie și i-a făcut cu ochiul.

— Cred că mai mult decât bine, după câte aud. Tocmai am primit o scrisoare de la Peregrine Wolsey săptămâna trecută. Și-mi scrie că mătușii lui îi place atât de mult „fata mea“, cum îți spune el...

Și aici doctorul Rufus a tăcut o vreme, dus pe gânduri.

— ...că este de-a dreptul îngrijorat pentru moștenirea lui. Este tare supărat pe mine că te-am scos în calea mătușii lui, a urmat el râzând.

Dolly nu a reușit să schițeze decât un zâmbet. Se tot gândise la spusele lui tot restul zilei și în timpul săptămânii care urmasă.

Ceea ce-i spusese doctorul Rufus era adevărat. După un început nu prea promițător, lady Gwendolyn, faimoasă (chiar din propriile spuse) pentru disprețul pe care-l purta oricărei ființe umane, începuse să o îndrăgească pe tânăra ei damă de companie. Ceea ce era foarte bine. Era doar mare păcat că Dolly trebuise să plătească atât de scump afecțiunea bătrânei.

Telefonul sunase în noiembrie. Răspunsese bucătăreasa și îi strigase lui Dolly că e pentru ea. Cât de mult o durea acum, dar atunci fusese atât de emoționată că o căuta și pe ea cineva la telefon într-o casă atât de nobilă, încât a luat-o la fugă pe scări, a smuls receptorul și a răspuns cu o voce foarte gravă: „Alo, Dorothy Smitham la telefon“. Și-apoi a auzit glasul doamnei Potter, prietena mamei de peste drum, din Coventry, strigând cât o ținea gura că ai ei „erau morți cu toții... bombă incendiară, n-au mai apucat să ajungă în adăpost“.

În sufletul lui Dolly s-a căscat un hău în clipa aceea, de parcă îi dispăruse stomacul și-n locul lui se răsucea un rotocol de spaimă. A scăpat telefonul din mână și-a rămas acolo, în picioare, în uriașul hol de la intrarea reședinței din Campden Grove numărul 7, simțindu-se îngrozitor de mică și singură. I se părea că tot ce era ea, toate amintirile din diferite perioade ale vieții ei se prăvăliseră, asemenea unui castel din cărți de joc, învălmășite la întâmplare, iar imaginile de pe ele începeau deja să se șteargă. În acel moment tocmai intra ajutoarea bucătăresei care i-a spus bună dimineța. Lui Dolly îi venea să strige la ea că nu era o dimineță bună deloc, că totul se năruise, nu putea să vadă și ea atâta lucru? Dar nu a strigat, i-a răspuns zâmbind, bună dimineța, și a pornit-o în sus pe scări, către încăperea unde Lady Gwendolyn suna mânioasă clopoțelul, căutându-și ochelarii pe care-i pierduse din neatentie.

La început, Dolly nu a spus nimic nimănui despre familia ei, nici măcar lui Jimmy, care auzise, de bună seamă, și încerca disperat să o consoleze. Iar când ea i-a răspuns că nu avea nimic, că era război și toți trebuie să sufere consecințele, el a crezut că făcea pe viteaza, dar nu curajul o determina să nu scoată o vorbă. Sentimentele ei erau atât de încâlcite, amintirea felului în care plecase de-acasă era încă atât de viu, încât i se părea că e mai bine să nu povestească nimic, temându-se de ce ar putea ieși la iveală sau de ce ar simți. Nu-și văzuse părinții de când plecase la Londra: tatăl îi interzisese să îi mai caute până nu îi „vine mintea la cap“, dar mama îi scria frecvent pe furiș scrisori, deși lipsite de căldură, pomenind chiar în ultima că va veni la Londra să vadă cu ochii ei „casa aia grozavă și doamna despre care vorbești atât de des“. Dar acum era prea târziu. Mama ei nu o va mai întâlni niciodată pe lady Gwendolyn și nici nu va păși în casa din Campden Grove numărul 7 ca să vadă cum și-a împlinit Dolly destinul.

Iar la bietul Cuthbert nici nu se putea gândi. Își amintea ultima lui scrisoare aproape cuvânt cu cuvânt: cum îi descria cu de-amănuntul adăpostul pe care îl construiseră în fundul grădinii, toate pozele cu avioane de război pe care le adunase ca să decoreze pereții și ce avea de gând să facă cu piloții germani pe care urma să-i captureze. Era atât de mândru și de neștiutor, atât de emoționat de rolul pe care avea să-l joace în război, atât de dolofan și de neîndemânatic, un băiețel plin de viață... și-acum nu mai era! Tristețea pe care o simțea, singurătatea și sentimentul că rămăsese orfană erau atât de copleșitoare, încât nu a știut să facă altceva decât să se dedice cu totul muncii pe care o făcea pentru lady Gwendolyn, fără să mai pomenească de nimic.

Până într-o bună zi, când bătrâna povestea ce voce frumoasă avusese când era mică, și Dolly, gândindu-se la mama ei, la cutia albastră pe care o ținea ascunsă în garaj, plină de vise și amintiri din care acum nu mai rămăsese decât moloz, izbucnise în plâns, chiar acolo, la capul patului bătrânei, cu pila de unghii în mână.

— Dar ce-ai pățit? o întrebase lady Gwendolyn, care rămăsese cu gura căscată, la fel de uimită de parcă Dolly s-ar fi despuiat și ar fi început să danseze goală prin cameră.

Surprinsă într-unul dintre rarele ei momente de slăbiciune, Dolly îi povestise totul, despre mama și tata și Cuthbert, cum erau, ce spuneau, cum o călcau pe nervi, cum încerca mama să-i perie părul și ea se împotrivea, călătoriile la mare, jocul de crichet și întâmplarea cu măgarul. În cele din urmă, i-a povestit și cum trântise ușa în urma ei când plecase de-acasă, fără să se oprească atunci când mama a strigat după ea – Janice Smitham cea care ar fi răbdat oricât de foame decât să ridice vocea în auzul vecinilor – și-a luat-o la fugă după ea fluturându-i cartea pe care i-o luase în dar de rămas-bun.

— Vai de mine și de mine! a exclamat lady Gwendolyn când și-a terminat Dolly povestea. Sigur că doare, dar nu ești singura care și-a pierdut familia.

— Știu, a răspuns Dolly, trăgând adânc aer în piept.

Camera răsuna de ecoul propriilor ei vorbe și se întreba dacă urmează să fie dată afară. Lui lady Gwendolyn nu-i plăceau văicărelile, decât dacă erau ale sale.

— Când mi-a fost luată Henny Penny, am crezut că am să mor.

Dolly a dat din cap, așteptând încă verdictul.

— Ești tânără, o să treci și de asta. Numai uită-te la aia de peste drum...

Era adevărat, viața lui Vivien înflorise până la urmă, dar între ele erau câteva deosebiri clare.

— A avut un unchi bogat care a luat-o la el, a răspuns Dolly încetișor. A moștenit o avere, s-a măritat cu un scriitor faimos... pe când eu... a urmat ea, mușcându-și buza de jos, străduindu-se să nu izbucnească din nou în plâns. Eu sunt...

— Ei, dar nici tu nu ești chiar singură pe lume, prostuțo!

Lady Gwendolyn și-a scos punga de bomboane și, pentru prima dată de când se știau, i-a oferit una lui Dolly. I-au trebuit câteva clipe ca să-și dea seama ce voia să spună bătrâna, dar, când a înțeles, Dolly vârâse deja timid mâna în pungă și scosese un drops. Îl ținea în mână, strângându-l între degete, și-și dădea seama că începuse să i se topească în palma fierbinte.

— Vă am pe dumneavoastră, i-a răspuns Dolly solemn.

Lady Gwendolyn pufnise și-și ferise privirea.

— Ne avem una pe alta, presupun... a spus ea cu vocea subțiată de o emoție neașteptată.

*

Dolly a intrat în dormitor și a așezat ultimul număr al revistei *The Lady* peste teancul celorlalte. Mai târziu se va uita mai atent și va decupa cele mai frumoase fotografii ca să le lipească în caietul ei cu idei, dar acum avea alte lucruri mult mai importante de făcut.

S-a lăsat în patru labe și a căutat sub pat banana pe care o ascunsese de când domnul Hopton, băcanul, i-o strecurase pe sub teighea, marțea trecută. Fredonând un cântecel, s-a strecurat înapoi pe ușă și-a pornit-o pe coridor. De fapt nu avea nici un motiv să se furișeze – Kitty și celelalte fete erau la slujbă, la Ministerul de Război, ocupate să bată la mașină, bucătăreasa stătea la coadă la măcelărie, înarmată cu o mulțime de bonuri de rație și cu o foarte proastă dispoziție, lady Gwendolyn sforăia liniștită în pat –, dar era mult mai nostim să se furișeze decât să meargă normal. Mai ales când avea la dispoziție o oră întreagă, minunată, de libertate.

A urcat scările în fugă, a scos cheița pe care și-o făcuse și a intrat în garderoba bătrânei lady. Dar nu în debaraua aceea micuță și înghesuită din care Dolly scotea în fiecare dimineață câte un caftan larg ca să-o înveșmânteze pe trupeșa doamnă. Nu, nu acolo. Garderoba era o încăpere impozantă care adăpostea nenumărate toalete, pantofi, haine și pălării, dintr-acelea pe care Dolly le văzuse doar în paginile revistelor despre lumea bună. Mătăsuri și blănuri atârnav unele lângă altele în dulapuri deschise, iar pe rafturi imense se înșirau perechi de pantofiori de saten făcuți pe comandă. Cutiile rotunde de pălării inscripționate cu numele mândre ale pălărierilor din Mayfair – Schiaparelli, Coco Chanel, Rose Valois – se înălțau stivuite până sus, încât era nevoie de o scăriță ca să poată ajunge până în vârf.

În dreptul ferestrei arcuite, cu draperiile bogate de catifea care măturau covorul (trase bine acum de frica avioanelor nemțești), era o măsuță cu picioarele curbate ce sprijinea o oglindă ovală, dinaintea căreia se afla o pereche de perii de argint și o mulțime de fotografii în rame bogat ornamentate. În fiecare apăreau două tinere, Penelope și Gwendolyn Caldicott, în portrete artistice, cu numele studioului fotografic scris cu litere cursive în colțul de jos, dar și în instantanee la petreceri din înalta societate. O anumită fotografie îi atrăgea atenția în mod special de fiecare dată. Cele două surori Caldicott erau mai mature – să tot fi avut cel puțin treizeci și cinci de ani – și erau fotografiate de sir Cecil Beaton pe o scară mare în spirală. Lady Gwendolyn stătea cu mâna în șold, cu ochii ațintiți la aparatul de fotografiat, în vreme ce sora ei se uita la ceva (sau la cineva) care nu era în cadru. Fotografia fusese făcută chiar la petrecerea la care Penelope s-a îndrăgostit, în noaptea în care lumea celor două surori s-a destrămat.

Biata lady Gwendolyn nu avea de unde să știe că viața ei urma să se schimbe chiar în noaptea aceea. Și era atât de drăguță! Nici nu-ți venea să crezi că bătrâna de sus fusese cândva atât de tânără și strălucitoare. (Asemenea tuturor fetelor tinere, Dolly nu-și închipuia nici o clipă că și pe ea o aștepta

aceeași soartă.) Se gândea că asta era o dovadă că trădarea și o pierdere irecuperabilă pot distruge un om, otrăvindu-l pe dinăuntru și pe dinafară. Rochia de seară de saten pe care o purta lady Gwendolyn în fotografia aceea avea o culoare închisă și strălucea, era croită pe bie și cădea turnată pe formele ei rotunde. Dolly scotocise mult și bine în dulapuri până a găsit-o, agățată pe un umerăș printre atâtea altele – s-a bucurat când a descoperit că rochia era de un roșu închis, una dintre cele mai frumoase culori.

Acea a fost prima rochie pe care a probat-o, dar cu siguranță nu și ultima. Înainte de venirea lui Kitty și a celorlalte fete, când nopțile în clădirea din Campden Grove îi aparțineau în întregime, Dolly își petrecuse o mulțime de timp acolo, proptind un scaun sub clanța ușii în timp ce se dezbrăca și proba. Uneori se așeza și la măsuță, împrăștiind nori de pudră pe decolteul gol, scotocind prin sertare după broșe cu diamante, netezindu-și părul cu peria din păr de mistreț – ce n-ar fi dat să aibă și ea o perie ca aceea, cu numele ei gravat pe mâner...

Dar astăzi nu avea timp de toate astea. Dolly s-a așezat cu picioarele încrucișate pe canapeaua de catifea de sub candelabru și a început să-și decojească banana. A închis ochii și a mușcat, scoțând un suspin de mulțumire – e adevărat că fructele interzise (sau cel puțin cele ce se vând pe rație) sunt cele mai minunate. A mâncat-o pe toată, apoi a netezit delicat coaja lângă ea. Satisfăcută, Dolly și-a scuturat mâinile și s-a pregătit de treabă. Îi făcuse o promisiune lui Vivien și avea de gând să și-o țină.

Așezată în genunchi, lângă șirul de rochii foșnitoare, a tras cutia de pălării de unde o ascunsese. Începuse cu o zi înainte, când pusese pălăria ornamentată, în formă de clopot, împreună cu alta, ca să folosească cutia pentru un maldăr de haine pe care le adunase. Dolly își spunea că ar fi putut face asta pentru ei mama ei, dacă lucrurile ar fi decurs normal. Serviciul Feminin Voluntar, la care aderase de curând, aduna haine pe care să le repare, să le modifice și să le întrebuițeze, iar Dolly era nerăbdătoare să ajute și ea. De fapt voia să le *dea gata* cu ceea ce va aduce ea și în felul acesta să o ajute pe Vivien, care organiza colecta.

La ultima întrunire discutaseră aprins despre ce lipsea, acum când raidurile se întetiseră – bandaje, jucării pentru copiii rămași fără adăpost, pijamale pentru soldații din spitale – și Dolly se oferise să aducă o mulțime de haine care nu mai aveau întrebuițare, ca să fie tăiate și folosite după nevoie. Și, în timp ce doamnele mai în vârstă se ciorovăiau care coase mai bine și ale cărei tipare să fie folosite pentru a face păpuși de cârpe, Dolly și Vivien (care păreau uneori a fi singurele membre cu o vârstă mai mică de o sută de ani) schimbaseră priviri conspirative și și-au văzut tăcute de treabă, vorbind în șoaptă când aveau nevoie de ață sau de o altă bucată de pânză, încercând să nu ia în seamă ciorovăielile din jur.

Era minunat să petreacă timpul împreună astfel, și acesta era unul dintre motivele principale pentru care Dolly se înrolase în Serviciul Feminin Voluntar (pe lângă speranța că Forțele de Muncă nu o vor mai repartiza în vreun alt loc îngrozitor precum fabricile de muniție). Lady Gwendolyn nu se mai dezlipea de ea – nu voia să o lase pe Dolly să meargă acolo mai mult de o duminică pe lună –, iar Vivien era voluntară și soție perfectă, așa că nu avea alte ocazii să se vadă.

Dolly tria iute lucrurile și tocmai cerceta o bluză destul de nearătoasă, încercând să se hotărăască dacă eticheta Dior de pe spate ar fi un impediment să o prefacă în fâșii de bandaje, când o bușitură jos a făcut-o să tresară. Ușa de la intrare s-a trântit și s-a auzit vocea bucătăresei răcnind la servitoarea care venea după-amiezile să dea o mână de ajutor la curățenie. Dolly a aruncat o privire la ceasul de pe perete. Era aproape trei și se făcuse vremea să-și trezească ursoaica adormită. A închis cutia și a vârat-o la loc, și-a netezit fusta, pregătindu-se pentru încă o după-amiază în care se juca de-a servitoarea.

— Ai mai primit încă o scrisoare de la Jimmy al tău, i-a spus Kitty fluturându-i plicul când Dolly a intrat în salon în seara aceea.

Sătea cu picioarele încrucișate pe canapea în timp ce Betty și Susan frunzăreau o revistă veche *Vogue*. Cu mai multe luni în urmă, mutaseră pianul de concert din mijlocul încăperii, stârnind mânia bucătăresei, iar acum cea de-a patra fată, Louisa, îmbrăcată doar în lenjeria de corp, exersa pe covorul basarabean o serie de exerciții de gimnastică suedeză destul de greu de înțeles.

Dolly și-a aprins o țigară și și-a tras picioarele sub ea, așezată în vechiul fotoliu de piele. Fetele păstrau întotdeauna fotoliul acesta pentru ea. Deși nimeni nu spunea asta cu voce tare, slujba ei de damă de companie îi conferea o poziție anume în mica lor gospodărie. Nu avea nici o importanță că locuise în casa cu numărul 7 din Campden Grove doar cu o lună sau două mai mult decât ele, fetele o priveau cu respect, punându-i tot felul de întrebări despre cum mergeau lucrurile acolo și dacă le-ar fi îngăduit să cerceteze casa. La început, toate acestea au amuzat-o, dar acum nu-și dădea seama din ce pricină: i se părea absolut firesc ca fetele să se comporte așa. Cu țigara atârnată de colțul gurii, a rupt plicul. Scrisoarea era scurtă, fiind scrisă, după cum spunea, într-un tren militar înțesat, și și-a trecut iute privirea peste scrisul ascuțit ca să găsească părțile importante: fotografiase distrugerile de război undeva în nordul țării, se întorcea în Londra pentru câteva zile și murea de nerăbdare să o vadă: era liberă duminică seara? Lui Dolly îi venea să chiuie de bucurie.

— Ia te uită la ea! a exclamat Kitty. Haide, spune-ne ce zice!

Dolly și-a ferit privirile. Scrisoarea nu era nici pe departe pasională, dar nu strica să le facă să credă că ar fi fost, mai ales pe Kitty, care le povestea cele mai intime amănunte despre ultima ei cucerire.

— E personală! a spus ea în cele din urmă, cu un zâmbet enigmatic.

— Ne strici tot cheful! s-a bosumflat Kitty. Să ții doar pentru tine un pilot arătos! Când o să ni-l prezinți și nouă?

— Bine zici, s-a băgat și Louisa în vorbă, proptindu-și mâinile în șolduri și aplecându-se în față. Adu-l pe-aici într-o seară ca să vedem cu ochii noștri dacă e potrivit pentru Doll a noastră.

Dolly a aruncat o privire spre pieptul săltăreț al Louisei, care își azvârlea șoldurile dintr-o parte într-alta. Nu-și mai aducea aminte de unde rămăseseră cu impresia că Jimmy era pilot. Așa presupuseseră cu mai multe luni în urmă, iar lui Dolly nu-i plăcuse ideea. Nu le corectase atunci, iar acum părea prea târziu.

— Îmi pare rău, fetelor, a spus ea, împăturind scrisoarea, e prea ocupat acum, cu misiuni secrete, știți, chestii de război, nu pot eu să vă dau prea multe amănunte, plus că știți și voi prea bine regulile!

— Ei, haide... a rugat-o Kitty. Băbătia n-are de unde să afle! N-a mai coborât în camerele de jos de când au dispărut trăsurile cu cai și, oricum, nici una dintre noi n-are să se dea de gol.

— Ba știe mai multe decât credeți voi, a spus Dolly, și, pe deasupra, are încredere în mine. Eu îi țin loc de familie. M-ar da imediat afară dacă ar bănuși că mă întâlnesc cu cineva.

— Ei, și ce mare nenorocire ar fi! a spus Kitty, ai putea veni să lucrezi cu noi. N-ar fi nevoie decât de un zâmbet și șeful meu te-ar lua cât ai clipi din ochi. Cam libidinos el, dar e un tip de treabă dacă știi cum să-l iei.

— Așa e, au sărit Betty și Susan, care aveau curiosul obicei de a vorbi deodată. Haide, vino să lucrezi cu noi, au urmat ele, ridicându-și ochii de pe revistă.

— Să renunț la săpuneala zilnică? Nici nu mă gândesc!

— Ești smintită, a râs Kitty, smintită sau curajoasă, nu-mi dau seama bine.

Dolly a ridicat din umeri, nu avea de gând să discute ce motive avea să rămână în slujba asta cu o băgăcioasă ca Kitty. Așa că a deschis cartea care se afla pe măsuta unde o lăsase seara trecută. Era nouă, prima carte pe care o avusese vreodată (cu excepția volumului necitit al *Manualului de gospodărie al doamnei Beeton*, pe care i-l vârase în mâini cu de-a sila maică-sa). Se dusesse special pe strada Charing Cross²³ într-una dintre duminicile ei libere ca să o cumpere.

²³. Charing Cross Road – stradă în Londra unde se află numeroase librării și anticariate.

— *Muză fără voie*, a silabisit Kitty aplecându-se să citească titlul de pe copertă. Dar n-ai mai citit-o o dată?

— Ba da, de două ori.

— E chiar așa de bună?

— Destul de bună.

— Eu nu mă prea omor cu cititul, a spus Kitty strâmbând din năsucul ei frumos.

— Nu? s-a mirat Dolly.

Nici ea nu citea prea mult de obicei, dar nu era nevoie să știe asta Kitty.

— Henry Jenkins? Numele ăsta îmi sună cunoscut... ia stai, nu-i cumva tipul ăla de peste drum?

— Cred că locuiește pe undeva pe-aici, într-adevăr, a spus Dolly într-o doară, suflând fumul țigării.

Bineînțeles că acesta era motivul pentru care alesese cartea. De îndată ce lady Gwendolyn a lăsat să se înțeleagă că Henry Jenkins era faimos în lumea literară pentru că folosea prea multe fapte adevărate în romanele sale („cineva al cărui nume aș putea să-l pomenesc a fost mânios peste măsură când a aflat că i s-au spălat rufele murdare în public. A amenințat chiar că-l dă în judecată, dar și-a dat sufletul fără să mai apuce... Săracul, era merit să aibă accidente, ca și taică-său! Norocul lui Jenkins...“), curiozitatea nu i-a dat pace lui Dolly. După o discuție amănunțită cu librarul, a dedus că e vorba despre *Muză fără voie*, povestea despre un scriitor chipeș și soția lui mult mai tânără, și și-a dat bucuroasă toate economiile strânse cu grijă. După care a petrecut o săptămână minunată absorbită de povestea mariajului lui Jenkins, aflând tot felul de amănunte despre care n-ar fi îndrăznit niciodată să o întrebe pe Vivien.

— E arătos tipul! a spus Louisa, întinsă acum pe covor, arcuindu-și spinarea ca o cobră ca să-i facă cu ochiul lui Dolly.

— Însurat cu femeia aia cu părul negru, aia care umblă țeapănă, de parcă ar fi înghițit o coadă de mătură...

— Aaa... au strigat într-un glas Betty și Susan, cu ochii măriți de uimire, aia?

— Ce norocoasă! Aș fi în stare să ucid ca să am un bărbat ca el! N-ați văzut cum se uită la ea? De parcă ar fi atât de minunată că nu-i vine să creadă.

— Nu m-ar deranja să se uite și la mine așa! a spus Louisa. Cum credeți că aș putea întâlni un astfel de bărbat?

Dolly știa răspunsul la întrebarea asta – cum l-a întâlnit Vivien pe Henry –, citise în carte, dar nu a vrut să spună. Vivien era prietena ei. Lui Dolly îi ardeau urechile de supărare: să vorbească așa despre ea, să știe că și alții au băgat-o în seamă, că și-au dat cu părerea, s-au întrebat și au ajuns la propriile lor concluzii! Ca și cum ceva ce-i aparținea doar ei, ceva de preț și foarte personal, la care ținea extrem de mult, ar fi fost răscolit, ca o cutie plină de haine de preț puse la păstrare.

— Am înțeles că nu e prea sănătoasă, a spus Louisa, de aia n-o scapă el din ochi.

— Mie nu-mi pare bolnavă deloc, a pufnit Kitty, dimpotrivă! Am văzut-o intrând la cantina Serviciului Feminin Voluntar de pe Church Street, seara când vin acasă. Dar am auzit că n-o pierde din ochi pentru că mai calcă în lături! a continuat ea cu voce scăzută, iar toate celelalte fete s-au adunat în jurul ei să o audă mai bine.

— Vai, au exclamat Betty și Susan într-un glas, are un iubit!

— N-ați băgat de seamă cât de atentă este? a continuat Kitty, spre deliciul celorlalte, cum îl așteaptă mereu în prag îmbrăcată la patru ace și-i pune în mână un pahar de whiskey. Scuzați-mă! Asta nu e dragoste! E conștiință încărcată. Să știți de la mine, femeia asta ascunde ceva. Și cred că știm toate ce anume!

Dolly era la capătul răbdării, de fapt ajunsese să fie cu totul de acord cu lady Gwendolyn: cu cât plecau mai repede fetele din casa de la numărul 7 din Campden Grove, cu atât ar fi fost mai bine. Căci erau într-adevăr o adunătură necizelată.

— Vai, cât s-a făcut ceasul? a exclamat ea închizând cartea cu zgomot. Mă duc să fac o baie!

*

Dolly a așteptat ca apa să ajungă până la semnul de doisprezece centimetri²⁴ și a închis robinetul cu talpa. Și-a vârât degetul cel mare de la picior în gura țevii ca să oprească picăturile ce se mai prelingeau încă. Ar fi trebuit să cheme pe cineva să repare robinetul, dar pe cine mai puteai găsi la vremea asta? Instalatorii erau prea ocupați să stingă incendiile și să astupe țevile care explodau ca să-și mai bată capul cu un robinet care picura. Și-a sprijinit ceafa de marginea rece a căzii, în așa fel încât bigudiurile și agrafele să nu îi împungă pielea capului. Le-a acoperit apoi cu un batic, ca să nu i se întindă părul de la abur – o iluzie deșartă, de bună seamă, căci nu își mai aducea aminte de când nu mai făcuse o baie fierbinte.

²⁴. În timpul războiului se făcea economie drastică la consumul de apă și se raționaliza până și apa de spălat.

Și-a ridicat ochii spre tavan, în timp ce de jos răzbătea muzică de dans de la radio. Era o încăpere tare frumoasă, cu faianță albă cu negru și o mulțime de rafturi și robinete metalice. Peregrine, nepotul nesuferit al bătrânei doamne, ar fi făcut apoplexie să o vadă împânzită de frânghii pe care atârnavă la uscat chiloți, sutiene și ciorapi. Gândul acesta chiar i-a făcut plăcere.

S-a răsucit peste marginea căzii și și-a luat țigara într-o mână și romanul *Muza fără voie* în cealaltă. Încercând să nu le ude pe nici una (ceea ce nu era greu de loc cu apa doar de doisprezece centimetri în cadă), a dat pagină după pagină până a găsit fragmentul pe care îl căuta. Humphrey, scriitorul deștept, dar nefericit, fusese invitat de fostul lui director de școală să le țină elevilor o conferință despre literatură, urmată de o cină în apartamentul acestuia. Tocmai își ceruse voie să se scoale de la masă și o pornise agale prin grădină, în amurgul ce se lăsa, către locul în care își parcase mașina, gândindu-se încotro îl împinsese viața, la regretele pe care le adunase și la „trecerea nemiloasă a vremii“, când ceva i-a atras atenția lângă vechiul lac:

Humphrey a micșorat lumina lanternei și a rămas nemișcat în loc, fără să scoată vreun sunet, în preajma pavilionului de plajă. În luminișul de pe malul lacului, lumânări aprinse pâlpâiau în aerul cald al nopții în lămpioane de sticlă agățate de ramurile copacilor. Între ele stătea o fată foarte tânără, desculță, cu o rochie foarte simplă de vară care abia îi atinge genunchii. Părul întunecat îi cădea

vălurit pe umeri și lumina lunii îi mărginea profilul cu o aură. Humphrey îi vedea buzele mișcându-se de parcă ar fi rostit în șoaptă versurile unui poem.

Deși chipul îi era nespus de frumos, mâinile l-au vrăjit de-a dreptul. În timp ce trupul stătea nemșcat, își mișca degetele dinaintea pieptului, cu gesturi mici, dar pline de grație, de parcă ar fi împletit niște fire nevăzute.

Mai văzuse el până atunci femei frumoase, care știau să măgulească și să seducă, dar fata asta era altfel. Era nespus de frumoasă, cu o puritate de copil, deși era cu siguranță o femeie în toată puterea cuvântului. S-a simțit vrăjit văzând-o acolo, în peisajul acela, să-i urmărească mlădirerea nestânjenită a trupului, romantismul sălbatic al chipului.

Humphrey a pășit înainte, ieșind din umbră. Fata l-a zărit, dar nu a tresărit. A zâmbit de parcă l-ar fi așteptat, făcându-i semn către lacul vălurit:

— Nu crezi că e minunat să înoți în lumina lunii?

Ajunsese la sfârșitul capitolului și i se terminase și țigara. Dolly le-a dat pe amândouă deoparte. Voia să apuce să se spele înainte ca apa să se răcească de tot. Și-a săpunit brațele, copleșită de gânduri, întrebându-se, pe când se clătea, dacă tot așa simțea și Jimmy când se gândea la ea.

A ieșit din cadă și a tras un prosop de pe raft. În mișcare, și-a surprins reflexia în oglindă și a încremenit, încercând să-și imagineze ce ar putea vedea cineva care ar privi-o: păr șaten, ochi căprui – nu prea apropiați, slavă Domnului! –, cu un năsuc destul de cărn. Știa că era frumoasă, își dăduse seama încă de pe când nu avea mai mult de unsprezece ani și poștașul începuse să se poarte ciudat când o întâlnea pe stradă, dar oare era frumusețea ei diferită de cea a lui Vivien? Ar fi fost oare cu puțință ca un bărbat ca Henry Jenkins să se oprească să o privească vrăjit cum șoptește în lumina lunii?

Căci Viola – tânăra din carte – era cu siguranță Vivien. Pe lângă asemănările biografice, descrierea fetei stând în lumina lunii lângă lac, cu buzele pline, cu ochii alungiți, felul în care privea atât de concentrată către ceva numai de ea văzut se potriveau cu felul în care o vedea ea pe Vivien de la fereastra lui lady Gwendolyn.

S-a tras mai aproape de oglindă. Aproape că-și auzea propria respirație în tăcerea băii. Se întreba ce o fi simțit Vivien când și-a dat seama că l-a fermecat pe Henry Jenkins, un bărbat matur, experimentat, cunoscut în cercurile literare și în societatea aleasă. Cum se va fi simțit ca o adevărată prințesă atunci când a cerut-o de soție și a smuls-o din monotonia existenței ei obișnuite și a dus-o cu el la Londra, începând o viață în care s-a prefăcut din tânăra copilă într-o femeie orbitor de frumoasă, împodobită cu șiraguri de perle și parfumată cu Chanel No 5, strălucind la brațul soțului ei când mergeau la cluburile și restaurantele cele mai elegante. Căci ea așa o cunoștea pe Vivien și cu această imagine dorea să se identifice.

— Mai ești în viață? s-a auzit vocea lui Kitty, care bătea la ușă, trezind-o la realitate.

— Stai o clipă, i-a răspuns.

— Bine că n-ai murit acolo! Credeam că te-ai înecat!

— Nicidecum!

— Mai stai mult?

— Nu.

— E aproape nouă jumătate și mă întâlnesc cu un aviator superb la clubul Caribbean. Vine de la Biggin Hill²⁵ în seara asta. Crezi că te-ar amuza un dans? Spunea că-și aduce și niște prieteni. Unul dintre ei a întrebat în mod special de tine.

— Nu în seara asta...

— M-ai auzit ce-am spus, Doll? Aviatori! Eroi viteji și focoși.

— Nu uita că am și eu unul la fel. Pe lângă asta, trebuie să merg la cantina Serviciului Voluntar.

— Crezi că văduvele, fecioarele și fetele alea bătrâne nu se descurcă fără tine o seară?

Dolly nu i-a răspuns. După câteva clipe a auzit-o pe Kitty spunându-i:

— Bine, cum vrei! Louisa de-abia așteaptă să-ți ia locul.

„Că și este în stare!“ s-a gândit Dolly.

— Petrecere frumoasă! i-a strigat, ascultând cum se depărtează pașii lui Kitty.

Când le-a auzit pe celelalte fete coborând scările și-a dezlegat baticul și și-a descoperit capul. Știa că va trebui să-și refacă buclele mai târziu, dar nu avea nici o importanță. A început să-și desfacă bigudiurile aruncându-le în chiuvetă. Când le-a scos pe toate, și-a trecut degetele prin păr, aranjându-l în valuri pe umeri.

Uite-acum! Și-a răsucit capul într-o parte și-ntr-alta și-a început să șoptească (nu știa nici o poezie, dar și-a închipuit că ar fi suficient dacă ar spune cuvintele de la cântecul *Chattanooga Choo Choo*²⁶), și-a ridicat degetele dinaintea ei de parcă ar fi împletit fire nevăzute. Dolly a zâmbit văzându-se în oglindă. Arăta întocmai ca Viola din roman.

26. *Chattanooga Choo Choo* – cântec din filmul *Sun Valley Serenade* (1941), cântat de Glenn Miller.

12

Era, în fine, sâmbătă seara și Jimmy își aranja cu pieptănul părul negru, dându-l pe spate, încercând să convingă o șuviță mai lungă din față să stea locului. Nu avea nici o șansă fără Brylcreem²⁷, dar nu fusese în stare să-și permită o cutie nouă luna aceasta. Așa că se descurca cum putea cu apă și cu o vorbă bună, dar rezultatul nu era deloc încurajator. Becul de deasupra lui pâlpaia și Jimmy a aruncat o privire în sus, rugându-se să nu se stingă. Prădase deja lustrele din camera de zi și urma acum baia. N-avea chef să facă baie pe întuneric. Lumina becului s-a micșorat și Jimmy a rămas în semiîntuneric, ascultând muzica ce străbătea printre podele de la radioul din apartamentul de dedesubt. Când lumina și-a revenit, s-a înveselit și a început să fluiera și el melodia lui Glenn Miller *In the Mood*.

27. Brylcreem – o marcă faimoasă de pomadă de păr pentru bărbați

Costumul de gală era al tatălui lui, de pe timpul firmei W.H. Metcalfe și Fiii, era mult mai elegant decât oricare altă haină a lui Jimmy. Ce-i drept, se simțea cam stânjenit, războiul era în toi și era destul de rău că nu era și el în uniformă, darămite să umble îmbrăcat așa ca un băiat de bani gata. Dar Dolly îi spusese să se îmbrace elegant – *ca un gentleman, Jimmy* – așa îi scrisese în scrisoare, ca un *gentleman adevărat* și nu se găsea nimic corespunzător în dulapul lui. Costumul ăsta îl aduseseră cu ei când s-au mutat din Coventry, chiar înainte de izbucnirea războiului, era una dintre acele puține rămășițe ale trecutului de care nu se putuse despărți. Totuși, Jimmy știa că nu e bine să o dezamăgească pe Dolly, când își punea ceva în mine, mai ales în ultima vreme. Se strecurase o răceală între ei în săptămânile din urmă, de când pierise familia ei; parcă se ferea de mila lui, prefăcându-se tare și curajoasă, încordându-se toată dacă încerca să o îmbrățișeze. Nici nu voia să vorbească despre moartea lor, aducând vorba, în schimb, tot timpul, despre stăpâna ei, vorbind despre bătrână cu mai multă afecțiune ca până atunci.

Jimmy era bucuros, desigur, că găsisse un sprijin în durerea ei, doar că îi părea rău că sprijinul acela nu era el.

Și-a scuturat capul. Ce ticălos încrezut putea fi! Să-și plângă singur de milă când Dolly se străduia să facă față unei pierderi atât de mari. Dar era atât de neobișnuit pentru ea, să se închidă așa! Îl speria de-a dreptul: i se părea că soarele se ascunsese după nori groși și își dădea seama cum ar fi dacă nu ar mai avea-o lângă el. De aceea seara asta era atât de importantă. Scrisoarea pe care i-o trimisese, insistența ca el să se îmbrace ca un dandy – era prima dată după bombardamentul de la Coventry când o văzuse că-i revenise buna dispoziție și nu putea să riște să o piardă din nou. Așa că și-a concentrat din nou atenția la costum. Aproape că nu putea să-și închipuie că-i venea bine: i se păruse întotdeauna că tatăl lui era uriaș îmbrăcat cu costumul ăsta. Iar acum i se părea că era doar un bărbat obișnuit.

Jimmy s-a așezat pe pătura ponosită de pe patul lui îngust și și-a luat șosetele. Una avea o gaură pe care tot amânase să o cârpească de săptămâni în șir, dar i-a răsucit vârful și l-a vârât sub talpă, într-o parte. Și-a mișcat degetele, privindu-și pantofii lustruiți de pe podea, apoi și-a aruncat ochii la ceas. Mai avea încă o oră până la întâlnire. Era gata prea devreme, dar nu era de mirare, căci era agil ca o pisică.

Și-a aprins o țigară și s-a întins pe pat, punându-și un braț sub cap. Simțea ceva tare sub el și, când a băgat mâna sub pernă, a găsit volumul *Oameni și șoareci*. Era împrumutat de la bibliotecă, același volum pe care îl împrumutase în 1938 și preferase să-l declare pierdut și să plătească pentru el decât să-l înapoieze. Îi plăcuse foarte mult, dar nu de aceea îl păstrase. Jimmy era superstițios: îl avusese la el în ziua aceea la mare, și o simplă privire la coperta cărții îi aducea în minte cele mai dulci amintiri. Și mai era locul perfect pentru a-și păstra averea cea mai de preț. Ascunsă între filele ei, unde nimănui nu i-ar fi trecut prin cap să o caute, se afla fotografia pe care i-o făcuse lui Dolly în ziua aceea, pe câmp. Jimmy a scos-o și a netezit un colț îndoit. A tras adânc un fum din țigară și l-a dat afară, mângâind cu degetul cel mare conturul părului ei, umerii, rotunjimea sânilor...

— Jimmy!

Taică-său scotocea prin sertarul cu tacâmuri în camera de alături. Jimmy își dădea seama că ar fi trebuit să meargă să-l ajute să găsească ce căuta. Dar nu s-a dus. Căutatul îi dădea ceva de făcut și, după știința lui Jimmy, omului îi este mereu mai bine dacă are de lucru.

S-a întors cu gândul la fotografie, așa cum făcuse de mii de ori de când o avea. Știa fiecare detaliu pe de rost, cum își răsucea părul pe deget, bărbia hotărâtă, provocarea din ochi, atât de caracteristică pentru Dolly, care se purta cu mult mai multă îndrăzneală decât avea de fapt. („Ceva care să-ți aducă aminte de mine“, și nu avusese cum să o mai uite.) Și acum mai simțea gustul sării și căldura soarelui pe piele, apăsarea trupului ei arcuit când a aplecat-o ca să o sărute.

— Jimmy! Nu găsesc asta... cum se cheamă, Jim, băiatule!

— Bine, tată! a strigat el, oftând, încercând să-și adune răbdarea. Vin acum!

A aruncat o privire mâhnită spre fotografie – era stânjenitor să se uite la sânul gol al fetei în timp ce tatăl lui se necăjea în partea cealaltă a peretelui. Jimmy a vârât fotografia între filele cărții și s-a ridicat în picioare.

Și-a pus pantofii, și-a legat șireturile, și-a scos țigara din gură, privind pereții micului său dormitor; muncise tot timpul de când începuse războiul și tapetul verde, decolorat era plin de fotografiile sale cele mai bune, cele care îi plăceau lui cel mai mult. Unele erau făcute la Dunkirk, cu un grup de bărbați atât de obosiți, că abia se mai țineau pe picioare, unul cu brațul pe umerii celuiilalt, altul cu un bandaj pătat pe ochi, toți înaintând tăcuți, privind în pământ, gândindu-se doar unde să pună piciorul, un alt soldat era adormit pe plajă, fără cizme, strângând disperat la piept canistra de apă; o învălmășeală îngrozitoare

de bărci și avioane care aruncă bombe de sus și bărbați care înaintaseră deja destul ca să fie împușcați, pe când se străduiau să scape din iad.

Apoi mai erau fotografiile pe care le făcuse în Londra, de când începuse bombardamentul. Jimmy și-a aruncat privirea spre o serie de portrete de pe peretele mai îndepărtat. S-a ridicat apoi ca să vadă mai bine. Familia aceea din cartierul East End târându-și într-o roabă ce le mai rămăsese din avutul lor; o femeie cu șorțul în față care-și agăța rufele la uscat pe frânghia din bucătăria care avea un sfert de zid lipsă, în care spațiul privat devenea brusc public, mama care citea povești înainte de culcare celor șase copii ai ei într-un adăpost; ursulețul Panda împăiat, cu o jumătate de picior rupt, femeia așezată pe un scaun cu o pătură pe umeri, pe fundalul flăcărilor care mistuiau ceea ce fusese casa ei, bătrânul care scoțoțește în dărâmături după câinele lui.

Toate astea îl obsedau. Uneori simțea că le fură o parte din suflet, capturându-le un moment intim atunci când îi fotografia, dar Jimmy nu trata lucrul acesta cu ușurință, era legat de eroii fotografiilor sale. Ei îl priveau de pe pereți și simțea că le este dator, nu numai pentru că fusese martor al unui anume moment din experiența lor umană, dar și pentru că avea datoria continuă de a le ține povestea vie. Auzea adesea anunțul la postul de radio BBC: „Trei pompieri, cinci polițiști și o sută cincizeci și trei de civili și-au pierdut viața“ (ce cuvinte simple, măsurate, care să exprime ororile pe care le trăise noaptea trecută!) și vedea aceleași rânduri tipărite în ziar și atât! Nu era timp pentru nimic altceva în zilele acelea, nu avea rost să pui flori și să lași mesaje, căci avea să se întâmple din nou în noaptea următoare. Războiul nu îți lăsa loc pentru dureri și slujbe de pomenire, așa cum văzuse când era mic la firma de pompe funebre a tatălui său, dar lui Jimmy îi plăcea să creadă că fotografiile sale reușeau într-un anume fel să păstreze amintirile. Că, într-o bună zi, când totul se va fi sfârșit, aceste imagini ar putea supraviețui și oamenii vor putea spune: „Așa a fost atunci“.

Până când a ajuns Jimmy în bucătărie, tatăl său uitase de nimicul pe care îl căuta și se așezase la masă, îmbrăcat cu pantalonii de pijama și maiou. Îi dădea canarului auriu firimituri de biscuiți pe care Jimmy i-i luase la chilipir.

— Uite, Finchie, îi spunea el, întinzându-i un deget printre gratiile coliviei. Haide, mănâncă, drăguțule. Bravo, ce băiat bun!

A întors capul când l-a auzit pe Jimmy în spatele lui.

— Ei, ia te uită! Ce elegant ești, băiete!

— Nu-i chiar așa, tată!

Tata l-a privit din cap până în picioare și Jimmy se ruga în sinea lui să nu își dea seama al cui e costumul. Nu că tatălui său i-ar fi păsat – bătrânul era generos peste măsură –, dar îi era teamă să nu-i stârnească amintiri care să-l tulbure și mai tare.

— Arăți foarte bine, Jimmy, a spus el în cele din urmă, clătinând din cap, cu buza de jos tremurându-i de mândrie părintească. Foarte bine, într-adevăr. Sunt mândru de tine, zău așa.

— Bine, tată, las-o mai moale, i-a răspuns Jimmy încetișor. O să mi se suie la cap dacă nu ești atent și-atunci n-o să mai ai trai bun cu mine.

Tatăl a zâmbit ușor, dând în continuare din cap.

— Unde ți-e cămașa, tată? E în dormitor? Mă duc să ți-o aduc, să nu răcești tocmai acum, nu?

Tata a pornit-o după el târșindu-și picioarele, dar s-a oprit la mijlocul coridorului. Când Jimmy s-a întors din dormitor l-a găsit tot acolo, cu o privire nedumerită de parcă ar fi încercat să-și amintească după ce plecase. Jimmy l-a apucat de cot și l-a condus cu grijă înapoi în bucătărie. L-a ajutat să-și pună cămașa și l-a așezat pe scaunul pe care stătea de obicei, căci dacă s-ar fi așezat pe oricare alt scaun n-ar

mai fi știut unde este.

Ceainicul era pe jumătate plin și Jimmy l-a pus la loc pe sobă să fiarbă. Ce ușurare să aibă din nou gaze – cu câteva nopți în urmă, conducta fusese lovită de o bombă și tatălui lui îi fusese foarte greu să se liniștească fără ceaiul lui cu lapte. Jimmy a luat o linguriță de fire de ceai, a scuturat-o cu grijă și a pus-o în ceainic, abținându-se să pună mai mult. Știa că magazinul Hopwood nu are prea multe rezerve și nu-și permitea să rămână fără.

— Vii diseară la cină, Jimmy?

— Nu, tată. Rămân în oraș până târziu, ți-am mai spus. Ți-am lăsat niște cârnați pe sobă.

— Bine.

— Sunt cârnați de iepure, n-avem încotro, dar ți-am găsit ceva special... nici n-ai să ghicești... o portocală!

— O portocală? chipul bătrânului s-a luminat de pâlpâirea unei amintiri. Am primit odată o portocală de Crăciun, Jimmy.

— Nu mai spune, tată!

— Demult, când munceam la fermă, ce portocală mare și frumoasă era! Dar mi-a mâncat-o pe furiș fratele meu, Archie.

Ceainicul a început să fluiera și Jimmy a mai pus apă. Tatăl lui începuse să plângă încetișor, așa cum făcea ori de câte ori își amintea de Archie, fratele lui mai mare care murise în război cu mai bine de douăzeci și cinci de ani în urmă, dar Jimmy nu l-a luat în seamă. Învățase în timp că lacrimile tatălui său pentru dureri trecute se vor usca la fel de iute cum se iscaseră și că cel mai bun lucru era să meargă mai departe ca și cum nimic nu s-a întâmplat.

— Da, dar nu se va întâmpla și de data asta, tată, nimeni nu o s-o mănânce pe asta în afară de tine.

A turnat lapte din belșug în ceașcă. Tatălui său îi plăcea ceaiul cu mult lapte, iar acesta era singurul lucru de care nu duceau lipsă, datorită domnului Evans și celor două vaci pe care le ținea în grajdul de lângă prăvălie. Cu zahărul era altă poveste, așa că Jimmy l-a înlocuit cu o linguriță rasă de lapte condensat, a amestecat și a dus ceașca și farfurioara pe masă.

— Ascultă, tată, cârnații o să stea calzi în tigaie până o să vrei să mănânci, așa că nu o să fie nevoie să dai drumul la gaz, ai înțeles?

Tata aduna firimiturile lui Finchie de pe fața de masă.

— Ai înțeles, tată?

— Ce să-nțeleg?

— Cârnații sunt prăjiți, așa că nu e nevoie să aprinzi gazul la sobă.

— Bine, a spus el sorbind din ceai.

— Și nu e nevoie nici să dai drumul la robinetul de apă, tată.

— Pentru ce, Jim?

— O să te ajut eu să te speli când mă întorc.

— Da' ce bine arăți! s-a mirat tata, privindu-l nedumerit pentru o clipă. Ieși undeva în seara asta?

— Da, tată, a răspuns Jimmy oftând.

— Te duci într-un loc frumos, nu-i așa?

— Mă întâlnesc cu cineva.

— Cu un prieten de gen feminin?

Jimmy nu s-a putut abține să nu zâmbească la auzul cuvintelor delicate rostite de tatăl lui.

— Da, tată, de gen feminin.

— Cineva special?

— Foarte special.

— Ei atunci, trebuie să o aduci acasă cândva, a urmat tata și în ochi i-a apărut o sclipire din inteligența și umorul lui obișnuit și lui Jimmy i s-a frânt brusc inima gândindu-se cum era atunci când el era mic și taică-său avea grijă de el.

Dar i s-a făcut rușine de îndată, căci avea douăzeci și doi de ani acum, era mult prea matur ca să îi fie dor de lucruri copilărești. Iar rușinea i-a sporit când tata a zâmbit, entuziasmat, dar șovăitor, și-a spus:

— Să o aduci pe tânăra domnișoară acasă într-o seară, Jimmy. Să o vedem și eu, și maică-ta dacă e bună pentru băiatul nostru.

Jimmy s-a aplecat să îl sărute pe taică-său pe frunte. Nu și-a mai bătut capul să-i explice nimic despre mama, că plecase, că-i părăsise pe amândoi de mai bine de zece ani, când a plecat în lume cu un tip cu o mașină elegantă și o casă mare. Ce rost avea să-i mai spună asta? Bătrânul era mulțumit să creadă că ieșise să se așeze la vreo coadă la alimentele date pe rație și ce drept avea el, Jimmy, să-i aducă aminte cum stăteau lucrurile? Viața era și așa destul de crudă în vremurile astea fără să mai fie nevoie de adevăruri care să o facă și mai rea.

— Ai grijă, tată, am să încui ușa după mine, dar doamna Hamblin, vecina, are cheia și te poate ajuta să cobori în adăpost dacă începe bombardamentul.

— N-ai de unde să știi, Jimmy. E deja șase și nici urmă de nemți. Poate că s-au hotărât să-și tragă sufletul în seara asta.

— N-aș băga mâna în foc. E o lună mare cât roata carului. Oricum, doamna Hamblin vine să te ia dacă sună alarma.

Tata se juca cu marginile coliviei lui Finchie.

— Ne-am înțeles, tată?

— Da, sigur că da. E în regulă, Jimmy. Petrecere frumoasă și nu-ți mai face atâtea griji. Bătrânul tău tată nu pleacă nicăieri. N-a plecat până acum și nici nu mai pleacă de-acum încolo.

Jimmy a zâmbit și a încercat să-și înghită nodul din gât, un amestec de dragoste și tristețe pe care nu putea să-l descrie, o tristețe stârnită de mult mai multe decât suferința tatălui.

— Așa te vreau, tată. Haide, bea-ți ceaiul și ascultă la radio. Nici nu o să-ți dai seama cum trece timpul până mă-ntorc.

*

Dolly trecea grăbită pe o stradă luminată de lună în cartierul Bayswater. Cu două zile în urmă căzuse o bombă pe o galerie de artă cu un pod plin de vopsele și lacuri, al cărei proprietar nu era acasă și nici nu se îngrijise să-și protejeze casa, și era vraște totul, cărămizi și bucăți de lemn ars, uși și ferestre scoase din țâțâni, maldăre de sticlă spartă peste tot. Dolly privise focul de pe acoperișul casei de la numărul 7, unde-i plăcea să stea uneori: o flacără mare în depărtare, limbi puternice și spectaculoase de foc care aruncau trâmbe de fum către cerul luminat.

Și-a îndreptat lanterna în jos, a ocolit un sac de nisip, era cât pe ce să-și piardă un toc într-o gaură lăsată de un proiectil și a fost nevoită să se ascundă de un gardian prea zelos care a fluierat după ea, atenționând-o să-și bage mințile în cap și să intre în casă, căci vedea și ea prea bine că era o noapte cu lună, tocmai bună pentru bombardament.

La început și lui Dolly îi era frică de bombe, dar în ultima vreme descoperise că îi plăcea să iasă pe

stradă în timpul bombardamentelor. Când i-a pomenit asta lui Jimmy, el s-a temut că, după ce se întâmplase cu familia ei, căuta deliberat să fie și ea lovită, dar lucrurile nu stăteau nicidecum așa. Pe când se grăbea pe străzile întunecate, noaptea, simțea ceva de-a dreptul înviorător, o ciudată ușurare ce o năpădea asemenea unei mari bucurii. N-ar fi plecat pentru nimic în lume din Londra, acolo pulsa viața, în bombardament, ceva ce nu se mai întâmplase până atunci și nici nu avea să se mai petreacă altă dată. Nu-i mai era frică deloc că ar putea fi lovită de bombe, era greu de explicat, dar era convisă că nu îi era scris.

Era grozav să înfrunte pericolul și să-și dea seama că nu-i era frică. Se simțea în al nouălea cer și nu era singura, un sentiment neobișnuit cuprinsese întreg orașul, lăsând impresia că toată lumea din Londra era îndrăgostită. În noaptea aceasta însă altceva, mai presus de emoția obișnuită, o făcea să se grăbească printre ruinele lăsate de bombardament. De fapt nici nu ar fi fost nevoie să se grăbească, plecase cu destul timp înainte, după ce îi administrase stăpânei ei cele trei porții obișnuite de sherry, suficiente să o cufunde într-un somn atât de profund, încât să nu audă nici cel mai puternic raid aerian (draga de ea era prea snoabă și prea întristată ca să meargă într-un adăpost), dar Dolly era atât de emoționată de ceea ce făcuse, încât nu mai putea să meargă normal, ci, împinsă de propriul curaj, ar fi putut alerga mai bine de o sută de kilometri fără să-și piardă răsuflarea.

A reușit însă să se stăpânească, trebuia să se gândească la ciorapi. Era ultima pereche fără fire duse și știa din propria experiență că nimic nu poate rupe ciorapii de nailon mai ușor decât o bucată de moloz de pe stradă. Dacă i-ar rupe și pe aceștia, ar fi nevoită să-și deseneze dunga cu creionul dermatograf, așa cum făcea triviala aceea de Kitty. Așa ceva nu o să i se întâmple ei! Ca să nu riște, a sărit în primul autobuz care a oprit la Marble Arch.

Mai era ceva loc în zona de stat în picioare din spate, așa că s-a furișat acolo, încercând să scape de răsuflarea sărată a unui bărbat îngâmfat care perora despre rațiile de carne și despre cum se face soteul de ficat. Abia s-a abținut să nu-i spună că rețeta lui e o porcărie și, de îndată ce autobuzul a intrat în Piccadilly Circus, s-a dat iute jos.

— Noapte bună, scumpo, i-a urat un bătrân îmbrăcat în uniforma Organizației pentru Prevenirea Raidurilor Aeriene²⁸ pe când autobuzul se pierdea în depărtare.

²⁸. ARP (Air Raid Precaution) – organizație britanică, înființată în 1924 pentru protejarea populației civile împotriva raidurilor aeriene.

Dolly i-a făcut cu mâna. Doi soldați aflați acasă în permisie, care lăläiau destul de matoliți *Nellie Dean*²⁹, au apucat-o fiecare de câte un braț când au ajuns în dreptul ei, învârtind-o în loc și sărutând-o fiecare pe câte un obraz. Dolly a râs și și-a luat rămas-bun, în timp ce ei și-au văzut veseli de drum.

²⁹. *Nellie Dean* – baladă sentimentală, foarte populară în Marea Britanie în prima jumătate a secolului XX.

La colțul dintre Charring Cross și Long Acre o aștepta Jimmy. L-a zărit imediat în piațeta luminată de lună, chiar în locul în care spusese că o va aștepta și s-a oprit brusc. Jimmy Metcalfe era fără îndoială un bărbat tare chipeș. Parcă ceva mai înalt decât și-l amintea ea, ceva mai slab, cu părul negru dat pe spate și cu obrajii încordați de parcă ar fi fost gata să spună ceva amuzant sau inteligent. Nu era chiar cel mai frumos bărbat pe care îl întâlnește (în vremurile acestea era chiar o datorie civică să clipești tandru către un soldat venit acasă în permisie), dar avea ceva special, poate vreo însușire animalică ascunsă – o forță fizică și morală – care îi făcea inima să-i sară din piept.

Era un om atât de bun, atât de cinstit și direct, încât, atunci când se afla în preajma lui, Dolly simțea că a câștigat un concurs. Uitându-se la el în noaptea aceea, îmbrăcat în costum de gală, așa cum îi

spusese ea, îi venea să țipe de bucurie. Îi stătea tare bine – și, dacă n-ar fi știut adevărul, chiar că l-ar fi luat drept un gentleman sadea. Și-a scos rujul și oglinjoara din poșetă, s-a aplecat puțin să vadă mai bine la lumina lunii și și-a conturat mai bine buzele. A mimat apoi un sărut și a închis iute oglinjoara.

Și-a privit haina maro pe care o alesese în cele din urmă, întrebându-se ce fel de blană avea la guler și manșete: nurcă probabil, deși putea foarte bine să fie și vulpe. Nu era chiar după ultima modă – avea cel puțin douăzeci ce ani –, dar în vremea războiului astfel de lucruri devin mai puțin importante. Și, pe deasupra, hainele foarte scumpe nu se demodează niciodată pe de-a întregul, cel puțin așa spunea lady Gwendolyn și ea se pricepea. Dolly a dus mâneca la nas. Când scosese haina din dulap, mirosea atât de tare a naftalină, că a trebuit să o agațe de geamul de la baie, apoi i-a dat cu parfum și acum mirosea mult mai bine. Aproape că nu ți-ai fi dat seama, mai ales că tot aerul din Londra mirosea a ars în ultima vreme. Și-a îndreptat cordonul cu grijă să nu i se vadă rosătura de molie din talie și s-a scuturat puțin. Era emoționată: abia aștepta ca Jimmy să dea cu ochii de ea. Și-a aranjat mai bine și broșa de diamante pe gulerul de blană, și-a îndreptat umerii și și-a aranjat buclele prinse cu agrafe pe ceafă. Trăgând adânc aer în piept, a pășit la lumină: o adevărată prințesă, o moștenitoare bogată, o fată ce avea lumea la picioare.

*

Era frig și Jimmy tocmai își aprinsese o țigară când a văzut-o. A fost nevoit să se uite de două ori ca să se convingă că tânăra care se îndrepta spre el era Dolly – haina elegantă, buclele castanii care străluceau în lumina lunii, pașii mari și tocurile care loveau cu siguranță asfaltul. Părea ireală: atât de frumoasă, de proaspătă și desăvârșită, că i se strângea inima. Se maturizase de când nu o mai văzuse. Și, mai mult decât atât – și-a dat el brusc seama, văzându-i siguranța nou dobândită și strălucirea, în vreme ce el se mișca stânjenit în costumul cel vechi al tatălui său –, se îndepărta de el. Iar distanța dintre ei îl izbea de parcă ar fi primit un pumn.

Ea s-a apropiat fără să rostească o vorbă, răspândind un val de parfum. Jimmy ar fi vrut să pară inteligent, delicat, să-i spună cât de desăvârșită era – singura femeie din lume pe care ar fi putut să o iubească vreodată. Ar fi vrut să-i spună cele mai nimerite cuvinte care să facă să dispară această distanță cumplită, să-i povestească despre succesul pe care îl avea, cât de entuziasmat era editorul lui în serile când își tipăreau publicația la timp, spunându-i ce șanse se vor ivi pentru Jimmy când se va termina toată tevatura asta cu războiul, ce faimă își va face cu fotografiile sale și ce de bani va câștiga. Dar frumusețea ei și contrastul cu ororile războiului, nenumăratele nopți când adormise închihuindu-și viitorul lor împreună, amintindu-și trecutul lor de la Coventry, picnicul de demult pe malul mării – toate acestea l-au făcut să-și piardă graiul. Așa că abia a putut să schițeze un zâmbet și, fără să stea pe gânduri, și-a înfipt mâna în părul ei și a sărutat-o.

*

Sărutul acela a declanșat totul. S-a simțit năpădită deopotrivă de o bine-venită liniștire a nervilor, dar și de un val de emoție, gândindu-se la ceea ce va urma. De când își concepusese planul, gândul nu-i dăduse pace nici o clipă și acum chiar se întâmpla. Era atât de nerăbdătoare să-l impresioneze, să-i dovedească că crescuse și că acum devenise o femeie de lume, nu școlărița pe care o cunoscuse cândva. Își lăsă un scurt răgaz să se liniștească, să se închihuie intrând în pielea personajului, înainte de a se

trage înapoi să-și ridice privirea spre chipul lui.

— Bună seara, i-a spus cu o voce ca a lui Scarlett O'Hara.

— Bună seara și ție!

— Ia te uită! Să dau de tine aici aici! Și îmbrăcat așa de elegant, pe deasupra, a urmat ea, atingându-i ușor reverele costumului.

— Țasta? O vechitură! a răspuns el ridicând din umeri.

Dolly a zâmbit, străduindu-se să nu râdă (el o făcea întotdeauna să râdă).

— Ei, bine atunci, a spus privind-l printre genele lăsate, cred că putem porni. Avem destule de făcut în seara asta, domnule Metcalfe.

S-a agățat de brațul lui, străduindu-se să nu îl tragă după ea, și au pornit-o grăbiți pe Charing Cross Road în jos, ca să se alătore cozii șerpuitoare de oameni dinaintea Clubului 400. Abia făceau câte un pas înainte, în timp ce dinspre est se auzeau bubuituri de tun și lumina reflectoarelor brăzda cerul asemenea scării lui Iacov.³⁰ Un avion a trecut pe deasupra capetelor lor tocmai când erau aproape de intrare, dar Dolly nu l-a luat în seamă. Nici măcar un bombardament de-adevăratelea n-ar fi convins-o să-și abandoneze locul în coadă. Au ajuns în capătul de sus al scărilor de unde auzeau muzica, rumoarea și râsetele dinăuntru, iar Dolly s-a simțit năpădită de o energie fără margini, care o amețea într-atât încât a fost nevoită să se țină strâns de brațul lui Jimmy ca să nu cadă.

³⁰. Aluzie la scara cerească din visul lui Iacov: „Și a visat că era o scară, sprijinită pe pământ, iar cu vârful atingea cerul; iar îngerii lui Dumnezeu se suiau și se pogorau pe ea“ (Geneza 28, 12).

— Să vezi ce-o să-ți placă înăuntru! i-a spus ea. Ted Heath și orchestra sa sunt de-a dreptul divini, iar domnul Rossi, patronul, e un drăguț.

— Dar tu ai mai fost aici și altă dată?

— Sigur că da, de nenumărate ori.

Asta era, desigur, o exagerare, fusese, ce-i drept, o singură dată. El era mai mare ca vârstă, avea o slujbă importantă, călătorea și întâlnea tot felul de lume, iar ea era tot ce fusese înainte și tare își dorea să-l convingă că era mai sofisticată decât ultima dată când o văzuse, să o dorească și mai tare. Dolly a râs și l-a strâns de braț.

— Ei, haide, nu face mutra asta! Ce, crezi că pot scăpa de Kitty dacă nu ies cu ea din când în când? Știi bine că doar pe tine te iubesc.

Au coborât scările și-au ajuns la garderobă, unde Dolly s-a oprit să-și lase haina. Inima i se zbătea în piept. Cât de mult așteptase acest moment! Iar acum se afla acolo. Gândul i-a zburat la toate poveștile spuse de bătrâna lady, la toate lucrurile pe care ea și cu Penelope le făcuseră împreună, balurile, aventurile, bărbații chipeși care alergaseră după ele prin toată Londra. S-a întors cu spatele la Jimmy și și-a lăsat haina să-i cadă de pe umeri. Și, în timp ce el o prindea, ea a făcut o piruetă lentă, așa cum făcuse de atâtea ori în închipuirile ei, și-apoi și-a dat la iveală ... (să bată tobele, doamnelor și domnilor!)... rochia.

*

Era roșie, strălucitoare, cădea impecabil, de parcă ar fi fost croită special ca să scoată în evidență toate rotunjimile, și Jimmy aproape că a scăpat haina din mână când a văzut-o. A măsurat-o cu privirea, fără să-și dea seama cum i-a dispărut haina din mână și s-a ales cu un bilețel în loc.

— Vai, Doll, arăți... rochia asta e incredibilă!

— Asta? E o vechitură! a răspuns ea, ridicând din umeri, cum făcuse și el mai devreme, afară.

Și-apoi i-a zâmbit, devenind din nou Dolly cea cunoscută, și când i-a spus „haide, să intrăm mai repede!“ lui i s-a părut firesc să fie acolo.

*

Dolly a privit cu atenție porțiunea de dincolo de cordonul roșu, micul ring de dans, locul pe care Kitty îl denumea „masa regală“, aflat chiar în dreptul orchestrei; crezuse că o va întâlni pe Vivien acolo, în seara aceea – Henry Jenkins era prieten cu lordul Dumphee, apăreau mereu împreună fotografiați în revista *The Lady* –, dar la o primă vedere nu a zărit pe nimeni cunoscut. Nu avea importanță, noaptea abia începea, familia Jenkins putea să-și facă apariția mai târziu. L-a condus pe Jimmy către fundul sălii, printre măsuțele rotunde, înghesuite, printre oameni care mâncau și dansau, până când au ajuns în fine în dreptul domnului Rossi, la capătul zonei separate cu cordonul roșu.

— Bună seara, i-a salutat el când i-a văzut, împreunându-și mâinile și făcând o mică plecăciune. Sunteți invitați la logodna lui Dumphee, nu-i așa?

— Ce club minunat aveți, a murmurat Dolly, fără să răspundă la întrebare. A trecut atâta timp, prea mult... Lordul Sandbrook și cu mine tocmai vorbeam că ar trebui să venim la Londra mai des. Nu-i așa, dragule? l-a întrebat pe Jimmy, zâmbindu-i încurajator.

O oarece încruntare a încordat sprâncenele lui Rossi, care încerca cu disperare să-și amintească de ei, dar i-a trecut iute. Anii îndelungați petrecuți la cârma clubului său îl făcuseră să știe cum să țină la suprafață vaporul lumii bune și să-și lingusească pasagerii.

— Scumpă lady Sandbrook, a început el, luându-i mâna lui Dolly și sărutând-o ușor. Locul ăsta a fost scufundat în beznă în lipsa dumneavoastră, dar acum, că v-ați reîntors, iată că s-au aprins luminile! Iar dumneavoastră, lord Sandbrook, bănuiesc că sunteți bine, nu-i așa? a întrebat întorcându-se spre Jimmy.

Jimmy nu a spus nimic și Dolly și-a ținut răsufierea, știa ce părere are el despre „jocurile“ ei, cum le numea el, și i-a simțit mâna încleștându-se pe spatele ei în clipa în care începuse să vorbească. Ca să fie sinceră până la capăt, incertitudinea reacției lui nu făcea decât să sporească senzația de aventură. Până să-i audă răspunsul, totul i se părea mărit dincolo de proporțiile obișnuite: își auzea bătăile inimii, un țipăt de bucurie din mulțime, pocnetul unui pahar de sticlă ce se spărgea undeva, acordurile orchestrei care începea alt cântec...

*

Italianul mărunțel care i se adresase cu numele altcuiva aștepta nerăbdător un răspuns, dar lui Jimmy i-a venit brusc în minte imaginea tatălui său acasă, în pijamaua lui cu dungii, pereții apartamentului lor cu tapetul verde decolorat, cu Finchie în colivia lui și firimiturile de biscuiți. Simțea privirea lui Dolly îmboldindu-l să-și joace rolul, știa că-l urmărea, știa ce ar fi vrut ea să spună, dar lui i se părea urât. Ar fi fost nerecunoscător de-a binelea față de bietul lui tată, a cărui minte era atât de confuză, care aștepta o soție ce nu va mai veni niciodată, plângea pentru un frate care murise cu douăzeci și cinci de ani în urmă și care, când văzuse apartamentul mizer de la Londra, spusese: „E grozav de frumos, Jimmy. Ai făcut o treabă grozavă, băiete, și eu, și mama suntem mândri de tine“.

A aruncat o privire piezișă spre Dolly și a văzut ceea ce se aștepta: speranță, întipărită pe fiecare

trăsătură a feței. Jocurile astea ale ei îl înnebuneau, nu făceau altceva decât să adâncească diferența între ceea ce dorea ea de la viață și ceea ce putea el să-i ofere. Dar erau totuși inocente, nu-i așa? Nu se va întâmpla nimic dacă în seara aceea Jimmy Metcalfe și Dorothy Smitham vor trece de partea cealaltă a cordonului roșu. Și, cum ea își dorea acest lucru atât de tare și se străduise atât să facă rost de rochia aceea și de toate celelalte și-l mai pusese și pe el să se îmbrace în costum – iar ochii ei, cu tot rimelul de pe gene, erau larg deschiși ca ai unui copil, iar el o iubea atât de mult –, nu putea să-i strice bucuria doar ca să-și satisfacă mândria prostească sau de dragul ideii că nu avea un statut social de care să se agațe. Oricum, nu era cazul acum, când, pentru prima dată de când își pierduse familia, Dolly părea că redevenise cea de altădată.

— Domnule Rossi, a spus el în cele din urmă, cu un zâmbet larg, întinzându-i hotărât mâna. Ce grozav să te revăd, bătrâne! a urmat pe tonul cel mai afectat pe care a putut să-l arboreze așa, pe nepregătite, rugându-se la Dumnezeu să-i reușească.

*

De partea cealaltă era la fel de minunat cum își închipuise. La fel de strălucitor cum înțelesese ea din povestirile lui lady Gwendolyn. Nu era *evident* diferit – covoarele roșii și pereții acoperiți cu brocart erau la fel, perechile dansau de ambele părți ale cordonului roșu, chelnerii purtau farfurii cu mâncare și pahare cu băutură de colo-colo – da, într-adevăr un privitor mai puțin inteligent nu ar fi putut distinge cele două părți, dar Dolly era pe deplin conștientă de existența lor și se bucura că era de partea aceasta a cordonului.

Și acum, că-și atinsese ținta, nu prea știa ce să mai facă. În lipsa unei idei mai bune, s-a servit cu un pahar de șampanie, l-a luat pe Jimmy de mână și s-a așezat pe o banchetă de pluș, lângă perete. De fapt, sincer vorbind, îi era suficient doar să privească: vâlmășagul veșnic schimbător al rochiilor colorate și al chipurilor zâmbitoare o vrăjea de-a dreptul. Un chelner s-a apropiat și i-a întrebat ce ar dori să mănânce, ea a cerut ouă și șuncă și au apărut pe dată, paharul ei de șampanie părea că nu se mai golește, iar muzica nu contenea.

— E ca-ntr-un vis, nu-i așa? l-a întrebat ea radioasă. Nu e minunat?

— Ba da, a răspuns fără convingere Jimmy, în timp ce-și aprindea o țigară.

A lăsat chibritul aprins să cadă într-o scrumieră de alamă și a tras adânc din țigară.

— Dar tu cu ce te mai lauzi, Doll? Ce mai face lady Gwendolyn? Tot mai stârnește flăcările iadului?

— N-ar trebui să spui una ca asta, Jimmy. Știi că poate m-am plâns cam mult la început, dar e o scumpă dacă o cunoști mai bine. Se bizuie pe mine destul de mult în ultima vreme, am devenit foarte apropiate, în felul nostru, a spus Dolly apropiindu-se ca Jimmy să-i aprindă țigara. Nepotul ei se teme că o să-mi lase mie moștenire casa.

— Cine ți-a spus asta?

— Doctorul Rufus.

Jimmy și-a dres vocea. Nu-i plăcea să audă de doctorul Rufus, chiar dacă Dolly îl asigurase de nenumărate ori că doctorul era tatăl prietenei ei și că era mult prea bătrân ca să fie interesat de ea în felul *acela*, așa că Jimmy s-a încruntat și a schimbat subiectul.

— Și Kitty ce mai face?

— Ei, Kitty... a șovăit Dolly, amintindu-și discuția fără nici un temei din seara trecută despre poveștile amoroase ale lui Vivien. Se ține bine... dar așa e întotdeauna genul ei de fată.

— Dar ce gen e ea?

— Vreau să spun că ar face mai bine să-și vadă de treaba ei și să nu-și mai bage nasul în ce se întâmplă pe stradă sau în cluburi. Dar probabil că așa sunt unii, nu se pot abține. Nu cred că ți-ar plăcea dacă ai cunoaște-o, a urmat, aruncându-i o privire lui Jimmy.

— Nu?

Dolly a clătinat din cap și a tras adânc din țigară.

— E tare bârfitoare și, trebuie s-o spun, cam flușturistică.

— Flușturistică? a repetat el cu un zâmbet amuzat. Vai de mine și de mine!

Dar ea vorbea serios – Kitty începuse să-și aducă tot mai des prietenii pe furiș seara în casă; credea că Dolly nu știe, dar trebuie să fii chiar surd să nu auzi uneori zgomotele!

— A, da! a spus Dolly, mișcând încoace și încolo vasul de sticlă de pe masă, cu o singură lumânare în el.

Nu îi povestise încă lui Jimmy despre Vivien. Nu-și dădea seama exact de ce, cu siguranță nu pentru că ar fi crezut că lui nu i-ar fi plăcut Vivien, dar simțea că e bine să țină secretă această prietenie care abia înflorea, ca ceva care să-i aparțină doar ei. În seara aceea totuși, avându-l dinaintea ochilor, amețită cum era un pic de șampania dulce pe care o sorbea, Dolly ardea de nerăbdare să-i povestească totul.

— De fapt, a început ea, simțindu-se brusc mai agitată, nu știi dacă ți-am pomenit în vreuna din scrisorile mele, dar mi-am făcut o nouă prietenă.

— Da?

— Vivien, a urmat ea, străbătută de un fior de bucurie la simpla pronunțare a numelui. E căsătorită cu Henry Jenkins... ai auzit de el, scriitorul. Locuiesc vizavi de noi, la numărul 25, și am devenit prietene destul de bune.

— Nu mai spune! a râs el. Ce coincidență ciudată! Tocmai am citit o carte de-a lui.

Dolly ar fi putut să-l întrebe care dintre cărți o citise, dar nu a făcut-o, căci nici nu-l asculta de fapt, în minte i se învălmășeau toate lucrurile pe care ar fi dorit să i le povestească despre Vivien.

— Dar ea e cu totul altceva, Jimmy. E frumoasă, ce-i drept, însă nu face caz de asta, și foarte bună, mereu gata să dea o mână de ajutor... Nici n-am apucat să-ți spun despre cantina pe care am deschis-o pentru soldați, nu-i așa? Eram sigură... Și-apoi ea înțelege ce mi s-a întâmplat mie... cu familia mea, în Coventry. Și ea e orfană, a fost crescută de un unchi după ce i-au murit părinții, într-o școală dintr-acelea vechi și grozave de la Oxford, construită pe moșia lor. Am apucat să-ți spun că e moștenitoarea unei mari averi? De fapt, ea e proprietara casei din Campden Grove, nu bărbatu-său... chiar ea, a spus Dolly, oprindu-se să-și tragă sufletul, nesigură că toate acestea erau adevărate. Dar nu se laudă cu asta...

— Pare nemaipomenită!

— Chiar este.

— Mi-ar plăcea s-o cunosc și eu.

— Ei... vezi, s-a bâlbâit Dolly. Sigur, într-o bună zi...

A tras adânc din țigară, întrebându-se mirată de ce ideea asta o făcea să simtă un fel de teamă. O întâlnire între Vivien și Jimmy nu figura în nici unul dintre planurile pe care le făcuse ea, căci, în primul rând, Vivien era o persoană foarte rezervată, iar Jimmy, ei bine, era doar Jimmy. Era dulce, bun și deștept, dar nu era chiar genul de om pe care să-l accepte Vivien ca prieten al lui Dolly. Și asta nu pentru că Vivien nu era cumsecade, dar era dintr-o altă categorie – de fapt aparținea ambelor categorii, dar Dolly, care fusese luată sub aripa lui lady Gwendolyn, învățase suficient de mult ca să fie acceptată de cineva de rangul lui Vivien. Dolly îl iubea prea mult ca să-l mintă, dar cu siguranță că l-ar fi jignit

dacă i-ar fi spus-o de-a dreptul. A întins mâna și i-a atins brațul, pigulindu-i o scamă de pe manșeta roasă a costumului.

— Acum toată lumea e atât de prinsă cu războiul ăsta, că nu mai are nimeni timp de întâlniri, nu-i așa?

— Dar eu aş putea oricând...

— Jimmy, ăsta e cântecul nostru! Nu vrei să dansăm? Haide să dansăm!

*

Părul ei mirosea a parfum, aroma aceea înnebunitoare pe care o simțise de când apăruse Dolly, izbitor de intensă și provocatoare, și Jimmy ar fi rămas așa în neștire, cu mâna pe ceafa ei, cu obrazul lipit de al ei, trupurile lor mișcându-se încet la unison. A dat uitării felul în care a schimbat vorba când i-a spus că ar vrea să o cunoască pe prietena ei, frântura de gând că distanța ce se adâncea între ei nu era pricinuită doar de dispariția familiei ei, ci și de această Vivien, doamna bogată de peste drum. Dar s-ar fi putut și să nu aibă nimic de-a face cu asta, lui Dolly îi plăcuse întotdeauna să aibă secrete. Și ce mai conta oricum, tocmai atunci, atât timp cât muzica cânta înainte?

Bineînțeles că nu conta, nimic nu durează o veșnicie și cântecul s-a terminat. Jimmy și Dolly s-au desprins unul de altul ca să aplaude și-atunci el a observat un bărbat cu o mustață subțire care se uita la ei de pe marginea ringului de dans. Asta nu ar fi fost o pricină de îngrijorare, dar bărbatul vorbea cu Rossi care se scărpină în cap cu o mână, făcând gesturi exagerate cu cealaltă și consultându-și ceea ce părea a fi un fel de listă.

Lista de invitați! S-a gândit Jimmy, tresărind, ce altceva putea fi?

Era cazul să se facă nevăzuți, discret, prin dreapta scenei. Jimmy a luat-o pe Dolly de mână, conducând-o degajat, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Se gândea că, dacă ar ieși iute și pe tăcute, ar putea să se strecoare pe sub cordonul roșu și să se piardă în mulțime, să scape neprinși, fără să pățească ceva.

Din păcate, Dolly avea alte gânduri, acum, că se văzuse pe ringul de dans, nu mai voia să plece nici în ruptul capului.

— Nu, Jimmy, ascultă... e *Serenada lunii!*

Jimmy a dat să-i explice, uitându-se peste umăr la omul cu mustața subțire, care se apropia de ei, cu țigara de foi între dinți și mâinile întinse.

— Lord Sandbrook, i s-a adresat el, cu zâmbelul acela larg al cuiva care are geamantane de bani ascunse sub pat, ei, bătrâne, ce mă bucur că ați putut veni!

— Lord Dumphee, și-a încercat Jimmy norocul. Felicitări pentru dumneata și pentru... logodnica dumitale. Ce petrecere grozavă!

— Ei, eu aş fi vrut o petrecere mai mică, dar știi cum e Eva...

— Sigur că știi! a râs Jimmy nervos.

Lordul Dumphee pufăia din țigara de foi scoțând fum ca o locomotivă. Ochii i se micșoraseră, după cum se gândea Jimmy, străduindu-se să-și reamintească de unde proveneau oaspeții aceștia necunoscuți.

— Sunteți oaspeții logodnicii mele! a exclamat el în cele din urmă.

— Da, așa e!

— Sigur că da! a încuviințat din cap lordul Dumphee, pufăind din nou din țigară tot mai mult fum.

Și tocmai când Jimmy credea că a scăpat, l-a auzit spunând:

— Doar că memoria asta a mea îngrozitoare, bătrâne, de vină e războiul și blestematele astea de nopți fără somn, dar eu nu-mi aduc aminte ca Eva să fi pomenit de vreun Sandbrook. Sunteți prieteni vechi, nu?

— Da, ne știm cu Ava de o groază de timp...

— Eva!

— Da, așa, a spus Jimmy împingând-o pe Dolly în față, ați cunoscut-o pe soția mea?

— Viola, s-a prezentat Dolly zâmbind mieroasă, Viola Sandbrook.

I-a întins mâna și lordul Dumphee și-a scos țigara de foi din gură și i-a sărutat-o. Apoi s-a dat puțin îndărăt, fără să-i dea drumul mâinii lui Dolly, sorbindu-i pofticios din ochi rochia și formele ce se ascundeau sub ea.

— Scumpule! s-a auzit de la celălalt capăt al ringului, iubitul meu Jonathan!

Lordul Dumphee i-a dat imediat drumul mâinii lui Dolly.

— A, a exclamat el, ca un școlar prins de dădacă uitându-se la poze rușinoase, uite că vine și Eva acum!

— Cât s-a făcut ceasul? a întrebat Jimmy, strângând-o de mână pe Dolly ca s-o avertizeze ce urma să facă. Iertați-mă, lord Dumphee, felicitări, dar Viola și cu mine trebuie să prindem trenul.

*

Acestea fiind zise, au luat-o la fugă. Dolly abia își putea stăpâni râsul pe când se năpusteau în mulțime, amestecându-se printre oamenii din clubul aglomerat, oprindu-se doar la garderobă, unde Jimmy a întins biletul și a luat haina lui lady Gwendolyn, după care au pornit-o pe scări în sus, urcând câte două trepte o dată și ieșind în întunericul rece al Londrei.

Pe urmele lor se luase cineva pe când alergau în Clubul 400, Dolly aruncase o privire în spate și zărise un om cu fața înroșită abia trăgându-și răsuflarea, ca un ogar lihnit, dar ei nu s-au oprit decât după ce au traversat strada Litchfield, unde s-au pierdut prin mulțimea care ieșea de la teatru și de la St. Martin's, apoi au cotit-o pe străduța Tower Lane. Doar acolo s-au oprit, cu răsuflarea tăiată și hohotind de râs, sprijiniți de un zid de cărămidă.

— Ce mutră a făcut! a exclamat Dolly încercând să-și recapete respirația. Vai, Jimmy nu cred că-am să pot uita asta cât oi trăi! Când ai pomenit de tren, a rămas... cu gura căscată.

Râsul lui Jimmy răsuna cald în întuneric. Era beznă unde se aflau, nici luna, plină cum era, nu reușise să-și răspândească lumina argintie pe sub streșini ca să pătrundă pe aleea îngustă. Dolly se simțea amețită, plină de viață, fericire și de acea forță nebănuită produsă de însușirea altei identități. Nimic nu o stârnea mai tare ca acel moment invizibil care marca trecerea de la Dolly Smitham la Altcineva. Cine era acel altcineva nu avea nici o importanță, ei îi plăcea emoția jocului, plăcerea sublimă a spectacolului. Ca și cum ar fi trăit viața altcuiva... ca și cum ar fi furat-o pentru o vreme.

Dolly și-a ridicat ochii la cerul plin de stele. De când cu camuflajul, se vedeau mult mai bine, asta era unul dintre lucrurile cele mai frumoase pe timp de război. Din depărtare se auzeau explozii devastatoare, tunurile antiaeriene țineau piept răspunzând cum puteau mai bine, dar acolo, sus, stelele sclipeau netulburate. Erau asemenea lui Jimmy – credincioase, temeinice, puteai conta pe ele.

— Tu chiar ai fi în stare să faci orice pentru mine, nu-i așa? a întrebat ea, zâmbind satisfăcută.

— Știi prea bine că așa face orice.

El se oprise din râs și atmosfera de pe alee s-a schimbat brusc, ca direcția unei pale de vânt. *Știi bine*

că aș face orice. Era conștientă de asta și, în clipa aceea, o încânta și o înspăimânta deopotrivă. Sau, mai degrabă, reacția ei îi producea aceste sentimente. Vorbele lui făceau să i se răsucescă ceva adânc în stomac. Tremura toată. Fără să se gândească prea mult, i-a apucat mâna pe întuneric.

Era caldă, netedă și mare. A ridicat-o și i-a sărutat ușor degetele. Îi auzea respirația și și-a potrivit și ea ritmul răsuflării cu al lui. Se simțea curajoasă, matură, puternică. Se simțea frumoasă și plină de viață. Cu inima zbatându-i-se năvalnic, i-a îndreptat mâna spre sânul ei. Din gâtul lui a răzbit un sunet moale, un oftat.

— Doll...

I-a închis gura cu un sărut ușor. Nu era cazul să vorbească tocmai acum, căci nu știa dacă ar mai avea acest curaj altă dată. Străduindu-se să-și aducă aminte tot ce le auzise pe Kitty și pe Louisa sporovăind și râzând în bucătăria din casa de la numărul 7, Dolly și-a coborât mâna, punând-o pe cureaua lui, apoi a lăsat-o să alunece și mai jos.

Jimmy a gemut, s-a aplecat să o sărute, dar ea și-a ferit buzele și i-a șoptit la ureche:

— Ziceai că ai face orice ți-aș cere?

El a încuviințat, cu capul sprijinit pe gâtul ei.

— Atunci, ce-ai zice dacă ai conduce-o pe fata asta acasă, ca să te-asiguri că ajunge cu bine în pat?

*

Jimmy a rămas treaz mult timp după ce Dolly adormise. Noaptea aceea fusese atât de extraordinară, încât parcă nu voia să se sfârșească încă. Nu voia să i se risipească farmecul. Undeva, în apropiere, a căzut o bombă, făcând tablourile de pe pereți să zornăie în ramele lor. Dolly s-a mișcat în somn, iar Jimmy i-a pus o mână ușor pe creștet.

Aproape că nu și-au spus nimic în drum spre Campden Grove, conștienți de însemnătatea cuvintelor ei, de faptul că se pășise peste un prag de unde nu mai exista întoarcere. Nu mai fusese niciodată în casa unde lucra și trăia Dolly. Bătrâna avea ideile ei despre asta, zicea ea, și Jimmy le respectase întru totul.

Când au ajuns în dreptul casei de la numărul 7, l-a lăsat pe el mai întâi să treacă printre sacii de nisip și să intre pe ușă, închizând-o apoi ușor în urma lor. În casă era mai întuneric decât afară, din pricina draperiilor, și Jimmy era cât pe ce să se împiedice, dar Dolly a aprins o veioză la capătul scării. Becul a răspândit un cerc de lumină plăpândă pe covor și pereți și a putut să-și dea seama pentru prima oară cât de grandioasă era casa în care trăia Dolly. Dar nu au pierdut prea mult timp acolo, ceea ce i-a prins bine, căci măreția îl tulbura. Era un exemplu despre ceea ce ar fi dorit el să-i ofere și nu putea, și se simțea stânjenit să o vadă atât de degajată acolo.

Ea și-a desfăcut bareta pantofilor cu toc, i-a scos și i-a apucat cu un singur deget, luându-l de mână. Apoi i-a făcut semn cu capul, pornind-o în sus pe scări.

*

— O să am grijă de tine, Doll, îi șoptise el pe când se îndreptau spre dormitor.

Nu mai știa ce să-și mai spună și rămăseseră unul lângă altul, în picioare, lângă pat, așteptând ca celălalt să facă prima mișcare. Ea a râs auzind cuvintele lui, dar avea un tremur nervos în voce și-i era cu atât mai dragă pentru șovăiala tinerească pe care o trăda râsul ei. Încă de acolo, de pe străduța întunecată, când îi făcuse propunerea să vină cu ea, se simțise un pic descumpănit, dar acum, auzindu-i

râsul și simțindu-i teama, Jimmy se simțea din nou stăpân pe el.

O parte a sufletului lui îl îndemna să-i sfâșie rochia de pe ea, dar a întins doar mâna și și-a strecurat un deget pe sub una din bretelele subțiri. În ciuda frigului de afară, pielea ei era fierbinte, și a simțit-o tremurând la atingere. Mișcarea ușoară și neașteptată i-a tăiat respirația.

— Am să am grijă de tine a repetat. Mereu.

Ea nu a mai râs de data aceasta și el s-a aplecat să o sărute. Doamne, cât de minunat era! A început să-i desfacă nasturii rochiei roșii apoi i-a tras bretelele de pe umeri și a lăsat-o să-i cadă la picioare. Ea a rămas nemișcată dinaintea lui, privindu-l țintă, cu pieptul ridicându-i-se și coborându-i la fiecare respirație. Apoi a zâmbit, cu unul dintre acele zâmbete șmecherești care-l întăreau și chinuiau și, înainte să-și dea seama ce urma să se întâmple, ea a început să-i scoată cămașa din pantaloni...

A mai căzut încă o bombă și de deasupra ușii a început să cadă praf de tencuială. Jimmy și-a aprins o țigară în timp ce se auzea replica tunurilor antiaeriene. Dolly dormea netulburată, cu genele lipite de obrazii umezi. I-a mângâiat ușor brațul. Ce prost fusese, să refuze să se căsătorească cu ea când aproape că-l implorase! Și-și făcuse atâtea griji de distanța pe care o simțea că se instalează între ei, fără să se oprească o clipă să se gândească cât contribuia și el la adâncirea ei. Ideile învechite pe care le avea despre căsătorie și bani. Și totuși, văzând-o în seara aceasta așa cum nu o mai văzuse niciodată până atunci, dându-și seama cât de ușor ar fi putut să o piardă în lumea asta nouă a ei, i-a limpezit mintea. Avea mare noroc că îl așteptase, că mai nutrea încă aceleași sentimente pentru el. Jimmy a zâmbit, netezindu-i părul întunecat și lucios. Și dovada era tocmai că se afla acolo, în pat, lângă ea.

La început trebuia să locuiască în apartamentul lui – nu era ceea ce visase el pentru Dolly, dar tatăl lui abia se obișnuise acolo și nu avea rost să se mute cât mai dura încă războiul. Când avea să se termine, vor putea să caute altceva într-o zonă mai bună, s-ar putea interesa chiar și la bancă să facă un împrumut să-și ia o casă a lor. Jimmy pusese ceva bani deoparte – aduna de ani de zile fiecare bănuț într-un vas – iar editorul lui era foarte entuziasmat de fotografiile sale.

A mai tras încă un fum.

Pentru moment însă, erau nevoiți să facă o nuntă ca-n vreme de război și nu era nimic rușinos în asta. Era chiar romantic, se gândea el – dragoste în vremuri de război. Dolly va arăta minunat, indiferent cum ar fi, prietenele ei ar putea să-i fie domnișoare de onoare, Kitty și prietena ei cea nouă, Vivien, al cărei nume îi crea o senzație de stânjenală, și poate chiar lady Gwendolyn Caldicott, în locul părinților ei, iar Jimmy avea și inelul cel mai potrivit. Fusese al mamei lui și îl ținea acum într-o cutie de catifea neagră, ascuns într-un sertar din dormitor. Îl lăsase pe perna tatălui lui, când i-a părăsit, cu un bilet în care a explicat de ce plecase. Jimmy îl păstrase de-atunci, la început cu gândul să i-l dea înapoi când se va întoarce, mai târziu, ca să aibă ceva care să-i amintească de ea, apoi, pe măsură ce înainta și el în vârstă, ca să-l poată oferi într-o bună zi femeii pe care o iubea. O femeie care nu îl va părăsi.

Jimmy își iubise nespun mama când era mic. Ea a fost vraja lui, prima lui iubire, astrul cel mare și strălucitor ale cărui luciri și umbre îi subjugau sufletul lui de copil. Își aducea aminte cum îi spunea o poveste când nu putea să doarmă. Era despre *Steaua privighetorii*, un vapor fermecat, spunea ea, un galion mare și vechi cu pânze mari și puternice, cu catarg zdravăn, care plutea pe marea somnului, noapte de noapte, în căutare de aventuri. Ea se așeza lângă el, pe marginea patului, și-i mângâia părul și născocea povești cu vaporul minunat, iar vocea ei șoptindu-i despre călătoriile nemaipomenite îl liniștea. Și numai când plutea pe aripa somnului, ademenit de vapor către marea stea de la răsărit, se apleca spre el și-i spunea încetșor la ureche: „Haide, du-te, scumpule, ne vedem la noapte, pe puntea *Stelei privighetorii*. Să mă aștepți, ai grijă! O să vezi ce aventură grozavă o să avem!”

O crezuse mereu. Chiar și după ce plecase cu tipul celălalt – bogatul cu vorba dulce și mașina mare și scumpă – își spunea singur povestea în fiecare noapte, fiind convins că o va revedea în somn, o va apuca în brațe și o va aduce înapoi acasă.

Crezuse că nu va mai exista vreo femeie pe care să o iubească atât de mult. Dar apoi a cunoscut-o pe Dolly.

Jimmy și-a terminat țigara și s-a uitat la ceas, era aproape cinci. Era mai bine să plece acum dacă voia să ajungă acasă la timp ca să-i facă un ou tatălui lui pentru micul dejun.

S-a ridicat cât a putut de ușor, și-a tras pantalonii și și-a închis cureaua. A mai adăstat o clipă, uitându-se la Dolly, și s-a aplecat să o sărute ușor pe obraz.

— Ne vedem pe puntea *Stelei privighetorii*, i-a spus încetișor.

Ea s-a mișcat, dar nu s-a trezit și Jimmy a zâmbit.

S-a strecurat pe scări în jos și a ieșit în aerul înghețat și cenușiu, înainte de ivirea zorilor. Avea să ningă, simțea mirosul zăpezii în nări, și scotea vălătuci de abur pe măsură ce înainta, dar nu îi era frig. Dolly Smitham îl iubea, aveau de gând să se căsătorească și nimic nu va mai fi greu de-acum încolo.

13

Greenacres, 2011

În timp ce mânca de seară – fasole boabe pe pâine prăjită –, lui Laurel i-a trecut prin minte că era prima dată când se afla singură la Greenacres. Nu se auzeau nici mama, nici tata care să-și vadă de treburile lor în camera de alături, nici surorile ei gălăgioase care să facă podelele să scârțâie deasupra, nici frățiorul cel mic și nici animalele lor iubite. Nici măcar vreo găină care să clocească în vreuna dintre cutiile de afară. Laurel locuia singură la Londra, așa trăise cea mai mare parte a celor patruzeci de ani de când era acolo, și chiar îi făcea plăcere să fie singură. În seara aceasta însă, înconjurată de suspinele și sunetele copilăriei, se simțea năpădită de o singurătate a cărei profunzime o uimea.

— Ești sigură că te descurci? o întrebuse Rose în după-amiaza acea, înainte de a pleca.

A mai adăstat în hol, răsucindu-și șiragul lung de mărgele africane și înclinând capul spre bucătărie.

— Aș putea să rămân cu tine, să știi! Nu m-ar deranja deloc. De fapt, n-ar trebui să rămân? Am s-o sun pe Sadie și-am să-i spun că n-am să mai pot ajunge.

Ce răsturnare ciudată de situație... ca Rose să fie cea care își face griji pentru Laurel! Asta o luase prin surprindere.

— Vorbești prostii! i-a spus, poate puțin cam aspru. O să mă descurc foarte bine de una singură.

— Nu știi ce să zic, Lol, a răspuns Rose, fără prea multă convingere, doar că... nu-ți stă în fire să suni așa, din senin. Ești mereu atât de ocupată și-acum așa, din senin...

Mărgelele erau cât pe ce să se deșire.

— Știi ce? De ce n-aș suna-o pe Sadie să-i spun că ne întâlnim mâine? Nu-i nici o problemă!

— Te rog frumos, Rose, a început Laurel, exasperată, cu tonul cel mai convingător cu putință, pentru numele lui Dumnezeu, du-te să te întâlnești cu fiică-ta! Ți-am mai spus, am venit să mă odihnesc puțin înainte de a începe filmările la *Macbeth*. Să-ți spun drept, de-abia aștept să am parte de un pic de liniște.

Și chiar avusese nevoie. Era bucuroasă că Rose putuse să o aștepte și să-i dea cheile, dar acum mintea îi era plină de toate cele știute și mai ales de ceea ce avea nevoie să mai descopere din trecutul mamei și de abia aștepta să intre în casă și să-și limpezească gândurile. În timp ce se uita după mașina lui Rose care se făcea nevăzută pe alee, se simțea năpădită de o mare nerăbdare. De parcă ar fi simțit începutul a

ceva nou. Ajunsesse aici, în fine! Reușise, își lăsase viața ei de la Londra, ca să deslușească până la capăt secretul familiei ei.

Acum însă, rămasă singură în salon, doar în tovărășia farfuriei goale și cu o noapte lungă înaintea, simțea cum i se mai înmoaie hotărârea. Poate că n-ar fi fost rău să accepte oferta lui Rose, sporovăiala blândă a surorii ei era cel mai nimerit lucru care să-i împiedice mintea să nu o ia razna. Nu i-ar fi prins rău ajutorul ei. Problema erau umbrele, amintirile, căci evident că nu era singură, le vedea peste tot: ascunzându-se pe la colțuri, în susul și în josul scărilor, lipăind pe dalele băii. Fetițe desculțe, în cămăși de noapte, silueta înaltă și subțire a tatei care fluiera în umbră, dar cea mai prezentă era mama, o vedeai peste tot, era sufletul casei de la Greenacres, iar pasiunea și energia ei se răspândeau în fiecare dușumea, în fiecare geam, în fiecare piatră.

Se afla în colțul camerei chiar acum – Laurel o vedea cum împacheta un cadou pentru ziua de naștere a lui Iris. O carte de istorie antică, o enciclopedie pentru copii – își aducea aminte cât o impresionaseră frumoasele ilustrații în alb-negru, oarecum misterioase, ce descriau locuri de demult. Cartea aceea se păruse extrem de importantă lui Laurel și fusese geloasă când Iris o despachetase a doua zi dimineață în patul părinților și începuse să răsfoiască paginile cu atenția posesorului, așezându-i mai bine panglica ce folosea ca semn de carte. Laurel, care nu avusese parte de prea multe cărți, și-o dorea și ea.

Familia lor nu era prea amatoare de cărți – lumea era surprinsă să afle asta –, dar nu trăiseră fără povești. Tata avea o mulțime de anecdote pe care le povestea la masă, iar Dorothy Nicolson era genul de mamă care prefera să născocească povești decât să le citească din cărți.

— Ți-am povestit vreodată, o întrebă ea pe când Laurel era mică și nu voia să adoarmă, despre *Steaua privighetorii*?

Laurel a dat din cap dornică să afle. Îi plăceau poveștile mamei.

— Cum de nu ți-am spus? Ei, atunci înțeleg... chiar mă întrebam de ce nu te-am văzut niciodată acolo!

— Unde, mămico? Ce e *Steaua privighetorii*?

— Cum ce e? E drumul către casă, aripioară, și către dincolo...

— Încotro? a întrebat Laurel nedumerită.

— Peste tot, oriunde... i-a răspuns ea zâmbind, cu surâsul acela care o făcea pe Laurel să se bucure că e în preajma ei, și s-a aplecat spre ea, ca și când ar fi vrut să-i spună un secret, cu părul negru căzându-i peste un umăr.

Lui Laurel îi plăcea să afle taine și le păzea cu sfințenie, așa că a ascultat cu mare atenție când mama i-a spus:

— *Steaua privighetorii* e un vapor mare care pleacă în fiecare seară de la malul somnului. Ai văzut vreodată vreo imagine a unui vapor de pirați cu pânze albe, umflate de vânt și cu scări de frânghii care se leagănă în bătaia brizei?

Laurel a dat din cap încrezătoare.

— Atunci ai s-o recunoști când ai să o vezi, căci chiar așa arată. Are cel mai drept catarg din câte-ți poți închipui, cu un stindard chiar în vârf, de pânză argintie cu o stea albă și o pereche de aripi în mijloc.

— Și cum o să mă urc pe punte, mami?

— Asta e partea cea mai frumoasă, a râs ea, nu e nevoie decât să vrei și, când ai să adormi, ai să te trezești pe puntea ei, gata să pornești spre marea aventură.

— Și-ai să fii și tu acolo, mami?

Dorothy avea privirile pierdute, o expresie misterioasă pe care o dobânda câteodată, de parcă și-ar fi

adus aminte ceva care o întrista puțin. Dar apoi a zâmbit și i-a ciufulit părul lui Laurel.

— Sigur că am să fiu, drăguțo! Ce, crezi c-am să te las singură?

*

În depărtare s-a auzit șuieratul unui tren întârziat în gară și Laurel a oftat. Eco-ul se izbea de pereți și s-a gândit să dea drumul la televizor, doar ca să aibă un zgomot prin preajmă. Mama refuzase cu încăpățănare să treacă la un televizor cu telecomandă, așa că a deschis vechiul radio, potrivindu-l pe postul BBC Radio 3 și a început să citească.

Era cel de-al doilea roman al lui Henry Jenkins, *Muza fără voie*, și trebuie spus că Laurel îl citea cu greu. De fapt, se întreba dacă omul nu era de-a dreptul misogin. Cu siguranță că personajul principal, Humphrey (la fel de irezistibil ca și personajul masculin din celălalt roman) avea idei preconcepute despre femei. Una era adorația, dar el o socotea pe soția lui, Viola, o posesiune prețioasă, nu o femeie în carne și oase. Viola era un „suflet sălbatic“, adus la Londra ca să fie civilizat – de către Humphrey, de bună seamă –, dar pe care orașul nu trebuia să-l „corupă“. Laurel și-a dat ochii peste cap, enervată. Parcă și-ar fi dorit ca Viola să-și ridice poalele rochiei ei frumoase și să o rupă la fugă cât o țin picioarele.

Dar ea nu a făcut-o, de bună seamă, a acceptat să se mărite cu eroul ei – asta era de fapt povestea lui Humphrey. La început, fata îi plăcuse lui Laurel, părea o eroină inteligentă și de toată isprava, imprevizibilă și proaspătă, dar, pe măsură ce citea mai departe, aceste trăsături dispăreau. Laurel își dădea seama că era nedreaptă: biata Viola abia devenise adultă și nu putea fi învinuită că nu avea prea mult discernământ. Și, de fapt, ce experiență avea Laurel ca să vorbească? Ea, care nu fusese în stare să mențină o relație mai mult de doi ani? Totuși, căsătoria Violei cu Humphrey nu era idealul lui Laurel de poveste romantică. A mai rezistat preț de două capitole, în care cei doi au ajuns la Londra și s-a început construirea coliviei de aur pentru Viola. Era prea mult și Laurel a închis cartea cu zgomot, mânioasă.

Nu era decât ora nouă, dar Laurel era obosită după călătoria din timpul zilei și voia să se scoale de dimineață ca să ajungă la spital devreme, sperând să o găsească pe mama în formă. Phil, soțul lui Rose, îi adusese o mașină din garajul lor, un Mini din 1966, verde ca un cosaș, cu care urma să plece în oraș de îndată ce era gata. Ținând cartea sub braț, și-a spălat farfuria și s-a dus sus la culcare, lăsând parterul întunecat al casei Greenacres la cheremul fantomelor.

*

— Aveți noroc, i-a spus lui Laurel sora cea morocănoasă, când a ajuns la spital a doua zi, dar pe un ton ce prevestea o nenorocire. S-a trezit și e destul de vioaie. Petrecerea de săptămâna trecută a obosit-o, să știți, dar de obicei vizitele familiei le fac tare bine. Încercați însă să nu o obosiți prea tare.

Și-apoi a zâmbit cu o remarcabilă lipsă de căldură și și-a îndreptat din nou atenția spre fișe.

Laurel a renunțat la planurile entuziaste și a pornit-o de-a lungul coridorului zugrăvit în bej. A ciocănit încetișor când a ajuns la ușa mamei. Neprimind nici un răspuns, a deschis-o ușurel. Dorothy se afla așezată pe un fotoliu, cu spatele spre ușă și Laurel și-a închipuit la început că dormea. Doar când s-a apropiat tiptil și-a dat seama că mama ei era trează și că privea cu atenție ceva ce ținea în mână.

— Bună dimineața, mami, a spus Laurel.

Bătrâna a tresărit și a întors capul, avea ochii împăienjeniți, dar a zâmbit când și-a recunoscut fiica.

— Laurel, a șoptit ea. Credeam că ești la Londra!

— Da, am fost, dar m-am întors.

Mama nu a întrebat de ce și Laurel și-a spus că, poate, după o anumită vârstă, când ți se ascund atâtea, când numeroase amănunte ale vieții sunt discutate și decise în altă parte, uneori prost auzite și înțelese, nu mai poți fi luat prin surprindere. Se întreba, de asemenea, dacă nu cumva și ea va descoperi într-o bună zi că nu era nici posibil și nici recomandabil să știi totul cu precizie. Ce idee groaznică! A dat deoparte măsuța pe rotile și s-a așezat pe un scaun cu acoperitoare de plastic.

— Ce ai acolo? a întrebat arătând cu capul spre obiectul din poala mamei. O fotografie?

Dorothy i-a întins cu mâna tremurătoare o ramă micuță de argint, veche și zimțată, dar proaspăt lustruită. Laurel nu o știa.

— E de la Gerry, a spus mama, cadou de ziua mea.

Era cadoul perfect pentru Dorothy Nicolson, ocrotitoarea obiectelor aruncate, iar gestul era tipic pentru Gerry. Tocmai când părea total rupt de lume și de cei ce trăiesc în ea, reușea să dea o lovitură ce dovedea o intuiție surprinzătoare. Laurel s-a simțit cuprinsă de remușcări gândindu-se la fratele ei: îi lăsase un mesaj pe telefonul lui de la universitate – trei mesaje, de fapt, de când se hotărâse să plece din Londra. Se temea că ultimul, pe care i-l lăsase noaptea târziu, după ce băuse o jumătate de sticlă de vin roșu, fusese ceva mai explicit decât celelalte. Îi spusese că pleca acasă la Greenacres și că era hotărâtă să descopere ce se întâmplase „demult, când eram noi copii” și că celelalte surori ale lor nu știu nimic și are nevoie de ajutorul lui. În momentul acela i se păruse o idee bună, dar nu primise nici un răspuns.

Laurel și-a pus ochelarii ca să vadă mai bine fotografia sepia.

— O nuntă, a spus ea, privind șirurile de oameni îmbrăcați festiv. Nu e nimeni cunoscut, nu?

— Ce obiect de preț, a spus mama, clătinând tristă din cap, fără să răspundă la întrebare, l-a găsit la un magazin de caritate³¹. Oamenii ăștia... ar trebui să stea undeva, pe pereții unei case, nu să zacă într-o cutie de lucruri nedorite... E groaznic cum aruncăm lucrurile, nu?

³¹. *Charity shop* (engl.) – magazin unde se vând obiecte donate, fondurile obținute fiind folosite în scopuri caritabile.

Laurel a încuviințat.

— Ce fotografie frumoasă! a exclamat ea, trecându-și degetul cel mare peste sticlă. E din timpul războiului, după haine, deși ginerele nu e în uniformă.

— N-au purtat toți uniformă.

— Te referi la cei care s-au eschivat...

— Au fost și alte motive.

Dorothy a luat fotografia înapoi, s-a uitat la ea îndelung și apoi a întins mâna tremurătoare ca să o pună lângă fotografia propriei ei nunți sărăcicioase.

Dacă tot vorbiseră despre război, Laurel a socotit că era o ocazie bună și s-a simțit năpădită de emoție. Cu siguranță era cel mai potrivit moment să deschidă discuția despre trecutul mamei.

— Dar tu ce-ai făcut în timpul războiului, mami? a întrebat cu o degajare prefăcută.

— Am lucrat la Serviciul Feminin Voluntar.

Chiar așa, fără nici o șovăire sau împotrivire, nimic care să sugereze că era pentru prima dată când mama și fiica atingeau acest subiect. Laurel a urmat cu interese firul ideii.

— Adică tricotai șosete și hrăneai soldații?

Mama a dat din cap.

— Aveam o cantină într-o biserică din preajmă. Serveam supă... uneori aveam și o cantină mobilă.

— Cum, ieșeați pe străzi, printre bombe?

O altă înclinare ușoară a capului.

— Mami... abia a putut rosti Laurel, uimită atât de conținutul răspunsului, cât și de faptul că îl primise până la urmă. Ai fost foarte vitează!

— Ba nu, a răspuns Dorothy cu o aspră surprinzătoare, au fost alții mult mai viteji decât mine.

Buzele îi tremurau.

— Dar nu ne-ai povestit niciodată.

— Nu.

Dar de ce? ar fi vrut Laurel să întrebe. *Spune-mi!* De ce era așa o taină mare? Henry Jenkins și Vivien, copilăria mamei în Coventry, anii de război dinainte de a-l întâlni pe tata... Ce se întâmplase de o făcuse pe mama să se agațe atât de puternic de cea de-a doua șansă, să fie în stare să omoare un om care amenința să dezgroape trecutul?

— Mi-ar fi plăcut să te cunosc atunci, i-a spus ea în schimb.

— Asta n-ar fi fost cu puțință, a răspuns Dorothy zâmbind vag.

— Știi ce vreau să spun!

Mama s-a mișcat pe scaun, cu o grimasă ce-i încrețea ridurile frunții pergamentoase.

— Nu cred că m-ai fi plăcut foarte mult.

— Ce vrei să spui? De ce?

Gura lui Dorothy s-a crispat, de parcă cuvintele pe care voia să le spună nu ar fi putut să iasă.

— Dar de ce, mami?

Dorothy s-a străduit să zâmbească, dar o nuanță a vocii și o sclipire din ochi au trădat-o.

— Oamenii se schimbă când îmbătrânesc... devin mai înțelepți, iau decizii mai bune... am îmbătrânit tare, Laurel. Oricine trăiește atât de mult ca mine nu poate să nu adune o mulțime de regrete... despre lucruri pe care le-au făcut în trecut... lucruri pe care ar fi dorit să le fi făcut altfel.

Trecut, regrete, oameni care se schimbă – Laurel s-a înfiorat că, în fine, ajunsese la acest subiect.

— Ce fel de lucruri, mami? a urmat ea, străduindu-se să pară degajată, ca o fiică care își întreabă mama despre viața ei. Ce ai fi făcut altfel?

Dar Dorothy nu mai auzea, privea în depărtare, iar degetele frământau marginea păturii din poală.

— Tata îmi tot spunea că o să dau de bucluc dacă nu am grijă...

— Păi toți părinții spun asta, a zis Laurel cu băgare de seamă. Sunt convinsă că tu n-ai făcut nimic mai rău decât oricare dintre noi.

— El a încercat să mă avertizeze, dar eu n-am ascultat niciodată. Am fost pedepsită pentru deciziile mele proaste. Laurel, am pierdut tot... tot ce am iubit.

— Cum, ce s-a întâmplat?

Dar efortul vorbirii și amintirile ce i le stârnise o istoviseră pe Dorothy – slăbise vântul ce-i sufla în pânze – și se lăsase moale pe perne. Buzele i se mai mișcau încă, fără să scoată însă vreun sunet, și după o vreme a renunțat, întorcându-și capul spre fereastra aburită.

Laurel i-a privit chipul cu atenție, dorindu-și să fi fost o altfel de fiică, să fi avut mai mul timp, să fi putut să dea timpul înapoi și să o ia de la capăt, nu să lase totul la sfârșit și să se pomenească stând lângă patul de spital al mamei cu atâtea întrebări fără răspuns.

— Ei, uite, a reluat ea vorba, vioaie, încercând o altă pistă. Rose mi-a arătat ceva foarte deosebit.

A luat albumul de familie de pe raft și a scos fotografia mamei și a lui Vivien. Deși se străduia din răsputeri să se stăpânească, și-a dat seama că îi tremurau degetele.

— Era pe undeva, printr-un cufăr, cred, la Greenacres.

Dorothy a apucat fotografia și s-a uitat la ea.

Pe coridor se auzeau uși închizându-se și deschizându-se, o sonerie îndepărtată, mașinile se opreau și porneau pe alea de afară.

— Erați prietene, a îndemnat-o Laurel.

— În timpul războiului, a șoptit mama, înclinând ușor capul.

— O chema Vivien.

De data aceasta, Dorothy a ridicat ochii. Chipul ei zbârcit a fost o clipă străfulgerat de surpriză, apoi de altceva. Laurel tocmai voia să îi amintească despre dedicația de pe carte când a auzit-o spunând aproape imperceptibil:

— A murit. Vivien a murit în război.

Laurel și-a amintit că citise asta în *faire part*-ul lui Henry Jenkins.

— În bombardament.

Mama nu a dat nici un semn că ar fi auzit. Privea din nou fotografia. Ochii îi erau pierduți, iar obrajii i se umeziseră.

— Abia mă mai recunosc, a urmat mama cu o voce pierdută, bătrânească.

— A trecut foarte mult timp.

— O altă viață...

Dorothy a scos o batistă mototolită de undeva și și-a șters obrajii.

Continua să vorbească încetișor sub batistă, dar Laurel nu distingea toate cuvintele: ceva despre bombe și zgomot și teama de a o lua de la început. S-a apropiat mai tare, înfiorată că răspunsurile ar putea fi atât de aproape.

— Ce vrei să spui, mami?

Dorothy s-a întors către Laurel cu o privire îngrozită de parcă ar fi văzut o nălucă. A întins mâna și a apucat-o pe Laurel de mânecă.

— Am făcut ceva, Laurel, a șoptit ea cu voce firavă, în timpul războiului... nu eram în toate mințile, totul ieșise groaznic de rău... nu știam ce să fac și la vremea aceea mi s-a părut că era cel mai bun plan, ca să pun lucrurile la punct, dar el a aflat... și s-a înfuriat.

Lui Laurel i-a tresărit inima. *El*.

— De-ai venit atunci omul acela, mami? Atunci, de ziua lui Gerry?

Simțea că o apasă în piept. Parcă avea din nou șaisprezece ani.

Mama o ținea încă strâns de mânecă. Avea fața cenușie și vocea îi era subțire ca o trestie.

— M-a găsit, Laurel... n-a încetat să mă caute.

— Pentru ceea ce ai făcut în timpul războiului?

— Da, a răspuns abia șoptit.

— Dar ce a fost? Ce-ai putut să faci?

Brusc, s-a deschis ușa și a apărut sora Ratched cu o tavă în mâini.

— Prânzul! a anunțat ea vioaie, așezând măsuta cu rotile la locul ei.

A umplut un pahar de plastic pe jumătate cu apă călâie și a verificat dacă mai era apă în carafă.

— Să suni când termini, drăguță, a urmat ea cu o voce cântată și puternică. O să mă întorc să te ajut...

A aruncat apoi o privire pe masă să vadă dacă totul e în ordine.

— Mai ai nevoie de ceva înainte să plec?

Dorothy scruta chipul femeii, epuizată, amețită.

Sora a zâmbit veselă, aplecându-se către ea:

— Mai ai nevie de ceva, drăguță?

— A!

Dorothy a clipit și a zâmbit uimită, frângându-i inima lui Laurel.

— Da, te rog. Vreau să vorbesc cu doctorul Rufus...

— Doctorul Rufus? Vrei să spui doctorul Cotter, scumpo!

O undă de nedumerire i-a umbrat scurt chipul palid și apoi a spus, cu un zâmbet și mai slab:

— Da, desigur, cu doctorul Cotter.

Sora i-a răspuns că îl va trimite când îl va găsi și apoi s-a întors către Laurel, atingându-și tâmpla cu un deget și aruncându-i o privire plină de înțeleșuri. Laurel abia s-a stăpânit să nu o sugrume.

A așteptat la nesfârșit să iasă din cameră: a adunat paharele folosite, a notat ceva în fișa medicală, s-a mai oprit să comenteze pe îndelete despre ploaia care dădea să înceapă. Laurel ardea de nerăbdare când, în cele din urmă, a închis ușa în urma ei.

— Mami? a îmbiat-o ea, pe un ton ceva mai aspru decât ar fi dorit.

Dorothy Nicolson și-a privit fiica. Avea chipul plăcut, dar șters și Laurel și-a dat seama că ceea o îmboldise înainte de a fi întrerupte dispăruse cu totul. Fugise acolo unde stau toate tainele vechi. Simțea că se sufocă de neputință. Ar fi putut să o întrebe din nou, de exemplu: „Ce ai putut face de a venit omul acela după tine? Era ceva legat de Vivien? Te rog, spune-mi ca să pot să mă liniștesc“, dar chipul iubit al bătrânei atât de istovite o privea acum cu o uimire blândă, cu un zâmbet ușor îngrijorat:

— Ce e, Laurel?

Adunându-și toată răbdarea ce-i mai rămăsese – căci și mâine mai era o zi și va încerca din nou, i-a zâmbit și i-a spus:

— Vrei să te ajut să mănânci?

*

Dorothy nu a mâncat mult, în ultima jumătate de oră se topise parcă și Laurel era din nou uimită cât de firavă devenise. Fotoliul verde era un aranjament destul de modest, îl aduseseră de acasă. Laurel o văzuse de nenumărate ori așezată în el de-a lungul anilor. Totuși, în ultimele câteva luni, fotoliul părea că își schimbase dimensiunile, devenind o dihanie uriașă care îi devora trupul asemenea unui urs morocănos.

— Ce-ar fi să te pieptăn? a întrebat-o Laurel. Ți-ar plăcea?

Un zâmbet vag i-a apărut pe buze și a încuviințat ușor din cap.

— Mama obișnuia să mă pieptene.

— Nu mai spune!

— Și eu mă prefăceam că nu-mi place... voiam să fiu independentă... dar era minunat.

Laurel a zâmbit pe când a luat peria veche de pe raftul din spatele patului, i-a trecut-o ușor prin părul ca puful de păpădie, încercând să-și închipuie cum arăta când era mică. Plină de energie, fără îndoială, neastâmpărată uneori, dar cu acea stare de spirit care îi făcea pe oameni să o îndrăgească. Laurel bănuia că nu va afla niciodată dacă nu-i spune chiar ea.

Pleoapele lui Dorothy, subțiri ca hârtia, se închiseseră și vasele subțiri care le străbăteau zvâcneau din când în când, la vederea unor imagini misterioase ce se formau sub ele. Răsuflarea i s-a potolit și, când

a dat semne că o cuprinde somnul, Laurel a pus peria jos fără zgomot. I-a ridicat mai în sus pătura croșetată din poală și a sărutat-o ușor pe obraz.

— La revedere, mamă, o să vin mâine din nou.

A dat să iasă din încăpere în vârful picioarelor, cu grijă să nu-i zornăie poșeta sau să nu facă zgomot cu pantofii, când a auzit o voce somnoroasă:

— Băiatul acela...

— Care băiat?

— Acela cu care umblai tu... Billy.

Ochii ei încețoșați s-au deschis și și-a întors capul spre Laurel. A ridicat un deget și a urmat cu o voce moale și tristă:

— Tu crezi că eu nu bag de seamă? Crezi că n-am fost și eu tânără cândva? Că nu știu cum e să-ți placă un băiat chipeș?

Laurel și-a dat seama că mama nu mai era în salonul de spital, ci înapoi la Greenacres și vorbea cu fiica ei adolescentă.

— Auzi ce-ți spun, Laurel?

Laurel a înghițit în sec, să-și recapete vocea.

— Da, mămico!

De mult nu o mai chemase așa.

— Dacă te cere de nevastă și îl iubești, atunci să-i spui... da. M-auzi?

Laurel a dat din cap. Se simțea ciudat, amețită și încinsă. Surorile spuneau că mama devenea confuză în ultima vreme, pierzându-și contactul cu realitatea asemenea unui post de radio ce se pierde, dar ce o făcuse să se gândească la asta? De ce și-ar fi amintit de un băiat pe care abia dacă-l cunoscuse, o iubire trecătoare a lui Laurel de demult?

Buzele lui Dorothy s-au mișcat ușor și apoi a spus:

— Am făcut atât de multe greșeli... atâtea greșeli.

Obrajii i se umeziseră de lacrimi.

— Dragostea e singurul motiv ca să te căsătorești. Doar dragostea.

*

Laurel abia a ajuns la toaleta de pe coridorul spitalului. A răsucit robinetul, a luat apă în palmele făcute căuș și și-a aruncat-o pe față, apoi s-a sprijinit cu mâinile de chiuvetă. În jurul scurgerii se vedeau fisuri subțiri ca firul de păr care se împreunau pe măsură ce i se împăienjenea vederea. Laurel a închis ochii. Pulsul îi bubuia în urechi. Doamne, cât era de zguduită!

Nu era doar simplul fapt că i se vorbise ca unei adolescente, ca și cum cincizeci de ani pieriseră într-o clipă, amintirea neașteptată a unui băiat de demult, sentimentul acela îndepărtat al primei iubiri care pâlpâia undeva marginal. Erau chiar cuvintele în sine, hotărârea cu care vorbise mama, sinceritatea cu care îi împărtășea fiicei sale adolescente experiența ei. Faptul că o îndemna să facă alegeri pe care ea, Dorothy, nu le făcuse, să evite greșelile pe care le săvârșise ea însăși.

Dar nu avea nici un sens. Mama îl iubise pe tata, de asta era sigură, așa cum știa că o cheamă Laurel. Fuseseră căsătoriți cincizeci și cinci de ani, până la moartea tatei, fără nici o neînțelegere. Dacă Dorothy se măritase pentru alte motive sau dacă regretase această decizie în tot acel răstimp, atunci se prefăcuse cu o mare iscusință. Dar nimeni nu se poate preface atât de mult timp, nu-i așa? Nu era cu puțință. Pe

deasupra, Laurel auzise de sute de ori povestindu-se cum s-au cunoscut și s-au îndrăgostit părinții ei, o văzuse pe mama privind-i chipul tatei în timp ce el recunoștea cum își dăduse seama pe loc că erau meniți să fie împreună.

Laurel a privit în sus. Totuși, bunica Nicolson avea rezervele ei, nu? Laurel simțise întotdeauna că exista o stânjeneală între mama și bunica ei – un mod formal de adresare, o crispă a gurii bunicii când își privea nora crezând că nu o vede nimeni. Și-apoi, pe când Laurel avea vreo cincisprezece ani și se afla în vizită la pensiunea bunicii de pe malul mării, auzise, din întâmplare, ceva ce nu se prea cuvenea. Stătuse prea mult în soare într-o dimineață și venise acasă mai devreme, cu o durere cumplită de cap și cu umerii arși. Stătea întinsă în dormitorul întunecat, cu un prosop ud pe frunte, când le-a auzit vorbind pe coridor pe bunica Nicolson și pe domnișoara Perry, chiriașa ei mai vârstnică.

— Jos pălăria, Gertrude, îi spunea domnișoara Perry. Sigur, a fost întotdeauna un băiat minunat.

— Așa-i, Stephen al meu e un băiat de zahăr. Mi-a fost de mare ajutor, mult mai mult decât a fost vreodată taică-său, a spus bunica așteptând încuviințarea atotștiutoare a celeilalte femei, ca apoi să continue: Și bun la inimă, n-ar fi lăsat nemângâiat nici un animal de pripas.

Asta i-a stârnit interesul lui Laurel, cuvintele fiind încărcate cu ecouri ale altor conversații și cu siguranță că domnișoara Perry știa exact la ce se referea bunica.

— Nici vorbă, a urmat ea, băiatul n-a avut de ales, nu cu una așa de frumoasă ca ea.

— Frumoasă? Eh, poate, dacă-ți place genul ăsta. Un pic cam prea...a șovăit bunica și Laurel a ciulit urechea să audă ce cuvânt a ales, cam prea *experimentată*, pentru gustul meu.

— A, da, s-a repezit domnișoara Perry, grozav de experimentată, a știut să aleagă, nu-i așa?

— Sigur că da.

— A ghicit o inimă bună de cum a dat cu ochii de ea.

— Așa e!

— Și când te gândești că putea să se însoare cu o fată drăguță de pe *aici*, cum era Pauline Simmonds, aia de pe strada noastră. Mie mereu mi s-a părut că-i făcea ochi dulci.

— Sigur că-i făcea, i-a întors-o bunica, și cine putea să-i bage vină? Dacă nu apărea Dorothy! Biata Pauline a pierdut orice speranță, nu s-a putut lupta cu una ca ea, mai ales dacă asta își pusese în minte.

— Ce păcat, i-a ținut isonul domnișoara Perry, nevrând s-o contrazică. Mare păcat.

— L-a vrăjit, și mai multe nu... bietul meu băiat nici nu și-a dat seama ce a dat peste el. Credea că e nevinovăția întruchipată, bineînțeles, și nici nu puteai să-l învinovățești, abia se-ntorsese din război din Franța, și-n câteva luni s-au și căsătorit. I-a sucit capul pe loc, că e dintr-alea care obțin tot ce-și pun în minte.

— Și chiar pe el l-a vrut.

— A vrut să-și găsească o scăpare, iar băiatul meu i-a oferit-o. Nici nu s-au luat bine că ea l-a despărțit de tot și de toți ce-i pe care-i știa și l-a târât departe de ai lui, să ia totul de la capăt la ferma aia dărăpănată. Bineînțeles că am și eu o vină...

— Nu mai spune una ca asta...

— Păi n-am adus-o eu în casă?

— Dar era război pe-atunci și nu era cu putință să găsești pe cineva de încredere... de unde să știi?

— Păi tocmai asta e! Trebuia să-mi dau seama, era treaba mea să fi știut. Am fost prea încrezătoare. Sau cel puțin la început. Am mai întrebat eu în stânga și-n dreapta despre ea, dar după aceea, când era mult prea târziu.

— Ce vrei să spui? Prea târziu pentru ce? Ce-ai aflat?

Dar ceea ce descoperise bunica Nicolson rămăsese un mister pentru Laurel pentru că cele două femei se îndepărtaseră și nu a mai auzit ce s-a povestit mai departe. Și nici nu o interesase atât de mult la vremea aceea. Bunica Nicolson era prea puritană și-i plăcea să se bage în seamă, otrăvindu-i viața când o pâra părinților ei chiar dacă arunca numai o otheadă vreunui băiat pe plajă. Așa că, indiferent ce își imagina bunica că descoperise despre mama, sigur era o exagerare, dacă nu chiar o invenție.

Dar acum nu mai era atât de sigură. Bănuielile bunicii că Dorothy căuta o scăpare, că nu era atât de nevinovată pe cât părea, că se căsătorise în grabă, din interes, toate acestea păreau că se potrivesc, într-un fel, cu ceea ce tocmai îi povestise mama.

Oare Dorothy Smitham fugea să scape de o logodnă desfăcută când și-a făcut apariția la pensiunea doamnei Nicolson? Oare asta descoperise bunica? Nu era imposibil, dar trebuie că era mult mai mult decât asta. O legătură amoroasă mai veche ar fi fost destul să o otrăvească pe bunica – ceea ce nu era prea greu –, dar cu siguranță nu era ceva pentru care mama să plângă chiar după șaiszeci de ani (învinovățindu-se, după cum i se păruse lui Laurel, din toată vorbăria aia despre greșeli și despre cum nu gândise cum trebuia), decât dacă fugise de logodnicul ei fără să-i spună. Dar de ce ar fi făcut mama așa ceva, dacă l-ar fi iubit atât de mult? De ce nu se măritase cu el? Și ce avea asta de-a face cu Vivien și Henry Jenkins?

Laurel a oftat exasperată de a răsunat baia mică. Se simțea complet înfrântă. Atât de multe indicii separate care nu aveau nici o însemnătate luate în parte! Laurel a rupt o bucățică de hârtie igienică și și-a șters rimelul adunat sub ochi. Toată povestea asta misterioasă era ca începutul unui desen de copil alcătuit din puncte sau o constelație pe cerul senin noaptea. Odată, când Laurel era mică, tata i-a dus să le arate stelele. S-au instalat pe o movilă dincolo de pădurea Blindman și, în timp ce așteptau ca amurgul să se întunece și să apară stelele, le povestise cum se rătăcise odată când era și el mic și ajunsese acasă urmărind stelele.

— Nu trebuie decât să te uiți la formele stelelor, le-a spus el, instalându-și telescopul pe trepied. Dacă te afli undeva pe întuneric, ele îți arată drumul înapoi.

— Dar eu nu văd nici o formă, s-a bosumflat Laurel, frecându-și mâinile înmănușate și strângându-și ochii să vadă mai bine stelele de deasupra capului.

— Păi dacă te uiți doar la stele, i-a spus tata, zâmbindu-i drăgăstos, în loc să te uiți și la spațiile dintre ele! Trebuie să tragi linii în minte, doar atunci începi să vezi formele.

Laurel s-a privit în oglinda de spital. A clipit și amintirea iubitului ei tată s-a risipit. În locul ei s-a strecurat o tristețe apăsătoare, îi era dor de el, îmbătrânea, iar mama ei se stingea.

Ce răvășită arăta! Și-a scos un pieptăn și și-a aranjat, cum a putut, părul. Era un început. Nu se pricepuse niciodată să descopere formele constelațiilor. Gerry era cel care-i uimea pe toți descoperind liniile dintre stele, chiar când era mic de tot, acolo unde Laurel nu vedea decât luminițe risipite.

Gândurile îi tot zburau la fratele ei. Ar fi trebuit să-și unească forțele în blestemata asta de căutare. Căci le aparținea amândurora. Și-a scos telefonul să vadă dacă o sunase cineva.

Nimic!

A trecut iute prin lista de contacte până când a dat peste numărul lui de telefon de la birou și a sunat. A așteptat mușcându-și unghia de la degetul cel mare, blestemând (pentru a nu știu câta oară) prostul obicei al fratelui ei de a nu-și lua un mobil, în timp ce telefonul suna la nesfârșit în biroul înțesat de la Cambridge. În cele din urmă s-a auzit un zgomot și o voce: „Salut! Sunt Gerry Nicolson. M-am dus să mă uit la stele. Puteți să lăsați numele și un număr de telefon dacă doriți!“

Dar nici o promisiune că va face ceva cu ele, s-a gândit Laurel supărată. Nu a lăsat nici un mesaj.

Trebuia să meargă mai departe singură, n-avea de ales!

14

Londra, ianuarie 1941

Dolly a servit a nu știu câta farfurie de supă și a zâmbit la ceva ce-i spusese tânărul pompier. Râsetele, zgomotul farfuriilor, sunetul pianului, toate acopereau orice se spunea, dar, judecând după chipul lui, părea că-i face curte. Nu o costa nimic să-i zâmbească și, după ce el și-a luat supa și s-a dus să-și caute un loc, s-a potolit șirul de guri flămânde care trebuiau hrănite și a găsit și ea răgazul să se așeze, să-și odihnească picioarele ostenite.

O dureau de nu mai putea. Plecase târziu din Campden Grove, căci punga de bomboane a lui lady Gwendolyn se rătăcise și bătrâna se supăraseră tare. Până la urmă, bomboanele au apărut, ascunse între saltea și posteriorul trupeișei doamne, dar Dolly întârziase atât de mult, încât fusese nevoită să alerge tot drumul până în Church Street încălțată cu o pereche de pantofi de saten deloc potriviți cu mersul pe caldarâm. Ajunsese fără suflare și cu picioarele istovite, sperând să se strecoare nevăzută printre soldații guralivi. Dar nu a avut noroc, căci a fost zărită de șefa echipei, doamna Waddingham, o femeie botoasă, plină de o eczemă din cauza căreia purta mănuși și era mereu prost dispusă.

— Iar ai întârziat, Dorothy! i-a șuierat ea printre buzele strânse mai ceva ca un fund de găină. Am nevoie de tine la bucătărie să servești supa, noi ne-am rupt picioarele aici toată seara.

Dolly știa cum este. Mai mult, aruncând o privire în jur, și-a dat seama că se grăbise degeaba, Vivien nu ajunsese încă. Ceea ce era inexplicabil, căci Dolly se asigurase că vor lucra împreună în turele de seară, și, mai mult decât atât, cu nici o oră mai devreme îi făcuse cu mâna lui Vivien de la fereastra casei, chiar când ea ieșea de la numărul 24, îmbrăcată în uniformă de voluntară.

— Haide mai iute, fetițo, a ușuit-o doamna Waddingham, cu mâinile ei înmănușate. Treci la bucătărie! Războiul n-o să aștepte după tine!

Dolly abia s-a stăpânit să nu-i tragă una peste fluierul picioarelor. S-a ținut să nu zâmbească, căci uneori simpla închipuire era la fel de bună ca fapta însăși și a dat supusă din cap.

*

Cantina fusese improvizată în cripta bisericii St. Mary și „bucătăria“ era o nișă mică, în bătaia curentului, în care se plasase o masă pe căpriori, cu o față de masă și cu un șir de steaguri ca să arate a teighea. Într-un colț se aflau o chiuvetă mică și o sobă de petrol ca să țină supa caldă. Dar cel mai bun lucru, în ceea ce o privea pe Dolly acum, era o strană goală lângă perete.

A mai aruncat încă o privire în jur să se asigure că nimeni nu-i va observa absența: încăperea era plină de soldați sătui, câțiva șoferi de ambulanță jucau ping-pong și celelalte voluntare croșetau și sporovăiau într-un colț. Doamna Waddingham era printre ele, cu spatele la bucătărie, și Dolly s-a hotărât să riște să stârnească mânia balaurului. Două ore de stat în picioare îi erau de-ajuns. S-a așezat și și-a scos pantofii, răsuflând ușurată, și și-a mișcat degetele de la picioarele încălțate cu ciorapi de mătase.

Voluntarele nu aveau voie să fumeze în cantină (datorită regulilor de prevenire a incendiilor), dar Dolly a scormonit în poșetă și a scos un pachet de țigări nou-nouț, pe care îl luase de la domnul Hopton, băcanul. Soldații fumau mereu și nimeni nu avea curajul să-i oprească, iar tavanul încăperii era

întotdeauna învăluit într-un nor de fum cenușiu. Așa că Dolly și-a spus că nimeni nu va băga de seamă încă o dâră de fum. A aprins un chibrit, lăsându-se apoi pradă gândurilor despre lucrul mult mai important care se întâmplase în după-amiaza aceea.

Ziua începuse destul de obișnuit: după prânz, Dolly fusese trimisă la băcan și, oricât de jenant îi era să-și amintească acum, treaba asta îi crea o stare proastă. În vremurile astea nu se găseau prea ușor dulciuri, căci zahărul se dădea pe cartelă, dar cu lady Gwendolyn nu puteai să te înțelegi, așa că fusese nevoită să străbată toate străduțele din Notting Hill în căutarea unui prieten al proprietarului unchiului cuiva care – se spunea – avea de vânzare astfel de mărfuri de contrabandă. Peste două ceasuri, când abia ajunsese înapoi la casa cu numărul 7 și abia își scotea fularul și mănușile, a sunat la intrare.

După toate cele întâmplate în ziua aceea, nu se aștepta la altceva mai bun decât să vadă o droaie de copii gălăgioși care adunau fier vechi pentru avioane, dar în prag a apărut un omuleț dichisit, cu o mustață subțirică și cu un semn sângeriu pe obraz. Ducea cu el o servietă uriașă din piele de crocodil, care plesnea de plină ce era și părea să-i producă un oarecare disconfort. O singură privire la părul lui îngrijit, pieptănat pe spate i-a dat de înțeles că nu era genul care să trădeze vreun semn de neplăcere.

— Pemberly, a spus el vioi, Reginald Pemberly, avocat. Am venit la lady Gwendolyn Caldicott. E o chestiune destul de urgentă, a urmat el cu voce joasă, aplecându-se spre ea.

Dolly mai auzise pomenindu-se numele domnului Pemberly („un șoricel, nici pe departe ca taică-său. Dar știe să țină socotelile, așa că îi permit să aibă grijă de afacerile mele“), dar nu mai dăduse ochii cu el până atunci. L-a poftit înăuntru, să nu stea în frigul aprig de afară, și a dat fuga în sus pe scări să vadă dacă lady Gwendolyn ar fi bucuroasă să-l primească. Bucuroasă nu era ea niciodată, de fapt, dar când venea vorba de bani era foarte grijulie, așa că, deși s-a strâmbat, i-a făcut semn că poate să-l primească pe individ în budoar.

— Bună ziua, lady Gwendolyn, a spus el cu răsuflarea tăiată, căci fusese nevoit să urce trei etaje. Îmi pare nespuse de rău să vin așa pe neașteptate, dar e din pricina bombardamentului, să știți. Am fost lovit destul de tare în decembrie și mi-am pierdut toate hârtiile și dosarele. Vă dați seama ce bătaie cumplită de cap, dar acum am reușit să adun totul la loc și m-am hotărât să le car pe toate cu mine, a urmat el arătându-și servieta înșesată.

Lui Dolly i s-a făcut semn să iasă și și-a petrecut următoarea jumătate de oră în dormitorul ei, făcându-și de lucru cu foarfecele și lipiciul, completându-și caietul cu idei și uitându-se tot mai impacientată la ceas pe când se apropia ora turei ei la serviciul voluntar. În cele din urmă s-a auzit clopoțelul de argint de sus și a fost chemată din nou în dormitorul stăpânei.

— Condu-l pe domnul Pemberly, i-a spus lady Gwendolyn, încercând să-și oprească un sughiț. Apoi vino să mă pregătești de culcare.

Dolly a zâmbit și a încuviințat din cap și aștepta ca avocatul să-și ridice servieta cea grea, când bătrâna a adăugat cu detașarea-i obișnuită:

— A, ea e Dorothy, domnule Pemberly, Dorothy Smithan, cea despre care v-am pomenit.

A observat o schimbare bruscă în comportamentul avocatului după asta.

— Ce plăcere să vă cunosc, a spus el politicoș, dându-se la o parte și ținând ușa deschisă să iasă mai întâi ea.

Tot drumul în jos pe scări au vorbit politicoș de una și de alta și, când au ajuns la ușa de la intrare și erau să-și ia rămas-bun, s-a întors către ea și i-a spus cu o notă de uimire în glas:

— Ați făcut un lucru remarcabil, domnișoară. Nu cred că am văzut-o pe vreodată pe lady Gwendolyn într-așa o bună dispoziție, de la întâmplarea aceea groaznică cu sora ei! Până acum doar că n-a ridicat

mâna asupra mea, ca să nu mai vorbesc de baston, ori de câte ori am venit s-o văd. Ați făcut o minune! Nu-i de mirare că ține la dumneavoastră atât de mult.

Și-apoi a uimit-o și mai mult pe Dolly când i-a făcut cu ochiul.

O minune... de la întâmplarea aceea groaznică cu sora ei... ține atât de mult la dumneavoastră. Așezată pe dalele din cantina adăpostită în criptă, Dolly zâmbea ușor, răsucind în minte toate aceste vorbe. Se întâmplau atât de multe! Doctorul Rufus îi lăsase să înțeleagă că lady Gwendolyn și-ar fi schimbat testamentul ca să o treacă și pe Dolly în el, iar bătrâna făcea uneori anumite aluzii pe tema asta, dar nu era același lucru, nu-i așa, să vorbească chiar cu avocatul ei care să-i spună cât de mult o îndrăgea pe tânăra ei însoțitoare de care se apropiase ca de un membru al familiei...

— Ei, bună seara, s-a auzi o voce cunoscută care i-a întrerupt gândurile. Ce-ar trebui să facă cineva ca să obțină ceva de mâncare pe-aici?

Dolly și-a ridicat privirea, surprinsă, și l-a văzut pe Jimmy ridicându-se peste tejghea ca s-o vadă mai bine.

— Cam trageți chiulul, domnișoară Smitham!

Dolly a simțit cum i se scurge tot sângele din vine.

— Ce cauți aici? a întrebat sărind în picioare.

— Treceam și eu pe aici, sunt la lucru, a spus el arătându-i aparatul de fotografiat agățat de umăr. Și-am zis să bag capul pe ușă să-mi iau fata.

Ea a dus un deget la gură, stingându-și țigara pe perete.

— Păi nu ne-am înțeles că ne întâlnim la Lyons Corner House? a spus ea pe șoptite, grăbindu-se către tejghea, netezindu-și rochia. Nu mi-am terminat tura încă, Jimmy.

— Da, văd ce ocupată ești! a replicat el zâmbind.

Dolly nu a râs, ci a privit peste umărul lui în încăperea aglomerată. Doamna Waddingham pălăvrăgea în continuare despre croșetat și Vivien nu se vedea nicăieri, totuși era foarte riscant.

— Du-te fără mine, i-a spus în șoaptă, vin și eu de-îndată.

— Nu-i nimic dacă aștept, am și eu ocazia să-mi văd iubita în acțiune, a spus aplecându-se peste tejghea ca să o sărute, dar Dolly s-a dat iute înapoi.

— Acum lucrez, sunt în uniformă, nu se cade, a încercat ea să-i explice.

El nu părea convins de cât de credincioasă era ea acestei datorii, așa că a schimbat abordarea.

— Uite cum facem, a spus ea degajată. Du-te și stai jos, uite și niște supă. Termin treaba, îmi iau haina și plecăm. E bine așa?

— Foarte bine!

L-a privit cum se îndepărtează, ținându-și respirația până l-a văzut că își găsește un loc, ceva mai departe, în capătul celălalt al încăperii. O furnicau degetele de încordare. Oare ce o fi fost în capul lui să vină acolo, când ea îi spusese clar că se vor întâlni la restaurant? Dacă Vivien ar fi venit la lucru, așa cum era programată, Dolly n-ar fi avut altă alegere decât să le facă cunoștință, ceea ce ar fi fost un dezastru pentru Jimmy. Era altceva la Clubul 400, unde arăta atât de chipeș și de strălucitor în postura lordului Sandbrook, și alta era aici, în seara asta, îmbrăcat în hainele lui obișnuite, zdrențuit și murdar după o noapte de lucru în plin bombardament... Dolly s-a cutremurat gândindu-se ce ar spune Vivien dacă și-ar da seama că Dolly are un prieten ca el. Ba mai rău, ce s-ar fi întâmplat dacă lady Gwendolyn ar fi aflat una ca asta?

Până acum, Dolly reușise să facă în așa fel încât cele două să nu afle despre existența lui Jimmy și nici să nu-l copleșească pe el cu detalii despre viața ei în casa din Campden Grove. Dar cum mai putea

să-și țină cele două lumi la distanță una de cealaltă dacă el nu ținea seama de ce-l rugase? Și-a vârât picioarele la loc în pantofii ei frumoși care o băteau atât de tare și și-a mușcat buza de sus. Era complicat și nu fusese niciodată în stare să-i explice, dar se străduia tocmai să-i cruțe sentimentele. Locul lui nu era aici la cantină, așa cum nu era nici în casa de la numărul 7 din Campden Grove sau dincolo de cordonul roșu la Clubul 400. Dar ea aparținea acestor locuri.

Dolly i-a aruncat o privire. Se distraseră atât de bine noaptea trecută la Clubul 400 și după aceea, în camera ei; dar nimeni din cealaltă parte a vieții ei nu trebuia să știe despre relația lor, nici Vivien și nici Lady Gwendolyn. Lui Dolly îi ardea tot trupul închipuindu-și ce s-ar întâmpla dacă stăpâna ei vârstnică ar afla despre Jimmy. Cum i s-ar zdrobi din nou inima dacă s-ar teme că ar putea să o piardă și pe Dolly, așa cum își pierduse sora...

Oftând, Dolly s-a îndepărtat de teighea și s-a dus să-și ia haina. Va trebui să vorbească cu el, să-l facă, în mod delicat, să înțeleagă că era mai bine pentru amândoi dacă ar lăsa-o mai moale. Știa că lui nu o să-i placă, căci ura să se prefacă, era un om cu principii extrem de clare și avea obiceiul să ia lucrurile prea în serios. Dar avea să-l dea ea pe brazdă.

Când a ajuns în pragul cămării ca să-și ia haina din cuier, Dolly începuse chiar să se înveselească, dar tocmai atunci doamna Waddingham i-a tăiat orice avânt:

— Ne pregătim deja de plecare, așa devreme, Dorothy? Nu cumva miroase a tutun acolo, pe lângă tine? a urmat ea, adulmecând bănuitoare, înainte ca Dolly să scoată vreun cuvânt.

*

Jimmy și-a strecurat mâna în buzunarul pantalonilor. Cutia neagră de catifea era tot acolo, așa cum fusese în ultimele douăzeci de dați când mai verificase. Toată situația asta începea să devină un pic apăsătoare, prin urmare, cu cât reușea mai iute să-i pună inelul pe deget lui Dolly, cu atât era mai bine. Repetase totul în minte de nenumărate ori, dar era încă îngrozitor de emoționat. Voia ca totul să fie perfect, doar că el nu mai credea că există perfecțiune, în general, după tot ce văzuse, lumea zdrobită, cu moartea și durerile ei. Dar Dolly încă mai credea totuși, așa că avea să se străduiască din răzputeri.

Încercase să facă o rezervare la unul dintre restaurantele la modă despre care pomenea ea mai tot timpul în ultima vreme, la Ritz sau la Claridge's, dar se dovedise că erau complet ocupate și nici un fel de explicație sau rugămintă nu i-a putut convinge să-i găsească o masă. La început, Jimmy a fost dezamăgit și a simțit că-i revine acel vechi sentiment bine cunoscut, dorința de a fi fost mai bine situat decât era, mai bogat. Dar oricum lui tot nu-i plăceau chestiile prea simandicoase și, într-o seară atât de importantă, Jimmy nu dorea să se prefacă. În orice caz, după cum obișnuia să glumească șeful lui, cu toate lipsurile de alimente, te puteai aștepta să ți se ofere la Claridge's aceeași plăcintă Woolton³² ca la cârciuma Lyons Corner House, doar că mult mai scumpă.

³². Plăcintă cu legume, aflată printre felurile de mâncare recomandate în timpul celui de al Doilea Război Mondial de Ministerul Alimentației, pentru a asigura o hrană nutritivă, în ciuda lipsurilor provocate de război.

Jimmy s-a uitat din nou spre teighea, dar Dolly nu mai era acolo. A presupus că s-a dus să-și ia haina și să-și mai dea cu ruj, sau vreo altă treabă pe care fetele cred că trebuie să o facă pentru a fi frumoase. Dar el și-ar fi dorit să nu facă nimic, ea nu avea nevoie de farduri și haine elegante. Jimmy se gândea uneori că toate acestea erau doar niște pojghițe care ascundeau esența omului, ceea ce o făcea mai vulnerabilă și mai adevărată, prin urmare chiar mai frumoasă. Iubind-o pe Dolly, îi iubea și toate

complicațiile și imperfecțiunile.

Căzut pe gânduri, își freca partea de sus a brațului, întrebându-se ce se întâmplase oare înainte de venirea lui, de ce se purtase atât de ciudat când îl văzuse. Știa că o luase prin surprindere: apăruse pe nepusă masă, când ea credea că e singură, fumându-și țigara pe ascuns, cu un zâmbet visător pe chip. De obicei lui Dolly îi plăcea să fie luată prin surprindere, era persoana cea mai curajoasă și mai îndrăzneată pe care o cunoștea și nu o speria nimic, dar de data asta chiar tresărise când îl văzuse. Părea cu totul altcineva, diferită de fata care dansase cu el pe străzile Londrei noapte trecută și apoi îl invitase în camera ei.

Poate că avea ceva ascuns sub tejghea și nu ar fi vrut să vadă – s-a gândit el scoțând o țigară din pachet –, vreo surpriză pentru el pe care se gândea să i-o dezvăluie mai târziu, la restaurant. Sau poate o prinsese pe când își reamintea noaptea trecută petrecută împreună, asta ar putea fi explicația pentru tresărirea ei aproape jenată când dăduse cu ochii de el acolo. Jimmy a aprins un chibrit și a tras adânc din țigară, gândindu-se. Îi era imposibil să ghicească și, atât timp când purtarea asta atât de ciudată nu era unul dintre jocurile ei (dă, Doamne, să nu înceapă în seara asta), credea că nu are mare importanță.

Și-a strecurat mâna în buzunar și a clătinat din cap, căci cutiuța cu inelul se afla la locul ei, unde fusese și acum câteva minute. Agitația lui devenea caraghioasă, trebuia să găsească ceva cu care să-și ocupe mintea până reușea să-i pună lui Dolly pe deget obiectul acela afurisit. Cum nu avea nici o carte la el, și-a scos mapa neagră cu fotografiile. De obicei nu o purta cu el când lucra, dar acum venise direct de la o întâlnire cu editorul și nu mai avusese timp să treacă să o lase acasă.

S-a oprit la una dintre cele mai recente fotografii pe care le făcuse în cartierul Cheapside sâmbătă noaptea. Înfățișa o fetiță de vreo patru, cinci ani, care stătea dinaintea bucătăriei sălii de adunare a bisericii locale. Hainele îi fuseseră arse în bombardamentul în care muriseră și cei din familia ei, iar Armata Salvării nu avusese să-i dea haine de copii, așa că purta niște pantaloni bufanți uriași, un jersey de adult și o pereche de pantofi de dans cu placheuri. Erau roșii și îi plăceau nespuse de mult. Doamnele de la St. John se agitau în spatele ei, pe fundal, să-i caute niște biscuiți, iar ea bătea stepul ca Shirley Temple, în timp ce doamna care avea grijă de ea nu-și dezlipia ochii de la ușă, sperând că va apărea, printr-o minune, cineva rămas în viață din familia fetiței să o ducă acasă.

Jimmy făcuse atâtea fotografii în timpul războiului, pereții camerei lui cât și mintea îi erau întețate cu imaginile diferiților străini care înfruntau curajoși distrugerile și pierderile. Chiar în săptămâna aceea fusese la Bristol, la Portsmouth și Gosport, dar fetița aceea – al cărei nume nici măcar nu îl știa – avea ceva pe care nu îl putea uita. Și nici nu voia să uite: chipul ei micuț, iluminat de bucurie după ce suferise pierderea cea mai mare pe care o poate avea un copil, pierdere care o va însoți și-i va schimba întreaga viață. Iar Jimmy înțelegea cel mai bine, căci și acum se pomenea scrutând chipurile victimelor bombardamentului, în căutarea mamei lui.

Tragediile individuale ca a fetiței acesteia erau neînsemnate comparate cu cele uriașe ale războiului, iar ea și pantofii ei de dans puteau fi cu ușurință măturate ca praful sub covorul istoriei. Totuși fotografia aceea era vie, prinsese o fărâmbă de realitate și o păstra pentru viitor, asemenea unei insecte în chihlimbar. De aceea considera Jimmy atât de importantă fotografia: imortaliza adevărurile războiului. Și uneori avea nevoie să conștientizeze asta, mai ales în nopți ca cea de acum, când se uita în jurul lui și se simțea stingher fără uniformă.

Jimmy și-a strivit țigara în castronul de supă pe care altcineva înaintea lui îl lăsase acolo tocmai pentru acest scop. Și-a aruncat ochii la ceas, trecuseră cincisprezece minute de când se afla acolo, întrebându-se de ce oare nu mai vine Dolly. Și tocmai când se gândea dacă să-și ia lucrurile și să se

ducă să o caute, a simțit pe cineva în spatele lui. S-a întors, așteptându-se să o vadă pe Dolly, dar nu era ea.

*

Dolly reușise, în fine, să se furișeze de doamna Waddingham și se întorcea, străbătând bucătăria, minunându-se cum era cu puțință ca niște pantofi care arătau minunat să-i bată picioarele atât de rău, când și-a ridicat ochii și a simțit că se dărâmă lumea. Venise Vivien.

Stătea în fața uneia dintre mesele puse pe căpriori. Vorbea... cu Jimmy.

Inima a început să i se zbată puternic în piept și s-a ascuns după un stâlp. Încerca să vadă tot, străduindu-se să nu i se observe prezența. Era mult mai îngrozitor decât își închipuise. Nu numai că stăteau de vorbă, dar, după gesturile pe care le făceau spre masă, unde se afla deschisă mapa lui Jimmy – Dolly se ridicase pe vârful picioarelor, crispată toată –, și-a dat seama că discutau despre fotografiile lui.

I le arătase odată și Dolly fusese de-a dreptul șocată. Erau îngrozitoare, nu semănau nici pe departe cu cele pe care obișnuia să le facă mai demult la Coventry, cu apusuri de soare și copaci și case frumoase în poieni unduitoare. Nu erau nici ca cele de la jurnalele de știri de război pe care le vedea ea cu Kitty la cinematograful, cu soldați zâmbitori care se întorceau de la război, obosiți și murdari, dar triumfători, cu copii aliniați care le făceau cu mâna în gări, cu femei vajnice care le întindeau portocale soldaților veseli. Fotografiile lui Jimmy înfățișau oameni cu trupurile zdrobite, cu obraji supti și cu ochi care văzuseră ce nu ar fi trebuit să vadă. Dolly nu știuse ce să spună, ar fi vrut să nu i le fi arătat.

Ce o fi fost în capul lui să i le arate acum lui Vivien? Ei, care era atât de frumoasă și desăvârșită, ultima persoană de pe lumea asta care să fie tulburată cu genul acela de urâtenie. Dolly ar fi vrut să-și cruțe prietena, o parte din sufletul ei o îmbia să fugă la ei, să închidă mapa aceea și să pună capăt întregii povești, dar nu avea cum să o facă. Jimmy ar fi putut să se repeadă să o sărute din nou sau, mai rău, să îi facă vreo aluzie din care Vivien să înțeleagă că ar fi logodiți, ceea ce nu era adevărat, oficial, cel puțin... sigur că vorbiseră despre asta, atunci când erau copii, dar asta se întâmplase demult. Acum erau oameni maturi, războiul schimbase o mulțime de lucruri, transformase oamenii. Dolly a simțit un nod în gât, acesta era momentul de care se temuse cel mai mult, și nu putea decât să aștepte deznădăjduită să se sfârșească.

I s-a părut că au trecut ore întregi până când Jimmy a închis mapa cu fotografiile și Vivien s-a îndepărtat. Dolly a răsuflat ușurată, dar s-a speriat din nou, căci prietena ei o pornise printre mese către bucătărie, încruntându-se ușor. Dolly așteptase cu nerăbdare să o întâlnească, dar nu în felul acesta, înainte de a ști exact ce îi spusese Jimmy. În timp ce Vivien se apropia de bucătărie, Dolly s-a aplecat sub tejghea prefăcându-se că scotocea după ceva pe sub draperia cu modele roșii și verzi de Crăciun, concentrându-se de parcă întreaga soartă a războiului depindea de ea. De îndată ce a simțit că Vivien a trecut mai departe, Dolly și-a luat iute poșeta și s-a îndreptat grăbită spre Jimmy, gândindu-se cum să-l scoată mai repede de acolo înainte ca Vivien să-i vadă împreună.

*

Până la urmă nu s-au mai dus la Lyons Corner House. Lângă gară era un restaurant într-o clădire obișnuită, cu ferestrele blindate cu obloane și cu o gaură mare în perete acoperită de o placă pe care

scria „Chiar mai deschis decât de obicei“. Când au ajuns în dreptul ei, Dolly a declarat că nu mai putea face nici un pas mai mult.

— Am bășici la picioare, Jimmy, a spus ea temându-se că va izbucni în plâns. N-ai vrea să intrăm aici? Și mai e și frig! Sunt sigură că o să ningă la noapte.

Înăuntru era ceva mai cald, slavă Domnului, și chelnerul le-a găsit un separeu drăguț mai ferit, cu un radiator aprins. Jimmy i-a luat haina și i-a agățat-o lângă ușă, iar ea și-a scos bereta de voluntar și a așezat-o lângă solnița de pe masă. În timp ce-și freca energic pielea capului unde o jenase un bigudiu toată noaptea, și-a scos pantofii blestemați. Jimmy s-a oprit să vorbească ceva pe șoptite cu chelnerul, dar Dolly era prea preocupată să se gândească ce îi spusese el lui Vivien ca să mai bage de seamă. Și-a scos o țigară din pachet și și-a aprins chibritul cu atâta forță că s-a rupt. Era convinsă că Jimmy îi ascundea ceva, se comportase atât de ciudat de când plecaseră de la cantină, iar acum, când se îndrepta spre masa lor, nici nu putea să se uite spre ea.

Nici nu s-a așezat bine la masă și chelnerul le-a adus o sticlă de vin și le-a turnat în pahare. Vinul părea că gălgâie nefiresc de tare, stânjenitor chiar, și Dolly și-a aruncat privirile prin încăpere, peste umerii lui Jimmy. Trei chelneri plictisiți sporovăiau într-un colț în vreme ce barmanul își lustruia barul. Mai era doar o singură pereche în restaurant care lua masa vorbind în șoaptă, în vreme ce vocea lui Al Jolson răsuna din gramofonul de pe bar. Femeia părea foarte nerăbdătoare, purtându-se asemenea lui Kitty cu noul ei curtezan – pilot în Forțele Aeriene Regale, după cum se lăuda ea –, mângâindu-i cămașa și râzând de glumele lui.

Chelnerul a pus sticla pe masă și i-a anunțat cu o voce afectată că în seara aceea nu aveau meniu *à la carte*, din cauza lipsurilor de alimente, dar că bucătarul ar putea să le ofere meniul zilei.

— Foarte bine, a spus Jimmy fără să-l privească. Da, vă mulțumim.

Chelnerul a plecat și Jimmy și-a aprins o țigară, zâmbindu-i lui Dolly, după care și-a concentrat atenția către ceva deasupra capului ei.

Dolly nu a mai putut răbda. Trebuia să afle ce vorbise cu Vivien și dacă îi pomenise de ea.

— Ei, deci...

— Așa...

— Mă întrebam dacă...

— Am ceva să...

S-au oprit amândoi, trăgând mai departe din țigări și cântărindu-se reciproc prin fumul alburiu.

— Haide, spune tu mai întâi, a îmbiat-o Jimmy zâmbind, deschizându-și palmele și privind-o direct în ochi într-un fel pe care l-ar fi găsit foarte atrăgător dacă n-ar fi fost atât de nervoasă.

— Te-am văzut, a început ea, alegându-și cuvintele cu mare grijă, în timp ce-și scutura scrumul în scrumieră, acolo la cantină. Atunci când vorbeai...

Îi era greu să-i citească ceva pe chip, o privea doar foarte atent.

— ...cu Vivien, a adăugat ea.

— Aceea era Vivien? a exclamt Jimmy cu ochii măriți. Prietena ta? Nu mi-am dat seama, nu mi-a spus cum o cheamă. Dacă ai fi venit mai repede, ne-ai fi putut face cunoștință.

Părea sincer dezamăgit și Dolly a răsuflat ușurată. Nu știuse cum o cheamă pe Vivien. Și poate nici ea nu știa cum îl cheamă pe el și nici ce căuta în seara aceea la cantină.

— Și despre ce vorbești, mă rog? a întrebat, străduindu-se să pară dezinteresată.

— Despre război, a răspuns el, ridicând din umeri, inspirând nervos fumul de țigară. Banalități.

Dolly își dădea seama că minte. Și nici nu-i făcea plăcere să discute asta. Îi răspunsese iute, prea iute,

și acum se ferea de ochii ei. Ce oare ce au putut să vorbească de era atât de agitat? Nu cumva au vorbit despre ea? Vai, Doamne, ce îi spusese oare?

— Despre război? a repetat ea, oprindu-se ca să-i dea ocazia să povestească mai departe.

Dar el nu a mai continuat.

— E un subiect destul de general, a spus ea zâmbind arțăgoasă.

Chelnerul s-a apropiat de masa lor punându-le dinainte câte o farfurie aburindă.

— Imitație de file de pește! i-a anunțat cu emfază.

— Imitație? a pufnit Jimmy.

Chelnerul a strâmbat din buze, îmblânzindu-și aerul bățos.

— Cred că e anghinare, domnule, a spus el cu voce joasă. Le aduce bucătarul din grădina lui de acasă!

*

Jimmy a privit-o peste masă. Nu așa își propusese să o ceară de soție, într-o locantă goală, după ce o tratase cu anghinare dată prin pesmet și cu vin acruț, făcând-o să clocotească de mânie. Se așternuse tăcerea și cutia cu inelul îi atârna greu în buzunarul de la pantaloni. Nu voia să se certe, voia să-i pună inelul pe deget nu doar ca să o lege de el – deși bineînțeles că abia aștepta –, dar mai ales pentru că ar fi fost o recunoaștere a ceva bun și adevărat. Așa că a încercat să se concentreze asupra mâncării.

Nici că putea să fi încurcat lucrurile mai mult, oricât s-ar fi străduit! Și mai rău era că nu îi trecea prin minte cum ar fi putut să îndrepte ceva. Dolly era furioasă pentru că își dădea seama că nu-i spusese totul, dar femeia aceea, Vivien, îl rugase să nu mai repete nimănui ce-i spusese ea. Îl implorase și avea ceva în priviri care-l făcuse să încuviințeze. A înfipt furculița într-o anghinare și a târât-o prin sosul alb destul de neîmbietor.

Poate că ea nu se referise totuși la Dolly. Se gândea că erau prietene. Poate că, dacă i-ar fi spus, Dolly ar fi râs și ar fi fluturat din mână și i-ar fi spus că știa deja. Jimmy a sorbit din vin, întorcând gândul acesta pe toate fețele, întrebându-se ce ar fi făcut taică-său în locul lui. Cu siguranță că el și-ar fi ținut promisiunea față de Vivien, dar, pe de altă parte, uite ce i se întâmplase: o pierduse pe femeia pe care o iubise cel mai mult. Iar Jimmy nu avea de gând să pățească la fel.

— Prietena ta, a început el pe un ton firesc, de parcă nu ar fi existat nici o stânjeneală între ei, a văzut una dintre fotografiile mele.

Dolly și-a îndreptat atenția asupra lui, dar nu a spus nimic. Jimmy a înghițit cu greu, alungând gândul despre tatăl său și toate lecțiile pe care i le ținuse în copilărie despre curaj și respect. Nu avea altă alegere decât să-i spună adevărul lui Dolly, ce putea fi rău în asta?

— Era fotografia unei fetițe a cărei familie a fost ucisă noaptea trecute în bombardamentul din Cheapside. E ceva foarte trist, Doll, îngrozitor de trist, dar ea zâmbea și era îmbrăcată...

S-a oprit brusc și a dat din mână, ghicind după expresia chipului ei că își pierduse răbdarea.

— Dar nu asta e important, ci faptul că prietena ta o cunoștea. Vivien a recunoscut-o din poză.

— Cum așa?

Acesta era primul cuvânt pe care îl rostise de când li se adusese mâncarea și, deși nu exprima chiar iertarea deplină, Jimmy s-a mai luminat.

— Mi-a spus că are un prieten doctor care conduce un mic spital particular în Fulham. Și a transformat o parte din el ca să poată să îngrijească orfanii de război și ea se duce acolo uneori ca să dea

o mână de ajutor. Așa se face că o cunoaște pe Nella, fetița din fotografie. Vezi tu, fusese dusă acolo.

Dolly îl urmărea în continuare atentă, așteptând să continue, dar el nu mai avea nimic de adăugat.

— Asta-i tot? Nu i-ai spus nimic despre tine?

— Nici măcar cum mă cheamă, n-am avut timp.

De departe s-a auzit o serie de bubuituri în noaptea rece și întunecată a Londrei. Jimmy se întreba cine oare mai fusese lovit, cine mai striga acum, cuprins de durere și spaimă.

— Și ea nu ți-a mai spus nimic altceva?

— Despre spital, nimic... a urmat el dând din cap. Tocmai aveam de gând să o întreb dacă aş putea să merg cu ea într-o zi ca să duc ceva pentru Nella...

— Dar n-ai întrebat-o?

— N-am avut când.

— Și de aia ești tu așa secretos, că Vivien ți-a spus că dă o mână de ajutor la spital unui prieten doctor?

S-a simțit prost văzând-o atât de uimită. A zâmbit și a ridicat din umeri blestemându-se în sinea lui că lua mereu lucrurile atât de serios, că nu își dăduse seama că Vivien exagerase totul și că, de bună seamă, Dolly știa deja, iar el se frământase degeaba.

— Păi m-a rugat să nu spun nimănui, a adăugat el, stângaci.

— Vai, Jimmy, a exclamat Dolly, râzând și întinzând mâna peste masă ca să-i mângâie ușor brațul, Vivien nu s-a referit la mine! Ce a vrut ea să spună e să nu o dai de gol față de alții, de străini.

— Știu, a spus Jimmy, apucându-i mâna într-a lui, ca să-i simtă degetele moi. Ce prost am fost să nu-mi dau seama. Nu știu ce e cu mine în seara asta!

Brusc și-a dat seama că se afla dinaintea unui prag și că restul vieții lui, al vieții lor împreună, începea în partea cealaltă.

— De fapt, a început el cu vocea ușor răgușită, tot mă țin să-ți spun ceva, Doll.

*

Dolly zâmbea cu gândul aiurea, în timp ce Jimmy îi mângâia mâna. Un prieten doctor, *un bărbat* – Kitty avusese dreptate: Vivien avea un iubit și, dintr-odată, totul începea să capete sens. Toate secretele, absențele ei dese de la cantină, privirile pierdute când rămânea visătoare la geamul casei de la numărul 25 din Campden Grove.

— Mă întreb cum s-au cunoscut, a spus ea tocmai când Jimmy rostise cuvintele de mai sus.

Era a doua oară în seara aceea când s-au pomenit vorbind deodată.

— Haide să nu mai facem așa! a spus ea râzând.

Se simțea neobișnuit de strălucitoare și veselă, dispusă să râdă toată noaptea. Poate era și din pricina vinului. Băuse mai mult decât își dădea seama. Și apoi ușurarea pe care o simțea știind că Jimmy nu se dăduse de gol o făcea să se simtă într-al nouălea cer.

— Tocmai voiam să-ți spun...

— Nu, a vorbit el apăsându-i un deget pe buze. Lasă-mă pe mine să termin, Doll. Trebuie să termin ce aveam de spus.

Înfățișarea lui a surprins-o de-a dreptul: nu-l văzuse deseori așa, hotărât, aproape imperios, și, deși murea de curiozitate să afle mai multe despre Vivien și prietenul ei doctor, a tăcut din gură.

Jimmy i-a mângâiat obrazul.

— Dorothy Smitham, a început el și Dolly a simțit că i se topește sufletul auzindu-l cum îi pronunță numele, m-am îndrăgostit de cum am dat cu ochii de tine. Îți mai aduci aminte cafeneaua aia din Coventry?

— Cărai un sac de făină.

— Un adevărat erou! Așa sunt eu, a râs el.

Ea a zâmbit și a dat deoparte farfuria goală. Și-a aprins o țigară. Se făcuse frig, iar radiatorul se oprise.

— Păi era un sac foarte mare!

— Ți-am mai spus și altă dată că aș face orice pentru tine.

Ea a dat din cap. Îi spusese asta de multe ori. Era tare drăguț și nu ar fi vrut să-l întrerupă, dar nu știa cât o să mai poată răbda să-și stăpânească întrebările despre Vivien.

— Și să știi că așa este, Doll. Sunt în stare să fac orice mi-ai cere.

— Atunci crezi că ai putea să-i spui chelnerului să vadă ce are radiatorul?

— Vorbesc serios.

— Și eu, s-a făcut groaznic de frig aici, a spus ea, strângându-și brațele peste mijloc. Tu nu simți?

Jimmy nu i-a răspuns, preocupat să caute ceva în buzunarul de la pantaloni. Dolly s-a uitat după chelner, încercând să-i atragă atenția. La început părea că a văzut-o, dar apoi s-a întors și a luat-o înspre bucătărie. Apoi și-a dat seama că perechea cealaltă plecase și că rămăseseră doar ei în tot restaurantul.

— Cred că ar trebui să plecăm Jimmy, e târziu.

— Stai o clipă...

— Dar s-a făcut frig.

— Mai dă-l încolo de frig...

— Bine, Jimmy, dar...

— Eu mă tot străduiesc aici să te cer în căsătorie, a răbufnit râzând, uimit și el de curajul lui. Se pare că nu-mi prea reușește... că n-am mai făcut așa ceva niciodată și nici nu am de gând să o mai fac vreodată.

S-a ridicat încet de pe scaun și s-a lăsat în genunchi, trăgând adânc aer în piept.

— Dorothy Smitham, vrei să-mi faci onoarea de a fi soția mea?

Dolly a așteptat o clipă să vadă ce urmează, să-l vadă cum se schimbă la față și pufnește în râs. Știa că glumește, căci el fusese cel care, atunci, la Bournemouth, insistase să aștepte până când vor strânge suficienți bani. Aștepta din clipă în clipă să începă să râdă și să o întrebe dacă nu vrea să comande și desertul. Dar el era serios. Nu se clintea, cu ochii ridicați spre ea.

— Jimmy, o să-ți degere genunchii dacă mai stai mult acolo. Haide, ridică-te!

Dar el nu s-a sculat și fără să-și mute privirile, a ridicat mâna stângă și-a dat la iveală un inel cu vârful degetelor. Era de aur, cu o pietricică prinsă în niște gheruțe de aur, destul de vechi, dar nu atât de vechi încât să fie un obiect de preț. Își adusese și recuzita, s-a gândit ea, privind-l țintă. Era de admirat, chiar își juca rolul de minune, și ar fi vrut să spună asta și despre sine, dar fusese luată pe nepregătite. Nu era obișnuită ca Jimmy să fie cel care să se joace, asta era specialitatea ei, și nu era sigură că-i plăcea.

— Lasă-mă să mă spăl mai întâi pe cap și-apoi am să mă mai gândesc, a ciripit ea.

Lui Jimmy îi căzuse o şuviță de păr peste ochi și și-a mișcat capul ca să și-o dea la o parte. A rămas cu ochii pierduți la ea, fără nici o urmă de zâmbet, de parcă și-ar fi adunat gândurile.

— Eu te cer în căsătorie, Doll, a urmat el și ceva din tonul hotărât al vocii i-a trezit lui Dolly primele bănuieli că vorbește serios.

Lui Jimmy i-a venit să râdă când și-a dat seama că ea crezuse că glumește. Dar el nu glumise. Își dăduse la o parte părul din ochi, gândindu-se la felul în care îl dusesse în sus pe scări, în noaptea trecută, cum îl privise în timp ce își lăsase rochia roșie să cadă la pământ, cum își ridicase bărbia privindu-l drept în ochi, cum se simțise tânăr și puternic, bucuros să fie în viață, atunci și acolo, alături de ea. Se gândea apoi la cum rămăsese treaz după aceea, urmărit de gândul binecuvântat că o fată ca ea putea să fie îndrăgostită de el, așa cum era sigur – privind-o cum doarme – că o va iubi întreaga viață... a lui și a ei, până când vor îmbătrâni împreună, așezați comod în fotolii dinaintea casei lor de la țară, servindu-se pe rând cu ceai, după ce le-ar fi crescut copiii și-ar fi plecat de acasă.

Ar fi vrut să-i spună toate acestea, să o facă să-și închipuie imaginile acestea la fel de limpede ca și el, dar știa că Dolly era altfel, îi plăceau surprizele și nu avea nevoie să vadă sfârșitul când se aflau abia la început. Și atunci, când i s-au adunat toate gândurile, asemenea frunzelor, a spus cât a putut de răspicat:

— Eu te cer în căsătorie. Nu sunt încă un om bogat, dar te iubesc și nu vreau să mai trăiesc nici o zi fără tine.

Și atunci a văzut cum se schimbă la față, și, din felul cum i s-au mișcat colțurile buzelor și i s-au ridicat sprâncenele, și-a dat seama că în cele din urmă a înțeles.

În timp ce el aștepta, Dolly a oftat adânc și îndelung. Și-a apucat pălăria de boruri, răsucind-o încruntată. Ei îi plăcuseră întotdeauna pauzele dramatice așa că nu s-a îngrijorat prea tare, mângâindu-i cu ochii conturul perfect al profilului ei, așa cum făcuse atunci, pe deal.

— Vai, Jimmy! a exclamat ea cu o voce nefirească, întorcându-se spre el, cu o lacrimă alunecându-i pe obraz. Cum poți să-mi ceri asta, cum poți să-mi ceri ceva atât de îngrozitor într-un moment ca ăsta?

Înainte de a apuca să o întrebe ce vrea să spună, ea s-a ridicat și-a pornit-o în iute pe lângă el, lovindu-se de masa din apropiere, grăbindu-se să iasă, să dispară în frigul și întunericul Londrei măcinate de război fără să arunce o privire înapoi. Doar după câteva minute bune a priceput și Jimmy ce se întâmplase. Și s-a văzut pe sine, ca și cum s-ar fi privit de sus, ca subiectul unei fotografii făcute de el, un om care a pierdut totul, rămas îngenunchat pe podeaua murdară a unui restaurant sordid în care se făcuse brusc foarte frig.

Mult timp după aceea Laurel s-a întrebat cum de a fost posibil să fi căutat atât fără să-i treacă prin minte să caute numele mamei ei pe Internet. Dar nimic din ceea ce știa ea despre Dorothy Nicolson nu o făcea să bănuiască că ar putea să o găsească acolo.

Abia aștepta să ajungă acasă la Greenacres. Odată intrată în mașina din parcare, și-a scos telefonul și a introdus numele „Dorothy Smitham“ în rubrica de căutări. Evident că s-a grăbit și l-a scris greșit, așa că a fost nevoită să o ia de la capăt. S-a îmbărbătat singură, neștiind la ce să se aștepte și a apăsat pe butonul de căutare. Au apărut 127 de articole. Un site genealogic din America, cineva numit Thelma Dorothy Smitham care căuta prieteni pe Facebook, o listă de nume în Pagini Albe din Australia și apoi, pe la mijlocul paginii, un articol despre arhivele de război ale emisiunii *Oameni* de la BBC intitulat „Amintirile despre cel de al Doilea Război Mondial ale unei telefoniste din Londra“. Laurel a apăsat pe titlul acela cu degetele tremurânde.

Pagina conținea amintirile din război ale unei femei numită Katherine Frances Barker care lucrase ca telefonistă la Ministerul de Război din Westminster în timpul Marelui Bombardament. Fusese postat, după cum scria într-o notă, de către Susanna Barker în numele mamei ei. Era și o fotografie a unei bătrâne vioaie, într-o postură destul de cochetă pe o canapea de catifea zmeurie cu mileuri croșetate pe spătar. Sub ea scria:

Katherine „Kitty“ Barker relaxându-se acasă. La izbucnirea războiului, Kitty s-a mutat la Londra, unde a lucrat ca telefonistă. Ar fi dorit să se înroleze în Serviciul Femeilor Voluntare din Marină, dar comunicațiile au fost considerate un sector prioritar.

Articolul era destul de lung și Laurel a trecut iute prin el, căutând numele mamei să se ivească undeva în text. L-a găsit la câteva paragrafe mai jos.

Crescusem în Midlands și nu aveam pe nimeni din familie în Londra, dar în timpul războiului existau servicii speciale care găseau locuințe pentru lucrători. Față de alții, eu am avut noroc, căci am fost repartizată în casa unei doamne din înalta societate. Era o clădire din Campden Grove, la numărul 7, în Kensington, și poate nu o să mă credeți, dar cât am stat acolo, în timpul războiului, am fost tare fericită. Mai locuiau cu noi alte trei fete și câțiva servitori ai lui lady Gwendolyn Caldicott care mai rămăseseră după izbucnirea războiului, adică o bucătăreasă și o fată pe nume Dorothy Smitham, care era un fel de doamnă de companie pentru stăpâna casei. Dorothy și cu mine ne-am împrietenit, dar am pierdut legătura mai târziu, după ce m-am căsătorit cu soțul meu, Tom, în 1941. În timpul războiului prietenii se uitau repede – asta nu trebuie să vă nedumerească – și m-am întrebat adesea ce s-a ales de prietenele mele din vremea aceea. Sper că au supraviețuit toate.

Laurel tremura de încordare. Era incredibil să vadă tipărit numele mamei, cel pe care-l purta înainte. Mai ales într-un document ca acela care povestea chiar despre timpul și locul ce o interesa pe Laurel.

A mai citit paragraful o dată și tot nu i-a trecut emoția. Dorothy Smitham existase cu adevărat, lucrase la o doamnă numită lady Gwendolyn Caldicott și locuise la numărul 7 în Campden Grove (pe aceeași stradă cu Vivien și Henry Jenkins, și-a dat seama Laurel, cutremurându-se) și avusese o prietenă numită Kitty. Laurel a căutat data când fusese postat articolul – 25 octombrie 2008, putea fi o prietenă care să mai fie încă în viață și care să vrea să vorbească cu Laurel. Orice mică descoperire era ca o stea luminoasă pe cerul întins și întunecat, formând o imagine care avea s-o conducă pe Laurel spre adevăr.

*

Susanna Barker a invitat-o la ceai în după-amiaza aceea. A fost atât de ușor să o găsească, încât Laurel, care nu credea că lucrurile se pot obține ușor, era destul de neîncrezătoare. Nu făcuse altceva decât să introducă numele Katherine Barker și Susanna Barker în pagina de Internet cu numerele de telefon și apoi începuse să sune la numerele care îi apăruseră. La cel de-al treilea apel a avut noroc.

— Mama joacă golf joia și merge la liceul din zonă vinerea să le vorbească elevelor, i-a spus Susanna. Dar ar mai fi un loc în agenda ei azi, la patru.

Laurel urma îndrumările minuțioase ale Susannei, conducând mașina pe o alee șerpuitoare ce străbătea câmpurile verzi și umede de la marginea Cambridge-ului. O femeie plinuță și voioasă cu părul arămiu zbârlit de ploaie o aștepta la poartă. Purta un jersey vesel, galben ca soarele, peste o rochie maro

și ținea umbrela cu ambele mâini, nerăbdătoare, dar politicoasă. Uneori, se gândea acțița din Laurel („urechile, ochii și inima, toate la un loc“), puteai să afli totul despre cineva doar dintr-un singur gest. Femeia cu umbrela era emoționată, recunoscătoare și părea demnă de încredere.

— Bună ziua, a spus ea pe un ton cântat, zâmbind și dezvelindu-și gingiile, pe când Laurel traversa strada spre ea. Eu sunt Susanna Barker și îmi pare tare bine să vă cunosc.

— Eu sunt Laurel. Laurel Nicolson.

— Dar sigur că știu cine sunteți! Pofțiți înăuntru, pofțiți, vă rog! Groaznică vreme, nu-i așa? Mama zice că eu sunt de vină, că am omorât un păianjen în casă! Deșteaptă mai sunt, ar fi trebuit să știu asta până acum. Aduce mereu ploaia, nu-i așa?

*

Kitty Barker era vioaie ca un prâsnel și iute ca sabia unui pirat.

— Fata lui Dolly Smitham! a exclamat bătând cu pumnul ei mic în masă. Ce surpriză nemaipomenită!

Când Laurel a încercat să se prezinte și să-i explice cum îi găsise numele pe Internet, mâna firavă a făcut un gest nerăbdător și stăpâna ei s-a repezit să spună:

— Da, da, mi-a spus fiică-mea deja, i-ai povestit la telefon.

Lui Laurel, care fusese nu o dată acuzată că era prea pripită, i s-a părut reconfortantă eficiența femeii. Probabil că la nouăzeci și doi de ani nu-ți mai permiteai să spui prea multe sau să pierzi vreo clipă.

— Doamnă Barker, mama nu vorbea prea mult despre război – probabil că voia să uite de el. Iar acum nu este prea bine și vreau să aflu tot ce pot despre trecutul ei. Credeam că ați putea să-mi spuneți câte ceva despre Londra în timpul războiului și mai ales despre viața mamei mele pe vremea aceea.

Kitty Barker a fost nespuse de bucuroasă să-i satisfacă curiozitatea. Adică s-a năpustit să-i satisfacă prima parte a cererii, lansându-se într-o perorație despre bombardament, în timp ce fiica ei aducea ceaiul și brișele.

Laurel a ascultat cu mare atenție o vreme, dar concentrarea ei s-a mai risipit când i-a fost clar că Dorothy Smitham avea să joace doar un rol episodic în povestea aceasta. Așa că a studiat toate amintirile de război expuse pe pereții salonului, afișele care-i îndemneau pe oameni să nu ia și microbul risipei cu ei la cumpărături, ci să-și aducă mai degrabă aminte să cumpere legume.

Kitty mai vorbea încă despre cum puteai să te accidentezi în timpul camuflajului și, pe când Laurel urmărea limbile ceasului arătând că trecuse deja o jumătate de oră, și-a aruncat privirile spre Susanna Barker, care nu-și dezlipea ochii de la mama ei, repetând și ea în șoaptă fiecare cuvânt. Și-a dat seama că fiica lui Kitty ascultase toate aceste povești de nenumărate ori și a înțeles cum funcționau: emoția Susannei, dorința ei de a-ți face pe plac, venerația cu care vorbea despre mama ei. Kitty era opusul mamei, își făcuse din anii de război o adevărată glorie din care nu putea scăpa nici fiica ei.

Poate că toți copiii sunt într-un fel captivi ai trecutului părinților lor. Căci ce ar fi putut biata Susanna spera să reușească mai mult prin comparație cu poveștile de eroism și sacrificiu ale mamei sale? Laurel s-a simțit recunoscătoare că părinții ei și-au scutit copiii de o astfel de povară. (Până atunci, pe Laurel o apăsa lipsa unei povești despre mama – o ironie demnă de luat în seamă.)

Și atunci a intervenit un moment bine-venit: tocmai când Laurel își pierduse speranța că va afla ceva mai de seamă, Kitty s-a oprit în mijlocul poveștii ca să o certe pe Susanna că turnase ceaiul prea încet. Laurel a prins ocazia ca să întoarcă vorba înapoi spre Dorothy Smitham.

— Ce poveste extraordinară, doamnă Barker! a exclamat ea pe tonul cel mai dramatic, ca pe scenă. De-a dreptul fascinant, câtă vitejie peste tot! Dar despre mama ce știți? Ați putea să-mi povestiți câte ceva?

Era clar că nu era obișnuită să fie întreruptă și s-a lăsat o tăcere buimăcitoare. Kitty și-a înclinat capul de parcă ar fi încercat să găsească o explicație pentru această înfruntare, în timp ce Susanna, turnând ceaiul cu stângăcie, se străduia să evite privirile lui Laurel.

Laurel nu s-a lăsat intimidată, bucurându-se copilărește că a pus capăt monologului lui Kitty. Începuse să-i placă Susanna și-și dădea seama că maică-sa era o tirană. Iar ea fusese învățată să înfrunte orice porniri de genul acesta. Așa că a continuat veselă:

— A dat și mama o mână de ajutor în timpul ăsta?

— A făcut și ea ce a putut, a urmat Kitty morocănoasă. Toată lumea din casă făcea cu schimbul, mergând pe acoperiș cu o căldare de nisip și un extingtor.

— Și altceva, din viața ei de atunci?

— S-a distrat, ca toată lumea. Războiul era în toi, trebuia să-ți faci plăcerile cum puteai.

Susanna i-a oferit tava cu laptele și zahărul, dar Laurel le-a îndepărtat cu o mișcare a mâinii.

— Îmi închipui că niște fete atât de frumoase ca dumneavoastră aveau o mulțime de curtezani.

— Desigur.

— Știți cumva dacă și mama avea pe cineva anume?

— Era un tip, cum să nu? a răspuns Kitty sorbind din ceaiul negru. Dar nu pot, pentru nimic în lume, să-mi aduc aminte cum îl chema.

Lui Laurel i-a venit brusc o idee. Joia trecută, la petrecerea de ziua de naștere a mamei, sora medicală îi spusese că mama întrebase de cineva anume. Atunci Laurel se gândise că poate nu auzise bine, că ar fi fost vorba despre Gerry, dar acum, văzând cum mintea mamei oscila între prezent și trecut, Laurel și-a dat seama că nu avusese dreptate.

— Jimmy, a spus ea. Nu cumva îl chema Jimmy?

— Ba da, a răspuns Kitty, așa e. Îmi aduc aminte! Ce o mai tachinam și-i spuneam că are un Jimmy Stewart al ei. Dar să nu-ți închipui că l-am văzut vreodată.

— Cum, nu l-ați văzut?

Era ciudat, mama și Kitty fuseseră prietene, locuiau împreună, erau tinere și ar fi fost normal să-și prezinte iubiții.

— Nici măcar o dată, ținea foarte mult la asta. Era aviator și era prea ocupat să facă vizite. Sau cel puțin așa pretindea ea, a adăugat Kitty ironic, strângându-și buzele.

— Adică ce vreți să spuneți?

— Păi și Tom al meu era aviator și nu era atât de ocupat ca să nu vină să mă vadă, dacă mă-nțelegi! a urmat ea cu un zâmbet răutăcios, iar Laurel a zâmbit ca să-i arate că înțelegea ce a vrut să spună.

— Credeți că mama ar fi putut să mintă? a discutat-o ea mai departe.

— Nu chiar să mintă, ci doar să înfrumusețeze adevărul. Nu știai niciodată ce să crezi cu Dolly, avea o imaginație nemaipomenită!

Asta Laurel știa prea bine. Dar, în același timp, i se părea ciudat să își fi tăinuit iubitul de prietenele ei. Îndrăgostiții vor de obicei să-și trâmbițeze dragostea, iar mama nu știa să-și ascundă sentimentele.

Sau poate Jimmy avea ceva care să impună ca identitatea lui să nu fie cunoscută. Era război, poate că era spion! Asta ar fi explicat de ce era atât de discretă, de ce nu s-a putut mărita cu omul pe care îl iubea și nevoia ei de a fugi. Mai greu era cum să facă legătura între povestea asta și Henry și Vivien Jenkins,

doar dacă Henry nu aflase ceva despre Jimmy care să pună în pericol securitatea națională.

— Dolly nu l-a invitat niciodată pe Jimmy la noi pentru că bătrâna proprietăreasă a casei nu era de acord să aducem bărbați în casă, a spus Kitty, dezumflând brusc balonul presupozității lui Laurel. Bătrâna lady Gwendolyn avusese o soră, erau nedespărțite în tinerețea lor, trăiau împreună în casa din Campden Grove și nu umblau nicăieri una fără alta. Totul s-a dus de râpă când sora mai tânără s-a îndrăgostit și s-a căsătorit. Și-a plecat să locuiască cu bărbatul ei, iar soră-sa n-a iertat-o niciodată. S-a încuiat zeci de ani în dormitor, refuzând să mai vadă lume. Zicea că urăște oamenii, deși era clar că pe Dolly nu o ura. Erau foarte apropiate, zău așa, Dolly îi era foarte credincioasă și respecta cu strictețe regula asta. Deși nu avea nici o jenă să încalce oricare altă regulă, să știi. Nimeni nu se pricepea mai bine ca ea să facă rost pe sub mână de ciorapi de nailon și de ruj de buze. Dar regula asta o respecta cu sfințenie de parcă de ea depindea întreaga ei viață. Dar acum, dacă mă gândesc, cred că ăsta a fost începutul, a spus Kitty scrutându-și încruntată amintirile.

— Ce început? a întrebat Laurel, înfiorându-se până în vârful degetelor.

— Mama ta s-a schimbat. Când am ajuns noi în Campden Grove, Dolly era grozav de nostimă, dar mai târziu nu știa ce să mai facă s-o mulțumească pe hodoaga aia.

— Păi lady Gwendolyn era stăpâna ei, așa că trebuia să...

— Nu, era mai mult de-atât. Începuse să bată câmpii că bătrâna o considera membră a familiei. Începuse să fie mai înfumurată, tratându-ne de parcă nu am mai fi fost de nasul ei și își făcuse *alți* prieteni.

— Vivien, s-a pomenit spunând Laurel. Vreți să spuneți Vivien Jenkins!

— Văd că mama ta ți-a povestit despre ea! a exclamat Kitty, răsucindu-și buzele înveninată. Pe noi ne-a dat uitării, dar nu și pe Vivien Jenkins. Nu mă surprinde deloc. Nu mă surprinde, bineînțeles. Era nevasta unui scriitor, locuiau peste drum. Foarte cu nasul pe sus – foarte frumoasă, desigur, trebuie să recunoaștem –, dar foarte rece. Îi cădea rangul să se oprească să vorbească cu noi pe stradă. A avut o mare influență asupra lui Dolly, care se uita la ea ca la soare.

— Erau apropiate?

Kitty a luat o brișă și a pus o linguriță de gem strălucitor pe ea.

— De unde să știu eu? a răspuns cu parapon, netezind dulceața. Nu m-au invitat niciodată și pe mine, iar Dolly nu-mi mai spunea secretele ei la vremea aceea. Și de aia cred că nu mi-am dat seama că era ceva în neregulă decât când a fost prea târziu.

— Prea târziu pentru ce? Ce s-a întâmplat?

Kitty a mai pus o linguriță de smântână pe brișă, privind-o pe Laurel pe deasupra ei.

— Trebuie că s-a întâmplat ceva între Vivien și maică-ta, ceva urât. Era pe la începutul lui 1941, țin minte pentru că tocmai îl întâlнисem pe Tom al meu – și poate de-aia nici nu mi-am bătut capul cu asta. După aceea Dolly a început să aibă niște stări foarte proaste, îi sărea țandăra din orice, nu mai ieșea cu noi, îl evita până și pe Jimmy. Parcă nu era ea, zău așa, nici la cantină nu se mai ducea.

— Cantina Serviciului Feminin Voluntar?

Kitty a încuviințat din cap și s-a aplecat să muște delicat din brișă.

— Tare-i mai plăcea să se ducă acolo. Mereu o păcălea pe bătrână, nu se dădea în lături să țină locul cuiva, tare curajoasă, maică-ta, nu se temea niciodată de bombe. Dar dintr-odată nu s-a mai dus. Nu a mai vrut nici în ruptul capului.

— De ce?

— Nu ne-a spus, dar eu mi-am dat seama că era ceva legat de *aia* de peste drum. Le-am văzut

împreună în ziua când s-au certat, să știi... veneam de la lucru ceva mai devreme ca de obicei, că fusese o bombă pe lângă serviciul meu, și-am văzut-o pe maică-ta ieșind din casa Jenkinșilor. Vai, să fi văzut cum arăta! a spus Kitty, clătinând din cap. Ce să mai vorbim de bombe, că ea stătea să explodeze...

Laurel a sorbit un pic de ceai. Își putea imagina un scenariu în care o femeie să nu mai vrea să-și vadă nici prietena și nici iubitul. Oare Vivien și Jimmy aveau vreo aventură? Oare de aceea mama ei rupsesse logodna și se făcuse nevăzută ca să înceapă o nouă viață? Desigur asta putea explica mânia lui Henry Jenkins – deși nu pe Dorothy trebuia să fie supărat –, dar nu și faptul ca mama își exprimase regretul despre trecut. Dar nu era nimic de regretat că și-a adunat forțele și a luat-o de la capăt, era chiar un act de curaj.

— Dar ce credeți că s-a întâmplat? a iscodit-o ea blând, punându-și ceașca jos binișor.

Kitty și-a ridicat umerii osoși, dar gestul avea o doză de viclenie.

— Dolly nu v-a povestit nimic despre asta?

Pe chip i se citea o surprindere care ascundea o plăcere și mai mare.

— Ei, a oftat ea dramatic. Presupun că ea a fost întotdeauna mai ascunsă. Unele mame nu sunt la fel de apropiate de fiicele lor, nu-i așa?

Susanna zâmbea fericită, iar mama ei a mai mușcat încă o dată din brioșă.

Laurel era convinsă că Kitty nu spusese totul. Cum trăise alături de alte trei surori, se pricepea de minune să scoată adevărul la iveală. Nimic nu declanșa confesiunea ca indiferența.

— V-am răpit destul timp, doamnă Barker! a spus ea, împăturindu-și șervețelul și punând lingurița la loc. Vă mulțumesc că ați stat de vorbă cu mine. Mi-a fost de mare folos. Vă rog să mă căutați dacă vă mai aduceți aminte și altceva care să explice ce s-a întâmplat între mama și Vivien.

Laurel s-a ridicat, împingând scaunul la loc, și a pornit-o spre ușă.

— Știți, a început Kitty, mergând în urma ei, acum că mă gândesc la asta, ar mai putea fi și altceva.

Laurel și-a putut cu greu stăpâni un zâmbet.

— Da? Ce?

Kitty și-a mușcat buzele de parcă urma să vorbească împotriva voinței ei. S-a răstit la Susanna să se ducă să mai umple ceainicul și, când fiica ei s-a făcut nevăzută, a condus-o pe Laurel înapoi la masă.

— Ți-am povestit de toanele proaste ale lui Dolly, a început ea. Erau îngrozitoare. Și au durat tot timpul cât am mai stat împreună în Campden Grove. Apoi, într-o seară, la câteva săptămâni după ce mă căsătorisem, soțul meu s-a întors la regiment și eu aranjasem să merg la dans cu câteva fete de la serviciu. Era cât pe ce să nu o invit și pe Dolly, căci se purtase atât de ciudat în ultima vreme, dar am chemat-o totuși și, surprinzător, a acceptat. A ajuns la club îmbrăcată la patru ace și râzând de parcă și-ar fi făcut curaj cu un pahar de whisky. Și-a mai adus și o prietenă cu ea, o fată cu care crescuse în Coventry, Caitlin nu mai știu cum, care a fost foarte îngâmfată la început, dar și-a dat drumul iute, căci nu aveai de ales în preajma lui Dolly. Era una dintre acele persoane pline de viață care te făceau să te distrezi numai pentru că se distra ea însăși.

Laurel a zâmbit ușor, recunoscându-și mama în această caracterizare.

— Iar ea chiar că se distra de minune în seara aia. Avea ceva sălbatic în priviri, râdea, dansa și spunea niște lucruri destul de ciudate. Când eram pe picior de plecare, m-a apucat de mână și mi-a spus că are un plan.

— Un plan? a întrebat Laurel, simțind cum i se zburlește părul pe ceafă.

— Spunea că Vivien Jenkins i-a făcut o mare măgărie și că avea un plan prin care să pună totul la punct. Iar ea și cu Jimmy aveau să trăiască fericiți până la adânci bătrâneți. Toți aveau să să-și

primească răsplata.

Exact cum îi spusese și mama la spital. Dar planul nu i-a reușit și ea nu se mai măritase cu Jimmy. În schimb, Henry Jenkins fusese mâniat. Lui Laurel i se zbătea inima în piept, dar s-a străduit din răspuțeri să nu pară emoționată.

— Și v-a spus care îi era planul?

— Nu, dar să-ți spun drept, nici nu am dat prea mare importanță la vremea aceea. Lucrurile erau altfel în timpul războiului. Oamenii spuneau și făceau lucruri neobișnuite. Nu știai ce-o să-ți aducă ziua de mâine, dacă o apucați – iar nesiguranța asta anihilează scrupulele. Și mama ta a avut întotdeauna o pasiune pentru dramă. Așa că mi-am închipuit că toată vorbăria aia despre răzbunare era doar... vorbărie. Doar la ceva timp după aceea am început să mă întreb dacă nu cumva o luase mai în serios decât crezusem.

— După aceea? a iscodit-o Laurel.

— Păi după aceea a dispărut. În noaptea aceea la club a fost ultima dată când am văzut-o. N-am mai auzit nimic de ea, nici măcar o vorbă, nu mi-a răspuns la nici o scrisoare. Am crezut că a fost lovită de vreo bombă, până-ntr-o zi, când a venit la mine o femeie mai în vârstă, imediat după ce s-a terminat războiul. Foarte secretoasă! Se interesa de Doll, voia să știe dacă era ceva „mai deocheat“ în trecutul ei.

Laurel și-a amintit brusc întunericul și răcoarea din dormitorul ei de la bunica Nicolson.

— Era cumva o femeie înaltă, arătoasă și cu o expresie acră de parcă ar fi supt numai lămâi?

— Vreo prietenă de-a ta? a întrebat Kitty, ridicând o sprânceană.

— Bunica mea din partea tatei.

— Aha, a zâmbit Kitty, soacra, vasăzică... Asta nu mi-a spus, a zis doar că o angajase pe maică-ta și că voia să se intereseze despre ea. Deci tot s-au căsătorit până la urmă, maică-ta și cu taică-tău? Trebuie că a ținut foarte mult la ea!

— De ce? Ce i-ați spus bunicii?

— Eram jignită de-a dreptul, a răspuns ea, clipind din ochi nevinovată. Îmi făcusem atâtea griji când n-am mai avut nici un semn de la ea, ca să aflu mai pe urmă că și-a luat tălpășița fără să se deranjeze să spună o vorbă, a urmat ea, fluturând din mână. Poate c-am mai exagerat pe ici, pe colo, atribuindu-i ceva mai mulți iubitori, o plăcere mai mare pentru un păhărel în plus... nimic prea serios.

Dar suficient cât să explice respingerea bunicii Nicolson: iubitorii nu erau o laudă prea mare, dar plăcerea pentru un păhărel în plus? Era un adevărat sacrilegiu!

Brusc, Laurel a simțit nevoia să iasă afară din casa înșesată, să rămână singură cu gândurile ei.

— Să-i transmiți salutări mamei tale, te rog, i-a spus Kitty conducând-o până la ușă.

Laurel i-a promis că-i va transmite și și-a pus haina.

— Nu am apucat să ne luăm rămas-bun cum se cade, m-am tot gândit la ea în toți anii ăștia, mai ales după ce am aflat că a supraviețuit războiului. Dar nu prea aveam ce face altceva – Dolly era foarte încăpățanată, obținea întotdeauna orice își punea în minte. Dacă dorea să se facă nevăzută, n-ar fi putut nimeni să-i stea în cale sau să reușească să o găsească.

În fară de Henry Jenkins, s-a gândit Laurel, în timp ce Kitty Barker închidea ușa în urma ei. El fusese în stare să o găsească și Dorothy se asigurase că motivul pentru care o căutase dispăruse odată cu el, acolo, la Greenacres, în ziua aceea.

Laurel a rămas în Mini-ul verde, cu motorul pornit, în fața casei lui Kitty Barker. A dat drumul la maximum la ventilatoare, sperând că se va încălzi cât mai repede. Era trecut de ora cinci și întunericul începuse să se furișeze pe la ferestre. Turlele Universității Cambridge străluceau pe cerul înnorat, dar Laurel nu le vedea. Minte îi era prea preocupată, imaginându-și-o pe mama ei – tână femeie din fotografia pe care o descoperise – în clubul de dans, cum o apuca pe Kitty Barker de încheieturile mâinilor și-i spunea cu voce nestăpânită că avea un plan și că va pune lucrurile la punct.

— Ce aveai de gând să faci, Dorothy? a mormăit ea, întinzând mâna să ia o țigară. Ce Dumnezeu oi fi făcut?

Telefonul mobil a sunat și a început scotocească în geantă. L-a găsit în cele din urmă, sperând pentru o clipă că e Gerry.

— Laurel? Sunt eu, Rose. Phil merge în seara asta la întâlnirea ghidei Toastmaster³³ și m-am gândit că poate ți-ar prinde bine să-ți țin de urât. Aș putea să aduc și ceva de mâncare și chiar un film, dacă vrei.

³³. Ghilda Internațională a Maeștrilor de Ceremonii, experți în organizarea ceremoniilor, prezentarea discursurilor la evenimente oficiale.

Laurel a șovăit, dezamăgită, încercând să găsească o scuză. Nu-i plăcea să mintă, mai ales pe Rose, dar încă nu se simțea în stare să împărtășească nimănui nimic despre căutarea ei, nici măcar surorilor ei. Iar a petrece o seară întreagă sporovăind, în timp ce-și frământa mintea să dezlege tainele din trecutul mamei sale, i se părea un adevărat chin. Mare păcat, căci o parte a sufletului ei ar fi vrut să lase toată învâlmășeala asta în seama altcuiva și să-i spună „Vezi cum poți să o descâlcești!“, dar povara era a ei și, deși avea de gând să le mărturisească și surorilor ei, nu putea să o facă până nu avea ceva de spus.

Și-a răvășit părul, încercând disperată să găsească un motiv să refuze cina (și chiar îi era foame, acum că se gândea la asta). Ridicând ochii a băgat de seamă că în depărtare se zăreau turnurile mândre și maiestoase ale universității.

— Lol, mai ești la telefon?

— Da, da, te aud.

— Legătura nu e prea bună... te întrebasesem dacă n-ai vrea să-ți fac ceva pentru cină.

— Nu, a răspuns iute Laurel, căreia tocmai i se înfiripa în minte o idee nedeslușită, dar promițătoare. Îți mulțumesc, Rosie, dar nu pot. Ce-ar fi să te sun eu mâine?

— Ești în regulă? Unde te afli?

Telefonul a început să pârâie și mai tare și Laurel a fost nevoită să strige.

— Sunt bine... doar că... a urmat ea zâmbind larg, pe măsură ce ideea din mintea ei prindea contur. Nu ajung acasă până târziu diseară... vin foarte târziu.

— Da?

— Da, tocmai mi-am amintit, Rose, că trebuie să merg să mă-ntâlnesc cu cineva.

Ultimele două săptămâni fuseseră îngrozitoare, iar Dolly nu putea să nu-și spună că era vina lui Jimmy. Dacă n-ar fi stricat totul, insistând așa... tocmai își pusese în minte să vorbească cu el să fie mai discreți, iar el nu avusese altceva mai bun de făcut decât să o ceară în căsătorie, făcând ca în sufletul lui

Dolly să se caște o prăpastie ce nu se mai putea închide. Pe de o parte se afla Dolly Smitham, tânăra nevinovată din Coventry care credea că a se căsători cu iubitul ei și a trăi într-o căsuță la țară, lângă un pâriș era tot ce-și putea dori mai mult, iar de cealaltă parte era Dorothy Smitham, prietena superbeii și bogatei Vivien Jenkins, moștenitoarea și tovarășa de suflet a lui lady Gwendolyn Caldicott – o femeie matură care nu mai avea nevoie să-și închipuie planuri fanteziste de viitor, pentru că știa cu precizie ce aventuri extraordinare o așteptau.

Aceasta nu însemna că nu se simțise îngrozitor să fugă așa din restaurantul acela, cu chelnerii care se uitau mirați; aușese sentimentul că dacă mai stătea mult acolo ar fi acceptat, doar ca să nu îl mai vadă îngenuncheat pe podea. Și ce-ar fi realizat cu asta? Să împartă un apartament mic și înghesuit cu Jimmy și cu domnul Metcalfe și să-și bată mereu capul de unde să ia banii pentru o sticlă de lapte? Și ce s-ar fi ales de lady Gwendolyn? Bătrâna fusese atât de bună cu ea, ajunsese să o considere chiar ca pe un membru al familiei, ce s-ar fi ales de ea dacă ar fi fost părăsită a doua oară? Nu, Dolly procedase corect. Așa îi spusese și doctorul Rufus când i-a povestit plângând. Era tânără, a consolat-o el, avea întreaga viață înainte și nu avea nici un rost să-și lege destinul de pe acum.

Kitty băgase de seamă (bineînțele!) că era ceva în neregulă și nu scăpa nici o ocazie să nu-și arate captura, aviatorul din Forțele Aeriene Regale, în casa de la numărul 7, și blestematul ei inel de logodnă, punând întrebări insinuante despre Jimmy. Munca la cantină era o binecuvântare față de chinul acela. Sau ar fi putut fi dacă Vivien și-ar fi făcut apariția ca să-i mai ridice moralul. Se zăriseră de departe doar o singură dată din seara aceea când Jimmy apăruse pe nepusă masă. Vivien adusese o cutie cu haine și Dolly tocmai se îndrepta spre ea ca să o salute, când doamna Waddingham i-a poruncit să se ducă la bucătărie. Cotoroașă! Mai bine s-ar fi dus la Serviciul Brațelor de Muncă decât să fie nevoită să mai dea ochii cu ea. Dar nici acolo nu ar fi avut vreo șansă. Dolly primise o scrisoare de la Ministerul Muncii, dar, când a aflat lady Gwendolyn una ca asta, a făcut tot ce a putut ca să ajungă la cel mai înalt nivel că Dolly era indispensabilă în actualul ei serviciu și nu putea să lucreze la fabrica de muniție.

Doi pompieri plini de funingine se apropiau de teșgheua și Dolly a arborat un zâmbet larg, cu gropițe în fiecare obraz, în timp ce le turna supă în castroane.

— Grea noapte, nu-i așa, băieți?

— Ce gheață blestemată pe furtun! a răspuns cel mai scund. Să vezi ce-i afară! Noi ne luptăm cu flăcările într-o casă, iar în cea de alături atârnuu țurțurii de la apa pe care o azvârleam.

— Ce îngrozitor! a exclamat Dolly și bărbații au dat din cap, abia târându-se până la masă, lăsându-o din nou singură.

Ea și-a proptit cotul pe teșghea și și-a sprijinit bărbia în palmă. Vivien era, fără îndoială, ocupată cu doctorul ăla al ei. Dolly se simțise puțin dezamăgită când aflase de la Jimmy – evident că ar fi preferat să afle despre această legătură direct de la Vivien –, dar îi înțelegea nevoia de a păstra secretul. Henry Jenkins nu era omul care să accepte ca nevasta lui să o ia razna, îți puteai da seama de asta dintr-o singură privire. Dacă ar fi auzit cineva mărturisirea lui Vivien sau ar fi văzut ceva dubios și i-ar fi povestit soțului ei, s-ar fi dezlănțuit potopul. Așa că nu era de mirare că a insistat atât de mult ca Jimmy să nu spună nimic.

— Doamna Jenkins? Ehei... doamna Jenkins!

Dolly și-a ridicat privirea ageră. Să fi venit Vivien fără ca ea să o fi văzut?

— A... domnișoara Smitham, dumneavoastră erați, a auzit o voce dezamăgită.

Maud Hoskins apăru dinaintea teșghelei, corect îmbrăcată, cu o broșă care-i strângea bluza la gât, mai ceva ca gulerul unui preot. Vivien nu se vedea nicăieri și Dolly a simțit cum i se strânge inima.

— Sunt doar eu, doamnă Hoskins.

— Așa se pare, a pufnit bătrâna.

Și-a aruncat privirile în jur ca o cloșcă înfuriată ce-și deschide ciocul cu zgomot.

— Vai de mine și de mine! N-ați văzut-o oare pe undeva? Pe doamna Jenkins, vreau să zic!

— Să mă gândesc... a răspuns Dolly, atingându-și ușor buza cu degetul, în timp ce se străduia să-și pună din nou pantofii în picioare pe sub tejghea. Nu, nu cred că am văzut-o.

— Ce păcat! Aveam să-i dau ceva. Cred că l-a pierdut ultima dată când a fost pe aici și eu l-am păstrat sperând că am să mă întâlnesc cu ea. N-a prea fost pe aici de câteva zile bune!

— Da? Nu am băgat de seamă!

— Nu a dat pe aici de vreo săptămână. Sper că nu a pățit ceva.

Dolly s-a gândit dacă să-i spună doamnei Hoskins că ea o vede zilnic pe Vivien, vie și nevătămată, de la fereastră, dar s-a gândit că asta ar trezi și mai multe bănuieli.

— Sunt convinsă că este foarte bine.

— Sper să aveți dreptate... ei, cât de bine putem fi în vremuri grele ca acestea!

— Da.

— Doar că am o problemă... am să plec în Cornwall la sora mea pentru ceva vreme și speram să-i dau obiectul ăsta înainte de a pleca, a spus doamna Hoskins privind nesigură în jur. Dar acum n-am altceva de făcut decât să...

— Să-l lăsați la mine? Sigur că da, s-a repezit Dolly arborând zâmbetul ei cel mai cuceritor. Și-am să fac tot posibilul să i-l înmânez.

Doamna Hoskins a privit-o pe deasupra ochelarilor ei îngrijiți.

— Oh... nu mă gândisem să... nu știu dacă se cuvine să-l las așa...

— Dar vă rog, doamnă Hoskins, m-aș bucura să vă fiu de ajutor. Oricum o s-o văd curând pe Vivien.

Bătrâna a inspirat scurt, nelăsând să-i scape felul în care Dolly folosise numele mic al lui Vivien.

— Ei, bine atunci, a urmat ea cu o undă de admirație în voce. Dacă sunteți sigură că...

— Sunt sigură!

— Vă mulțumesc, domnișoară Smitham. Vă mulțumesc foarte mult. Acum sunt mult mai liniștită. E ceva destul de valoros, cred.

Doamna Hoskins și-a deschis geanta și a scos un pachetel învelit în foiță pe care i l-a întins lui Dolly peste tejghea.

— L-am împachetat să-l păstrez mai bine. Vă rog să aveți grijă de el, că n-am vrea să cadă pe alte mâini, nu-i așa?

*

Dolly nu a desfăcut pachetelul până nu a ajuns acasă. A trebuit să-și adune toate forțele să se stăpânească să nu-i sfâșie ambalajul în clipa în care doamna Hoskins s-a întors cu spatele, dar nu a făcut-o. A vârât pachetelul în poșetă și l-a lăsat acolo tot timpul cât a mai rămas la cantină, după care a zbughit-o acasă, în Campden Grove.

Până a ajuns să închidă ușa dormitorului în urma ei, curiozitatea devenise insuportabilă. A sărit în pat, fără să-și mai scoată pantofii, și a scos din poșetă pachetelul învelit în foiță. Pe când îi scotea ambalajul, i-a căzut ceva în poală. Dolly l-a ridicat, răsucindu-l între degete: era un medalion oval atârnat pe un lăntișor fin de aur. A băgat de seamă că una dintre verigi se căscase ușor, lăsând să scape veriga

următoare. Cu mare grijă a trecut veriga deschisă prin cealaltă, strângând-o ușor ca să o închidă la loc.

Gata... o reparase, chiar foarte bine, cu greu s-ar fi putut observa unde a fost ruptura. Dolly a zâmbit satisfăcută, concentrându-și atenția acum asupra medalionului. Era dintr-acelea în care se păstrează fotografii, și-a dat ea seama, mângâind cu degetul cel mare modelul îmbârligat gravat pe capacul frumos. Când a reușit să-l deschidă în cele din urmă, a dat de o fotografie cu patru copii, două fete și doi băieți, așezați pe niște scări de lemn, uitându-se cu ochii mijiiți în lumina soarelui. Poza fusese tăiată în două ca să încapă în cele două jumătăți ale medalionului.

Dolly a identificat-o pe dată pe Vivien, cea mai mică dintre fete, stând cu o mână pe balustrada scării și cu cealaltă așezată pe umărul unuia dintre băieții mai mici, care părea tare naiv. Și-a dat seama că erau frații ei din Australia și că fotografia fusese făcută cândva înainte ca Vivien să fie trimisă în Anglia, înainte să-l cunoască pe unchiul ei și să crească mare în turnul conacului somptuos de pe moșia familiei, loc în care îl va cunoaște într-o bună zi pe chipeșul Henry Jenkins cu care se va și căsători. Dolly s-a cutremurat de plăcere, era ca într-un basm adevărat, chiar ca în romanul lui Henry Jenkins.

A zâmbit privind-o pe Vivien – fetița cea mică.

— Ce bine ar fi fost să te fi cunoscut atunci! a spus ea încetișor, dar asta era o prostie, căci bineînțeles că era mult mai bine să o cunoască acum, să aibă șansa să fie o parte din cuplul Dolly și Viv din Campden Grove.

A scrutat cu atenție chipul fetiței, redescoperind forma copilărească a trăsăturilor pe care le admira atât de mult la femeia adultă, gândindu-se cât de ciudat era că poți să iubești pe cineva atât de mult chiar dacă îl cunoști destul de puțin.

A închis medalionul și a băgat de seamă că pe spate avea gravat un nume cu litere frumos ornamentate: „Isabel“, a citit ea cu voce tare. Să fi fost mama lui Vivien? Dolly nu-și aducea aminte să fi știut numele mamei ei, dar era genul de fotografie pe care orice mamă ar purta-o la piept: toți copiii ei adunați laolaltă, zâmbind fotografului ambulant. Dolly era prea tânără ca să se gândească la copii, dar era convinsă că, atunci când îi va avea, va purta și ea un medalion asemănător.

Un sigur lucru era clar: medalionul trebuia să fie foarte prețios pentru Vivien dacă îi aparținuse cândva mamei ei. Dolly avea să-l păstreze la loc sigur. S-a gândit o clipă, apoi fața i s-a luminat cu un zâmbet. I-a deschis încuietorea și și-a trecut lănișorul după gât, închizând-o la loc. A suspinat mulțumită și bucuroasă, simțind medalionul cum alunecă pe sub bluză, iar metalul rece îi atinge pielea fierbinte.

Dolly și-a scos pantofii și și-a aruncat pălăria pe băncuța de sub geam, prăbușindu-se la loc pe perne, cu gleznelor încrucișate. Și-a aprins o țigară, aruncând rotocoale de fum spre tavan, închipuindu-și cât de bucuroasă va fi Vivien când îi va înapoia medalionul. Probabil că o va îmbrățișa, îi va spune scumpa mea și ochii ei minunați vor înota în lacrimi. O va invita în casă și o va așeza alături de ea pe canapea și vor vorbi despre tot felul de lucruri. Dolly avea chiar presentimentul că îi va povesti și despre prietenul ei, doctorul, după ce vor fi petrecut ceva timp împreună.

A scos din nou medalionul din sân și i-a admirat fațetele oramentate. Biata Vivien trebuie să fie nenorocită crezând că l-a pierdut pentru totdeauna. Dolly se întreba dacă nu cumva s-ar cuveni să îi spună pe dată că medalionul era în mâini bune – poate să-i lase o scrisoare la ușă? –, dar s-a răzgândit imediat. Nu avea altă hârtie de scris decât cea cu monograma lui lady Gwendolyn și asta nu se cuvenea. Cel mai bine era să se ducă acolo. Problema era cu ce să se îmbrace.

Dolly s-a răsucit pe burtă și a scos din ascunzătoarea de sub pat caietul cu idei. Nu dăduse doi bani pe *Manualul gospodinei* al doamnei Beeton, când îl primise de la mama ei, dar cum hârtia era atât de

valoroasă în vremurile acelea, paginile cărții se dovediseră locul ideal de păstrat fotografiile ei favorite din revista *The Lady*. De mai bine de un an le decupase și le lipise peste regulile și rețetele doamnei Beeton. Dolly frunzărea paginile, observând cu atenție cu ce erau îmbrăcate femeile din înalta societate, comparând cu ceea ce văzuse ea în garderoba de sus. S-a oprit când a dat de o fotografie recentă. Era Vivien, la o adunare de strângere de fonduri de la Ritz, care arăta splendid într-o rochie de mătase fină. Dolly a mângâiat gânditoare conturul corsajului și al fustei – văzuse una aproape la fel în dulapurile de sus. Și a zâmbit mulțumită, închipuindu-și cum va trece strada grăbită, cât de curând cu putință, ca să ia ceaiul cu Vivien Jenkins.

*

Trei zile mai târziu, într-o toană neobișnuit de blândă, lady Gwendolyn a dat deoparte punga de bomboane și i-a cerut lui Dolly să tragă draperiile și să o lase singură să ațipească puțin. Era aproape trei după-masa și Dolly nu a așteptat să o roage de două ori. Când s-a asigurat că bătrâna doarme dusă, s-a schimbat în rochia galbenă pregătită în dormitorul ei și s-a strecurat din casă, traversând strada.

Ajunsă pe ultima treaptă, gata să apese butonul soneriei, Dolly își închipuia ce față va face Vivien când va deschide ușa și o va vedea în prag, zâmbetul plin de recunoștință și de ușurare când va vedea medalionul, în timp ce se vor așeza să ia ceaiul împreună. Îi venea să țopăie de nerăbdare.

Întârziind încă o clipă ca să-și mai aranjeze părul, bucurându-se de ceea ce urma să se întâmple, în timp ce inima i se zbătea în piept, a sunat la sonerie.

A așteptat, pândind foșnetul de cealaltă parte, când ușa s-a dat de perete și a auzit o voce spunând:

— Bună, iubi...

Dolly s-a dat înapoi surprinsă. Dinaintea ei se afla Henry Jenkins, care părea mult mai înalt decât îl văzuse ea de la distanță, impunător ca toți oamenii puternici. Înfațișarea lui părea aproape brutală, dar impresia asta a dispărut iute și Dolly și-a închipuit că emoția o făcea să vadă lucrurile altfel. La așa ceva nu se gândise în toate scenariile pe care și le închipuise. Henry Jenkins avea o slujbă importantă la Ministerul Informațiilor și rar se afla acasă în timpul zilei. A deschis gura să zică ceva, dar a închis-o la loc, intimidată de prezența lui impunătoare și de chipul lui întunecat.

— Da?

Era îmbujorat și lui Dolly i-a trecut prin minte că poate băuse ceva.

— Căutați resturi de materiale? Am dat deja tot ce aveam prin casă.

— Nu, nu, vă rog să mă scuzați, și-a regăsit Dolly vocea. Nu am venit după materiale, am venit să o văd pe Vivien... pe doamna Jenkins. Sunt o prietenă a soției dumneavoastră, a urmat ea zâbindu-i, recăpătându-și încrederea.

— Așa? s-a mirat el, o prietenă a soției mele... și cum o cheamă pe prietena aceasta a soției mele?

— Dolly, adică Dorothy, Dorothy Smitham.

— Ei, atunci, Dorothy Smitham, n-ar fi mai bine să intrați înăuntru? a întrebat el, dându-se înapoi și făcându-i semn să intre.

De cum a trecut pragul în casa lui Vivien, lui Dolly i-a trecut prin minte că, de când locuia în Campden Grove, era prima dată când punea piciorul în casa de la numărul 25. Din câte putea să-și dea seama, era la fel ca cea de la numărul 7, cu holul de la intrare și scara care ducea la etaj, cu o altă ușă în stânga. Dar, pe când îl urma pe Henry Jenkins în salon, și-a dat seama că asemănarea se oprea acolo. Casa de la numărul 25 fusese de bună seamă aranjată în secolul acesta, și, spre deosebire de mobila

greoaie și curbată de mahon și de pereții înșeșați de vizavi, locul acesta era luminos, cu unghiuri nete.

Era magnific: pe jos era parchet și din tavan atârna o pereche de candelabre tubulare de sticlă mată. Pe pereți se aflau fotografiile spectaculoase ale unor clădiri cu o arhitectură modernă, iar pe un braț al canapelei verzi era azvârlită o piele de zebra. Totul era atât de elegant, atât de modern, încât Dolly a rămas cu gura căscată.

— Luați loc, vă rog, a invitat-o Henry Jenkins arătându-i un scaun în formă de scoică lângă geam.

Dolly s-a așezat, netezindu-și poala rochiei înainte de a-și pune picior peste picior. Brusc s-a simțit stânjenită de felul în care era îmbrăcată. Rochia ei era destul de potrivită, dar, stând aici, în încăperea aceasta splendidă, arăta ca un exponat de muzeu. Se crezuse atât de elegantă când se fâțâia dinaintea oglinzii, dar acum nu mai vedea decât zorzoane și volane demodate, atât de diferite de liniile simple ale îmbrăcămintei lui Vivien (cum oare nu băgase de seamă mai de mult?).

— V-aș oferi un ceai, a început Henry Jenkins, pipăindu-și vârful mustăților cu un gest stângaci, dar destul de fermecător, dar tocmai am rămas fără servitoare săptămâna trecută. O mare dezamăgire... am prins-o furând.

Cuprinsă de emoție, Dolly a băgat de seamă că el îi privea picioarele. Așa că a zâmbit, puțin stânjenită – doar era soțul lui Vivien – dar și măgulită în același timp.

— Îmi pare rău să aud asta. E extraordinar de greu să găsești servitori buni în vremurile astea, nu-i așa? a adăugat ea, amintindu-și ce spunea lady Gwendolyn.

— Aveți dreptate.

Henry Jenkins rămăsese în picioare lângă minunatul șemineu placat cu marmură albă și neagră, ca o tablă de șah, privind-o întrebător pe Dolly.

— Dar cum ați cunoscut-o pe soția mea?

— Ne-am întâlnit la Serviciul Feminin Voluntar și am descoperit că avem foarte multe în comun.

— Dar târziu mai lucrați acolo! a spus el zâmbind, cu o anume nuanță, iar pauza pe care a făcut-o după aceea, felul în care a privit-o i-au lăsat lui Dolly sentimentul că ar fi vrut să afle ceva mai mult, că s-ar fi așteptat ca ea să spună ceva.

Neștiind ce să zică, a zâmbit și a tăcut.

— Uite, astăzi, de exemplu, a urmat el, uitându-se la ceas. La micul dejun, soția mea mi-a spus că va termina la ora două. Așa că am venit mai devreme ca să-i fac o surpriză, dar acum e trei și un sfert și n-a dat nici un semn. Îmi închipui că o fi fost reținută, dar nu poți să nu-ți faci griji.

I se simțea supărarea în vorbe, iar Dolly înțelegea prea bine: era un om important, care își lăsase treaba lui indispensabilă războiului ca să rămână cu ochii în soare în timp ce nevasta lui se fâțâia prin oraș.

— Aveți întâlnire cu ea? a întrebat el dintr-odată, de parcă i-ar fi dat prin cap că și Dolly ar fi putut fi stânjenită de întârzierea lui Vivien.

— A, nu, nicidecum, s-a grăbit ea să răspundă, dar el a părut jignit de ideea că voia să-l liniștească. Vivien nu știa că am să vin. I-am adus ceva ce a pierdut.

— A, da?

Dolly a scos medalionul din poșetă și l-a ridicat delicat între degete. Își făcuse special unghiile cu ultimele picături din oja Coty Crimson a lui Kitty.

— Medalionul ei, a rostit el ușor, întinzând mâna să-l ia. Îl purta când am văzut-o eu prima oară.

— E un medalion frumos.

— Îl poartă de când era mică. Indiferent ce i-am cumpărat eu până acum, oricât de frumos sau de

scump, nu ar purta nimic altceva. Îl poartă chiar și cu șiragul de perle. Nici nu-mi închipui că l-ar fi scos vreodată, s-a mirat el, studiindu-l îndeaproape, văd că nu e rupt, așa că trebuie că l-o fi scos.

I-a aruncat o privire piezișă lui Dolly, care a simțit că se topește toată. Oare așa se uita și la Vivien, când îi scoatea rochia și-i dădea medalionul de-o parte ca să o sărute?

— Spuneți că l-ați găsit? Mă întreb unde?

— Eu... s-a bâlbâit Dolly, roșindu-se la gândurile ce-i trecuseră prin minte, mi-e teamă că nu știu, căci nu l-am găsit eu. Mi-a fost dat ca să i-l înapoiez lui Vivien. Știindu-se cât de apropiate suntem.

El a dat încet din cap.

— Știți, doamnă Smitham...

— *Domnișoară* Smitham.

— Bine, domnișoară Smitham, a continuat el, cu buzele tremurând a zâmbet, ceea ce a făcut-o să roșească și mai tare. Cu riscul de a părea obraznic, pot să vă întreb de ce nu i l-ați înapoiat soției mele la cantină? Cu siguranță că ar fi fost mult mai simplu pentru o doamnă atât de ocupată ca dumneavoastră?

O doamnă ocupată! Lui Dolly îi plăcea cum sună cuvintele acelea.

— Nu sunteți obraznic deloc, domnule Jenkins. Doar că știam cât de mult ține Vivien la el și am vrut să i-l dau cât mai iute cu putință. Turele noastre nu se potrivesc întotdeauna, să știți!

— Ce ciudat! a spus el, strângându-și pumnul în care ținea medalionul. Soția mea merge la cantină în fiecare zi.

Înainte de a apuca să-i spună că nimeni nu mergea la cantină în fiecare zi, că aveau un caiet în care se notau turele și că doamna Waddingham ținea socoteala foarte strict, s-a auzit o cheie răsucindu-se în broasca ușii de la intrare.

Venise Vivien.

Dolly și Henry au rămas cu ochii ațintiți la ușa închisă a salonului, ascultându-i pașii pe parchetul din holul de la intrare. Lui Dolly începuse să îi tresalte inima închipuindu-și cât de fericită va fi Vivien când Henry îi va arăta lăncișorul și îi va spune că i l-a adus Dolly, cum va fi cuprinsă de recunoștință și chiar de dragoste, cum i se va lumina chipul de zâmbet și va spune: „Henry, scumpule, mă bucur atât de mult că ai cunoscut-o, în fine, pe Dorothy. De când tot vreau să te invit la ceai, iubito, dar toate s-au aglomerat atât de tare, nu-i așa?” Apoi va face o glumă despre ochiul sever al turelor de la cantină și amândouă se vor prăpădi de râs, iar Henry va sugera să ia cina toți trei împreună, poate chiar la clubul lui...

Ușa salonului s-a deschis, iar Dolly s-a îndreptat mai bine pe scaun. Henry s-a repezit să își ia soția în brațe. Îmbrățișarea era lungă, romantică, de parcă i-ar fi adulmecat parfumul și Dolly și-a dat seama, cu o undă de invidie, cât de mult își iubea Henry Jenkins soția. Știa asta deja din câte citise în romanul lui *Muză fără voie*, dar acolo, observându-i îndeaproape, i s-a luminat mintea. Ce era oare în capul lui Vivien, să se încurce cu doctorul acela, când era atât de iubită de un om ca Henry?

Doctorul! Dolly îi privea chipul lui Henry, cu ochii închiși, apăsându-i capul lui Vivien cât putea de tare pe piept, ținând-o într-o strânsoare, de parcă ar fi trecut luni întregi de zile de când n-o mai văzuse și se temuse de ce era mai rău. Și-apoi și-a dat brusc seama că el știa, de fapt. Toată agitația lui că Vivien întârzia, întrebările cu tâlc pe care i le pusese, dezamăgirea cu care vorbise de iubita lui soție... Era clar că *știa!* Asta era, bănuia ceva. Și sperase că Dolly ar fi putut să-i confirme sau nu bănuielile. „Vai, Vivien, se gândea ea, frământându-și degetele, în timp ce se uita la spatele celeilalte femei, *ai mare grijă!*“

Henry s-a desprins din îmbrățișare, în cele din urmă, și i-a ridicat bărbia soției să o privească drept în

ochi.

— Cum ți-a mers astăzi, iubirea mea?

Vivien a așteptat să scape din brațele lui și și-a scos bereta uniformei Serviciului Feminin Voluntar.

— Destul de aglomerată, a răspuns ea, aranjându-și părul pe ceafă și așezând bereta pe o măsuță, lângă fotografia înrămată de la nunta lor. Împachetăm acum fulare și cererea e îngrozitor de mare. Așa că durează mai mult decât ar trebui.

Apoi s-a oprit, privind cu mare atenție bereta.

— Nu credeam că ai să vii acasă atât de repede. Altfel aș fi plecat mai devreme ca să te întâmpin.

El a zâmbit destul de trist, sau așa i s-a părut lui Dolly, și-a spus:

— Am vrut să-ți fac o surpriză.

— N-am știut!

— N-aveai de unde ști. Țasta e și rostul unei surprize, nu-i așa? Să iei pe cineva pe nepregătite.

A prins-o de braț și i-a răsucit ușor trupul în așa fel încât să privească în încăpere.

— Și dacă tot vorbim de surprize, iubito, ai un musafir. Domnișoara Smitham a venit în vizită.

Dolly s-a ridicat în picioare cu inima zbătându-i-se în piept. Venise, în fine, clipa ei de glorie.

— Prietena ta a venit să te vadă, a continuat el, tocmai vorbeam despre treaba bună pe care o faci tu la Serviciul Voluntar.

Vivien a clipit nedumerită spre Dolly, nedând nici un semn de recunoaștere.

— Dar eu nu o cunosc pe femeia asta!

Lui Dolly i s-a oprit respirația, camera a început să se învârtă cu ea.

— Cum așa, iubito, sigur că o cunoști! Uite, ți-a adus asta înapoi, a spus el scoțând lăntișorul din buzunar și punându-l în mâna soției. Cred că l-ai scos și l-ai uitat pe undeva!

Vivien a răsucit medalionul, l-a deschis și a privit fotografiile dinăuntru.

— De unde ai medalionul meu? a întrebat ea cu o voce înghețată care a făcut-o pe Dolly să se chircească toată.

— Eu...

Lui Dolly i se învârtea capul, nu înțelegea ce se întâmplă, de ce se purta așa Vivien, după toate ocheadele pe care le schimbaseră, scurte, ce-i drept, dar pline de înțeles; după cât se priviseră una pe alta de la fereastră, după tot ce-și închipuise Dolly despre viitorul lor. Oare să nu fi înțeles Viven, să nu-și fi dat seama ce însemnau una pentru alta, să nu fi visat și ea la cuplul Dolly și Viv?

— A fost găsit la cantină, doamna Hoskins l-a găsit și m-a rugat pe mine să-l aduc, având în vedere că...

...suntem suflete pereche, cele mai bune prietene, gândim la fel...

— ...că suntem vecine.

Sprâncenele perfecte ale lui Vivien s-au arcuit și a privit-o cu băgare de seamă pe Dolly. După o clipă de gândire, chipul i s-a mai luminat.

— A... acum știu. Femeia asta e servitoarea lui lady Gwendolyn Caldicott!

Și a pronunțat cuvântul „servitoare“ aruncându-i o privire cu înțeles lui Henry, care și-a schimbat atitudinea pe dată. Dolly și-a amintit ce-i spusese Henry despre propria lor servitoare, fata pe care tocmai o dăduseră afară pentru că furase.

— Deci nu este o prietenă, a spus el, uitându-se la bijuteria prețioasă din palmă.

— Cum să fie! a exclamat Vivien ca și cum doar simpla idee ar fi fost o blasfemie. Știi prea bine că nu există vreun prieten de-al meu pe care să nu-l fi cunoscut, Henry dragă.

El și-a privit buimăcit soția și apoi a încuviințat.

— Și mie mi s-a părut destul de ciudat, dar a insistat atât de mult...

Apoi s-a întors către Dolly, cu fruntea încruntată de stupoare și îndoială, iar ea și-a dat seama cât de dezamăgit era și, chiar mai rău, dezgustat.

— Domnișoară Smitham, i-a spus el, vă mulțumesc că i-ați înapoiat medalionul soției mele, dar acum este cazul să plecați.

Lui Dolly nu i-a trecut prin minte să spună nimic potrivit. Cu siguranță că visa, nu asta își închipuise ea, nu asta merita să i se întâmple, nu așa trebuia să se desfășoare viața ei. De bună seamă că se va trezi într-o clipă și se va vedea râzând împreună cu Henry și Vivien, în timp ce beau împreună un pahar de whisky, sporovăind despre întâmplările vieții, iar ea și Vivien, așezate una lângă alta pe canapea, vor începe să râdă de doamna Waddingham de la cantină, iar Henry le va privi zâmbind tandru și se va mira ce pereche grozavă făceau ele două, cam zurlii, dar drăguțe.

— Domnișoară Smitham?

Ea abia a apucat să clatine din cap, și-a luat poșeta și s-a strecurat pe lângă ei îndreptându-se spre holul de la intrare.

Henry Jenkins a urmat-o, șovăind ușor înainte de a-i deschide ușa. Cum brațul lui îi bloca drumul, Dolly nu avea de ales decât să rămână pe loc și să aștepte să o lase să iasă. Dar el părea că se gândește ce să-i spună.

— Domnișoară Smitham? a început el, pe un ton de parcă s-ar fi adresat unui copil neastâmpărat, sau, chiar mai rău, unui servitor obraznic, care nu-și cunoaște lungul nasului, dându-și aere și visând la o viață dincolo de condiția ei socială.

Dolly nu l-a putut privi în ochi, simțea că i se taie picioarele.

— Haide, fugi acasă acum, ca o fată de treabă ce ești. Ai grijă de lady Gwendolyn și încearcă să nu mai intri în vreun bucluc.

Începuse să se lase amurgul și, peste drum, Dolly a dat cu ochii de Kitty și Louisa, care se întorceau de la serviciu. Kitty și-a ridicat privirea și a rămas cu gura căscată văzând ce se întâmplă, dar Dolly nu a mai apucat să zâmbească, să le facă cu mâna sau să se prefacă că e mai veselă. Și cum ar fi putut, când știa că totul e pierdut? Când tot ceea ce își dorise, toate speranțele ei fuseseră risipite cu atâta cruzime și nepăsare?

Ploaia se oprise și luna plină, argintie străbătea printre norii zdrențuiți. După ce trecuse deja pe la Biblioteca Universității Cambridge, Laurel se așezase înaintea Capelei Colegiului Clare, așteptând să dea peste ea un biciclist, dar nu unul oarecare, ci cel la care se gândea ea. Vecernia era pe sfârșite, o ascultase preț de mai bine de jumătate de ceas, de pe banca de sub cireș, lăsându-se vrăjită de sunetul orgii și de vocile corului. Dintr-o clipă într-alta se vor opri și pâlcuri de oameni vor da buzna afară, îndreptându-se spre rastelul de metal de lângă ușă, unde stăteau de-a valma vreo treizeci de biciclete, și vor trece apoi în viteză pe lângă ea răspândindu-se în toate direcțiile. Iar printre ei spera să fie Gerry. Întotdeauna împărtășiseră aceeași dragoste pentru muzică, acel gen de muzică ce îți inspiră răspunsuri la întrebări pe care nici nu îți dai seama că ți le-ai pus vreodată, și, de îndată ce a ajuns la Cambridge și a văzut afișele cu concertul de seară, și-a dat seama că acolo era locul cel mai sigur unde putea să-l

găsească pe fratele ei.

Și așa s-a și întâmplat, la câteva minute după ce *Bucurați-vă de Mielul Domnului* de Britten a ajuns la finalul apoteotic și oamenii au început să iasă din biserică câte doi sau în grupuri mici prin ușile capelei, doar unul a ieșit singur. O siluetă înaltă și subțire a cărei apariție în capul scărilor a făcut-o pe Laurel să zâmbească, căci una dintre binecuvântările esențiale ale vieții era să cunoști pe cineva atât de bine încât să-l poți identifica imediat chiar și pe întuneric. Silueta s-a urcat pe bicicletă și a început să o împingă cu un picior, pornind ușor împleticit până și-a luat avânt.

Pe când se apropia de ea, Laurel a pășit în stradă, făcându-i cu mâna și strigându-l. Era cât pe ce să dea peste ea, dar s-a oprit, clipind nedumerit. Fața i s-a luminat de un zâmbet dezarmant.

— Lol! Ce cauți aici?

— Am vrut să te văd. Am încercat să te sun, ți-am lăsat o mulțime de mesaje.

— A tot țiuțit și mașinăria aia, a spus el, clătinând din cap, iar luminița aia roșie a tot licărit și-am crezut că s-a stricat, așa că am scos-o din priză.

Explicația era atât de tipică pentru Gerry, încât Laurel nu și-a putut stăpâni un zâmbet.

— Ei bine, asta mi-a dat un motiv să-ți fac o vizită. Ai mâncat ceva în seara asta?

— Să mănânc?

— E un obicei plicticos, dar eu îl respect de câteva ori pe zi!

El s-a scărpinat în cap, de parcă ar fi încercat să-și amintească ceva.

— Haide, l-a îmbiat Laurel. Fac cinste.

S-au îndreptat spre o mică pizzerie improvizată în intrândul zidului din fața Teatrului Artelor. Același loc, a băgat Laurel de seamă, unde se dusese ea în adolescență ca să vadă piesa *Petrecerea* a lui Harold Pinter.

Localul era slab luminat de la lumânările ce pâlpâiau în vase de sticlă așezate pe fețele de masă cu carouri alb cu roșu. Era aglomerat, dar au fost conduși, în cele din urmă, la o masă liberă din spate, chiar lângă cuptorul de pizza. Laurel și-a scos haina și un tânăr cu bucle blonde care-i cădeau în ochi le-a luat comanda. S-a întors în câteva clipe cu o carafă de Chianti și două pahare.

— Așa, a început Laurel, turnând vin pentru amândoi, pot să îndrăznesc să te întreb la ce lucrezi?

— Astăzi tocmai am terminat un articol despre obiceiurile de hrană ale galaxiilor tinere.

— Sunt flămânde, nu?

— Oho, nici n-ai crede!

— Și au mai mult de treisprezece ani, bănuiesc!

— Nițel mai mult, cam trei până la cinci miliarde de ani după Big Bang!

Laurel îl urmărea pe fratele ei vorbind pasionat despre uriașul telescop ESO³⁴ din Chile („face același lucru ca microscopul pentru biologie“), explicându-i că petele acelea slabe de pe cer sunt de fapt galaxii foarte îndepărtate, iar unele („E incredibil, Lol!“) par a nu avea nici un fel de rotație a gazului – „Nici una dintre teoriile actuale nu le poate prezice“ –, iar ea dădea din cap cu oarecare vinovăție, căci nu îl asculta. Se gândea că, atunci când era emoționat, Gerry mânca silabele, de parcă vorbirea nu putea să țină pasul cu mintea lui strălucitoare, și vorbea pe nerăsuflăte, respirând doar atunci când nu mai avea încotro, iar mâinile i se deschideau expresiv, cu mare precizie, de parcă ar fi ținut stelele cu vârful degetelor lui lungi și încordate. Mâinile îi semănau cu ale tatei, și-a dat seama Laurel privindu-l, ca și pomeții și ochii blânzi dindărătul ochelarilor. De fapt, fiul semăna destul de mult cu Stephen Nicolson. Dar râsul îl moștenise de la mama lor.

Tăcuse apoi și începuse să soarbă din paharul de vin. În ciuda stânjenelii pe care o resimțea în legătură cu căutările sale și mai ales cu ceea ce avea să urmeze, se simțea atât de bine să fie cu Gerry, că tânjea după ceva ce nu putea descrie. Era un crâmpei de amintire despre ceea ce îi lega și ar fi vrut să prelungească această stare, înainte de a o risipi cu mărturisirea ei. Așa că l-a întrebat:

— Și ce urmează după asta? Ce poate fi mai interesant decât obiceiurile de hrană ale galaxiilor tinere?

— Păi acum fac harta la zi a Universului!

— Aha, văd că îți stabilești țeluri mărunte, ce pot fi duse ușor la bun sfârșit!

— Nu-i mare lucru, a răspuns el zâmbind larg, nu o să pun întreg spațiul... doar cerul. Vreo cinci sute și șazeci de milioane de stele... niște galaxii și alte obiecte... și-o să fiu gata!

Laurel se gândea la cifrele acelea când au apărut cele două pizza, iar mirosul de usturoi și busuioc i-a amintit că nu mâncase de dimineață, așa că s-a pornit cu lăcomia unei tinere galaxii. Gerry a întrebat-o despre proiectele ei și, cu gura plină, i-a povestit despre filmul documentar și despre *Macbeth*-ul pe care îl filma.

— Adică urmează să îl filmez, căci acum mi-am luat liber.

— Stai așa, cum adică... liber? s-a mirat Gerry, ridicând mâna.

— Uite-așa!

— Dar ce s-a întâmplat? a urmat el, înclinând din cap.

— De ce se miră toată lumea?

— Pentru că tu nu îți iei liber niciodată.

— Vorbești prostii!

— Asta e o glumă? a continuat Gerry, ridicându-și sprâncenele. Că mi se spune că eu nu mă prind la glume!

— Nu, acum nu glumesc deloc.

— Atunci trebuie să îți spun că toate dovezile empirice contrazic afirmația ta.

— Dovezi empirice? a pufnit Laurel. Ia mai scutește-mă, uite cine vorbește! Când ți-ai luat tu liber ultima dată?

— În iunie 1985, la nunta lui Seerjay, la Bath.

— Păi vezi?!

— Dar eu n-am spus că sunt mai breaz! Noi doi suntem la fel, logodiți cu munca, tocmai de aia îmi dau seama că e ceva în neregulă, a spus el, ștergându-și buzele cu șervețelul de hârtie și sprijinindu-și spatele de zidul negru de cărămidă. Ciudat moment să-ți iei liber, ciudat moment să mă vizitezi... nu pot decât să-mi dau seama că există o legătură...

Laurel a oftat.

— Respirație blocată! Vezi? Astea-s dovezi! Ce se întâmplă, Lol?

Ea a împăturit șervețelul în două, o dată și-apoi încă o dată. Acum era momentul, în tot acest timp își dorise să-l aibă pe Gerry alături, iar acum venise momentul.

— Îți mai aduci aminte când ai venit să stai cu mine la Londra? Chiar înainte de a începe treaba aici?

— Ei, haide, asta se presupune că ar fi un moment fericit, nu? a răspuns Gerry, citând din *Monty Python și Sfântul Graal*1.

— Haide să nu ne certăm despre cine a omorât pe cine... Tare mi-a mai plăcut filmul ăla, a urmat ea, mutând o bucătică de măsline dintr-o parte a farfuriei într-alta, șovăind, încercând să aleagă cuvintele

potrivite, ceea ce era imposibil, căci ele nu existau, așa că era mai bine să treacă direct la subiect. Atunci, m-ai întrebat ceva, în noaptea aia, când eram pe acoperiș; m-ai întrebat dacă s-a întâmplat ceva când eram noi mici. Ceva violent.

— Îmi aduc aminte.

— Da?

Gerry a dat din cap.

— Și-ți aduci aminte ce ți-am răspuns?

— Mi-ai spus că nu îți amintești nimic.

— Așa e, așa ți-am spus, a încuviințat ea încetișor. Dar te-am mințit, Gerry.

Dar nu a mai adăugat că o făcuse pentru binele lui sau că se gândise că procedează bine; ambele erau adevărate, dar ce mai conta acum? Nu voia să-și caute o scuză, nicidecum... mințise și merita orice pedeapsă i se cuvenea, nu numai pentru că ascunsese adevărul de Gerry, dar și pentru ceea ce le spusese polițiștilor acelora.

— Am mințit.

— Știi, a spus el, terminându-și ultima coajă de pizza.

— Știai, cum așa? a întrebat ea clipind din ochi.

— Păi nu ai vrut să te uiți la mine și m-ai spus G... iar asta se întâmplă când ești descumpănită. Oi fi tu cea mai mare actriță a națiunii, a urmat el, ridicând din umeri, dar nu te poți sustrage puterii mele de deducție!

— Și lumea zice că tu nu ești niciodată atent.

— Așa se zice? Habar n-aveam, sunt de-a dreptul zdrobit!

Și-au zâmbit unul altuia, dar cu prudență, după care Gerry a întrebat:

— Și-acum vrei să-mi spui?

— Da, țin neapărat. Dar tot mai vrei să știi?

— Sigur că da.

— Foarte bine, atunci, a încuviințat ea din cap. Foarte bine.

Așa că a luat-o de la început: cu fata ascunsă în căsuța din copac, într-o zi de vară din 1961, cu străinul care a apărut pe aleea dinaintea casei, cu bebelușul din brațele mamei. Cu mare atenție i-a descris cât de mult îl iubea mama pe băiețel, cum s-a oprit în prag ca să-i zâmbească și să-i adulmece parfumul de lapte și să-i gâdile bărbia dolofană și tălpile moi; dar apoi și-a făcut apariția pe scenă omul cu pălărie și toate reflectoarele s-au întors spre el. Mersul lui tiptil când a intrat pe porțița de lângă casă, câinele care a știut înaintea tuturor că el va aduce întunericul, alertând-o pe mama cu lătratul lui, iar ea s-a întors și l-a văzut, sub privirile fetei din căsuța din copac, care s-a speriat brusc.

Când a ajuns la acea parte a poveștii cu cuțitul, sângele și un băiețel care plângea pe pietriș, în timp ce privea peste masă chipul de adult al fratelui ei se gândea ce ciudat era să aibă în public această mărturisire atât de personală și cât de necesare i se păreau zgomotul și zumzetul locului acela ca s-o poată povesti. Acolo, în acea pizzerie din Cambridge, înconjurați de studenți care râdeau și glumeau, de oameni de știință tineri și deștepți, care aveau întreaga viață înaintea, Laurel se simțea mult mai ocrotită și în siguranță, capabilă să rostească cuvinte pe care nu credea că le-ar fi putut rosti în liniștea camerei lui de la facultate:

— L-a omorât, Gerry. Omul acela – se numea Henry Jenkins – a murit pe aleea din fața casei noastre.

Gerry asculta cu atenție, cu ochii ațintiți într-un punct pe fața de masă. Nu i se clintea nici un mușchi pe chipul întunecat, doar a clătinat ușor din cap mai mult ca să marcheze sfârșitul poveștii decât ca să

reacționeze la conținutul ei. Laurel a așteptat, terminându-și paharul de vin și turnând din nou pentru amândoi.

— Cred că asta explică totul, a spus el după o vreme ridicându-și privirea.

— Ce să explice?

Degetele îi tremurau pe când a început să vorbească.

— Când eram mic, vedeam scena asta uneori, așa, cu coada ochiului, ca o umbră întunecată care mă înspăimânta fără nici un motiv. Greu de descris. Mă întorceam și nu era nimic acolo, doar sentimentul îngrozitor că m-am uitat prea târziu. Inima mi se zbătea în piept fără să știu de ce. Odată chiar i-am spus mamei și ea m-a dus la doctor să-mi verifice ochii.

— Și de-aia porți ochelari?

— Nu, dar s-a descoperit că eram miop. Ochelarii nu m-au ajutat totuși cu umbra aceea, dar cu siguranță m-au făcut să văd mai clar chipurile oamenilor.

Laurel a zâmbit.

Dar Gerry a rămas serios. Omul de știință din el era ușurat, și-a dat ea seama, că găsisese o explicație pentru ceva ce nu putuse înțelege până atunci, dar acea parte din el care reprezenta fiul unui părinte mult iubit nu putea să se liniștească prea ușor.

— Oamenii buni fac și lucruri rele uneori, a spus el și și-a înfipt mâna în clăia lui de păr. Doamne, Dumnezeule, ce expresie blestemată!

— Dar e adevărat, totuși, i-a spus Laurel, dorind să-l îmbărbăteze. Uneori chiar din motive bine întemeiate.

— Ce motive? a întrebat-o ridicându-și ochii spre ea, redevenind copilul care ar fi vrut cu disperare ca Laurel să-i lămurească totul.

I s-a făcut milă de el: acum contempla fericit minunățiile universului, ca în clipa următoare să afle de la sora lui că maică-sa omorâse un om.

— Și cine era tipul ăla, Lol? De ce l-a omorât?

Laurel a început să-i povestească, cât mai direct cu putință – știind că cel mai bine era să apeleze la simțul logic al lui Gerry –, tot ce știa despre Henry Jenkins: că era scriitor și că fusese căsătorit cu prietena mamei lor, Vivien, în timpul războiului. I-a povestit și ce aflase de la Kitty Barker, că Vivien și Dorothy se înstrăinaseră de-a binelea pe la începutul anului 1941.

— Și crezi că cearta lor ar fi legată de ceea ce s-a întâmplat la Greenacres în 1961, a spus el, căci altfel nu ai fi adus vorba despre asta.

— Așa cred.

Lui Laurel i-a revenit în minte ce-i povestise Kitty despre petrecerea la care fusese în noaptea aceea cu mama ei, despre cum se purtase atunci și ce spusese.

— Cred că mama s-a supărat și a vrut să-și pedepsească prietena. Și cred că planul ei – oricare ar fi fost – nu i-a reușit, sau i-a ieșit mult mai rău decât se gândise, și nu a mai avut cum să îndrepte lucrurile. Mama a fugit din Londra apoi, iar Henry Jenkins a fost atât de mânios pe ceea ce se întâmplase, că nu s-a lăsat până nu a găsit-o.

Laurel se minuna cum de putea sintetiza o teorie atât de îngrozitoare în cuvinte atât de directe, fără ocolișuri. Își dădea seama că, din afară, putea părea calmă și stăpână pe sine, gata să meargă până la capăt, fără să trădeze vreo urmă a profundeii disperări care o măcina pe dinăuntru.

— Chiar mă întreb dacă nu cumva a avut ceva de-a face cu moartea lui Vivien, a continuat ea, coborându-și vocea. Dacă nu a trebuit să trăiască cu această vinovăție tot acest timp și rezultatul să fi

fost femeia pe care am cunoscut-o noi, dacă nu cumva și-a petrecut restul vieții plătind acest păcat.

— Adică fiind o mamă perfectă pentru noi toți.

— Da.

— Și asta a funcționat perfect până a apărut Henry Jenkins ca să își ia revanșa.

— Da.

Gerry a tăcut o vreme, încruntându-și ușor sprâncenele, semn că se gândea.

— Ei, l-a îmboldit Laurel, aplecându-se spre el. Tu ești omul de știință... teoria asta poate fi validă?

— E plauzibilă, a răspuns Gerry, încuviințând ușor din cap. Nu e greu să crezi că remușcarea e un motiv de schimbare. Și nici că un soț ar putea să încerce să răzbune un afront adus soției sale, iar dacă ce i-a făcut ea lui Vivien a fost atât de cumplit, pot să înțeleg de ce n-a avut altă alegere decât să-l amuțească pe veci.

Laurel a simțit că i se frânge inima, dându-și seama că în adâncul sufletului ei se agățase de speranța că el o să izbucnească în râs și o să-i facă praf teoria cu argumentele imbatabile ale minții ei extraordinare și-o să-i spună că ar fi cazul să se mai odihnească și să nu mai citească Shakespeare o vreme.

Dar logica lui preluase frâiele:

— Mă întreb ce o fi putut să-i facă lui Vivien dacă a regretat atât de mult după aia.

— Nu pot să îmi închipui.

— Orice ar fi fost, cred că ai dreptate, a urmat el, trebuie că a ieșit mult mai rău decât a intenționat.

Mama nu ar fi făcut rău deliberat unei prietene.

Laurel a dat din cap fără prea multă convingere, amintindu-și cum mama înfipsese cuțitul în pieptul lui Henry Jenkins fără să se gândească vreo clipă.

— N-ar fi putut, Lol!

— Nu, nici eu n-aș fi putut să cred, cel puțin la început. Dar te-ai gândit totuși că poate noi îi găsim scuze doar pentru că este mama noastră, pe care o cunoaștem și o iubim?

— Așa o fi, a încuviințat Gerry, dar așa se și cuvine, pentru că noi chiar o cunoaștem!

— Credem că o cunoaștem...

Prin minte i se învârtea ceva ce auzise de la Kitty Barker despre război și felul în care pasiunile se înteteau; amenințarea cu ocupația, teama și întunericul, nopți întregi nedormite.

— Dar dacă atunci era altfel? Dacă fusese copleșită de presiunea bombardamentului? Dacă s-a schimbat după ce s-a măritat cu tata și ne-a avut pe noi? După ce i s-a dat o a doua șansă în viață?

— Nimeni nu se poate schimba atât de mult.

Din senin, i-a venit în minte povestea crocodilului. „De-aia te-ai prefăcut în femeie, mami?” o întrebase ea și Dorothy îi răspunsese că se dezbarase de obiceiurile de crocodil după ce devenise mamă. Era oare prea mult să se gândească că povestea aceea ar fi putut fi o metaforă, că încă de pe atunci mama ei ar fi putut să recunoască o schimbare? Sau poate că Laurel încerca să găsească alte înțelesuri într-o poveste care era menită doar să-i facă plăcere unui copil? Parcă o și vedea pe Dorothy, în după-amiaza aceea, întorcându-se spre oglindă și aranjându-și bretelele rochiei ei atât de frumoase, în vreme ce Laurel, o fetiță de opt ani, o întreba cu ochii măriți de emoție cum de putuse să se transforme. „Ei, acum! i-a răspuns mama, doar nu vrei să-ți spun toate tainele mele? Chiar pe toate! M-ai întreabă-mă și altă dată, când te faci mai mare!”

Și chiar asta avea de gând să facă. Brusc i s-a făcut cald, lumea râdea, înghesuită în restaurant, și din cuptorul de pizza ieșeau valuri de căldură și miros de pâine coaptă. Laurel și-a deschis portofelul și a

scos două hârtii de douăzeci de lire și una de cinci și le-a vârât sub nota de plată, împiedicându-l pe Gerry care voia să contribuie și el.

— Ți-am spus că fac cinste.

Asta era tot ce putea face să compenseze faptul că adusese obsesiile ei întunecate în lumea lui cu stele luminoase.

— Haide, l-a îmboldit ea, trăgându-și haina, haide să facem câțiva pași.

*

Au traversat curtea pătrată din King's College, lăsând în urmă zumzetul restaurantelor și îndreptându-se spre râul Cam. Era liniște și Laurel auzea bărcile legănându-se ușor pe suprafața apei argintate de lumina lunii. În depărtare suna un clopot tare și nepăsător, iar într-o cameră din facultate cineva exersa la vioară. Muzica frumoasă și tristă i-a înmuiat inima lui Laurel și brusc și-a dat seama că făcuse o greșală venind aici.

Gerry nu vorbise prea mult de când ieșiseră din restaurant. Acum mergea tăcut pe lângă ea, împingându-și bicicleta cu o mână, cu capul plecat și privirea ațintită în pământ. Laurel se lăsase păcălită să-i împărtășească povara trecutului, se convinsese singură că Gerry ar fi trebuit să știe, căci și el avea o legătură cu monstruoșitatea la care ea fusese martoră. Dar pe atunci el era un copilaș neștiutor, iar acum era un om drăguț, favoritul mamei, care nu putea să conceapă că ea a fost vreodată capabilă să facă ceva îngrozitor. Laurel era tocmai pe punctul de a-i spune asta și de a-și cere scuze, încercând să ia în glumă această obsesie a ei, când Gerry a întrebat-o:

— Și ce urmează acum? Avem vreun indiciu?

Laurel i-a aruncat o privire.

Se oprise sub cercul de lumină galbenă a unui felinar și-și împingea ochelarii pe nas în sus.

— Doar n-ai să lași povestea asta așa? Sigur că trebuie să aflăm ce s-a întâmplat! Face parte din viața noastră, Lol.

Laurel nu-și aducea aminte să fi fost un alt moment în care să-l fi iubit mai tare ca atunci.

— Mai e ceva, a spus ea, cu răsuflarea tăiată. Acum că vorbim... am fost azi-dimineață la mama și era tare confuză... i-a cerut asistentei să-l cheme pe docorul Rufus când l-o vedea.

— Asta nu e ceva neobișnuit într-un spital, nu-i așa?

— Sigur că nu e, doar că pe doctor îl cheamă Cotter, nu Rufus.

— Să-l fi confundat?

— Nu cred. Prea a spus-o cu convingere... plus că...

În minte i-a venit imaginea neclară a tânărului numit Jimmy, iubitul de demult al mamei, deplâns acum.

— Și nu e prima dată când vorbește de cineva pe care l-a cunoscut. Cred că trecutul i se învâlmășește în cap. Cred că vrea să aflăm răspunsurile.

— Și-ai întrebat-o?

— Nu, nu despre doctorul Rufus, dar am întrebat-o despre alte lucruri. Mi-a răspuns destul de deschis, dar a fost tulburată. O să mai încerc din nou, desigur, dar, dacă ar fi și o altă cale, aș fi bucuroasă să o încerc.

— De acord.

— Mai devreme m-am dus la bibliotecă să văd dacă aș putea să aflu ceva despre un doctor care lucra

în Coventry și poate în Londra în anii '30-'40. Cum nu aveam decât numele de familie și habar nu aveam ce fel de doctor era, bibliotecara mi-a sugerat să încep prin a căuta în baza de date a revistei medicale *Lancet*.

— Și?

— Am găsit un doctor Lionel Rufus. Gerry, sunt aproape sigură că e el: a locuit chiar în Coventry în vremea aia și a publicat lucrări de psihologia personalității.

— Și tu crezi că a fost pacienta lui? Că mama ar fi suferit de ceva psihic la vremea aceea?

— N-am nici cea mai vagă idee, dar am de gând să aflu.

— Lasă că mă interesez eu... știu niște oameni pe care aș putea să-i întreb.

— Serios?

El a încuviințat din cap și a răspuns înghițindu-și cuvintele emoționant:

— Du-te înapoi în Suffolk, am să-ți dau de știre de-ndată ce aflu ceva.

Era mai mult decât sperase... de fapt, era chiar ceea ce își dorise. Gerry avea să o ajute, vor afla împreună ce se întâmplase de fapt.

— Sper că îți dai seama că s-ar putea să descoperi ceva îngrozitor.

Nu voia să-l sperie, dar trebuia să-l prevină.

— Ceva ce ar putea transforma în minciună tot ceea ce credem că știm despre ea.

— Ce fel de actriță ești tu? Nu e momentul să-mi spui că oamenii nu sunt o știință exactă, că personalitățile sunt complexe și că o variabilă nu dă rădăcină întreaga teoremă?

— Te-am avertizat doar, fii pregătit.

— Eu sunt mereu pregătit, a spus el zâmbind larg. Și eu tot mai cred în mama noastră!

Laurel a ridicat sprâncenele, dorind să aibă și ea aceeași convingere. Dar văzuse ce se întâmplase în ziua aceea la Greenacres și știa de ce era în stare mama lor.

— Nu e o metodă prea științifică, i-a răspuns ea aspru, cel puțin nu când totul duce spre o singură concluzie!

— Nu ai învățat nimic de la tinerele galaxii flămânde, Lol? a întrebat-o el încetișor, apucând-o de mână.

Laurel s-a simțit copleșită de grijă și afecțiune, văzând în ochii lui cât de mult avea nevoie să creadă că totul se va rezolva, iar ea își dădea seama cât de puțin probabil era să fie așa.

— Să nu respingi niciodată posibilitatea de a da peste un răspuns pe care să nu-l anticipeze nici una dintre teorii.

18

Londra, sfârșitul lui ianuarie 1941

Dolly nu se simțise atât de umilită în viața ei. Dacă ar fi trăit o sută de ani, nu ar fi putut uita cum au privit-o amezați Henry și Vivien. Aproape că reușiseră să o facă să se simtă servitoarea unei vecine, care venise îmbrăcată într-o rochie veche împrumutată din garderoba stăpânei. Dar Dolly era făcută dintr-o plămădă mult mai tare. Așa cum îi spunea mereu doctorul Rufus: „Tu ești unică într-un milion de oameni, Dorothy, zău!”

În timpul prânzului pe care l-au luat împreună la două zile după această întâmplare, el s-a lăsat pe speteaza scaunului din restaurantul Savoy, privind-o pe deasupra țișării:

— Ia spune-mi, Dorothy, a întrebat-o, de ce crezi că femeia asta, Vivien Jenkins, s-a purtat atât de rău

cu tine?

Dolly a dat din cap gândindu-se, după care i-a răspuns ceea ce credea acum:

— Cred că atunci când a dat peste noi doi... adică peste domnul Jenkins și mine... stând așa, împreună, în salon...

Apoi a privit într-o parte, ușor stânjenită, amintindu-i cum o privise Henry Jenkins.

— Și-apoi, mă aranjase și eu cu mare grijă în ziua aceea, să știți... și cred că asta i-a pus capac lui Vivien.

El a încuviințat aprobator din cap, cu ochii micșorați și și-a mângâiat bărbia.

— Dar tu cum te-ai simțit, Dorothy, când te-a umilit în așa hal?

Lui Dolly îi era frică că va izbucni în plâns când a auzit întrebarea. Dar nu a făcut-o, ci a zâmbit plină de curaj, înfigându-și unghiile în palme mândră de puterea ei de stăpânire.

— M-am simțit jignită de moarte, domnule doctor, și foarte, foarte lovită. Nu cred că am fost vreodată tratată atât de josnic, mai ales de către cineva pe care o consideram prietenă. M-am simțit de-a dreptul...

— Stai... oprește-te!

În încăperea inundată de soare din casa de la numărul 7 din Campden Grove, Dolly a tresărit când lady Gwendolyn și-a eliberat piciorușul, strigând din răspuțeri:

— O să-mi scoți unghia de tot dacă nu ești mai atentă, prostănaco!

Plină de remușcare, Dolly privea triunghiul alb rămas în locul unghiei rozalii. Gândul la Vivien era de vină. Mânuișe pila de unghii mai tare și mai iute de cât se cuvenea.

— Îmi pare foarte rău, lady Gwendolyn! O să dau mai încet...

— M-am săturat. Adu-mi dulciurile, Dorothy. Am avut o noapte groznică! Cu rețetele astea păcătoase făcute pe rație... auzi, să mănânci la cină picioare de vițel cu varză roșie călită! Nici nu-i de mirare că m-am zvârcolit toată noaptea și-am visat numai grozăvii!

Dolly a făcut ce i se spusese, așteptând răbdătoare ca bătrâna să scotocească în pungă să găsească bomboana cea mai mare.

Jignirea s-a prefăcut iute în umilință și rușine, ca să se sfârșească în mânie fără seamăn. Cum au putut Vivien și Henry să o considere mincinoasă și hoată, când ea nu voise altceva decât să înapoieze prețiosul medalion? Era o ironie prea mare ca tocmai Vivien – care se ascundea de bărbatul ei, spunând tot felul de minciuni, momindu-i pe cei care nu o cunoșteau să nu-i divulge secretele – să fie cea care să o judece cu atâta asprime pe Dolly, singura care sărise în apărarea ei când alții o vorbeau de rău.

Ei, bine – s-a încruntat Dolly hotărâtă, în timp ce pune pila de unghii în teaca ei și curăța măsuța –, asta nu se va mai repeta! Își făcuse un plan. Nu-i spusese încă nimic lui lady Gwendolyn, dar, când bătrâna avea să audă ce se întâmplase – că tânăra ei prietenă fusese trădată, așa cum i se întâmplase și ei –, Dolly era convinsă că își va da binecuvântarea. Când se va termina războiul, aveau să facă o mare petrecere, ceva nemaipomenit, un bal mascat cu costume și lampioane și înghițitori de flăcări. Vor fi invitați toți oamenii de vază și vor apărea fotografia în revista *The Lady*, ani de-a rândul se va vorbi despre asta. Dolly își și închipuia oaspeții sosind în Campden Grove, îmbrăcați la patru ace, trecând chiar pe dinaintea clădirii de la numărul 25, de unde Vivien Jenkins îi va privi de la fereastră, nefiind invitată.

Între timp, se străduia să nu-i mai bage în seamă pe nici unul din ei. Dolly învățase că erau oameni pe care era mai bine să nu-i cunoști. Pe Henry Jenkins nu era greu să-l evite, căci nu-l vedea aproape niciodată, iar pe Vivien se străduise să nu o mai întâlnească, retrăgându-se de la Serviciul Feminin

Voluntar, ceea ce fusese o mare ușurare: cu o singură lovitură reușise să se elibereze de hachițele doamnei Waddingham și să câștige un timp prețios pe care să i-l dedice în întregime lui Lady Gwendolyn. Și bine a făcut, după cum s-a dovedit. Într-o dimineață, când în mod normal ar fi trebuit să fie de serviciu la cantină, Dolly îi masa picioarele lui Lady Gwendolyn ca să-i treacă cărceii, când s-a auzit soneria la parter. Bătrâna și-a răsucit încheietura mâinii spre fereastră și i-a spus să se uite printre perdele să vadă cine le deranja la ora aceea.

La început lui Dolly îi fusese teamă că e Jimmy – mai venise de câteva ori până atunci în timpul zilei, și slavă Domnului că nu fusese nimeni acasă și că putuse evita o scenă neplăcută –, dar nu era el. Și-n timp ce Dolly se străduia să se uite prin geamul camuflat, o văzuse pe Vivien Jenkins jos, aruncând priviri furișe peste umăr, de parcă era sub demnitatea ei să sune la ușa casei cu numărul 7 și i-ar fi fost rușine să fie văzută acolo. Dolly a simțit că i se aprinde tot corpul, căci și-a dat seama pe dată de ce venise. Era exact ceea ce se aștepta din partea ei, un gest de mitocănie josnică: avea de gând să i se plângă lui Lady Gwendolyn de prostul obicei de a fura al „servitoarei” ei. Și-o și închipuia pe Vivien așezată elegant pe fotoliul prăfuit acoperit de creton de lângă patul bătrânei, încrucișându-și picioarele lungi și subțiri, aplecându-se conspirativ spre ea, ca să se plângă de calitatea servitorilor din vremurile acestea. „E atât de greu să găsești pe cineva demn de încredere, nu-i așa, Lady Gwendolyn? Și noi am avut destulă bătaie de cap chiar zilele trecute...”

În timp ce Dolly o privea pe Vivien rămasă pe trepte, aruncând priviri furișe înapoi spre stradă, măreața doamnă striga din pat: „Haide, Dorothy, că n-o să trăiesc o veșnicie! Cine este?” Dolly și-a stăpânit emoția și i-a răspuns pe un ton cât se poate de neutru că e o femeie oarecare care adună haine pentru donații. Iar când Lady Gwendolyn s-a strâmbat și a spus: „Să nu-i dai drumul înăuntru! Că doar n-o să-și bage mâinile murdare în garderoba mea!”, Dolly s-a conformat cu cea mai mare plăcere.

*

Dolly a tresărit auzind bufnitura. Fără să-și dea seama, se oprise în dreptul ferestrei și rămăsese cu privirea pierdută la clădirea de peste drum, de la numărul 25. Bufnitura s-a repetat, iar ea s-a întors și-a văzut-o pe Lady Gwendolyn privind-o fix. Obrajii bătrânei erau umflați din pricina bomboanei uriașe pe care o avea în gură și lovea salteaua cu bastonul ca să-i atragă atenția.

— Da, Lady Gwendolyn!

Bătrâna și-a strâns brațele în jurul corpului, dându-i de înțeles că îi era frig.

— E un pic cam răcoare, nu-i așa?

Bătrâna a dat din cap.

Dolly și-a înăbușit oftatul cu un zâmbet ascultător, căci tocmai îi dăduse așternutul deoparte că îi fusese prea cald, și s-a îndreptat spre pat.

— Ia să vedem cum pot să vă aranjez mai bine!

Lady Gwendolyn a închis ochii și Dolly a început să-i tragă păturile, dar asta era ușor de spus, dar greu de făcut. Sucindu-se și răsucindu-se ca să-i facă semn cu bastonul, bătrâna răvășise toate așternuturile și pătura era prinsă sub un picior. Dolly a trecut de partea cealaltă a patului și a început să tragă de pătură.

Mai târziu, când a analizat toate acestea, a dat vina pe praf pentru ceea ce a urmat. Atunci însă, era prea ocupată să tragă de pătură și să împingă ca să mai bage ceva de seamă. În cele din urmă pătura a scăpat, Dolly a scuturat-o, ridicând-o cât a putut de sus, până sub bărbia bătrânei. Și-n timp ce îi aranja

marginea tivită, Dolly a strănutat neobișnuit de puternic, zgâlțâind-o pe Lady Gwendolyn atât de tare, că ochii i s-au holbat pe dată.

Dolly și-a cerut scuze, frecându-și nasul care începuse să o mănânce. A clipit ca să-și limpezească ochii și ca prin ceață a văzut-o pe marea doamnă agitându-și brațele, cu palmele zbatându-i-se asemenea unor păsări înspăimântate.

— Lady Gwendolyn! a strigat-o ea, aplecându-se.

Chipul bătrânei se făcuse stacojiu.

— Dragă lady Gwendolyn, ce-ați pățit?

S-a auzit un hârâit din gâtul bătrânei, iar pielea i se făcuse vineție. Arăta disperată spre gât, de parcă ceva o împiedica să vorbească.

Bomboana! s-a gândit Dolly, trăgând aer în piept, i se oprise ca un dop în gât. Dolly nu știa ce să facă, era disperată. Fără să se gândească nici o clipă, și-a vârât degetele în gura bătrânei încercând să scoată bomboana. Dar nu ajungea la ea. Atunci s-a panicat. Poate dacă ar fi lovit-o în spate sau ar fi strâns-o peste mijloc? A încercat și una și alta, simțind cum i se zbate inima în piept și auzindu-și pulsul în urechi. A încercat să o ridice, dar lady Gwendolyn era atât de grea, iar cămașa ei de mătase atât de alunecoasă...

— Nu vă speriați, s-a pomenit zicând, în vreme ce se străduia să își mențină calmul. O să fie bine.

Și a repetat cuvintele asta la nesfârșit, căznindu-se din răputeri să o ridice, în timp ce lady Gwendolyn se zbătea și dădea din mâini.

— Nu-i nimic, o să fie bine, o să fie bine...

Până când, în cele din urmă, a tăcut, dându-și seama că bătrâna devenise tot mai grea, că nu se mai zvârcolea și nici nu mai respira, și în jur încremenise totul.

Apoi s-a lăsat liniștea în dormitorul grandios, nu se mai auzea decât răsuflarea lui Dolly și scârțâitul ciudat al patului când a reușit să iasă de sub trupul neînsuflețit, dar cald al stăpânei ei și l-a lăsat să se prăvălească în poziția lui obișnuită.

*

Când a venit, doctorul a decretat, de la capătul patului, că era un „caz clar de deces din cauze naturale“. A privit-o pe Dolly care ținea mâna rece a lui lady Gwendolyn și-și ștergea ochii înlăcrimați și a adăugat: „A avut întotdeauna inima slabă. A făcut scarlatină când era mică“.

Dolly s-a uitat îndelung la chipul aspru al bătrânei și a dat din cap. Nu a mai pomenit nici de bomboană, nici de strănut, nu mai avea nici un rost. Nu mai putea schimba nimic acum și ar fi fost caraghios să bată câmpii despre bomboane și praf. Bomboana se topise oricum până când reușise doctorul să străbată străzile răvășite de raidurile din noaptea trecută.

— Haide, haide, fată dragă, i-a spus doctorul, bătând-o ușor pe mână, știi cât de mult țineai la dânsa! Și dânsa la tine, aș putea să spun!

Apoi și-a pus pălăria pe cap, și-a luat geanta și a spus că va lăsa pe măsuța de la intrare numele companiei de pompe funebre pe care o folosea familia Caldicott.

*

Testamentul lui lady Gwendolyn a fost citit în biblioteca din casa ei din Campden Grove numărul 7,

la 29 ianuarie 1941. De fapt, nu ar fi trebuit să fie citit, cel puțin nu în public, domnul Pemberly ar fi preferat o scrisoare discretă adresată fiecărei persoane numite în document (notarul suferea grozav de trac), dar lady Gwendolyn, cu preferința ei cunoscută pentru scene dramatice, insistase să se citească. Dolly nu era surprinsă. Cunoștea ura bătrânei pentru unicul ei nepot – ce pedeapsă mai potrivită i-ar fi putut aplica de dincolo de mormânt decât să-l priveze de moștenirea atât de așteptată și să-l facă să înghită și rușinea de a vedea în public cum totul îi este dat altcuiva?

Dolly s-a îmbrăcat cu multă grijă, așa cum și-ar fi dorit lady Gwendolyn să o vadă, dornică să fie la înălțimea rolului de moștenitoare, fără să pară că se străduiește prea mult.

Era destul de emoționată așteptând ca domnul Pemberly să termine odată. Bietul om se poticnea și se bălbâia citind articolele preliminare, iar semnul lui din naștere i se înroșea și mai tare, amintindu-le celor adunați acolo (Dolly și lordul Wolsey) că dorințele clienței sale, ratificate de el însuși, ca avocat obiectiv și calificat, erau definitive și obligatorii. Nepotul era un bărbat puternic, ca un bulldog, și Dolly spera că ascultă cu atenție prevederile bombastice. Nu-și închipuia că va fi prea bucuros când își va da seama ce făcuse mătușa lui.

Și avea dreptate. Lordul Peregrine Wolsey era în pragul apoplexiei pe când ajunseseră să citească testamentul. Era un om nerăbdător și începuse deja să transpire înainte ca domnul Pemberly să termine preambulul. Dolly îl auzea pufnind și foindu-se la fiecare paragraf care nu începea cu „las nepotului meu, Peregrine Wolsey...“. În cele din urmă, avocatul a tras aer în piept, a scos o batistă să-și ștergă fruntea nădușită și a trecut la împărțirea dărnicii clienței sale.

— „Eu, Gwendolyn Caldicott, anulând toate celelalte testamente făcute mai înainte de mine, las soției nepotului meu, Peregrine Wolsey, conținutul garderobului meu, iar nepotului meu, conținutul garderobului răposatului meu tată.“

— Cum?! a răcnit el dintr-odată, scăpându-și țigara de foi din gură. Ce blestemăție e asta?

— Vă rog, lord Wolsey, a bâjbâit domnul Pemberly, iar semnul său din naștere a devenit și mai stacojiu. Vă r-r-r-rog să stați liniștit o clipă până s-s-s-sfârșesc.

— Cum? Te dau în judecată, vierme blestemat! Știam eu ce-ai să faci, susurându-i la ureche mătușii...

— Lord Wolsey, v-v-vă rog...

Domnul Pemberly a continuat să citească, încurajat de un gest prietenesc al lui Dolly.

— „Las restul posesiunilor și proprietăților mele de orice fel, inclusiv locuința mea din Campden Grove numărul 7, din Londra, cu excepția câtorva obiecte pe care le voi enumera mai jos, Adăpostului de Animale Kensington“, al cărui reprezentant nu a putut fi prezent astăzi, a urmat el, ridicând privirea.

Și în acel moment Dolly nu a mai fost capabilă să audă nimic în afară de vuietul asurzitor al trădării.

*

Lady Gwendolyn lăsase, desigur, ceva și pentru „tânăra mea damă de companie, Dorothy Smitham“, dar Dolly era prea șocată să mai asculte când îi venise rândul. Doar mai târziu în noaptea aceea, în liniștea dormitorului ei, când a citit cu atenție scrisoarea pe care domnul Pemberly i-o pusese în mâinile tremurătoare, în timp ce încerca să se ferească de amenințările lordului Wolsey, și-a dat seama că moștenirea ei cuprindea o mică selecție din hainele din garderoba de sus. Dolly a recunoscut imediat obiectele înșirate. Cu excepția unei haine destul de ponosite de blană albă, umpluse cu toate câteva cutii de pălării pe care le donase deja cu bucurie la colecta organizată de Vivien Jenkins la Serviciul Feminin

Voluntar.

Dolly era neagră de mânie, clocotea, se aprinsese și scotea scânteii. După tot ce făcuse pentru bătrână, după toate înjosirile pe care trebuise să le îndure – tăiatul unghiilor de la picioare, curățatul urechilor, torențele de venin pe care trebuise să le suporte. Nu le răbdase bucuroasă, dar le răbdase. Renunțase la tot pentru lady Gwendolyn; crezuse că erau mai apropiate decât rudele. Domnul Pemberly îi dăduse recent de înțeles că o aștepta o mare moștenire, la fel și lady Gwendolyn însăși. Dolly nu putea să înțeleagă ce se putuse întâmpla ca să o determine să se răzgândească.

Doar dacă... Răspunsul i-a venit ca lovitura de topor, iute și greu. Mâinile au început să-i tremure și a scăpat scrisoarea avocatului pe jos. Sigur că da, acum se lega totul. Femeia aceea îngrozitoare, Vivien Jenkins, venise totuși să o vadă pe lady Gwendolyn. Era singura explicație. Cu siguranță că a pândit de la fereastră, așteptând să se ivească o ocazie, vreunul dintre puținele momente când, în ultimele două săptămâni, Dolly trebuise să plece de acasă cu vreo treabă. Vivien așteptase și-apoi dăduse lovitura, umplându-i capul bătrânei cu minciuni sfruntate despre Dolly, care nu se gândise la altceva decât la binele măreței doamne.

*

Prima mișcare a Adăpostului de Animale Kensington, în calitate de proprietar al clădirii din Campden Grove numărul 7, a fost să contacteze Ministerul de Război ca să insiste să se găsească alte aranjamente de locuit pentru funcționarele care erau cazate în casă la momentul respectiv. Clădirea urma să fie transformată imediat în spital de animale și centru de salvare. Această decizie nu le-a afectat pe Kitty și pe Louisa, căci amândouă s-au căsătorit cu piloți ai Forțelor Regale Aeriene, la câteva zile una după cealaltă, la începutul lunii februarie, celelalte două fete și-au găsit sfârșitul pe 30 ianuarie, la fel de anonim cum trăiseră, lovite de o bombă în timp ce se îndreptau braț la braț la o serată dansantă în cartierul Lambeth.

Mai rămăsese doar Dolly. Nu era ușor de găsit o cameră în Londra, mai ales pentru cineva obișnuit cu lucruri alese în viață. Dolly vizitase trei locuri insalubre, după care s-a reîntors la pensiunea din Notting Hill, unde locuise cu doi ani în urmă, când lucrase ca vânzătoare, iar Campden Grove era pentru ea doar un nume pe hartă, nu templul visurilor mărețe și al marilor dezamăgiri ale vieții sale. Doamna White, proprietara pensiunii de la numărul 4 din Rillington Place, rămasă văduvă între timp, a fost încântată să o vadă din nou pe Dolly (deși „a vedea“ era un cuvânt mult prea optimist: biata băbătie era complet oarbă fără ochelari) și a anunțat-o cu mare bucurie că vechea cameră a lui Dolly ar fi încă liberă dacă i-ar da și tichetele ei de rație.

Nu era de mirare că acea cameră era liberă. Dolly era convinsă că nu mulți oameni ar fi fost atât de sperați, chiar și în vreme de război, ca să plătească bani buni pentru o asemenea chițimie. Era mai mult o idee de cameră, doar o rămășiță dintr-un dormitor al casei originale care fusese împărțit în două încăperi inegale. Fereastra rămăsese în partea cea mai mare, așa că rezultase un fel de debara. Nu era loc decât pentru un pat îngust, o noptieră, o chiuvetă mică și cam atât. Lipsa luminii și a aerisirii făcea ca prețul să fie destul de mic și, oricum, Dolly nu avea prea multe lucruri – toată averea ei se afla în geamantanul pe care-l luase cu ea când părăsise casa părintească în pas de dans, cu trei ani în urmă.

De cum a ajuns, primul lucru a fost să-și așeze pe polița de deasupra chiuvetei cele două volume, *Muză fără voie* și caietul cu idei al lui Dorothy Smitham. O parte a sufletului ei n-ar fi vrut să mai vadă niciodată cartea lui Jenkins, dar îi rămăseseră puține obiecte și-i plăceau lucrurile deosebite, așa că nu s-

a îndurat să scape de ea. Cel puțin nu atunci. A întors însă cartea cu cotorul la perete. Și, cum priveliștea era destul de tristă, a mai pus și aparatul de fotografiat Leica pe care i-l dăruise Jimmy de ziua ei de naștere. Nu se prea omora ea după fotografiat – cerea să stai nemișcat și să aștepti prea mult timp pentru gustul ei –, dar încăperea era atât de goală, că ar fi fost fercită să expună și o oală de noapte dacă ar fi avut-o. În cele din urmă și-a scos haina de blană pe care o moștenise, a pus-o pe un umerăș și a agățat-o de un cârlig după ușa: era mai bine să nu o mai vadă, indiferent în ce loc s-ar fi aflat în cămăruță. Vechea haină albă de blană devenise un fel de simbol al visurilor ei zdrobite.

Dolly și-a luat o slujbă la o fabrică de muniție din apropiere, căci doamna White nu s-ar fi sfiit să o dea pe ușă afară dacă nu-și plătea chiria și mai ales pentru că era o treabă ce putea fi făcută fără mare atenție, lăsându-i restul minții libere ca să se gândească la toate relele ce i se făcuseră. Se întorcea seara acasă, înghițea cu noduri mâncarea de carne din conservă a doamnei White și apoi le lăsa pe celelalte fete să râdă și să sporovăiască despre iubii lor și să strige la Lordul Haw Haw³⁵ pe care-l auzeau la radio, în timp ce ea se ducea spre patul îngust, fumându-și ultimele țigări și gândindu-se la tot ce pierduse: familia, lady Gwendolyn și Jimmy... Se mai gândea și la felul în care Vivien spusese: „Nu o cunosc pe femeia asta“, nu-și putea lua gândul de la scena aceea, și-l vedea mereu dinaintea ochilor pe Henry Jenkins arătându-i ușa și simțea din nou cum o cuprind valuri fierbinți și reci de rușine și mânie.

³⁵. Poreclă dată crainicilor postului de radio german de propagandă în limba engleză în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Și tot așa zi de zi, până într-o seară în mijlocul lui februarie, când totul s-a desfășurat altfel. Ziua trecuse ca oricare alta, Dolly lucrase două schimburi la fabrică și la întoarcere se oprise să mănânce la un restaurant din apropiere, căci pur și simplu nu mai putea suferi încă o porție din mâncarea groaznică făcută de doamna White. Și a rămas așezată într-un colț, la masa ei, până la ora închiderii, uitându-se prin fumul țigării la cei de la alte mese, mai ales la perechile care își mai furau câte o sărutare peste masă și râdeau de parcă lumea ar fi fost cel mai minunat loc. Dolly își amintea vag că tot așa simțise și ea când era veselă, fericită și plină de speranță.

În drum spre casă, luând-o pe o scurtătură, pe o străduță îngustă, în timp ce auzea bubuitul bombelor în depărtare, s-a împiedicat pe întuneric – își uitase lanterna în Campden Grove când trebuise să plece (din vina lui Vivien) – și a căzut în groapa lăsată de o bombă. Își sucise glezna și îi sângea genunchiul, ciorapii cei buni se rupseseră, dar mândria îi era rănită cel cel mai tare. A fost nevoită să șchiopăteze tot drumul către pensiunea doamnei White (Dolly nu se putea gândi că era casa ei, căci aceea îi fusese furată – tot din vina lui Vivien) prin frig și întuneric și când a ajuns a găsit ușa încuiată și ferecată cu zăvorul.

Doamna White respecta cu sfințenie camuflajul, nu atât ca să-l țină pe Hitler la distanță (deși avea temeri întemeiate că pensiunea de la numărul 24 din Rillington Place era capul listei lui de priorități), ci ca să servească o lecție pentru întârzierile dubioase ale chiriașelor. Dolly și-a strâns pumnii mâniașă și a pornit-o șchiopătând pe aleea din spate. Genunchiul o durea deja destul de rău și a trebuit să escaladeze zidul, proptindu-și piciorul pe un piron de fier. Din pricina camuflajului, era și mai întuneric decât de obicei și nu era nici lună, dar a reușit cumva să străbată învâlmășeala din curtea din spate și să ajungă la ferestruica debaralei cu zăvorul mai slab. Dolly a împins-o cu umărul, străduindu-se să nu facă zgomot, până când zăvorul s-a mișcat și a putut să-l ridice și să se strecoare înăuntru.

Coridorul mirosea a grăsime râncedă și carne împuțită. Dolly și-a ținut răsuflarea urcând treptele coșcovite ale scării. Ajunsă la primul etaj, a văzut o fâșie subțire de lumină răzbătând de sub ușa doamnei White. Nimeni nu știa ce se petrece în spatele acelei uși, doar că rar se întâmpla ca lumina să

se stingă până nu apărea și ultima chiriașă întârziată. Lui Dolly nici nu-i păsa, din partea ei n-avea decât să comunice cu morții sau să transmită mesaje radio codificate pentru nemți. Atâta timp cât proprietărea era ocupată în timp ce chiriașele ei chiulangioaice se puteau strecura înapoi în casă, totul era bine. Dolly a înaintat mai departe pe coridor, cu mare băgare de seamă să nu scârțâie vreo dușumea, a deschis ușa camerei ei și a intrat iute la adăpost.

Și-atunci, cu spatele sprijinit de ușă, s-a lăsat pradă durerii cumplite ce i se adunase în piept seara întreagă. Fără să-și lase din mână poșeta, a izbucnit în plâns ca un copil, cu lacrimi năvalnice de rușine, durere și mânie. Și-a privit hainele murdare, sângele care se amestecase cu noroiul. A clipit printre lacrimile fierbinți ca să vadă mai bine cămăruța urâtă și goală, cu cuvertura găurită, cu chiuveta pătată de murdărie în jurul scurgerii, dându-și seama că nu mai avea nimic bun, adevărat sau de preț în viață. Și mai știa de asemenea că totul era din vina lui Vivien, *absolut totul*. Pierderea lui Jimmy, alungarea ei, slujba umilă la fabrică. Până și întâmplarea nefericită din seara aceea – genunchiul julit și ciorapul rupt, neputința de a intra în pensiune, jignirea de a pătrunde pe furiș într-o casă unde plătea bani buni ca să locuiască – nu s-ar fi petrecut niciodată dacă Dolly nu ar fi dat cu ochii de Vivien, dacă nu s-ar fi oferit de bună voie să-i ducă înapoi lanțisorul, dacă nu ar fi încercat să fie prietenă cu o femeie atât de netrebnică.

Privirea înlăcrimată a lui Dolly s-a oprit asupra poliței pe care se afla caietul ei cu idei și a simțit că-i plesnește pieptul de durere. S-a năpustit la el, apoi s-a așezat cu picioarele încrucișate pe podea, frunzărindu-l repede până a ajuns la cel de-al treilea capitol unde adunase și lipise cu multă dragoste fotografii de-ale lui Vivien Jenkins din revista *Society*. Cândva le studiasse cu atenție, luând în seamă fiecare amănunt și dorindu-și să și-l însușească. Acum nu-i venea să creadă cât de proastă fusese.

A smuls paginile din carte, sfâșiindu-le ca o pisică sălbatică, făcând bucățele mărunte imaginea acelei femei, vărsându-și toată mânia: felul în care Vivien Jenkins se uita la aparatul de fotografiat, rigidă și parcă pe furiș... și mai sfâșia o bucată... fără să zâmbească până la capăt... și mai rupea încă o bucată... să vadă și ea cum era să fii tratată ca un gunoi... și mai rupea încă o bucată...

Dolly ar fi rupt hârtiile așa, la nesfârșit, toată noaptea, dar ceva i-a atras privirea. A înlemnit, uitându-se mai atent la bucățica de hârtie din mâna ei, cu răsuflarea întretăiată. Într-una dintre fotografii, medalionul îi ieșise de sub bluză și se vedea bine, așezat strâmb peste jaboul de mătase. Dolly a atins locul cu vârful degetelor și a simțit arsura zilei în care îi înapoiase medalionul.

Azvârlind bucata de fotografie, Dolly și-a sprijinit capul de saltea și a închis ochii. Simțea cum se învârtește casa cu ea, o durea genunchiul, era complet vlăguită. Cu ochii închiși, și-a scos pachetul de țigări, a aprins una și a început să fumeze abătută.

Totul era încă viu în mintea ei: surpriza de a-i fi deschis ușa Henry Jenkins, întrebările pe care i le pusese, bănuiala evidentă despre locul unde ar fi putut fi soția lui.

Ce s-ar fi întâmplat, se întreba ea acum, dacă ar fi avut mai mult timp împreună? Îi stătuse pe limbă să-l corecteze, în ziua aceea, să-i explice cum erau organizate schimburile la cantină. Și cum ar fi fost dacă ar fi făcut-o? Ce s-ar fi întâmplat dacă i s-ar fi lăsat șansa să spună: „Ba nu, domnule Jenkins, mi-e teamă că nu e chiar așa. Nu știu ce vă spune ea, dar Vivien nu vine la cantină mai mult de o dată pe săptămână.“

Dar Dolly nu apucase să spună nimic din toate astea. Pierduse ocazia să-i spună lui Henry Jenkins că nu își închipuia nimic, că soția lui era într-adevăr băgată până peste cap în alte treburi care nu i-ar fi fost pe plac. Risipise unica ocazie de a o pune pe Vivien Jenkins față în față cu dezastrul pe care îl produsese singură. Și nici nu mai putea să-i spună acum. Henry Jenkins nu avea cum să o mai primească acum

când – datorită lui Vivien – o credea că e doar o servitoare hoasă, acum când condiția ei se schimbase atât de mult și când nu avea nici un fel de dovadă.

Nu mai avea nici o șansă – se gândea Dolly scoțând un vălătuc de fum. Doar dacă s-ar fi întâmplat să o vadă împreună cu un bărbat care să nu fi fost soțul ei și să le poată face o fotografie împreună, o imagine care să-i confirme temerile lui Henry... Dar Dolly nu avea timp să se ascundă pe alei întunecate, să pătrundă cu vorba bună prin spate și să pândească momentul prielnic în locul nimerit. Poate că, dacă ar fi știut unde și când s-ar întâlni Vivien cu doctorul ei, ar fi o ocazie să...

Dolly a tras adânc aer în piept și și-a îndreptat spatele. Era atât de simplu că a pufnit-o râsul. Și a râs zdravăn. Atât se frământase cât de nedrept e totul, dorind să găsească o cale de a pune lucrurile la punct, și soluția perfectă era chiar sub nasul ei.

19

Greenacres, 2011

— Zice că vrea să vină acasă!

Laurel s-a frecat la ochi cu o mână, în timp ce cu cealaltă pipăia noptiera. În cele din urmă a dat de ochelari.

— Ce zici că vrea?

Vocea lui Rosie s-a auzit din nou pe fir, mai tărgănată și mai răbdătoare de parcă ar fi vorbit cu cineva care nu știe bine englezește:

— Mi-a spus azi-dimineață. Vrea să vină acasă. La Greenacres. Nu mai vrea la spital, a adăugat ea după o pauză.

— A!

Laurel și-a pus brațele ochelarilor după urechi, pe deasupra telefonului și și-a căznit ochii să se uite pe fereastra dormitorului. Doamne! Ce soare strălucitor!

— Vrea să vină acasa! Și doctorul ce zice?

— O să vorbesc cu el când își termină vizita. Dar, Lol, a continuat ea în șoaptă. Sora mi-a spus că crede că i-a venit timpul.

Singură în dormitorul copilăriei ei, privind soarele strecurându-se pe tapetul decolorat, Laurel a oftat. Venise timpul! Nu era nevoie să mai întrebe ce voise sora să zică cu asta.

— Bine, atunci.

— Da.

— Să vină acasă!

— Da.

— Și-o să avem grijă de ea aici.

Nu s-a mai auzit nici o vorbă.

— Rose?

— Da, te aud. Vorbești serios, Lol? O să rămâi și tu, o să stai și tu cu noi?

— Sigur că vorbesc serios, a răspuns Laurel, cu țigara în gură, încercând să o aprindă.

— Ai o voce ciudată. Nu cumva... plângi, Lol?

— Nu, nu plâng, a răspuns ea stingând chibritul și eliberându-și gura.

A urmat o altă pauză și Laurel aproape că auzea cum sora ei își frământă îndoielile ca pe un șirag pe mărgele. Așa că i-a spus ceva mai blând, de data asta:

— Rose, n-am nimic. O să fie bine. O să facem asta împreună, ai să vezi!

Rose a scos un mic zgomot înăbușit, probabil a încuviințare sau a îndoială, apoi a schimbat vorba:

— Ai ajuns bine aseară?

— Da, deși mai târziu decât m-am așteptat.

De fapt se făcuse ora trei dimineața când intrase în casă. După cină, se dusese cu Gerry la el acasă, petrecându-și o mare parte a nopții discutând despre mama lor și Henry Jenkins. Au căzut de acord ca Gerry să caute câte ceva despre doctorul Rufus, iar Laurel să vadă ce poate afla despre misterioasa Vivien. Ea era, de fapt, elementul esențial care o lega pe mama lor de Henry Jenkins și motivul probabil pentru care el venise să o caute pe Dorothy Nicolson în 1961.

Sarcina asta i se păruse realizabilă atunci, dar acum, la lumina zilei, Laurel nu mai era atât de sigură. Întregul plan era la fel de evanescent ca un vis. S-a uitat la încheietura mâinii, întrebându-se unde își lăsase ceasul.

— Cât e ceasul, Rosie? Pare târziu.

— E doar zece!

Zece? Doamne, ce mult dormise!

— Rosie, trebuie să închid acum, dar vin iute la spital. Te mai găsesc acolo?

— Da, până la prânz, când mă duc să o iau pe aia mică a lui Saddie de la creșă.

— Perfect, ne vedem acolo... și-o să vorbim cu doctorul.

*

Rose era împreună cu doctorul când a ajuns Laurel. Sora de la recepție i-a spus că o așteaptă și i-a arătat bufetul. Cu siguranță că Rose o aștepta, căci i-a făcut cu mâna de îndată ce a intrat. Laurel s-a îndreptat spre ei, croindu-și drum printre mese și, când s-a apropiat, și-a dat seama că Rose plânsese. Pe masă erau împrăștiate cocoloașe de șervețele, și sub ochii umezi avea pete negre. Laurel s-a așezat lângă ea și l-a salutat pe doctor.

— Tocmai îi spuneam surorii dumneavoastră, a început el cu același ton profesionist și grijuliu pe care l-ar fi folosit și Laurel dacă ar fi jucat rolul unui cadru medical care ar fi trebuit să dea o veste proastă și inevitabilă, că, după părerea mea, am făcut toate tratamentele posibile. Nu cred că vă va surprinde să aflați că acum se pune doar problema să-i controlăm durerea și să îi ușurăm cât se poate suferința.

Laurel a încuviințat din cap.

— Sora mea îmi spune că mama vrea să vină acasă, domnule doctor. Se poate?

— Nu ar fi nici o problemă, a spus el zâmbind. Evident că, dacă ar dori să rămână în spital, am putea să îi îndeplinim și această dorință, de fapt, cei mai mulți dintre pacienții noștri stau la noi până la sfârșit...

Sfârșitul. Rose a întins mâna pe sub masă spre Laurel.

— Dar dacă dumneavoastră sunteți dispuse să aveți grijă de dânsa acasă...

— Suntem, a răspuns Rose iute. Sigur că suntem.

— Atunci cred că acum e cel mai potrivit moment să discutăm despre asta.

Lui Laurel îi ardea buza după o țigară.

— Mama nu mai are mult de trăit?

Era mai degrabă o afirmație decât o întrebare, un mod în care Laurel încerca să înțeleagă lucrul

acesta, dar doctorul a răspuns oricum.

— Există întotdeauna surprize, dar vă pot răspunde la întrebare. Nu, nu mai are mult.

*

— La Londra? a întrebat Rose în timp ce se îndreptau împreună spre camera mamei, de-a lungul coridorului cu linoleum pestriț.

Trecuseră cincisprezece minute de când își luaseră rămas-bun de la doctor, dar Rose mai ținea strâns în pumn un șervețel ud.

— Ai o întâlnire de lucru, nu-i așa?

— De lucru? Ce lucru? Ți-am spus, Rose, că fac o pauză.

— Tare n-aș vrea să te aud spunând asta, Lol. Mă îngrijorezi când spui lucruri dintr-astea.

Rose a ridicat mâna ca să salute o soră care trecea pe lângă ele.

— Ce fel de lucruri?

— Că îți iei o pauză.

Rose s-a oprit și s-a cutremurat, scuturându-și părul creț și neorânduit. Purta o salopetă de blugi, pe care avea, ca noutate, o broșă în formă de ou prăjit ochi.

— Asta nu e ceva firesc, nu e normal. Știi că mie nu-mi plac schimbările... mă îngrijorează.

Laurel a râs.

— N-ai de ce să te îngrijorezi, Rosie. Mă duc pur și simplu până la gara Euston să caut o carte.

— O carte?

— Da, caut ceva.

— Așa? a exclamat Rose, pornind din nou. Studiezi ceva! Știam eu că nu aveai cum să iei o pauză. Vai, Lol, ce ușurare! a exclamat ea, făcându-și vânt cu mâna pe fața umezită de lacrimi. Acum pot spune că mă simt mult mai bine.

— Ei bine, a răspuns Laurel zâmbind, atunci îmi pare bine că ți-am fost de folos.

Fusese ideea lui Gerry să înceapă să caute câte ceva despre Vivien la Biblioteca Britanică. Cât au căutat ei în toiu noptii pe Google, n-au dat decât de site-uri galeze de rugby și alte ciudățenii, dar biblioteca nu-i va dezamăgi, a insistat Gerry. „Sunt câte trei milioane de intrări pe an, Lol, i-a spus el în timp ce completa datele pentru înregistrarea electronică. Asta înseamnă șase mii de rafturi, trebuie să se găsească ceva acolo.“ Și i-a povestit entuziasmat despre serviciul on-line. „Îți trimit pe e-mail copii.“ Dar Laurel a hotărât (încăpățânată, a spus Gerry zâmbind) că era mai ușor să se ducă personal acolo. Oricât de condamabilă ar fi încăpățânarea – Laurel jucase în destule seriale cu detectivi –, era convinsă că nimic nu funcționa mai bine decât să bați drumurile după indicii. Dacă informația pe care o găsești te conduce la altceva, e mai bine să te afli acolo decât să fii nevoit să faci altă comandă electronică și să aștepti. Mai bine să acționezi decât să aștepti.

Au ajuns la ușa lui Dorothy și Rose a deschis-o. Mama lor dormea în pat și părea mai slabă și mai neputincioasă de cât fusese cu o zi în urmă. Laurel și-a dat seama brusc că se deteriora rapid. Surorile au rămas o vreme nemișcate, urmărind cum i se ridica și cobora pieptul încetișor, apoi Rose a scos din geantă o cârpă de praf și a început să șteargă ramele fotografiilor.

— Cred că ar trebui să împachetăm toate astea, să le ducem acasă.

Laurel a încuviințat din cap.

— Fotografiile astea sunt atât de importante pentru ea! A ținut mereu la ele.

Laurel a dat din cap. Fotografiile au dus-o cu gândul la cea cu Dorothy și Vivien în timpul războiului la Londra. Avea pe ea scrisă data: mai 1941, anul când mama începuse să lucreze la pensiunea bunicii Nicolson și când Vivien Jenkins fusese ucisă de o bombă. Și cine o fi scris data? Oare fotograficul era cineva cunoscut de cele două fete? Poate Henry Jenkins? Sau prietenul mamei, Jimmy? Laurel s-a încruntat. Atâtea piese din puzzle-ul acesta rămâneau necunoscute.

Ușa s-a deschis și zgomotele lumii exterioare au pătruns odată cu asistenta care o îngrijea pe mama lor: râsul oamenilor, sunetul sonerilor, țârâitul telefoanelor. Laurel privea mișcările eficiente ale asistentei, cum verifica pulsul, temperatura mamei, notându-și ceva pe fișa de la capătul patului. Le-a zâmbit politicos când a terminat și le-a spus ca va păstra masa de prânz pentru mama lor dacă cumva se va scula mai târziu și îi va fi foame. Laurel i-a mulțumit și ea a plecat, închizând ușa în urma ei, lăsând din nou camera cufundată în tăcerea și nemișcarea așteptării. Dar ce să aștepți? Nu era de mirare că Dorothy dorea să meargă acasă.

— Rose? a strigat-o brusc Laurel, uitându-se la sora ei care aranja fotografiile șterse de praf.

— Mmm?

— Când ți-a cerut să-i aduci cartea aceea, aia care avea fotografia în ea... ți-a fost greu să umbli în cufărul ei?

Adică ar fi vrut să știe dacă mai era și altceva acolo care au fi putut să ajute la dezlegarea misterului. Nu știa cum să întrebe fără să-i dezvăluie lui Rose motivul căutărilor ei.

— Nu prea, de fapt nici nu m-am gândit prea mult, să-ți spun drept. Am căutat foarte repede, că mi-era teamă că o să vină după mine sus dacă vede că stau prea mult. Din fericire, a fost ascultătoare și a rămas în pat, așa cum am lăsat-o.

Rose a tras brusc aer în piept.

— Ce e? Ce-ai pățit?

Rose a respirat ușurată, dându-și la o parte părul din ochi.

— Nu-i nimic, a spus scuturându-și mâna. Doar că nu-mi puteam aminti pentru nimic în lume ce-am făcut cu cheia. Era destul de dificilă, să știi, când a văzut că am găsit cartea s-a agitat foarte tare. A fost mulțumită, cred... adică sigur că a fost, că doar ea mi-a cerut-o... dar era și destul de tăioasă, de irascibilă, știi și tu cum e câteodată.

— Dar acum ți-ai adus aminte unde-ai pus-o?

— Sigur că da, e la loc pe noptiera ei, a răspuns ea, scuturându-și capul și zâmbind nevinovată. Zău așa, mă mir și eu de ce se întâmplă cu creierul meu uneori.

Laurel a zâmbit și ea. Draga Rose, cât de inocentă e!

— Iartă-mă, Lol, mă întrebai ceva... despre cufăr?

— A, nu, vorbeam și eu așa...

Rose și-a aruncat privirea la ceas și-apoi i-a spus că va trebui să meargă să-și ia nepoata de la creșă.

— O să trec pe la tine mai târziu diseară. Cred că ajunge și Iris mâine-dimineață. O să reușim toate să împachetăm și să o mutăm până sâmbătă... Știi, chiar că sunt... de-abia aștept... a urmat ea, dar chipul i s-a întunecat. Cred însă că nu prea se cuvine, având în vedere situația...

— Nu cred că există vreo regulă în astfel de cazuri, Rosie.

— Da, poate că ai dreptate.

Rose s-a aplecat să o sărute pe Laurel pe obraz și-apoi a plecat, lăsând în urmă o dâră de parfum de lavandă.

Cu Rose în cameră fusese altfel, mai era o altă mișcare, o agitație, un trup care respira. Fără ea, Laurel își dădea seama cât de slăbită și de nemișcată devenise mama ei. Telefonul a țiuuit în semn că primise un mesaj și s-a repezit să-l vadă, apucându-se strâns cu multă recunoștință de acel fir de viață ce o lega de lumea de afară. Era un mesaj electronic de la Biblioteca Britanică, care îi confirma că va putea primi a doua zi de dimineață cartea comandată și-i amintea să își aducă un document de identitate ca să își primească permisul de cititor. Laurel l-a citit de două ori și apoi cu greu s-a hotărât să bage telefonul la loc în poșetă. Mesajul fusese o diversiune bine-venită, iar acum ajunsese din nou de unde plecase, în încremenirea demobilizantă a camerei de spital.

Simțea că nu mai suportă. Doctorul spusese că era mai mult ca sigur că mama va dormi toată după-amiaza, datorită calmantelor, dar Laurel a luat oricum albumul de fotografii, s-a așezat lângă pat și l-a deschis de la început, la fotografia făcută când Dorothy era tânără și lucra la pensiunea de la malul mării a bunicii Nicolson. A mers mai departe, de-a lungul anilor, repovestind istoria familiei, ascultându-și vocea, având vagul sentiment că dacă continua să vorbească pe un ton normal ar putea să mențină flacăra vieții în încăpere.

În cele din urmă a ajuns la o fotografie de la cea de-a doua zi de naștere a lui Gerry. Fusese făcută în bucătărie, înaintea petrecerii, când adunau lucrurile pentru picnic, înainte de a pleca la râu. Laurel, adolescentă – ce breton grozav avea! – îl ținea pe Gerry în brațe, iar Rose îl gădila pe burtică, făcându-l să gângurească și să râdă, se vedea și un deget al lui Iris care arăta ceva (supărată pe te miri ce). Mama se vedea pe fundal, cu mâna în cap, uitându-se la coșul de picnic. Iar pe masă se afla – lui Laurel i-a stat inima în loc, căci nu băgase niciodată de seamă – cuțitul! Chiar lângă vaza cu dalii. *Pune și cuțitul. Ți-aduci aminte, mamă, s-a pomenit Laurel gândindu-se. Pune-l în coș și n-ai să mai fii nevoită să te întorci după el acasă. Și nimic nu s-ar mai fi întâmplat. Și eu m-aș fi dat jos din căsuța din copac înainte ca omul acela să apară pe alee și nimeni n-ar fi știut că a trecut pe-acolo în ziua aceea.*

Dar era o copilărie să gândească așa. De unde putea ști că Henry Jenkins nu s-ar fi întors altă dată dacă nu găsea atunci pe nimeni acasă? Și poate s-ar fi întâmplat ceva și mai grav la vizita următoare. Ar fi putut fi omorât altcineva în locul lui.

Laurel a închis albumul. Îi pierise chef să mai spună povești din trecut. I-a netezit cearșaful pe piept și i-a spus:

— Am fost aseară să-l văd pe Gerry, mamă.

— Gerry... s-a auzit de undeva, de parcă ar fi șoptit vântul.

Laurel s-a uitat la buzele mamei. Erau nemișcate, dar ușor depărtate. Ochii îi erau închiși.

— Da, a urmat ea cu mai multă înflăcărare. Pe Gerry. M-am dus să-l văd la Cambridge. Este foarte bine, e un băiat așa de deștept. Știai că face o hartă a cerului? Ți-ai fi închipuit vreodată că băiețelul acela va face niște lucruri atât de incredibile? Mi-a spus că e vorba să-l trimită o vreme să facă cercetări în Statele Unite, ar fi o șansă grozavă!

— Șansă... a șoptit mama.

Avea buzele uscate și Laurel a întins mâna după cana cu apă, vârându-i cu grijă paiul îndoit în gură.

Mama a băut cu greu câteva picături.

— Laurel, a spus ea încetișor, deschizând ochii.

— Sunt aici, nu-ți face griji.

Pleoapele delicate ale lui Dorothy tremurau sforțându-se să rămână deschise.

— Mi s-a părut... a urmat ea, respirând greu... mi s-a părut că nu era rău.

— Ce nu era?

Din ochi au început să-i mustească lacrimi mai degrabă decât să se prelingă. Ridurile adânci ale chipului ei palid străluceau. Laurel a scos un șervețel din cutie și i-a șters fața, cu blândețe, așa cum ar fi făcut cu un copil înspăimântat.

— Ce nu era rău, mamă? Spune-mi!

— Era o șansă, Laurel. N-am lăsat-o... am luat-o...

— Ce-ai luat?

O bijuterie, o fotografie, *viața lui Henry Jenkins*?

Dorothy a strâns-o mai tare pe Laurel de mână și a deschis ochii cât a putut de mult. Când a vorbit din nou, vocea îi era mai disperată și mai hotărâtă să spună tot până la capăt, de parcă ar fi așteptat multă vreme să spună toate acestea, în ciuda efortului considerabil pe care îl făcea.

— Era o șansă, Laurel. Nu am crezut că pot face rău cuiva, n-am crezut. Am dorit foarte mult, credeam că merit, că e drept.

Apoi a răsuflat cu zgomot, făcând-o pe Laurel să simtă fiori pe șira spinării. Iar cuvintele care au urmat s-au împrăștiat ca o pânză de păianjen.

— Crezi în răsplată dreaptă... că dacă ți se fură ceva ar trebui să poți să îți iei măcar o parte înapoi?

— Nu știu, mamă!

Pe Laurel o durea sufletul să o vadă pe mama ei, bătrână și suferindă, pe cea care le alungase demonii și le ștersese lacrimile cu sărutări, acum măcinată de vinovăție și căință. Cât ar fi vrut să o poată consola, dar dorea la fel de mult să afle și ce făcuse mama ei. Așa că i-a spus blând:

— Cred că depinde de ceea ce ni s-a furat și de ceea ce ne propunem să ne luăm singuri înapoi.

Intensitatea expresiei dispăruse de pe chipul mamei, iar ochii îi lăcrimau acum din pricina luminii strălucitoare de afară.

— Totul... a spus ea, simțeam că pierdusem totul.

*

În după-amiaza aceea, Laurel fuma așezată pe dușumeaua podului din Greenacres. Simțea scândurile decolorate, solide și netede sub ea, și ultimele raze ale soarelui târziu de amiază pătrundeau prin ferestruica din acoperiș, bătând ca un reflector chiar pe cufărul ferecat al mamei. Laurel inhala încet fumul țigării. Ședea acolo de mai bine de o jumătate de oră, în tovărășia scrumierei, a cheii de la cufăr și a propriei conștiințe. N-a fost greu să găsească cheia, Rose o pusese în fundul sertarului de la noptiera mamei. Așa că nu avea altceva de făcut decât să o strecoare în lacăt, să o răsucescă și să afle totul.

Dar ce să afle? Despre șansa pe care o întrezărise Dorothy? Ce anume luase sau făcuse?

Nu se aștepta să găsească acolo nicidecum o mărturie completă scrisă. Doar că părea a fi locul cel mai important și mai nimerit unde să caute vreun indiciu pentru tainele mamei ei. Dacă ea și Gerry aveau să bată țara în lung și-n lat, deranjând alți oameni ca să afle câte ceva din lucrurile necunoscute, ar fi fost o neghiobie să nu înceapă cu ce era acasă. Să deschidă cufărul nu era cu nimic mai rău decât să vorbească cu Kitty Barker, sau să umble prin însemnările doctorului Rufus sau să caute la bibliotecă ceva despre Vivien Jenkins. Doar că o făcea *să se simtă* mai rău.

Laurel se uita la lacăt. Nu era mare lucru – de fapt, mama o lăsase pe Rose să caute acolo cartea și ea nu avea favoriți (Gerry făcea excepție, dar toți păcătuiau când era vorba de el); prin urmare, mama nu s-

ar supăra dacă Laurel s-ar uita în cufăr. O logică firavă, poate, dar asta era tot ce putea gândi. După ce Dorothy s-ar fi întors acasă la Greenacres, s-ar fi ales praful. Nu ar fi fost cu putință să scotocească acolo, atât timp cât mama s-ar fi aflat jos. Acum ori niciodată.

— Îmi pare rău, mamă, a spus Laurel, dar trebuie să aflu.

S-a ridicat încetinel, simțindu-se ca o uriașă în timp ce se îndrepta spre marginea povârnită a podului. A îngenuncheat ca să vâre cheia în lacăt și l-a deschis. În momentul acela, a simțit că, în sufletul ei, chiar dacă nu ar fi deschis niciodată capacul, crima se comisese deja.

Atunci mai bine să meargă până la capăt! S-a ridicat în picioare și a început să tragă de capacul vechiului cufăr, fără să se uite înapoi în urmă. Încheieturile înțepenite de piele au scârțâit, iar Laurel și-a ținut răsuflarea. Se simțea din nou copil, încalcând o regulă de fier. Simțea că i se învârte capul. Acum capacul se deschisese la maximum. Laurel l-a lăsat din mână și încheieturile s-au încordat sub greutatea lui. Trăgând hotărâtă aer în piept, Laurel a trecut Rubiconul și s-a uitat înapoi. La suprafață era ceva, un plic vechi și îngălbenit, adresat lui Dorothy Nicolson la ferma Greenacres. Timbrul era oliv și o înfățișa pe regina Elizabeta tânără, în veșmintele de la încoronare. La vederea acestei imagini, Laurel a simțit o străfulgerare de amintire, de parcă ar fi avut o însemnătate, deși nu își dădea seama ce anume. Nu avea adresa expeditorului și, mușcându-și buza de jos, a deschis plicul, de unde a căzut o cartolină crem, pe care era scris doar un cuvânt cu cerneală neagră: *Mulțumesc*. Laurel a întors-o pe partea cealaltă, dar n-a găsit nimic altceva. A fluturat cartolina, gândindu-se mirată.

Erau mulți oameni care ar fi avut motive să-i mulțumească mamei de-a lungul anilor, dar a o face astfel, atât de anonim, fără adresă, fără nume în josul cartolinei, era cu siguranță foarte ciudat, iar faptul că Dorothy o păstrase sub cheie era și mai ciudat. Ceea ce dovedea că mama ei trebuie să fi știut cu siguranță de la cine vine, și mai ales că motivul pentru care persoana aceea îi mulțumea mamei era secret.

Toate acestea erau din cale-afară de misterioase – suficient să-i crească lui Laurel bătaiele inimii –, dar nu suficient de relevante pentru căutările ei. (În același timp, s-ar fi putut ca *aceasta* să fi fost dovada esențială, dar Laurel nu-și dădea seama cum ar putea ști asta cu siguranță, cel puțin nu în acel moment, doar dacă ar întreba-o pe mama de-a dreptul, ceea ce nu avea de gând să facă. Nu încă.) A pus cartolina la loc în plic și a strecurat-o într-o margine a cufărului unde o găsisese, alături de o mică figurină de lemn; un domn Punch, și-a dat Laurel seama zâmbind, gândindu-se la vacanțele pe care le petreceau la bunica Nicolson.

Mai era ceva în cufăr, ceva atât de voluminos, încât ocupa aproape tot spațiul. Arăta ca o pătură, dar, când scos-o Laurel și a scuturat-o, și-a dat seama că era o haină de blană destul de ponosită care fusese cândva albă. Laurel o ținea de umeri, cât putea de departe, măsurând-o de sus în jos, ca și cum s-ar fi aflat într-un magazin și s-ar fi gândit dacă să o cumpere sau nu.

Dulapul din partea cealaltă a podului avea o oglindă pe ușă. Când erau mici, obișnuiau să se joace în el, sau cel puțin Laurel se juca acolo, căci celorlalte surori le era prea frică, ceea ce făcea ca dulapul să fie locul perfect în care să se ascundă de ele când avea nevoie de libertatea de a se refugia în poveștile născocite de ea însăși.

Laurel a mers cu haina până la dulap și a tras-o pe ea. S-a privit răsucindu-se apoi într-o parte și în alta. Haina, care abia îi trecea de genunchi, se încheia cu nasturi în față și avea un cordon peste mijloc. Avea o croială foarte frumoasă, indiferent cum arăta blana acum, cădea minunat și detaliile erau lucrate cu atenție. Laurel era convinsă că cineva plătise o mulțime de bani pe ea când fusese nouă. Se întreba dacă mama ei dăduse banii aceia și, dacă da, cum ar fi putut o tânără care lucra ca servitoare să-și

permiță ceva atât de luxos.

Pe măsură ce se privea în oglindă, i-a revenit o amintire de demult. Nu era prima dată, de fapt, când punea pe ea haina aceea. Într-o zi ploiasă, când erau mici, o înnebuniseră pe mama alergând în sus și în jos pe scări și Dorothy le ferecase în pod, să se joace de-a îmbrăcatul. Copiii familiei Nicolson aveau o cutie uriașă cu haine pe care mama o umplea mereu cu pălării vechi, cămăși și eșarfe, obiecte caraghioase peste care dăduse în timp și care ar fi putut fi transformate în ceva frumos de către imaginația magică a copiilor.

În timp ce surorile ei se înveșmântau în hainele lor favorite, Laurel a zărit o pungă într-un colț al podului din care se ițea ceva alb și pufos. A scos haina și s-a îmbrăcat cu ea pe dată. Apoi a venit dinaintea aceleiași oglinzi, admirându-se și gândindu-se ce măreață o făcea: asemenea Crăiesei Zăpezilor, cea rea, dar minunată totodată.

Era copil pe atunci și nu vedea nici blana tocită pe alocuri și nici petele întunecate de pe tiv, dar recunoștea autoritatea somptuoasă impusă de o astfel de haină. Așa că au petrecut câteva ceasuri minunate, poruncindu-le surorilor ei să intre în cuști, amenințându-le că asmute lupii pe ele dacă nu-i ascultă poruncile. Până când mama le-a chemat la masă, Laurel îndrăgise haina și puterea ei ciudată atât de mult încât nu se gândise să o mai dezbrace. Expresia de pe chipul lui Dorothy când și-a văzut fiica cea mare intrând în bucătărie a fost greu de deslușit. Nu fusese nicidecum bucuroasă, dar nici nu strigase la ea. Mai rău. Se făcuse palidă de tot și i-a spus cu voce tremurătoare: „Scoate aia de pe tine! Scoate-o imediat!“ Cum Laurel nu s-a executat imediat, mama s-a repezit la ea și a început să tragă haina de pe ea, bombănind că era prea cald, că haina era prea lungă și scara de la pod prea abruptă ca să umble cu așa ceva pe ea. Avusese noroc că nu se împiedicase să cadă și să-și rupă gâtul. Cu haina de blană strânsă sub braț, îi aruncase apoi o privire aproape acuzatoare, cu un amestec de disperare și trădare, vecină cu teama. Pentru o clipă îngrozitoare, Laurel crezuse că mama o să izbucnească în plâns. Dar nu o făcuse. I-a poruncit lui Laurel să se așeze la masă și apoi a dispărut, luând haina cu ea.

Laurel nu a mai văzut haina după aceea. A întrebat o dată de ea, câteva luni mai târziu, când avea nevoie de un costum pentru o piesă la școală, dar Dorothy îi spusese, fără să o privească: „Vechitura aia... am aruncat-o. Nu era bună decât să fie roasă de șoareci acolo sus, în pod“.

Dar apăruse din nou acum, ascunsă în cufărul mamei, ferecată timp de zeci de ani sub cheie. Laurel a răsuflat adânc căzută pe gânduri, înfundându-și mâinile mai adânc în buzunare. În căptușeala de saten a unuia din ele era o gaură prin care i-a intrat degetul. Simțea ceva acolo, ca un colț dintr-o bucată de carton. Laurel a apucat colțul acela și a tras.

Era o bucățică de carton albă, dreptughiulară, cu ceva tipărit pe ea. Scrisul era destul de șters și Laurel a fost nevoită să se ducă spre raza de lumină ce mai străbătea de la soare ca să vadă ce scria. Și-a dat seama că era un bilet de tren, ștampilat cu prețul pentru un drum de la Londra până la orașul cel mai apropiat de locul unde trăia bunica Nicolson. Data de pe bilet era 23 mai 1941.

20

Londra, februarie 1941

Jimmy mergea în pas grăbit prin Londra, stăpânit de un sentiment neobișnuit. De săptămâni bune nu o mai văzuse pe Dolly – care refuzase să îl primească atunci când încercase să o viziteze în Campden Grove și nici nu-i răspunsese la scrisori –, dar acum, în fine, a apărut asta... Simțea scrisoarea în buzunar, același buzunar în care ținuse inelul în noaptea aceea îngrozitoare, sperând că nu e de rău

augur. Scrisoarea sosise la redacția ziarului la începutul săptămânii, și era o simplă notiță în care îl implora să vină să se întâlnească pe banca din Grădina Kensington, cea de lângă statuia lui Peter Pan. Avea ceva să-i spună, ceva ce spera că îi va face plăcere.

Se răzgândise și voia să se căsătorească cu el. Asta trebuia să fie. Jimmy încerca să-și păstreze cumpătul, nu-i plăcea să se pripească, mai ales după cât suferise când fusese refuzat, dar nu-și putea opri gândurile – speranțele, de fapt – să zboare la posibilitatea aceasta. Ce altceva ar fi putut fi? Ceva care să-i facă plăcere: nu se putea gândi la altceva. Dumnezeu îi era martor că avea nevoie de o veste bună.

Cu zece zile în urmă fuseseră bombardați. Totul se întâmplase din senin. Fusese o pauză în ultima vreme, ceea ce era chiar mai ciudat decât bombardamentul cel mai groaznic – liniștea era parcă mai greu de suportat –, dar pe 18 ianuarie, o bombă rătăcită căzuse chiar pe clădirea unde locuia Jimmy. Se întorcea acasă după o noapte de lucru și, de cum dăduse colțul, văzuse tot dezastrul. Își ținuse respirația în timp ce alerga spre ruinele cuprinse de flăcări. Nu mai auzea nimic altceva în afara propriei voci și a corpului său care respira și pompa sângele, cățărându-se prin dărâmături, strigându-l pe taică-său și blestemându-se că nu fusese în stare să găsească o casă mai bună, că nu fusese acolo când bătrânul avusese cea mai mare nevoie de el. Când a dat de colivia strivită a lui Finchie, a scos un urlet animalic. Și a simțit dintr-odată experiența cumplită de a trăi o scenă din propriile sale fotografii, doar că acea casă dărâmată era casa *lui*, lucrurile risipite erau ale *lui*, mortul cel drag era tatăl *lui*, și și-a dat atunci seama că, oricât de mult l-ar fi lăudat editorii, eșuase total în încercarea de a prinde adevărul acelui moment – teama și panica, sentimentul concret, sfâșietor că a pierdut totul dintr-odată.

S-a întors și s-a prăbușit în genunchi. Atunci a zărit-o pe doamna Hamblin din apartamentul vecin că-i făcea uluită cu mâna de peste drum. A alergat spre ea, a cuprins-o în brațe și a lăsat-o să-i plângă pe umăr, izbucnind și el în lacrimi fierbinți de neputință, furie și durere. Apoi ea și-a ridicat capul și l-a întrebat:

— L-ai văzut pe taică-tău?

— Nu l-am găsit nicăieri, i-a răspuns el.

Dar ea a arătat cu degetul în jos, pe stradă.

— Cred că l-au luat cei de la Crucea Roșie. Un doctor tânăr și drăguț i-a dat o ceașcă de ceai și știi și tu cât îi place lui ceaiul, așa că...

Jimmy nu a mai stat să asculte mai departe. A luat-o la fugă spre sala de lângă biserică unde știa că se află Crucea Roșie. A dat năvală pe ușă și l-a văzut imediat pe tatăl lui. Bătrânul stătea la o masă cu o ceașcă de ceai dinainte și cu Finchie pe braț. Doamna Hamblin îl îndreptase către adăpost la timp și Jimmy se simți plin de recunoștință. I-ar fi dat orice comoară din lume dacă ar fi putut... păcat că nu posedea nimic ce ar fi meritat să fie dăruit. Își pierduse toate economiile în bombardament, împreună cu tot ce mai aveau. Rămăsese doar cu hainele de pe el și cu aparatul de fotografiat pe care îl purta la el. Slavă Domnului, căci ce s-ar fi făcut fără el?

Cu o mișcare iute din cap, Jimmy și-a dat la o parte părul din ochi, în timp ce mergea înainte. Trebuia să și-l scoată din minte pe taică-său și înghesuiala în care trăiau deocamdată. Bătrânul îl făcea să se simtă vulnerabil și nu voia să fie slab astăzi. Nu-și putea permite așa ceva. Astăzi trebuia să fie stăpân pe sine, demn, poate chiar un pic distant. Poate era cam îngâmfat, dar voia ca Dolly să-și dea seama că făcuse o greșală. De data asta nu se mai îmbrăcase ca o maimuță în costumul tatălui lui, nu ar fi putut, dar se străduise totuși.

Din stradă a intrat în parc, îndreptându-se spre peluza care se transformase acum într-o grădină de

zarzavat, trecând de-a lungul aleilor care păreau goale fără gărdulețele de fier forjat, pregătindu-se să dea ochii cu ea. Avusese întotdeauna o mare influență asupra lui, ajungea doar să-i arunce o privire și el îi făcea pe plac. Ochii aceia scânteind de râs, care-l dăduseră gata la o ceașcă de ceai în cafeneaua din Coventry, răsucirea buzelor când zâmbea, părând că-l tachinează uneori... Doamne, era atât de atrăgătoare, atât de plină de viață! Acum simțea că se înmoaie doar la gândul că o să o vadă și s-a scuturat, încercând să-și aducă aminte cât de mult îl jignise, făcându-l de rușine – privirea chelnerilor când l-au văzut rămas singur în restaurant, ținând încă în mână inelul, n-o s-o poată uita niciodată; își închipuia cum râseseră după ce plecase. Doamne! Trebuie să se stăpânească, să-și domolească optimismul și dorul, să se păzească de alte dezamăgiri.

Se străduise din răputeri, dar probabil că o iubea de prea mult timp (se gândise mai târziu, întors acasă, când rememorase întâmplările de peste zi), și se știe că dragostea prostește. Și drept exemplu: împotriva voinței sale, când s-a apropiat de locul întâlnirii, Jimmy Metcalfe a iuțit pasul.

*

Dolly stătea pe banca pe care spusese că îl va aștepta. Jimmy a văzut-o primul și s-a oprit din alergat, trăgându-și răsuflarea, îndreptându-și părul, manșetele, ținuta, în timp ce o privea. Emoția de la început s-a prefăcut iute în mirare. Trecuseră doar trei săptămâni (deși împrejurările în care se despărțiseră îl făceau să simtă că fuseseră mai mult de trei ani), dar ea se schimbase. Era tot Dolly, era frumoasă, dar și-a dat seama chiar de departe că era ceva în neregulă. Jimmy s-a simțit brusc dezorientat, se pregătise să fie dur, chiar obraznic, dacă ar fi fost nevoie, dar s-o vadă șezând acolo, cu brațele la piept, mult mai mică decât și-o amintea, era ultimul lucru la care se așteptase.

L-a văzut și ea, în cele din urmă, și i-a zâmbit, străduindu-se să-și lumineze fața. Jimmy i-a zâmbit și el și a pornit-o spre ea, întrebându-se ce s-a întâmplat, dacă nu cumva cineva o lovise, îi făcuse vreun rău, ca să o vlăguiască atât de tare. Era convins că ar fi fost capabil să ucidă pentru asta.

S-a ridicat în picioare când s-a apropiat și s-au îmbrățișat. I-a simțit în mâini oasele mici ca ale unei păsări. Nu era prea îmbrăcată, ninsese și haina ei ponosită de blană nu era suficient de groasă. A rămas lipită de el o vreme și Jimmy – care se simțise atât de jignit, de furios de felul în care se purtase cu el, de refuzul ei de a-i da o explicație, el, care-și promisese să nu-și șteargă din minte această amărăciune când o va vedea – s-a pomenit mângâindu-i părul așa cum ar fi alintat un copil rătăcit și plâpând.

— Jimmy! a exclamat ea, ținându-și încă fața apăsată pe pieptul lui. Vai, Jimmy!

— Șșșș, haide, haide, nu plânge!

Dar ea plângea, cu lacrimi ușoare care nu se mai opreau, făcându-l să se simtă deopotrivă îngrijorat și emoționat. Doamne, oare ce se întâmpla cu el?

— Vai, Jimmy, a repetat ea. Îmi pare atât de rău, îmi este atât de rușine!

— Ce tot spui acolo, Doll? a întrebat el apucând-o de umeri, forțând-o să se uite în ochii lui.

— Am făcut o greșală, Jimmy, a urmat ea. Am făcut atât de multe. N-ar fi trebuit să mă port cu tine așa. În noaptea aia, la restaurant, cum m-am purtat eu... să te las așa și să plec. Îmi pare tare, tare rău.

Nu avea o batistă la el, dar avea cârpa de șters lentila obiectivului și i-a șters ușor obrazii cu ea.

— Nu mă aștept să mă ierți. Și știu că nu mai putem da timpul înapoi, știu asta prea bine, dar trebuia să-ți spun. M-am simțit atât de vinovată și-a trebuit să-mi cer scuze personal, ca să-ți dai seama că vorbesc serios. Chiar vorbesc serios, Jimmy, a urmat ea printre lacrimi. Îmi pare tare, tare rău.

El a dat din cap. Ar fi trebuit să spună ceva, dar era prea surprins și emoționat ca să găsească vorbele

potrivite. Dar se pare că fusese de ajuns: ea a zâmbit. Jimmy a zărit în zâmbetul acela o undă din vechea ei exuberanță și și-ar fi dorit să o încremenească în clipa aceea. Și-a dat seama că ea avea nevoie să fie făcută fericită. Nu era o așteptare egoistă, ci un dat – asemenea unui pian sau unei harpe, avea nevoie de un acordaj anume.

— Uite, a spus ea, oftând ușurată... uite că ți-am spus!

— Da, mi-ai spus, a repetat el, recăpătându-și vocea, atingându-i, fără să-și dea seama, buzele cu vârful degetului.

Ea și-a strâns buzele ca să-l sărute și apoi a închis ochii. Genele ei negre și umede i s-au lipit de obraz.

A rămas așa o vreme, de parcă ar fi vrut și ea să oprească lumea în loc. Când s-a desprins de el, în cele din urmă, și-a ridicat ochii spre el sfioasă.

— Așa!

— Da! a exclamat și el, scoțându-și pachetul de țigări, îmbiind-o să ia.

— Mi-ai ghicit gândul, a spus ea luând una. Sunt stoarsă.

— Asta nu ți se potrivește.

— Nu? Ei, probabil că m-am schimbat.

Spusese asta într-o doară, dar se potrivea atât de bine cu ce văzuse el când ajunsese în parc, încât Jimmy s-a încruntat. A aprins țigările și a făcut semn cu țigara lui către direcția din care venise:

— Ar trebui să plecăm de-aici, altfel am putea fi învinuiți că spionăm dacă mai stăm mult aici vorbind în șoaptă.

S-au îndreptat înapoi spre locul unde fuseseră înaintea porțile, vorbind despre nimicuri ca niște străini politicoși. Când au ajuns în stradă, s-au oprit, fiecare așteptând ca celălalt să decidă ce să facă. Dolly a făcut prima mișcare, întorcându-se spre el și spunându-i:

— Mă bucur că ai venit, Jimmy. Nu meritam, dar îți multumesc.

Avea ceva final în voce pe care nu l-a înțeles de la început, dar, când i-a zâmbit curajoasă și i-a întins mâna, a înțeles că pleca. Că își ceruse scuze, făcuse ceea ce crezuse că îi va face lui plăcere și acum avea de gând să plece.

Și în clipa aceea Jimmy și-a dat seama de adevăr, asemenea unei lumini strălucitoare. Voia cu orice preț să se căsătorească cu ea, să o ia cu el și să aibă grijă de ea și să facă totul să meargă bine din nou.

— Doll, stai...

Ea își agățase poșeta pe umăr și se răsucise să o pornească, dar a întors capul când l-a auzit.

— Vino cu mine, a urmat el, merg la lucru mai târziu, haide să mâncăm ceva.

*

Altădată Jimmy ar fi procedat altfel, ar fi planificat totul și s-ar fi străduit să iasă perfect, dar nu acum. Dă-le încolo de mândrie și perfecțiune! Se grăbea prea tare acum. Văzuse cu ochii lui că momentele nu durează în viață – o simplă bombă e de-ajuns și s-a dus totul. A așteptat doar cât a durat să comande chelneriței ceva de mâncare, apoi și-a luat inima în dinți și a spus:

— Doll, oferta mea e valabilă încă. Te iubesc. Te-am iubit întotdeauna. Nu-mi doresc decât să mă căsătoresc cu tine.

Ea a rămas cu ochii la el, surprinsă. Și nici nu îi puteai găsi o vină, abia reușise să se hotărască ce era mai bine să mănânce, ouă, sau iepure, când se pomenise cu această declarație.

— Chiar mai vrei? După toate...

— Chiar după tot ce-a fost.

El a întins mâinile peste masă, cuprinzându-i palmele micuțe. Acum, că nu mai avea haina albă pe ea, îi vedea zgârieturile pe brațele albe și slabe. Și-a întors privirile spre chipul ei, mai hotărât ca niciodată să aibă grijă de ea.

— Nu-ți pot oferi un inel, Doll, a urmat el, împletindu-și degetele cu ale ei, apartamentul meu a fost bombardat și am pierdut tot. O vreme am crezut că l-am pierdut și pe tata.

Dolly a dat ușor din cap, încă mută de uimire, dar el a vorbit mai departe. Simțea vag că divaghează, că vorbește prea mult, că nu spune ce trebuie, dar nu se putea opri.

— Dar nu l-am pierdut, slavă Domnului! Tata a supraviețuit, când l-am găsit era la Crucea Roșie, așezat confortabil cu o ceașcă fierbinte de ceai, a urmat el zâmbind scurt la gândul acela, după care și-a scuturat capul. Oricum, ceea ce vreau să-ți spun e că inelul s-a pierdut. Totuși, o să-ți cumpăr altul de îndată ce-am să pot.

Dolly a înghițit cu greu și, când și-a recăpătat graiul, a întrebat încet și trist:

— Vai, Jimmy! Cât de puțin trebuie că mă cunoști dacă crezi că eu țin la lucruri dintr-astea!

A fost rândul lui Jimmy să se arate surprins.

— Chiar nu ții?

— Sigur că nu. Nu am nevoie de un inel ca să mă lege de tine, i-a spus cu lacrimi în ochi, strângându-i mâinile. Și eu te iubesc, Jimmy. Te-am iubit mereu. Ce-ar trebui să fac să te conving?

*

Au mâncat în tăcere. Când au terminat, Jimmy și-a aprins o țigară și a spus:

— Presupun că bătrâna ta doamnă va dori să te măriți în casa ei.

Dolly s-a schimba la față când l-a auzit.

— Ce-ai pățit, Dolly?

Atunci i-a povestit totul, că lady Gwendolyn murise, că nu mai locuia în Campden Grove, ci se întorsese în cămăruța ei din Rillington Place. Că nu se alesese cu nimic și că muncea acum în schimburi prelungite la o fabrică de muniție ca să-și plătească chiria.

— Dar înțelesesem că lady Gwendolyn promisese că îți va lăsa ceva prin testament, nu mi-ai spus tu așa?

Ea a privit pe fereastră, cu chipul umbrit de o amărăciune care alungase strălucirea dinainte.

— Ba da, mi-a promis, dar asta a fost înainte... înainte ca lucrurile să se schimbe.

Din expresia deznădăjduită de pe chipul ei, Jimmy și-a dat seama că ceea ce se întâmplase între Dolly și stăpâna ei era pricina dezamăgirii pe care o simțise mai devreme.

— Ce vrei să spui, Doll? Ce s-a schimbat?

Nu voia să-i spună povestea, și-a dat seama din felul în care nu voia să îl privească, dar Jimmy trebuia să știe. Părea un lucru egoist, dar o iubea, avea de gând să se însoare cu ea și nu voia în ruptul capului să o lase să-i scape. Așa că a rămas tăcut, dându-i de înțeles că va aștepta cât va fi nevoie, iar ea trebuie că și-a dat seama că nu-l va îndupleca prea ușor, așa că a început să-i spună:

— S-a amestecat o femeie, Jimmy, o femeie puternică. Era pornită împotriva mea și și-a pus în minte să-mi facă viața un iad. Și eu eram singură de tot, a urmat ea întorcându-și privirile spre el. Nu am putut să-i țin piept lui Vivien.

— Vivien? Cea de la cantină? Am crezut că erați prietene!

— Așa am crezut și eu, a răspuns Dolly zâmbind trist. Cred că am fost prietene, la început.

— Și ce s-a întâmplat?

Dolly tremura în bluza albă, subțire și privea în jos spre masă, simțea o reținere în înfățișarea ei și Jimmy se întreba dacă nu cumva era stânjenită de ceea ce urma să-i spună.

— Voiam să-i înapoiez ceva, un lăncișor pe care îl pierduse, dar când am sunat la ușă nu era acasă. Mi-a deschis soțul ei – ți-am mai povestit eu despre el, scriitorul... M-a poftit înăuntru să aștept și eu am intrat.

Și-a plecat capul, scuturându-și ușor buclele.

— Poate că n-ar fi trebuit, nu știu, pentru că atunci când s-a întors acasă Vivien s-a înfuriat foarte tare. Se vedea clar pe fața ei, ne-a bănuit că... ei, îți dai și tu seama... Am încercat să-i explic, eram convinsă că puteam să o conving, dar apoi...

Și-a îndreptat din nou atenția către fereastră și o rază slabă de lumină i-a luminat obrazul.

— Ei, bine... să zicem că am greșit eu.

Inima lui Jimmy începuse să bată cu putere, se simțea cuprins de indignare, dar și de groază.

— Ce-a făcut, Doll?

Când a încercat să înghită, i s-a mișcat gâtul cu un zvâcnet iute în sus și în jos și Jimmy a crezut că o să izbucnească în plâns. Dar nu a plâns, ci și-a întors fața spre el și expresia chipului ei – atât de tristă și de jignită – i-a frânt inima. Abia i se auzea vocea.

— A născocit niște miciuni teribile despre mine, Jimmy. M-a ponegriț în fața bărbatului ei, și chiar mai rău... i-a spus lui lady Gwendolyn că sunt o hoată în care să nu aibă încredere.

— Dar asta e... e de... s-a bâlbâit el, uimit și revoltat. Asta e ceva josnic.

— Dar și mai rău decât atât, Jimmy, ea însăși e o mincinoasă. De luni de zile are o aventură. Ți-aduci aminte, atunci, la cantină când ți-a spus despre prietenul ăla al ei, doctorul?

— Cel care are un spital de copii?

— Ți-a spus că doar un pretext, adică spitalul e de-adevăratelea și doctorul e iubitul ei. Îl folosește ca pretext ca să nu dea de bănuit când se duce acolo.

Băgase de seamă că tremura, dar nu era firesc? Cine n-ar fi fost mânios să descopere că un prieten l-a trădat într-un mod atât de josnic?

— Îmi pare rău, Doll.

— Nu-i nevoie să-ți fie milă de mine, a spus ea, străduindu-se atât de tare să braveze, încât îl durea sufletul să o vadă. M-a lovit foarte tare, dar mi-am promis că n-o să o mai las să-mi facă rău.

— Așa te vreau!

— Doar că...

Chelnerița apăruse să strângă farfuriile, uitându-se de la unul la altul, în timp ce-și făcea de lucru cu cuțitul lui Jimmy. Credea că se certau, s-a gândit el, după cum tăcuseră când s-a apropiat ea și după cum Dolly își întorsese iute capul când Jimmy se străduia să răspundă la sporovăiala chelneriței („Știți că orologiul Big Ben nu s-a oprit niciodată?” sau „Cât va sta în picioare catedrala St. Paul“). Acum se uita pe furiș la Dolly care se străduia să-și ascundă fața. Totuși Jimmy îi deslușea profilul și vedea cum începuse să-i tremure buza de jos.

— Asta e tot, a spus, încercând să o facă pe chelneriță să plece. Asta e tot, mulțumesc.

— Nu doriți și desert? Vă asigur că...

— Nu, nu, asta-i tot.

— Cum doriți, a pufnit ea, răsucindu-se pe tocurile de cauciuc.

— Doll? a început el când au rămas singuri din nou. Spuneai ceva...

Ea își apăsa buzele strâns cu degetele ca să nu izbucnească în plâns.

— Eu am iubit-o pe lady Gwendolyn, Jimmy, am iubit-o ca pe o mamă. Și când te gândești că s-a dus în mormânt crezând că sunt mincinoasă și hoată! a exclamat ea, cu lacrimile șiroindu-i pe obraz.

— Șșșș, haide, nu mai plânge, te rog!

Se mutase lângă ea și îi săruta fiecare lacrimă care i se prelingea pe obraz.

— Lady Gwendolyn știa ce simți tu pentru ea, doar îi dovedeai în fiecare zi. Și știi ceva?

— Ce?

— Aveai dreptate, nu trebuie să o lași pe Vivien să fie mai presus. O să am eu grijă de asta.

— A, Jimmy, s-a mirat ea, jucându-se cu un nasture de la cămașa lui, răsucindu-l după firul cu care era cusut. Ce drăguț din partea ta, dar cum ai putea face asta? Cum aș putea eu să înving pe cineva ca ea?

— Ducând o viață lungă și fericită...

Dolly a clipit nedumerită.

— Alături de mine, a continuat el, zâmbind și trecându-i o șuviță de păr după ureche. O să o învingem împreună căsătorindu-ne și economisind fiecare banuț, ca să ne putem muta mai apoi la mare sau la țară...unde vrei tu... așa cum ai visat mereu, o să o învingem trăind fericiți până la adânci bătrâneți, a încheiat el, sărutându-i vârful nasului. Nu-i așa?

După o vreme, Dolly a dat încetișor din cap, parcă îndoindu-se, sau așa i s-a părut lui Jimmy.

— Nu-i așa, Doll?

De data asta a zâmbit, dar prea ușor și s-a întunecat apoi iute. A oftat, sprijinindu-și obrazul în palmă.

— Nu vreau să par nerecunoscătoare, Jimmy, doar că aș vrea să o facem mai repede, să plecăm chiar acum și să o luăm de la început. Câteodată mă gândesc că doar așa am să îmi pot reveni.

— N-o să mai dureze mult, Doll. Muncesc din răputeri și editorul meu este foarte încrezător în viitorul meu. Cred că dacă...

Dolly a tras iute aer în piept și l-a apucat de mână. Jimmy s-a oprit.

— Fotografiile! a exclamat ea, recăpătându-și respirația. Vai, Jimmy, mi-ai dat o idee, ceva cu care să putem avea totul *acum* – și marea, și toate celelalte despre care vorbeai tu – și cu care să îi dăm și o lecție lui Vivien în același timp. Căci asta e ce vrei și tu, nu? Să plecăm împreună, să începem o altă viață.

— Știi prea bine că vreau, dar ce facem cu banii, Doll, știi că eu nu am...

— De ce nu mă ascuți? Asta e exact ce-ți spuneam. Știu eu un mod de-a face rost de bani.

Îl privea cu ochi strălucitori, aproape sălbatici și, deși nu apucase să-i spună restul gândului ei, ceva s-a frânt în inima lui. Dar Jimmy nu voia să ia în seamă, nu ar fi lăsat nimic care să-i strice o zi atât de fericită.

— Îți mai aduci aminte? a început ea, scoțând o țigară din pachetul de pe masă, mi-ai spus cândva că ai face orice pentru mine.

Jimmy a privit-o aprinzând chibritul. Își amintea că îi spusese asta, și chiar ar fi fost în stare de orice. Dar ceva din felul în care îi străluceau ochii și-i tremurau degetele pe cutia de chibrituri l-a înfiorat. Nu știa ce voia ea să îi spună, dar simțea că nu ar fi vrut să audă.

Dolly a tras adânc fumul țigării, scoțând apoi un vălătuc gros de fum.

— Viven Jenkins este foarte bogată, Jimmy. Este însă o mincinoasă și o șarlatană care a făcut tot ce a

putut ca să mă jignească, să-i stârneacă pe cei dragi mie împotriva mea și să-mi fure moștenirea pe care mi-o promisesse lady Gwendolyn. Dar o cunosc eu bine și știu că are o slăbiciune.

— Cum?

— Are un soț credincios care ar fi zdrobit dacă ar afla că îl înșală.

Jimmy a dat din cap mașinal.

— Știu că sună ciudat, Jimmy, dar ascultă-mă. Ce-ar fi dacă cineva ar obține o fotografie compromițătoare, ceva care să o arate pe Vivien împreună cu celălalt bărbat?

— Ce-ar fi? a repetat el, dar vocea îi suna plată, de parcă n-ar fi fost a lui.

Ea i-a aruncat o privire și pe buze i s-a ivit un zâmbet nervos.

— Presimt că ar plăti o grămadă de bani ca să pună mâna pe o astfel de fotografie. Suficient cât să le ajungă unor tineri îndrăgostiți care ar vrea să fugă în lume.

În timp ce se străduia să priceapă, lui Jimmy i-a trecut prin minte că era, de fapt, unul dintre jocurile lui Dolly, că va schimba foaia dintr-o clipă într-alta și că va izbucni în râs, spunându-i: „Jimmy, glumesc, desigur. Așa mă știi tu pe mine?“

Dar nu s-a întâmpat așa. Și-n schimb i-a apucat mâna peste bancheta de piele și i-a sărutat-o încet.

— Bani, Jimmy, i-a șoptit, apăsându-i mâna pe obrazul ei fierbinte. Chiar așa cum spuneai și tu. Suficienți ca să ne căsătorim și să o luăm de la capăt și să trăim fericiți până la adânci bătrâneți. Nu asta ți-ai dorit mereu?

Așa era, desigur, și ea știa asta.

— Merită să-i facem asta, Jimmy. Așa ai spus și tu, merită să plătească după tot ce mi-a făcut, a urmat ea iute prin fumul țigării. Ea m-a convins să mă despart de tine, să știi! M-a înveninat împotriva ta, Jimmy. M-a făcut să cred că nu trebuie să fim împreună. Nu vezi cât rău ne-a făcut?

Jimmy nu știa ce să creadă. Nu-i plăcea ce sugera ea să facă, dar se ura pe sine și mai tare pentru că nu era în stare să-i spună asta. Dar s-a pomenit întrebând-o:

— Și presupun că ai vrea ca eu să fac fotografia asta, nu?

— O, nicidecum, Jimmy, a răspuns ea zâmbind. E prea riscant să-i pândești până-i prinzi împreună. Am o idee mult mai simplă, o joacă de copil!

— Ce anume? a întrebat el, privind fâșia de metal din jurul tăbliei mesei. La ce te gândești, Doll? Spune-mi.

— Fotografia o s-o fac eu! a spus ea trăgând din nou de nasturele lui care i-a căzut în palmă. Și tu ai să fii în ea!

A mers bine pe autostradă și, pe la unsprezece, a intrat pe Euston Road, căutând din priviri un loc de parcare. A ochit unul chiar lângă gară și a îndreptat Mini-ul verde într-acolo. Perfect – Biblioteca Britanică era la o azvârlitură de băț și zărea copertina neagră cu albastru a cafenelei Nero după colț. Stătuse toată dimineața fără cofeină și simțea cum i se topește creierul.

Peste douăzeci de minute, cu mintea mult mai limpezită, Laurel traversa foaierea gri cu alb al bibliotecii, îndreptându-se spre biroul de înregistrare a cititorilor. Tânăra cu un ecuson pe care scria Bonny nu părea să o fi recunoscut și, după ce s-a privit iute în geamul ușii de la intrare, Laurel a luat-o ca pe un compliment. După ce s-a zvârcolit toată noaptea, răsucindu-și gândurile și frământându-se ce

ar fi putut lua mama ei de la Vivien Jenkins, dormise din nou până târziu în dimineața aceea, așa că îi rămăseseră doar zece minute să sară din pat drept în mașină. Deși iuțea era laudabilă, nu se putea spune că făcuse această trecere în cele mai bune condiții. Și-a aranjat un pic părul, iar când Bonny a întreat-o „Pot să vă ajut cu ceva?“, a răspuns:

— Cu siguranță, draga mea.

A scos peticul de hârtie pe care Gerry îi scrisese numărul de înregistrare a cererii ei.

— Cred că mă așteaptă o carte în sala de lectură de Științe Umaniste.

— Stați să ne uităm! a spus Bonny, bătând ceva pe tastatură. O să avem nevoie și de un act de identitate și de o dovadă a adresei dumneavoastră ca să vă completez permisul.

Laurel i le-a întins pe amândouă.

— Laurel Nicolson... ca actrița!

— Da, a încuviințat Laurel.

Bonny i-a completat permisul și i-a arătat scara curbată.

— Trebuie să ajungeți la etajul al doilea. Să vă duceți direct la ghișeu și o să găsiți cartea acolo.

Așa a și făcut. Adică a dat peste un domn foarte amabil – îmbrăcat cu o vestă roșie, croșetată și cu o barbă albă, încâlcită – care o aștepta. Laurel i-a explicat ce căuta, i-a arătat permisul pe care îl primise jos și într-o clipă el s-a dus la rafturile din spatele lui și a scos o cărțuție subțire, legată în piele pe care i-a pus-o pe masă. Laurel a citit titlul în șoaptă, străbătută de un fior de nerăbdare: *Henry Jenkins – viața, iubirile și sfârșitul*.

Și-a găsit un loc într-un colț și s-a așezat, deschizând coperta și trăgând în piept mireasma minunată de praf a tuturor posibilităților ce puteau fi cuprinse pe hârtie. Nu prea mare, cartea era publicată de o editură de care nu auzise și avea un aspect destul de neprofesionist – mărimea și forma literei, lipsa marginilor și fotografiile puține, de proastă calitate. Părea că își baza prea mult argumentația pe fragmente din romanele lui Henry Jenkins. Dar era un punct de pornire și Laurel abia aștepta să înceapă de undeva. A citit atent cuprinsul și i-a sărit inima când a dat de capitolul intitulat „Căsătoria“, care îi atrăsese atenția de la început când citise pe Internet.

Dar Laurel nu a deschis direct la pagina 97. De câte ori închidea ochii, vedea figura întunecată a omului cu pălărie neagră în timp ce străbătea aleea scaldată de soare. A bătut ușor darabana cu degetele pe pagina cu cuprinsul. Aici era șansa ei de a descoperi mai mult despre el, să găsească culori și detalii pentru silueta care îi făcea pielea de găină, sau poate chiar să descopere motivul pentru ceea ce făcuse mama ei în ziua aceea. Laurel se temuse atunci când îl căutase pe Henry Jenkins pe Internet, dar cartea aceasta destul de neînsemnată nu o mai speria în același fel. Informația cuprinsă în ea fusese demult publicată (în 1963, a citit ea când a verificat pagina cu copyrightul), ceea ce înseamnă că, dincolo de dispariția prin uzura firească, este puțin probabil să mai existe multe exemplare, majoritatea fiind pierdute în locuri întunecate, puțin străbătute. Acest exemplar anume fusese ascuns timp de zeci de ani între kilometri de alte cărți uitate, iar dacă Laurel găsea în ea ceva neplăcut putea pur și simplu să o închidă la loc și să o dea înapoi. Să nu mai vorbească niciodată de ea. A șovăit o clipă, înainte de a-și aduna curajul, apoi, cu degetele tremurânde a deschis la prolog. Animată de un entuziasm brusc și ciudat a început să citească despre străinul care apăruse pe aleea din fața casei lor:

Când Henry Ronald Jenkins a împlinit șase ani, a văzut un om rupt în bătaie de către un polițist în satul lui din Yorkshire. Omul acela, spuneau în șoaptă sătenii, era din satul învecinat Denaby – un adevărat iad, situat în valea Crags, considerat îndeobște drept „cel mai rău sat din Anglia“. Tânărul

Jenkins nu va uita niciodată această întâmplare și în primul său roman, *Mila diamantelor negre*, publicat în 1928, a dat viață unuia dintre cele mai remarcabile personaje ale prozei britanice interbelice, un om autentic și demn, a cărui soartă a stârnit o imensă simpatie din partea cititorilor și criticilor deopotrivă.

În primul capitol al *Diamantelor negre*, polițiștii cu cizme cu placheuri de oțel se năpustesc asupra eroului nefericit, Walter Harrison, om fără știință de carte, dar foarte harnic, ale cărui dezamăgiri l-au determinat să lupte pentru schimbare socială și care, în cele din urmă, i-au adus moartea. Jenkins vorbea, într-un interviu la BBC în 1935, despre întâmplarea adevărată și despre influența ei asupra operei sale – „și a sufletului meu“: „În ziua aceea, în timp ce vedeam cum un om este făcut praf de polițiști, mi-am dat seama că în societatea noastră sunt oameni slabi și oameni puternici și că bunătatea inimii nu este un criteriu hotărâtor“. Această temă se va regăsi în multe dintre romanele ulterioare ale lui Henry Jenkins. *Diamantele negre* a fost declarată o capodoperă și, datorită primelor recenzii favorabile, a devenit un succes de public. Lucrările lui timpurii, mai ales, au fost lăudate pentru veridicitatea lor și pentru prezentarea realistă a vieții clasei muncitoare, conținând descrieri fără compromisuri ale sărăciei și violenței fizice.

Jenkins a crescut el însuși într-o familie muncitorească. Tatăl lui, supraveghetor la minele de cărbuni Fitzwilliams, era un om aspru, care bea peste măsură – „însă numai sâmbăta“ – și care își conducea familia de parcă ar fi fost „subordonații lui în galerie“. Jenkins a fost singurul dintre cei șase frați care a părăsit satul, trădând așteptările spiței sale. Jenkins povestea despre părinții săi: „Mama era o femeie frumoasă, dar era încrezută și dezamăgită de soarta ei; nu avea nici o idee cum să-și îmbunătățească viața și frustrarea o înăcrise. Îl înfuria mereu pe tata, cicălindu-l; el era un om cu o mare putere fizică, dar era prea slab în alte privințe ca să facă față căsătoriei cu o femeie ca ea. Casa noastră nu era deloc fericită“. Întebat dacă viața părinților lui i-a oferit inspirație pentru romanele sale, Jenkins a râs și a spus: „Mai mult decât atât, mi-a dat un exemplu concret de viață de care am vrut să scap cu orice preț“.

Și chiar a reușit să scape. Datorită inteligenței sale precoce și tenacității sale, Jenkins a reușit să se desprindă de începuturile sale atât de umile și să se smulgă din galeriile minelor, luând viața literară prin surprindere. Întrebat de ziarul *The Times* despre ascensiunea sa extraordinară, Jenkins a recunoscut că era meritul unui profesor de la școala din sat, Herbert Taylor, care i-a descoperit aptitudinile intelectuale încă din copilărie și l-a încurajat să candideze la bursele oferite de câteva dintre cele mai bune școli publice. Când a împlinit zece ani, Jenkins a câștigat un loc la mica dar prestigioasă școală Nordstrom din Oxfordshire. A părăsit casa părintească în 1911, pornind singur într-o călătorie cu trenul către sudul necunoscut, fără să se mai întoarcă vreodată în Yorkshire.

În timp ce mulți elevi de la școli publice, mai ales cei provenind din medii sociale diferite de ale majorității celorlalți elevi, vorbesc de o experiență școlară nefericită, Jenkins nu s-a lăsat niciodată discutat pe acest subiect, declarând doar că „admiterea la o școală de talia Nordstromului mi-a schimbat viața în cel mai bun sens al cuvântului“. Directorul lui, Jonathan Carlyon, spunea despre Jenkins: „Munca incredibil de mult. Și-a absolvit examenele finale cu note remarcabile și a mers la Oxford în anul următor ca să studieze la facultatea pe care și-a ales-o“. Recunoscându-i inteligența, prietenul și colegul său, scriitorul Allen Hennessy, se referea glumind și la alte talente: „Nu am întâlnit niciodată un om mai fermecător decât Jenkins, spunea el. Dacă-ți plăcea vreo fată, aflai destul de iute că nu trebuia să i-o prezinți lui Henry Jenkins. N-avea decât să-i arunce una dintre privirile lui faimoase și pierdeai orice șansă“. Ceea ce nu înseamnă că vrem să spunem că Jenkins abuza de așa-

numitele sale „puteri“: „Era arătos și fermecător, se bucura de atenția femeilor, dar nu a fost niciodată un crai“, spunea Roy Edwards, editorul lui Jenkins de la Macmillan.

Oricât de mare a fost influența sa asupra sexului frumos, viața lui Jenkins nu a avut același parcurs neted precum cariera sa editorială. În 1930, logodna lui cu domnișoara Eliza Holdstock s-a destrămat, dar el nu a dorit să comenteze public acest lucru. S-a căsătorit, în cele din urmă, cu Vivien Longmeyer, nepoata directorului său de la Nordstrom, în 1938. În ciuda diferenței de douăzeci de ani între ei, Jenkins a considerat că mariajul lui a fost „încununarea vieții mele“. Cuplul s-a stabilit la Londra, unde s-a bucurat de o viață domestică fericită până spre sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial. După izbucnirea războiului, Jenkins a început să lucreze la Ministerul Informațiilor, într-un post în care a strălucit, ceea ce nu a fost o surpriză pentru cei care îl cunoșteau bine. Așa cum spunea Allen Henessy: „Jenkins făcea totul la perfecție. Era sportiv, deștept, fermecător... Lumea e făcută pentru oameni ca el“.

Dar, oricât ar fi de adevărate toate acestea, viața nu e întotdeauna dreaptă. După moartea tinerei sale soții, în ultimele săptămâni din bombardamentul asupra Londrei, Jenkins a suferit atât de mult, că viața a început să i se destrame. Nu va mai publica nici o altă carte și rămâne o taină dacă a mai continuat să scrie ceva, așa cum rămân și multe alte detalii ale ultimei decade a vieții sale. În 1961, când a murit, steaua lui Henry Ronald Jenkins pălise atât de tare, încât evenimentul abia a fost remarcat chiar de ziarul care îl numise cândva „geniu“. S-a vorbit la începutul anilor 1960 că Jenkins ar fost responsabil de unele acte care i-au adus renumele de „Obsedatul de la picnicurile din Suffolk“, deși aceste bănuieli nu au fost dovedite niciodată. Indiferent dacă Jenkins a fost sau nu vinovat de astfel de obscenități, faptul că acest om cândva atât de important a dat naștere unor astfel de speculații dovedește cât de mult decăzuse. Băiatul despre care directorul său spusese cândva că era „capabil să realizeze orice și-ar propune“ a murit fără să lase nimic în urmă. Întrebarea fără răspuns a admiratorilor lui Henry Jenkins este cum a putut găsi un astfel de sfârșit un om care a avut cândva totul; un sfârșit tragic care seamănă atât de mult cu al personajului său Walter Harrison, a cărui soartă a fost o moarte anonimă, în singurătate, după o viață în care i se împleteau dragostea și pierderea.

Laurel s-a sprijinit pe spătarul scaunului și a tras aer în piept. Simțea o mare ușurare că nu aflase nimic mai mult decât descoperise deja pe Internet. Se simțea cu câteva kilograme mai ușoară. În ciuda referirii la sfârșitul nedemn al lui Jenkins, nu se pomenea nicăieri de Dorothy Nicolson sau de vreo fermă numită Greenacres, slavă Domnului! Nu-și dăduse seama cât de emoționată va fi gândindu-se la ce ar fi putut să descopere. Cel mai tulburător lucru din acel prolog era portretul acelui om pornit de jos ale cărui succese fuseseră rezultatul muncii asidue și al talentului său considerabil. Laurel sperase, de fapt, să descopere ceva care să-i justifice sentimentele de ură profundă pentru omul care apăruse pe aleea casei lor.

Se întreba dacă nu cumva biograful greșise cumva. Ar fi fost posibil, orice era cu puțință. Apoi Laurel și-a dat brusc seama că aroganța ei nu cunoștea nici o limită – una era să ai o bănuială și alta era să presupui că știi mai multe despre Henry Jenkins decât propriul său biograf care i-a studiat viața și a scris cartea.

La începutul cărții era o fotografie a lui Jenkins și a dat paginile înapoi să se uite la ea, hotărâtă să-l descopere pe scriitorul fermecător și charismatic descris în prolog. Era mai tânăr în fotografia aceasta decât în cea de pe Internet și s-a văzut nevoită să recunoască că era frumos. De fapt – i-a venit în minte

În timp ce-i studia trăsăturile bine șlefuite – într-un fel îi amintea de un coleg actor de care fusese îndrăgostită cândva. În anii '60, fuseseră distribuiți într-o piesă de Cehov și începuseră o aventură furtunoasă. Nu a durat – rareori durează poveștile de amor din teatru –, dar, atât cât ținuse, fusese foarte intensă.

Laurel a închis cartea. I se aprinseseră obraji și o năpădise un plăcut sentiment de nostalgie. Ei, da! La asta nu se aștepta! Înghițindu-și nodul de emoție, Laurel și-a amintit de scopul căutării sale și a dat paginile până la nouăzeci și șapte. Trăgându-și adânc răsuflarea, a început să citească din capitolul „Căsătoria“.

Dacă Henry Jenkins nu avusese noroc până atunci în viața personală, lucrurile aveau să se schimbe în bine. În primăvara anului 1938 fostul lui director, domnul Jonathan Carlyon, l-a invitat la școala Nordstrom ca să le vorbească elevilor din ultima clasă de liceu despre problemele vieții literare. Acolo, în timp ce se plimba prin grădina școlii pe înserate, Jenkins a întâlnit-o pe Vivien Longmeyer, nepoata directorului care se afla în grija sa. La vremea aceea avea șaptesprezece ani și era nespus de frumoasă. Jenkins a descris întâlnirea lor în cartea sa Muză fără voie, unul dintre cele mai reușite romane ale lui, cu totul diferit de subiectele dure ale scrierilor sale anterioare. Ce va fi crezut Vivien Jenkins despre felul în care toate amănuntele despre relația lor și despre începutul căsniciei au fost expuse public rămâne un mister, așa cum a rămas și ea. Tânăra doamnă Jenkins nu apucase încă să-și lase amprenta în lume că viața i-a fost curmată tragic în timpul bombardamentului asupra Londrei. Ceea ce știm totuși despre ea, datorită adorației sale față de muza sa fără voie, este că era deosebit frumoasă și fascinantă, iar sentimentele lui Jenkins față de ea au fost clare de la bun început.

Urma apoi un fragment mare luat din *Muză fără voie*, în care Henry Jenkins descria cum și-a cunoscut și cucerit tânăra soție. Pentru că suferise îndeajuns citind recent întreaga carte, Laurel a sărit peste el, reluând firul acolo unde biograful și-a concentrat atenția asupra vieții lui Vivien.

Vivien Longmeyer era fiica unicei surori a lui Jonathan Carlyon, Isabel, care fugise din Anglia cu un soldat australian după Primul Război Mondial. Neil și Isabel Longmeyer se stabiliseră într-o mică comunitate de tăietori de cedri din Tamborine Mountain, în sud-estul statului Queensland, iar Vivien era penultima fiică din patru copii. În primii opt ani de viață a dus o existență modestă, până când a fost trimisă în Anglia să fie crescută de unchiul ei din partea mamei, la școala pe care o ridicase pe moșia străveche a familiei lor.

Prima descriere a lui Vivien Longmeyer este făcută de domnișoara Katy Ellis, o faimoasă pedagogă, căreia i se încredințase sarcina de a o însoți pe copilă din Australia în Anglia în anul 1929. Katy Ellis o pomenește pe fată în memoriile ei, Născută pentru a-i învăța pe alții, dând de înțeles că tocmai întâlnirea ei cu acest copil i-a stârnit interesul de o viață de a se ocupa de tinerii supraviețuitori ai unor traume sufletești.

„Când mi-a cerut să am grijă de ea, mătușa fetei din Australia mă avertizase că era o copilă simplă și să nu fiu surprinsă dacă nu va vorbi cu mine în timpul călătoriei. Eu eram tânără pe atunci și insuficient de experimentată ca să o învinuiesc pe femeia aceea de o lipsă de compasiune vecină cu cruzimea, dar eram hotărâtă să îmi urmez instinctul de a nu accepta spusele ei. Vivien Longmeyer nu era simplă deloc, asta mi-am dat seama dintr-o singură privire, dar am priceput ce o determinase pe mătușa ei să o caracterizeze astfel. Vivien avea capacitatea – ce putea uneori să devină tulburătoare – de a rămâne multă vreme tăcută, dar nu cu chipul tâmp, ci luminat de gânduri învolburate. Era foarte

retrasă, făcând pe oricine o privea să se simtă ținut la distanță.

Cum și eu fusesem un copil cu o imaginație vie, muștruluită adesea de tatăl meu – preot protestant sever – pentru că visam cu ochii deschiși și scriam în jurnal, obicei pe care îl am și în ziua de azi, mi-am dat seama că Vivien avea o viață interioară bogată în care se retrăgea. Mai mult decât atât, mi se părea firesc și de înțeles ca un copil care își pierduse dintr-odată familia, căminul și țara natală să se străduiască să păstreze puținele semne sigure ale identității sale interiorizându-le.

În timpul lungii noastre călătorii pe mare, am reușit să-i câștig suficient încrederea ca să legăm o prietenie care a durat mulți ani. Am purtat cu ea o corespondență regulată și caldă până la tragica ei moarte timpurie în vremea celui de-al Doilea Război Mondial și, deși, oficial, nu i-am fost profesoară sau mentor, îmi face plăcere să spun că am devenit prietene. Nu avea mulți prieteni: era genul de persoană pe care alții și-ar fi dorit să și-o apropie, dar nu se lega ușor de nimeni. Acum, dacă stau să mă gândesc, cred că a fost reușita carierei mele de pedagog că mi s-a destăinuit cu de-amănuntul despre lumea ei interioară pe care și-o construise numai pentru sine. Era un adăpost «sigur» în care se retrăgea ori de câte ori era speriată sau singură și m-am simțit onorată să mi se îngăduie să arunc o privire dincolo de vâl.“

Prezentarea „lunii tainice“ a lui Vivien făcută de Katy Ellis corespunde cu alte descrieri ale lui Vivien ca persoană adultă: „Era atrăgătoare, genul acela de femeie la care ai vrea să te uiți, dar despre care nu poți spune că o cunoști cu adevărat“. „Îți lăsa impresia că în interiorul ei se întâmplau mult mai multe decât ai fi crezut.“ „Într-un anume fel, această autosuficiență îi conferea atracție, căci nu părea să aibă nevoie de alții.“ Poate că tocmai acest „aer ciudat, aproape nepământesc“ îi atrăsese atenția lui Henry Jenkins în seara aceea la școala Nordstrom. Sau poate faptul că, asemenea lui, și ea avusese o copilărie marcată și fusese transbordată prea repede într-altă lume cu oameni atât de diferiți. „În felul nostru, amândoi eram din afara acestei lumi“, declara Henry Jenkins la BBC. „Eram meniți unul pentru altul. Mi-am dat seama de cum am dat cu ochii de ea. Imaginea ei la altar, sublimă în rochia ei de dantelă albă, era, într-un fel, încununarea călătoriei începute când am pus piciorul prima dată la școala Nordstrom.“

Era și o fotografie pătată, prost reprodușă, a celor doi în ziua nunții, când ieșeau din capela școlii. Vivien se uita în sus la Henry, cu vâlul de dantelă fluturând în vântul ușor, în timp ce el o ținea de braț, zâmbind direct în obiectivul aparatului de fotografiat. Lumea adunată în jurul lor pe treptele capelei, aruncând orez, era veselă, și totuși fotografia a întristat-o pe Laurel. Așa se întâmpla ori de câte ori vedea fotografii vechi, căci ea era cu adevărat fiica mamei ei, și considera că a privi oameni cu chipuri zâmbitoare care nu au habar ce le rezervă soarta e o experiență ce te aduce cu picioarele pe pământ. Și cu atât mai mult în cazul acesta, când Laurel știa cu siguranță ce orori îi pândeau. Ea fusese martora directă a morții violente a lui Henry Jenkins și știa, de asemenea, că tânăra Vivien Jenkins, atât de plină de speranțe în fotografia ei de la nuntă, va muri la numai trei ani după aceea.

Henry Jenkins își venera soția. O numea când „grația lui divină“, când „salvarea“ lui, vrând, în nenumărate rânduri, să arate prin aceasta că, fără ea, viața sa nu ar fi avut nici un rost. Lucru care se va dovedi adevărat, căci, după moartea lui Vivien în bombardamentul din 23 mai 1941, lumea lui Henry Jenkins a început să se năruie. În ciuda faptului că lucra la Ministerul Informațiilor și cunoștea prea bine cât de multe victime civile au căzut, i-a fost imposibil să accepte că moartea soției sale ar fi fost cauzată de bombardamente. Privind în urmă, bănuielile sale destul de absurde – că Vivien fusese

victima unor escroci și că ea nu ar fi mers altfel la locul bombardamentului – erau primele semne ale nebuniei care l-a răpus până la urmă. A refuzat să accepte moartea soției sale ca un simplu accident de război, jurând „să-i prindă pe vinovați și să-i aducă dinaintea justiției“. Jenkins a fost internat în spital după o primă criză pe la mijlocul anilor 1940, dar, din păcate, mania aceasta va dăinui tot restul vieții, împingându-l la marginea societății alese și cauzându-i în cele din urmă moartea, în 1961, singur, sărac și distrus.

Laurel a închis cartea, de parcă ar fi vrut să nu lase subiectul să iasă dintre coperti. Nu voia să citească mai departe nici despre convingerea lui Henry Jenkins că era ceva în neregulă cu moartea soției sale și nici despre jurământul lui de a găsi vinovatul. Avea sentimentul neplăcut că tocmai acest lucru îl făcuse și că ea, Laurel, fusese martoră. Iar mama, cu „planul ei perfect“, era persoana pe care Henry Jenkins o acuza de moartea soției sale. „Escroaca“ ce urmărea să dobândească ceva de la Vivien ar fi atras-o la locul unde și-a găsit moartea, un loc unde nu ar fi avut de ce să se ducă altfel.

Laurel s-a uitat peste umăr, străbătută de un fior involuntar. Se simțea dintr-odată că iese în evidență, de parcă ar fi fost urmărită de ochi nevăzuți. Și își simțea stomacul ghem. Era sentimentul de vinovăție, și-a dat seama, vinovăție prin asociere. Se gândea la mama ei pe patul de spital, la regretul pe care îl exprimase, pomenind că „luase“ ceva, că era recunoscătoare că avusese „o a doua șansă“ – toate acestea îi apăreau în minte, ca stelele pe cerul întunecat. Poate că-i dis plăceau firele ce se înnodau, dar nu putea să le nege existența.

Și-a plecat privirile asupra copertei negre, aparent banală a biografiei. Mama ei cunoștea toate răspunsurile, dar nu era singura, le știuse și Vivien. Până în momentul acela, Vivien fusese doar o iluzie, ca o șoaptă – un chip zâmbitor într-o fotografie, un nume pe prima pagină a unei cărți vechi, o născocire care dispăruse printre crăpăturile istoriei și fusese dată uitării.

Dar avea importanța ei.

Laurel era convinsă că planul lui Dorothy eșuase din cauza lui Vivien. Că acea femeie era cea mai nepotrivită persoană cu care să ai de-a face.

Povestea lui Katy Ellis despre copila Vivien era destul de frumoasă, dar Kitty Baker îi vorbise de o femeie îngâmfată, cu o influență îngrozitoare, rece și cu ifose. Oare suferința ei din copilărie să fi produs o schimbare, înrăind-o și transformând-o într-o femeie – deși frumoasă și bogată – a cărei putere consta tocmai în răceală, interiorizare, inaccesibilitate? Informațiile din biografia lui Henry Jenkins, felul în care el nu s-a putut împăca cu moartea ei, căutându-i zeci de ani pe vinovați, sugerau cu siguranță o femeie cu o fire atrăgătoare.

Cu un zâmbet ce trăda că îi venise o idee, Laurel a deschis din nou cartea și a frunzărit iute paginile până a găsit ceea ce căuta. A apucat pixul ușor emoționată și a scris numele Katy Ellis și titlul cărții ei de amintiri, *Născută pentru a-i învăța pe alții*. Poate că Vivien nu ar fi simțit nevoia să aibă prieteni – sau va fi avut destui –, dar îi scrisese lui Katy Ellis scrisori în care ar fi putut să-i mărturisească (ar fi putut să spere oare?) secretele ei cele mai ascunse. Acele scrisori puteau exista pe undeva. Deși mulți oameni nu-și mai păstrează corespondența, Laurel era gata să pună rămășag că domnișoara Katy Ellis, o faimoasă pedagogă și autoare a propriilor memorii, nu se număra printre ei.

Căci, cu cât se gândea mai mult, cu atât devenea mai limpede că Vivien era cheia. Aflând mai multe despre ea, ar fi aflat câte ceva despre planul lui Dorothy și, chiar mai important decât atât, despre motivele pentru care a eșuat. Și acum – constata Laurel zâmbind – uite că-i luase urma!

Partea a treia VIVIEN

22

Tamborine Mountain Australia, 1929

Vivien a fost pedepsită în primul rând pentru că avusese ghinionul să fie prinsă în fața prăvăliei domnului McVeigh. Tata nu vruse să o pedepsească, asta era foarte clar. Era un om cu suflet bun, ale cărui semne de asprime îi fuseseră șterse în timpul Războiului cel Mare și, dacă e să spunem tot adevărul, el admirase întotdeauna reacțiile neașteptate ale fiicei sale mai mici. Dar regulile erau reguli, și domnul McVeigh turuia întruna despre băț și despre copil, despre răsfăț și învățătura de minte, și între timp se adunase lumea și era o căldură de moarte... Și totuși, nu se punea problema ca vreunul dintre copiii săi să fie bătut, mai ales de mâna lui și nicidecum pentru că ținuse piept unui bătaș ca Jones. Așa că a recurs la singurul lucru pe care îl putea face: să-i interzică în fața tuturor să mai meargă la picnic. Pedepsa fusese prea iute aleasă și i-a pricinuit mai apoi multă părere de rău, devenind subiectul numeroaselor certuri cu soția sa în puterea nopții, dar nu mai avea cale de întoarcere. Îl auzise prea multă lume. Cuvintele îi ieșiseră din gură și, odată ajunse la urechile ei, Vivien și-a dat seama, la cei numai opt ani ai ei, că nu-i rămânea altceva de făcut decât să strângă din dinți și să-și încrucișeze brațele, ca să le arate tuturor că nu-i pasă pentru că, oricum, n-avea chef să se ducă.

Așa s-a întâmplat să rămână singură acasă în cea mai călduroasă zi din vara anului 1929, în timp ce familia ei plecase la Southport, la picnicul anual al tăietorilor de cedri. La micul dejun, tata îi înșirase instrucțiuni stricte, o listă întreagă de lucruri pe care trebuia să le facă și alta și mai lungă cu lucruri pe care să nu le facă. Mama își tot frământa mâinile când credea că nu o vede nimeni, dând porții preventive de ulei de ricin tuturor copiilor – și una dublă pentru Vivien, căci cu siguranță va avea nevoie. Și apoi a urmat învălmășeala ultimelor pregătiri, după care toți s-au îngrămădit în mașina lor Lizzie Ford³⁶ și-au pornit-o pe drumeagul desfundat.

³⁶. Model de automobil Ford (Ford Model T, cunoscut și ca Tin Lizzie) fabricat între 1908 și 1927, considerat primul automobil produs în masă, accesibil claselor de mijloc.

Casa era mai liniștită fără ei și oarecum mai întunecosă. Și firele de praf pluteau alene fără vânzoleala trupurilor pe lângă care se învârteau. Masa din bucătărie, în jurul căreia răsuseră și se ciorovăiseră cu câteva minute înainte, nu mai avea farfurii, ci era plină de borcane de diverse dimensiuni, pline cu gem, pe care mama le pusese să se răcească, alături de hârtia pe care i-o lăsase tata ca să scrie scrisorile de scuze pentru domnul McVeigh și Paulie Jones. A început să scrie... „Dragă domnule McVeigh“, dar a tăiat „dragă“ și a scris în loc „cătref“, apoi a rămas cu ochii la hârtia goală, întrebându-se câte cuvinte i-ar fi trebuit ca să o umple și dorindu-și ca ele să apară până se întorcea tata acasă.

Când i-a fost clar că scrisorile nu aveau să se scrie singure, a pus tocul jos, și-a întins brațele deasupra

capului, și-a bălăngănit picioarele goale încoace și încolo o vreme, privind obiectele din încăpere: tablourile cu rame masive de pe pereți, mobila de mahon închisă la culoare, divanul de răchită acoperit cu cuvertura croșetată. Acesta era „Înăuntru“, s-a gândit ea cu neplăcere, locul adulților și al temelor, al spălatului pe dinți și pe corp, unde trebuia să faci „liniște“ și „să nu alergi“, locul cu piepteni și dantele, unde mama lua ceaiul cu mătușa Ada, unde veneau preotul și doctorul. Era sumbru și mohorât și ea se străduia să-l evite. Totuși – Vivien și-a mușcat ușor obrazul pe dinăuntru, căci îi venise o idee – astăzi era al ei și numai al ei pentru prima oară.

Mai întâi s-a apucat să-i citească jurnalul surorii ei Ivy, apoi a frunzărit revistele lui Robert și a studiat colecția de bile de sticlă a lui Pippin, iar în cele din urmă și-a îndreptat atenția către șifonierul mamei. Și-a vârât picioarele în pantofii reci care aparțineau anilor de dinainte de nașterea ei, și-a frecat obrazul de mătasea celei mai bune bluze a mamei, și-a atârnat de gât șiragurile de mărgelile strălucitoare din cutia de lemn de nuc de pe măsuța de toaletă. A scos din sertar insigna tatei din armată³⁷, răsucind-o pe toate părțile, actele tatei din război, un pachet de scrisori legate cu panglică și o hârtie pe care scria Certificat de căsătorie cu numele adevărate ale mamei și tatei scrise pe ea, al mamei de pe când era Isabel Carlyon din Oxford, Anglia, și nu cea de acum.

³⁷. Rising Sun Badge – insigna oficială a armatei australiene, purtată pe pălărie sau beretă, identificată cu „spiritul ANZAC“ – Australian and New Zealand Army Corps.

Perdelele de dantelă s-au vălurit și prin fereastra ghilotină a năpădit mireasma de „Afară“: eucalipt, mirt și mango de mult dat în copt din pomul cu care tata se mândrea atât de mult. Vivien a vârât hârtiile la loc în sertar și a sărit în picioare. Nu se zărea nici un nor, cerul era albastru ca oceanul și întins ca pielea de pe tobă. Frunzele de smochin străluceau în lumina puternică a soarelui, florile de plumeria scânteiau roz și galbene, iar păsările se chemau unele pe altele în pădurea din spatele casei. O să fie zăpușeală, s-a gândit ea cu mare satisfacție, și mai târziu o să vină furtuna. Tare îi mai plăceau furtunile: norii mânioși și primele picături dolofane, mirosul de rugină al prafului uscat și roșu și ploaia șfichiuitoare care se izbea de pereți, în timp ce tata se plimba de colo-colo pe verandă, cu pipa în gură, cu ochii licărind, străduindu-se să-și stăpânească emoția, în timp ce palmierii gemeau și se îndoiau.

Vivien s-a răsucit pe călcâie. Scotocise destul; n-avea rost să mai irosească nici o secundă stând „Înăuntru“. S-a oprit în bucătărie doar cât să-și împacheteze mâncarea pe care i-o lăsase mama pentru prânz și să mai caute câțiva biscuiți. Un șir de furnici mărșăluia în jurul chiuvetei, în sus pe perete. Știau și ele că vine ploaia. Fără să mai arunce o privire scrisorii neterminate, Vivien a zbughit-o în pași de dans spre veranda din spatele casei. Ea nu mergea niciodată ca toți ceilalți dacă putea.

Afară era foarte cald și liniștit, iar aerul era umed. Dușumelele de lemn îi ardeau tălpile. Era o zi perfectă de mers pe malul mării. Se întreba unde vor fi ajuns ceilalți, dacă vor fi ajuns deja la Southport, dacă tații și mamele și copiii înotau și râdeau și aranjau mâncarea pentru prânz și dacă familia ei nu cumva a preferat să meargă cu barca. Se făcuse un ponton nou, spunea Robert, care trăsese cu urechea la vechii colegi de armată ai tatei, și Vivien se închipuia plonjând de la capătul lui, scufundându-se ca o ghiulea, atât de iute că o pișca pielea și apa rece a mării îi intra în nas.

Ar fi putut să se ducă să înoate la Cascada Vrăjitoarelor, dar într-o zi ca aceea băltoaca dintre stânci nu se putea compara cu oceanul sărat; plus că n-avea voie să iasă din casă, și cu siguranță vreo clevetitoare din oraș avea să bage de seamă. Mai rău chiar, dacă era și Jones acolo, însorindu-și burdihanul gras și alb ca o uriașă balenă bătrână, nu credea că va fi în stare să se abțină. Să fi încercat numai să spună din nou că Pippin este cam tâmpit! De-abia aștepta. Ce-o să-i mai facă!

Descleștându-și pumnii, și-a mutat privirea spre hambar. Bătrânul Mac se afla acolo reparând una, alta, și merita să-i facă o vizită, dar tata îi interzisesese să-l sâcâie cu întrebările ei. Avea destule de făcut și tata nu-l plătea ca să bea ceai și să stea la taclale cu o fetiță care avea și ea îndatoriri de dus la bun sfârșit. Bătrânul Mac știa că ea rămăsese acasă în ziua aceea, iar hambarul îi era interzis dacă nu era vreo urgență.

Nu mai rămânea decât un singur loc.

Vivian a luat-o iute la fugă pe scările late, a traversat peluza, alergând pe lângă rondurile unde mama încerca cu încăpățănare să crească trandafiri, iar tata îi reamintea drăgăstos că acolo nu era Anglia, și apoi, făcând de trei ori roata, s-a îndreptat spre pârâu.

*

Vivien se ducea acolo de când învățase să umble, hălăduind printre eucaliptii argintii, adunând flori de salcâm și coada-calului, cu băgare de seamă să nu calce pe furnicile săltărețe sau pe păianjeni, în timp ce se îndepărta tot mai mult de lume, de clădiri, de profesori și reguli. Era locul pe care îl iubea cel mai mult din lume, era numai al ei și se regăsea acolo.

Dar astăzi era și mai nerăbdătoare să ajungă acolo. Dincolo de primul povârniș stâncos, acolo unde poteca devenea abruptă și mușuroaiele de furnici deveneau tot mai înalte, și-a apucat strâns pachetul cu mâncare și a luat-o la fugă, bucurându-se să-și audă inima zvâcnind îndărătul coastelor, să simtă zdupăitul picioarelor când sărea peste pietre, alunecând pe fâgașuri sau pe frunze uscate.

Păsările fluierau deasupra capului, găzele zumzăiau, cascada din Golfulețul Mortului foșnea, străbătea în fugă printre frânturi de lumini și culori ce se împleteau caleidoscopic. Tufișurile păreau că au viață: copacii își vorbeau cu voci bătrâne și răgușite, mii de ochi nevăzuți clipeau pe după ramuri și trunchiuri căzute, și Vivien știa că dacă s-ar opri și și-ar pune urechea pe pământul tare l-ar auzi chemând-o, cântându-i melodii străvechi. Dar nu s-a oprit; de-abia aștepta să ajungă la pârâul care se strecura prin defileu.

Nimeni nu știa, dar pârâul acela era vrăjit. Mai ales cotitura aceea, unde malurile se depărtau, formând un cerc stâncos. Fundul apei se plămădisse cu milioane de ani în urmă, când pământul ofta și se mișca și bucățile mari de stâncă se loveau unele de altele ciobindu-se, în așa fel încât găurile de pe margini se măreau și se întunecau dintr-odată în mijloc. Și tocmai colo își făcuse Vivien descoperirea.

Începuse să pescuiască cu borcanele de sticlă pe care le șterpelise din bucătărie și pe care le păstra acum în bușteanul putred din spatele ferigilor. Vivien își adunase toate comorile în bușteanul acela. Se găsea mereu câte ceva în apele pârâului: țipari și mormoloci, găleți vechi și ruginite de demult. Odată a găsit chiar și o placă dentară veche.

În ziua când a descoperit luminițele, Vivien stătea întinsă pe burtă pe o piatră, cu brațele cufundate adânc în apă, încercând să prindă cel mai mare mormoloc pe care-l văzuse vreodată. S-a întins după el și l-a scăpat, s-a întins din nou și iar l-a scăpat, drept pentru care și-a afundat brațul și mai mult, până când fața aproape că a atins apa. Și atunci le-a băgat de seamă. Erau mai multe, portocalii și scânteietoare, clipind spre ea din fundul apei. La început a crezut că e soarele și și-a ridicat capul scrutând bucățile de cer îndepărtat, dar nu era... Cerul se răsfrângea într-adevăr în apă, dar asta era altceva. Luminițele acelea veneau din adânc, de dincolo de trestiile alunecoase și de mușchiul care acoperea fundul pârâului. Erau cu totul altceva... veneau *dintr-altă parte*.

Vivien se gândise mult la acele lumini. Nu-i prea plăcea ei să învețe din cărți – asta era plăcerea lui

Robert și a mamei –, dar se pricepea să pună întrebări. Așa că l-a descusut pe bătrânul Mac și apoi pe tata și, în cele din urmă, a dat peste Jackie, tovarășul de vânatoare al tatei, care cunoștea tufișurile mai bine ca oricine. El s-a oprit din treaba pe care o făcea și și-a proptit palma în spate, îndreptându-și trupul slab și vânjos.

— Ai văzut și tu luminițele-alea acolo, pe fundu' apei, nu-i așa?

Ea a dat din cap și el a privit-o aspru, fără să clipească. Apoi, pe buze i-a înflorit un zâmbet.

— Ai atins vreodată fundu' apei?

— Da' de unde! a zis ea, alungând cu palma o muscă de pe nas. E prea adânc.

— Nici eu.

Apoi s-a scărpinat pe sub borul pălăriei sale mari, dând să se apuce din nou de săpat. Dar, înainte de a-și înfige sapa în pământ, a întors capul spre ea.

— Dar ce te face să crezi că are fund dacă nu l-ai văzut cu ochii tăi?

Și atunci și-a dat ea seama: în pârâul acela se afla o gaură care străbătea pământul până pe partea cealaltă. Asta putea să fie singura explicație. Îl auzise și pe tata vorbind că o să sape o groapă adâncă până în China și acum chiar o descoperise. Un tunel secret, o cale către miezul pământului – locul de unde se ivise toată magia, viața și timpul – și de acolo, mai departe, către stelele strălucitoare din cerul îndepărtat. Întrebarea era ce avea să facă cu taina asta?

Să o exploreze, asta o să facă.

Vivien a alunecat, oprindu-se brusc, pe piatra mare și netedă ce lega tufișurile de pârâu ca un pod. Apa era calmă în ziua aceea, părea densă și mohorâtă în găurile din jurul marginilor. Pe luciul ei se adunase o peliculă măloasă venită din susul pârâului, ca o pielețică unsuroasă. Soarele era sus, deasupra capului și ardea pământul. Ramurile arborilor de cauciuc trosneau sub dogoarea lui.

Vivien și-a pitit pachetul cu mâncare sub ferigile dese care se arcuiau peste stâncă; ceva nevăzut s-a rostogolit în răcoarea tufișurilor.

La început, a simțit apa rece în jurul gleznelor goale. Și-a târât picioarele prin apa mică, încercând să-și țină tălpile pe pietrele lunecoase, ascuțite pe alocuri. Avea de gând să arunce o privire să vadă dacă luminițele mai sunt acolo și apoi să înoate cât putea de adânc ca să vadă mai bine. Exersase săptămâni de-a rândul cum să-și țină respirația și își adusese cu ea chiar și un clește de rufe de-al mamei pentru că Robert susținea că dacă ar putea să împiedice aerul să iasă pe nări ar rezista mai mult. Ajunsă la marginea pietrei, Vivien a început să se uite în apa întunecată. După mai multe secunde de aplecări și priviri încordate, le-a zărit, în fine. A zâmbit larg, aproape pierzându-și echilibrul. O pereche de păsări kookcaburra au croncănit dincolo de culme.

Vivien s-a întors iute la marginea apei, alunecând uneori de-atâta grabă. A străbătut în fugă stânca netedă, cu tălpile ude lipăind și a scotocit în pachet după cârlig.

Și tocmai când se gândea cum ar putea să și-l fixeze mai bine, a observat ceva negru pe picior. O lipitoare mare și grasă cât o namilă. Vivien s-a aplecat, a apucat-o cu două degete și a tras cât a putut de tare. Păcătoșenia aia alunecoasă nu voia să se desprindă.

S-a așezat și a mai încercat încă o dată, dar, oricât de tare o strângea și trăgea de ea, nu se mișca. Era vâscoasă, udă și alunecoasă. A strâns din ochi și a mai tras încă o dată de ea.

Vivien a blestemat cu toate cuvintele interzise pe care le auzise în cei opt ani de când tot trăgea cu urechea în șopronul tatei. Lipitoarea ieșise, în fine, dar din locul unde fusese înfiptă și roia acum sângele.

Capul începuse să i se învârtească cumplit și era bucuroasă că stătea jos. Era în stare să se uite la bătrânul Mac cum taie pui, ținuse cu mâna ei vârful degetului fratelui ei Pippin tot drumul până la

doctorul Farrell după ce și-l retezase cu toporul, putea să curețe peștele mai iute și mai bine decât Robert când mergeau cu cortul pe râul Nerang, dar la vederea propriului ei sânge nu mai era bună de nimic.

S-a îndreptat șchiopătând până la marginea apei și și-a băgat piciorul în ea, mișcându-l de colo-colo. Dar, de fiecare dată când îl scotea afară, sângele continua să curgă. Nu avea altceva de făcut decât să aștepte.

S-a așezat pe stânca netedă și-a desfăcut pachetul cu mâncare. Bucăți subțiri din friptura de aseară, cu sosul sclipind întărit pe ele, cartofi și batate moi pe care le-a mâncat cu degetele, o bucată de budincă de pâine cu unt, mânjită cu gemul proaspăt făcut de mama, trei biscuiți și o portocală roșie, atunci culeasă din pom.

Un stol de ciori și-a făcut apariția printre umbre în timp ce mânca, privind-o cu ochi reci și nemișcați. Când a terminat, Vivien a aruncat firimiturile în iarbă și un fâlfâit zgomotos de aripi le-au urmat. Și-a scuturat rochia și a căscat.

Piciorul nu îi mai sângera. Voia cu tot dinadinsul să cerceteze gaura din fundul apei, dar se simțea obosită dintr-odată, foarte obosită, asemenea fetei din poveștile acelea pe care li le citea mama uneori, cu o voce tot mai stinsă, ce devenea cu fiecare cuvânt tot mai diferită de a lor. Și vocea aceea a mamei o făcea să se simtă ciudat. Era nostimă și, deși o admira, o invidia totuși pe mama pentru talentul acesta pe care ei nu îl aveau.

Vivien a căscat din nou, atât de tare că au usturat-o ochii. Ce-ar fi dacă s-ar întinde puțin, doar câteva clipe?

S-a târât până la marginea pietrei și s-a băgat destul de adânc pe sub frunzele de ferigă, încât atunci când s-a răsucit pe spate și s-a dat un pic mai la stânga, a dispărut și ultima bucătică de cer. Simțea sub ea frunzele netede și reci, auzea greierii pitiți pe sub tufișuri și o broască ce gâfâia undeva prin preajmă, marcând scurgerea amiezii.

Era cald și ea era mică, așa că nu e de mirare că a adormit. A visat luminițele din pârâu, a visat că se gândea cât i-ar trebui să ajungă înotând până în China, a visat pontonul lung din stinghii fierbinți de lemn de la capătul căruia se azvârleau în apă frații și surorile ei. A visat furtuna ce se apropia și pe tata pe verandă, și pielea albă de englezoaică a mamei, plină de pistrui după o zi petrecută în soare și masa la care se vor așeza la cină cu toții în seara aceea.

Soarele puternic s-a arcuit peste fața pământului, iar lumina s-a tot mutat și s-a cernut prin frunziș, umezeala întinzând pielea tobei tot mai tare și fruntea fetei s-a umplut de broboane de sudoare. Insectele țiuiau și clămpăneau, iar copila adormită s-a mișcat, atinsă de o frunză de ferigă.

— Vivien!

Numele ei s-a auzit brusc, răsunând de pe coama dealului, pătrunzând pe sub tufișuri, până la ea.

S-a trezit speriată.

— Vi-vi-en!

Era vocea mătușii Ada, sora cea mare a tatei.

Vivien s-a ridicat, dându-și la o parte cu dosul palmei șuvițele de păr de pe fruntea asudată. Muștele zumzăiau prin tufișuri. A căscat.

— Dacă ești pe undeva pe-acolo, pentru numele lui Dumnezeu, ieși afară!

De cele mai multe ori, Vivien nu se sinchisea să asculte, dar vocea destul de molcomă a mătușii era atât agitată, că, împinsă de curiozitate, s-a rostogolit de sub ferigi, apucându-și și pachetul cu ce-i mai rămăsese de mâncare. Aproape că se întunecase, cerul albastru era acoperit de nori și defileul era umbrat

de-a binelea.

A aruncat o privire plină de regret spre pârâu, promițându-și să se întoarcă cât mai curând, și a pornit-o spre casă.

*

Când și-a făcut apariția Vivien din tufișuri, mătușa Ada stătea pe treptele scărilor din spate, cu capul în mâini. Un al șaselea simț trebuie să-i fi indicat că venea cineva, căci a privit într-o parte, clipind la fel de uimită la vederea lui Vivien de parcă i-ar fi apărut dinaintea un spiriduș al preriei.

— Vino încoace, copilă! a spus ea în cele din urmă, făcându-i semn cu mâna și săltându-se în picioare.

Vivien s-a apropiat încet. În stomac simțea o senzație ciudată ca o prăbușire, pe care nu știa cum s-o denumească, dar pe care va ajunge mai târziu să o recunoască drept semn al groazei.

Obrajii mătușii Ada erau roșii și avea ceva greu de stăpânit în purtare, părea că e gata să țipe sau să o pocnească pe Vivien peste urechi, dar nu a făcut nici una, nici alta, ci a izbucnit în lacrimi fierbinți, spunând:

— Pentru numele lui Dumnezeu, intră-n casă și spală-ți murdăria de pe față! Ce-ar crede biata maică-ta?

*

Vivien se afla din nou „Înăuntru“. De când cu întâmplarea, stătuse destul de mult „Înăuntru“: în prima săptămână neagră, când cutiile de lemn, sau cuferele cum le spunea mătușa Ada, fuseseră așezate în salon, în nopțile lungi în care dormitorul ei se lăsa cuprins de întuneric, în zilele acelea calde și umede, când nu se întâmpla nimic, iar adulții șușoteau, plesnindu-și limbile de uimire că totul se petrecuse atât de brusc, și asudau în hainele deja ude de ploaia ce șiroia afară, pe ferestrele aburite.

Ea își făcuse un culcuș lângă perete, cuibărită între bufet și spatele fotoliului tatei, și își petrecea timpul acolo. Tot felul de vorbe și frânturi de fraze zumzăiau asemenea țânțarilor în aerul încins de deasupra: *mașina Lizzie Ford... de-a dreptul peste parapet... arși scrum... greu de recunoscut...* dar Vivien și-a băgat degetele în urechi, preferând să se gândească la tunelul din pârâu și la sala uriașă a motoarelor din miezul pământului care îl face să se miște.

Timp de cinci zile nu a vrut în ruptul capului să iasă de acolo, deși cei mari s-au străduit să o ademenească, aducându-i farfurii cu mâncare și clătinând din cap copleșiți de milă, până când, în cele din urmă, fără vreun semn anume de avertizare, firul invizibil al răbdării și înțelegerii a fost depănat până la capăt și a fost trasă afară din culcuș.

Deși anotimpul ploios era în toi, fusese totuși o zi când strălucise soarele și a simțit vag imboldurile firii ei jucăușe de mai înainte, așa că s-a strecurat afară din casă în curtea din spate inundată de soare unde l-a găsit pe bătrânul Mac în hambar. El nu i-a spus prea multe, i-a pus mâna noduroasă pe umăr și a strâns-o cu putere. Apoi i-a dat un ciocan ca să-l ajute să repare gardul. Pe măsura ce se scurgea ziua, s-a gândit să dea o fugă până la pârâu, dar nu s-a dus, și apoi s-a pornit ploaia din nou și a venit și mătușa Ada cu cutiile și au împachetat întreaga casă. Pantofii favoriți ai surorii ei – cei de saten care rămăseseră toată săptămâna pe covor, în același loc unde îi azvârlise ea, după ce mama îi spusese că erau prea buni ca să meargă cu ei la picnic – au fost aruncați în aceeași cutie cu batistele tatei și cu

cureaua lui cea veche. Și-apoi s-a pomenit cu o pancartă înfiptă pe peluza din fața casei pe care scria „De vânzare“ și a fost culcată pe o podea necunoscută, în timp ce verii ei se holbau curioși la ea din paturile lor.

*

Casa mătușii Ada era foarte diferită de a ei. Varul nu se cojea de pe pereți, furnicile nu rătăceau pe scaune și vasele nu erau pline de buchete de flori de grădină. Acolo nu era voie să verși nimic. Era loc pentru toate și toate își aveau locul, după cum îi plăcea mătușii Ada să spună, cu o voce atât de ascuțită de parcă ar fi fost o coardă de vioară prea tare strânsă.

În timp ce afară continua să plouă, Vivien își făcuse obiceiul să se bage sub canapeaua din camera cea bună și să stea lipită de plintă. Din spatele canapelei se lăsa în jos o bucată din căptușeala de pânză de sac, ce nu se vedea de la ușă, și, când se ascundea după ea, devenea și ea invizibilă. Căptușeala aceea ruptă era o mângâiere pentru ea, căci îi amintea de propriul ei cămin, de familia ei și de învălmășeala veselă de acolo. Și aproape o făcea să plângă. Dar de cele mai multe ori se concentra doar să respire, trăgând în piept cât mai puțin aer, scoțându-l apoi încetitor, în așa fel încât să i se miște pieptul cât mai puțin. Și așa s-au scurs ore – chiar zile întregi –, iar ploaia gălgâia prin burlane, ochii i se închideau și trupul îi rămânea nemișcat; uneori era aproape convinsă că reușise să oprească timpul în loc.

Cel mai mare avantaj al acelei încăperi consta în faptul că era complet interzisă. În prima seară când a pășit în casă, lui Vivien i s-a explicat regula – camera cea bună se folosea doar pentru musafiri, doar de către mătușa și numai dacă rangul oaspetelui o cerea – și Vivien a dat din cap solemn, răspunzând când a fost întrebată dacă a înțeles. Și pricepuse foarte bine. Nimeni nu folosea camera aceea, ceea ce însemna că, după ce se termina curățenia zilnică, putea să fie sigură că nu o mai deranjează nimeni.

Și chiar așa se și întâmplase, până astăzi.

Preotul Fawley stătea pe fotoliu de mai bine de cincisprezece minute, timp în care mătușa Ada se agita să servească ceaiul și prăjiturile. Vivien era înțepenită în spatele canapelei, mai exact spus se afla prinsă chiar în curbura șalelor mătușii.

— Doamnă Frost, nu cred că mai e nevoie să vă reamintesc ce spune Domnul, zicea preotul cu vocea aceea pițigăiată pe care o folosea doar când vorbea de pruncul Isus. „Să nu șovăiți să adăpostiți străinii, căci s-ar putea să adăpostiți, fără să știți, chiar îngeri.“

— Dacă fata asta o fi înger, atunci eu sunt regina Angliei!

— Ei, vedeți... s-a auzit apoi clinchetul cucernic al linguriței pe farfurioara de porțelan, copila a suferit așa o pierdere...

— Mai doriți zahăr, părinte?

— Nu, vă mulțumesc, doamnă Frost.

Fundul canapelei s-a apăsât și mai tare în timp ce mătușa ofta.

— Toți am suferit o mare pierdere, părinte. Când mă gândesc la bietul meu frate, să se prăpădească așa... să se prăbușească atât de adânc, cu toții... să se răstoarne mașina în prăpastie... Harvey Watkins, cel care i-a găsit, spunea că erau atât de arși, că nu-și dădea seama ce avea dinaintea ochilor. A fost o mare tragedie...

— Groaznic!

— Cu toate acestea, a urmat mătușa Ada, mișcându-și pantofii pe covor, iar Vivien i-a văzut cum își scarpină o băătătură cu degetul de la celălalt picior. Nu am cum să o țin la mine. Îi am și eu pe ăștia șase

ai mei și acum se mai mută și mama la noi. Știți și dumneavoastră cum a fost de când au trebuit să-i taie piciorul. Părinte, sunt bună creștină, merg la biserică în fiecare duminică, fac și eu ce pot pentru sărbătoarea bisericii și pentru colecta de Paște, dar asta nu pot să fac.

— Înțeleg.

— Și, știți și dumneavoastră, fata e destul de dificilă.

A urmat o pauză când cei doi au sorbit din ceai, cântărind cât de dificil era comportamentul lui Vivien.

— Dacă ar fi oricare dintre ceilalți copii... a urmat mătușa Ada, așezând ceașca pe farfurioară, chiar și bietul Pippin, prostănacul... dar chiar nu am cum... Să-mi fie cu iertare, părinte, știu că e păcat să spun asta, dar nu mă pot uita la fata asta fără să mă gândesc că e vinovată de tot ce s-a întâmplat. Ar fi trebuit să meargă și ea cu ei. Dacă n-ar fi dat de bucluc și n-ar fi pedepsit-o... Așa că ei au plecat mai iute de la picnic, știți, fratele meu n-a vrut să o lase să stea singură atât de mult – întotdeauna a fost atât de milos...

Mătușa a scos un vaiet prelung. Vivien se gândea cât de urâți și de slabi pot fi oamenii mari. Sunt atât de obișnuiți să obțină tot ce-și doresc, încât habar nu au cum să își păstreze cumpătul.

— Ei, haideți doamnă Frost!

Suspiniul era adânc și bine gândit, ca atunci când Pippin voia să-i atragă atenția mamei. Scaunul preotului a scârțâit și picioarele lui s-au apropiat. I-a dat ceva mătușii Ada, sau cel puțin așa părea, căci ea i-a mulțumit printre lacrimi și și-a suflat zdravăn nasul.

— Nu, vă rog, păstrați-o, a urmat preotul, revenind pe scaun și oftând adânc. Totuși mă întreb ce se va alege de fata asta.

Mătușa Ada și-a sumețit ușor nasul, revenindu-și, și a îndrăznit să întrebe:

— Mă gândeam că poate școala de pe lângă biserică din Toowoomba?

Preotul și-a încrucișat gleznelor.

— Călugărițele cred că au grijă de fete, a urmat mătușa Ada. Sunt aspre, dar corecte și nu i-ar strica un pic de disciplină... David și Isabel erau prea îngăduitori.

— Isabel! a exclamat preotul aplecându-se în față. Ce-ați zice de familia ei? Am putea lua legătura cu cineva?

— Mi-e teamă că ea nu a povestit prea multe despre ei... dar, dacă tot vorbim, cred că avea un frate.

— Un frate?

— Da, profesor în Anglia. Pe lângă Oxford, cred.

— Foarte bine!

— Adică?

— Vă sugerez să începem cu el.

— Adică să-l căutăm? a întrebat mătușa cu voce mai veselă.

— Putem încerca, doamnă Frost.

— Să-i trimitem o scrisoare?

— Am să-i scriu chiar eu.

— Vai, părinte...

— Să vedem dacă poate fi convins să facă un act de milă creștină.

— Adică să facă ce se cuvine.

— Datoria de familie...

— Da, datoria de familie, a urmat mătușa cu un nou avânt în voce. Și cine n-ar face-o? Aș ține-o

chiar eu, dacă aş putea, dacă n-ar fi mama și ăștia șase ai mei și casa atât de mică.

S-a ridicat și canapeaua a scârțâit ușurată.

— Mai doriți o bucată de prăjitură, părinte?

*

S-a dovedit în cele din urmă că exista totuși un frate care a fost convins de preot să se comporte corect, și astfel viața lui Vivien s-a schimbat din nou. Totul s-a petrecut extraordinar de iute. Mătușa Ada cunoștea o femeie care știa un om a cărui soră trecea oceanul să meargă într-un loc numit Londra ca să se întâlnească cu cineva pentru un post de guvernantă și aceasta urma să o ia pe Vivien cu ea. S-au luat toate deciziile și s-au stabilit toate amănuntele cu grijă, fără ca nimeni s-o bage în seamă pe Vivien.

S-a găsit și o pereche nouă de pantofi, părul i-a fost aranjat cu de-a sila în două codițe frumos împletite și a fost înveșmântată într-o rochiță apretată, cu cordon de mătase. Unchiul a dus-o peste munte la gară ca să ia trenul spre Brisbane. Mai ploua încă și era grozav de cald, iar Vivien desena cu degetul pe geamul aburit.

Când au ajuns, piațeta din fața hotelului gării era înțesată de lume, dar au găsit-o pe domnișoara Katy Ellis chiar în locul în care se înțeleseseră, sub ceasul de lângă casa de bilete.

Lui Vivien nu-i trecuse niciodată prin cap că puteau fi atâția oameni pe lume. Mișunau peste tot, foarte diferiți unii de alții, alergând grăbiți la treburile lor, asemenea furnicilor în noroiul umed de sub un buștean putrezit. Peste tot umbrele negre, cutii mari de lemn și cai cu ochi căprui, adânci și nări fremătătoare.

Femeia și-a dres vocea și Vivien a înțeles că i se adresase ei. Și-a frământat mintea să vadă ce anume i se spusese. Cai și umbrele, furnici și oameni uzi alergând de colo-colo – apoi auzi numele ei. Femeia o întrebase dacă o cheamă Vivien.

Ea a încuviințat din cap.

— Ai grijă să te porți frumos! a dojenit-o mătușa Ada, îndreptându-i gulerul. Așa ar fi dorit mama și tata. Vezi să spui „Da, domnișoară“ când ești întrebată ceva.

— Dar, dacă nu ești de acord, atunci „Nu, domnișoară“ merge la fel de bine, a spus femeia cu un zâmbet ce dovedea că glumește.

Vivien a privit în sus la chipurile care se uitau țintă la ea. Sprâncenele mătușii Ada s-au împreunat mânioase pe măsură ce aștepta.

— Da, domnișoară, a spus ea în cele din urmă.

— Te simți bine în dimineața aceasta?

Docilitatea nu îi era în fire și altă dată Vivien ar fi spus ce avea pe suflet și ar fi strigat că nu se simte bine deloc și că nu vrea nici în ruptul capului să plece, că nu era corect și că nu puteau să o forțeze... dar acum nu era cazul. Și-a dat seama că era mult mai ușor să spună ce voiau alții să audă. Și, oricum, tot nu avea nici o importanță. Cuvintele erau prea greoaie, nu găsea nici unul potrivit să descrie hăul negru și adânc ce se căscase în sufletul ei, durerea pe care o simțea înăuntru când i se părea că auzea pașii tatei apropiindu-se pe hol sau când simțea parfumul mamei sau, cel mai rău, când vedea ceva ce trebuia neapărat să-i arate și lui Pippin...

— Da, domnișoară, i-a răspuns ea femeii vesele cu părul roșu, îmbrăcată cu o fustă lungă și îngrijită.

Mătușa Ada i-a dat unui hamal geamantanul lui Vivien, a mângâiat-o pe cap și i-a spus să fie cuminte. Domnișoara Katy Ellis a verificat biletele cu atenție, întrebându-se în sine ei dacă rochia pe

care și-o pregătise pentru interviul de la Londra era cea mai nimerită. În timp ce trenul fluiera, anunțându-și plecarea, o fetiță cu codițe frumos împletite și încălțată cu pantofii altcuiva a pășit pe treptele sale de metal. Peronul s-a umplut de fum, lumea făcea cu mâna și striga, un câine vagabond alerga lătrând prin mulțime. Nimeni nu a băgat de seamă când fetița a trecut pragul umbrat, nici măcar mătușa Ada, de la care te-ai fi așteptat să își conducă nepoata orfană spre viitorul ei atât de nesigur. Așa că, atunci când esența luminii și a vieții lui Vivien Longmeyer s-a strâns, împietrindu-se adânc în sinea sa, lumea și-a văzut mai departe de mersul ei și nimeni nu a observat nimic.

23

Londra, martie 1941

Vivien a dat peste omul acela pentru că nu se uita pe unde umbla. Și mergea și foarte iute – prea repede, după cum îi era obiceiul. Așa că s-au ciocnit la colțul străzii Fulham cu strada Sydney, într-o zi mohorâtă de martie în Londra.

— Vă rog să mă scuzați, a spus ea pe măsură ce spaima a lăsat locul părerii de rău. Nu v-am văzut.

El avea o expresie ușor buimacă și la început a crezut că îl lovise, așa că s-a simțit dator să explice:

— Eu merg repede, așa am mers mereu.

Iute de picior ca fulgerul, așa obișnuia să-i spună tata când era mică și țopăia prin prerie. Vivien a alungat această amintire.

— E vina mea, a răspuns bărbatul, dând din mână. Sunt greu de observat, chiar invizibil uneori. Nu pot să vă spun cât de enervant este.

Vorbele lui au luat-o prin surprindere și Vivien s-a pomenit că zâmbește. Asta era o greșeală, căci bărbatul și-a aplecat capul și s-a uitat mai atent la ea, mijind ochii.

— Noi doi ne-am mai întâlnit!

— Nu, a răspuns Vivien, alungându-și definitiv zâmbetul. Nu cred.

— Ba da, sunt sigur.

— Vă înșelați, a urmat ea, înclinând capul, sperând să-i dea de înțeles că nu mai aveau ce discuta. Bună ziua!

Și a dat să plece. Au trecut câteva clipe. Ajunsese în dreptul străzii Cale când l-a auzit strigând după ea:

— La cantina Serviciului Voluntar, mi-ați văzut fotografiile și mi-ați povestit despre spitalul prietenului dumneavoastră.

Vivien s-a oprit în loc.

— Spitalul de copii orfani, nu-i așa?

Vivien s-a înroșit pe loc, s-a întors și s-a îndreptat spre el.

— Încetați, a șuierat ea, ridicându-și un deget în dreptul buzelor când a ajuns în dreptul lui. Tăceți din gură!

El s-a încruntat, neînțelegând, iar ea a privit în toate părțile, înainte de a-l trage după ea îndărătul zidului dărâmat de bombe al unui magazin, ferit de ochii curioși ai străzii.

— Sunt convinsă că v-am spus foarte clar că nu trebuie să mai repetați ceea ce v-am povestit atunci...

— Deci vă amintiți?

— Sigur că-mi aduc aminte, ce, arăt așa bezmetică?

A privit din nou spre stradă, așteptând să treacă o femeie care venea agale cu coșul de cumpărături.

Când femeia s-a făcut nevăzută, i-a șoptit:

— V-am spus să nu pomeniți nimănui de spital.

— Dar nu mi-am închipuit că vă refereați și la dumneavoastră personal, i-a răspuns el tot în șoaptă.

Următoarea propoziție s-a curmat înainte de a fi rostită. Trăsăturile chipului lui rămăseseră nemișcate, dar ceva din vocea lui o făcea să creadă că glumea. Totuși, nu-și putea permite să recunoască asta, căci n-ar fi făcut decât să-l încurajeze și asta era ultimul lucru pe care dorea să-l facă.

— Ba da, i-a tăiat-o ea. Mă refeream și la mine.

— Așa! Ei bine, acum știi. Vă mulțumesc că mi-ați explicat. Sper că nu am stricat totul, a urmat el cu un zâmbet ușor, dezvăluindu-vă propriul dumneavoastră secret.

Vivien și-a dat seama că-l ținea de încheietura mâinii și i-a dat drumul iute, de parcă ar fi ars-o, făcând un pas în spate prin dărâmături, aranjându-și la loc șuvița scăpată pe frunte din ondurile frumos aranjate. Acul cu rubin pe care i-l dăruise Henry la aniversarea căsătoriei lor era foarte frumos, dar nu ținea părul ca o agrafă.

— Trebuie să plec acum, a spus ea tăios.

Și a pornit-o fără nici o altă vorbă, ieșind cât a putut de repede în stradă.

Și-l amintise desigur, pe dată. În clipa când s-au ciocnit și ea s-a dat înapoi și i-a văzut chipul, amintirea a ars-o ca un curent electric. Nu putea să-și explice de ce, nici măcar visul pe care-l avuse după ce se întâlniseră în seara aceea la cantină. Doamne, era un vis dintr-acelea care îi tăiau respirația când îi revenea în minte a doua zi dimineată. Nu avea nici o conotație sexuală, era mai amețitor și mult mai periculos. Visul acela o făcuse să tânjească fără nici o explicație după un timp și un loc îndepărtat, o dorință pe care Vivien crezuse că o depășise de mult, a cărei absență o resimțea ca pe moartea cuiva drag, după care te scoli a doua zi dimineată și-ți dai seama că trebuie să trăiești mai departe. S-a străduit din răputeri să și-l scoată din cap. Dar umbrele lacome ale visului nu voiau să se risipească. Nu putuse să-l privească pe Henry în ochi la micul dejun a doua zi dimineată, fiind sigură că el va vedea ceva – deși ea devenise atât de expertă în a se ascunde.

— Stați o clipă!

O, Doamne, tot el era. O urmărea! Vivien a mers mai departe, ceva mai iute acum, cu bărbia ridicată ceva mai sus. Nu voia să o prindă din urmă, era mai bine pentru amândoi să nu o prindă. Și totuși... o parte a sufletului ei – aceeași parte avântată și curioasă care o îmboldise când era mică și o băgase într-atâtea buclucuri, care o înfuria pe mătușa Ada și îl încânta pe tata, acea micuță parte tainică ce părea să reziste oricăror lovituri – ar fi vrut să afle ce avea de spus omul din vis.

Vivien blestema partea asta a sufletului ei. A traversat strada și a luat-o și mai iute lovind nepăsătoare cu tocurile pietrele pavajului. Femeie nesăbuită. Îi pătrunsese în minte în noaptea aceea pentru simplul motiv că imaginea lui se învălmășise în creier în grămada aceea inconștientă care produce visele.

— Stați! a strigat el, venind după ea. Doamne, dar chiar nu glumeați când spuneți că mergeți repede. Ar trebui să vă gândiți să participați la olimpiadă. Ce campion grozav ați fi! Ar ridica moralul patriei, nu credeți?

A simțit cum încetinește fără voie pasul când a prins-o din urmă, dar nu s-a uitat la el.

— Îmi pare rău că am pornit-o așa de prost. Nu am avut intenția să vă tachinez, doar că mi-a făcut plăcere să dau peste dumneavoastră.

— De ce? a întrebat ea, aruncându-i o privire.

El s-a oprit, cu o expresie atât de serioasă, încât s-a oprit și ea. A privit în susul și în josul străzii să se asigure că nu era urmărită.

— N-aveți de ce să vă faceți griji, doar că, de când ne-am întâlnit, m-am gândit mult la spital, la Nella, fetița din fotografie.

— Știu cine e Nella, i-a tăiat-o Vivien. Am văzut-o chiar săptămâna asta.

— Mai e la spital?

— Da.

Răspunsul ei scurt l-a făcut să se dea înapoi – asta era bine –, dar apoi i-a zâmbit, încercând probabil să o îmbuneze.

— Uitați, tare aș vrea să o văd, asta-i tot. Nu vreau să vă deranjez în nici un fel și promit că nu o să vă încurc. V-aș fi foarte recunoscător dacă o să mă duceți acolo cândva.

Vivien era conștientă că trebuie să refuze. Asta era tot ce-i mai trebuia – sau ce-și dorea –, să umble cu un bărbat după ea când mergea la doctorul Tomalin. Era și așa destul de periculos, Henry devenea tot mai bănuitor. Dar băiatul acela se uita la ea atât de insistent și, fir'ar să fie, chipul lui era plin de lumină și blândețe și, parcă, de speranță, încât i-a revenit sentimentul acela, dorința pâlپândă din vis.

— Vă rog! a spus el, întinzând o mână către ea.

În vis, ea chiar îl ținuse de mână.

— Atunci va trebui să țineți pasul cu mine! i-a spus ea foarte tăios. Și asta doar o singură dată!

— Cum, vreți să spuneți că am putea merge chiar acum? Într-acolo mergeați?

— Da, și chiar am întârziat!

„Din cauza dumatăle“, ar fi dorit să mai adauge, dar spera să fi înțeleles oricum.

— Am o oră stabilită pe care trebuie să o respect.

— N-o să vă deranjez în nici un fel, promit.

Nu voise să-l încurajeze, dar își dădea seama după zâmbetul lui larg că asta reușise să facă.

— Am să vă iau astăzi, dar după aceea vă rog să dispăreți.

— Dar să știți că, de fapt, nu sunt chiar invizibil.

— Să vă întoarceți de unde ați apărut, i-a spus ea, fără să-i zâmbească, și să dați uitării ceea ce v-am spus în seara aceea la cantină.

— Aveți cuvântul meu de onoare, a spus el, întinzându-i mâna. Pe mine mă cheamă...

— Nu, i-a tăiat-o ea scurt, dându-și seama că l-a luat prin surprindere. Fără nume, doar prietenii se cunosc după nume, iar noi nu suntem prieteni.

El a clipit și apoi a încuviințat din cap.

Vocea ei a fost cât se poate de rece. Îi părea bine, fusese destul de nesăbuită oricum.

— Și încă ceva, după ce o să vă duc să o vedeți pe Nella, nu trebuie să ne mai întâlnim niciodată!

*

Jimmy nu glumise – Vivien mergea foarte repede. Ca o femeie care încerca să fie cu doi pași înaintea bărbatului care o însoțea fără voia ei la întâlnirea cu iubitul. Așa că a fost nevoit să alerge un pic ca să țină pasul cu ea, care străbătea grăbită hățiușul de străduțe de pe malul apei, și nu a avut cum să și vorbească în același timp. De fapt, cu cât vorbeau mai puțin, cu atât mai bine. Așa cum spusese și ea, nu erau prieteni și nici nu aveau să fie. Îi părea bine că ea precizase asta – era un avertisment pentru Jimmy, care se înțelegea de felul lui bine cu toată lumea, dar nu dorea nici el să o cunoască mai bine pe Vivien.

Acceptase planul lui Dolly în cele din urmă, mai ales că îi promisese că nu va face rău nimănui.

— Nu vezi cât e de simplu? Îl întrebuse ea, strângându-l tare de mână, pe când se aflau în cârciuma Lyons Corner House, de lângă Marble Arch. Dai întâmplător peste ea – sau îi lași această impresie – și în timp ce te scuzi și te miri... că... ce coincidentă, îi spui că ai vrea să o vezi pe fetița aceea de la bombardament, fetița aia orfană...

— Nella, a spus el, uitându-se cum lumina soarelui nu reușea să facă să strălucească marginea de metal a mesei.

— Și-ai să vezi că o să vrea, cine ar putea rezista? Mai ales dacă ai să-i spui cât de impresionat ai fost de soarta copilului, ceea ce e adevărat, Jimmy, nu-i așa? Nu mi-ai spus tu că voiai să te duci să vezi ce face?

El a dat din cap, fără să o privească în ochi.

— Așa că te duci cu ea și-apoi vezi cum faci să mai aranjezi încă o întâlnire, când apar și eu și vă fotografiez pe amândoi, știi... așa... ca și cum ați fi apropiați. Apoi îi trimitem o scrisoare – anonimă, desigur – anunțând-o că avem fotografia, iar ea va fi bucuroasă să facă ce trebuie ca să nu se afle.

Dolly și-a stins țigara lovind-o cu putere în scrumieră.

— Vezi? E atât de simplu că nu putem da greș.

O fi simplu, poate chiar fără greș, dar totuși nu e corect.

— Dar asta e șantaj, Doll, a spus el încetișor și, ridicându-și capul spre ea, a urmat, e o hoție!

— Ba nu, a protestat ea, hotărâtă, e *dreptate*, e ceea ce merită după câte mi-a făcut mie, *nouă*, Jimmy, fără să mai socotim și ceea ce-i face soțului ei. Și are atâta bănet, că nici nu contează suma infimă pe care i-o cerem.

— Dar soțul ei ce-o să...?

— N-o să afle niciodată. Asta-i partea bună, Jimmy, totul e al ei. Casa în care stau în Campden Grove, toată averea... i le-a lăsat bunica ei cu condiția ca tot ea să le stăpânească și după ce se mărită. Să o fi auzit pe lady Gwendolyn cum comenta... credea că era cea mai bună glumă.

El nu a răspuns și Dolly trebuie să fi simțit că nu se învoia, așa că s-a speriat. Ochii ei și așa destul de mari s-au deschis și mai tare, implorându-l, și și-a împreunat palmele ca la rugăciune.

— Nu-ți dai seama? Pentru ea n-ar însemna mare lucru, iar noi am putea să trăim împreună, soț și soție, fericiți, până la adânci bătrâneți, Jimmy.

El tot nu știa ce să zică, așa că a tăcut, jucându-se cu un chibrit, iar tensiunea dintre ei continua să crească. Așa cum i se întâmpla ori de câte ori era supărat, gândurile i-au zburat, ca o pală de fum, îndepărtându-se de problemă. S-a pomenit gândindu-se la tatăl lui. La cămăruța pe care o împărțeau amândoi până aveau să găsească ceva mai bun, la felul în care bătrânul stătea la fereastră uitându-se în stradă, întrebându-se cu voce tare dacă mama lui Jimmy va ști unde să-i găsească acum, dacă nu cumva din această pricină nu vine, și cerându-i lui Jimmy în fiecare seară să se întoarcă înapoi în cealaltă locuință. Uneori plângea și i se frângea inima să-l audă pe bătrân plângând cu capul în pernă și spunând că nu dorea altceva decât să fie totul ca mai înainte. Jimmy spera că va găsi cuvintele potrivite ca să le spună copiilor lui că totul va fi bine atunci când vor plânge, însă îi venea mult mai greu când cel care plângea era chiar tatăl său. Dar în vremurile astea erau atâția oameni care plângeau cu capul în pernă – Jimmy se gândea la toate sufletele pierdute pe care le fotografiase de când începuse războiul, la cei rămași fără nimic, la cei fără speranțe, la cei viteji, și, când o privea pe Doll, aprinzându-și încă o țigară și trăgând fumul cu nesaț, atât de schimbată față de fetișcana de pe malul mării, cu ochii jucăuși, se gândea că mai erau, probabil, destui oameni care ar fi vrut, ca și tatăl lui, să se întoarcă în timp.

Sau să meargă înainte. Chibritul i-a pocnit între degete. Nu aveai cum să mergi înapoi, asta era doar

un vis, dar exista o singură cale să scapi de prezent și aceasta era să mergi înainte. Își amintea cum se simțise în săptămânile acelea după ce Dolly îi spusese că nu se poate mărita cu el, pustietatea uriașă ce i se zărea neagră dinainte, singurătatea care îl ținea treaz nopțile, ascultând suspinele tatălui său și bătăile triste, nesfârșite ale inimii sale și în cele din urmă se întreba dacă planul lui Doll era chiar atât de groaznic.

În mod normal, Jimmy ar fi răspuns că era rău. Cândva avusese idei foarte clare despre ce era bine și rău, dar acum, cu războiul ăsta, când totul se năruia în jurul lor – Jimmy a clătinat din cap nesigur –, lucrurile erau oarecum diferite. Și-a dat seama că în vremurile acestea puteai să ții la ideile rigide doar plătind cu propria piele.

A aliniat bucățile de chibrit și în acest timp a auzit-o pe Doll oftând lângă el. I-a aruncat o privire în timp ce se lăsa pe spătarul de piele al scaunului, cu fața îngropată în mâinile ei mici. I-a văzut din nou zgârieturile de pe brațe și s-a mirat cât de mult slăbise.

— Îmi pare rău, Jimmy, i-a spus ea, printre degete. Îmi pare atât de rău. N-ar fi trebuit să-ți cer asta. A fost doar o idee. Am vrut doar...

Vocea i se frânse, de parcă nu mai suporta să se audă rostind adevărul acela simplu și groaznic.

— Dar m-a făcut să mă simt de parcă aș fi fost un *nimic*, Jimmy.

Lui Dolly îi plăcea să se joace, se pricepea ca nimeni alta să intre în pielea unor personaje imaginare, dar Jimmy o cunoștea prea bine și în clipa aceea sinceritatea ei desăvârșită l-a impresionat adânc. Vivien Jenkins o făcuse pe frumoasa lui Doll – care era atât de deșteaptă și strălucitoare, al cărei râs îl făcea să se simtă mai viu, care avea atât de mult să dăruiască lumii – să se simtă de parcă ar fi fost un nimic. Așa că nu i-a mai trebuit să audă altceva.

*

— Haideți mai repede!

Vivien Jenkins se oprise și îl aștepta în pragul unei clădiri de cărămidă ce nu se distingea dintre celelalte de pe stradă, decât că purta pe ușă o plăcuță de alamă pe care scria: Dr. Tomalin, MD³⁸. S-a uitat la ceasul de mână de aur fin, rozaliu, pe care îl purta ca pe o brățară și părul ei castaniu-închis a sclipit în lumina soarelui, în timp ce se uita grijulie în stradă în spatele lui.

³⁸. MD (engl.) – Doctor în medicină.

— Trebuie să mă grăbesc, domnule... a început ea, dar s-a oprit brusc amintindu-și înțelegerea. Ei bine, oricum v-ați numi... Am întârziat și așa.

Jimmy a urmat-o, intrând în ceea ce fusese cândva holul unei case impresionante, folosit acum ca recepție. O femeie cu părul cărunt, ca de cositor, prins într-un coc strâns la ceafă, și-a ridicat ochii de la biroul la care era așezată.

— Domnul acesta a venit să o vadă pe Nella Brown, a spus Vivien.

Femeia și-a îndreptat atenția spre Jimmy și l-a privit o clipă fără să clipească, pe deasupra ochelarilor ei cu jumătate de lentile. El i-a zâmbit, dar ea nu a răspuns. Atunci și-a dat seama că s-ar fi convenit să-i explice ceva. S-a apropiat de birou. Brusc s-a simțit asemenea unui personaj din Dickens, ca băiatul de la fierărie care își răvășea părul de pe frunte când a dat cu ochii de măreție.

— O cunosc pe Nella, a început el, adică am cunoscut-o în noaptea când i-a fost omorâtă familia. Eu sunt fotograf, lucrez pentru ziare. Am venit să o salut... să văd ce mai face.

Apoi s-a străduit să se oprească. S-a uitat la Vivien, sperând că va interveni și va pune o vorbă bună pentru el, dar ea nu s-a mișcat.

De undeva se auzeau ticăitul unui ceas și zumzetul unui avion deasupra. În cele din urmă recepționera a scos un oftat îndelung, în semn că se gândește.

— Așa, spus ea, de parcă n-ar fi lăsat-o inima să-l primească înăuntru. Fotograf... de la ziare? Și cum spuneți că vă cheamă?

— Jimmy, a răspuns el, privind-o din nou pe Vivien, care și-a ferit ochii. Jimmy Metcalfe.

Ar fi putut să mintă – și poate ar fi fost mai bine –, dar nu s-a gândit la asta. Nu știa să fie duplicitar.

— Voiam doar să văd ce mai face Nella.

Femeia l-a privit cu buzele strânse și apoi a înclinat ușor capul.

— Bine, domnule Metcalfe, veniți cu mine. Dar vă avertizez că nu vreau să-mi deranjați spitalul sau pacienții. La cea mai mică neregulă, ieșiți afară!

Jimmy a zâmbit recunoscător și un pic înspăimântat.

Femeia și-a aranjat grijulie scaunul în dreptul biroului, și-a îndreptat cruciulița de aur care îi atârna de gât pe un lănișor subțire și apoi, fără să privească înapoi, a pornit-o în sus pe scările impunătoare cu o hotărâre care obliga să fie urmată. Ceea ce Jimmy a și făcut. Pe la mijlocul drumului și-a dat seama că Vivien nu venise cu ei. S-a întors și a văzut-o în dreptul unei uși în celălalt capăt al holului, aranjându-și părul într-o oglindă.

— Nu veniți și dumneavoastră? a întrebat-o el.

Vrusese să vorbească în șoaptă, dar din pricina formei încăperii, a tavanului boltit, se făcea un ecou puternic.

— Am altceva de făcut, a răspuns ea, scuturând din cap. Trebuie să mă întâlnesc cu cineva, a urmat ea roșind. Duceți-vă, duceți-vă! Nu mai pot sta de vorbă, și așa am întârziat destul de mult.

*

Jimmy a rămas în dormitor cam un ceas, privind-o pe fetiță cum dansa step, apoi s-a auzit un clopoțel și Nella a spus:

— A venit masa de prânz!

Atunci și-a da seama că era timpul să-și ia rămas-bun. Cât au străbătut coridorul împreună, ea l-a ținut de mână și când au ajuns în capul scărilor a ridicat ochii spre el și l-a întrebat:

— Când ai să mai vii să mă vezi din nou?

Jimmy a șovăit o clipă, nu se gândise atât de departe, dar, când i-a văzut chipul atât de deschis și de sincer, și-a adus brusc aminte de plecarea mamei lui, urmată de o străfulgerare care l-a năpădit prea iute ca să-și dea seama ce era, dar care era legată de nevinovăția copiilor, de sinceritatea cu care se încredeau și cât de puțin le trebuia ca să își pună mânuța moale într-a ta, convinși că nu ai să-i dezamăgești.

— Peste câteva zile, ce zici? a răspuns el zâmbind și făcându-i cu mâna, privind-o cum o ia tropăind pe culoar înapoi spre sala de mese.

*

— Perfect, ai făcut foarte bine, i-a spus Doll mai târziu în seara aceea, când i-a povestit.

Ascultase atentă toată povestea, cu ochii măriți când a pomenit de oglinda din fața cabinetului

doctorului și cum roșise Vivien – vinovată, desigur, au căzut amândoi de acord – când și-a dat seama că Jimmy o văzuse cum se aranjează.

— Nu ți-am spus eu, Jimmy? Ai văzut că se întâlnește cu doctorul acela fără să știe bărbatul ei?

Acum Doll zâmbea.

— Vai, Jimmy, mai avem atât de puțin!

Jimmy nu era atât de sigur. Și-a aprins o țigară.

— Nu știu, Doll. E complicat... i-am promis lui Vivien că nu o să mă mai duc înapoi la spital.

— Da, dar i-ai promis Nellei că o să te mai duci.

— Tocmai!

— Care-i problema? Doar nu ai să-ți încalci cuvântul dat unui copil? Și orfan, pe deasupra!

Bineînțeles că își va ține promisiunea, dar era clar că nu o făcuse pe Doll să înțeleagă cât de caustică fusese Vivien.

— Jimmy, doar nu ai de gând să o dezamăgești pe Nella?

— Nu, nu, a răspuns el, fluturându-și mâna în care ținea țigara. Sigur că o să mă duc înapoi. Dar lui Vivien nu o să-i placă. Mi-a spus-o foarte clar.

— Lasă că o să o îmbunezi tu, i-a spus Dolly cuprinzându-i fața cu mâinile. Nu cred că îți dai seama, Jimmy, cât de mult reușești să încălzești sufletele oamenilor.

Și-a apropiat fața de a lui, atingându-i urechea cu buzele.

— Uită-te numai la mine, cum mă-ncălzesc acum!

Jimmy a zâmbit, gânditor, în timp ce ea îl săruta. Își închipuia chipul dezaprobator al lui Vivien Jenkins când o să îl vadă din nou la spital, încalcându-i interdicția. Se străduia să imagineze ceva care să-i explice apariția, căci nu era de ajuns să-i spună că îl rugase Nella să vină.

Dolly s-a dat înapoi și i-a spus:

— E cel mai bine așa.

Jimmy a încuviințat, avea dreptate.

— Te duci la Nella, dai peste Vivien, aranjezi o dată și un loc și lași restul în seama mea. Vezi ce simplu e? a întrebat ea, lăsându-și capul într-o parte și zâmbindu-i.

— Da, e simplu, a răspuns Jimmy, schițând cu greu un zâmbet.

*

Așa părea, doar că Jimmy nu a mai dat peste Vivien. În următoarele două săptămâni, s-a dus la spital să o viziteze pe Nella ori de câte ori a avut timp. Dar, deși o zărise de două ori pe Vivien de la distanță, nu a avut ocazia să-i schimbe părerea proastă pe care și-o făcuse despre el și să o convingă să se întâlnească cu el din nou. Prima dată, ea tocmai pleca de la spital când Jimmy dădea colțul să intre pe strada Highbury. Ea se oprise în parg, uitându-se cu atenție în toate părțile, în timp ce-și ridica eșarfa să-și acopere fața ca să nu o recunoască nimeni. El a grăbit pasul, dar până când a ajuns în dreptul spitalului a fost prea târziu, căci ea o luase în direcția opusă, cu capul plecat, ferindu-se de ochi iscoditori.

A doua oară nu a mai fost la fel de precaută. Jimmy tocmai intrase în holul de recepție al spitalului și aștepta să o anunțe pe Myra (recepționera cu părul cărunț, cu care se împrietenise de-acum) că se ducea să o vadă pe Nella, când a băgat de seamă că ușa din spatele biroului rămăsese deschisă. Așa că putuse să arunce o privire în cabinetul doctorului Tomalin unde a zărit-o pe Vivien, râzând ușor către cineva

așezat dincolo de ușă. Tocmai atunci, mâna unui bărbat s-a așezat pe brațul ei gol și Jimmy a simțit un nod în stomac.

Ce păcat că nu avea aparatul de fotografiat la el! Nu îl putea vedea pe doctor, dar o vedea pe Vivien destul de clar: mâna bărbatului pe brațul ei, bucuria de pe chipul ei...

Și tocmai astăzi să nu aibă aparatul la el... ar fi fost tot ce-i trebuia. Jimmy tot se mai muștruluia în gând când a apărut Myra, a închis ușa și l-a întrebat cum o mai duce.

Apoi, la începutul celei de-a treia săptămâni, pe când Jimmy ajunsese în capul scărilor și o pornise pe coridor spre dormitorul Nellei, a zărit o siluetă cunoscută mergând înaintea lui. Jimmy a încetinit pasul, prefăcându-se că se uită cu mare atenție la afișul de pe perete, cu lozinca „Să săpăm pentru victorie“, înfățișând un copil firav, cu sapa și cazmaua, dar ațintindu-și auzul la pașii ei care se depărtau. Când Vivien a dat colțul, el a luat-o iute după ea, simțind cum îi bate inima tot mai tare pe măsură ce o vede înaintând. A ajuns în dreptul unei ușițe în perete, pe care Jimmy nu o observase până atunci, și a deschis-o. El a urmat-o, descoperind cu surprindere o scară mult mai îngustă care ducea la etajul următor. A început să urce și el, ușor și iute, până când o rază de lumină i-a arătat ușa prin care tocmai intrase ea. A luat-o și el pe acolo și s-a trezit într-altă parte a casei, cu tavanul mult mai jos decât la etajele cealalte și care nu arăta deloc a spital. Îi auzea pașii, dar nu era sigur pe unde o luase, până când s-a uitat în stânga și i-a văzut umbra alunecând pe tapetul decolorat, albastru cu auriu. A zâmbit în sinea lui – copilul din el se bucura de jocul acesta – și-a pornit-o după ea.

Jimmy avea senzația că știa încotro se duce: se furișa la o întâlnire tainică cu doctorul Tomalin, sus, în partea privată a vechii case, departe de priviri indiscrete, unde nu s-ar fi gândit nimeni să-i caute. Cu excepția lui Jimmy. Și-a întins capul după colț și a văzut-o pe Vivien oprindu-se. De data aceasta avea aparatul de fotografiat la el. Era mult mai bine să facă o fotografie cu adevărat incriminantă decât să recurgă la mascarada cu aranjarea unei false întâlniri care, pusă pe hârtie fotografică, să pară compromițătoare. Și, în felul acesta, Vivien ar fi prinsă cu adevărat pe picior greșit, ceea ce l-ar face pe Jimmy să se simtă mult mai puțin vinovat. Mai rămânea problema trimiterii scrisorii (era șantaj, ce să se mai ascundă după deget!). Jimmy tot nu se împăca cu această idee, dar și-a luat inima în dinți.

A urmărit-o cum deschide ușa și, când s-a strecurat înăuntru, a făcut și el un pas înainte, scoțând capacul obiectivului. A pus un picior în ușă să nu o lase să se închidă și și-a ridicat aparatul ca să facă fotografia.

Dar ceea ce a văzut prin obiectiv l-a făcut să-l lase iute în jos.

Surorile Nicolson (fără Daphne, care era în LA să filmeze o reclamă, dar promisese că va lua primul zbor de noapte înapoi la Londra, „de îndată ce se vor putea lipsi de mine“) au dus-o pe Dorothy acasă la Greenacres sâmbătă dimineața. Rose era îngrijorată că nu reușise să dea de Gerry, dar Iris – căreia îi plăcuse întotdeauna să aibă ultimul cuvânt – a spus că telefonase la facultate și i se spusese că e plecat cu „treburi foarte importante“ și i se promisese că îi vor transmite mesajul. Laurel a întins fără să vrea mâna spre telefon în timp ce Iris perora, răsucindu-l în palmă, întrebându-se de ce nu aflase încă nimic despre doctorul Rufus, dar s-a abținut să-l sune. Gerry lucra în ritmul lui și în felul lui și știa din proprie experiență că nu avea rost să-l sune la birou.

Până la amiază, Dorothy a fost instalată în dormitorul ei, și adormise cu părul ei alb, împrăștiat ca o

aură pe perna de culoarea vinului roșu. Surorile s-a privit una pe cealaltă și s-au înțeles din priviri s-o lase în pace. Vremea se îmbunase, era neobișnuit de cald și s-au dus afară să stea, sub pom, pe balansoar, să mănânce chiflele pe care Iris insistase să le facă cu mâna ei, și să alunge muștele, bucurându-se de ceea ce va fi cu siguranță ultima perioadă frumoasă a anului.

Sfârșitul de săptămână a trecut fără probleme. Au stat în jurul patului lui Dorothy, citind sau sporovăind cu voce joasă, încercând chiar, la un moment dat, să joace Scrabble (dar nu a durat mult, căci Iris nu putea niciodată să ajungă la capătul unui joc fără să-i reproșeze lui Rose că știe prea multe cuvinte ciudate cu două litere). De cele mai multe ori însă au vegheat cu rândul lângă patul mamei lor care dormea. Era bine că au adus-o acasă, se gândea Laurel. Dorothy aparținea acestei case vechi, ciudate, primitive, pe care ea o descoperise din întâmplare și și-o însușise pe dată. „Întotdeauna am visat o casă ca asta, obișnuia ea să le spună, cu chipul luminat de un zâmbet larg în timp ce veneau din grădină. O vreme am crezut că am ratat ocazia, dar totul a ieșit bine în cele din urmă. De îndată ce am văzut-o, am știut că asta trebuie să fie...”

În timp ce o aduceau acasă cu mașina sâmbătă, Laurel se întreba dacă ea se gândea la ziua aceea de demult, dacă-și mai amintea de bătrânul care le oferise ceai când ea și cu tata i-au bătut la ușă în 1947, de păsările care îi priveau de pe șemineul cu gura astupată cu scânduri, sau de tânăra de atunci, care se agățase de cea de-a doua șansă, în timp ce privea spre viitor, încercând să scape de ceea ce făcuse înainte. Sau, în timp ce ajungeau la capătul aleii de lângă casă, Dorothy poate că se gândise la întâmplările care au dus la ziua aceea din anul 1961 și la imposibilitatea de a scăpa, de fapt, de trecut? Sau poate că Laurel devenise prea sentimentală și lacrimile pe care le vărsase mama în mașina lui Rose fuseseră doar efectul vârstei înaintate?

Indiferent de motiv, plecarea de la spital o obosise fără îndoială și a dormit în cea mai mare parte a sfârșitului de săptămână, mâncând puțin și vorbind și mai puțin. Când îi venea rândul să stea de veghe, Laurel ar fi vrut ca mama să se miște, să-și deschidă ochii obosiți și să-și recunoască fiica cea mare, să reînceapă discuția din zilele trecute. Trebuia să afle ce luase mama ei de la Vivien Jenkins – acesta era miezul enigmei. Henry avusese dreptate, susținând că moartea soției sale avusese o altă cauză și că fusese victima unor escroci. (La plural, a observat Laurel – era oare doar o întorsătură de frază, sau mama acționase împreună cu altcineva? Ar fi putut să fie Jimmy, cel pe care mama îl iubise și îl pierduse? Sau poate tocmai din această pricină se despărțiseră?) Trebuia să aștepte până luni, totuși, căci Dorothy nu vorbea deloc. De fapt, privind-o pe bătrână cum dormea liniștită în timp ce perdelele fluturau în adierea blândă a vântului, lui Laurel i se părea că mama trecuse un prag invizibil către un tărâm unde nălucile trecutului nu o mai puteau ajunge.

Doar o singură dată, în primele ore ale zilei de luni, au năpădit-o temerile care o încercaseră în ultimele săptămâni. Rose și Iris plecaseră să se culce la casele lor, așa că Laurel a sărit din somn pe întuneric și-a pornit-o pe băjbâite pe coridor, pipăind pereții, în căutarea întrerupătoarelor de lumină. Și-a amintit de toate nopțile când mama făcuse același lucru pentru ea: fusese trezită de un suspin în noapte și o luase la fugă pe coridor ca să-i alunge spaimile fiicei ei, să-i mângâie părul și să-i șoptească la ureche: „Șșșșt, aripioară... haide, haide, șșșșt”. Indiferent de sentimentele contradictorii pe care le nutrea acum față de mama ei, i se părea un privilegiu să poată face și ea la fel, mai ales că părăsise căminul părintesc în împrejurări neplăcute, nu fusese acolo când murise tata și își petrecuse întreaga viață gândindu-se la nimic altcineva decât la ea și la arta ei.

Laurel s-a băgat în pat lângă mama ei, luând-o în brațe. Cămașa de noapte de bumbac era udă de chinurile coșmarului și trupul ei firav tremura.

— A fost vina mea, Laurel, a spus ea. A fost vina mea...

— Șșș, șșșt, a mângâiat-o Laurel. Haide, o să fie totul bine.

— Eu sunt de vină că a murit.

— Știu, știu că așa a fost.

Lui Laurel i-a venit în minte din nou Henry Jenkins și convingerea lui că Vivien murise pentru că fusese atrasă într-un loc în care nu s-ar fi dus de bunăvoie, chemată acolo de cineva în care avea încredere.

— Haide, haide, mamă, s-a terminat acum.

Respirația lui Dorothy se calmase și Laurel se gândea la esența dragostei. Că putea continua să o simtă atât de intens, în ciuda celor aflate despre mama ei. Se pare că faptele rele nu o pot face să dispară, dar dezamăgirea era imensă. Dezamăgire e un cuvânt oarecare, dar rușinea și neputința cuprinse în ea sunt zdrobitoare. Laurel nu pretindea perfecțiune. Nu era copil. Și nici nu împărtășea credința oarbă a lui Jerry că simplul fapt că Dorothy Nicolson era mama lor o absolvea în mod miraculos de orice faptă rea. Nicidecum. Laurel era realistă, înțelegea că mama ei era o ființă umană și că era firesc să fi făcut anumite lucruri în viață care să nu fi fost chiar sfinte, urâse și ea, dorise lucruri nepermise și făcuse greșeli ale căror consecințe nu dispăreau – așa cum i se întâmplase și lui Laurel. Dar imaginea pe care Laurel începea să și-o contureze despre ceea ce se întâmplase în trecutul lui Dorothy, ceea ce o văzuse făcând pe mama ei...

— A venit după mine și m-a găsit...

Laurel era absorbită de propriile ei gânduri și vocea stinsă a mamei a făcut-o să tresară.

— Ce spui, mamă?

— Am încercat să mă ascund, dar el m-a găsit.

Laurel și-a dat seama că vorbea de Henry Jenkins. Se părea că se apropiau tot mai mult de ceea ce se întâmplase în ziua aceea din 1961.

— Dar s-a dus, mami, nu mai vine înapoi.

— L-am omorât, Laurel, a șoptit ea.

— Știu că l-ai omorât, a șoptit Laurel, cu respirația oprită.

— Mă poți ierta, Laurel?

Era o întrebare pe care Laurel nici nu și-o pusese. Așa că, aflată în această situație, în camera întunecată și liniștită a mamei, n-a putut spune altceva decât:

— Haide, taci, acum. Totul o să fie bine, mami. Eu te iubesc.

*

Peste câteva ore, când soarele începuse să se ivească peste vârfulurile copacilor, Laurel i-a predat ștafeta lui Rose și s-a îndreptat spre Mini-ul verde.

— Din nou la Londra? a întrebat-o Rose, care o conducea pe alea din grădină.

— Nu, astăzi mă duc la Oxford.

— A, Oxford! a spus Rose, răsucindu-și mărgelele. Tot mai studiezi, așa-i?

— Așa e.

— Dar măcar găsești ce cauți?

— Cred că mă apropii, Rose, i-a răspuns Laurel, urcându-se în mașină.

Apoi a zâmbit, i-a făcut cu mâna și a demarat, bucuroasă să scape înainte ca Rose să o descoasă mai

departe.

Bibliotecarul de la sala de lectură a Bibliotecii Britanice păruse impresionat de rugămintea ei de a găsi niște „memorii destul de obscure“ și s-a arătat și mai încântat auzind-o întrebând de corespondența domnișoarei Katy Ellis după moartea ei. El s-a încruntat cu hotărâre în fața ecranului computerului, oprindu-se din când în când să noteze câte ceva într-un carnet, iar speranțele lui Laurel creșteau și scădeau odată cu mișcările sprâncenelor lui, până când a devenit evident că atenția ei îl stânjenea și i-a sugerat că ar putea să mai dureze ceva timp și că el își va continua căutarea în timp ce ea se poate ocupa cu altceva. Laurel a înțeles aluzia și a ieșit să fumeze iute o țigară (ei bine, au fost trei, de fapt) și să se plimbe nervoasă de colo-colo, după care s-a năpustit înapoi în sala de lectură să vadă ce descoperise.

Și chiar găsisese ceva, după cum se dovedise. I-a întins o bucată de hârtie peste masă cu zâmbetul satisfăcut și istovit al unui maratonist și i-a spus.

— Am găsit-o!

Sau cel puțin locul unde erau păstrate documentele ei. A descoperit că se aflau în arhivele bibliotecii de la New College din Oxford. Katy Ellis își dăduse doctoratul acolo și, după moartea sa, în septembrie 1983, toate lucrările ei fuseseră donate bibliotecii. Era și un exemplar al memoriilor sale, dar Laurel se gândea că ar fi posibil să găsească ceea ce căuta în documentele originale.

Laurel și-a lăsat Mini-ul în parcare de la intrarea în Oxford și a luat autobuzul către oraș. Șoferul i-a spus să coboare pe High Street, vizavi de Queen's College și apoi, urmând indicațiile lui, a mers puțin, pe lângă Biblioteca Bodleiană, a luat-o apoi pe strada Holywell și a ajuns la intrarea facultății pe care o căuta. Nu se săturase niciodată să admire frumusețea extraordinară a universității: fiecare piatră, fiecare turn și fiecare stâlp de balustradă înălțate spre cer purtau povara trecutului – dar ea nu avea acum timp de admirat, și-a îndesat mâinile în buzunarele pantalonilor, și-a plecat capul ca să înfrunte vântul rece și a pornit-o în grabă peste peluza curții interioare către bibliotecă.

A fost întâmpinată de un tânăr cu părul lăptos și negru, cu reflexe albăstrie. Laurel s-a prezentat și i-a spus de ce venise, pomenind că bibliotecarul de la Biblioteca Britanică sunase vinerea trecut ca să îi aranjeze o vizită.

— Da, da, a răspuns tânărul (al cărui nume se dovedise a fi Ben și care făcea, cu mult entuziasm, un stagiu de un an). Am vorbit chiar eu cu dânsul. Ați venit ca să vă uitați la una dintre colecțiile absolvenților noștri.

— La documentele lui Katy Ellis.

— Așa e. V-am scos arhiva din depozitul de documente din turn.

— Excelent! Vă mulțumesc foarte mult.

— Pentru nimic... orice motiv de urcat în turn... a spus el zâmbind și aplecându-se spre ea, cu un aer conspirativ, știți, e la capătul unei scări în spirală și se intră pe o ușă ascunsă în peretele holului celui mare, exact ca la Hogwarts³⁹.

³⁹. Școala de magie din seria de romane *Harry Potter* de J.K. Rowling.

Laurel citise bineînțeles *Harry Potter* și nu era nici ea nepăsătoare la farmecul clădirilor vechi, dar programul bibliotecii era limitat între anumite ore și scrisorile lui Katy Ellis se aflau atât de aproape și aceste două elemente puse una lângă alta o făceau să se sperie la gândul că ar putea să mai piardă alte câteva minute sporovăind cu Ben despre arhitectură sau literatură. Așa că i-a zâmbit prefăcându-se că nu înțelege (Hogwarts?), iar el a privit-o cu înțelegere (Încuiata!⁴⁰) și au trecut mai departe.

— Documentele vă așteaptă în sala de lectură a arhivei. Să vă conduc acolo chiar eu, ce ziceți? E destul de complicat de ajuns dacă n-ați mai fost acolo.

Laurel l-a urmat de-a lungul unui coridor de piatră, în timp ce el îi povestea cu plăcere despre istoria facultății, până când au ajuns, în cele din urmă, după multe întortocheturi, într-o încăpere cu mese ale cărei ferestre dădeau spre un minunat zid medieval acoperit pe de-a întregul de iederă.

— Am ajuns, i-a spus el, oprindu-se în dreptul unei mese cu vreo douăzeci de cutii puse una peste alta. Vă convine să lucrați aici?

— Sunt convinsă că e foarte bine.

— Excelent. Lângă cutii găsiți mănuși. Vă rog să le puneți când atingeți documentele. Dacă aveți nevoie de mine, eu o să fiu acolo, a adăugat el arătând către un vraf de hârtii pe un birou dintr-un colț, transcriu...

Laurel nu l-a întrebat ce anume transcrie, de teamă să nu se apuce să-i explice, așa că Ben a plecat, cu o ușoară înclinare a capului.

Laurel a așteptat o clipă și apoi a fluierat ușor în liniștea împietrită a bibliotecii. În fine se găsea singură dinaintea scrisorilor lui Katy Ellis. S-a așezat dinaintea mesei și și-a pocnit degetele – fizic, nu metaforic – i s-a părut cel mai nimerit lucru înainte de a-și arboră ochelarii de citit și mănușile albe, după care a pornit să caute răspunsurile.

Cutiile erau identice, de carton cafeniu, rezistent, fiecare de dimensiunile unei enciclopedii. Erau înregistrate cu un nume și un cod pe care Laurel nu le înțelegea pe de-a întregul, dar care păreau că indică o serie întreagă de elemente. S-a gândit să-l întrebe pe Ben, dar s-a temut că va primi o lecție completă de arhivistică. Cutiile păreau așezate în ordine cronologică... Laurel s-a decis să-și încerce norocul, convinsă că, pe măsură ce va înainta, totul va căpăta un sens.

A deschis prima cutie și a găsit câteva plicuri. Unul conținea vreo douăzeci și ceva de scrisori legate cu o bandă albă și fixate cu o bucată tare de carton. Laurel s-a uitat la grămada de cutii. Se pare că lui Katy Ellis îi plăcea tare mult să scrie scrisori, dar cui oare i le va fi scris? După cum se vedea, scrisorile erau aranjate după data primirii, dar trebuie să fi fost și o altă metodă mai bună de a găsi ceea ce avea nevoie în afară de simpla încercare și eroare.

Laurel a bătut darabana cu degetele, gândindu-se, și apoi a privit peste ochelari la masa de lucru. A zâmbit când a dat cu ochii de ceea ce-i lipsea – indexul documentelor – peste care s-a uitat iute să vadă dacă conținea, așa cum spera, o listă a expeditorilor și destinatarilor. Ținându-și răsuflarea, și-a plimbat degetul pe coloana cu expeditorii, căutând mai întâi litera J pentru Jenkins, apoi L pentru Longmeyer și în cele din urmă V pentru Vivien.

Nici una dintre aceste opțiuni nu era trecută acolo.

Laurel s-a mai uitat încă o dată cu mai multă atenție de data aceasta, fără să găsească nimic. Nu exista nici o dovadă în listele acelea despre vreo scrisoare de la Vivien Longmeyer sau de la Vivien Jenkins. Și totuși, Katy Ellis pomenise aceste scrisori în fragmentul din *Născută pentru a-i învăța pe alții*, citată în biografia lui Henry Jenkins. Laurel a scos fotocopia pe care o făcuse la Londra și a citit din nou ce scria acolo, negru pe alb:

În timpul lungii noastre călătorii pe mare, am reușit să-i câștig suficient încrederea ca să legăm o prietenie care a durat mulți ani. Am purtat cu ea o corespondență regulată și caldă până la tragica ei moarte timpurie în vremea celui de-al Doilea Război Mondial...

A scrâșnit din dinți și a mai verificat lista încă o dată. Nimic. Nu avea nici un sens. Katy Ellis spunea că au existat o mulțime de scrisori... *o corespondență regulată și caldă*. Dar unde erau? Laurel a aruncat o privire spre spatele încovoiat al lui Ben și și-a luat inima în dinți.

— Acestea sunt toate scrisorile pe care le-am primit, i-a răspuns el când Laurel i-a arătat fragmentul din memorii, dar apoi s-a luminat la față: Dar dacă a distrus acele scrisori înainte de a muri?

De unde era să știe că îi zdrobea speranțele lui Laurel, asemenea unor frunze uscate frecate între degete.

— Asta se întâmplă uneori, a urmat el, mai ales în cazul celor care intenționează să-și doneze corespondența. Ca să se asigure că nu dau la iveală ceva ce nu vor să se afle. Credeți că ar fi avut vreun motiv să facă așa ceva?

Laurel s-a gândit o clipă. Presupunea că ar fi fost cu puțință. Scrisorile lui Vivien ar fi putut conține ceva ce Katy Ellis să fi considerat ori prea sensibil, ori prea incriminant – Doamne! Orice era posibil în momentul acela.

— Ar putea fi depozitate într-altă parte?

Ben a clătinat din cap.

— Biblioteca New College este singurul beneficiar al documentelor lui Katy Ellis. Tot ce a lăsat se află aici.

Lui Laurel îi venea să azvârle cutiile acelea ordonate prin încăpere, să bage spaima în bietul Ben. Era atât de dezamăgitor să fi ajuns atât de aproape, ca să i se închidă apoi toate căile. Ben a zâmbit compătimitor și Laurel era gata să se târască înapoi la masa de lucru când a străfulgerat-o un gând:

— Jurnalele!

— Ce vreți să spuneți?

— Jurnalele ei. Katy Ellis a ținut jurnale, vorbește de ele în memorii. Nu știți dacă fac parte din colecție?

— Sigur că știu, da, fac parte și vi le-am adus și pe acestea, a spus el, arătându-i un vraf de cărți puse pe jos lângă masă.

Lui Laurel îi venea să-l sărute. S-a abținut însă, așezându-se imediat la loc și luând primul volum legat în piele. Era datat 1929, anul în care, după câte își amintea Laurel, Katy Ellis o întovărășise pe Vivien Longmeyer în lunga călătorie pe mare din Australia în Anglia. Prima pagină conținea o fotografie alb-negu, inserată cu grijă, folosind colțare aurii, pătate acum de timp. Era portretul unei tinere, cu fustă lungă și bluză frumoasă, cu părul – a cărui culoare era greu de deslușit, dar lui Laurel i se părea că ar fi fost roșu – pieptănat într-o parte, cu bucle atent ondulate. Îmbrăcămintea ei era modestă și pedantă, dar ochii îi erau luminați de îndârjire. Își ridicase bărbia privind în obiectivul aparatului de fotografiat și nu zâmbea prea mult, dar părea a fi foarte mulțumită de sine. Lui Laurel i-a plăcut pe dată domnișoara Katy Ellis, mai ales după ce a citit explicația din josul paginii:

Ca un mic semn de vanitate nesăbuită, autoarea include aici această fotografie, făcută la studioul Hunter & Gould din Brisbane, a unei tinere în pragul unei mari aventuri în anul Domnului una mie nouă sute și douăzeci și nouă.

Laurel a deschis la prima pagină scrisă frumos de mână, datată 18 mai 1929, intitulată „Prima săptămână – Un nou început“. A zâmbit văzând tonul destul de pompos, dar apoi a tras aer în piept când a dat cu ochii de numele lui Vivien. Într-o descriere sumară a vaporului – cabinele, ceilalți pasageri și

(cel mai detaliat) mâncarea –, Laurel a citit următoarele:

Tovarășa mea de călătorie este o fată de opt ani, cu numele de Vivien Longmeyer. Este un copil foarte neobișnuit, chiar uluitor. Destul de plăcută la înfățișare – cu părul închis la culoare, cu cărare la mijloc și împletit (de mine) în două cozi lăsate pe spate, cu ochi foarte mari și căprui, cu buze pline, de culoarea cireșelor, pe care le ține atât de strânse, încât lasă impresia ori de susceptibilitate, ori de tărie de caracter – încă nu mi-am dat seama care din ele. Îmi dau seama că este mândră și are o voință puternică după felul în care ochii ei căprui mă sfredelesc. Mătușa ei m-a informat despre ascuțimea limbii și iuțeala pumnilor ei, totuși până acum nu am văzut nici o dovadă a forței fizice despre care mi s-a vorbit și nici nu am auzit-o rostind mai mult de cinci cuvinte, mânioase sau de altă natură, în prezența mea. Cu siguranță este neascultătoare și, fără îndoială, prost crescută, dar are o personalitate care te face, în mod ciudat, să o îndrăgești. Mă atrage chiar și atunci când nu face nimic altceva decât să stea pe punte și să se uite la marea învolburată. Nu este vorba doar de frumusețea fizică, deși fără îndoială trăsăturile chipului ei sunt foarte atrăgătoare, ci și de un aspect al firii ei care vine dinăuntru și se exprimă inconștient, încât nu ai de ales decât să-l privești.

Ar trebui să mai adaug că dă dovadă de o liniște tulburătoare. Pe când alți copii ar prefera să alerge și să se zbânțuie pe punte, ea preferă să se ascundă și să stea aproape nemișcată. Este o stare nefirească pentru care nu am fost pregătită.

Vivien Longmeyer se pare că a continuat să o fascineze pe Katy Ellis, căci, alături de alte comentarii despre călătorie și notițe pentru planurile de lecții pe care intenționa să le folosească atunci când va ajunge în Anglia, paginile jurnalului său conțineau referiri similare pentru următoarele câteva săptămâni. Katy Ellis o observa pe Vivien de la distanță, interacționând cu ea doar atât cât era nevoie, până când, în cele din urmă, într-o notă datată 5 iulie 1929, intitulată „Săptămâna a șaptea“, se pare că a intervenit o deschidere:

Era foarte cald azi-dimineață și dinspre nord adia o briză blândă. Stăteam împreună pe puntea principală după micul dejun, când s-a întâmplat ceva foarte deosebit. I-am spus lui Vivien să se ducă în cabină să-și ia caietul ca să mai facem niște lecții – îi promisesem mătușii înainte de plecare că nu o să neglijam lecțiile în timpul călătoriei pe mare (se temea, cred, că, dacă nivelul intelectual al fetei va fi socotit nesatisfăcător de unchiul ei englez, acesta o va trimite imediat înapoi în Australia). Lecțiile noastre sunt o șaradă interesantă care se desfășoară întotdeauna după următorul model: eu desenez și îi arăt pe caiet, explicându-i diferite principii până simt că mă dor creierii de efortul de a explica clar, iar Vivien privește plictisită la fructele strădaniei mele.

Totuși am făcut o promisiune și, prin urmare, insist să mi-o țin. În dimineața aceasta, Vivien nu a făcut ceea ce i-am spus și nu se întâmpla pentru prima dată. Nici măcar nu a catadicsit să se uite în ochii mei și am fost nevoită să repet nu de două, ci de trei ori pe un ton din ce în ce mai dur. Totuși, copila nici nu m-a luat în seamă, până când, în cele din urmă, (cu lacrimi în ochi) i-am cerut să-mi spună de ce se comportă atât de des ca și cum nu m-ar auzi.

Poate că simțindu-mă atât de enervată, copilul a fost impresionat, căci a oftat și mi-a spus motivul. M-a privit în ochi și mi-a explicat că, socotind că eu eram doar o parte a visului ei, produsul propriei ei imaginații, nu vedea nici un rost să mă asculte, decât dacă subiectul „sporovăielii“ (termenul folosit chiar de ea) mele prezenta vreun interes.

Alt copil ar fi fost bănuț de obrăznicie și plesnit peste urechi pentru un astfel de răspuns, dar Vivien

nu e un copil oarecare. În primul rând, nu minte – în ciuda tuturor criticilor aspre pe care i le-a adus, mătușa ei a recunoscut că nu voi auzi vreun neadevăr din gura ei („E sinceră până la bădărănie“), așa că am fost foarte mirată. Străduindu-mă să îmi stăpânesc vocea, am întrebat-o, cu aceeași indiferență cu care aș m-aș fi interesat cât era ceasul, ce a vrut să spună când a zis că sunt o parte a unui vis. Ea a clipit, cu ochii aceia mari, căprui ai ei și mi-a spus: „Am adormit acolo, pe malul pârâului, acasă, și nu m-am trezit încă“. Și a mai adăugat că tot ce i s-a întâmplat de atunci – vestea despre accidentul de mașină al familiei ei, expedierea ei în Anglia, asemenea unui pachet nedorit, această călătorie lungă pe mare doar în tovărășia unei profesoare – nu era nimic altceva decât un vis urât și lung.

Am întrebat-o cum se face că nu se trezise, cum era posibil ca cineva să doarmă atât de mult timp, și mi-a răspuns că asta era vraja preriei. Că adormise sub niște ferigi la marginea golfulețului vrăjit (cel cu luminițe, mi-a spus ea, și cu tunelul care trece prin sala mare a motoarelor și ajunge pe partea cealaltă a pământului) și de aceea nu se trezise cum ar fi trebuit de fapt să se întâmple. Și-am întrebat-o atunci cum va ști când se va trezi de-adevăratelea. Iar ea a ridicat din cap, arătându-mi cât de prostănacă sunt, și a spus: „Când am să deschid ochii și-am să văd că sunt din nou acasă“. E simplu, așa i se citea pe chipul ei micuț, dar hotărât.

Laurel a frunzărit jurnalul mai departe, până când, trei săptămâni mai târziu, Katy Ellis reia subiectul.

Am tot iscodit-o cu delicatețe despre această lume de vis a ei, căci mi se pare foarte interesant că un copil ar alege să înțeleagă un eveniment traumatic în acest fel. Din puținele lucruri pe care mi le spune, deduc că și-a construit o lume de himere în jurul ei, un loc întunecat prin care trebuie să hălăduiască ca să poată reveni la propriul său eu adormit din „lumea reală“ de pe malul pârâului din Australia. Mi-a spus că i se pare că uneori este cât pe ce să se trezească; dacă rămâne foarte, foarte liniștită, susține ea, poate să zărească prin văl, poate să-și urmărească familia văzându-și de îndeletnicirile obișnuite, fără să știe că ea este în partea cealaltă și-i privește. Cel puțin acum am aflat de ce copila rămâne atât de tăcută și nemișcată.

Teoria fetei despre visul ei mișcător este una, pot înțelege instinctul cuiva de a fi nevoit să se retragă într-o lume imaginară care-i oferă siguranță. Dar ceea ce mă tulbură mai mult este ușurința aparentă cu care Vivien acceptă pedeapsele. Sau dacă nu ușurință, căci nu chiar despre asta e vorba, resemnarea vecină cu ușurarea atunci când este certată. Mai zilele trecute am fost martora unui mic incident în care a fost acuzată pe nedrept că ar fi luat pălăria unei doamne vârstnice de pe puntea de sus. Ea nu era vinovată, lucru de care eram sigură, căci văzusem cum clopotul acel oribil fusese luat de vânt și fluturat de colo-colo, până a căzut peste bord. Și, în timp ce priveam scena, rămasă mută de uimire pentru o clipă, Vivien s-a prezentat să-și primească pedeapsa, sub forma unei săpuneli teribile și când a fost amenințată și cu o bătaie cu cureaua, fata părea pregătită să accepte. În timp ce era certată, i se putea citi în ochi o expresie de ușurare. Atunci mi-am regăsit curajul și am intervenit ca să opresc înfăptuirea unei nedreptăți, informându-i cât se putea de rece despre soarta pălăriei, înainte de a o duce pe Vivien la adăpost. Dar privirea din ochii fetei m-a urmărit mult timp după aceea. De ce ar dori un copil să accepte o pedeapsă de bunăvoie, mai ales pentru ceva ce nu a făcut?

Cu câteva pagini mai încolo, Laurel a citit:

Cred că am găsit răspunsul la una dintre întrebările cele mai insistente. Uneori am auzit-o pe Vivien tipând în somn; de obicei episoadele erau foarte scurte și se terminau imediat ce se răsucea pe partea

cealaltă, dar noaptea trecută a fost mult mai rău și am sărit din pat ca să o liniștesc. Vorbea foarte repede în timp ce se agăța de mine – era pentru prima dată când o vedeam atât de plină de efuziune – și am dedus din ceea ce spunea că ajunsese să creadă că moartea familiei ei era oarecum vina ei. Ceea ce este o idee ridicolă, dacă este gândită prin prisma unui adult, căci înțeleg că toți membrii familiei ei au fost uciși într-un accident de mașină, la multe mile depărtare de ea, dar lumea copiilor nu are aceeași logică și într-un anume fel (nu pot să nu mă gândesc că mătușa fetei ar fi putut contribui și ea la ideea asta) gândul acesta a rămas.

Laurel și-a ridicat privirea din jurnalul lui Katy Ellis. Ben își strângea lucrurile și ea s-a uitat înspăimântată la ceas. Fir-ar să fie! Era unu fără zece și fusese avertizată că biblioteca se închide zilnic pentru o oră la prânz. Laurel se agăța de orice referire la Vivien, simțind că dă de un fir, dar nu era timp să citească totul. A frunzărit mai departe relatarea călătoriei pe mare, până când a dat de un pasaj scris mai tremurat decât restul – Laurel și-a închipluit că fusese scris în trenul de York, unde Katy Ellis urma să fie angajată ca guvernantă.

Controlorul se apropie, așa că notez repede câte ceva, ca să nu uit, despre comportarea ciudată a tinerei mele protejate tocmai când coboram de pe vapor la Londra ieri. Nici nu am ieșit bine de pe estacadă, iar eu mă uitam în toate părțile să-mi dau seama ce ar trebui să fac în clipa următoare, când ea s-a trântit pe jos în patru labe – fără să-i pese de rochia pe care eu o spălasem ca să o poarte când se va întâlni cu unchiul ei – și și-a pus urechea la pământ. Eu nu sunt dintr-aceia care să mă rușinez prea ușor, dar se vede că emoția ce mi-a stârnit-o nu a fost deloc neglijabilă dacă am strigat când am văzut-o, mai degrabă de grijă ca fata să nu fie călcată în picioare de cei ce veneau din spate sau de copitele vreunui cal cabrat.

Fără să mă pot stăpâni, i-am strigat alarmat:

— Ce faci acolo? Scoală-te imediat!

La care nu am primit un răspuns, ceea ce nu e deloc de mirare.

— Nu aud nimic, a spus ea iute, scuturând din cap.

— Ce să auzi?

— Cum se mișcă roțile.

Mi-am adus aminte ce îmi spusese despre camera motoarelor din miezul pământului și despre tunelul care ar duce-o înapoi acasă.

— Nu le mai aud deloc.

Atunci începea să-și dea seama, desigur, că ceea ce se întâmpla era definitiv, căci, asemenea mie, nici ea nu-și va revedea patria mulți ani de-aici încolo, și-atunci, cu siguranță că nu va mai arăta așa cum și-ar fi dorit. Deși mi se rupea inima de copila aceea încăpățânată, nu am încurajat-o în nici un fel fără rost, căci ar fi bine, desigur, să se poată dezbăra, cu timpul, de fantasme. Și, într-adevăr, nu aveam altceva de spus sau de făcut decât să o iau de mână cu blândețe și să o conduc către locul unde mătușa ei aranjase să ne întâlnim cu unchiul englez. Constatarea lui Vivien m-a necăjit totuși, pentru că îmi dădeam seama câtă tulburare îi va produce și știam de asemenea că se apropia cu repeziciune clipa când va trebui să-mi iau rămas-bun și să-i dau drumul.

Poate că m-aș simți mai puțin îngrijorată acum dacă aș fi văzut vreo dovadă de căldură din partea unchiului. Dar din păcate nu a fost nici pe departe așa. Noul ei protector este directorul școlii Nordstrom din Oxfordshire și poate că o fi fost și o oarecare mândrie profesională (bărbătească?) ce a

ridicat o barieră între noi, căci a părut hotărât să nu ia în seamă prezența mea, rezumându-se doar să inspecteze copila, înainte de a-i spune să îl urmeze, fără să mai irosească nici o secundă.

Nu, nu mi s-a părut să fie genul de om care să-și deschidă casa cu căldura și înțelegerea de care să aibă nevoie o fetiță sensibilă a cărei viață recentă fusese atinsă de atâta nenorocire.

I-am scris mătușii din Australia împărtășindu-i grijile mele, dar nu am nici o speranță că va sări în ajutorul fetei și va cere să fie trimisă imediat înapoi. Între timp, i-am promis lui Vivien că o să-i scriu regulat în Oxfordshire, ceea ce am de gând să și fac. Dacă noul meu post nu m-ar fi dus în celălalt capăt al țării, aș fi luat-o bucuroasă sub aripa mea ca să o feresc de alte rele. În ciuda firii mele și a teoriilor profesiei mele – de a observa fără a te implica –, recunosc că am ajuns să am sentimente foarte puternice față de ea. Sper din tot sufletul ca timpul și împrejurările – poate cultivarea vreunei prietenii favorabile undeva în preajmă? – să ajute la închiderea răni adânci produse de suferința ei recentă. S-ar putea ca emoția prea puternică să mă determine să exagerez și să mă gândesc cu teamă la viitor, căzând victimă propriei mele imaginații, dar mi-e teamă că nu se va întâmpla așa. Vivien riscă să se cufunde adânc în siguranța visului pe care și l-a creat, rămânând străină de lumea reală a oamenilor, devenind astfel, pe măsură ce va crește, o pradă ușoară pentru cei care vor căuta să tragă vreun folos din chinuirea ei. Am putea să ne întrebăm (cu o minte nespun de bănuitoare) care au fost motivele ce l-au determinat pe unchi să o ia în grija sa. Datoria? Ar fi posibil. Dragostea de copii? Mi-e teamă că nu. Cu frumusețea pe care o va avea cu siguranță și cu averea considerabilă pe care am aflat că o va moșteni când va ajunge la maturitate, mă tem că alții se vor strădui să-i răpească multe dintre aceste daruri.

Laurel s-a lăsat pe spătarul scaunului și a rămas cu privirile pierdute, fără să vadă zidul medieval din partea cealaltă a geamului. Își rodea unghia în timp ce îi umblau prin minte vorbele: *mă tem că alții se vor strădui să-i răpească multe dintre aceste daruri*. Vivien Jenkins avea o moștenire. Asta schimba totul. Era o femeie bogată, cu o fire care o va transforma în victima perfectă (sau cel puțin așa se temea confidenta ei) a celor care ar dori să profite de ea.

Laurel și-a scos ochelarii, închizându-și ochii în timp ce-și freca urmele dureroase de o parte și de alta a nasului. Banii. Unul dintre cele mai vechi imbolduri, nu-i așa? A oftat. Atât de josnic, atât de previzibil, dar asta era. Mama ei nu părea genul care să-și dorească mai mult decât avea, darămite să plănuiască să ia de la altcineva, dar așa era acum. Dorothy Nicholson pe care o cunoștea ea se afla la zeci de ani depărtare de fata hămesită de altădată – o tânără de nouăsprezece ani care își pierduse familia în bombardamentul de la Coventry și fusese nevoită să se descurce în timpul războiului la Londra.

Prin urmare, remușcărilor se potriveau de minune cu ipoteza aceasta. Și cum erau vorbele acelea pe care obișnuia să i le spună lui Iris? Nimănui nu-i place o fată care așteaptă mereu mai mult decât altele. Să fi fost o lecție pe care o învățase din proprie experiență? Cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât mai sigură era. Mama ei avusese nevoie de bani, cu siguranță, și încercase să-i obțină de la Vivien Jenkins, dar totul luase o întorsătură extrem de greșită. Și se mai întreba dacă fusese implicat și Jimmy și dacă nereușita planului dusese la distrugerea relației lor. Se mai întreba, de asemenea, ce rol avusese acest plan în moartea lui Vivien. Henry susținea că Dorothy era vinovată de moartea soției lui: poate că ea s-ar fi retras într-o viață de ispășire, dar soțul îndurerat al lui Vivien nu încetase să o caute și o găsisse în cele din urmă. Și ce a urmat Laurel a văzut cu ochii ei.

Ben apăruse în spatele ei, dregându-și ușor vocea, în timp ce minutarul ceasului de pe perete lunecase

peste ora fixă. Laurel s-a prefăcut că nu-l aude, întrebându-se ce se petrecuse cu planul eşuat la mamei. Oare Vivien îşi dăduse seama ce se punea la cale şi curmase totul, sau fusese altceva, mult mai rău, care dusesse totul de râpă? Şi-a aruncat privirea la maldărul de jurnale, căutând pe cotoarele lor până a dat de anul 1941.

— V-aş lăsa aici, credeţi-mă, a spus el, doar că arhivistul-şef ar fi în stare să mă spânzure cu capul în jos. Sau chiar mai rău.

Fir-ar să fie! Laurel îşi simţea inima grea. Trebuia să fiarbă în suc propriu timp de cincizeci şi şapte de minute, în timp ce cartea care ar fi putut cuprinde răspunsurile pe care le căuta adăsta acolo, într-o încăpere ferecată.

25

Londra, aprilie 1941

Jimmy a rămas cu piciorul în uşa mansardei spitalului, uitându-se după Vivien. Era de-a dreptul uluit. Nu era nicidecum locul întâlnirii extraconjugale la care se aşteptase. Peste tot se aflau copii, jucându-se cu puzzle-uri pe podea, alergând şi ţopăind în cerc, unul chiar stând în mâini. Şi-a dat seama că se afla în camera copiilor din vechea casă, iar copiii aceştia erau probabil pacienţii orfani ai doctorului Tomalin. Fără să vorbească între ei, şi-au îndreptat cu toţii atenţia, ridicându-şi ochii să vadă dacă Vivien se afla printre ei. Sub privirile lui Jimmy, s-au năpustit cu toţii spre ea, cu braţele depărtate, ca avioanele. Şi ea radia de fericire, cu un zâmbet larg pe chip, în timp ce se lăsa în genunchi cu braţele întinse ca să cuprindă cât mai mulţi.

Apoi s-au pornit să vorbească toţi dintr-odată, iute şi foarte agitaţi, despre zboruri şi vapoare şi frânghii şi zâne, şi Jimmy şi-a dat seama că ceea ce auzea era cotinuarea a ceva ce mai vorbiseră şi altă dată. Vivien pare că ştie despre ce e vorba şi dădea din cap cu înţeles, nu prefăcut, așa cum fac de obicei adulţii când au de-a face cu copiii – asculta şi se gândea, iar încruntarea uşoară a frunţii arăta că încearcă să găsească soluţii. Şi arăta cu totul altfel acum faţă de cum fusese când vorbise cu el pe stradă: mult mai degajată, nu atât de crispată. Şi după ce toţi au terminat ce aveau de spus şi zgomotul s-a stins – dintr-odată, așa cum se întâmplă uneori – ea şi-a ridicat mâinile şi le-a spus:

— Ce-ar fi să începem şi rezolvăm fiecare problemă pe măsură ce ajungem la ea?

Ei au fost de acord, sau cel puţin așa a dedus Jimmy, căci fără să protesteze câtuşi de puţin s-au împrăştiat din nou, apucându-se cu râvnă să tragă scaune şi alte obiecte aparent fără rost – pături, cozi de mătură, păpuşi cu ochii bndajaţi –, îngrămădindu-le în mijlocul încăperii într-o formă ce părea a avea o oarecare noimă. Apoi, dându-şi seama ce era, a râs cu o plăcere neaşteptată. Chiar sub ochii lui, se întrupa un vapor – prora, catargul şi o scândură proptită la un capăt de un taburet, iar la celălalt de o băncuţă de lemn. S-a ridicat şi o pânză – un cearşaf împăturit în triunghi, legat la capete cu frânghii ce o ţineau mândră şi bine întinsă.

Vivien se aşezase pe o ladă răsturnată şi scosese de undeva o carte – probabil din poşetă, bănuia Jimmy. A deschis-o, netezindu-i marginile cu degetele şi a spus:

— Să începem cu Căpitanul Hook şi Băieţii rătăciţi – dar unde e Wendy?

— Aici sunt! a strigat o fetiţă de vreo unsprezece ani cu braţul legat de gât.

— Bine! Ai grijă că-ţi vine rândul. Nu mai e mult!

Un băiat cu un papagal pe umăr, meşterit de mână, şi un cârlig făcut dintr-un fel de carton lucios în palmă a început să se îndrepte spre Vivien umblând legănat şi făcând-o să izbucnească în râs.

Jimmy și-a dat seama că repetau o piesă, *Peter Pan*. Cândva, când era mic, mama îl dusese să o vadă. Merseseră până la Londra și după aceea s-au dus să ia ceaiul la Liberty⁴¹. Ce ceai ciudat a mai fost... Jimmy stătea tăcut și stingherit, aruncându-i priviri furișe mamei care se uita peste umăr la rafturile cu haine. În ultima vreme părinții lui se cam certau din pricina banilor (ce alt motiv ar fi avut?) și Jimmy auzise din dormitor cum se spărgea ceva pe podele. Și-a închis ochii și gândul l-a purtat din nou la piesă, la scena lui favorită, când Peter și-a deschis larg brațele și, adresându-se tuturor celor prezenți în public, care ar fi putut visa la Țara de Nicăieri, a strigat:

⁴¹. Liberty – magazin faimos în Regent Street, în Londra, care vinde textile, cosmetice, îmbrăcăminte, mobilă, obiecte de design interior.

— Credeți în zâne, voi, băieți și fete? Dacă credeți, bateți din palme! Să nu-o lăsăm să moară pe Tink!

Și Jimmy se sculase de pe scaun, cu picioarele lui subțiri tremurând de speranță, în timp ce-și lovea palmele și striga „Da“ crezând cu putere că dacă face așa o readuce pe Tinkerbelle la viață și salvează tot ce e bun și magic pe lume.

— Nathan, ai adus lanterna?

Jimmy a revenit brusc în prezent.

— Nathan? Avem nevoie de lanternă acum.

— Păi, nu vedeți că am aprins-o, a întrebat un băiețel cu părul roșu cârlionțat și cu brațul într-o atelă. Stătea pe jos și ațintea lanterna spre pânza vaporului.

— A, da! a spus Vivien, Așa, foarte bine!

— Dar noi nu vedem! a strigat un alt băiețel, rămas în picioare, cu mâinile în sold.

Se tot căznea să se înalțe către pânză, mijindu-și ochii prin lentilele ochelarilor ca să vadă raza slabă de lumină.

— Păi, la ce ne folosește dacă nu putem să-o vedem pe Tinkerbelle? a spus băiatul care îl interpreta pe Căpitanul Hook. Nu merge!

— Ba da! i-a replicat Vivien hotărâtă. Sigur că o să meargă. Puterea sugestiei este extraordinară. Dacă zicem cu toții că putem vedea zâna, atunci și publicul o va vedea.

— Dar eu n-o văd!

— N-o vezi, dar dacă noi *zicem* că o vedem...

— Adică să mințim?

Vivien și-a ridicat ochii în tavan, căutându-și cuvintele cu care să-i explice, iar copiii s-au pornit să se ciorovăiască.

— Scuzați-mă, a spus Jimmy din pragul ușii.

Cum nimeni nu părea să îl fi auzit, a repetat ceva mai tare:

— Scuzați-mă!

Toți s-au întors spre el. Vivien a tras aer în piept, apoi s-a încruntat. Jimmy a simțit o oarecare bucurie să o necăjească, să-i demonstreze că lucrurile nu ies întotdeauna pe placul ei.

— Tocmai mă întrebam, a urmat el, dacă n-ar fi mai bine să folosiți o lampă fotografică. E tot un fel de lanternă, dar mult mai puternică.

Copiii fiind așa cum sunt, nici unul nu a fost bănuitor sau surprins că un străin venise după ei în mansardă și se băgase în treaba lor. Așa că s-a lăsat tăcerea în timp ce toți se gândeau la sugestia lui, apoi au început să vorbească între ei în șoaptă ca în cele din urmă unul dintre băieți să strige, sărind

emoționat în picioare:

— Daaa!

— Perfect! a strigat și altul.

— Dar de unde s-o luăm? a întrebat băiatul cel trist, cu ochelari.

— Pot să vă aduc eu una, a spus Jimmy. Lucrez la un ziar și am un studiou plin cu lămpi.

Copiii au chiuuit, sporovăind emoționați.

— Dar cum s-o facem să arate ca o zână, care să zboare și să facă alte chestii d-astea? a întrebat același băiat trist, străduindu-se să se ridice deasupra celorlalți.

Jimmy a trecut pragul și a intrat în încăpere. Toți copiii se întorseseră spre el; furioasă, Vivien rămăsese cu cartea în poală. Jimmy nu a luat-o în seamă.

— Cred că trebuie s-o puneți undeva sus. Da, așa o să meargă. Și, dacă o țineți tot timpul ațintită spre scenă, atunci se va vedea o lumină mai mică și mai puternică, decât una mare și împrăștiată și poate că, dacă ați face și un cornet...

— Dar nici unul dintre noi nu e destul de înalt ca să umble cu ea, a urmat din nou băiatul cu ochelari.

Cât o fi fost el de orfan, lui Jimmy începea să îi displacă băiatul acela.

Vivien urmărise acest schimb de replici cu o expresie dură, dorindu-și ca Jimmy să-și fi amintit ce îi spusese ea – să lase orice fel de sugestii și să se facă nevăzut –, dar el n-a făcut-o. Parcă și vedea cât de strălucitor va arăta și își putea închipui sute de feluri în care ar fi reușit. Dacă ar fi pus o scară într-un colț, sau dacă ar fi fixat lampa în vârful unei cozi de mătură – legată bine – și ar fi mișcat-o asemenea unei undițe sau ar mai fi...

— Lăsați pe mine, a spus el dintr-odată. Mă ocup eu de lumină.

— Nu! a strigat Vivien, ridicându-se în picioare.

— Ba da! au strigat copiii.

— Nu se poate, l-a străfulgerat ea cu privirea. Nici vorbă!

— Ba da. Trebuie s-o facă! a strigat droaia de copii într-un glas.

Apoi Jimmy a zărit-o pe Nella, așezată pe podea. Fetița i-a făcut cu mâna, aruncând priviri în jur, cu o sclipire neîndoielnică de mândrie și posesiune în ochi. Cum ar mai fi putut refuza? Jimmy și-a ridicat palmele spre Vivien, în semn de scuză, nu neapărat sinceră, ca apoi să zâmbească larg către copii.

— S-a făcut, atunci! V-ați găsit o nouă Tinkerbell!

*

Mai târziu a fost greu de crezut, dar când Jimmy s-a oferit să joace el rolul lui Tinkerbell în piesa de la spital, nici nu-i trecuse prin minte că ar fi trebuit de fapt să-și aranjeze o întâlnire cu Vivien. Fusesse doar luat pe sus de planul entuziast de a reprezenta zâna cu lampa lui fotografică. Oricum lui Dolly tot nu-i păsa.

— Vai, Jimmy, ce deștept ești! a exclamat ea, trăgând adânc din țigară. Știam eu că o să inventezi tu ceva.

Jimmy a acceptat lauda și a lăsat-o să creadă că asta făcea parte din planul lui. În ultima vreme ea era mulțumită și era o mare ușurare să o vadă redevenind Dolly a lui cea dinainte.

— Mă tot gândesc la casa de pe malul mării, a spus ea într-una dintre serile când îl băgase pe furiș prin gemulețul de la camera doamnei White și stăteau unul lângă altul în patul îngust, cu groapă la mijloc.

— Îți închipui cum o să fie, Jimmy? Să îmbătrânim împreună, cu copiii pe lângă noi, ba chiar și cu nepoții care-o să vină să ne vadă cu mașinile lor iuți. O să ne putem lua și un balansoar cu două locuri... ce zici?

— Sigur că da, mulțumesc, i-a răspuns Jimmy, sărutând-o din nou pe gâtul gol, făcând-o să râdă și mulțumind lui Dumnezeu pentru această nouă căldură și intimitate.

Da, își dorea ceea ce povestea ea, voia cu atâta tărie, încât simțea că-l doare. Dacă ea era mulțumită să-și închipuie că el și Vivien lucrau împreună și se împrieteneau, atunci el era mulțumit să o lase să creadă această poveste.

Realitatea însă era destul de diferită, după cum prea bine știa el. În următoarele săptămâni, pe când Jimmy s-a străduit să fie la toate repetițiile la care a putut, a fost surprins de ostilitatea lui Vivien. Nu-i venea să creadă că era aceeași persoană pe care o întâlnise la cantină în seara aceea, care văzuse fotografia Nellei și îi povestise despre munca ei la spital; acum se purta de parcă ar fi fost sub demnitatea ei să schimbe mai mult decât câteva cuvinte cu el. Jimmy era convins că l-ar fi ignorat de desăvârșire dacă ar fi putut. Se așteptase ca ea să fie rece într-o anumită măsură, căci Doll îl averizase cât de crudă putea fi Vivien când îi cășuna pe cineva, dar ceea ce l-a surprins a fost cât de personală era ura ei. Abia se cunoșteau și, mai mult decât atât, nu avea cum să bănuiască că există o legătură între el și Dolly.

Într-o zi, când râdeau amândoi de ceva caraghios făcut de unul dintre copii, Jimmy și-a aruncat privirea spre ea, așa cum fac adesea oamenii mari, dorind doar să se bucure împreună de acel moment. Ea i-a simțit privirea și s-a uitat spre el, dar, în clipa când l-a văzu zâmbind, și-a schimbat pe dată bucuria de pe chip. Dușmănia lui Vivien îl puneă între ciocan și nicovală. Pe de o parte, îi convenea că îl ura – căci el nu se împăca cu ideea de șantaj, așa că se simțea mai ușurat să-și pună planul în aplicare, atâta timp cât Vivien îl trata de parcă ar fi fost un gunoi –, dar, fără să-i fi câștigat încrederea, dacă nu chiar afecțiunea, nu putea să-l ducă la îndeplinire.

Așa că s-a străduit mai departe. Nu a luat în seamă resentimentul față de ostilitatea lui Vivien și față de trădarea lui Doll, concentrându-se, în schimb asupra felului în care se purta ea cu orfanii din spital, cum reușea să creeze un univers în care să se scufunde cu toții când pășeau acolo, lăsându-și problemele în saloanele de jos ale spitalului. Când se terminau repetițiile, toți o priveau vrăjiți când începea să le depene povești despre tunele prin miezul pământului, pâraie fără fund, întunecate și fermecate, cu luminițe în adâncuri care îi ademeneau pe copii să se apropie...

Și, în cele din urmă, pe măsură ce repetițiile progresau, Jimmy începuse să bănuiască că antipatia lui Vivien se mai înmuiase, că nu-l mai ura atât de mult. Tot se ferea să stea de vorbă, arătându-i că prețuia contribuția lui doar printr-o simplă înclinare a capului, dar uneori a surprins-o privindu-l pe furiș și i s-a părut că pe fața ei nu se mai putea citi atât ură, ci mai degrabă curiozitate, atenție. Poate asta a fost greșeala lui. Începuse să deslușească ceva – poate nu chiar o încălzire a relațiilor, dar cu siguranță o îmbunătățire și, pe la mijlocul lui aprilie, când copiii fugiseră la masă și el rămăsese cu Vivien să strângă vaporul, o întrebare dacă are și ea copii.

Avusese de gând doar să deschidă vorba despre lucruri obișnuite, dar Vivien a înlemnit brusc și el și-a dat seama că făcuse o greșeală și că era prea târziu să își mai retragă cuvintele.

— Nu, a răspuns ea tăios de parcă l-ar fi lovit cu o piatră. Eu nu pot avea copii, a urmat ea, dregându-și glasul.

În clipa aceea Jimmy și-ar fi dorit să se scufunde într-un tunel dincolo de miezul pământului. A mormăit o scuză la care Vivien a dat ușor din cap și a continuat să strângă pânza vaporului, după care a

ieșit din mansardă, lăsând ușa deschisă în urma ei, ca un reproș.

Se simțise groaznic. Nu că uitase motivul real al prezenței lui acolo – ce fel de om era ea și ce îi făcuse lui Doll –, doar că nu-i plăcea să facă pe nimeni să sufere. Felul în care se crispase la întrebarea lui îl făcea să se înfioare, așa că se gândea mereu la momentul acela ca pedeapsă că putuse să fie atât de lipsit de tact. În noaptea aceea, când se afla pe străzi și fotografia distrugerile lăsate de ultimul bombardament, îndreptându-și obiectivul spre cei rămași fără adăpost și fără familie, mintea lui se străduia să găsească un mod de a se revanșa față de ea.

*

A doua zi a ajuns la spital mai devreme și a așteptat-o peste drum, fumând nervos. S-ar fi așezat pe treptele de la intrare, dar presimțea că, dacă l-ar fi văzut, s-ar fi întors din drum.

Când s-a ivit înaintând grăbită pe stradă, și-a aruncat țigara și i-a ieșit în întâmpinare, întinzându-i o fotografie.

— Ce e asta?

— Nimic, a spus el, privind-o cum răsucea fotografia în mâini. Am făcut-o pentru dumneata azi-noapte. Mi-am amintit de povestea aceea a dumatăle, știi, cu golfulețul și cu luminițele din fundul apei, și cu oamenii... cu familia de dincolo de vâl.

Ea a privit fotografia din nou.

O făcuse când se crăpa de ziuă. Lumina soarelui făcea cioburile din ruine să strălucească și prin fumul ce se ridica se puteau vedea siluetele unei familii care tocmai ieșeau din adăpostul care le salvase viețile. După ce o făcuse nu mai putuse să se ducă să se culce, alergând în schimb la redacție să developeze fotografia pentru Vivien.

Ea nu a spus nimic, dar expresia de pe chip l-a făcut să creadă că va izbucni în plâns.

— Mă simt îngrozitor de prost, a spus el. Despre ceea ce am spus ieri, v-am supărat și îmi pare rău.

— Nu aveai de unde să știi, a răspuns ea ridicându-și privirea spre el și punând fotografia în poșetă.

— Totuși...

— Nu aveai de unde să știi.

Și apoi aproape că a zâmbit sau cel puțin așa i s-a părut. Dar era greu de deslușit, căci s-a întors iute spre ușă și a intrat grăbită.

Repetiția a trecut iute în ziua aceea. Copiii au dat buzna în încăpere, umplând-o cu lumină și zgomot, și-și sunat clopoțelul anunțând masa și s-au făcut nevăzuți la fel de repede cum apăruseră. Jimmy parcă s-ar fi simțit tentat să se ducă cu ei, ca să evite stânjenea de a rămâne singur cu Vivien, dar nu și-ar fi putut ierta o astfel de slăbiciune, așa că a rămas ca să o ajute să strângă decorul cu vaporul.

Pe când aduna scaunele stivindu-le unele peste altele, a simțit că îl privește, dar nu s-a uitat într-acolo. Nu știa ce va mai vedea pe chipul ei și nu voia să se simtă și mai prost.

— Jimmy Metcalfe, ce căutai în seara aceea la cantină? l-a întrebat ea cu vocea schimbată.

Jimmy și-a ferit privirile, ea își îndreptase atenția spre fundalul pe care picta palmieri și plaja cu nisip pentru piesă. Faptul că îi folosise numele întreg crea un soi de formalitate stranie, ce îi provocase un fior nu total neplăcut de-a lungul spinării. Știa prea bine că nu putea să-i mărturisească despre Dolly, dar nici nu putea să mintă. Așa că a spus:

— Trebuia să mă întâlnesc cu cineva.

Ea l-a privit din nou și un zâmbet abia vizibil i s-a înfiripat pe buze.

Jimmy nu știa niciodată când să tacă din gură.

— Trebuia să ne întâlnim într-altă parte, dar eu m-am dus la cantină.

— De ce?

— De ce?

— De ce nu te-ai ținut de planul inițial?

— Nu știu, dar am simțit că așa trebuie să fac.

Vivien îl cântărea din priviri, dar chipul nu-i trăda gândurile, apoi s-a întors la frunza de palmier pe care o picta.

— Îmi pare bine, a spus ea, cu o ascuțime neobișnuită în voce. Îmi pare bine că s-a întâmplat așa.

*

Lucrurile s-au schimbat din ziua aceea. Nu era atât ceea ce spusese ea, deși fusese destul de măgulitor, ci sentimentul acela inexplicabil, când l-a privit, că există o legătură între ei care îi revenea mereu în minte când își amintea acele vorbe mai târziu. Nu era nimic deosebit în fiecare detaliu, dar întreaga scenă căpătase însemnătate. Jimmy simțea asta și își dăduse seama și mai târziu, când Dolly îi ceruse să-i povestească ce mai făcuseră. El nu îi pomenise despre asta. Știa că ar fi bucurat-o – ar fi scotit că era o dovadă că începe să-i câștige încrederea lui Vivien –, dar nu i-a spus nimic. Discuția cu Vivien îi aparținea numai lui, îi părea o dovadă că a progresat într-un anume fel, dar nu așa cum ar fi vrut Doll. Nu voia să o împărtășească cu nimeni, căci nu voia să-și strice bucuria.

A doua zi, Jimmy și-a făcut apariția la spital cu pasul mai vioi. Dar când a deschis ușa și i-a oferit în dar Myrei o portocală minunată (era ziua ei de naștere), ea i-a spus că Vivien nu venise.

— Nu se simte bine. A telefonat azi-dimineață și ne-a spus că nu se poate da jos din pat. Și se întreba dacă ai putea dumneata face repetiția în locul ei.

— Sigur că pot, a răspuns Jimmy, întrebându-se în sinea lui dacă absența lui Vivien are legătură cu ce se întâmplase între ei, dacă nu cumva regreta că se îmblânzise.

El s-a încruntat privind în podea, apoi și-a ridicat ochii.

— Spuneai că e bonlavă?

— Nu suna bine deloc, mititica. Dar nu-i nevoie să te întristezi, se face ea bine! Așa se întâmplă întotdeauna. O să-i păstrez și ei jumătate din asta, ce zici? a urmat ea arătându-i portocala. O să i-o dau când vine data viitoare.

Doar că Vivien nu a venit nici la repetiția următoare.

— E tot în pat, i-a spus Myra când Jimmy a intrat pe ușă, mai spre sfârșitul săptămânii. Asta e leacul cel mai bun.

— E chiar așa de rău?

— Nu cred. Se pare că are ghinion de data asta, biata de ea, dar vine înapoi de îndată ce se pune pe picioare, că nu poate să stea prea mult departe de copii.

— Dar s-a mai întâmplat așa și altă dată?

Myra a zâmbit, cu o reținere ce dovedea și altceva, ca și cum ar fi fost conștientă și ar fi lăsat să se întrevadă o grijă plină de înțelegere.

— Toți ne simțim mai prost câteodată, nu-i așa, domnule Metcalfe? Doamna Jenkins are și ea căderile ei, dar care dintre noi nu le are?

A șovăit o clipă, apoi a continuat să vorbească, cu o voce blândă dar foarte hotărâtă.

— Uite, Jimmy dragă, îmi dau seama că îți pasă ce se întâmplă cu ea și asta e foarte frumos din partea dumitale. Dumnezeu mi-e martor că e un înger, cu tot ce face pentru copiii de aici. Dar sunt convinsă că nu trebuie să-ți faci griji pentru ea, iar soțul ei va avea destulă grijă de ea. Haide, nu te mai gândește atâta la ea, a urmat ea, cu un zâmbet matern.

Jimmy a promis că așa va face și a pornit-o în sus pe scări, dar sfatul Myrei l-a făcut să se oprească. Dacă Vivien era bolnavă era firesc să se gândească la ea, atunci de ce insistase Myra atât de mult să și-o scoată din minte? Și cum accentuase când spusese „soțul ei“! Asta ar fi trebuit să-i spună cuiva de teapa doctorului Tomalin, care pusese ochii pe soția altcuiva.

*

Nu avea textul piesei, dar s-a străduit cât a putut să facă repetiția. Copiii se simțeau bine cu el, spunându-și rolurile, ciorovăindu-se din când în când, și totul mergea bine. Chiar începea să se simtă mulțumit, până când au terminat de strâns decorul și s-au așezat pe podea în jurul cutiei răsturnate pe care stătea el, rugându-l să le spună o poveste. Jimmy le-a spus că nu știe nici una, dar ei nu l-au crezut, așa că s-a străduit, fără succes, să le spună o poveste de-a lui Vivien, înainte de a-și aminti de *Steaua privighetorii* – la timp, ca să evite o răzmeriță a copiilor. L-au ascultat cu ochii măriți și Jimmy și-a dat seama, mai mult ca oricând, cât de multe avea în comun cu pacienții din spitalul doctorului Tomalin.

În tot acest timp, uitase de comentariile Myrei, și numai după ce o pornise înapoi pe scări în jos a început să se gândească cum ar fi mai bine să o asigure că își închipuia tot felul de lucruri. Așa că, odată ajuns în hol, s-a îndreptat spre biroul ei, dar, înainte de a apuca să rostească ceva, Myra i-a spus:

— Uite c-ai apărut, Jimmy! Doctorul Tomalin vrea să te salute, a rostit ea pe un ton plin de respect, de parcă însuși regele s-ar fi hotărât să treacă pe-acolo și și-ar fi exprimat interesul să-l întâlnească.

Apoi a întins mâna să-i scuture o scamă de pe guler.

Jimmy a rămas pe loc, așteptând, simțind cum i se adună în suflet aceeași amărăciune pe care o mai avusese atunci când, copil fiind, își închipuia că l-ar fi înfruntat pe bărbatul care le-o luase pe mama de lângă ei. Minutele s-au scurs cu greu până s-a deschis ușa din spatele biroului și a apărut un domn impozant. Mânia lui Jimmy s-a topit, lăsând loc unei nedumeriri profunde. Bărbatul avea părul alb, îngrijit și ochelari cu lentile atât de groase, încât îi făceau ochii albaștri din spatele lor să pară cât niște farfurioare. Avea peste optzeci de ani!

— Așa, deci, dumneata ești Jimmy Metcalfe! a exclamat el, întinzându-i mâna lui Jimmy. Sper că vă descurcați destul de bine.

— Da, vă mulțumesc, domnule, s-a bâlbâit Jimmy, încercând să deslușească ce voise să spună.

Vârsta înaintată nu-l scuza să fi avut o aventură cu Vivien Jenkins, dar totuși...

— Ești destul de tare ținut în frâu, îmi închipui... a continuat doctorul, între Myra și doamna Jenkins. Știți, tânăra Vivien e nepoata unui vechi prieten de-al meu.

— Nu știam.

— Nu? Ei bine, acum știi.

Jimmy a încuviințat din cap, încercând să zâmbească.

— Oricum, faci o treabă grozavă aici, ajutându-ne să lucrăm cu copiii. Foarte frumos din partea dumitale. Îți suntem recunoscători.

Și cu asta a înclinat bășos din cap și s-a retras în biroul lui, trăgându-și ușor piciorul stâng după el.

— Se vede că te place, i-a spus Myra cu ochii măriți, în timp ce ușa s-a închis în urma lui.

— Crezi? a întrebat Jimmy, ale cărui gânduri se învâlmășeau, încercând să-și dea deoparte bănuielile.

— Sigur că da.

— Dar de unde știi?

— Păi, ți-a dat un semn... nu are de obicei timp și pentru adulți. Preferă întotdeauna copiii!

— Îl cunoști de mult?

— Lucrez cu el de treizeci de ani, a spus ea, pufnind mândră și îndreptându-și cruciulița pe decolteu.

Să știi de la mine, a urmat ea, ținându-l pe Jimmy cu privirea peste ochelarii ei cu jumătăți de lentile, nu sunt mulți adulți pe care să-i tolereze în spital. Dumneata ești singurul pe care l-am văzut străduindu-se să-l bage în seamă.

— În afară de Vivien, desigur, a stârnit-o Jimmy, sperând că Myra îi va da un indiciu. Adică, de doamna Jenkins, voiam să spun.

— A, da, a fluturat Myra din mână, bineînțeles, dar pe ea o cunoște de când era mică, și nu e același lucru. I-a fost ca un bunic. De fapt, pun pariu că ei i se datorează faptul că te-a băgat în seamă acum. Trebuie să fi pus ea o vorbă bună! Oricum, se vede că te place. Asta e minunat. Și-acum, nu mai ai nimic de fotografiat pentru ziarul meu de mâine-dimineață?

Jimmy i-a smuls un zâmbet, salutând-o militărește, în glumă, și și-a văzut de drum.

În drum spre casă simțea că i se învârtește capul. Dolly nu avea dreptate – indiferent cât de sigură era. Nu era nici un fel de legătură amoroasă între ea și doctorul Tomalin, bătrânul îi era mai apropiat ca un bunic. Iar ea – Jimmy scutura din cap, îngrozit de ceea ce crezuse, de felul cum o judecase – nu își înșela soțul, era doar o femeie *bună*, care-și dăruia din timp ca să aducă un strop de fericire unor orfani care pierduseră totul.

Când tot ceea ce crezuse cu atâta convingere se dovedise a fi o minciună, era ciudat să se simtă ușurat și vesel. Abia aștepta să-i spună și lui Dolly, acum nu mai avea rost să-și urmeze planul, căci Vivien nu era vinovată cu nimic.

— În afară de a fi fost mojiacă față de mine, i-a tăiat-o Dolly când i-a spus toate acestea. Dar presupun că asta nu are nici o importanță, acum când sunteți atât de buni prieteni.

— Încetează, Doll! Nu e deloc așa. Uite... a urmat el, întinzând mâinile peste masă să i le apuce pe ale ei, cu o voce blândă care sugera că totul fusese o mică glumă, dar acum era cazul să se oprească. Știu că s-a purtat necuviincios cu tine și o disprețuiesc pentru asta. Dar planul ăsta... nu o să meargă. Nu e vinovată. O să citească scrisoarea, dacă o să i-o trimiți, și o s-o dea deoparte râzând. Poate că o să i-o arate și soțului ei și o să se prăpădească amândoi de râs.

— Nu, n-o să i-o arate! I-a contrazis ea, retrăgându-și mâinile și încrucișându-și-le la piept.

Era încăpățânată sau poate doar disperată, uneori e greu să vezi diferența între cele două stări.

— Nici o femeie nu vrea ca bărbatul ei să bănuiască măcar că ea ar avea o aventură cu un alt bărbat. Ai să vezi că tot o să ne dea banii!

Jimmy a scos o țigară și a aprins-o, studiind-o pe Dolly de după flacăra chibritului. Altădată s-ar fi repezit să o înduplece, iubirea lui nemăsurată făcându-l să nu-i ia defectele în seamă. Dar acum lucrurile stăteau altfel. Avea o fisură în inimă care îi apăruse în seara aceea când Dolly îi spusese că nu vrea să se căsătorească cu el și îl lăsase îngenunchat acolo, pe dușumeaua restaurantului. De cele mai multe ori nici nu o mai simțea, dar asemenea vasei pe care mama lui o izbise de pământ în ziua când fuseseră la Liberty și pe care tata o lipise la loc, urmele tot ieșeau la iveală sub o lumină mai puternică. Jimmy o iubea pe Dolly, asta nu se va schimba niciodată – căci pentru Jimmy fidelitatea era un dat natural, ca și respirația –, dar, când o privea acum peste masă, își dădea seama că în clipa aceea nu-i mai plăcea

deloc.

*

Vivien se întorsese. Nu lipsise nici o săptămână și, când Jimmy a dat colțul să deschidă ușa mansardei și a văzut-o în mijlocul grămezii de copii guralivi, s-a întâmplat ceva neașteptat. A fost bucuros să o vadă. Nu doar bucuros, ci a simțit că lumea se luminase un pic mai mult decât cu câteva clipe în urmă.

S-a oprit în loc.

— Vivien Jenkins! a strigat-o, făcând-o să-și ridice capul și să-i întâlnească privirile.

Ea i-a zâmbit și Jimmy i-a surâs și el și în momentul acela și-a dat seama că a dat de bucluc.

26

Biblioteca New College, Oxford, 2011

Laurel și-a petrecut următoarele cincizeci și șapte de minute chinuitoare umblând de colo-colo prin grădină. Când s-au deschis din nou ușile, s-a năpustit înăuntru, de parcă ar fi fost un cumpărător grăbit la deschiderea sezonului de reduceri, așa de iute a trecut pe lângă ceilalți cititori ca să ajungă la masa ei de lucru, dându-l gata pe Ben, care a întrebat-o:

— Ia te uită! Nu cumva v-am uitat pe-aici din greșeală? spus el în glumă.

După ce l-a asigurat că nu fusese așa, s-a avântat să citească primul jurnal al lui Katy din 1941, căutând veun indiciu care să-i dovedească de ce dăduse greș planul mamei ei. În primele luni ale anului nu a găsit prea multe referiri la Vivien, în afară de câte o notiță întâmplătoare că ar fi scris sau primit o scrisoare sau de formulări discrete de genul „totul pare să fie la fel pentru doamna Jenkins“, dar apoi, pe data de 5 aprilie, lucrurile au luat o altă întorsătură.

Poșta de azi mi-a adus vești de la tânăra mea prietenă, Vivien. Era o scrisoare destul de lungă, contrar obiceiurilor ei, și mi-a atras atenția imediat că se schimbase ceva în tonul ei. La început am fost bucuroasă, căci mi se părea că își găsisse în fine pacea. Dar, din păcate, nu era așa, căci scrisoarea nu descria un atașament mai mare față de căminul ei, ci îmi prezenta pe larg și în detaliu munca ei voluntară la spitalul doctorului Tomalin, cerându-mi, ca de obicei, să-i distrug scrisorile și să nu mă refer la lucrul acela în corespondența mea ulterioară.

Mă voi conforma, desigur, dar intenționez să îi cer, din nou, în termenii cei mai categorici să înceteze orice legătură cu locul acela, cel puțin până îi pot găsi o soluție viabilă pentru problemele ei. Nu e de-ajuns că insistă să facă donații pentru administrarea spitalului? Oare nu îi pasă de propria ei sănătate? Dar știu că ea nu se va opri. Deși are douăzeci de ani acum, Vivien a rămas același copil încăpățânat pe care l-am cunoscut pe vas, care refuză să-mi urmeze sfatul dacă nu-i este pe plac. Am să-i scriu oricum. Nu mi-aș putea ierta dacă s-ar întâmpla ceva mai rău și eu nu mi-aș face datoria să o îndrept pe calea cea bună.

Laurel s-a încruntat. Ce-ar fi putut însemna „mai rău“? Era clar că îi scăpa ceva – oare de ce Katy Ellis, profesoara și prietena copiilor traumatizați de pretutindeni și-ar fi dorit atât de tare ca Vivien să nu mai lucreze la spitalul pentru orfani ai doctorului Tomalin? Oare doctorul Toamalin însuși era cauza? Asta să fi fost? Sau pentru că spitalul se găsea într-o zonă a Londrei care atrăgea bombardierele

germane? Laurel s-a gândit la asta câteva clipe, după care a decis că era imposibil să își dea seama de ce anume se teme Katy. Întrebarea era interesantă, dar irelevantă pentru ceea ce-și pusese ea în minte să facă. Așa că a continuat să citească mai departe:

Motivul îmbunătățirii stării de spirit a lui Vivien mi s-a arătat pe pagina a doua a scrisorii. Se pare că întâlnise pe cineva, un tânăr, și, deși se străduiește să-l pomenească doar în trecut – „Sunt ajutată în proiectul meu cu copiii de un alt voluntar, un bărbat care pare că știe tot atât de puține despre limite pe cât știu eu despre cum să prefaci luminile în zâne“ –, eu îmi cunosc prea bine tânără prietenă și bănuiesc că acest ton glumeț este abordat doar de dragul meu și e menit să ascundă ceva mai adânc. Dar ce anume e acel „ceva“ nu-mi pot da seama, doar că nu-i stă în fire să dedice atâtea rânduri unei persoane pe care o cunoaște de foarte puțin timp. Și mă tem. Pe mine nu m-a înșelat instinctul niciodată, și vreau să-i scriu imediat să o detemin să acționeze în consecință.

Și Katy Ellis i-a scris de bună seamă, căci în următoarea pagină din jurnal transcria un pasaj întreg dintr-o scrisoare a lui Vivien Jenkins, ca răspuns la temerile ei.

Cât de dor îmi este de tine, Katy. A trecut mai bine de un an de când ne-am întâlnit, dar par a fi zece. Scrisoarea ta m-a făcut să-mi doresc să fim din nou sub copacul acela de la Nordstrom, de lângă lac, unde am mâncat la iarbă verde, când ai venit să mă vezi. Îți mai aduci aminte noaptea aceea când ne-am strecurat afară din casa cea mare și am agățat lampioane de copacii din crâng? Și i-am spus unchiului că trebuie să le fi pus țigani, iar el și-a petrecut toată ziua următoare străbătând moșia cu pușca la umăr și cu bietul lui cățel înțepenit de bătrânețe – bietul Dewey! – umblând după el. Ce ogar credincios!

M-ai certat mai apoi că am făcut năzbâtii, dar parcă îmi aduc bine aminte, dragă Katy, că tu ai fost cea care ai descris cu lux de amănunte, a doua zi, la micul dejun, zgomotele „înspăimântătoare“ pe care le-ai auzit în timpul nopții, când „țigani“ s-ar fi năpustit asupra „tărâmurilor sfinte“ ale Nordstromului. Dar n-a fost minunat să înotăm în lumina argintie a lunii? Cât de mult îmi place să înot! E ca și cum m-aș prăvăli pe partea cealaltă a lumii, nu ți se pare? Căci eu nu am încetat să cred că aș putea descoperi gaura aceea din fundul pârâului prin care m-aș putea întoarce.

Vai, Katy! Mă întreb la ce vârstă ar trebui să ajung ca să nu-mi mai porți de grijă. Ce povară trebuie să fiu pe capul tău! Crezi că vei avea grijă de mine să nu-mi murdăresc rochia și să mă șterg la nas și când voi îmbătrâni și voi clămpăni din andrele, legându-mă în balansoar? Cât de bine mi-ai purtat de grijă în toți anii aceștia, și cât de mult ți-am îngreunat eu uneori această sarcină! Cât de norocoasă sunt că tu ai fost cea care m-ai așteptat la gară în ziua aia îngrozitoare.

Sfaturile tale sunt foarte înțelepte și te rog, scumpa mea, să fii sigură că și eu sunt la fel de înțeleaptă în ceea ce fac. Nu mai sunt copil și îmi cunosc îndatoririle – asta nu te convinge prea tare, nu-i așa? Parcă te și văd citind aceste rânduri și clătinând din cap, gândindu-te cât de obraznică pot fi. Ca să-ți potolesc temerile, te asigur că aproape nici n-am vorbit cu bărbatul acela (îl cheamă Jimmy, haide să-i spunem pe nume, căci expresia „bărbatul acela“ are ceva sinistru) și că, într-adevăr, m-am străduit mereu să descurajez orice legătură, uneori fiind de-a dreptul nepoliticoasă, ori de câte ori a fost nevoie. Îmi cer scuze, dragă Katy, știu că nu ți-ai dori ca tânără ta protejată să-și dobândească faima că e lipsită de bune maniere, iar, în ceea ce mă privește, urăsc din tot sufletul să-ți fac numele de râs.

Laurel a zâmbit. Îi plăcea Vivien, răspunsul era destul de impertinent, dar fără să fie nepoliticos cu cloșca Katy și cu obiceiul ei sâcâitor de a se îngrijora de toate. Chiar și Katy remarcase asta, notând sub

acel paragraf: *Îmi pare bine să văd că tinerei mele prietene i-a revenit năstrușnicia, care mi-a lipsit în toți acești ani.* Mai puțin însă i-a plăcut când a dat de numele lui Jimmy, care lucra voluntar împreună cu Vivien la spital. Să fi fost același Jimmy de care era îndrăgostită mama ei? Desigur că era! Să fi fost o coincidență că lucra cu Vivien la spitalul doctorului Tomalin? Desigur că nu era! Laurel a simțit umbrele unor premoniții pe măsură ce planul celor doi îndrăgostiți începea să prindă contur în mintea ei.

Ear clar că Vivien nu avea habar de legătura dintre acest om drăguț de la spital și Dorothy, care îi fusese cândva prietenă. Kitty Barker îi povestise cât de atentă era mama să nu le povestească celor din Campden Grove despre prietenul ei. Și îi mai vorbise cât de intense erau emoțiile la vremea aceea și cum slăbeau valorile morale, ceea ce oferea momentul potrivit, a realizat Laurel dintr-odată, ca doi îndrăgostiți, urmăriți de o zodie norocoasă, să se lase pradă unei *folie à deux*⁴².

⁴². *Folie à deux* (fr.) – psihoză împărtășită, convingeri maniacale împărtășite de două persoane.

Notițele din săptămâna următoare nu pomeneau nimic nici de Vivien Jenkins și nici de „chestiunea tânărului“, Katy Ellis concentrându-se, în schimb, asupra subiectelor mai arzătoare legat de politica de învrăjpire a mai marilor zilei și despre cele auzite la radio despre invazie. Pe 19 aprilie și-a manifestat îngrijorarea că nu primise răspuns de la Vivien, așa cum se așteptase, dar a notat a doua zi că primise un telefon de la doctorul Tomalin care îi spusese că Vivien nu se simțea bine. Aici era ceva interesant: se părea că cei doi se cunoșteau, de fapt, deci nu persoana doctorului o determinase pe Katy să se pronunțe atât de vehement împotriva spitalului. Iar patru zile mai târziu scria:

Am primit o scrisoare astăzi care mă surprinde peste măsură. Nu am cum să rezum tonul ei și nici n-aș ști de unde să încep și unde să termin să citez părțile care mă tulbură. Așa că am să încalc, pentru o dată, dorințele dragei (și exasperantei!) mele prietene și nu am să arunc această scrisoare în foc.

Laurel a întors pagina cu mare nerăbdare. Și, iată, acolo, hârtia albă, fină, umplută cu un scris destul de dezordonat – scrisă în mare grabă, după cum se părea – scrisoarea lui Vivien Jenkins către Katy Elliot datată 23 aprilie 1914. Cu o lună înainte de a muri, a observat Laurel încruntată.

Îți scriu din restaurantul unei gări, scumpă Katy, pentru că mi-e teamă că, dacă nu pun de îndată pe hârtie, totul va dispărea și mă voi trezi mâine-dimineață gândind că am visat. Nimic din ceea ce-ți voi scrie nu-ți va face plăcere, dar tu ești singura persoană căreia îi pot povesti. Iartă-mă deci, dragă Katy, și acceptă în avans scuzele mele cele mai profunde pentru neliniștea pe care știu că ți-o va produce această mărturisire. Doar că, dacă trebuie să mă judeci, fă-o cu blândețe și adu-ți aminte că sunt totuși micuța ta tovarășă de călătorie pe vapor.

Astăzi mi s-a întâmplat ceva. Tocmai plecam de la spitalul doctorului Tomalin și m-am oprit pe scări să îmi aranjez eșarfa – tu mă cunoști mult prea bine ca să crezi că nu mint, îți jur, Katy, că nu am făcut-o deliberat, și totuși, când am auzit ușa deschizându-se în spatele meu, mi-am dat seama, fără să mă întorc, că era tânărul acela (cred că ți-am mai pomenit de el o dată sau de două ori în scrisorile mele), care apăruse în prag.

Katy Ellis subliniase această frază și notase ceva pe margine, dar scrisese atât de mic, încât Laurel nu putuse decât să-și imagineze figura dezaprobatoare a celei care scrisese: *Am mai pomenit de el o dată sau de două ori! Nu conțin să mă mir de amăgirile îndrăgostiților! Îndrăgostiți?* Stomacul lui Laurel s-a strâns de îngrijorare pe când și-a îndreptat mai departe atenția asupra scrisorii lui Vivien. Să se fi

îndrăgostit de Jimmy? Oare aceasta să fie cauza răsturnării planului „nevinovat“?

Era chiar el și a rămas alături de mine pe trepte cât am schimbat câteva cuvinte despre o întâmplare hazlie care se petrecuse între copii. M-a făcut să râd – are simțul umorului, Katy – și mie îmi plac oamenii cu umor, ție nu-ți plac? Tata era foarte nostim, mereu ne făcea să râdem. Apoi m-a întrebat destul de firesc dacă putem merge împreună spre casă, văzând că ne îndreptam în aceeași direcție, iar eu am acceptat, împotriva oricărui imbold la rațiune.

Acum, parcă te văd clătinând din cap, Katy (mi te imaginez așezată la măsuța din dreptul ferestrei despre care mi-ai povestit – mai ai și ciuboțica-cucului proaspătă în vaza din colț? Bineînțeles că ai, sunt sigură). Să-ți spun de ce am făcut asta. Săptămâni întregi am făcut cum m-ai sfătuit și m-am străduit să nu-l bag în seamă, dar mai zilele trecute mi-a dat ceva – un dar în semn de scuză, pentru ceva ce nu am să-ți povestesc acum, după ce am avut o mică altercație. Darul era o fotografie. Nu am să ți-o descriu acum, am să-ți spun doar că descriindu-mi-o, el a arătat că parcă văzuse în sufletul meu universul pe care îl tănuiesc încă de când eram mică.

Am luat fotografia cu mine, păstrând-o ca un copil, cu multă grijă, uitându-mă la ea ori de câte ori am avut ocazia, scrutând fiecare amănunt, oricât de mic, înainte de a o încuia în seiful ascuns în peretele din dormitor, în spatele portretului bunicii – ca un copil care ar ascunde ceva de preț, fără alt motiv decât că, ascunzând-o, păstrând-o doar pentru mine, îi spoream valoarea. Mă auzise spunând povești copiilor de la spital și nu vreau să sugerez că acel dar ar fi avut ceva „magic“ în el, dar m-a mișcat.

Cuvântul „magic“ era subliniat și lângă el se afla un alt comentariu al lui Katy Ellis:

Asta este exact ceea ce sugerează, de fapt: o cunosc bine pe Vivien și știu cât de ferme sunt convingerile ei. Unul dintre lucrurile pe care le-am descoperit în munca mea este că sistemul de convingeri dobândit din copilărie nu dispare niciodată pe de-a întregul. Poate să se dea la fund pentru o vreme, dar reappare mereu la nevoie, punând din nou stăpânire pe sufletul pe care l-a modelat.

Laurel s-a gândit la propria ei copilărie, întrebându-se dacă ceea ce spunea Katy Ellis era adevărat. Mai presus decât orice alt sistem religios, părinții lor le inoculaseră valorile familiei, mai ales mama ei, care le spunea mereu cu tristețe că ea își dăduse seama mult prea târziu cât de importantă este familia. Și Laurel recunoștea că, în ciuda ciondănelilor lipsite de răutate, Nicolsonii săreau în ajutor la nevoie, așa cum fuseseră învățați când erau mici.

Poate că și recenta mea indispoziție m-a făcut mai nesăbuită ca de obicei – după o săptămână petrecută în dormitorul întunecat, cu avioanele germane huruind deasupra, cu Henry care ședea lângă pat, ținându-mă de mână și dorindu-mi să mă fac bine – e minunat să ies din nou, să trag în piept aerul proaspăt de primăvară al Londrei. (Ca o paranteză, nu ți se pare remarcabil, Katy, că în timp ce toată lumea este cuprinsă de nebunia asta pe care o numim război, florile și albinele și anotimpurile fac tot ceea ce trebuie să facă, cu înțelepciune și fără teamă, așteptând ca omenirea să-și revină în simțiri și să-și amintească de frumusețea vieții? E ciudat, dar dragostea și dorul meu de lume sunt adâncite de absența mea din ea; nu crezi că e minunat să poți trece cu repeziciune de la disperare la o lăcomie fericită, și că până și în aceste zile întunecate poți găsi fericirea în cele mai mărunte lucruri?)

Oricum, indiferent de motiv, mi-a cerut să merg cu el și eu am acceptat, așa că am pornit-o pe jos și

mi-am permis să râd. Am râs pentru că mi-a povestit lucruri nostime și era totul așa de ușor și de luminos. Mi-am dat seama de când nu mă mai bucurasem de plăcerile cele mai simple: companie și conversație într-o după-amiază însorită. Îmi doresc cu nerăbdare astfel de plăceri, Katy. Nu mai sunt copil, sunt o femeie în toată firea și vreau și eu anumite lucruri pe care nu o să le am niciodată; dar este omenește, nu-i așa, să tânjești la ceea ce îți este interzis.

Ce lucruri? Ce îi era interzis lui Vivien? Nu era pentru prima dată când Laurel avea senzația că-i lipsește o piesă importată din acest puzzle. A dat mai departe paginile cu notițele din următoarele două săptămâni, până a dat din nou de Vivien, sperând că se va lămuri.

Continuă să se întâlnească cu el – la spital, ceea ce este destul de rău, dar și în alte părți, atunci când se presupune că lucrează la cantina Serviciului Feminin Voluntar sau merge după tot felul de treburi gospodărești. Îmi spune să nu-mi fac griji, căci este „doar un prieten, nimic mai mult“. Și drept dovadă o pomenește pe logodnica tânărului: „Este logodit, Katy, și amândoi sunt foarte îndrăgostiți, plănuiesc să se mute la țară când se termină războiul, vor căuta o casă mare și veche pe care să o umple de copii, așa că vezi că nu sunt în pericol de a-mi încălca propriile mele jurăminte matrimoniale, așa cum te temi tu“.

Citind aceasta, Laurel a simțit că amețește, recunoscând că Vivien se referea la Dorothy. Întrepătrunderea între acum și atunci, între istoria învățată și experiența trăită era copleșitoare. Și-a scos ochelarii și și-a frecat fruntea, privind zidul de piatră de afară.

Ea știe că nu mă tem doar de asta; fata îmi interpretează cu bună știință îngrijorarea. Nici eu nu sunt chiar atât de inocentă; știu că logodna acestui tânăr nu este o piedică pentru inima omenească. Nu-i cunosc sentimentele, dar le știu prea bine pe ale lui Vivien.

Câtă grijă din partea lui Katy Ellis, și totuși Laurel nu înțelegea de ce: Vivien lăsa să se înțeleagă că temerile lui Katy izvorau din concepțiile ei rigide despre comportamentul matrimonial decent. Oare Vivien avea obiceiul să fie necredincioasă? Nu prea avea pe ce se baza, dar, în meditațiile mai romantice și mai înflăcărâte despre viața ale lui Vivien, Laurel deslușea o tendință către dragostea liberă... sau pe-aproape.

Apoi Laurel a dat peste o altă notiță, peste alte două zile, care a făcut-o să se întrebe dacă nu cumva Katy intuise tot timpul că Jimmy reprezenta o amenințare pentru Vivien.

Groaznice știri de război – Palatul Westminster a fost bombardat azi-noapte și Catedrala și Parlamentul; la început s-a crezut că fusese doborât și Big Ben! Decât să iau ziarul sau să ascult la radio, m-am hotărât, în seara asta, să fac curat în bufetul din salon ca să îmi fac loc pentru planurile de lecții. Mărturisesc că sunt un fel de pasăre-grădinar⁴³ – o trăsătură de care îmi este rușine. Căci aș prefera să fiu la fel de eficientă în organizarea casei așa cum sunt în organizarea minții. Așa că am găsit acolo cea mai uimitoare colecție de nimicuri. Printre altele, o scrisoare pe care am primit-o cu trei ani în urmă de la unchiul lui Vivien. Îmi descria „flexibilitatea ei plăcută“ (am fost la fel de intrigată acum ca și atunci când am citit aceste cuvinte – cât de puțin reușise să o cunoască pe adevărata Vivien!) și mi-a trimis și o fotografie, pe care am găsit-o în scrisoarea împăturită. Vivien avea șaptesprezece ani în acea fotografie și era o frumusețe, îmi amintesc că atunci când am văzut-o cu

atâția ani în urmă m-am gândit că arată ca un personaj dintr-o poveste, poate chiar ca Scufița-Roșie, cu ochii mari, buzele ca bobocul de trandafir și cu privirea deschisă și nevinovată de copil. Îmi aduc aminte că speram atunci că nu se va ivi vreun lup rău care s-o pândească în pădure.

43. Pasăre din familia Ptilonorhynchidae, răspândită în Noua Guinee și Australia, ai cărei masculi amenajează un fel de grădini pe care le decorează cu pietricele, mușchi, fructe, flori, cochilii și pene.

Faptul că acea scrisoare și fotografia au ieșit la iveală tocmai astăzi mi-a dat de gândit. Nu m-am înșelat ultima dată când am avut unul dintre „gândurile” mele. Nu am făcut nimic atunci, spre veșnica mea părere de rău, dar acum n-am să stau deoparte ca să o las pe tânăra mea prietenă să facă o nouă greșală. Dat fiind că nu pot să-mi exprim în scris temerile după cum aș dori, voi merge eu însămi la Londra să o întâlnesc.

Și chiar s-a dus, imediat, căci după patru zile nota din nou în jurnal:

Am fost la Londra și este chiar mai rău decât m-am temut. Mi-e foarte clar că draga mea Vivien s-a îndrăgostit de tânărul acela, Jimmy. Nu mi-a spus-o direct, desigur, căci este prea reținută, dar o cunosc de când era copil și mi-am putut da seama din fiecare mișcare a feței, din fiecare vorbă nerostită. Mai rău, se pare că a lăsat deoparte orice precauție, a mers de nenumărate ori acasă la el, unde locuiește cu tatăl lui suferind. Ea susține că toate acestea sunt „nevinovate”, la care i-am replicat că nu există așa ceva și că această deosebire nu ar scuti-o de vină dacă ar trebui să dea o explicație pentru aceste vizite. Mi-a spus că „nu va renunța la el” – copilă încăpățânată –, la care mi-am adunat toată asprimea de care sunt în stare și i-am spus: „Dar ești măritată, draga mea!” I-am amintit apoi de jurământul pe care i-l făcuse soțului ei în biserica din Nordstrom că îl va iubi, îl va cinsti și îl va asculta până când moartea îi va despărți... etc. etc. Vai, n-am să pot uita cu ușurință privirea pe care mi-a aruncat-o – dezamăgirea din ochi atunci când mi-a spus că nu înțeleg.

Înțeleg prea bine cum e să iubești ce este interzis, și i-am spus-o, dar ea este tânără, și la vârsta asta te crezi singurul care poate avea sentimente puternice. Mărturisesc cu părere de rău că nu ne-am despărțit în termenii cei mai buni. Am făcut o ultimă încercare de a o convinge să renunțe la munca de la spital, dar a refuzat. I-am reamintit că trebuia să se gândească și la sănătatea ei, dar nu a luat în seamă temerile mele. Când dezamăgești pe cineva ca ea, te simți la fel de vinovat ca și cum ai distruge toată bunătatea din lume. Totuși, n-am să renunț – mai am încă o carte de jucat. Știu că risc să o înfurii, dar, pe când trenul pleca din Londra, m-am hotărât să îi scriu lui Jimmy Metcalfe și să-i explic cât rău îi face. Poate că el va da dovadă de prudență necesară.

Soarele începuse să apună și în sala de lectură se făcea tot mai frig și mai întuneric. Laurel simțea cum i se împăienjenesc ochii citind scrisul ordonat, dar foarte mărunț al lui Katy Ellis. S-a lăsat pe spătarul scaunului și a închis ochii, prin minte umblându-i spusele lui Katy. Oare îi scrisese lui Jimmy? Oare asta să fi dejucat planul mamei? Oare ceea ce îi va fi scris Katy – ceva ce i se părea suficient de convingător ca să-l facă pe Jimmy să renunțe la această prietenie de care Vivien nu voia să se desprindă – fusese îndeajuns ca să provoace și despărțirea mamei de Jimmy? Asta s-ar întâmpla într-un roman, și-a spus Laurel. Ar fi just ca doi tineri îndrăgostiți să fie dezbinați chiar de fapta pe care complotau să o ducă la bun sfârșit ca să-și poată atinge fericirea împreună. Oare la asta se gândea mama în ziua aceea, la spital, când i-a spus lui Laurel că ar trebui să se mărite din dragoste și că n-ar trebui să aștepte, căci nimic altceva nu avea importanță? Oare Dorothy așteptase prea mult și dorise prea mult și între timp

cealaltă femeie îi luase iubitul?

Laurel bănuia că ceva anume din firea lui Vivien o făcea total nepotrivită pentru planul lui Dorothy și al lui Jimmy. Să fi fost oare simplul fapt că Vivien era genul de femeie de care Jimmy s-ar fi putut îndrăgosti? Sau Laurel intuia altceva? Katy Ellis – ca fiică de preot – era evident îngrijorată că Vivien nu își respecta jurămintele matrimoniale, dar mai era și altceva. Laurel se întreba dacă Vivien nu era cumva bolnavă. Katy era prăpăstioasă, dar grija ei pentru sănătatea lui Vivien era dintr-aceea pe care ai acorda-o unui prieten care ar suferi de o boală cronică, nu unei tinere de douăzeci de ani, plină de viață. Vivien însăși pomenise de „absențe“ din lumea exterioară, când soțul ei Henry o veghease la capul patului, mângâindu-i mâna în timp ce ea se întrema. Oare Vivien Jenkins suferea de vreo boală care o făcea mai vulnerabilă la interacțiunea cu lumea decât ar fi fost normal? Suferise vreo criză de vreun fel, psihică sau fizică, ce ar fi putut să revină?

Sau poate – Laurel și-a îndreptat spatele pe scaun – avusese mai multe pierderi de sarcină după căsătoria cu Henry? Aceasta ar fi explicat cu siguranță grija exagerată a soțului ei, și chiar, într-o anumită măsură, tendința lui Vivien de a ieși din casă după ce s-a însănătoșit, de a părăsi universul domestic al nefericirii sale și de a face mai mult decât era în stare. Aceasta ar fi putut chiar explica îngrijorarea lui Katy că Vivien lucra cu copiii la spital. Asta să fi fost? Katy și-ar fi făcut griji că prietena ei își sporea tristețea înconjurându-se de ceea ce-i amintea permanent de faptul că ea nu putea avea copii. Vivien îi scria în scrisoare că era specific naturii umane, și a ei prin urmare, de a-și dori cu ardoare ceea ce nu putea avea. Laurel era convinsă că dăduse de ceva – până și faptul că folosea cu îndârjire eufemise se potrivea cu *acel* subiect și *acel* moment.

Laurel și-ar fi dorit să știe și alte locuri unde să caute răspunsuri la toate întrebările. I-a venit în minte că mașina timpului a lui Gerry ar fi de mare ajutor acum. Dar, din păcate, era blocată acum de jurnalele lui Katy. A mai găsit și alte notițe din care reieșea că prietenia lui Vivien cu Jimmy părea să se adâncească, în ciuda părerilor de rău ale lui Katy, până când, dintr-odată, pe 20 mai, o altă notă menționa că Vivien îi scrisese spunându-i că nu îl va mai vedea pe Jimmy, că venise vremea ca el să înceapă o nouă viață și că i-a făcut toate urările de bine și și-a luat rămas-bun de la el.

Oare Katy îi scrisese lui Jimmy? Oare ceea ce i-a scris era cauza acestei schimbări abrupte? Cu toate acestea, lui Laurel îi părea rău pentru Vivien Jenkins: chiar dacă își dădea seama că prietenia lui Jimmy era mai mult decât părea, nu putea să nu-i pară rău pentru tânăra care se mulțumise cu atât de puțin. Laurel bănuia că mila ei ar fi putut să fie influențată și de faptul că știa ce urma să i se întâmple lui Vivien, dar până și Katy, care insistase atât de mult să se pună capăt acestei relații, părea că se îndoia acum că se terminase.

Am fost îngrijorată pentru Vivien și am vrut ca aventura ei cu tânărul acela să se sfârșească, dar acum sufăr povara că mi s-a împlinit dorința. Am primit o scrisoare cu foarte puține amănunte, dar pe un ton care nu e greu deloc de descifrat. Îmi scrie cu resemnare. Spune doar că am avut dreptate; că prietenia s-a sfârșit și că nu trebuie să-mi fac griji, căci totul a ieșit cum nu se poate mai bine. Aș fi acceptat tristețe sau mânie. Dar ceea ce mă îngrijorează cel mai mult este tonul de înfrângere. Nu pot să nu mă gândesc că menește a rău. Am să aștept următoarea scrisoare, sperând că totul se va îmbunătăți și îmi păstrez convingerea că am acționat din motivele cele mai bune.

Dar nu a sosit nici o scrisoare. Vivien Jenkins a murit peste trei zile, ceea ce a fost notat de Katy Ellis cu o durere imaginabilă.

Peste o jumătate de oră, Laurel străbătea grăbită peluza facultății, învăluită de lumina palidă a amurgului, îndreptându-se spre stația de autobuz. Telefonul a început să-i sune în buzunar. Nu a recunoscut numărul, dar a răspuns.

— Lol, s-a auzit o voce.

— Gerry? a întrebat Laurel, căznindu-se să deslușească prin zgomotul de la capătul celălalt al firului. Gerry, unde ești?

— În Londra, te sun dintr-o cabină telefonică de pe Fleet Street.

— Mai sunt cabine telefonice în City?

— Așa se pare, doar dacă nu mă aflu pe Tardis⁴⁴, ceea ce ar însemna că am dat de mare bucluc.

⁴⁴. Tardis (Time and Relative Dimension in Space) – o mașină a timpului imaginară din serialul de televiziune britanică *Dr. Who*.

— Și ce cauți la Londra?

— Alerg după doctorul Rufus.

— Aaa, s-a mirat Laurel, astupându-și cealaltă ureche cu mâna ca să audă mai bine. Și l-ai prins?

— Da, sau cel puțin jurnalele lui. El a murit pe la sfârșitul războiului.

Lui Laurel a început să i se zbată inima în piept. A trecut iute peste sfârșitul prematur al doctorului. În căutarea răspunsurilor la acest mister nu mai era prea mult loc și de înțelegere.

— Și ce-ai descoperit?

— Nu știu de unde să încep.

— Cu partea cea mai importantă. Haide, grăbește-te, spune odată!

— Stai așa!

L-a auzit cum mai băga o monedă în telefon.

— Mai ești pe fir?

— Da, da!

Laurel s-a oprit sub un felinar cu lumină portocalie și l-a ascultat mai departe pe Gerry.

— Ele nu au fost niciodată prietene, Lol, după câte spune doctorul Rufus, mama și această Vivien Jenkins nu au fost niciodată prietene.

— Cum? a întrebat ea, părându-i-se că nu a auzit bine.

— Abia dacă se cunoșteau!

— Mama și Vivien Jenkins? Ce tot vorbești? Am văzut cartea, fotografia, sigur că erau prietene.

— Mama era cea care *voia* să fie prietene, din câte am citit, de parcă și-ar fi dorit să fie ea însăși Vivien Jenkins. Făcuse o obsesie că erau de nedespărțit – „suflete-pereche“, așa spune el, dar totul se petrecea în mintea ei.

— Dar, tot nu...

— Apoi ceva s-a întâmplat – nu-mi dau seama ce anume – și Vivien Jenkins a făcut ceva care i-a dovedit mamei că nu erau prietene deloc.

Laurel și-a amintit de cearta de care-i pomenise Kitty Barker, de ceva ce se întâmplase între cele două care a înfuriat-o grozav pe Dorothy și i-a aprins dorința de răzbunare.

— Ce, Gerry? Știi cumva ce a făcut Vivien? Sau ce a luat?

— Ea a... fir-ar să fie... nu mai am fise.

S-a auzit un fâșâit de buzunare scuturate și receptorul trecut dintr-o mână într-alta.

— O să se termine acum, Lol...

— Sună-mă! Fă rost de fise și sună-mă!

— E prea târziu acum. Plec. Vorbim curând. Vine eu la Greenac...

A venit tonul și Gerry a amuțit.

27

Londra, 1941

Jimmy s-a simțit stânjenit prima dată când a adus-o pe Vivien acasă ca să-l viziteze pe tatăl lui. Cămăruța arăta destul de rău, cu toate improvizațiile lui, dar ei trebuie să i se fi părut oribilă. Oare chiar crezuse că dacă pune un prosop vechi de bucătărie pe cufărul de lemn acesta va părea o masă? Se pare că da. Vivien se purtase exemplar, prefăcându-se că nu e nimic ieșit din comun să bei ceai negru din cești desperecheate, lângă o pasăre în colivie, la capătul patului unui bătrân, așa că totul a decurs foarte bine, în ciuda neajunsurilor.

Unul dintre acestea era insistența cu care tatăl lui o numea tot timpul „tânăra ta doamnă“ și apoi îl întrebase – cu vocea lui pițigăiată – când aveau de gând să se căsătorească. Jimmy l-a corectat de cel puțin trei ori, după care a ridicat din umeri scuzându-se față de Vivien și încercând să ia totul în glumă. Ce altceva ar fi putut face? Era greșeala unui om bătrân – el o întâlnește pe Dolly doar o singură dată, înainte de război, când mai erau încă în Coventry. Pe Vivien nu a deranjat-o, iar tatăl lui a fost fericit. Nespus de fericit. S-a înțeles de minune cu Vivien, descoperind în ea un tovarăș de vorbă de care dusesse dorul toată viața.

Jimmy îi privea cum râdeau împreună la vreo istorioară de-a tatei, cum încercau să-l învețe pe Finchie vreo figură nouă, sau ciorovăindu-se în glumă cum ar fi mai bine să pună o nadă într-un cârlig de pescuit și simțea că îi plesnește inima de recunoștință. Își dădea seama că de atâția ani nu-l mai văzuse pe taică-său fără cuta aceea adâncă dintre sprâncene apărută ori de câte ori se străduia să-și amintească cine e și unde se află.

În alte dăți, Jimmy s-a pomenit încercând să-și imagineze cum ar fi fost Doll în locul lui Vivien, închipuindu-și că ea ar fi fost cea care îi aducea tatei o ceașcă proaspătă de ceai, amestecând laptele condensat, după cum îi plăcea lui, spunându-i tot felul de povești care îl făceau pe bătrân să clatine din cap, surprins și încântat... dar parcă nu se potrivea. Așa că s-a muștrătat că i-a dat prin cap așa ceva. Comparațiile nu aveau rost și erau necinstite pentru ambele femei. Ar fi venit și Doll să-l viziteze dacă ar fi putut. Ea nu era o doamnă fără griji, lucra în program prelungit la fabrica de muniții și era mereu obosită după aceea, așa că era firesc să-și umple puținele seri libere întâlnindu-se cu prietenii ei.

Pe de altă parte, Vivien părea să se bucure într-adevăr de momentele pe care le petrecea în cămăruța lor. Jimmy făcuse odată greșeala să-i mulțumească, de parcă i-a fi făcut lui o mare favoare, dar ea l-a privit uimită, de parcă el și-ar fi pierdut mințile, și l-a întrebat: „Dar pentru ce?“ Stupoarea ei l-a făcut să se simtă prost și, cu o glumă, a schimbat subiectul, dar apoi s-a pomenit gândindu-se că înțelesese el greșit și că Vivien menținea această prietenie doar de dragul bătrânului. Părea o explicație plauzibilă.

Uneori tot se mai întreba de ce acceptase ea, în ziua aceea la spital, să plece cu el pe jos. Nu era nevoie să-și explice de ce o invitase: bucuria de a o vedea reîntoarsă după boală, strălucirea încăperii când a deschis ușa mansardei și a dat de ea acolo pe neașteptate. Când a plecat, s-a grăbit să o prindă din urmă, deschizând atât de repede ușa de la intrare încât ea încă mai era pe trepte, legându-și eșarfa. Nu se așteptase să accepte. Dar știa că numai la asta se gândise tot timpul repetițiilor. Voia să fie alături de ea, nu pentru că așa îi spusese Dolly, ci pentru că se simțea bine cu ea.

— Tu ai copii, Jimmy? l-a întrebat ea în timp ce mergeau unul lângă altul.

Se mișca ceva mai lent ca de obicei fiind încă slăbită după boala care o ținuse în casă. Observase o anume rezervă toată ziua – ea se amuzase cu copiii ca de obicei, dar avea ceva în priviri, ca un fel de precauție cu care nu era obișnuit. Lui Jimmy i-a fost milă de ea, deși nu-și dădea seama de ce.

— Nu, a răspuns el, clătinând din cap.

Și a simțit cum roșește, amintindu-și cum o tulburase când o întrebase și el același lucru.

De data aceasta însă, ea adusese vorba și a continuat.

— Dar ai vrea să ai cândva.

— Da.

— Doar unul... doi?

— Pentru început, apoi încă șase.

Ea a zâmbit.

— Eu am fost singur la părinți, a explicat el. Și a fost tare pustiu.

— Noi am fost patru și a fost foarte gălăgios.

Jimmy a râs și mai zâmbea încă atunci când și-a dat seama de ceva la care nu se gândise până atunci.

— Poveștile pe care le spui copiilor la spital, a început el, pe când dădeau colțul străzii, gândindu-se la fotografia pe care o făcuse pentru ea, cele cu casele de lemn pe stâlpi, pădurea fermecată, familia de dincolo de văl... sunt despre familia dumitale, nu-i așa?

Vivien a încuviințat din cap.

Jimmy nu-și dădea seama ce-l făcuse să-i povestească atunci despre tatăl lui – ceva din felul în care arăta atunci când vorbea despre propria ei familie, poveștile pe care le auzise pline de magie și dor și care făceau să dispară noțiunea timpului, nevoia subită pe care a simțit-o să lase pe cineva să pătrundă în sufletul lui. Oricum, i-a vorbit de tata și Vivien l-a tot iscodit, iar el și-a amintit de prima zi când o văzuse înconjurată de copii, de atenția cu care îi asculta. Când ea a spus că ar dori să-l cunoască pe bătrân, Jimmy a presupus că era doar o amabilitate pe care o spui când de fapt te gândești să prinzi trenul și te întrebi dacă vei ajunge la timp la gară.

— I-am adus ceva, i-a spus ea la următoarea repetiție, ceva ce cred că i-ar face plăcere.

Și săptămâna viitoare, când Jimmy a acceptat în cele din urmă să o ducă să-l cunoască pe tatăl lui, ea i-a oferit bătrânului o bucată de calamar.

— E pentru Finchie.

Îl găsisse pe plajă, i-a povestit ea, când împreună cu Henry făcuse o vizită editorului lui.

— E o fată grozavă, Jim băiete! a exclamat tata cu voce tare. Foarte frumoasă, ca o cadră. Și bună pe deasupra. Crezi că ai să aștepti să faci nunta când o să ajungem la mare?

— Nu știu, tată, a răspuns Jimmy, aruncându-i o privire lui Vivien, care se prefăcea că se uită cu mare interes la fotografiile lui de pe perete. Mai așteptăm și-o să vedem!

— Să n-așteptăm prea mult, Jimmy. Nici eu, nici maică-ta nu întinerim.

— Bine, tată, ai să fii primul care o să afle... promit!

Mai târziu, când o conducea pe Vivien la stația de metrou, i-a explicat despre starea de confuzie a tatei sperând că nu s-a simțit prea stânjenită.

— Nu trebuie să te scuzi pentru tatăl dumitale, Jimmy, a răspuns ea surprinsă.

— Nu, știu. Doar că nu am vrut să te simți stânjenită.

— Dimpotrivă, nu m-am simțit atât de bine de multă vreme.

Au mers mai departe în tăcere o vreme, apoi Vivien a spus:

— Și chiar aveți de gând să locuiți la malul mării?

— Țsta-i planul...

Jimmy s-a cutremurat tot gândindu-se la... *plan*. Rostise cuvântul fără să se gândească și se blestema în gând pentru asta. Era extrem de stânjenitor să-i descrie lui Vivien acel scenariu pentru viitor care se asocia în mintea lui cu complotul lui Dolly.

— Ai de gând să te căsătorești?

El a dat din cap.

— E minunat, Jimmy! Mă bucur pentru dumneata. E o fată bună? Sigur că este... ce întrebare pun și eu!

Jimmy a zâmbit ușor, sperând că s-a încheiat discuția, dar Vivien a continuat:

— Ei?

— Ce anume?

— Povestește-mi despre ea, a spus Vivien râzând.

— Ce vrei să știi?

— Nu știu... lucrurile obișnuite, cred... Cum v-ați cunoscut?

Gândul lui Jimmy a zburat către cafeneaua din Coventry.

— Eu căram un sac cu făină.

— Și ea nu a putut rezista, l-a tachinat Vivien blând. E clar că are o slăbiciune pentru făină. Și ce altceva îi mai place? Cum arată?

— Jucăușă, a spus Jimmy simțind cum i se pune un nod în gât. Plină de viață, de vise.

Nu-i făcea deloc plăcere această discuție, dar s-a pomenit că-i fuge gândul la Doll: fetița care fusese, femeia care devenise acum.

— Și-a pierdut familia într-un bombardament.

— Vai, Jimmy! a exclamat ea, schimbându-se la față. Biata fată, trebuie să fie nenorocită.

Mila ei era sinceră și profundă, iar Jimmy nu mai putea suporta. Îi era rușine de înșelăciune, de rolul pe care îl jucase deja; i se rupea inima de duplicitatea în care se antrenase, toate acestea l-au făcut să fie cinstit. Poate că, în subconștient, chiar spera ca adevărul să dejoace într-un fel planul lui Dolly.

— De fapt, cred că o și cunoști.

— Ce spui? a exclamat ea, aruncându-i o privire alarmată. Cum adică?

— O cheamă Dolly, a urmat el, ținându-și răsuflarea, amintindu-și întâmplările rele petrecute între ele. Dolly Smitham.

— Nu, a răspuns Vivien ușurată. Nu cred că cunosc pe nimeni cu numele ăsta.

Jimmy era derutat, știa că erau prietene... adică fuseseră cândva. Așa îi spusese Dolly.

— Ați lucrat împreună la Serviciul Feminin Voluntar. A locuit peste drum de dumneata, în Campden Grove. A fost dama de companie a lui lady Gwendolyn.

Vivien s-a schimbat la față, dându-și seama despre cine e vorba.

— Aaa! Vai, Jimmy, a urmat ea, oprindu-se și apucându-l de braț, cu ochii măriți de spaimă. Și ea știe că lucrăm împreună la spital?

— Nu, a răspuns Jimmy, urându-se pentru această minciună.

S-a văzut pe chipul ei cât de ușurată e, chiar a schițat un zâmbet, stins iute de o altă spaimă. A oftat ușor cu părere de rău, apăsându-și degetele pe buze.

— Doamne, Jimmy, cât de mult trebuie să mă urască! a urmat ea, scrutându-i ochii. S-a întâmplat ceva îngrozitor... nu știu dacă ți-a povestit: mi-a făcut un mare serviciu cândva, înapoindu-mi un medalion pe care îl pierdusem, dar mi-e teamă că am fost destul de mojiică cu ea. Avusesem o zi

proastă, se întâmplase ceva neașteptat, nu mă simțeam bine și m-am purtat urât. M-am dus după aceea să o caut, să-mi cer iertare și să îi explic. Am bătut la ușă, la numărul 7, dar nu a răspuns nimeni. Apoi bătrâna a murit și s-au mutat cu toții. S-a petrecut totul atât de iute!

În timp ce vorbea a apucat cu mâna medalionul și îl răsucea, proptindu-l la baza gâtului.

— Vrei să-i spui asta, Jimmy? Te rog să-i spui că nu am vrut să mă port cu ea atât de urât.

Jimmy i-a promis că va vorbi cu Dolly. Explicația lui Vivien i-a produs o mulțumire nejustificată. Confirma povestea lui Dolly, dar dovedea în același timp că toată chestiunea, răceala aparentă a lui Vivien, fusese o mare neînțelegeră.

Au mers mai departe în tăcere, fiecare cu gândurile sale, până când Vivien a spus:

— De ce mai aștepti și nu te căsătorești, Jimmy? Vă iubiți, nu-i așa?

Bucuria lui s-a curmat. Ar fi dorit din suflet să renunțe la acest subiect.

— Da.

— Și-atunci de ce n-o faceți acum?

Cuvintele cu care a îmbrăcat minciuna păreau banale.

— Vrem să iasă perfect.

Ea a încuviințat din cap gândindu-se și-apoi a spus:

— Dar ce poate fi mai perfect decât să te căsătorești cu ființa iubită?

S-a repezit să se justifice, poate amețit de rușine, poate din pricina amintirilor ascunse cu tatăl lui așteptând-o în van pe mama să se întoarcă.

— Ce poate fi mai perfect decât dragostea? a repetat el întrebarea și-a râs amar. Să știi că poți să câștigi suficient ca să-i poți face fericiți pe cei pe care-i iubești, pentru început. Să poți avea un acoperiș deasupra capului, să poți pune hrană pe masă, să plătești încălzirea. Pentru cei de teapa noastră, care nu avem de nici unele, astea nu sunt nimicuri. Recunosc că nu sunt la fel de romantice ca ideea dumitale, dar asta-i viața, nu-i așa?

Vivien a pălit, își dădea seama că o jignise, dar Jimmy se aprinsese, și, deși era supărat pe sine, nu pe ea, nu și-a cerut scuze.

— Ai dreptate, i-a spus ea într-un târziu. Îmi pare rău, Jimmy. Am vorbit fără rost, n-a fost frumos din partea mea. Și oricum nu-i treaba mea. Doar că ai descris un tablou atât de viu – casa de la țară, marea –, e atât de minunat. M-am antrenat și eu în planurile voastre.

Jimmy nu i-a răspuns. Cât vorbise, se uitase la ea, dar acum își întorsese capul. Ceva din înfățișarea ei îl îmboldise să-și închipuie cum ar arăta ei doi, el și ea, fugind la mare, și-i venea să o oprească acolo în stradă, să-i ia fața în mâini și s-o sărute îndelung și puternic. Doamne, ce se întâmpla cu el?

Jimmy și-a aprins o țigară și a mers mai departe fumând.

— Dar dumneata? a mormăit el, încercând să îndrepte situația. Ce aștepti de la viitor? La ce visezi?

— O! a exclamat ea, fluturând mâna. Nu pierd timpul să mă gândesc la viitor.

Au ajuns la stația de metrou și și-au luat rămas-bun cu multă stângăcie. Jimmy se simțe foarte stânjenit, ca să nu spunem chiar vinovat, mai ales că trebuia să se grăbească să se întâlnească cu Dolly la Lyons, așa cum se înțeleuseră. Totuși...

— Lasă-mă să merg cu dumneata până în Kensington! a strigat după ea, să mă asigur că ajungi acasă cu bine.

Ea și-a întors capul să-l privească.

— Vrei să prinzi bomba cu numele meu pe ea?

— O să mă străduiesc.

– Nu, nu, mulțumesc. Prefer să mă duc singură.

Avea ceva din vechea Vivien, ca atunci când pornise grăbită înaintea lui, fără să-i zâmbească măcar.

*

Dolly fuma și se uita pe geamul restaurantului așteptându-l pe Jimmy să apară. Din când în când își lua ochii de la fereastră și-și mângâia mâneca hainei albe de blană. De fapt era prea cald să mai poarte haina, dar nu-i plăcea să și-o scoată. O făcea să se simtă importantă – chiar puternică – și avea nevoie de asta mai mult ca oricând. În ultima vreme avusese senzația înfiorătoare că scapă frâiele. Teama îi producea greață. Cea mai neplăcută era nesiguranța care i se strecura noaptea în suflet.

Atunci când îl concepuse, planul părea desăvârșit – un mod foarte simplu de a-i da o lecție lui Vivien Jenkins și de a îndrepta lucrurile pentru Jimmy și ea. Dar, cu cât trecea timpul și Jimmy nu reușea să stabilească o întâlnire ca să poată face fotografia, Dolly observa că între ei se produce o înstrăinare, că îi venea greu să se mai uite în ochii ei, și începea să-și dea seama că făcuse o mare greșală, că n-ar fi trebuit să-i ceară lui Jimmy să facă asta. În momentele cele mai rele, Dolly începuse chiar să se teamă că s-ar putea ca el să nu o mai iubească la fel de mult, că ar putea gândi că nu mai este atât de minunată. Și gândul acesta o înspăimânta de moarte.

Cu câteva seri în urmă se certaseră foarte tare. Totul începuse de la fleacuri, de la ceva ce spusese ea despre prietena ei, Caitlin, despre cum se purtase când au fost la dans împreună cu Kitty și cu celelalte fete. Erau lucruri pe care i le spusese de sute de ori până atunci, dar de data aceea totul a degenerat într-o ceartă zdravănă. A fost șocată de asprimea cu care i-a vorbit, de ceea ce i-a spus – că ar trebui să-și aleagă mai bine prietenii, dacă cei vechi o dezamăgeau atât de tare, că ar putea să se gândească mai degrabă să vină pe la el, să-l vadă pe tatăl lui, în loc să se distreze cu lume care nu-i place – și i s-a părut atât de nelalocul lui, atât de dur, că a început să plângă în plină stradă. De obicei, când plângea, Jimmy își dădea seama cât era de supărată și încerca să o împace, dar nu de data aceea.

— Isuse Cristoase! a strigat el, îndepărtându-se cu pumnii strânși.

Dolly și-a înghițit lacrimile și a rămas în întuneric, așteptând și ascultând, dar o vreme nu a auzit nimic. Atunci a crezut că rămăsese singură de-adevăratelea, că mersese prea departe și că el plecase de tot de data aceea.

Dar nu plecase, se întorsese, numai că, în loc să-și ceară iertare cum se aștepta ea, i-a spus cu o voce pe care nu i-a recunoscut-o.

— Ar fi trebuit să te măriți cu mine, Doll. Trebuia să te fi măritat cu mine când te-am cerut de nevastă!

Dolly a simțit că i se ridică un geamăt dureros în gât când l-a auzit și s-a pomenit strigând și ea:

— Nu, Jimmy, trebuia să mă fi cerut mai repede!

Apoi s-au împăcat pe treptele casei doamnei White. S-au sărutat și și-au spus noapte bună, cu grijă, politicoși, căzând de acord că s-au lăsat cuprinși de emoții și asta a fost tot. Dar Dolly simțea că era mai mult de atât. După aceea a stat trează ore întregi, gândindu-se la săptămânile din urmă, amintindu-și toate întâlnirile lor, ce spusese, cum se purtase, și și-a dat seama: de vină era planul ei, ceea ce-i ceruse să facă. În loc să aranjeze lucrurile, așa cum sperase, planul ei cel inteligent risca să strice totul...

Acum, în restaurant, Dolly și-a stins țigara și a scos scrisoarea din poșetă. A smuls-o din plic și a mai citit-o încă o dată. O ofertă de slujbă într-o pensiune numită Marea Albastră. Jimmy găsisese un anunț într-un ziar și i-l decupase.

— Sună minunat, Doll, îi spusese el, e un loc grozav pe malul mării – cu pescăruși, aer sărat, înghețată... și aș putea și eu să... ei, o să găsec eu ceva de lucru.

Dolly nu se vedea dereticând după turiști palizi și plini de nisip, dar Jimmy nu a lăsat-o până nu a scris scrisoarea și chiar i-a plăcut să-l vadă atât de hotărât. La urma urmei, de ce nu? L-ar fi împăcat pe Jimmy. Iar dacă i s-ar fi oferit totuși slujba, putea să refuze fără știrea lui. La vremea aceea Dolly se gândea că nu va avea nevoie de slujbă.

Ușa restaurantului s-a deschis și a intrat Jimmy. Se vedea că alergase – nerăbdător să o vadă, spera ea. Dolly i-a făcut semn cu mâna în timp ce el se îndrepta spre masă. Părul negru îi cădea pe frunte făcându-l să arate foarte chipeș și ciufulit într-un fel periculos de atrăgător.

— Hei, Doll, a spus el sărutând-o pe obraz. Nu e cam cald pentru blană?

— Mie mi-e bine, a zâmbit ea, clătinând din cap.

S-a mutat pe locul opus din separeu, dar el s-a așezat în fața ei ridicând mâna să cheme chelnerița.

Dolly a așteptat până au comandat ceaiul, dar după aceea nu a mai putut răbda. A tras aer în piept și a spus:

— Mi-a venit o idee.

Chipul lui a împietrit, iar ea a simțit o împunsătură de reproș, dându-și seama cât de sensibil a devenit. A întins încet mâna să-i mângâie brațul.

— Stai, Jimmy, nu e ce crezi, a dat ea înapoi, mușcându-și buza. De fapt, a urmat coborând vocea, m-am mai gândit la chestia cealaltă, la planul nostru.

Jimmy și-a ridicat bărbia în semn de apărare, iar ea a continuat iute:

— Doar că m-am gândit că ar trebui să renunți – să nu mai faci nimic cu întâlnirea și cu fotografia.

— Vorbești serios?

Ea a încuviințat din cap și, privind-i reacția feței, și-a dat seama că luase hotărârea cea bună.

— N-ar fi trebuit să-ți cer așa ceva niciodată, a urmat ea pe nerăsuflăte, nu am judecat limpede. Toată tevatura cu lady Gwendolyn, cu familia mea... m-a făcut să-mi ies un pic din minți, așa cred, Jimmy.

S-a ridicat și s-a așezat lângă ea, luându-i fața în mâini. Ochii lui negri îi scrutau pe ai ei.

— Sigur că da, biata mea fetiță!

— N-ar fi trebuit să-ți cer asta niciodată, i-a spus ea, în timp ce el o săruta. Nu e corect... îmi pare r...

— Șșșt, a liniștit-o el, ușurat. Haide, nu te mai gândi la asta, a trecut. Trebuie să uităm toate astea și să ne îndreptăm spre viitor.

— Tare mi-ar plăcea.

El s-a dat înapoi să o privească, apoi a clătinat din cap râzând, cu un amestec de surprindere și bucurie. Era un sunet atât de plăcut, încât Dolly s-a înfiorat.

— Haide să începem cu ideea ta. Voiai să mi spui ceva când am intrat?

— A, da, a răspuns Dolly emoționată. Piesa asta pe care o montezi... ar trebui să mă duc la lucru dar cred că am să chiulesc și să vin și eu cu tine la spectacol.

— Da!?

— Sigur că da, tare mi-ar plăcea să o cunosc și eu pe Nella și pe ceilalți și când o să mai am ocazia să-l văd pe iubitul meu jucând-o pe Tinkerbell?

*

Primul și ultimul spectacol cu *Peter Pan* jucat de micii actori de la spitalul doctorului Tomalin a avut

un succes extraordinar. Copiii au zburat, s-au luptat și au făcut minuni din podul prăfuit și câteva cearșafuri vechi. Cei prea bolnavi ca să participe și ei strigau și aplaudau din locurile unde fuseseră așezați ca să asiste. Iar Tinkerbelle, cu mâinile atât de sigure ale lui Jimmy, s-a descurcat de minune. Copiii i-au făcut o surpriză lui Jimmy după spectacol când au scos tabloul cu *Jolly Roger*⁴⁵, înlocuindu-l cu altul pe care scria *Steaua privighetorii*. Apoi au interpretat propria lor versiune a poveștii pe care le-o spusese el. Repetaseră asta în taină preț de mai multe săptămâni. După ce actorii au ieșit pentru ultima oară la rampă, doctorul Tomalin a ținut un discurs și le-a făcut semn lui Vivien și lui Jimmy să vină să facă și ei o reverență. Jimmy zărit-o pe Doll în public făcându-i cu mâna și i-a zâmbit făcându-i cu ochiul.

⁴⁵. Jolly Roger – în povestea lui Peter Pan, numele vaporului de pirați condus de căpitanul Hook.

Avusese emoții să o aducă acolo, deși acum nu își mai dădea seama de ce. Când ea i-a propus să vină, i s-a părut că e năpădit de vinovăția apropierei prea mari de Vivien, temându-se că lucrurile ar putea lua o întorsătură urâtă. În clipa când și-a dat seama că nu o va putea convinge să nu vină, Jimmy s-a străduit să îndrepte lucrurile. Nu-i mărturisise despre prietenia lui cu Vivien, dar în schimb s-a concentrat să-i explice cum i-a cerut socoteala pentru că se purtase atât de urât cu Dolly când i-a înapoiat medalionul.

— I-ai povestit despre mine?

— Sigur că da, a spus Jimmy, întinzând mâna să o prindă de braț, pe când ieșeau din restaurant și o porneau prin întunericul produs de camuflaj. Nu ești tu iubita mea, cum aș fi putut să nu-i vorbesc despre tine?

— Și ce a spus? A recunoscut? Ți-a povestit cum s-a purtat?

— Da, mi-a spus.

Jimmy s-a oprit în timp ce Dolly își aprindea o țigară.

— Se simțea îngrozitor pentru toată povestea asta. Mi-a spus că avusese un șoc în ziua aia, dar că asta nu-i scuza purtarea.

La lumina lunii i-a văzut buza de jos tremurând.

— A fost îngrozitor, Jimmy, a șoptit ea. Ceea ce mi-a zis... cum m-au făcut să mă simt!

El i-a dat părul după ureche.

— A vrut să-și ceară iertare, se pare că a încercat... dar când a sunat la ușa casei lui lady Gwendolyn nu i-a răspuns nimeni.

— La *mine* a venit?

Jimmy a dat din cap și a văzut cum i se îndulcesc trăsăturile. Toată mânia dispăruse dintr-odată. Schimbarea era uimitoare și totuși nu ar fi trebuit să fie surprins. Emoțiile lui Dolly erau ca niște zmeie cu sfori lungi, nici nu apuca unul să cadă, că se și ridica altul și mai colorat.

După aceea au mers la dans și, pentru prima dată după săptămâni întregi, fără amenințarea planului aceluia blestemat, Jimmy și Dolly s-au simțit bine împreună, ca altă dată. Au râs și au glumit și când s-au sărutat dorindu-și noapte bună și Jimmy s-a strecurat afară pe gemulețul doamnei White, începuse să creadă că nu era o idee foarte rea să o ia pe Doll cu el să vadă piesa.

*

Și avusese dreptate. După un început destul de nereușit, ziua se desfășurase mai bine decât ar fi sperat. Vivien aranja pânza corabiei când și-au făcut ei apariția. I-a sesizat chipul surprins când s-a

Întors și l-a văzut împreună cu Doll, felul în care zâmbetul i-a pierit de pe buze și-a simțit o remușcare dureroasă. Ea a coborât cu grijă în timp ce Jimmy agăța în cui haina albă a lui Doll și, când cele două s-au salutat, Jimmy și-a ținut răsuflarea. Dar totul a mers bine. A fost mândru și mulțumit de felul în care s-a comportat Dolly. Se străduise foarte mult să uite trecutul și să se poarte prietenos cu Vivien. Și-a dat seama că și Vivien a fost ușurată, deși a rămas mai tăcută ca de obicei și poate ceva mai rece. Când a întrebat-o dacă vine și Henry să vadă piesa, l-a privit de parcă ar fi insultat-o, după care i-a reamintit că soțul ei avea o slujbă foarte importantă.

Slavă Domnului, Dolly avea un dar de a înveseli atmosfera.

— Haide, Jimmy, a spus ea, luând-o pe Vivien la braț, pe când copiii începeau să vină, ce-ar fi să ne faci o fotografie? Să ne amintim de ziua aceasta!

Vivien a dat să se împotrivescă, spunând că nu-i place să se fotografieze, dar Doll a insistat atât de mult, încât Jimmy nu a vrut să o dezamăgească.

— Promit că n-o să doară! a spus el zâmbind și în cele din urmă Vivien a încuviințat înclinând ușor din cap.

Când au încetat aplauzele, doctorul Tomalin le-a spus copiilor că Jimmy avea ceva pentru ei. Anunțul a fost întâmpinat cu un val de strigăte de bucurie. Jimmy le-a făcut semn cu mâna și a început să le dea câte o fotografie. O făcuse în lipsa lui Vivien, când fusese bolnavă, și îi arăta pe toți îmbrăcați în costume, în decorul cu vapor.

Jimmy făcuse una și pentru Vivien. A zărit-o într-un colț al podului, strângând într-un coș costumele aruncate. Doctorul Tomalin și Myra vorbeau cu Dolly, așa că s-a îndreptat spre ea.

— Așa deci... a spus el, apropiindu-se.

— Da.

— Mă aștept la cronici superlative mâine în ziare.

— Fără îndoială, a râs ea.

— Asta e pentru dumneata, a urmat el, întinzându-i o fotografie.

A luat-o, uitându-se la chipurile copiilor și zâmbind. Când s-a aplecat să pună coșul jos, decolteul bluzei s-a deschis mai tare, lăsând să se vadă o vânătaie de la umăr până în capul pieptului.

— Nu-i mare lucru, a spus ea, observându-i privirea și strângându-și gulerul mai bine. Am căzut pe întuneric când alergam spre adăpost. M-am împiedicat de o cutie de scrisori – ca să vezi ce bine funcționează vopseaua despre care se zice că se vede pe întuneric.

— Ești sigură? Arată destul de rău.

— Mă învinețesc foarte ușor.

Ochii li s-au întâlnit și, pentru o fracțiune de secundă, lui Jimmy i s-a părut că a văzut ceva în privirea ei, dar ea a zâmbit și i-a spus:

— Ca să nu mai pomenim că merg prea repede și mă lovesc mereu de tot felul de lucruri... și de oameni, uneori.

A zâmbit și Jimmy, amintindu-și ziua când s-au întâlnit, dar cum unul dintre copii venise și o trăgea pe Vivien de mână, gândul i-a zburat la boala ei care tot revenea, la imposibilitatea ei de a avea copii și la ce știa despre cei care se învinețeau prea repede și a simțit un nod de teamă în stomac.

28

Vivien stătea așezată pe marginea patului și a luat fotografia pe care i-o dăduse Jimmy, cea făcută în timpul bombardamentului, cu fumul și cioburile sclipitoare și familia pe fundal. A zâmbit privind-o și apoi s-a întins, închizând ochii și autosugestionându-și mintea să treacă dincolo, în lumea umbrelor ei.

Vălul, luminițele sclipitoare din adâncul tunelului de sub apă, și, dincolo de toate acestea, familia ei așteptând-o acasă.

Rămăsese acolo nemișcată, încercând să-i vadă, apoi străduindu-se și mai tare. Fără nici un rezultat. A deschis ochii. În ultima vreme, de câte ori închidea ochii, îl vedea doar pe Jimmy Metcalfe. Părul lui negru căzut pe frunte, mișcarea buzelor, când avea ceva nostim de spus, încruntătura sprâncenelor când vorbea despre tatăl lui...

S-a sculat iute și s-a dus la fereastră, lăsând fotografia pe cuvertură. Trecuse o săptămână de la spectacol și începea să fie neliniștită. Îi lipseau repetițiile cu copiii și Jimmy și nu mai putea suporta zilele nesfârșite împărțite între cantină și casa aceasta mare și liniștită. Căci era îngrozitor de liniște. Ar fi trebuit să fie plină de copii care să alerge pe scări, să se dea pe balustrade, să tropăie prin pod. Plecase până și Sarah, servitoarea – Henry insistase să o dea afară după tot ce se întâmplase –, dar lui Vivien nu i-ar fi păsat dacă ar fi rămas. Nu-și dăduse seama cât de mult se obișnuise cu bufnetul pe care îl făcea aspiratorul când atingea plintele, cu scârțâitul podelelor vechi, cu senzația plăcută că era și altcineva acolo, care respira, se mișca, privea în același spațiu cu ea.

Jos, în stradă, trecea un om poticnindu-se pe o bicicletă veche, cu coșul de pe ghidon plin cu unelte de grădinarit murdare. Vivien a lăsat să cadă perdeaua subțire de zi pe geamul cu bandă adezivă pentru camuflaj. S-a așezat pe marginea fotoliului din apropiere încercând să-și rânduiască gândurile; în mintea ei îi tot scria lui Katy de câteva zile. Simțea că se strecurase o răceală între ele de la ultima vizită la Londra a prietenei ei și dorea să îndrepte lucrurile. Nu ca să îi facă un favor – căci Vivien nu putea să-și ceară iertare dacă știa că are dreptate –, ci mai degrabă să-i explice.

Voia să o facă să înțeleagă, așa cum nu reușise când s-au întâlnit, ca prietenia ei cu Jimmy era bună și adevărată, și, mai presus de orice, era nevinovată. Că nu avea nici cea mai mică intenție să-și periclitizeze căsnicia sau sănătatea sau oricare alte închipuiri înspăimântătoare asupra cărora o avertizase Katy. Voia să-i explice despre bătrânul domn Metcalfe și despre felul în care reușea să îl facă să râdă, despre degajarea pe care o simțea când vorbea cu Jimmy despre fotografiile lui, despre cum vedea el numai partea bună a oamenilor și convingerea pe care i-o lăsa că nu va putea fi moșic niciodată. Voia să o convingă pe Katy că sentimentele ei față de Jimmy erau doar prietenești.

Chiar dacă asta nu era pe de-a întregul adevărat.

Vivien știa că s-a îndrăgostit de Jimmy Metcalfe. Își dăduse seama într-o dimineață când lua micul dejun și Henry îi povestea ceva despre ce făcea el la minister, iar ea dădea din cap, dar se gândea de fapt la o întâmplare de la spital – ceva nostim ce făcuse Jimmy când încerca să înveselească un pacient nou-venit – și-apoi a izbucnit în râs, fără să-și dea seama. Probabil că fusese și ceva amuzant în povestirea lui Henry, slavă Domnului, că i-a zâmbit și s-a ridicat să o sărute, spunându-i:

— Știam că și tu ai să spui la fel, iubito!

Vivien era conștientă că doar ea nutrea acest sentiment și că nu i-l va împărtăși lui niciodată. Și, chiar dacă s-ar fi întâmplat să simtă și el la fel, relația lor nu ar fi avut nici un viitor. Ea nu putea să-i ofere nimic. Soarta ei era pecetluită. Starea ei nu o mai înspăimânta și nici nu o îngrijora, cel puțin acum, de multă vreme se împăcase cu viața care-i mai rămăsese și cu siguranță nu avea nevoie de confesiuni ilicite amănunțite sau de expresii trupești de dragoste ca să se simtă împlinită.

Dimpotrivă. Vivien învățase demult, copil fiind, într-o gară aglomerată, îndreptându-se spre un vapor ce avea să o ducă într-o țară îndepărtată, că nu-și putea controla decât viața pe care o trăia în mintea ei. Când se afla în casa din Campden Grove, auzindu-l pe Henry fluierând în baie, potrivit și admirându-și profilul, îi era de ajuns să știe că viața ei interioară îi aparținea pe de-a întregul.

Cu toate acestea, când l-a văzut pe Jimmy cu Dolly Smitham la spectacol, a fost șocată. Vorbiseră o dată sau de două ori de logodnica lui, dar, ori de câte ori mai venise vorba despre ea, Jimmy se închidea în sine, așa că nu l-a mai întrebat nimic. Se obișnuise să creadă că el nu avea altă viață decât cea de la spital și altă familie în afara tatălui său. Totuși, privindu-l alături de Dolly – gingășia cu care o ținea de mână, felul cum nu-și mai dezlipea ochii de la ea – a fost nevoită să accepte adevărul. Poate că Vivien era îndrăgostită de Jimmy, dar el o iubea pe Dolly. Mai mult de atât, își dădea seama și de ce: Dolly era frumoasă și nostimă, plină de un fel de avânt și cutezanță care îi atrăgeau pe toți din jur. Jimmy spusese odată că era strălucitoare și acum Vivien vedea ce înțelesese prin asta. Sigur că o iubea, nu era de mirare că dorea atât de mult să fie catargul pânzei ei splendide ce flutura în vânt – căci era genul de persoană menită să inspire devotamentul unui bărbat ca Jimmy.

Și asta era exact ceea ce avea de gând să-i spună lui Katy: că Jimmy era logodit, și iubita lui era o femeie fermecătoare și că nu exista nici un motiv ca el și Vivien să nu...

Telefonul a sunat pe măsuța de lângă ea și Vivien s-a uitat la el, surprinsă. În timpul zilei nu prea suna nimeni la telefonul casei din Campden Grove numărul 25. Colegii lui Henry îl căutau la birou, iar ea nu avea prea mulți prieteni, sau nu dintr-aceia care să dea telefoane. A ridicat receptorul nesigură.

Vocea de la capătul firului era bărbătească și necunoscută. Nu a înțeles numele domnului respectiv, căci l-a pronunțat prea repede.

— Alo, a repetat ea. Cine ați spus că sunteți?

— Doctorul Lionel Rufus.

Vivien nu-și amintea să cunoască pe nimeni cu numele acesta și se întreba dacă nu o fi cumva vreun coleg de-al doctorului Tomalin.

— Cu ce vă pot fi de folos, doctore Rufus?

Uneori era surprinsă să descopere că vocea ei suna ca a mamei ei, aici în cealaltă viață... Vocea mamei când le citea povești și devenea sacadată, perfectă și îndepărtată, atât de diferită de vocea ei normală.

— Doamna Vivien Jenkins?

— Da.

— Doamnă Jenkins, mă întreb dacă aș putea să vă vorbesc despre o chestiune delicată. Despre o tânără pe care cred că ați întâlnit-o o dată sau de două ori. A locuit o vreme peste drum de dumneavoastră, când a fost doamna de companie a lui lady Gwendolyn.

— Vă referiți la Dolly Smitham?

— Da. Vedeți, ceea ce trebuie să vă spun nu e ceva ce aș discuta în mod normal – există o confidențialitate pe care trebuie să o respectăm – totuși, în cazul acesta, cred că este în interesul dumneavoastră. Ar fi bine să vă așezați, doamnă Jenkins.

Vivien stătea deja jos, așa că a încuviințat cu un sunet slab și a ascultat cu atenție în timp ce doctorul pe care nu-l cunoscuse niciodată îi spunea o poveste greu de crezut.

A ascultat fără să spună prea multe și, când doctorul Rufus a închis telefonul, în cele din urmă, Vivien a rămas mult timp cu receptorul în mână. Și-a repetat cuvintele lui în minte de câteva ori, străduindu-se să pună cap la cap fiecare idee ca să capete înțeles. Îi vorbise despre Dolly („O fată bună, care se lasă câteodată pradă imaginației ei grandioase!“) și despre iubitul ei („Jimmy cred că-l cheamă – nu l-am cunoscut niciodată“) și-i spusese despre dorința lor de a fi împreună, despre lipsa evidentă a banilor ca să poată să-și înceapă traiul. Apoi i-a detaliat planul pe care îl concepuseră, și rolul pe care i l-au atribuit ei. Când Vivien și-a exprimat mirarea că au ales-o tocmai pe ea, el i-a explicat că Dolly

fusese disperată când s-a pomenit „renegată“ de cineva pe care o admira atât de mult.

Vivien a rămas, pentru început, stupefiată de această convorbire – slavă Domnului, căci altminteri ar fi fost zdrobită de ceea ce aflase, de minciuna în care se transformase tot ce crezuse că e bun și adevărat. Și-a spus că omul acela se înșela, că era o glumă proastă, sau o greșeală – dar apoi și-a amintit amărăciunea de pe chipul lui Jimmy când îl întrebase de ce nu se căsătorește și nu pleacă imediat; felul în care a dojenit-o amintindu-i că idealurile romantice erau apanajul celor care și le puteau permite și atunci a înțeles.

A rămas nemișcată în timp ce speranțele i se risipeau. Vivien se pricepea de minune să-și ascundă emoțiile – avea destulă experiență –, dar acum era altceva. O durea o parte a sufletului pe care o ferecase de mult. Și atunci și-a dat seama că nu tânjea doar după Jimmy, ci după ce reprezenta el. O viață diferită, o libertate și un viitor pe care încetase de mult să și le mai închipuie, un viitor care se așternea dinaintea lor fără opreliști. Și, foarte ciudat, cu trecutul – nu acel trecut al coșmarurilor ei, ci mai degrabă cu șansa de a se împăca cu cele întâmplare înainte...

Doar când a auzit pendula din hol bătând și-a amintit unde se află. Se făcuse rece în cameră și obraji îi erau uzi de lacrimile pe care nu își dăduse seama că le vărsase. O pală de aer s-a iscat de undeva și fotografia lui Jimmy a zburat de pe pat pe jos. Vivien a privit-o întrebându-se plictisită dacă și acel dar special făcea parte din plan, o șmecherie cu care să i se câștige încrederea ca să se poată pune în aplicare restul complotului: fotografia și scrisoarea... Vivien și-a îndreptat spatele. Simțea un vârtej în stomac. Brusc și-a dat seama că era vorba de mult mai mult decât propria ei dezamăgire dureroasă. Se punea în mișcare un mecanism îngrozitor și ea era singura care îl putea opri. A pus receptorul telefonului în furcă și s-a uitat la ceas. Era ora două. Ceea ce însemna că mai avea trei ore până când trebuia să fie acasă ca să se pregătească pentru cina la care trebuia să meargă cu Henry.

Nu mai era timp să-și plângă dezamăgirile; s-a dus la masa de scris și a făcut ce avea de făcut. În drum spre ușă s-a împiedicat, singurul semn al chinului ei interior al spaimei din ce în ce mai puternice. Apoi s-a întors iute să ia cartea. A scris în grabă ceva pe prima pagină, și-a închis stiloul și, fără să mai zăbovească nici o clipă, a luat-o iute în jos pe scări și a ieșit afară.

*

Doamna Hamblin, femeia care venea să stea cu domnul Metcalfe când Jimmy era la lucru, i-a deschis ușa. A zâmbit văzând-o pe Vivien și i-a spus:

— A, ce bine că ești dumneata! Ies și eu un pic până la băcănie, dacă nu te superi, stai nițel cu el, dacă tot ai venit!

Și-a pus plasa de ață pe braț, lovindu-și ușor nasul și s-a îndreptat grăbită spre ușă.

— Am auzit că sunt banane pe sub mână pentru cei care știu să ceară frumos!

Vivien îl îndrăgise foarte mult pe tatăl lui Jimmy. Se gândea uneori că tatăl ei ar fi putut fi la fel ca el dacă ar fi avut norocul să ajungă la vârsta asta. Domnul Metcalfe crescuse într-o gospodărie la țară, cu o grămadă de copii și multe dintre poveștile pe care le spunea îi stârneau amintiri vii. Cu siguranță că îi insuflase lui Jimmy ideile despre viața pe care dorea să o ducă.

Astăzi nu era însă în toane bune.

— Nunta! a exclamat el, apucându-i speriat mâna. Nu cumva am pierdut-o!

— Dumneavoastră cu siguranță nu ați pierdut-o, a spus ea blând. Nuntă fără dumneavoastră? Cum puteți crede așa ceva – nici pomeneală!

Pe Vivien o durea sufletul pentru el. Să fii bătrân, confuz și înapăimântat, cât ar fi vrut să poate face mai mult ca să-i ușureze viața!

— Ce-ați zice de o ceașcă de ceai?

— Da, da, te implor, a răspuns el plin de recunoștință, de parcă i-a fi împlinit cea mai arzătoare dorință a vieții lui. Ar fi minunat!

Când Vivien amesteca în ceașcă o picătură de lapte condensat, așa cum îi plăcea lui, a auzit cheia răsucindu-se în broască. Pe ușă a apărut Jimmy și, dacă a fost surprins să o găsească acolo, nu a lăsat să se vadă. I-a zâmbit cu căldură și Vivien i-a răspuns la fel, simțind un cerc de metal care-i strângea pieptul.

A mai rămas o vreme, vorbind cu amândoi, trăgând de timp cât a îndrăznit de mult. În cele din urmă a fost nevoită să plece. O aștepta Henry.

Jimmy a condus-o la stația de metrou, ca de obicei, dar, când au ajuns acolo, ea nu a intrat imediat, așa cum făcea întotdeauna.

— Ți-am adus ceva, a spus, căutând în poșetă.

A scos cartea cu Peter Pan și i-a întins-o.

— Vrei dumneata să-mi dai asta?

Ea a încuviințat din cap. El era emoționat, dar și uluit.

— Ți-am scris ceva pe prima pagină

El a deschis cartea și a citit cu voce tare:

— Un prieten adevărat e o lumină în întuneric.

A zâmbit uitându-se la carte, apoi i-a zâmbit și ei privind-o prin părul căzut pe frunte.

— Vivien Jenkins, acesta e cel mai frumos dar pe care l-am primit vreodată.

— Bine.

O durea sufletul.

— Acum suntem chit.

A șovăit, știind că ceea ce urma să facă va schimba totul. Apoi și-a amintit că fusese deja schimbat de telefonul doctorului Rufus. Vocea lui calmă îi răsuna încă în urechi, cu toate lucrurile pe care i le spusese.

— Și mai am ceva pentru dumneata.

— Dar să știi că nu e ziua mea de naștere.

I-a întins bucata de hârtie.

Jimmy a luat-o, a citit ce era scris pe ea și și-a ridicat ochii uluit.

— Ce e asta?

— Cred că e clar ce e acolo.

— Adică, vreau să spun... pentru ce? a întrebat coborându-și vocea și aruncând o privire peste umăr.

— Drept plată pentru tot ce ai făcut la spital.

El i-a întins cecul înapoi de parcă ar fi fost otrăvit.

— Dar eu n-am cerut nici o plată. Am vrut doar să ajut. Nu am nevoie de banii dumitale.

Pentru o clipă, îndoiala i s-a furișat cu speranță în piept, dar ajunsese să-l cunoască destul de bine și a văzut cum își ferește privirile. Vivien nu se simțea răzbunată de rușinea lui, ci doar întristată.

— Știu că așa ai vrut, Jimmy, și știu că n-ai cerut nici o plată. Dar vreau să iei banii ăștia. Sunt convinsă că vei avea ce face cu ei. Folosește-i să-l ajuți pe tatăl tău... sau pe Dolly. Gândește-te că în felul acesta o răsplătesc pentru marea favoare pe care mi-a făcut-o înapoiindu-mi medalionul. Folosește-i

să vă căsătoriți, să faceți totul perfect, așa cum doriți amândoi, să plecați și să o luați de la capăt... la mare, copiii, tot viitorul vostru frumos...

— Credeam că ai spus că nu te gândești la viitor, a rostit el cu o voce plată.

— Nu mă gândesc la al meu...

— De ce faci asta?

— Pentru că îmi plăci, a urmat ea, apucându-i strâns amândouă mâinile.

Erau calde, dibace, bune.

— Cred că ești un om bun, Jimmy, dintre cei mai buni, și vreau să ai o viață fericită.

— Asta sună a rămas-bun.

— Așa ți se pare?

El a dat din cap.

— Probabil pentru că așa și este.

Apoi s-a apropiat și, ezitând parcă, l-a sărutat chiar acolo, în plină stradă. L-a sărutat ușor, abia atingându-l, ca încheiere. L-a cuprins de cămașă, proptindu-și fruntea de pieptul lui, întipărindu-și în minte acest moment sublim.

— La revedere, Jimmy Metcalfe, a spus în cele din urmă. Și de data aceasta... de data aceasta chiar nu ne vom mai întâlni niciodată.

*

Jimmy a rămas în stația de metrou mult după aceea, uitându-se la cec. Se simțea trădat, supărat pe ea, deși știa că e nedrept. Dar de ce să-i fi dat așa ceva? Și de ce tocmai acum, când renunțaseră la planul lui Doll și deveniseră prieteni? Să fi avut de-a face cu boala ei misterioasă? Cuvintele ei i se păruseră că aveau ceva definitiv, îl speriaseră.

În zilele următoare, pe când încerca să facă față tatălui său care îl tot întreba când mai vine fata aceea drăguță, Jimmy se uita la cec și se întreba ce avea să facă cu el. O parte a sufletului îl îndemna să-l rupă în sute de bucățele, dar nu a făcut-o. Nu era prost, știa că era răspunsul la toate rugăciunile lui, chiar dacă îl făcea să moară de rușine și frustrare și se simțea copleșit de o tristețe nedefinită.

În după-amiaza în care urma să se întâlnească cu Dolly din nou să ia ceaiul la Lyons, și-a pus problema dacă să ia cecul cu el sau nu. A șovăit o vreme: l-a scos din cartea cu Peter Pan, l-a băgat în buzunar, apoi l-a pus la loc în carte și a ascuns blestemăția aia să nu o mai vadă. Apoi a luat-o de la capăt. Începuse să fie târziu. Știa că Dolly îl aștepta, îi telefonase la ziar și-i spusese că are să-i arate ceva important. Parcă o vedea cu ochii mari și strălucitori ațintiți la ușă, iar el nu va fi niciodată în stare să-i explice că pierduse ceva rar și prețios.

Simțindu-se de parcă toate umbrele pământului se îmbrânceau în jurul lui, Jimmy a pus cartea cu Peter Pan în buzunar și a plecat să-și întâlnească logodnica.

*

Dolly stătea la aceeași masă la care îi propusese planul. A văzut-o din prima, căci purta haina aceea oribilă de blană albă, nu mai era suficient de frig ca să se îmbrace cu ea, dar refuza să o dea jos. Jimmy asocia haina cu planul acela groaznic și o simplă privire asupra ei îi producea o greață ce-i străbătea tot corpul.

— Îmi pare rău că am întârziat, Doll. Eu...

— Jimmy! a exclamat ea cu ochii strălucitori. Am făcut-o!

— Ce-ai făcut?

— Uite!

Ținea un plic cu amândouă mâinile din care a scos o bucată de hârtie fotografică.

— Am dezvoltat-o singură, a urmat ea întinzându-i fotografia peste masă.

Jimmy a luat-o și, pentru o clipă, s-a simțit emoționat, fusese făcută la spital, în ziua spectacolului.

Vivien se vedea foarte bine și Jimmy la fel, stăteau unul lângă altul, privind-se, iar mâna lui era întinsă spre brațul ei. Și-a adus aminte scena, chiar atunci când băgase de seamă vânătaia... Apoi brusc și-a dat seama la ce se uita.

— Doll...

— E ceea ce ne trebuie, nu-i așa? a întrebat ea, zâmbind larg, mândră de parcă i-ar fi făcut cel mai mare bine și-ar fi așteptat chiar să-i mulțumească.

— Dar n-am hotărât să nu o mai facem, a spus el mult mai tare decât intenționase, ai recunoscut tu singură că e o greșală și că n-ar fi trebuit să-mi ceri asta deloc.

— Ție, Jimmy, ție n-ar fi trebuit să-ți cer.

Jimmy s-a uitat din nou la fotografie și-apoi la Doll. Privirea lui avea o lumină necruțătoare care-i dezvăluia toate fisurile vasului său frumos. Nu îl mințise, fusese doar o neînțelegere. Nu-i păsase niciodată nici de copii, nici de piesă și nici să se împace cu Vivien. Văzuse în întâlnirea aceea doar o șansă.

— Tocmai urma să...

Brusc s-a schimbat la față.

— De ce mă privești așa? Credeam c-ai să te bucuri. Nu cumva te-ai răzgândit, spune? Am scris o scrisoare foarte frumoasă, Jimmy, fără nici o răutate, și oricum doar ea va vedea fo...

— Nu! și-a recăpătat Jimmy vocea. N-o să o vadă!

— Jimmy!

— Tocmai despre asta voiam să vorbim, a urmat el, îndesând fotografia înapoi în plic și împingându-l spre ea.

— Arunc-o, Doll, nu mai e nevoie de așa ceva!

— Ce vrei să spui? a întrebat ea cu ochii micșorați de bănuieli.

Jimmy a scos cartea din buzunar, a luat cecul din ea și i l-a împins peste masă.

— Pentru ce e ăsta? a întrebat ea, roșind.

— Mi l-a dat mie... nouă, de fapt. Pentru că am ajutat-o la piesa de la spital și drept mulțumire că i-ai înapoiat medalionul.

— A făcut ea asta?

Ochii lui Dolly s-au umplut de lacrimi, nu de tristețe, ci de ușurare.

— Dar, Jimmy, sunt zece mii de lire!

— Da.

El a aprins o țigară în timp ce ea rămăsese cu ochii la cec.

— E mai mult decât mi-ar fi trecut mie prin cap să cer.

— Așa e!

Dolly s-a năpustit să-l sărute, dar el nu a simțit nimic.

A umblat mult timp prin oraș în după-amiaza aceea. Doll îi luase cartea cu Peter Pan – nu-i plăcea să se despartă de ea, dar i-o smulsese din mână și-l implorase să i-o dea. Cecul însă l-a păstrat și îl simțea atârându-i greu în buzunar pe când hălăduia pe străzile distruse. Fără aparatul de fotografiat, nu mai putea vedea micile tablouri poetice ale războiului, ci realiza doar distrugerea cumplită. Un singur lucru știa cu precizie: nu va putea să se atingă de nici un bănuț din suma aceea și nici nu credea că ar mai fi putut să dea ochii cu Dolly dacă i-ar fi folosit ea.

Când a ajuns acasă plângea, lacrimi fierbinți de supărare îi curgeau pe obraji și le-a șters cu podul palmei, căci toate ieșiseră prost și nu mai știa cum să le îndrepte. Tatăl lui și-a dat seama că era supărat și l-a întrebat dacă cumva vreun copil din vecini l-a necăjit la școală – n-ar vrea să se ducă tata să-l învețe minte? În sufletul lui i-a încolțit dorința imposibilă de a se întoarce în timp, de a fi din nou copil. L-a sărutat pe tata pe creștet și i-a spus că o să-i treacă. În timpul acesta a observat pe masă scrisoarea adresată cu scrisul acela mărunț și frumos domnului J. Metcalfe.

Expeditorul era o femeie numită Katy Ellis și îi scria despre Vivien Jenkins. Pe măsură ce citea, inima îi bătea tot mai tare de mânie, dragoste și, în cele din urmă, hotărâre. Katy Ellis îi înșirua câteva motive temeinice care să-l detemine să se țină departe de Vivien, dar tot ce a simțit era doar disperarea cu care avea nevoie să o vadă. Și-n cele din urmă a înțeles tot ce îi fusese neclar până atunci.

Cât despre scrisoarea pe care Dolly Smitham i-o scrisese lui Vivien Jenkins și fotografia pusă în plic: au fost date uitării. Dolly nu mai avea nevoie de ele și nici nu a căutat plicul, nebăgând de seamă că nu-l mai are. Împins deoparte de mâneca groasă a hainei ei de blană când a apucat cecul și s-a aplecat fericită să-l sărute pe Jimmy, plicul s-a oprit pe marginea mesei, s-a clătinat câteva clipe și a căzut înfigându-se adânc în spațiul îngust dintre perete și spătarul banchetei.

Plicul era complet ascuns și poate că ar fi rămas așa, umplându-se de praf, rămas la cheremul gândacilor, dezintegrandu-se pe măsură ce treceau anotimpurile, până când din numele de pe el n-ar mai fi rămas altceva decât ecouri ale unor vieți trecute. Dar soarta acționează în feluri ciudate și nu s-a întâmplat așa.

Târziu, în noaptea aceea, pe când Dolly dormea ghemuită în patul ei îngust din Rillington Place, visând mutra pe care o făcuse doamna White când îi spusese că pleacă de la pensiunea ei, un bombardier Luftwaffe Heinkel 11, în drumul de întoarcere spre Berlin, a azvârlit o bombă cu explozie întârziată care a căzut fără zgomot din cerul cald al nopții. Pilotul ar fi vrut să țintească Marble Arch⁴⁶, dar era obosit, așa că bomba a căzut chiar în locul unde era gârdulețul de fier, în fața restaurantului Lyons Corner House. A explodat la ora patru dimineața, tocmai când Dolly, prea agitată ca să poată dormi, se ridicase în capul oaselor în pat și răsfoia cartea cu Peter Pan pe care o luase de la Jimmy la restaurant. Cu mare grijă a scris numele ei, Dorothy, înaintea dedicației. Ce frumos din partea lui Vivien să i-o dea – o întrista să se gândească cum o judecase greșit, mai ales când dintre paginile ei a căzut fotografia lui Jimmy cu ele două la spectacol. Era bucuroasă că acum erau prietene. Bomba a lovit restaurantul și jumătate din casa de alături. Au fost ceva răniți, dar nu atât de mulți câți ar fi putut fi, și echipa de salvare a reacționat imediat, scotocind ruinele în căutarea supraviețuitorilor. Una dintre femeile ofițer, pe nume Sue, al cărei soț se întorsese șocat de la Dunkirk și al cărei unic fiu fusese

evacuat într-o localitate din Țara Galilor cu nume pe care nu îl putea pronunța, se apropia de sfârșitul turei când a zărit ceva prin moloz.

46. Marble Arch (engl.) – Arcul de Marmură, un arc de triumf din Londra conceput de faimosul arhitect John Nash în 1927, plasat inițial în fața Palatului Buckingham, mutat apoi în 1951 la intersecția dintre Oxford Street, Park Lane și Edgware Road.

Sue s-a frecat la ochi și a căscat, gândindu-se să treacă mai departe, dar s-a aplecat totuși. Era o scrisoare, cu adresă și timbru. Din plicul neînchis i-a alunecat în palmă o fotografie. Cum se iveau zorii, cu lumină strălucitoare deasupra Londrei care fumega încă, a putut să o vadă bine: erau un bărbat și o femeie îndrăgostiți – se vedea cât de colo, după privirile lui ațintite asupra tinerei foarte frumoase de parcă nu-și putea lua ochii de la ea. Spre deosebire de ea, el nu zâmbea, dar chipul lui arăta că o iubește din toată inima.

Sue a zâmbit, ușor întristată, amintindu-și cum se priveau ea și cu Don, apoi a lipit plicul și l-a băgat în buzunar. A sărit în Daimlerul cafeniu, lângă colega ei de tură și au pornit-o înapoi la stație. Sue credea că trebuie să-ți păstrezi optimismul și să-i ajuți pe alții. Așa că a pune la poștă scrisoarea îndrăgostiților ar fi fost prima ei faptă bună în ziua aceea care abia începea. În drum spre casă a azvârlit plicul în cutia poștală și, în restul vieții ei lungi și destul de fericite, s-a mai gândit uneori la acei doi îndrăgostiți, sperând că totul le-a mers bine.

29

Greenacres, 2011

Încă o zi caldă de toamnă târzie, cu un abur auriu pe deasupra câmpurilor. După ce stătuse întreaga dimineață cu mama, Laurel i-a predat ștafeta lui Rose, le-a lăsat cu ventilatorul rotindu-se încet pe noptieră și s-a încumetat să iasă afară. Avusese intenția să facă o mică plimbare în jos pe râu ca să-și dezmoștească picioarele, dar a dat cu ochii de căsuța din copac și s-a hotărât, în schimb, să se suie pe scară. Ar fi fost prima dată după cincizeci de ani când s-ar fi urcat acolo.

Doamne, dar ușa era mult mai joasă decât își amintea. Laurel a intrat de-a bușilea cu fundul rămas afară într-o postură nefericită și-apoi s-a așezat cu picioarele încrucișate, studiind încăperea. A zâmbit când a văzut oglinda lui Daphne sprijinită încă de o bârnă. Cu vremea, argintul de pe spate se crăpase și se cojise, în așa fel încât când s-a privit în ea, imaginea era tărcată de parcă ar fi văzut-o prin apă. Era ciudat să se găsească în acest loc plin de amintiri din copilărie și să-și vadă chipul matur și ridat uitându-se înapoi la ea din oglindă. Asemenea lui Alice, care căzuse prin gaura din vizuina iepurelui, ea mai căzuse *încă o dată*, cincizeci de ani mai târziu, ca să descopere că singurul lucru schimbat era numai ea.

Laurel a pus oglinda la loc și s-a uitat pe fereastră, așa cum făcuse în ziua aceea, parcă îl și auzea pe Barnaby lătrând, în timp ce găina cu o singură aripă dădea rotocoale prin țărână, și simțea strălucirea orbitoare a luminii de vară lovindu-se de pietrele de pe alee. Era aproape convinsă că dacă și-ar fi întors privirea spre casă ar fi văzut cercul lui Iris sprijinit de stâlp, legănându-se când îl atingea adierea caldă a vântului. Dar nu s-a uitat. Uneori, distanța în timp – și tot ce conțineau cutele ei, asemenea burdufului unui acordeon – nu făcea decât să doară. Așa că și-a luat ochii de la fereastră.

Avea la ea fotografia lui Dorothy și Vivien, cea pe care Rose o găsisese în cartea cu Peter Pan. De când se întorsese de la Oxford, o purta cu ea pretutindeni împreună cu textul piesei, de parcă devenise un talisman, un punct de pornire al misterului pe care încerca să-l deslușească – Doamne, cât își dorea! – și, cu un pic de noroc, chiar cheia lui. Cele două femei nu fuseseră prietene, după spusele lui Gerry, și

totuși trebuie să fi fost, căci altminteri cum s-ar explica această fotografie?

Hotărâtă să găsească un indiciu, Laurel le-a privit intens, cum stăteau ținându-se la braț și zâmbind către fotograf. Oare unde fusese făcută fotografia? Undeva într-o încăpere, asta era clar, o cameră cu tavanul înclinat – vreo mansardă? Nu mai era nimeni altcineva în fotografie, dar o mică pată întunecată din spatele celor două femei ar fi putut fi o altă persoană care s-a mișcat foarte repede. Laurel s-a uitat mai îndeaproape, cineva de statură mică, dacă nu era cumva vreo iluzie optică. Un copil? Tot ce se putea. Chiar dacă asta nu îi era de mare folos, căci copii se aflau pretutindeni... (sau mai erau copii în Londra în timpul războiului? Cei mai mulți fuseseră evacuați în primii ani, când orașul a fost bombardat).

Laurel a zâmbit neputincioasă. Nu avea nici un rost, oricât s-ar fi străduit, totul rămânea o enigmă – orice variantă era la fel de plauzibilă ca alta și nimic din ce descoperise până atunci nu dădea vreun indiciu despre condițiile în care fusese făcută acea fotografie. Poate doar în afară de cartea în care fusese ascunsă timp de zeci de ani. Să însemne asta ceva? Oare să fi existat o legătură între cele două obiecte? Să fi jucat mama ei și cu Vivien în piesa aceea? Sau era doar o altă coincidență enervantă?

Și-a îndreptat atenția asupra lui Dorothy, punându-și ochelarii și îndreptând fotografia spre lumina ce pătrundea pe fereastră, ca să vadă mai bine fiecare detaliu, oricât de mărunț. Atunci i s-a părut că era ceva în neregulă cu fața mamei ei, era tensionată, de parcă buna dispoziție exagerată pe care i-o arăta fotografului nu era pe de-a întregul sinceră. Nu părea a fi antipatie – și cu siguranță nu era –, nu ar fi avut de ce să nu-i placă persoana din spatele aparatului de fotografiat –, ci veselie era mai degrabă simulată. Ca și cum ar fi fost produsă de o altă emoție decât bucuria.

— Hei!

Laurel a tresărit și a scos un sunet ca de cucuvea. Și-a întors privirea spre ușa căsuței. În capul scării era Gerry, care râdea.

— Vai, Lol, a spus el, scuturând din cap. Ar fi trebuit să-ți vezi mutra!

— Da, foarte caraghioasă, desigur.

— Zău că așa era!

Lui Laurel încă i se mai zbătea inima în piept.

— Poate pentru un copil. Cu ce ai venit? N-am auzit nici o mașină, a spus ea, uitându-se pe aleea goală.

— În ultima vreme mă ocup de teleportare – știi, când transformi materia și apoi o transmiți. Merge destul de bine până acum, deși cred că s-ar putea să-mi fi lăsat o parte din creier la Cambridge.

Laurel a zâmbit cu o răbdare exagerată. Oricât de bucuroasă ar fi fost să-și vadă fratele, nu avea chef de glume.

— Nu-ți place? Bine. Am luat autobuzul și apoi am venit pe jos din sat.

A urcat și el înăuntru și s-a așezat lângă ea. Arăta ca un uriaș deșirat și păros, care-și întindea gâtul în toate părțile să vadă mai bine cabina.

— Doamne, de când n-am mai fost aici! Să știi că-mi place cum te-ai aranjat!

— Gerry!

— De apartamentul tău din Londra vorbeam, dar ăsta e mai puțin pretențios, nu-i așa? Mai natural.

— Ai terminat? l-a apostrofat Laurel, clipind încruntată.

El s-a prefăcut că se gândește, lovindu-și ușor bărbia și-apoi și-a dat la o parte părul de pe frunte.

— Cred că da, să știi!

— Bine, atunci ai putea să-mi spui ce-i găsit la Londra, te rog? Nu vreau să fiu mojiică, dar mă

străduiesc să descopăr un mister destul de important al familiei noastre.

— Bine, atunci, dacă o iei așa...

Pe umăr avea o geantă de pânză verde și i-a ridicat bareta peste cap, scotocind prin ea cu degetele lui lungi ca să soată un carnețel. Simțind cum o cuprinde dezamăgirea, Laurel și-a mușcat limba ca să nu facă vreo remarcă despre cât de prăpădit arăta: cu bucățele de hârtie ieșind din toate părțile, bilețele lipite în susul și în josul paginii, și urme de cafea. Omul avea un doctorat și alte lucrări savante, așa că probabil știa să își ia notițe și poate că era în stare să le mai și găsească după aceea.

— Cât cauți tu, a început ea cu o veselie deliberată, m-am tot gândit la ceea ce mi-ai spus zilele trecute la telefon.

— Mmm? a mormăit el, tot căutând printr-un maldăr de hârtii.

— Spuneai că Dorothy și Vivien nu au fost prietene, că de-abia se cunoșteau.

— Așa e.

— Dar... scuză-mă, nu înțeleg cum se poate așa ceva. Nu crezi că ai înțeles cumva greșit? Adică... a urmat ea ridicând fotografia cu cele două tinere braț la braț, zâmbind către obiectivul aparatului de fotografiat. Ce spui de asta?

— Aș zice că sunt două tinere foarte drăguțe, a răspuns el luând fotografia. Calitatea filmului însă s-a îmbunătățit mult de-atunci. Fotografia alb-negru e o redare mult mai capricioasă decât cea co...

— Gerry! l-a admonestat Laurel.

— Și așa mai spune, a urmat el înapoindu-i fotografia, că nu-mi spune altceva decât că la un moment dat, acum șaptezeci de ani, mama a luat de braț o altă femeie și a zâmbit la aparat.

— Fir-ar ea de logică științifică seacă! s-a strâmbat Laurel. Dar de asta ce zici atunci?

I-a arătat cartea cu Peter Pan și a deschis-o la prima pagină.

— Are o dedicație, i-a spus ea. Uită-te!

Gerry și-a lăsat hârtiile în poală și a luat cartea.

— „Pentru Dorothy, un prieten adevărat e o lumină în întuneric, Vivien“, a citit el dedicația.

Știa că nu e prea frumos din partea ei, dar s-a simțit un pic victorioasă.

— Asta nu mai ai cum să o negi, nu?

El și-a vârât vârful degetului în gropița din bărbie și s-a încruntat, cu ochii la pagina respectivă.

— Asta te asigur că e nițel mai complicat!

A tras cartea mai aproape de ochi și-a ridicat sprâncenele ca și cum ar fi încercat să deslușească mai bine și apoi s-a aplecat spre lumină. Și-n timp ce Laurel nu-și lua ochii de la el, fața fratelui ei s-a luminat de un zâmbet.

— Ce-i?

— Ei, nu mă aștept să bagi tu de seamă... că voi, umaniștii ăștia, nu știți niciodată să vă uitați la detalii.

— Treci la subiect, Gerry!

El i-a întins cartea.

— Ia uită-te mai bine. Mi se pare că dedicația e scrisă cu alt stilou decât numele de deasupra ei.

Laurel s-a dat mai aproape de fereastra căsuței ca să-i cadă lumina drept pe pagină. Și-a potrivit mai bine ochelarii de citit și s-a uitat atent la scris.

Ei, ce detectiv neisprăvit era! Nu-i venea să creadă că nu observase până atunci. Dedicatia despre prietenie fusese scrisă cu un stilou, iar cuvintele de deasupra, *Pentru Dorothy*, cu altul, cu penița ceva mai subțire, deși tot cu cerneală neagră. Se putea prea bine ca Vivien să fi început să scrie cu unul și să

treacă apoi la altul – poate că primul rămăsese fără cealaltă –, dar era destul de puțin probabil.

Laurel a avut senzația descumpănitoare că încearcă să care apă cu ciurul, mai ales când, pe măsură ce se uita mai bine, a început să discearnă micile deosebiri între cele două scrisuri.

— Vrei să sugerezi, a început ea cu vocea joasă, șovăitoare, că mama ar fi putut să-și scrie singură numele deasupra? Să pară că ar fi fost un dar de la Vivien?

— Nu sugerez nimic. Spun doar că au fost folosite două stilouri diferite. Dar da, asta poate fi o posibilitate, mai ales dacă ne gândim la ce a spus doctorul Rufus.

— Da, a spus Laurel închizând cartea. Doctorul Rufus... spune-mi tot ce-ai aflat, Gerry. Tot ce-a scris el despre... boala asta obsesivă a mamei, a urmat ea, fluturând degetele.

— Mai întâi că nu era o boală, ci doar o formă obișnuită de obsesie.

— Dar ce, e vreo diferență?

— Sigur că da. Una e o boală clinică, cealaltă este o trăsătură de caracter. Doctorul Rufus era convins că ea avea niște semne... ajung și acolo... dar nu a avut-o niciodată ca pacientă. O cunoscuse de când era mică, fiica lui era colegă cu mama, când locuiau în Coventry. Bănuiesc că a ținut la ea și că s-a interesat ce s-a mai întâmplat cu ea după aceea.

— Cred și eu! a exclamat Laurel aruncându-și o privire la fotografia din mână a mamei ei, tânără și frumoasă.

— Se întâlneau din când în când la prânz și...

— ...și din întâmplare își nota ceea ce afla de la ea? Grozav prieten mai era!

— Bine a făcut, din punctul nostru de vedere.

Laurel a trebuit să fie de acord.

Gerry închisese carnetelul și se uita la biletul lipit pe copertă.

— Prin urmare, după cum spune doctorul Rufus, ea a fost întotdeauna o fată sociabilă, cu simțul umorului și cu o imaginație foarte bogată – ceea ce știm și noi despre mama. Deși provenea dintr-o familie destul de modestă, își dorea nespus să aibă o viață ieșită din comun. A început să-i atragă atenția pentru că la vremea aceea studia narcisismul...

— *Narcisismul?*

— ...și mai ales rolul fanteziei ca mecanism de apărare. El a observat că unele lucruri pe care le spunea sau le făcea mama ca adolescentă se potriveau cu cele de pe lista lui de trăsături. Nimic ieșit din comun, doar un anume grad prea mare de preocupare de sine, nevoia de a fi admirat, tendința de a se socoti excepțională, aspirație către succes și popularitate...

— Păi asta e tipic oricărui adolescent.

— Exact, și totul e lunecos. Unele trăsături narcisiste sunt obișnuite și normale, alți oameni însă plusează pe aceste trăsături, ajungând la forme pentru care societatea îi răsplătește cu generozitate.

— La cine te gândești?

— Ei, știu eu... actorii... a spus el zâmbind. Vorbind serios totuși, în ciuda a ceea ce ar vrea să ne convingă Caravaggio, nu se reduce totul la privitul în oglindă toată ziua⁴⁷.

⁴⁷. Referire la tabloul *Narcis* al lui Caravaggio, care înfățișează un tânăr privind-și chipul în apă.

— Așa cred și eu. Dac-ar fi așa, Daphne ar da de bucluc.

— Dar cei care au tendințe spre tipuri de personalități narcisiste *sunt* susceptibili să aibă idei obsesive și fantezii.

— Cum ar fi prietenii închipuite cu persoane pe care le admiră?

— Chiar așa. De cele mai multe ori e doar o amăgire nevinovată care dispare până la urmă, fără ca obiectul acelei pasiuni să aibă habar. Alte dăți însă, dacă persoana e confruntată cu faptul că fantezia ei nu e reală – adică dacă se-ntâmplă ca oglinda să se crape, ca să mă exprim așa – ei bine, atunci resimt foarte tare respingerea.

— Și caută să se răzbune?

— Așa s-ar părea, deși ei ar percepe-o mai degrabă ca dreptate decât răzbunare.

Laurel și-a aprins o țigară.

— Însemnările doctorului Rufus nu sunt prea amănunțite, dar se pare că pe la începutul anilor '40, când mama avea vreo nouăsprezece ani, și-a format două iluzii majore: prima referitoare la stăpâna ei – era convinsă că bătrâna aristocrată urma să-i lase toată averea ei...

— Ceea ce n-a făcut?

Gerry a clătinat din cap și a așteptat răbdător ca Laurel să continue:

— Nu, sigur că n-a primit nimic. Zi mai departe...

— Cea de-a doua era prietenia ei imaginară cu Vivien. Ele *se cunoșteau*, numai că nu erau atât de apropiate cum credea mama.

— Și-apoi s-a întâmplat ceva care a spulberat fantezia?

Gerry a încuviințat din cap.

— Nu am găsit prea multe amănunte, dar Rufus a notat că mama a fost „jignită“ de Vivien Jenkins, nu se știe în ce împrejurări, dar bănuiesc că Vivien a negat public că o cunoaște. Mama a fost ofensată și rușinată, supărată, cu siguranță, dar părea să se fi resemnat, până când peste vreo lună și ceva a aflat că ea născocise un fel de plan cu are să pună totul la punct.

— I-a spus mama asta?

— Nu, nu cred... a spus Gerry citind atent bilețelul. Nu spune de unde știe, dar am impresia – după felul în care era formulat – că această informație nu i-a parvenit direct de la mama.

Laurel și-a mușcat buza, cântărind cele auzite. Expresia „să pună totul la punct“ i-a amintit de vizita ei la Kitty Barker și mai ales de povestea bătrânei despre seara când a ieșit la dans cu mama. Comportarea ciudată a lui Dolly, „planul“ de care tot vorbea, prietena pe care o adusese cu ea – o fată cu care fusese prietenă în copilărie la Coventry. Laurel a tras din țigară căzând pe gânduri. Fiica doctorului Rufus... ea trebuie să fie... și i-a povestit după aceea tatălui ei ce a auzit.

Lui Laurel i s-a făcut milă de mama ei la vremea aceea: renegată de o prietenă, pârâtă de alta. Își aducea bine aminte de intensitatea propriilor ei visuri și închipuiri din adolescență; ce mare ușurare a fost când s-a făcut actriță și a putut să le canalizeze în creații artistice! Dar Dorothy nu a avut aceeași șansă...

— Și ce s-a întâmplat, Gerry? A mers mai departe cu închipuirea asta, sau a devenit alt om?

Și-a amintit povestea mamei cu crocodilul. Era exact ceea ce sugera ea în poveste, nu-i așa? Trecerea de la Dolly cea din amintirile de război ale lui Kitty Barker la Dorothy Nicolson de la Greenacres.

— Da.

— Oare ar fi posibil?

— Sigur că da, așa s-a și întâmplat, iar mama e dovada, a spus Gerry, ridicând din umeri.

Laurel a clătinat din cap uimită.

— Voi, oamenii ăștia de știință, chiar credeți tot ce vă spun dovezile!

— Bineînțeles, că de-aia se numesc dovezi.

— Și-atunci cum se face, Gerry, că totuși... s-a mirat ea, voind să afle mai mult de-atât, cum de-a

scăpat de... trăsăturile astea?

— Ei, dacă ne uităm la teoriile doctorului Rufus, bunul nostru prieten, se pare că în timp ce unii capătă în timp o dereglare de personalitate, alții scapă de trăsăturile narcisiste ale adolescenței atunci când ajung la maturitate. Și foarte relevant pentru cazul mamei este teoria lui că o întâmplare extrem de traumatică – știi, un șoc, sau o pierdere, o nenorocire – ceva din afara sferei directe a personalității narcisistului poate, în unele cazuri, să-l „vindece“.

— Adică vrei să zici... să-l azvârle înapoi în realitate? Să-l faci să se uite în afară mai degrabă decât înăuntru?

— Da.

Asta era exact ce se gândiseră și ei în noaptea aceea la Cambridge: că mama fusese implicată în ceva ce se terminase foarte prost și asta schimbase total.

— Bănuiesc că se-ntâmplă la fel cu noi toți, a spus Gerry, creștem și ne schimbăm în funcție de situațiile în care ne pune viața.

Laurel a încuviințat din cap gânditoare și și-a terminat țigara. Gerry își punea carnețelul în geantă și se părea că ajunsese la capătul drumului, dar atunci i-a trecut ceva prin minte.

— Ziceai mai-nainte că doctorul Rufus studia fantezia ca mecanism de apărare. De ce, de cine... să se apere, Gerry?

— De multe... deși doctorul Rufus era convins că asta se întâmpla mai ales copiilor care nu se simțeau în largul lor în propria familie – știi și tu, ținute la distanță de părinți, făcuți să se simtă ciudat sau diferiți – erau susceptibili să dezvolte trăsături narcisiste ca forme de apărare.

Laurel se gândea la refuzul mamei de a vorbi de trecutul ei la Coventry sau de familia ei. Crezuse întotdeauna că era din pricina durerii că îi pierduse pe toți, acum însă se întreba dacă nu cumva tăcerea ei se datora și altei pricini. *Mereu aveam probleme cu părinții când eram mică*, și-a amintit Laurel că-i spunea mama (de obicei când ea nu se purta cum se cuvine), *mereu gândeam diferit... nu cred că știu ce să facă cu mine*. Dar dacă tânăra Dorothy Smitham nu fusese niciodată fericită acasă? Dacă s-a simțit o străină toată viața și singurătatea ei a împins-o să-și închipuie fantasmagorii mărețe într-o încercare disperată de a umple golul din suflet? Dacă totul i-a ieșit rău și toate visurile ei s-au prăbușit și a fost nevoită să trăiască cu această neîmplinire până când, în cele din urmă, i s-a acordat o a doua șansă, o ocazie de a da trecutul la o parte și de a o lua de la capăt, pentru a deveni, de data aceasta, omul care a vrut întotdeauna să fie, cu o familie care a adorat-o?

Așa că nu e de mirare că fusese atât de zguduită să-l vadă, după atâta timp, pe Henry Jenkins venind pe aleea casei ei. Trebuie că l-a văzut atunci ca pe un alt eșec al visului ei, apariția lui făcând trecutul să se ciocnească cu prezentul ca într-un coșmar. Poate că șocul acesta a făcut-o să ridice cuțitul. Șocul amestecat cu teama că ar putea să-și piardă familia pe care și-o crease și pe care o iubea nespuse. Asta nu o făcea pe Laurel să se împace cu ceea ce văzuse atunci, dar lămură lucrurile, desigur, într-o anumită măsură.

Dar în ce o fi constat „întâmplarea extrem de traumatică“ ce i-a schimbat viața într-așa o măsură? Laurel era în stare să pună pariu pe orice că avea legătură cu Vivien, cu planul mamei. Dar ce era de fapt? S-ar putea oare afla mai multe decât știa deja? Unde ar mai fi putut să caute?

Laurel s-a gândit din nou la cufărul încuiat din pod, acolo unde mama ascunsese cartea și fotografia. Mai erau foarte puține alte lucruri înăuntru, doar haina albă, figurina aceea sculptată cu domnul Punch și cartolina cu „Mulțumesc“. Haina făcea parte din poveste – biletul din 1941 trebuie să fi fost cu siguranță cel pe care l-a cumpărat mama când a fugit din Londra – cât despre figurină, era imposibil de

ghicit... Dar cartolina din plicul cu timbrul de la încoronarea reginei? Îi dăduse sentimentul de *déjà-vu* când dăduse de ea prima oară, așa că s-a gândit dacă n-ar merita să mai arunce încă o privire.

*

Mai târziu în seara aceea, când căldura zilei se mai ostoise și se întuneca, Laurel i-a lăsat pe ceilalți să se uite prin albume și s-a făcut nevăzută în pod. Luase cheia din noptiera mamei fără nici o muștrare de conștiință. Poate și faptul că știa exact ce va găsi înăuntru i-a atenuat vinovăția că umbla pe furiș. Să fi fost asta, sau simțul ei moral îi dispăruse cu desăvârșire? Orice ar fi fost, nu a pierdut timpul, ci a luat ceea ce căuta și s-a întors iute jos.

Când a pus cheia la loc, Dorothy încă mai dormea, cu cearșaful tras până sus și chipul vlăguit așezat pe pernă. Venise o asistentă medicală care o ajutase pe Laurel să îi facă baie. Când o săpunea cu buretele pe brațe, s-a gândit: *Acestea sunt brațele care m-au îngrijit pe mine*. Și când i-a apucat mâna atât de îmbătrânită s-a pomenit încercând să simtă reacția inversă, a degetelor ei mici de copil vârâte în palma ocrotitoare a mamei. Până și vremea, căldura neobișnuită pentru acel anotimp, aerul încins de soare care răzbea din când în când pe hornuri îi stârnea o nostalgie inexplicabilă. *Cum să nu fie explicabil*, îi suna o voce în cap, *mama e pe moarte, sigur că ești tristă*. Lui Laurel nu i-a plăcut vocea asta și a alungat-o.

Rose a băgat capul pe ușă și a spus încet:

— Tocmai a sunat Daphne. Aterizează mâine la Heathrow pe la prânz.

Laurel a dat din cap. Bine făcea! Când a plecat, ceva mai devreme, asistenta medicală le-a spus, cu o delicatețe pe care Laurel a apreciat-o, că era cazul să cheme restul familiei acasă.

— Nu mai are mult, a spus ea. Se apropie de capătul drumului.

Și chiar fusese un drum lung... Dorothy trăise o altă viață înainte ca Laurel să se fi născut, o viață pe care ea începea abia acum să o descopere.

— Ai nevoie de ceva? a întrebat Rose aplecându-și capul într-o parte în așa fel încât părul ei cărunt vălurit i-a căzut pe umăr. Ce-ai zice de un ceai?

— Nu, mulțumesc.

Rose a ieșit. De jos, din bucătărie răzbăteau tot felul de sunete: fâsâitul ceainicului, ceștile puse pe masă, zornăitul tacâmurilor așezate în sertar. Erau zgomote plăcute ale vieții de familie și lui Laurel îi părea bine că mama era acasă să le audă. S-a dus mai aproape de pat și s-a așezat pe scaun, mângâindu-i ușor obrazul cu dosul degetelor.

Era atât de liniștitor să-i urmărească ridicarea și coborârea molcomă a pieptului. Laurel se întreba dacă oare auzea prin somn ceea ce se întâmpla în jur, dacă se gândea cumva: *Copiii mei sunt jos, copiii mei ajunși oameni în toată firea, fericiți și sănătoși, simțindu-se bine împreună*. Greu de știut. Cu siguranță că mama dormea mai liniștită acum, nu a mai avut coșmaruri de atunci și, deși avea momente rare de luciditate, acestea erau minunate. Părea că scăpase de agitația – de vinovăție, bănuia Laurel – care o bântuise în ultimele câteva săptămâni și se îndrepta către locul de pocăință.

Lui Laurel îi părea bine, indiferent ce se întâmplase în trecut, era insuportabil gândul că mama – care și-a trăit mare parte din viață cu bunătate și dragoste (poate și căință?) – să fie măcinată de vinovăție chiar la final. Și totuși o parte egoistă a sufletului lui Laurel o împingea să vorbească cu mama înainte de a se stinge. Nu putea să conceapă că Dorothy Nicolson ar putea să moară fără să fi vorbit despre ce ce se întâmplase în ziua aceea din 1961 și despre ce se întâmplase înainte de

asta, în 1941, „întâmplarea traumatică“ ce o schimbă. *Să mă mai întrebi și altă dată, când vei fi mai mare*, îi spusese mama când Laurel se mirase cum de putuse să se transforme din crocodil în om. Ei bine, venise momentul să o întrebe acum. Nu numai pentru ea însăși, ci mai ales ca să îi poată da alinarea și iertarea după care tânjea cu siguranță.

— Povestește-mi despre prietena ta, mami, a întrebat-o încetișor în camera întunecată și tăcută.

Dorothy s-a mișcat și Laurel a repetat, ceva mai tare:

— Spune-mi despre Vivien.

Nu se aștepta la nici un răspuns, căci asistenta îi făcuse morfină înainte de a pleca. Laurel s-a lăsat pe speteaza scaunului și a scos cartolina veche din plic.

Mesajul era același, scria tot *Mulțumesc*. Nu mai apăruse nici un alt cuvânt de când se uitase la ea ultima dată, fără nici o indicație despre identitatea trimițătorului, fără nici un răspuns la misterul pe care se străduia să-l dezlege.

Laurel a răsucit cartolina pe toate părțile, întrebându-se dacă o socotea atât de importantă pentru că nu mai avea alte alegeri. A pus-o la loc în plic și, în timp ce făcea asta, ochii i-au căzut pe timbru.

A simțit că zvâcnește același fior de amintire ca data trecută. Cu siguranță îi scăpa ceva, ceva legat de timbrul acela.

Laurel l-a ridicat să se uite mai bine la chipul tinerei regine, la veșmintele ei de încoronare... Îi venea greu să creadă că trecuseră aproape șaiszeci de ani. A scuturat plicul, căzută pe gânduri. Poate că impresia ei că cea cartolină ar fi fost importantă avea mai puțin de-a face cu misterul mamei, cât cu reprezentarea unui eveniment care a rămas atât de pregnant în mintea ei pe când avea opt ani. Își amintea cum se uitaseră la televizorul pe care părinții ei îl împrumutaseră special pentru această ocazie, se adunaseră cu toții în fața lui și...

— Laurel, s-a auzit vocea moale ca un fir de fum.

Laurel a pus cartolina deoparte și s-a sprijinit cu coatele pe saltea, luându-i mâna.

— Sunt aici, mami!

Dorothy abia a zâmbit. A clipit din ochii lucioși către fiica sa cea mare.

— Ești aici, a repetat ea, credeam că am auzit... mi s-a părut că ai spus...

Să mă mai întrebi și altă dată, când vei fi mai mare. Laurel s-a simțit pe marginea prăpastiei, crezuse întotdeauna în momente de răscruce. Și acesta era unul dintre ele, și-a dat ea seama.

— Te-am întrebat despre prietenii tăi, mami. Din Londra, în timpul războiului.

— Jimmy.

Numele a țâșnit iute, însoțit de o privire panicată și îndurerată.

— El... eu nu...

Chipul mamei era măcinat de spaimă și Laurel s-a grăbit să o liniștească.

— Nu Jimmy, mami, de Vivien vorbeam.

Dorothy nu a spus nimic, Laurel îi vedea buzele mișcându-se, încărcate de atâtea cuvinte nerostite.

— Mamă, te rog.

Simțind poate disperarea din vocea fiicei ei, Dorothy a oftat, cu pleoapele zbatându-i-se, slobozind o veche durere:

— Vivien... a fost slabă... o victimă.

Lui Laurel i s-a făcut pielea ca de găină. Vivien a fost o victimă. Victima lui Dorothy... suna a mărturisire.

— Ce s-a întâmplat cu Vivien, mami?

— Henry era o brută...

— Henry Jenkins?

— Un sălbatic... o bă...

Mâna îmbătrânită a lui Dorothy a apucat-o pe a lui Laurel, iar degetele ei încovoiate tremurau.

Laurel s-a aprins pe măsură ce înțelegea. Gândul a dus-o la întrebările pe care și le pusese când citise jurnalul lui Katy Ellis. Vivien nu era suferindă sau infertilă... ci era căsătorită cu un bărbat violent. O brută care își maltrata soția, în spatele ușilor închise, și apoi ieșea zâmbitor în lume. Care îi producea acele suferințe ce o țintuiau la pat zile întregi în timp ce el o veghea.

— Era o taină... nu știa nimeni...

Dar asta nu era pe deplin adevărat totuși, Katy Ellis știusese: referirile ocolite pe care le făcea despre sănătatea și bunăstarea lui Vivien, grija excesivă față de prietenia ei cu Jimmy, scrisoarea pe care voia să i-o scrie să-i spună să se țină deoparte. Katy insistă cu disperare ca Vivien să nu facă ceva să-i atragă mânia soțului ei. Oare de aceea o sfătuia pe tânăra ei prietenă să nu se mai ducă la spitalul doctorului Tomalin? Să fi fost Henry gelos pe locul pe care îl deținea celălalt bărbat în sufletul soției sale?

— Henry... mi-a fost frică...

Laurel s-a uitat la chipul palid al mamei. Katy fusese prietena și confidenta lui Vivien, era de înțeles să știe un secret atât de urât al căsniciei ei, dar cum se făcea de știa și mama așa ceva? Să se fi aflat de violența lui Henry? Țasta să fi fost motivul pentru care planul tinerilor îndrăgostiți a dat greș?

Brusc lui Laurel i-a trecut un gând îngrozitor. Henry îl omorâse pe Jimmy. Aflase despre prietenia lui cu Vivien și l-a omorât. De aceea nu se măritase mama cu bărbatul pe care îl iubea. Răspunsurile se potriveau ca piesele de domino: așa se face că aflase despre violența lui Henry și din această pricină era atât de speriată.

— Asta era! a spus Laurel iute. Tu l-ai omorât pe Henry pentru ce i-a făcut el lui Jimmy!

Răspunsul a sunat atât de ușor, de parcă ar fi fost aerul mișcat de aripa unui fluture care ieșea pe geamul deschis îndreptându-se spre lumină. Dar Laurel l-a auzit:

— Da.

Un simplu cuvânt, dar pentru Laurel era esențial. Cele două sunete ale sale cuprindeau răspunsul la o întrebare de o viață întreagă.

— Ție ți-a fost frică atunci când a venit el la Greenacres că voia să-ți facă rău, căci totul dăduse greș și Vivien a murit.

— Da.

— Și-ai crezut că ar putea să-i facă rău și lui Gerry?

— A spus...

Mama a deschis brusc ochii și i-a strâns mai tare mâna lui Laurel.

— A spus că avea să distrugă... tot ce iubeam...

— Vai, mami!

— Așa cum și eu... i-am făcut lui.

Pe măsură ce mama își slăbea strânsoarea, istovită, lui Laurel îi venea să plângă. Se simțea copleșită de o ușurare de-a dreptul zdrobitoare. După săptămâni de căutare, după atâția ani de întrebări, totul se explica în cele din urmă: ceea ce văzuse ea, amenințarea pe care o simțise văzându-l pe omul cu pălărie neagră apropiindu-se pe alee, faptul de neînțeles pentru ea că totul rămăsese tănuț după aceea.

Dorothy Nicolson îl omorâse pe Henry Jenkins când acesta a apărut la Greenacres în 1961 pentru că era un monstru violent care își bătea soția, el îl ucisese pe iubitul lui Dorothy și timp de douăzeci de ani

o tot căutase. Când a găsit-o, a amenințat-o că îi va distruge familia pe care o iubea atâta.

— Laurel!

— Da, mami.

Dar Dorothy nu a mai spus nimic. Buzele i se mișcau în timp ce-și răscolea colțurile prăfuite ale memoriei, ca să apuce fire de mult pierdute pe care s-ar putea să nu le mai prindă niciodată.

— Haide, mami, a șoptit Laurel, mângâindu-i fruntea, totul o să fie bine, totul e bine acum.

Laurel a aranjat cearșafurile și s-a ridicat, privind chipul liniștit al mamei care adormise. Atunci și-a dat seama că pornise în toată căutarea aceasta din dorința fierbinte de a se convinge că familia ei fericită, întreaga ei copilărie, dragostea trainică cu care se priveau mama și tata nu erau o minciună. Acum aflase.

Simțea că o arde pieptul de un amestec de dragoste fierbinte, uimire și, în cele din urmă, de acceptare.

— Te iubesc, mami, i-a șoptit ea la ureche, simțind că a ajuns la capătul căutărilor. Și te iert.

De jos, din bucătărie, răzbătea vocea aprinsă, inconfundabilă a lui Iris și Laurel a simțit brusc nevoia să fie și ea cu fratele și cu surorile ei. A netezit pătura mamei și a sărutat-o pe frunte.

Cartolina rămăsese pe scaunul de lângă ea și Laurel a ridicat-o, vrând să o ducă în dormitorul ei. Gândul îi zburase deja jos, la o ceașcă de ceai, așa că, mai târziu nu știa ce a făcut-o să observe semnele mici și negre de pe plic.

Dar le-a văzut. Și-a încetinit pașii pe la mijlocul dormitorului mamei și s-a oprit. S-a îndreptat apoi spre locul unde lumina lămpii era mai bună, și-a pus ochelarii de citit și a apropiat plicul de ochi. Apoi a zâmbit încet, mirată.

Se gândise atât de mult la timbru că scăpase din vedere adevăratul indiciu care îi sărea acum în ochi. Plicul fusese francat. Ștampila era foarte veche și greu de citit, dar putea totuși să deslușească data când fusese pusă la poștă: 3 iunie 1953, și chiar și locul de unde fusese trimisă: Kensington, Londra.

Laurel și-a întors privirile spre mama ei, care dormea. Era chiar locul unde stătuse mama în timpul războiului, în casa din Campden Grove. Dar oare cine îi trimisese o cartolină cu mulțumiri cu mai bine de zece ani mai târziu și de ce?

30

Londra, 23 mai 1941

Vivien și-a aruncat privirea la ceasul de la mână, la ușa cafenelei și, în cele din urmă, la stradă. Jimmy spusese ora două și acum era deja două și jumătate și nu se vedea nici urmă de el. Poate că avea treabă la serviciu, poate se întâmplase ceva cu tatăl lui, dar Vivien nu credea că ar fi fost posibil. Mesajul lui fusese imperativ: trebuia neapărat să o vadă și fusese transmis atât de încifrat; lui Vivien nu-i venea să creadă că s-a expus în felul acela. Și-a mușcat buza de jos și s-a mai uitat încă o dată la ceas. Și-a plecat privirea la ceașca de ceai pe care o comandase cu cincisprezece minute în urmă, la ciobitura de pe marginea farfurioarei, la picătura de ceai uscată din căușul linguriței. S-a mai uitat încă o dată pe geam, nu a văzut pe nimeni cunoscut și și-a lăsat mai jos borul pălăriei să-și acopere fața.

Mesajul lui fusese o mare surpriză, minunată, care o făcuse să-i sară inima din piept. Când îi dăduse cecul, Vivien fusese convinsă că nu o să-l mai vadă niciodată. Nu fusese un truc ca să-l determine să o caute înfrigurat mai departe. Vivien ținea prea mult la viața lui, nu atât la a ei, ca să facă una ca asta. Alta fusese intenția ei. După ce a auzit povestea doctorului Rufus, dându-și seama de consecințe – pentru toți cei implicați – dacă Henry ar fi aflat despre prietenia ei cu Jimmy, despre activitatea ei de la

spitalul doctorului Tomalin, i s-a părut că era singura soluție. De fapt, o soluție perfectă. În felul acesta Dolly primea bani, iar Jimmy era jignit suficient cât să se îndepărteze pentru totdeauna, cruțându-i astfel viața. Fusese nesăbuită să îl lase să se apropie atât de tare, ar fi trebuit să aibă mai multă minte. Ea singură era vinovată de asta.

Pe de altă parte, cecul pe care i l-a dat lui Jimmy i-a oferit ei ceea ce și-ar fi dorit cel mai mult pe lume. Acum, gândindu-se la asta, zâmbea ușor. Dragostea ei pentru Jimmy era complet lipsită de egoism, nu pentru că ea era un om bun, ci pentru că așa trebuia să fie. Henry nu i-ar fi lăsat cu nici un chip să fie împreună, așa că și-a plămădit dragostea dorind ca Jimmy să se bucure de cea mai bună viață pe care și-ar fi dorit-o, chiar dacă ea nu ar fi făcut parte din ea. Acum Jimmy și Dolly puteau să facă tot ce visaseră: să plece din Londra, să se căsătorească, să trăiască fericiți până la adânci bătrâneți. Și, oferind banii pe care Henry îi păzea cu atâta strășnicie, Vivien îl lovea și pe el în singurul mod cu putință. El avea să afle, de bună seamă. Regulile stricte ale moștenirii ei nu puteau fi încălcate prea ușor, dar pe Vivien nu o interesau banii și ce se putea cumpăra cu ei – semna orice sumă îi cerea Henry și nu-i trebuia aproape nimic pentru ea. Cu toate acestea, el ținea morțiș să știe exact ce se cheltuia și când, așa că ea avea să plătească scump, așa cum se întâmplase cu donația pe care o făcuse pentru spitalul doctorului Tomalin, dar merita. O, da, câtă plăcere îi făcea să știe că banii după care era atât de ahtiat Henry se duceau în altă parte!

Aceasta însă nu a însemnat că despărțirea de Jimmy nu fusese cel mai sfâșietor lucru pe care îl făcuse vreodată. Acum că îl va vedea din nou, bucuria pe care o simțea închipuindu-și cum va intra pe ușă, cu părul lui negru căzut pe frunte, cu zâmbetul care lăsa să se ghicească tot felul de taine, care o făcea să se simtă înțeleasă – recunoscută, chiar fără ca el să rostească vreo vorbă –, o copleșea.

A ridicat privirea spre chelnerița care se apropiase de masa ei și o întrebase dacă vrea să comande și de mâncare. Vivien i-a spus că nu și că îi ajunge ceaiul pentru moment. I-a trecut prin gând că poate Jimmy venise și plecase deja, că poate ajunsese în urma lui. Henry fusese neobișnuit de iritat în ultimele zile și nu fusese ușor să iasă din casă, dar, când o întrebase pe chelneriță, aceasta a clătinat din cap.

— Știi de cine vorbești, bărbatul ăla chipeș cu aparatul de fotografiat.

Vivien a încuviințat din cap.

— Nu l-am văzut de câteva zile, îmi pare rău.

Chelnerița a plecat și Vivien s-a întors din nou să se uite pe fereastră, să vadă dacă nu apare Jimmy sau altcineva care ar fi putut s-o pândască. La început fusese înspăimântată de ce îi spusese doctorul Rufus la telefon, dar, pe când se îndrepta către casa lui Jimmy înțelesese: durerea lui Dolly când s-a văzut respinsă, dorința ei de răzbunare, aspirația ei de a se transforma și de a o lua de la capăt. Vivien era sigură că mulți ar putea considera planul acesta de neconceput, dar ea nu făcea parte dintre ei. Nu i se părea de neînțeles că cineva ar putea să se preteze la așa ceva dacă ar fi convins că ar găsi astfel o scăpare. Mai ales cineva ca Dolly, care își pierduse familia.

Singurul lucru din toată povestea doctorului Rufus care o lovea ca o tăietură de cuțit era rolul lui Jimmy în planul acesta. Nu putea crede că tot ce se înfiripase între ei era fals. Știa că nu fusese așa. Indiferent ce l-a făcut pe Jimmy să dea peste ea pe stradă în ziua aceea, sentimentele lor au fost adevărate. Nu se înșela niciodată. Își dăduse seama chiar din prima seară, la cantină, când văzuse fotografia Nellei și s-a mirat și Jimmy și-a ridicat privirile, și ochii lor s-au întâlnit. Și mai știa și pentru că el nu voia să se dea deoparte. Ea îi dăduse cecul – ceea ce își dorise Dolly cu ardoare –, dar el nu se depărtase, refuza să o părăsească.

Jimmy îi trimisese vorbă printr-o femeie pe care Vivien nu o cunoștea, o persoană micuță și veselă

care bătuse la ușa casei de la numărul 25 din Campden Grove cu o cutie de metal pentru donații pentru Spitalul Militar. Când Vivien dădea să se întoarcă să-și ia portofelul, femeia a clătinat din cap și i-a șoptit că Jimmy voia *neapărat* să o vadă și să vină să se întâlnească aici în cafeneaua din gară, vineri la ora două. Și apoi femeia s-a făcut nevăzută și Vivien a simțit licărul unei speranțe, înainte de a ști cum să-i pună capăt.

Numai că acum era aproape trei – Vivien s-a uitat din nou la ceas – și el nu mai venea. Știa ea. Știuse prea bine în ultimele treizeci de minute.

Henry trebuia să sosească acasă într-o oră și avea de făcut anumite lucruri înainte de venirea lui, lucruri pe care el le pretindea. Vivien s-a ridicat, a împins scaunul sub masă. Dezamăgirea era acum de o mie de ori mai mare decât atunci când l-a părăsit ea. Dar nu mai putea aștepta. Stătuse deja mai mult decât se cuvenea. A plătit pentru ceai și, aruncând o ultimă privire prin cafenea, și-a îndesat mai tare pălăria pe cap și a pornit-o spre Campden Grove.

*

— Ai fost la plimbare?

Vivien a încremenit în holul de la intrare, aruncând o privire peste umăr pe ușa deschisă spre salon. Henry stătea în fotoliu, picior peste picior, cu pantofii lui negri strălucitori, uitându-se la ea pe deasupra unui raport gros de la minister.

— Eu... am...

Gândurile i-au luat-o razna. Venise mai devreme. Iar ea trebuia să-l fi întâmpinat la ușă când sosea acasă, să-i dea paharul cu whisky și să-l întrebe dacă a avut o zi grea.

— E atât de frumos afară. N-am putut rezista.

— Ai fost prin parc?

— Da, a răspuns ea, încercând să-și domolească inima care i se zbătea ca un iepure în piept. Au înflorit lalelele.

— Nu mai spune!

— Da.

El a ridicat raportul din nou, acoperindu-și fața și Vivien a răsuflat ușurată. A rămas pe loc însă, preț de o secundă, ca să se asigure. Grijulie, și-a pus pălăria pe măsută, și-a scos eșarfa și a intrat cât a putut de încet.

— Te-ai întâlnit cu ceva prieteni? s-a auzit vocea lui Henry tocmai când ajunsese la piciorul scării.

Vivien s-a întors încet. El se sprijinea lejer de cadrul ușii salonului, netezindu-și mustața. Băuse. Avea ceva, o clătinare pe care ea o cunoștea prea bine, care-i răscolea stomacul de groază. Știa că alte femei îl socoteau atrăgător, cu expresia lui întunecată și sarcastică, cu modul în care le țintuia privirile, dar ei nu-i plăcuse niciodată. Chiar de atunci, din noaptea când se întâlniseră, când ea crezuse că era singură pe malul lacului la Nordstrom și dăduse cu ochii de el sprijinit de cabina de plajă, uitându-se la ea și fumând. Era ceva în ochii lui când o privea, dorință, desigur, dar și altceva care-i făcea pielea de găină. Și acum tot asta vedea în ochii lui.

— Nu, Henry, de ce? a răspuns ea cât a putut de degajat, sigur că nu. Știi că nu am timp de prieteni, mai ales de când lucrez la cantină.

Casa era pustie și tăcută, nu se auzea bucurăteasa jos, în bucătărie, frământând aluatul pentru plăcinta de la cină, nici servitoarea care să se lupte cu firul aspiratorului. Lui Vivien îi era dor de Sarah, biata

fată plânsese, jenată și rușinată, când Vivien dăduse peste ei în după-amiaza aceea. Henry era turbat de furie, cu plăcerea stricată și cu demnitatea șifonată. A pedepsit cedarea servitoarei dând-o afară. Iar pe Vivien a pedepsit-o ținând-o mai departe lângă el.

Așa că au rămas doar ei doi, Henry și Vivien Jenkins, soț și soție. *Henry a fost unul dintre elevii mei cei mai inteligenți*, i-a spus unchiul ei când i-a relatat ce vorbiseră ei doi, ca între bărbați, în biroul înecat de fum. *E un adevărat gentleman. Ești foarte norocoasă că te place.*

— Cred că o să mă duc sus, să mă întind puțin, a spus ea după o pauză ce i s-a părut nesfârșită.

— Ești obosită, iubito?

— Da, a răspuns Vivien, străduindu-se să zâmbească. Cu raidurile astea... toată lumea în Londra trebuie să fie obosită.

— Da, a urmat el, apropiindu-se cu buze zâmbitoare și ochi tăioși. Presupun că așa este.

*

Pumnul lui Henry lovit-o mai întâi peste urechea stângă, cu un bubuit îngrozitor. Forța loviturii a izbit-o cu fața de peretele holului de la intrare. A căzut. Apoi Henry s-a năpustit la ea, sfâșiindu-i rochia, scuturând-o, iar chipul lui frumos se schimonosea de furie în timp ce o lovea. Striga cât putea, stropind-o cu salivă, iar ochii îi sclipeau, și-i repeta că ea îi aparține lui și îi va aparține veșnic, că e premiul lui și că nu va îngădui niciodată altui bărbat să se atingă de ea, mai degrabă s-o vadă moartă decât s-o lase să plece.

Vivien a închis ochii; știa că îl înfurie peste măsură când refuza să-l privească. Așa că a zgâlțâit-o și mai tare, a apucat-o de grumaz, răcnindu-i la ureche.

În mintea ei, Vivien căuta golfulețul, luminițele sclipitoare...

Nu îi opunea rezistență niciodată, nici atunci când pumnii lui încleștați îi loveau coapsele, și acea parte ascunsă a sufletului ei, ceea ce fusese Vivien Longmeyer, pe care se străduise să o ascundă de mult, se lupta să iasă la suprafață. Poate că unchiul ei pecetluisese afacerea în biroul lui învăluit în fum, dar Vivien avusese motivele ei să fie atât de docilă. Katy se străduise să o facă să se răzgândească, dar Vivien fusese întotdeauna încăpățânată. Știa prea bine că aceasta era pedeapsa ei, era ceea ce merita. Fusese pedepsită în primul rând din cauza pumnilor, și din această pricină familia ei s-a grăbit să se întoarcă de la picnic și a dispărut.

Acum mintea ei era fluidă, se afla în tunel, înotând spre adâncuri cât mai jos, cu brațele și picioarele puternice, care o împingeau prin apă, către casă...

Nu-i păsa că era pedepsită, se întreba doar când se va sfârși. Când o va răpune. Căci așa se va întâmpla într-o bună zi, era sigură de asta. Vivien și-a ținut răsuflarea, așteptând, cu speranța că acum a venit sfârșitul. Căci de fiecare dată când se trezea tot acolo, în casa din Campden Grove, valul de disperare din suflet i se adâncea și mai tare.

Apa era mai caldă acum, se apropia și mai mult. Și-n depărtare... primele luminițe sclipitoare. Vivien înota spre ele...

Ce se va întâmpla când Henry o va omorî, în cele din urmă? Cunoscându-l, știa că va avea tupeul să se asigure că vina cădea pe altcineva. Sau altminteri se va asigura că va părea a fi fost un accident – o cădere nefericită, un ghinion în timpul bombardamentului. Ghinion, să fie la locul nepotrivit, la momentul nepotrivit, va spune lumea, clătinând din cap, iar Henry va apărea și mai mult drept soțul credincios, îndurerat. Probabil că va scrie și o carte despre asta, despre ea, o variantă imaginată a lui

Vivien, asemenea celeilalte, *Muză fără voie*, despre fata aceea îngrozitoare, supusă, care își adora soțul scriitor și nu visa la altceva decât la toalete și la petreceri.

Luminițele erau mai strălucitoare acum și mai aproape și Vivien le vedea înșiruirea sclipitoare. A privit însă dincolo de ele. Căci ea venise să caute ceea ce se afla dincolo...

Încăperea s-a înclinat. Henry încetase. A ridicat-o și și-a simțit trupul vlăguit, ca o păpușă de cârpă, inert în brațele lui. *Mai bine ar face-o singură*. Să ia pietre sau cărămizi – ceva greu – și să le pună în buzunare, să intre în lacul Serpentine, cu pași mici, până va vedea luminițele.

El îi săruta fața, mânjind-o cu salivă. Respirația lui găfâită, mirosul de briantină și alcool împletit cu duhoarea de sudoare.

— Haide, haide! Știi că te iubesc, dar mă înfurii atât de tare... n-ar trebui să mă mai superi așa.

Luminițele micuțe, atât de multe, și dincolo de ele, Pippin. El s-a întors spre ea și pentru prima dată a părut că o vede...

Henry a dus-o sus pe brațe, ca un mire sinistru cu mireasa sa, și a așezat-o cu grijă pe pat. *Sigur că ar putea să o facă singură*. Îi era atât de limpede acum. Ea, Vivien, era lucrul cel mai de preț pe care i-l putea lua. I-a scos pantofii și i-a aranjat părul, ca să cadă în mod egal pe amândoi umerii.

— Chipul tău, a spus el trist, chipul tău frumos.

I-a sărutat dosul palmei și a pus-o încet pe pat.

— Haide, odihnește-te acum, o să te simți mai bine când ai să te trezești.

S-a aplecat spre ea până a ajuns cu buzele la urechea ei.

— Și să nu-ți faci griji pentru Jimmy Metcalfe. Am avut eu grijă de el. E mort acum, putrezește pe fundul Tamisei. N-o să se mai bage între noi.

Pașii grei, ușa trântită, cheia răsucită în broască.

Pippin a ridicat brațul, făcându-i parcă cu mâna sau îmbiind-o să se apropie și Vivien s-a îndreptat spre el...

*

S-a trezit peste un ceas, în dormitorul ei din Campden Grove, cu soarele amiezii revărsându-i-se pe chip. A închis iute ochii la loc. Simțea o durere cumplită de cap, pe la tâmpile, în fundul ochilor, la baza gâtului. Își simțea capul ca o prună coaptă care căzuse de sus pe pardoseala tare. A rămas nemișcată ca o scândură, încercând să-și amintească ce se întâmplase și de ce o dureau toate atât de tare.

Și i-a revenit totul în minte, în valuri, amestecat, ca de obicei, cu închipuirile din mintea ei despre mântuirea din apă. Acelea erau amintirile cel mai greu de suportat – senzația vagă de bine, de dor, mult mai arzătoare decât amintirile adevărate, și totuși mult mai puternice.

Vivien se crispa de durere pe măsură ce-și mișca fiecare mădular ca să vadă cât de rău se afla. Asta făcea parte din ritual, Henry se aștepta să se „aranjeze“ până ajungea el acasă, nu-i plăcea când vindecarea ei dura prea mult. Picioarele îi păreau neatînse – asta era bine, căci șchiopătatul ar fi putut stârni întrebări stânjenitoare – brațele îi erau învinețite, dar nu erau rupte. Doar falca îi zvâcnea și îi țiuiau încă urechile, iar o parte a feței îi ardea. Asta era ceva neobișnuit. De obicei, Henry nu-i atingea fața. Avea mereu grijă să o lovească mai jos de gât. Ea era premiul lui, nimic nu trebuia să o atingă decât el, și nu-i plăcea să fie confruntat cu dovezi, căci îi reaminteau cât de mult îl supăraseră, cât de dezamăgitoare era. Voia ca urmele loviturilor să rămână ascunse sub haine, să le vadă doar ea, să-i amintească cât de mult o iubea – căci el nu ar fi lovit o femeie dacă n-ar fi iubit-o atât de mult.

Vivien a alungat gândul la Henry. Altceva i se înfiripa în minte, ceva important, îl auzea ca un bâzâit de țanțar în puterea nopții, apropiindu-se zgomotos ca să fugă apoi, dar nu-l putea prinde. A rămas nemișcată pe măsură ce zumzăitul se apropia și-apoi... Vivien a tras aer în piept, și-a adus brusc aminte și a cuprins-o amețeala. Propria suferința i-a dispărut. *Și să nu-ți faci griji pentru Jimmy Metcalfe. Am avut eu grijă de el. E mort acum, putrezește pe fundul Tamisei. N-o să se mai bage între noi.*

I se oprise respirația. Jimmy nu venise astăzi la întâlnire. Îl așteptase, dar el nu venise. Jimmy nu ar fi lăsat-o să aștepte, ar fi venit dacă ar fi putut.

Henry știa cum îl cheamă. Aflase de undeva și „avusese grijă de el“. Mai fuseseră și alții, mai demult, care îndrăzniseră să i se pună în cale. Niciodată nu s-a ocupat el de ei, nu s-ar fi cuvenit... doar Vivien cunoștea duritatea pumnilor lui. Iar Henry avea oamenii lui... și Jimmy nu mai venise.

Apoi a auzit un sunet ascuțit, ca icnetul unui animal lovit, și Vivien și-a dat seama că ea îl scosese. S-a ghemuit pe o parte, apăsându-și capul cu mâinile să-și ușureze durerea și nu a crezut că va mai fi în stare să se mai miște vreodată.

*

Când s-a trezit, soarele pălise și încăperea era pătrunsă de lumina albăstrie a serii. O usturau ochii. Plânsese în somn, dar acum nu mai plângea. Se simțea golită pe dinăuntru, disperată. Dispăruse tot ce era bun pe lume, avusese Henry grijă de asta.

Cum de aflase? Știa că are iscoadele lui, dar ea fusese foarte precaută. Mergea la spitalul doctorului Tomalin de cinci luni fără să fi avut vreo problemă, rupsese legătura cu Jimmy tocmai ca să nu se întâmple așa ceva, de îndată ce doctorul Rufus îi spusese despre ce avea Dolly de gând să facă, știuse...

Dolly!

Sigur că ea era. Vivien s-a străduit să-și amintească amănuntele din conversația ei cu doctorul Rufus; îi spusese că Dolly intenționa să trimită o fotografie a ei cu Jimmy și o scrisoare în care să-i spună că îl va informa pe soțul ei despre „aventura“ lor dacă Vivien nu-i cumpără tăcerea.

Vivien crezuse că cecul va fi de-ajuns. Dolly trebuie că trimisese totuși scrisoarea și în ea, pe lângă fotografie, precisase și numele lui Jimmy. Nesăbuită fată! Își închipuise că făcuse un plan inteligent, doctorul Rufus spunea că ea credea că nu făcea rău, era convinsă că nimeni nu va avea de suferit, dar nu știa cu cine avea de-a face. Henry, care era gelos și dacă Vivien se oprea să-l salute pe bătrânul care vindea ziare la colțul străzii, Henry, care nu-i îngăduia să aibă prieteni sau copii de teamă că o vor îndepărta de el, Henry, care avea oameni în minister și putea afla orice despre oricine, Henry, care folosise și altă dată banii ei ca să „aibă grijă“ de alții.

Vivien s-a ridicat cu greu în capul oaselor, simțind zvâcniri dureroase în orbite, în urechi, în cap. A tras aer în piept și s-a ridicat în picioare, bucuroasă că mai putea să pășească. Și-a zărit chipul în oglindă și s-a uitat mai bine: avea sânge închegat pe o parte a feței și începuse să i se umfle un ochi. Și-a întors ușor capul să vadă și partea cealaltă. O durea totul. Locurile dureroase nu se învinețiseră încă, a doua zi avea să fie mai rău.

Cu cât stătea mai mult în picioare, cu atât își putea stăpâni durerea mai bine. Ușa dormitorului era încuiată, dar Vivien mai avea o cheie. S-a îndreptat încet spre ascunzișul din spatele tabloului bunicii, căznindu-se o clipă să-și aducă aminte cifrul și a răsucit cadranul. Ca prin ceață și-a amintit de ziua când, cu câteva săptămâni înainte de nuntă, unchiul o adusese la Londra să se întâlnească cu avocații familiei și după aceea să vadă casa. Când rămăseseră singure în dormitor, îngrijitoarea o trăsese

deoparte, arătându-i tabloul și seiful din spatele lui, șoptindu-i: „Orice femeie are secretele ei!“ Deși lui Vivien nu i-a plăcut privirea vicleană a bătrânei, tânjise întotdeauna să aibă un locșor al ei și și-a adus aminte de acest sfat.

Ușița s-a deschis și a scos cheia pe care și-o făcuse data trecută când se mai întâmplase. A luat și fotografia pe care i-o dăduse Jimmy. Era ciudat, dar se simțea mai bine dacă o avea la ea. A închis ușița cu mare grijă și a potrivit tabloul la loc.

*

A găsit plicul pe biroul lui Henry. Nici măcar nu se străduise să-l ascundă. Era adresat lui Vivien și datat cu două zile în urmă. Fusese deschis. Henry îi deschidea întotdeauna scrisorile și în asta a constatat greșeala teribilă din planul infailibil al lui Dolly.

Vivien știa ce conține scrisoarea, dar tot i s-a zbătut inima când a citit-o. Totul era cum se așteptase, scris chiar pe un ton amabil. Vivien i-a mulțumit lui Dumnezeu că fata nu se semnase, ci scrisese doar *Un prieten* în josul paginii.

Când a privit fotografia a simțit că o năpădesc lacrimile, dar s-a stăpânit. Și, când din amintire au țâșnit ecouri ademenitoare ale clipelor minunate petrecute în mansarda doctorului Tomalin, cu Jimmy, cu felul în care o făcuse să se simtă, de parcă ar fi existat un viitor spre care să privească cu bucurie, le-a alungat pe toate. Știa prea bine că nu există cale de întoarcere.

Vivien a răsucit plicul și i-a venit să plângă de disperare, căci pe spatele plicului scria: *Un prieten, Rillington Place nr. 24, Notting Hill.*

*

Vivien a încercat să alerge, dar simțea că amețește și că i se învâlmășesc gândurile. Trebuia să se oprească la fiecare felinar ca să-și tragă sufletul, în timp ce străbătea străzile întunecate spre Notting Hill. Nu mai pierduse timp în casă, doar își spălase fața, ascunsese fotografia incriminatoare și scrisese în grabă o scrisoare. A azvârlit-o în prima cutie poștală care i-a ieșit în cale și-a mers mai departe. Mai avea un singur lucru de făcut, ultimul ei act de penitență, înainte de a îndrepta totul.

De îndată ce și-a dat seama de asta, totul s-a limpezit. Vivien s-a scuturat de disperare ca de o haină nedorită și a pășit spre luminițele strălucitoare. Era totul atât de simplu de fapt. Ea fusese cea care atrăsese moartea familiei ei, tot ea determinase moartea lui Jimmy, dar acum avea să se asigure că o salva pe Dolly Smitham. Și numai după aceea va putea să se ducă la lacul Serpentine și să-și umple buzunarele cu pietre. Vedea sfârșitul care era atât de frumos.

Iute de picior ca fulgerul, îi spunea tata și, deși simțea că i se învârte capul și a trebuit să se sprijine de garduri de câteva ori ca să nu se prăbușească, Vivien era o bună alergătoare și nu s-a mai oprit. Își închipuia că era un cangur care alerga printre tufișuri un câine dingo ce se strecura printre umbre, o șopârlă care se furișă prin întuneric...

Din depărtare se auzeau avioane și Vivien privea din când în când cerul, împiedicându-se de fiecare dată. O parte a sufletului ei își dorea ca ele să treacă pe deasupra capului ei și să-și azvârle încărcătura dacă aveau curajul. Dar nu încă, nu acum, căci mai avea ceva de făcut.

*

Se înoptase de-a binelea când a ajuns în Rillington Place și nu-și luase o lanternă cu ea. Se căznea să găsească numărul când s-a trântit o ușă în spatele ei și a deslușit o siluetă care cobora pe treptele casei din apropiere.

— Vă rog să mă scuzați! a strigat Vivien.

— Da? a răspuns o voce.

— Vă rog să-mi dați o mână de ajutor, caut numărul 24.

— Aveți noroc, e chiar aici. Dar nu sunt camere libere deocamdată, poate c-o să se mai elibereze în curând.

Femeia a scăpărat un chibrit ca să-și aprindă o țigară și Vivien i-a văzut chipul. Nu-i venea să creadă ce noroc avea, deși la început credea că e doar o închipuire.

— Dolly? a strigat ea, repezindu-se spre tână frumoasă, îmbrăcată cu o haină albă. A, tu erai, slavă Domnului! Eu sunt, Dolly! Sunt...

— Vivien?

— Credeam că nu te mai găsesc, că am venit prea târziu.

— Prea târziu pentru ce? a întrabat Dolly bănuitoare. Ce s-a întâmplat?

— Nimic... a spus Vivien râzând dintr-odată. Adică o mulțime de... s-a bâlbâit ea, simțind că i se învâртеște capul.

— Ai băut ceva? a întrebat Dolly, trăgând din țigară.

Ceva s-a mișcat în întuneric, se auzeau pași.

— Trebuie să vorbim... *repede!*

— Nu pot... tocmai plecăm.

— Dolly, *te implor!*

Vivien s-a uitat peste umăr, îngrozită că ar putea da cu ochii de unul dintre oamenii lui Henry îndreptându-se spre ea.

— E ceva important!

Cealaltă femeie nu a răspuns imediat, probabil speriată de această vizită neașteptată. În cele din urmă, împotria voinței ei, a luat-o pe Vivien de braț și i-a spus:

— Haide! Să mergem înăuntru.

Vivien a răsuflat ușurată când s-a închis ușa după ele, nu a luat în seamă privirile curioase ale unei bătrâne cu ochelari și a urmat-o pe Dolly pe scări, apoi pe un coridor care mirosea a mâncare stricată. Camera din capul coridorului era mică, întunecoasă și neaerisită.

Când au intrat, Dolly a răsucit comutatorul și s-a aprins un bec gol deasupra capului.

— Îmi pare rău că e așa cald aici, a spus ea scoțându-și haina albă, grea, de blană pe care o purta și agățând-o într-un cui pe ușă. Nu am geamuri, dar nu-i nici o pagubă, e mai ușor de camuflat, dar nu prea ajută la aerisire. Nici scaun n-am. Doamne Dumnezeule, ce-ai pățit? a întrebat ea întorcându-se spre Vivien și văzându-i fața la lumină.

— Nimic, a răspuns Vivien, care uitase ce îngrozitor arată. Un mic accident pe drum. M-am lovit de un felinar. Așa-mi trebuie, că mă grăbesc prosteste.

Dolly nu a părut convinsă, dar nu a insistat, făcându-i semn să se așeze pe pat. Era îngust și jos, iar cuvertura avea semne vizibile de vechime și îndelungă folosință. Vivien nu a făcut mofturi. Ce ușurare era să stea jos! S-a prăbușit pe salteaua subțire chiar când a izbucnit alarma de bombardament.

— Las-o să sune, i-a spus ea iute, când Dolly a dat să iasă. Stai aici, e mult mai important.

Dolly a tras nervoasă din țigară și și-a încrucișat brațele.

— E vorba de bani? a întrebat ea cu o voce aspră. Îi vrei înapoi?

— Nu, lasă asta!

Gândurile lui Vivien se învălmășiseră și se străduia să și le adune, să capete limpezimea de care avea nevoie. Totul păruse atât de simplu până atunci, dar acum își simțea capul greu, tâmpilele îi pulsau și sirena nu înceta să scoată șuieratul acela drăcesc.

— Jimmy și cu mine... a început Dolly.

— Da, s-a repezit Vivien, și mintea i s-a limpezit. Da, Jimmy.

S-a oprit apoi străduindu-se să găsească cuvintele de care avea nevoie ca să-i spună adevărul. Uitându-se atentă la ea, Dolly a început să clatine capul de parcă ar fi ghicit cumva ce voia să-i spună. Gestul acesta i-a dat curaj și a spus, tocmai când sirena se oprise:

— Dolly, Jimmy... s-a dus...

Cuvântul a răsunat în liniștea încăperii.

Dus!

— Doll... ești înăuntru? s-a auzit o voce și o bătaie în ușă. Noi mergem în adăpost.

Dolly nu a răspuns, cu ochii ațintiți la Vivien. Și-a ridicat țigara cu degete tremurătoare și a tras febril câteva fumuri. Cineva a ciocănit din nou la ușă, dar, neprimind nici un răspuns, a luat-o la fugă pe coridor și a coborât iute scările.

În timp ce se lăsa pe pat, alături de Vivien, pe chipul lui Dolly s-a înfiripat un zâmbet, nesigur, plin de speranță.

— Nu, le încurci tu... l-am văzut ieri și mă întâlnesc cu el din nou în seara asta. O să plecăm împreună, nu pleca el fără mine...

Nu înțelesese și, pentru o clipă, Vivien nu a mai spus nimic, ținută de mila ce o cuprinsese. Sigur că Dolly nu înțelegea, cuvintele ar fi ca așchii de gheață care s-ar topi la dogoarea neîncrederii ei. Vivien știa prea bine cum e să primești așa o veste îngrozitoare, să afli din senin că toți cei dragi au murit.

Dar apoi s-a auzit un avion deasupra, un bombardier, și Vivien și-a dat seama că nu mai era timp de milă, că trebuia să-i explice, să o facă pe Dolly să priceapă adevărul să o facă să înțeleagă că trebuia să plece acum dacă voia să se salveze.

— Henry, a început ea, soțul meu... știu că e greu de crezut... dar este foarte gelos și violent. Din pricina asta a trebuit să mă port așa, Dolly, când ai venit atunci să-mi aduci medalionul. Nu mă lasă să am prieteni.

Undeva, foarte aproape, s-a auzi o explozie puternică și un șuierat a mișcat aerul dintre ele. Vivien s-a oprit o clipă, simțind cum o doare fiecare fibră a corpului, și apoi a continuat să vorbească, mai repede și mai concentrat, mulțumindu-se să spună doar lucrurile esențiale.

— A primit scrisoarea și fotografia ieri și s-a simțit umilit. L-ai făcut să se creadă încornorat, Dolly, și și-a trimis oamenii să îndrepte lucrurile... așa știe el: și-a trimis oamenii să te pedepsească pe tine și pe Jimmy.

Chipul lui Dolly s-a făcut alb ca varul. Era șocată, se vedea clar, dar Vivien își dădea seama că auzise, căci începuseră să-i curgă lacrimi pe obraz.

— Trebuia să mă întâlnesc cu Jimmy azi, la o cafenea, dar nu a mai venit. Îl știi și tu pe Jimmy, Dolly, nu s-ar fi putut să nu apară, mai ales când a promis. Așa că m-am dus acasă și l-am găsit pe Henry, care era supărat, Dolly, foarte furios, a spus ea ducându-și mâna, fără să-și dea seama, la obrazul care-i pulsa de durere. Mi-a spus ce se întâmplase și că oamenii lui l-au ucis pe Jimmy pentru că s-a apropiat de mine. Nu-mi dădeam seama de unde știa, dar după aceea am găsit plicul de la tine. L-a

deschis – întotdeauna îmi deschide corespondența – și ne-a văzut împreună în fotografie. Vezi, Dolly? A ieșit totul foarte rău, planul tău a dat greș îngrozitor.

Când a auzit de plan, Dolly a apucat-o de braț, cu ochii măriți și i-a spus în șoaptă:

— Dar cum s-a putut... fotografia... ne înțeleseserăm că nu o s-o mai trimitem, nu mai era nevoie...

S-a uitat în ochii lui Vivien și a scuturat din cap înnebunită.

— N-am vrut să se întâmple așa ceva, și acum Jimmy...

Vivien nu mai avea nevoie de explicații, dacă Dolly intenționase să trimită fotografia sau nu nu mai avea nici o importanță în ceea ce o privea, nu venise aici ca să o confrunte pe Dolly cu propria ei greșală. Nu mai era timp acum pentru învinuiri, cu voia lui Dumnezeu, Dolly va avea timp după aceea să-și facă reproșuri.

— Ascultă-mă, e foarte important să mă asculți. Ei știi unde locuiești și *o să vină* să te caute.

— E vina mea! a strigat Dolly, cu chipul scaldat în lacrimi. E numai vina mea!

Vivien i-a apucat mâinile subțiri, durerea lui Dolly era adevărată, puternică, dar nu ajuta la nimic.

— Te rog, Dolly, sunt la fel de vinovată ca și tine, a urmat ea, ridicând vocea să se audă în zgomotul bombelor. Nu mai contează acum. O să vină după tine. Probabil că se apropie deja, de aceea am venit.

— Dar eu...

— Trebuie să fugi din Londra, chiar acum, fără să te mai întorci vreodată. Te vor căuta peste tot, mereu...

S-a auzit încă o explozie și întreaga clădire s-a zgâlțâit, era mult mai aproape decât cealaltă și, în ciuda faptului că încăperea nu avea ferestre, o lumină sinistră a pătruns prin toți porii clădirii. Dolly avea ochii ieșiți din orbite de groază. Zgomotul era asurzitor, șuieratul bombei în cădere, detunătura, bubuitul tancurilor antiaeriene. Vivien a trebuit să strige când a întrebat-o dacă are familie, prieteni, dacă are unde să se ducă la adăpost. Dar Dolly nu a răspuns. A clătinat capul, plângând disperată, acoperindu-și obraji cu palmele. Apoi Vivien și-a amintit că Jimmy îi spusese despre familia ei, și o impresionase atunci știind că și ea suferise o pierdere atât de cumplită.

Casa se zgâlțâia și zornăia, iar când dopul a sărit din chiuveta mică și urâtă, Vivien a simțit cum o cuprinde groaza.

— Gândește-te, Dolly, a implorat-o ea, în timp ce s-a mai auzit încă o explozie asurzitoare. Trebuie să te gândești.

Se auzeau mai multe avioane acum, avioane de luptă și bombardiere și mitralierele țacăneau asurzitor. Vivien simțea că i se învârtește capul de atâta zgomot și își imagina cum trec peste acoperiș, și în ciuda podului de deasupra parcă le vedea burțile ca de balenă.

— Dolly! a țipat ea.

Dolly stătea cu ochii închiși. În ciuda exploziilor și a împușcăturilor, a zuruitului avioanelor, pentru o clipă chipul i s-a luminat părănd aproape liniștit și apoi și-a ridicat capul cu un zvâcnet și a spus:

— Am făcut cerere pentru o slujbă acum câteva săptămâni. Jimmy mi-a găsit-o...

A luat o foaie de hârtie de pe măsuța de lângă pat și i-a întins-o lui Vivien.

Dorothy a citit hârtia, era o ofertă de slujbă pentru domnișoara Dorothy Smitham la o pensiune numită Marea Albastră.

— Da, e perfect, acolo trebuie să te duci.

— Dar nu vreau să merg singură. Noi...

— Dolly...

— Trebuia să mergem *împreună*. Nu trebuia să iasă așa... trebuia să mă aștepte...

Și a izbucnit din nou în plâns. Pentru o clipă, Vivien s-a lăsat înmuiată de durerea celeilalte femei; era atât de ușor să se prăbușească, să renunțe, să se scufunde... Dar nu rezolva nimic, știa că trebuie să aibă curaj, Jimmy era deja mort și la fel se va întâmpla și cu Dolly dacă nu vrea să asculte. Henry nu va pierde timpul. Vlăjganii lui s-au pornit deja. Cuprinsă de panică, i-a tras o palmă peste față, nu foarte tare, dar cu hotărâre. A avut efect, căci Dolly și-a înghițit suspinul, apucându-și fața în mâini și sughițând.

— Dorothy Smitham, i-a spus Vivien aspru, trebuie să pleci din Londra cât mai repede.

— Nu cred că am să pot, a răspuns Dolly clătinând din cap.

— Eu știu că poți. Ești o luptătoare.

— Dar Jimmy...

— Ajunge.

A prins-o pe Dolly de bărbie și a forțat-o să se uite la ea.

— L-ai iubit pe Jimmy, știu bine – și eu l-am iubit – și el te-a iubit pe tine – Doamne, cât de bine știu.

Dar acum trebuie să mă ascuți.

Dolly a înghițit și a încuviințat din cap printre lacrimi.

— Du-te la gară în seara asta și cumpără-ți bilet. Trebuie să...

Becul a pâlpâit în timp ce o altă bombă cădea prin apropiere cu o bufnitură ca de tunet, ochii lui Dolly s-au mărit, dar Vivien a rămas calmă, refuzând să-i dea drumul.

— Urcă-te în tren și du-te unde vezi cu ochii, până la capătul liniei. Nu te uita îndărăt. Ia-ți slujba aia și vezi-ți de viața ta!

Ochii lui Dolly se schimbau pe măsură ce Vivien vorbea, o vreme o priviseră fix și Vivien își dădea seama că acum o asculta, că auzea fiecare cuvânt și că, mai mult de-atât, chiar înțelegea.

— Trebuie să pleci, nu pierde ocazia asta, e o nouă șansă, după toate câte ți s-au întâmplat, după câte ai pierdut...

— Așa am să fac, a spus Dolly iute. Am să plec.

S-a ridicat, a scos un cufăr mic de sub pat și a început să-l umple cu haine.

Vivien era atât de istovită acum, ochii începuseră să-i lăcrimeze de oboseală. Era pregătită să se sfârșească totul. Era pregătită de mult. Afară se auzeau peste tot avioanele, mitralierele loveau și reflectoarele sfâșiau cerul întunecat. Cădeau bombe și pământul se cutremura atât de tare, că simțeau asta chiar sub picioarele lor.

— Dar tu ce-ai să faci? a întrebat-o Dolly, închizând cufărul și ridicându-se.

A întins mâna să ia scrisoarea de la pensiune.

Vivien a zâmbit, o durea obrazul și era cumplit de obosită, simțea cum se scufundă în apă, spre luminițe.

— Nu-ți face griji pentru mine. O să mă descurc. Mă duc acasă.

Și-n timp ce pronunța cuvintele acestea s-a auzit o explozie îngrozitoare și s-a făcut brusc lumină. Totul părea încremenit. Chipul lui Dolly s-a luminat, apoi s-a încleștat de spaimă. Vivien s-a uitat în sus. Pe când bomba cădea prin acoperișul casei din Rillington Place și acoperișul se prăbușea prin tavan, iar becul din camera lui Dolly s-a făcut țandări, Vivien a închis ochii, bucurându-se. În fine i se împlineau toate rugile. Nu va mai fi nevoie să meargă la lacul Serpentine în noaptea aceea. A văzut luminițele strălucitoare în întuneric, adâncul golfulețului, tunelul spre mijlocul pământului. Iar ea era acolo și înota tot mai adânc și vâlul era dinaintea ei și era și Pippin acolo și-i făcea cu mâna și-i putea vedea pe toți ceilalți. Și ei o vedeau pe ea și Vivien Longmeyer a zâmbit. În fine ajunsese la capăt, după

atât de mult timp. Făcuse ceea ce trebuia. Și-n cele din urmă ajunsese acasă.

Partea a patra DOROTHY

31

Londra, 2011

Laurel s-a dus direct în Campden Grove, nu știa clar de ce, doar că era convinsă că asta trebuia să facă. În adâncul sufletului ei, presupunea că va bate la ușă și îl va găsi încă în viață pe cel care îi trimisese mamei cartolina cu mulțumiri. Până atunci i se păruse ceva logic, deși acum, pe când se afla în holul casei de la numărul 7 din Campden Grove – un hotel cu apartamente de închiriat pentru turiști –, adușmănindu-se mirosul de odorizant de lămâie și de călători obosiți, simțea că e caraghioasă. Femeia de la recepția mică și înghesuită a ridicat capul deasupra telefonului ca să o întrebe din nou dacă nu cumva nu se simte bine, și Laurel a asigurat-o ca e în regulă. A continuat să inspecteze covorul murdar și să încerce să-și rânduiască gândurile.

Dar nu se simțea bine nici pe departe, de fapt era extrem de dezorientată. Fusese atât de bucuroasă seara trecută când mama îi povestise despre Henry Jenkins, despre ce fel de om fusese. Totul se lega și era sigură că ajunseseră la capăt, că înțelegea, în fine, ce se întâmplase în ziua aceea. Apoi a observat data ștampilei de pe plic și inima i-a luat-o razna. Era convinsă că era important – ba mai mult, lua această descoperire foarte personal, de parcă ea, Laurel, ar fi fost singura persoană care ar fi putut să dezlege acest ultim mister. Și iat-o acum, în mijlocul unui hotel de trei stele, la sfârșitul unei căutări de cai verzi, nemaiaivând încotro să se îndrepte, nimic de căutat și nimeni cu care să vorbească și care să fi trăit acolo în timpul războiului. Ce însemna cartolina aceea? Cine i-o trimisese? Avea oare vreo importanță? Laurel începea să creadă că nu avea.

I-a făcut cu mâna recepționerei care a mimat un „pa-pa“ peste receptorul telefonului și-apoi a ieșit afară. Și-a aprins o țigară și a început să fumeze nervoasă. Trebuia să o ia pe Daphne de la aeroport mai târziu, cel puțin nu-și irosise timpul degeaba. S-a uitat la ceas. Mai avea câteva ore de pierdut. Era frumos afară și cald, cerul era albastru și senin, străbătut doar de urma avioanelor care purtau oameni de colo-colo – Laurel s-a gândit că ar fi mai bine să-și cumpere un sendviș și să se ducă în parc, lângă lacul Serpentine. Trăgând din țigară, și-a amintit cum a fost prima dată când venise în Campden Grove. În ziua când stătuse dinaintea casei cu numărul 25 și-l văzuse pe băiețelul acela.

Laurel s-a uitat la casă. Căminul lui Vivien și al lui Henry, locul chinurilor tănuite, locul în care Vivien suferise atât. Părea ciudat, dar cu tot ce citise în jurnalele lui Katy Ellis, Laurel știa mai multe despre casa aceasta decât despre cea din spatele ei. Și-a terminat țigara și s-a aplecat să o arunce în scrumiera de la intrare. Când s-a îndreptat la loc, știa ce avea să facă.

*

A bătut la ușa casei de la numărul 25 și a așteptat. Decorațiile de Halloween dispăruseră de la

fereastră și acum erau atârinate acolo palme de copii decupate și colorate – cel puțin patru perechi de diferite mărimi. Ce frumos! Ce bine că locuia o familie acolo acum! Amintirile urâte ale trecutului erau înlocuite cu altele noi. Dinăuntru răzbăteau zgomote – sigur era cineva acasă –, dar nu răspundea nimeni, așa că a mai bătut o dată. S-a întors apoi cu spatele pe dalele dinaintea ușii și s-a uitat peste drum la casa cu numărul 7, încercând să și-o imagineze pe mama ei în tinerețe, camerista unei doamne, urcând treptele acelea.

Ușa s-a deschis și femeia aceea frumoasă, pe care o văzuse data trecută, a apărut în prag, cu un prunc în brațe.

— O, Doamne! a exclamat ea, clipind uimită din ochii ei albaștri. Sunteți chiar... *dumneavoastră!*

Laurel era obișnuită să fie recunoscută, dar era ceva diferit în exclamația femeii aceleia. A zâmbit și femeia a roșit, ștergându-și mâna pe blugi și întinzându-i-o lui Laurel.

— Vă rog să mă scuzați, a spus ea. Ce nepoliticoasă sunt! Mă cheamă Karen, iar pe el Humphrey, a urmat ea, lovind ușor spatele pruncului, și un ciuf de păr blond s-a mișcat ușor pe umărul ei și un singur ochi albastru a privit-o pieziș pe Laurel. Știu cine sunteți, desigur. E o mare onoare să vă cunosc, doamnă Nicolson.

— Spuneți-mi Laurel.

— Bine, Laurel, a urmat ea, mușcându-și ușor buza de jos, emoționată, dar bucuroasă, clătinându-și capul uimită. Julian a spus că v-a văzut, dar am crezut... uneori el... a zâmbit ea. Dar n-are importanță, sunteți aici! Soțul meu va fi extrem de fericit să vă vadă.

Ești doamna lui tati! Laurel simțea că se petrece ceva mai mult decât își dă ea seama.

— Să știți că nici măcar nu mi-a spus că veniți.

Laurel nu a mai adăugat că nu se anunțase dinainte. Nici nu știa cum să explice de ce se află acolo. Așa că a zâmbit.

— Intrați, vă rog. Să-l chem pe Marty de sus.

Laurel a urmat-o pe Karen în holul plin de lucruri, trecând pe lângă un cărucior care arăta ca un modul lunar, pe lângă o grămadă de mingi și zmeie și pantofiori desperecheați, intrând într-un salon cald și luminos. Pereții erau acoperiți de sus până jos de rafturi cu cărți, și peste tot erau împrăștiate cărți, iar pe pereți erau agățate desene de copii și fotografiile de familie cu oameni fericiți și zâmbitori. Laurel era să se împiedice de un trupșor pe podea, era băiețelul pe care îl văzuse data trecută, așezat pe spate cu genunchii îndoiți. Ținea un braț în aer agitând un avion din lego și scoțând sunete ca de motor, cufundat pe de-a întregul de zborul avionului său.

— Julian! l-a strigat mama lui. Juju... fugi sus, scumpule, și spune-i tatei că avem un musafir.

Băiatul s-a uitat în sus la ele, rupându-se de jocul lui. Când a văzut-o pe Laurel, ochii i s-au luminat, recunoscând-o. Fără să scoată vreun cuvânt sau să se oprească din imitarea sunetului de motor, și-a îndreptat avionul spre altă direcție, s-a ridicat în picioare și-a pornit-o pe scările acoperite cu mochetă.

Karen a insistat să se ducă să pună ceainicul la fiert și Laurel s-a așezat pe o canapea comodă cu urme de cariocă pe cuvertura de creton roșu cu alb, a zâmbit la bebelușul așezat acum pe un covoraș pe podea și lovind o zornăitoare cu piciorul lui dolofan.

Scările au scârțâit sacadat și a apărut în pragul salonului un bărbat înalt, arătos, cu părul lung și castaniu, destul de ciufulit și cu ochelari cu rame negre. Micul pilot venea în urma lui. Bărbatul a întins mâna, zâmbind când a dat cu ochii de Laurel, clătinându-și capul neîncrezător, de parcă ar fi fost o fantomă apărută brusc în casa lui.

— Doamne, Dumnezeule! a exclamat el când li s-au atins palmele și s-a dovedit că era ea în carne și

oase. Credeam că Julian glumește, dar uite că sunteți aici!

— Da, eu sunt.

— Mă cheamă Martin, dar spuneți-mi Marty. Și vă rog să-mi iertați uimirea... dar eu... predau studii de teatru la Queen Mary College și mi-am scris teza de doctorat despre dumneavoastră.

— Nu mai spuneți! *Ești doamna lui tati!* Ei, acum se explică.

— Da, *Interpretări contemporane ale tragediilor lui Shakespeare*. A fost mult mai puțin pompoasă decât sună.

— Îmi închipui.

— Și-acum uite c-ați apărut aici!

A zâmbit, apoi s-a încruntat ușor, după care a zâmbit din nou.

— Vă rog să mă scuzați, dar este o coincidență atât de extraordinară!

— I-ai povestit doamnei Nicolson, scuze, lui Laurel, s-a repezit Karen, care a intrat din nou în cameră, despre bunu'?

A pus o tavă cu ceștile de ceai pe măsuță, împingând cu mâna o grămadă de desene și obiecte ale copiilor și s-a așezat pe canapea, lângă soțul ei. Fără să arunce măcar o privire, a întins un biscuit spre o fetiță cu cârlionți castanii care apăruse de undeva, adulmecând dulciurile.

— Bunicul meu, a explicat Marty. Din cauza lui m-a pasionat cariera dumneavoastră. Sunt eu un mare admirator, dar el vă venera. Nu a scăpat nici una dintre piesele dumneavoastră.

Laurel a zâmbit, încercând să-și ascundă încântarea. Era fermecată de familia aceasta și de învâlmășeala minunată din casa lor.

— Ei, sigur că i-o fi scăpat vreuna!

— Nici pomeneală!

— Spune-i lui Laurel de picior... l-a îmboldit Karen, trăgându-l ușor de braț.

Marty a râs.

— Odată și-a rupt un picior și nu s-a lăsat până nu i-au dat drumul de la spital ca să vă vadă în *Cum vă place*. M-a luat cu el încă de când eram mic de tot, de trebuia să-mi pună trei perne sub mine ca să pot vedea ceva peste scaunul din fața mea.

— Se pare că avea gusturi bune, a cochetat Laurel, nu numai cu Marty, ci cu toți, căci se simțea prețuită.

Ce bine că nu se afla Iris prin preajmă!

— Să știți că avea! a spus Marty zâmbind. Tare l-am iubit. L-am pierdut acum zece ani, dar mi-e dor de el în fiecare zi.

Și-a împins ramele negre ale ochelarilor spre frunte și a urmat:

— Dar v-am tot povestit despre noi. Vă rog să mă scuzați... am fost atât de surprins să vă văd... că nici nu v-am întreat de ce ați venit. Bănuiesc că nu ca să auziți povești cu bunu'.

— De fapt, e o poveste ceva mai lungă, a început Laurel, luând ceașca de ceai ce i se oferea și amestecând laptele. Cercetez istoria familiei mele, mai ales din partea mamei, și se pare că ea a fost cândva... a șovăit ea... prietenă cu cei care locuiau în casa aceasta.

— Aveți vreo idee când a fost asta?

— Pe la sfârșitul anilor '30 și la începutul războiului.

Lui Marty i-a zvâcnit sprânceana.

— Formidabil!

— Și cum a chemat-o pe prietena mamei dumneavoastră? a întreat Karen.

— Vivien, a spus Laurel. Vivien Jenkins.

Marty și Karen s-au uitat unul la celălalt, iar Laurel i-a privit uimită.

— Am spus ceva nelalocul lui?

— Deloc, doar că...

Marty a zâmbit uitându-se la mâini și încercând să-și adune gândurile.

— Numele ăsta ne este foarte cunoscut aici, în casa asta.

— Îl știți?

Lui Laurel începuse să-i bată inima cu putere. Ei erau urmașii lui Vivien cu siguranță, vreun copil despre care Laurel nu apucase să afle, apoi un nepot...

— E o poveste destul de ciudată, de fapt, a devenit o legendă în familia noastră.

Laurel a dat din cap emoționată, îmbiindu-l să continue în timp ce ea sorbea din ceai.

— Să vedeți... Străbunicul meu, Bertie, a moștenit casa asta în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Era bolnav și se spune că era foarte sărac. Muncise toată viața, dar erau vremuri grele, era război doar... și locuia într-o cămăruță în Stepney, unde îl îngrijea o vecină bătrână. Și-ntr-o bună zi, așa, din senin, a primit vizita unui avocat simandicos care i-a spus că i se lăsase casa asta.

— Nu înțeleg, a spus Laurel.

— Nici el n-a înțeles. Dar avocatul i-a spus limpede că o femeie numită Vivien Jenkins, de care străbunicul nu auzise niciodată, îi lăsase unicul beneficiar al testamentului ei.

— Și el nu o cunoștea?

— N-auzise niciodată de ea.

— E tare ciudat.

— De acord. Și la început nici nu a vrut să vină aici. Suferea de demență, nu-i plăceau schimbările, și vă închipuiți ce șoc a fost... așa că a rămas acolo unde locuia și casa a rămas goală până când s-a întors din război fiul lui, adică bunicul meu, și l-a convins pe bătrân că nu era nici o păcăleală.

— Atunci înseamnă că bunicul dumneavoastră o cunoscuse pe Vivien Jenkins?

— Așa se pare, dar n-a vorbit niciodată despre ea. Era destul de deschis, bunul meu, dar erau câteva lucruri despre care nu vorbea niciodată. Despre ea și despre război.

— Bănuiesc că asta nu-i ceva neobișnuit. Câte orori au văzut bieții oameni!

— Așa e, a spus Marty, încruntându-se, dar pentru bunu' a fost mai mult d-atât.

— Cum așa?

— A fost trimis la război din pușcărie.

— Aaa, înțeleg.

— Nu ne-a povestit prea multe, dar am făcut și eu niște investigații... a urmat Marty fâstâcit, cu voce joasă. Am căutat în documentele de la poliție și am aflat că în 1941, într-o noapte, a fost scos din Tamisa bătut crunt.

— De către cine?

— Nu sunt sigur, dar când se afla în spital a apărut poliția. Erau convinși că fusese implicat într-o încercare de șantaj și l-au luat la interogatoriu. Fusese o neînțelegere, așa jura el, și dacă l-ați fi cunoscut pe bunu' v-ați fi dat seama că nu era în stare să mintă, dar polițiștii nu l-au crezut. După cum scria în documente, avea la el un cec cu o sumă mare și nu a vrut să spună cum intrase în posesia lui. Așa că l-au aruncat în pușcărie, nu-și putea permite să angajeze un avocat, desigur, și până la urmă poliția nu a avut nici o dovadă și atunci l-au înrolat să plece în război. E straniu, dar el spunea că i-au salvat viața.

— *L-au salvat? Cum?*

— Nu știu, n-am putut niciodată să-mi dau seama. Poate că glumea – știți, bunu' era tare glumeț. L-au trimis în Franța în 1942.

— Dar el nu mai fusese în armată până atunci?

— Nu, dar văzuse destule din război, fusese la Dunkirk de fapt, doar că nu avusese pușcă, ci aparat de fotografiat. Era reporter de război. Haideți să-i vedeți fotografiile.

*

— Doamne, a exclamat Laurel, dându-și seama, în timp ce studia fotografiile alb-negru care acopereau întreg peretele, bunicul dumitale a fost James Metcalfe!

— Sigur că da, a răspuns Marty zâmbind mândru și îndreptând o ramă.

— Le recunosc, am văzut expoziția de la Muzeul Victoria și Albert acum vreo zece ani.

— Da, a fost imediat după ce a murit.

— Are niște lucrări incredibile. Știți că mama avea una dintre fotografiile lui pe perete când eram copil, una foarte mică... de fapt o mai are încă. Spunea că îi reamintește de familia ei. De ce li s-a întâmplat lor. Fuseseră omorâți în bombardamentul de la Coventry.

— Îmi pare rău să aud asta. Groaznic. Greu de imaginat.

— Fotografiile bunicului dumitale ne ajută mult să ne imaginăm.

Laurel a privit fiecare fotografie pe rând. Erau cu adevărat excepționale, oameni care fuseseră scoși de bombe din case, soldați pe front. Una reprezenta o fetiță cu niște haine foarte ciudate, cu pantofi de dans și pantaloni uriași.

— Îmi place asta!

— E mătușa Nella, a spus el zâmbind. De fapt așa îi spunem noi, deși nu suntem rude. Era orfană de război. Fotografia a fost făcută în noaptea când i-a fost omorâtă familia. Bunu' a ținut legătura cu ea și când s-a întors din război a căutat-o și a găsit-o la familia adoptivă. Au rămas prieteni pe viață.

— Ce frumos!

— Așa era el, foarte fidel. Știți, înainte de a se căsători, s-a dus să-și caute o fostă iubită să vadă cum se află. Nimic nu l-ar fi împiedicat să se însoare cu bunica, desigur, se iubeau foarte mult, dar a spus că asta era ceva ce trebuia să facă neapărat. Fuseseră despărțiți de război și nu a văzut-o decât o singură dată, și atunci de departe. Ea era pe plajă cu soțul ei și el nu a vrut să-i deranjeze.

Laurel îl asculta încuviințând din cap și brusc cioburile colorate ale caleidoscopului s-au aranjat în ordine: Vivien Jenkins îi lăsase casa familiei lui James Metcalfe. James Metcalfe, al cărui tată era bătrân și bolnav... dar acesta era... Jimmy, nu-i așa? Sigur că el era. Jimmy al mamei, cel de care se îndrăgostise și Vivien, împotriva căruia o avertizase Katy Ellis, temându-se de ce ar fi fost în stare Henry dacă ar fi aflat. Ceea ce înseamnă că mama fusese femeia pe care Jimmy o căutase înainte de a se căsători. Laurel simțea că leșină și nu numai pentru că era vorba de mama ei, ci pentru că mai era ceva ce-i umbla prin minte.

— Ce-ați pățit? a întrebat Karen îngrijorată. Arătați de parcă ați văzut o stafie.

— Eu... s-a bâlbâit Laurel. Îmi închipui prin ce a trecut bunicul dumitale, Marty. Cred că știu de ce a fost bătut și cine l-a lăsat acolo ca mort.

— Știți dumneavoastră?

Ea a încuviințat din cap, întrebându-se de unde să înceapă. Erau atâtea de povestit.

— Haideți înapoi în salon, a spus Karen. Mai pun ceainicul la fiert încă o dată. Vai, știu că pare

prostește, a exclamat ea cutremurându-se emoționată, dar nu e grozav să poți dezlega un mister?

Tocmai dădeau să iasă din cameră, când Laurel a văzut o fotografie care i-a tăiat răsuflarea.

— E frumoasă, nu-i așa? a întrebat Marty, zâmbind când i-a văzut reacția.

Laurel a încuviințat din cap și i-a stat pe limbă să strige: „Asta e mama mea!”

Dar Marty a spus:

— Asta e ea, Vivien Jenkins! Femeia care i-a lăsat casa asta lui Bertie!

32

Capătul drumului, mai 1941

Vivien a parcurs pe jos ultima parte a drumului. Trenul fusese înțesat cu soldați și londonezi istoviți – a stat în picioare, dar până la urmă i s-a oferit un loc. Erau și avantaje, și-a dat ea seama, în faptul că arăta de parcă ar fi fost scăpată din bombardament. Pe bancheta din fața ei stătea un băiat cu un geamantan în poală și cu un borcan pe care îl ținea strâns în mâini. Nu conținea nimic altceva decât un peștișor auriu și, de fiecare dată când trenul încetinea sau o pornea mai iute sau trăgea pe o linie moartă să aștepte vreo alarmă, apa se izbea de pereții borcanului și el îl ridica să vadă dacă peștișorul lui s-a speriat. Oare peștii se sperie și ei? Vivien era convinsă că nu, deși gândul de a fi captiv într-un borcan de sticlă îi producea o tensiune atât de mare a corpului, încât abia mai putea respira.

Când nu își privea peștișorul, băiatul se uita la Vivien, ochii lui mari și triști cercetându-i rănile, haina groasă de blană albă, deși primăvara era pe sfârșite. Cam după o oră de la pornirea trenului, când li s-au întâlnit privirile, ea i-a zâmbit ușor și el a făcut la fel, dar foarte scurt. Printre atâtea gânduri care îi năpădeau mintea luptându-se să-i atragă atenția, se întreba cine o fi fost băiatul și de ce călătorea singur în toiul războiului, dar nu a întrebat nimic – era prea tensionată ca să poată vorbi cu cineva, de teamă să nu se dea în vileag.

Era un autobuz care mergea în oraș din jumătate în jumătate de oră – așa auzise de la niște bătrâne, când se apropiau de gară, și care se minunau că mai exista ceva care funcționează –, dar Vivien a hotărât să meargă pe jos. Nu putea să scape de senzația că numai fiind permanent în mișcare poate să se ferească de bucluc.

O mașină a încetinit în spatele ei și a simțit cum i se încordează tot trupul. Se întreba dacă va înceta vreodată să se mai teamă. Doar când Henry va fi mort, căci doar atunci va reuși să-și dobândească libertatea. Șoferul mașinii era un militar a cărui uniformă nu o recunoștea. Își închipuia ce o fi crezând despre ea: o femeie îmbrăcată în haină de blană, cu o față învinatețită și amărâtă, mergând singură spre oraș, cu un cufăr micuț după ea.

— Bună ziua, a spus el.

A răspuns cu o înclinare a capului, fără să se întoarcă. Își dădea seama că erau aproape douăzeci și patru de ore de când nu mai vorbise cu voce tare. Era o superstiție prostească, dar nu se putea dezbăra de gândul că, de îndată ce ar deschide gura, jocul s-ar termina și o va auzi Henry sau vreunul dintre acoliții lui și ar porni pe urmele ei.

— Mergeți spre oraș?

Ea a dat din nou din cap, dar era conștientă ca la un moment dat va trebui să zică ceva, măcar să-i arate că nu era spion german. Ultimul lucru de care avea nevoie ar fi să fie târâtă la poliție de vreun membru zelos al Gărzii Civile dornic să descopere invazia.

— Puteți veni cu mine dacă doriți, i-a spus el. Pe mine mă cheamă Richard Hardgreaves.

— Nu, a răspuns ea răgușită după atâta timp de tăcere. Vă mulțumesc, dar îmi place să merg pe jos.

Acum era rândul lui să dea din cap. Apoi s-a uitat prin parbriz spre direcția în care se îndrepta, după care s-a întors spre Vivien.

— Ați venit la cineva din oraș?

— Am căpătat o slujbă, a răspuns ea, la pensiunea Marea Albastră.

— A, la pensiunea doamnei Nicolson? Ei bine, atunci, ne mai vedem prin oraș, sunt sigur, domnișoara...?

— Smitham, a răspuns ea. Dorothy Smitham.

— Domnișoara Smitham, a repetat el zâmbind. Minunat.

Și apoi i-a făcut cu mâna și și-a văzut de drum.

Dorothy a rămas privind după mașină până s-a făcut nevăzută după creasta dealului plin de iarbă și apoi a izbucnit în lacrimi de ușurare. Vorbise și nu se întâmplase nimic. Făcuse o conversație întregă cu un străin, se prezentase cu un nume nou și nu se prăbușise cerul și nici pământul nu se căscase să o înghită. Trăgând încet și cu grijă aer în piept, a lăsat să i se înfiripe o undă de speranță că poate totul va fi bine. Că i se îngăduia această a doua șansă. Aerul mirosea a sare și, în depărtare, un stol de pescăruși zbura în cercuri. Dorothy Smitham și-a ridicat cufful și a pornit mai departe.

*

În cele din urmă, femeia mioapă din casa din Rillington Place fusese cea care îi dăduse ideea. Când a deschis ochii în norul de praf stârnit de bombă, Vivien și-a dat seama că trăiește încă și a început să plângă. Se auzeau sirene și voci de oameni curajoși care veneau la locul bombei ca să stingă focul, să oblojească rănilile și să ridice morții. De ce oare, se întreba ea, nu se afla și ea printre ei – de ce viața asta nu o lăsa în pace?

Nu era nici măcar rănită grav – Vivien știa prea bine să-și dea seama cât de rău era lovită. Ceva căzuse peste ea, probabil o ușă, se gândea, dar a reușit să iasă printr-o parte. A rămas în picioare, amețită în întuneric. Era frig, nespus de frig și tremura. Nu cunoștea încăperea, dar a simțit ceva moale lângă ea – o haină de blană! Și a tras-o de unde fusese prinsă sub ușă. În buzunar a găsit o lanternă și când i-a aprins lumina firavă a văzut că Dolly murise, strivită de cărămizi, de tencuiala tavanului și de un cuffar mare de metal căzut din pod.

I s-a făcut greață de spaimă și durere și de deznădejdea cumplită că nu-și îndeplinise misiunea. S-a străduit să se ridice în picioare. Tavanul dispăruse și se vedeau stelele de pe cer. Și-a ridicat ochii spre ele, clătînându-se nesigură, întrebându-se cât îi va lua lui Henry să o găsească. Atunci a auzit-o pe bătrână strigând:

— Domnișoara Smitham, domnișoara Smitham trăiește!

Vivien s-a întors nedumerită către locul de unde se auzea vocea, căci știa că Dolly nu mai e în viață. Tocmai dădea să spună asta și să arate spre Dolly, dar nu a putut rosti nici o vorbă, doar un sunet răgușit, iar bătrâna tot striga că domnișoara Smitham trăiește, arătând spre Vivien. Atunci și-a dat seama de greșeala proprietăresei.

Era o șansă! Capul îi pulsa și mintea îi era încețoșată, dar și-a dat seama pe loc că i se oferea o șansă. De fapt, în toată învălmășeala uimitoare de după căderea bombei, asta părea foarte simplu. O nouă identitate, o nouă viață se puteau dobândi cu aceeași ușurință ca haina pe care o îmbrăcase pe întuneric. Nu va face nimănui nici un rău, nu mai era nimeni căruia să i se facă rău – Jimmy se dusesese, ea făcuse

tot ce putuse pentru domnul Metcalfe, Dolly Smitham nu mai avea pe nimeni din familie, iar pe Vivien nu era nimeni să o plângă. Și-atunci s-a hotărât...

Și-a scos verigheta, s-a lăsat în genunchi în întuneric și a vârât-o pe degetul lui Dolly. Era un zgomot asurzitor peste tot, oamenii strigau, ambulanțele veneau și plecau, molozul tot mai cădea în fumul întunecat, dar Vivien nu-și auzea decât bătăile puternice ale inimii – nu de frică, ci de îndârjire. Scrisoarea de la doamna Nicolson cu oferta de slujbă se afla încă în mâna încleștată a lui Dolly și Vivien și-a luat inima în dinți și-a smuls-o, vârând-o apoi în buzunarul hainei albe. Mai erau și alte lucruri acolo, un mic obiect tare și o carte, pe care le-a simțit cu vârful degetelor, dar nu s-a uitat la ele.

— Domnișoara Smitham?

Un bărbat cu caschetă își sprijinise scara de marginea podelei distruse și a urcat până a ajuns la nivelul ei.

— Nu vă speriați, domnișoară, o să vă scoatem de aici. Totul o să fie bine!

Vivien s-a uitat la el și s-a întrebat dacă era oare adevărat.

— Prietena mea... a spus răgușită, îndreptând lanterna spre trupul de pe podea. E...?

Omul s-a uitat la Dolly, care avea capul zdrobit de cufărul de metal și membrele împrăștiate în toate direcțiile.

— Ce blestemăție! a exclamat el. Așa așa spune...Puteți să-mi spuneți cum o cheamă? Putem anunța pe cineva.

Vivien a dat din cap.

— O chemă Vivien, Vivien Jenkins, și are un soț care ar trebui să știe că nu va mai veni acasă.

*

În restul timpului cât a mai durat războiul, Dorothy Smitham a făcut paturile și a curățat în urma oaspeților din pensiune doamnei Nicolson. Își ținea capul plecat, încercând să nu facă ceva care să atragă o atenție nedorită, nu accepta niciodată invitații la dans. Lustruia, spăla, mătura și noaptea, când închidea ochii să se culce, încerca să nu mai vadă ochii lui Henry holbându-se la ea în întuneric.

În timpul zilei era cu ochii în patru, la început îl vedea peste tot: mersul trufaș al vreunui bărbat care cobora de pe ponton, trăsăturile aspre ale vreunui străin care trecea pe-acolo, vocea ridicată a cuiva din mulțime o făcea să i se furnice pielea. Cu timpul a început să-l vadă tot mai rar, și i-a părut bine, dar nu a încetat să stea la pândă, căci știa că într-o zi o va găsi – doar când și unde... nu știa – și avea de gând să fie pregătită.

A trimis doar o singură carte poștală. După vreo șase luni de când era la pensiunea Marea Albastră, a ales cea mai frumoasă ilustrată pe care a găsit-o – cu un vapor mare de croazieră, dintr-acelea cu care călătoresc oamenii de la un capăt al lumii la altul – și a scris pe spatele ei: *Vremea e minunată aici. Toți suntem bine. Te rog distruge-o după ce o citești și a adresat-o dragei ei prietene – singura, de altfel – Katy Ellis din Yorkshire.*

*

Viața a căpătat un ritm. Doamna Nicolson își conducea corabia cu mână de fier, ceea ce-i convenea de minune lui Dorothy: îi făcea bine să se conformeze standardelor de-a dreptul militărești de curățenie și își elibera mintea de amintirile ei întunecate când turna ulei pe balustrada scărilor („Fără risipă,

Dorothy, e încă război, să știi!“).

Și într-o zi, în iulie 1944, la o lună și ceva după Ziua Z, când se întorcea de la băcănie a dat peste un bărbat în uniformă așezat la masa din bucătărie. Era de bună seamă ceva mai matur și mai istovit, dar l-a recunoscut pe dată din fotografia adolescentului pe care mama lui o ținea la loc de cinste deasupra șemineului din sufragerie. Dorothy o ștersese de praf de nenumărate ori, și-i știa prea bine ochii vii, obrajii osoși, gropița din bărbie. A roșit toată când l-a văzut acolo, de parcă ar fi prins-o uitându-se pe gaura cheii.

— Dumneata trebuie să fii Stephen.

— Da, eu sunt, a răspuns el sărind să-i ia sacoșa cu cumpărături.

— Eu sunt Dorothy Smitham, lucrez aici, la mama dumitale. Știe că ai venit?

— Nu, am găsit ușa deschisă și am intrat.

— E sus... să mă duc să...

— Nu... a replicat el iute, cu chipul luminat de zâmbet. E foarte frumos din partea dumneavoastră, domnișoară Smitham, și nu vreau să vă faceți o impresie greșită. Îmi iubesc mama – m-a adus pe lume, nu? –, dar, dacă nu vă deranjează, am să mai rămân aici câteva clipe să mă bucur de pace și liniște, înainte de a începe adevărata militară...

Dorothy a râs și senzația a surprins-o. Și-a dat seama că râdea pentru prima dată de când sosise de la Londra. Mulți ani mai târziu, când copiii lor i-au rugat să le povestească (a câta oară?) cum se îndrăgostiseră unul de altul, Stephen și Dorothy le vor spune cum se furișaseră noaptea să danseze tomai la capătul pontonului dărămat. Stephen își adusese și vechiul lui gramofon și-i dăduse drumul, găurind apoi scândurile pe ritmul cântecului *La lumina lunii argintii*⁴⁸. Mai târziu, Dorothy a alunecat și a căzut, când încerca să-și țină echilibrul pe balustradă (aici urma o pauză cu sfaturi părintești: „Să nu încerați niciodată să mergeți pe o balustradă înaltă, scumpilor!“), și Stephen nu a mai avut timp să-și scoată pantofii că s-a azvârlit și-a scos-o din apă. „Și-așa am pescuit-o pe mama voastră!“ obișnuia el să spună, iar copiii se prăpădeau de râs închihuindu-și-o pe mama prinsă în cârligul unei undițe. După aceea cei doi au rămas pe nisip, căci era vară și cald, și au mâncat scoici dintr-un cornet de hârtie și au stat de vorbă ore întregi până când s-a ivit soarele la orizont și-au pornit-o încetișor spre pensiune. Atunci și-au dat seama, fără ca vreunul din ei să rostească vreo vorbă, că se îndrăgostiseră. Era una dintre poveștile preferate ale copiilor, care și-i imaginau cum mergeau ei de-a lungul pontonului, cu hainele șiroind de apă, mama lor cu spiritul ei liber și tatăl în postură de erou. Dar Dorothy știa că asta era adevărat doar parțial. Căci ea se îndrăgostise de el atunci, în prima zi, în bucătărie, când o făcuse să rădă.

⁴⁸. *By the light of the silvery moon* – cântec foarte popular, compus în 1909, de Gus Edwards, pe versuri de Edward Madden.

Lista calităților lui Stephen ar fi fost foarte lungă, dacă i-ar fi cerut cineva să le înșiruie. Era curajos și ocrotitor, avea simțul umorului, avea răbdare cu mama lui, deși era genul de femeie ale cărei cuvinte, oricât de prietenoase ar fi fost, conțineau suficient venin ca să desprindă varul de pe pereți. Avea mâini mari și puternice cu care făcea tot felul de lucruri deștepte: putea repara aproape orice, putea desena (deși nu atât de bine cât i-ar fi plăcut lui). Era chipeș și avea un fel de a se uita la ea care o făcea să roșească, era visător, dar nu într-atât cât să se piardă în propriile închipuiri. Îi plăcea muzica și cânta la clarinet jazz, care îi plăcea atât de mult lui Dorothy și o înnebunea pe maică-sa. Uneori când Dorothy stătea cu picioarele încrucișate pe băncuța de sub geamul din camera lui, uitându-se la el cum cântă, doamna Nicolson, la etajul de jos, lua mătura și bătea în tavan, ceea ce-l făcea pe Stephen să cânte și

mai tare și cu și mai multe înflorituri și pe Dorothy să râdă atât de tare, că trebuia să-și astupe gura cu amândouă mâinile. În prezența lui se simțea în siguranță.

Dar în capul listei se afla ceea ce ea prețuia cel mai mult: tăria lui de caracter. Stephen Nicolson avea curajul să-și exprime convingerile, nu ar fi lăsat-o pe iubita lui să-i înmoaie voința și lui Dorothy îi plăcea asta, căci credea că dragostea care-i face pe oameni să se poarte altfel decât le e felul e periculoasă.

Și mai avea un mare respect față de taine.

— Tu nu vorbești prea mult de trecutul tău, i-a spus el într-o seară când stăteau pe plajă.

— Nu.

Tăcerea care s-a așternut între ei avea forma unui semn de întrebare, dar ea nu a mai spus nimic.

— De ce?

Oftatul ei a fost luat de adierea vântului. Știa că mama lui îi tot șușotea la ureche tot felul de minciuni groaznice despre trecutul ei ca să-l convingă să mai aștepte puțin, să mai cunoască și alte femei, gândindu-se la fete de pe acolo, care nu ar fi avut „purtări de londoneze“. Mai știa că Stephen îi spusese mamei lui că lui îi plac misterele, că viața ar fi foarte plicticoasă dacă ai ști totul despre cineva înainte de a traversa strada să-l saluți.

— Din același motiv pentru care nici tu nu vorbești prea mult despre război, i-a răspuns Dorothy.

El i-a luat mâna și i-a sărutat-o.

— Înțeleg ce vrei să spui.

Era convinsă că îi va povesti totul într-o bună zi, dar trebuia să fie cu băgare de seamă. Stephen era genul de om care s-ar fi dus drept la Londra să îl aranjeze pe Henry cu mâna lui. Și Dorothy nu voia să-l piardă pe cel pe care îl iubea din pricina lui Henry Jenkins.

— Ești un om bun, Stephen Nicolson.

El a clătinat din cap, îi simțea fruntea mișcându-se lângă a ei.

— Nu... sunt doar om.

Dorothy nu l-a contrazis, i-a luat mâna și și-a sprijinit obrazul de ea în întuneric. Cunoscuse și alți oameni înainte, buni și răi, și Stephen Nicolson era un om bun. Cel mai bun. Și îi amintea de cineva pe care-l cunoscuse cândva.

*

Dorothy se gândea la Jimmy la fel cum se gândea la frații și surorile ei, la mama și la tatăl ei. El hălăduia acum în casa de lemn de la tropice, conviețuind în pace cu Longmeyerii din mintea ei. Nu îi era greu să și-l închipuie acolo, dincolo de vâl. Căci el îi amintea mereu de bărbății din familia ei. Prietenia lui fusese o lumină în întuneric, îi dăduse speranță și, dacă ar fi avut norocul să se cunoască mai bine și mai îndelung, poate că s-ar fi prefăcut în acel tip de iubire care a legat-o de Stephen. Dar Jimmy îi aparținea lui Vivien și Vivien era moartă.

O singură dată i s-a părut că îl zărește. La câteva zile după nuntă, se plimba cu Stephen, ținându-se de mână, pe malul mării și el s-a aplecat să o sărute pe gât. Ea a râs și a dat să scape, luând-o la fugă și privind înapoi ca să-i spună ceva. Și atunci a zărit o siluetă, departe, pe faleză, care se uita la ei. Ei i s-a tăiat răsuflarea, dar Stephen a prins-o din urmă și a luat-o în brațe. Dar se poate să fi fost doar o închipuire, căci, atunci când a întors capul să-l vadă din nou, dispăruse.

Mama ceruse cântecul acela și voia să-l asculte în salon. Laurel s-a oferit să-i aducă un CD player în dormitor ca să nu trebuiască să se miște, dar sugestia nu i-a fost acceptată și nu a vrut să se certe... Oricum, nu cu mama, nu astăzi, când avea acea privire ca de pe altă lume. Era așa de două zile, de când se întorsese Laurel din Campden Grove și-i povestise ce descoperise.

Drumul lung și încet de la Londra, cu Daphne care turuia tot timpul despre... Daphne, nu a reușit să-i risipească bucuria și s-a dus să stea de vorbă cu mama de îndată ce au putut rămâne singure. Și au vorbit, în cele din urmă, despre tot ce s-a întâmplat, despre Jimmy, despre Dolly și Vivien, despre familia din Australia, mama i-a povestit despre sentimentul de vinovăție care nu o părăsise niciodată că s-a dus la Dolly în seara aceea și că a forțat-o să intre înapoi în casă.

— Nu și-ar fi găsit moartea acolo dacă n-aș fi venit eu. Tocmai ieșea din casă când am ajuns acolo.

Laurel i-a reamintit că se dusesse ca să-i salveze viața, ca să o avertizeze, așa că nu avea de ce să se învinuiască pentru faptul că avioanele nemțești aruncau bombe la întâmplare.

Mama a rugat-o să-i caute fotografia lui Jimmy – nu o copie, ci cea adevărată – printre cele câteva rămășițe ale trecutului pe care nu le aruncase din viața ei. Șezând acolo, lângă mama ei, Laurel a privit din nou fotografia: zorile care se revărsau după un raid, sticla spartă din prim-plan care sclipea ca niște luminițe, oamenii care ieșeau din adăpost, pe fundal, prin fum.

— Era un cadou, a spus mama încetișor, a însemnat atât de mult când mi-a dat-o. N-aș fi putut supota să mă despart de ea.

Amândouă au plâns și Laurel se întreba, din când în când, pe măsură ce mama găsea o rămășiță de energie ca să vorbească – cu destulă greutate, dar foarte concentrată – despre cea ce văzuse și simțise, dacă șuvoiul acela de vechi amintiri – unele îngrozitor de dureroase – nu va fi prea mult, dar poate bucuria de a afla despre Jimmy și familia lui sau ușurarea de a se elibera, în fine, de secretele ei au făcut-o să-și adune toate forțele. Asistenta medicală îi avertizase că nu va dura prea mult, să nu-și facă iluzii, și că, atunci când va veni, sfârșitul va fi rapid, dar în același timp a zâmbit și le-a spus să se bucure de ea cât mai pot. Și așa au făcut, au înconjurat-o cu dragoste, cu toată zarva veselă și ciorovăiala vieții de familie pe care Dorothy Nicolson o iubise întotdeauna.

Acum, în timp ce Gerry o ducea în brațe să o așeze pe canapea, Laurel căuta printre discurile de vinil. Le dădea iute la o parte, dar s-a oprit o clipă când a ajuns la cel cu Barber's Jazz Band și a zâmbit. Discul era al tatei, Laurel își aducea aminte ziua când a venit cu el acasă. Își scosese și el clarinetul și a cântat odată ore în șir soloul cu Monty Sunshine, stând în picioare, chiar acolo în mijlocul covorului, oprindu-se din când în când să-și clatine capul admirativ la măiestria lui Monty. Și-n timpul cinei din seara aceea, a rămas foarte tăcut, neluând în seamă gălăgia fetelor sale în timp ce trona în capul mesei, cu chipul iluminat de o satisfacție deplină.

Cuprinsă de emoția acestei amintiri duioase, Laurel a lăsat deoparte discul cu Monty Sunshine, și a continuat să dea mai departe discurile, până l-a găsit pe cel pe care îl căuta, *La lumina lunii argintii* în varianta lui Ray Noble și Snooky Lanson. Și-a întors privirea spre locul unde Gerry o așezase pe mama, aranjându-i pătura cu blândețe ca să-i acopere trupul firav și s-a oprit, gândindu-se ce noroc avea să fi venit și el zilele acestea la Greenacres. El era singurul căruia îi mărturisise adevărul despre trecut. Cu o noapte în urmă stătuseră de vorbă, bând vin roșu, în căsuța din copac, ascultând un post de rock-and-roll din Londra pe care îl găsisese Gerry pe Internet și vorbind la întâmplare despre prima dragoste și

bătrânețe și toate celelalte dintre ele.

Când au vorbit despre secretul mamei, Gerry a spus că nu vede nici un motiv să le spună și celorlalte.

— Doar noi am fost acolo, în ziua aia, Lol, e o parte din noi. Rose, Daphne și Iris... a urmat el ridicând din umeri și sorbind din vin. S-ar putea să le tulbure și la ce bun?

Laurel nu era convinsă. Desigur nu era o poveste ușor de spus, le-ar fi produs multă durere, mai ales lui Rose. Dar, în același timp, Laurel se gândise mult în ultima vreme la tot felul de taine, la cât de greu era să fie păstrate și la obiceiul pe care îl aveau să alunece tăcute și să se strecoare dintr-odată printr-o crăpătură a voinței celui care le păstrează. Așa că credea că era mai bine să mai aștepte o vreme să vadă cum se așază lucrurile.

Gerry și-a ridicat ochii spre ea și a zâmbit, cocoțat pe brațul canapelei pe care o pusese pe mama, făcându-i semn cu capul să pună cântecul. Laurel a scos discul din coperta de hârtie și la pus pe pick-up, așezând acul pe marginea lui. Sunetul pianului a umplut ungherele tăcute ale încăperii și Laurel s-a așezat la celălalt capăt al canapelei, închizând ochii, cu mâna pe picioarele mamei.

Dintr-odată avea din nou nouă ani. Era într-o noapte de vară în 1945. Laurel era îmbrăcată cu o cămașă de noapte cu mâneci scurte și fereastra de deasupra patului ei era deschisă să intre adierea răcoroasă a nopții. Ținea capul pe pernă, cu părul lung împrăștiat ca un evantai și cu picioarele sprijinite de pervaz. Mama și tata aveau musafiri la cină și Laurel stătea așa pe întuneric de ore întregi, ascultând valurile ușoare de vorbe și râsete care se ridicau câteodată peste icnetele și oftaturile surorilor ei adormite. Fumul de țigară se strecura în sus pe scări și intra pe ușa deschisă; din sufragerie se auzea clinchet de pahare și Laurel era fericită să știe că lumea oamenilor mari era caldă și luminoasă și pulsa dincolo de pereții dormitorului ei.

După o vreme s-a auzit zgomotul scaunelor împinse sub masă și pași în holul de la intrare și Laurel își închipuia bărbații care își dădeau mâna și femeile care se sărutau pe obraji spunându-și „La revedere! Vai, ce seară plăcută a fost!“, promițându-și să se mai întâlnească și altă dată. Portierele mașinilor s-au trântit, motoarele și-au pornit hurele și au ieșit pe aleea luminată de lună, și în cele din urmă s-a lăsat liniștea peste casa Greenacres.

Laurel aștepta să audă pe scări pașii părinților care se duceau la culcare, dar nu au venit și ea s-a legănat pe muchia somnului, fără să vrea încă să se lase să se scufunde. Și-apoi, un râs de femeie a răzbătut prin podele, răcoros și înfundat, și Laurel a deschis ochii larg. S-a ridicat și a ciulit urechile să audă și alt râs, al tatei de data aceasta, urmat iute de zgomotul a ceva greu care era împins. Laurel nu avea voie să se scoale din pat noaptea, decât dacă i-ar fi fost rău sau ar fi avut nevoie la toaletă sau ar fi fost trezită de vreun coșmar, dar acum nu mai putea să închidă ochii și să adoarmă. Jos se întâmpla ceva și trebuia să afle. Chiar dacă curiozitatea îi poate veni de hac pisicii, fetițele se descurcă de obicei mult mai bine.

S-a dat jos din pat și a pornit în vârful picioarelor pe coridorul tapetat cu mochetă, cu cămașă de noapte fluturându-i pe lângă picioarele goale. Tăcută ca un șoricel, s-a strecurat pe scări oprindu-se la primul palier și a auzit muzică răzbătând prin ușa de la salon. A coborât restul scărilor în grabă și a îngenuncheat cu grijă, sprijinindu-și o mână de ușă și uitându-se cu un ochi pe gaura cheii. A clipit uimită, cu răsuflarea tăiată. Fotoliul tatei fusese tras într-un colț, lăsând un loc gol destul de mare în mijlocul camerei, iar el și mama stăteau unul lângă altul, în mijlocul covorului, cu corpurile unite într-o îmbrățișare. Mâna mare și puternică a tatei se sprijinea pe spatele mamei, iar obrazul îi era lipit de al mamei și se legănau în ritmul muzicii. Avea ochii închiși și expresia chipului său a făcut-o pe Laurel să i se aprindă obrazii. Părea pătruns de o mare durere, dar și de fericire. Era tatăl ei și parcă n-ar fi fost și o

tulbura să-l vadă așa, dar se simțea și un pic invidioasă, ceea ce nu mai înțelegea deloc.

Muzica a pornit apoi mai iute și trupurile părinților ei s-au depărtat, în timp ce Laurel îi privea mai departe. Dansau, dansau cu adevărat, ca în filme, ținându-se de mâini și tropăind din picioare, iar mama se învârtea pe sub brațul tatei. Mama avea obraji îmbujorați și buclele îi erau mai răvășite, breteaua rochiei ei ecru îi căzuse ușor pe un umăr și fetița de nouă ani se gândea că, chiar dacă ar trăi o sută de ani, nu ar mai putea să vadă pe cineva atât de fericit.

*

— Lol!

Laurel a deschis ochii. Cântecele se terminase și discul se învârtea în gol. Gerry se aplecase deasupra mamei care ațipise și i-a mângâiat părul încetișor.

— Lol! a strigat-o el din nou, cu o voce stranie, aproape imperioasă.

— Ce-i?

El se uita atent la chipul mamei și Laurel i-a urmărit privirea. Și-atunci și-a dat seama. Dorothy nu dormea. Plecase.

*

Laurel stătea în leagănul de sub copac, împingându-l ușor cu piciorul. Nicolsonii își petrecuseră mai toată dimineața discutând despre înmormântare cu preotul, iar acum Laurel lustruia medalionul pe care mama îl purtase întotdeauna. Fuseseră cu toții de acord să o înmormânteze cu el. Mama nu prețuia niciodată obiectele, dar ținea în mod deosebit la acest medalion, refuzând să-l scoată vreodată. „Cuprinde cele mai scumpe comori ale mele“, spunea ea, ori de câte ori venea vorba de el, deschizându-l să le arate fotografia copiilor ei dinăuntru. Când era mică, lui Laurel îi plăcea nespuse cum se mișca mica balama și cum pocnea închizătoarea lui.

L-a închis și l-a deschis din nou, uitându-se la chipurile zâmbitoare al fratelui, ale surorilor ei mai mici și al ei, imagini pe care le văzuse de sute de ori. Și-atunci a băgat de seamă că una din bucățile ovale de sticlă avea o ciobitură într-o parte. Laurel s-a încruntat, atingând locul cu degetul. Unghia i s-a agățat de ciobitură și sticla s-a mișcat – nu era atât de fixă cât crezuse – și i-a căzut în poală. Fără apăsarea ei, fotografia s-a bombat la mijloc, în așa fel încât Laurel a putut să vadă sub ea. S-a uitat mai atent și a vârat degetul sub ea și a scos-o.

Era exact cum își închipuise. Dedesubt se afla o altă fotografie, cu alți copii din alte vremuri. A verificat atunci, grăbită, și cealaltă parte, trăgând afară fotografia lui Iris cu Rose, și de sub ea a apărut altă fotografie veche: încă doi copii. Laurel i-a privit pe toți patru și i s-a oprit respirația: după vechimea hainelor pe care le purtau, după sugestia de căldură toridă ce reieșea din felul în care se uitau cu ochii aproape închiși la aparatul de fotografiat, după neastâmpărul încăpățânat al celei mai mici dintre fete și-a dat seama pe dată cine erau: Longmeyer-ii din Tamborine Mountain, frații și surorile mamei, înainte de a fi dispărut în accidentul îngrozitor din pricina căruia a fost trimisă în Anglia sub aripa ocrotitoare a lui Katy Ellis.

Laurel era atât de absorbită de descoperirea ei și se întreba cum ar putea afla mai multe despre familia aceasta îndepărtată pe care tocmai o descoperise, încât nu a observat mașina care se apropia pe alee decât atunci când a ajuns aproape de gard. Venise tot felul de lume toată ziua să își exprime

condoleanțele, toți având câte o poveste despre Dorothy, făcându-i pe copiii ei să zâmbească și pe Rose să plângă tot mai tare în numeroasele șervețele de hârtie pe care le cumpăraseră special pentru asta. Uitându-se mai bine la mașina care se apropia a văzut că era poștașul.

S-a ridicat și s-a dus să îl salute; desigur că auzise vestea și și-a exprimat condoleanțele. Laurel i-a mulțumit și a zâmbit auzindu-l povestind despre îndemânarea uimitoare a lui Dorothy Nicholson în mânuirea ciocanului.

— N-ai fi zis, o doamnă așa drăguță ca ea să fie în stare să bată ulucile de la gard, dar uite că știa s-o facă!

Laurel a dat din cap admirativ și-n timp ce se întorcea la leagăn gândul i-a zburat la tăietorii de cedri din Tamborine Mountain.

În corespondența primită era o factură de electricitate, un pliant despre alegerile locale și încă un plic destul de voluminos. Laurel a ridicat din sprâncene văzând că îi era adresat ei. Nu se putea gândi cine ar fi putut ști că ea se află la Greenacres, în afară de Claire, care nu-și bătea capul să trimită scrisori dacă putea rezolva totul cu un telefon. A răsucit plicul și a văzut că expeditorul era Martin Metcalfe, din Campden Grove nr. 25.

A deschis plicul, mirată, și a scos ce se afla înăuntru: ghidul oficial al expoziției bunicului lui, James Metcalfe, de la Muzeul Victoria și Albert, cu zece ani în urmă. *Am crezut că v-ar plăcea să vedeți asta. Salutări, Marty* scria pe biletul prins de copertă. *P.S. Vă rugăm să veniți să ne vedeți data viitoare când sunteți în Londra.* Laurel era convinsă că o va face: îi plăceau Karen și Marty și copiii lor, și băiețelul cu avionul lui de Lego și privirile pierdute. Îi simțea ca pe niște rude, toți fiind legați într-un mod ciudat și complicat de întâmplările cumplite din 1941.

A frunzărit broșura, impesonată încă o dată de minunatul talent al lui James Metcalfe, de felul în care reușea să redea mai mult decât o imagine cu aparatul său de fotografiat, reușind să alcătuiască o poveste întregă din elementele disparate ale unui singur moment. Și ce poveste! Fotografiiile acestea erau adevărate documente despre o experiență istorică ce ar fi fost aproape de neconceput fără ele. Se întreba dacă Jimmy își dăduse seama de asta la vremea aceea, dacă, în timp ce înregistra pe film mici exemple de dureri și pierderi personale, era conștient că alcătuieste o mărturie extraordinară pentru viitor.

Laurel a zâmbit văzând fotografia Nellei și s-a oprit dând de o altă fotografie prinsă la sfârșitul ghidului, o copie a celei pe care o văzuse în casa din Campden Grove, portretul mamei. Laurel a desprins-o, aducând-o mai aproape de ochi ca să-i vadă mai bine trăsăturile frumoase. Când a pus-o la loc, a băgat de seamă ultima fotografie din ghid, un autoportret al lui James Metcalfe din 1954.

Uitându-se la ea, a avut un sentiment ciudat, pe care l-a pus mai întâi pe seama rolului hotărâtor pe care Jimmy îl jucase în viața mamei și a celor aflate de la ea despre bunătatea lui, despre felul cum o făcuse să se simtă fericită într-un moment când nu avea altă lumină în viață. Dar apoi, uitându-se mai bine la fotografie, era tot mai sigură că mai era și altceva care o făcea să simtă asta, ceva și mai puternic și mai personal.

Și dintr-odată și-a amintit.

Laurel s-a lăsat pe speteaza leagănului, ridicându-și ochii spre soare, cu un zâmbet larg luminându-i fața uimită. Atunci și-a dat seama de ce a fost surprinsă atât de tare în ziua aceea, la spital, când a auzit-o pe Rose pronunțând numele Vivien; de unde a știut Jimmy să-i trimită lui Vivien cartolina anonimă cu mulțumiri lui Dorothy Nicholson, la Greenacres și de ce i se părea cunoscut acel timbru de la încoronarea reginei.

Doamne, Dumnezeule – a râs Laurel –, acum înțelegea chiar și vorbele ciudate spuse de omul acela

care o așteptase la intrarea actorilor. Citatul acela misterios, atât de cunoscut, dar pe care nu știa de unde să-l ia. Nu era din nici o piesă, de aceea îi fusese atât de greu să-l identifice – nu căutase în partea potrivită a minții ei. De fapt era un citat dintr-o conversație de demult, despre care uitase pe de-a întregul, până acum...

34

Greenacres, 1953

Cel mai bun lucru la vârsta de opt ani era să poți face roata cum trebuie. Laurel făcuse asta toată vara și atinsese recordul de trei sute douăzeci și șase la rând, de-a lungul aleii de la intrare până la locul unde era tractorul tatei. În dimineața aceasta își pusese în gând ceva și mai grozav: să vadă câte ar fi făcut dacă dădea ocolul casei cât de iute putea.

Problema era însă porțița din spate. De fiecare dată când ajungea acolo (patruzeci și șapte sau patruzeci și opt de roți) făcea un semn în țărâna unde găinile ciuguliseră iarba, alerga să deschidă porțița și-apoi dădea fuga înapoi la locul marcat, gata să pornească roata din nou. Dar, până să-și ridice mâinile deasupra capului, pregătindu-se să se rostogolească, poarta s-a închis la loc. S-a gândit să o fixeze cu ceva, dar găinilor atât le-ar fi trebuit, erau atât obraznice, că ar fi fost în stare să dea năvală în grădina de zarzavaturi.

Totuși nu vedea cum ar fi putut altfel să facă o răsucire completă. Și-a dres vocea, așa cum făcea domnișoara Pimpton, profesoara ei, când avea ceva important de anunțat și a spus, arătând cu degetul spre găini: „Ei, voi de colo, eu o să las poarta asta deschisă doar un minut. Dacă vreuneia dintre voi îi trece prin cap să iasă afară cât mă răsucesc eu și mai ales să intre în grădina tatei, vreau să vă reamintesc că mama face diseară salată de pasăre pentru încoronare⁴⁹ și poate are nevoie de ceva voluntari!“

⁴⁹. *Coronation chicken* – salată din carne de pasăre, cu maioneză și mirodenii, în special curry, făcută prima dată pentru banchetul de la încoronarea reginei Elisabeta a II-a, în 1953.

Mamei nici prin cap nu i-ar fi trecut să-și bage în oală vreuna din *fetițele* ei – găinile aveau garantată moartea de bătrânețe dacă aveau norocul să se fi născut la ferma Nicolson –, dar Laurel nu vedea de ce ar fi trebuit să le spună asta.

A luat cizmele de cauciuc ale tatei de la ușa din față și le-a sprijinit de porțiță una lângă alta. Pisioul Constable, care urmărea toate acestea de pe treptele de la intrare, a miorlăit exprimându-și rezervele față de ideea asta, dar Laurel s-a prefăcut că nu bagă de seamă. Mulțumită că a reușit să fixeze porțița, le-a mai amenințat încă o dată pe găini, s-a uitat la ceas așteptând ca secundarul să ajungă în dreptul cifrei douăsprezece, a strigat „haide!“ și-a pornit să facă roata.

Planul i-a reușit de minune. A dat ocolul de câteva ori, cu cozile ei lungi târându-se prin praf, ca apoi să-i sară pe spate ca o coadă de cal, trecând prin curtea găinilor, prin porțița deschisă („ura!“) și înapoi de unde pornise. Optzeci și nouă de roți în nici mai mult, nici mai puțin de trei minute și patru secunde.

Laurel era fericită – până a băgat de seamă că „fetițele“ acelea obraznice făcuseră exact ce le spusese ea să nu facă. Alergau acum bezmetice printre răzoarele tatei, ciugulind porumbul tatei de parcă n-ar fi primit nimic vreodată de mâncare.

— Hei, a strigat Laurel, voi, alea de acolo, veniți înapoi în țarcul vostru!

Ele nu au luat-o în seamă și ea a alergat într-acolo, fluturându-și mâinile și tropăind din picioare, dar ele au tratat-o cu profund dispreț.

Laurel l-a observat pe bărbatul acela doar când i-a spus:

— Bună!

Și-a ridicat privirea și l-a văzut în locul în care își parca tata de obicei Morrisul.

— Bună ziua!

— Pari cam supărată.

— Sunt foarte supărată. Fetele astea au scăpat și mănâncă tot porumbul tatei și-o să cadă vina pe mine!

— Vai de mine, asta e grav!

— Sigur că e.

Buza ei de sus era gata să înceapă să tremure, dar s-a stăpânit.

— Uite ce-i, nu prea știe lumea, dar se întâmplă că eu cunosc limba găinilor destul de bine. Ce-ar fi să vedem ce putem face ca să le scoatem afară de-acolo?

Laurel a încuviințat și amândoi au gonit găinile din grădină, omul scoțând tot soiul de cotcodăceli sub privirile uimite ale lui Laurel. Când ultima pasăre a fost trecută dincolo de poartă, el a ajutat-o și să șteargă urmele dezastrului din porumbul tatei.

— Ați venit la părinții mei? a întrebat Laurel, gândindu-se că poate omul acela o fi avut și alt scop decât să o ajute pe ea cu găinile.

— Da, am cunoscut-o pe mama ta, demult de tot. Am fost prieteni, a răspuns el cu un zâmbet ce a făcut-o pe Laurel să creadă că-i plăcea de el, nu numai din pricina găinilor.

— Puteți să veniți în casă să-i așteptați, dacă vreți, a spus ea, fâstâcându-se la gândul acela. Eu tot ar trebui să fac curat.

— Bine.

A urmat-o în casă, scoțându-și pălăria când a intrat. A privit în jur, observând, după cum credea Laurel, văruiala proaspătă făcută de tata.

— Părinții tăi nu sunt acasă?

— Tata e la câmp și mama s-a dus să împrumute un televizor să vedem încoronarea.

— A, da, sigur... ei bine, vezi-ți de treabă atunci. Eu stau aici.

Laurel a încuviințat din cap, dar nu s-a clintit.

— Știți că eu o să mă fac actriță, a început ea, năpădită brusc de dorința de a-i vorbi despre ea.

— Nu mai spune!

Ea a încuviințat din nou.

— Ei bine, atunci. Va trebui să te urmăresc. Ai să joci și la teatrele din Londra?

— O, da, a răspuns Laurel, strângându-și buzele așa cum fac oamenii mari când se gândesc. Cred că s-ar putea...

Omul zâmbea, dar chipul i s-a schimbat brusc și la început Laurel a crezut că era din pricina a ceea ce spusese sau făcuse ea. Dar apoi și-a dat seama că el nu se mai uita la ea, ci rămăsese cu ochii ațintiți la fotografia de la nuntă a mamei și a tatei, pe care o țineau pe măsuța din holul de la intrare.

— Vă place?

El nu a răspuns. Se dusesse la măsuță și ținea fotografia în mână, uitându-se la ea de parcă nu i-ar fi venit să-și creadă ochilor.

— Vivien, a spus el încetișor, atingând fața mamei.

Laurel s-a încruntat, mirându-se ce o fi vrut să spună.

— Ea e mama mea, și o cheamă Dorothy.

Omul a privit-o cu gura căscată, de parcă ar fi vrut să spună ceva, dar nu a vorbit. A închis-o la loc și s-a luminat pe dată de un zâmbet ghiduş, de parcă ar fi dezlegat o enigmă și ceea ce descoperise îl făcea fericit și trist în același timp. Și-a pus pălăria pe cap și Laurel și-a dat seama că voia să plece.

— Mama vine repede, a spus ea, neînțelegând nimic. E dusă doar până-n satul vecin.

Omul nu s-a răzgândit însă și s-a îndreptat către ușă și a ieșit afară, sub bolta cu glicină, în soarele puternic. I-a întins mâna lui Laurel și i-a spus:

— Ei bine, colega de alergat după găini! Mi-a făcut plăcere să te cunosc. Vizionare plăcută a încoronării!

— Mulțumesc.

— Pe mine mă cheamă Jimmy și să știi că am să te urmăresc la teatrele din Londra.

— Pe mine mă cheamă Laurel, a răspuns ea, scuturându-i mâna. Și o să ne întâlnim la teatru.

— Nici nu mă îndoiesc, a râs el. Mi se pare că esti genul care ascultă cu urechile, cu ochii și cu inima deodată.

Laurel a încuviințat din cap pătrunsă de importanță.

Omul dădea să plece, dar s-a oprit și s-a întors încă o dată.

— Înainte de a pleca, Laurel, poți să-mi spui dacă mama și tata sunt fericiți?

Laurel și-a încrețit nasul, neînțelegând ce vrea să spună.

— Adică glumesc împreună, râd, dansează, se joacă?

— A, da, a răspuns ea, dându-și ochii peste cap. Sigur că da, tot timpul.

— Și tata e un om bun?

Laurel s-a scărpinat în cap și a încuviințat din cap.

— Și foarte nostim, mereu o face să râdă și-i face mereu ceai. Și știți că i-a salvat viața? Așa s-au îndrăgostit ei... mama a căzut de pe o stâncă înaltă și era singură și-i era frică, poate chiar în pericol de moarte, dar tata s-a aruncat în apă, chiar dacă acolo erau rechini și crocodili, și cu siguranță că erau și pirați, și-a salvat-o.

— Nu mai spune!

— Așa a fost. Și după aia au mâncat scoici.

— Ei, atunci, Laurel, a spus bărbatul acela pe care îl chema Jimmy, cred că tatăl tău este omul potrivit pentru mama ta.

Și și-a plecat ochii la cizme, cu înfățișarea aceea a lui veselă și oarecum tristă și i-a făcut cu mâna în semn de rămas-bun. Laurel s-a uitat o vreme după el, dar apoi a început din nou să se întrebe câte roți ar putea face până la râu. Și până a venit mama acasă și surorile ei cu televizorul într-o cutie, uitase cu totul de omul care venise în ziua aceea să o ajute cu găinile.

Mulțumiri

Se cuvine să adresez mulțumiri valorosului trio de primi cititori, Julia Kertschmer, Davin Patterson și Catherine Milne, strălucitoarei și inepuizabilei mele echipe editoriale, alcătuită din editorul meu Maria Rejt, Sophie Orme, Liz Cowen și Ali Blackburn de la Pan Macmillan din Marea Britanie; Christa Munns și Clara Finlay de la Allen & Unwin, din Australia; Judith Curr, Lia Keim, Kimberly Goldstein și Isolde Sauer de la Atria, din Statele Unite, extraordinarei corectoare Lisa Patterson și editoarei și prietenei mele Annette Barlow, care a mers alături de mine cu voioșie chiar și dincolo de limitele rațiunii.

Le sunt extrem de recunoscătoare editorilor mei din întreaga lume pentru sprijinul lor constant și tuturor acelor oameni talentați care ajută ca poveștile mele să devină cărți și le lansează în lume. Mulțumesc tuturor librarilor, bibliotecarilor și cititorilor care mi-au rămas credincioși, Wenonei Bryne pentru multele lucruri suplimentare pe care le face, lui Ruth Hayden, artistă și sursă de inspirație, familiei și prietenilor mei care m-au lăsat să mă cufund în lumea mea imaginară, de unde am reapărut mai târziu ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Trebuie să adresez și mulțumiri speciale agentei mele, Selwa Anthony, iubiților mei băieți, Oliver și Louis, și mai presus de oricine soțului meu Davin, pentru tot și încă ceva în plus.

*

În timpul documentării și scrierii acestei cărți am consultat multe surse. Printre cele mai folositoare au fost: arhiva electronică a BBC, Muzeul Imperial Militar din Londra, Muzeul și Arhiva Poștei Britanice; *Black Diamonds: The Rise and Fall of an English Dynasty* de Catherine Bailey; *Nella Last's War: The Second World War Diaries of Housewife 49* editat de Richard Broad și Suzie Fleming; *Debs at War: How Wartime Changed Their Lives 1939-1945* de Anne de Courcy; *Wartime Britain 1939-1945* de Juliet Gardiner; *The Thirties: an Intimate History* de Juliet Gardiner; *Walking the London Blitz* de Clive Harris; *Having it so Good: Britain in the Fifties* de Peter Hennessy; *Few Eggs and No Oranges: the Diaries of Vere Hodgson 1940-45*; *How We Lived Then: A History of Everyday Life during the Second World War* de Norman Longmate; *Never Had It So Good: A History of Britain from Suez to the Beatles* de Dominic Sandbrook; *A Fortnight in September* de RC Sherif; *Our Longest Days: A People's History of the Second World War* de cercetătorii organizației Mass Observation, editată de Sandra Koa Wing; *London at War, 1939-1945* de Philip Ziegler.

Le mulțumesc, de asemenea, lui Penny McMahon de la Muzeul și Arhivele Poștei Britanice pentru informațiile pe care mi le-a dat despre francarea scrisorilor, oamenilor de treabă de la Transport for London care m-au lăsat să văd cum arăta o stație de metrou în anii 1940, lui John Weham pentru că mi-a împărtășit cunoștințele sale remarcabile pe o mulțime de teme istorice, lui Isobel Long pentru că mi-a oferit informații despre lumea fascinantă a administrării arhivelor și documentelor, lui Clive Harris, care continuă să-mi dea răspunsuri avizate la toate întrebările mele despre război și ale cărui informații

despre Londra din timpul bombardamentului au constituit prima inspirație a universului acestei cărți, și
lui Herbert și Ritei, de la care am deprins dragostea pentru teatru.